

КРАЛЕТЕ НА ТРИЛЪРА®

От автора на •ЖЕРТВАТА• и •ДЖУРАСИК ПАРК•

МАЙКЪЛ КРАЙТЪН

СЪСТОЯНИЕ НА СТРАХ

След „Състояние на страх“... просто няма да сте същите...

МАЙКЪЛ КРАЙТЪН СЪСТОЯНИЕ НА СТРАХ

Превод: Милена Илиева

chitanka.info

- В Париж един физик умира, след като е демонстрирал лабораторен експеримент по молба на красива посетителка.
- В джунглите на Малайзия мистериозен клиент купува смъртоносна кавитационна технология, изработена по поръчка.
- Във Ванкувър малка изследователска подводница е дадена под наем за проучвания във водите край Нова Гвинея.
- В Токио един агент на разузнаването се опитва да разбере какво означава всичко това.

Така започва този вълнуващ провокиращ технотрилър на Майкъл Крайтън. Единствено неговото умение да съчетае научните факти с вълнуващи приключения е в състояние да доведе тези толкова различни елементи до напрегнат финал.

Това е най-мащабният трилър на Крайтън.

„Състояние на страх“ води читателя от ледниците на Исландия до вулканите на Антарктика, от Аризонската пустиня до джунглите на Соломоновите острови, от улиците на Париж до плажовете на Лос Анджелис.

Романът препуска напред с шеметна скорост и дори и за миг не спира да провокира ума ни и закостенелите ни убеждения.

Този роман е художествена измислица. Персонажите, корпорациите, институциите и организациите в него са родени от въображението на автора, а онези, които съществуват в действителност, са използвани без никакво намерение да бъде описано реалното им поведение. Отпратките към истински хора, институции и организации в бележките под линия обаче са точни. Бележките под линия са истински.

В науката има нещо вълиебно. Инвестираш минимално количество факти, а възвръщаемостта в догадки и предположения е като разпродажба на едро.

Марк Твен

В природата на всеки важен въпрос винаги има аспекти, които никой не желае да обсъжда.

Джордж Оруел

ВЪВЕДЕНИЕ

В края на 2003 година на Световната конференция за устойчиво развитие, състояла се в Йоханесбург, тихоокеанската островна нация вануту обяви, че готви съдебен иск във връзка с глобалното затопляне срещу Американската агенция за защита на околната среда. Вануту е само на няколко метра над морското равнище и осемте хиляди жители на острова са изправени пред необходимостта да се евакуират заради покачващото се ниво на световния океан, причинено от глобалното затопляне. Съединените американски щати, като най-голямата икономика в света, са и най-големият замърсител с въглероден двуокис и следователно най-големият виновник за глобалното затопляне.

Националният фонд за природните ресурси (НПФР), американска активистка група, обяви, че ще се присъедини към съдебния иск на Вануту, който трябваше да бъде заведен през лятото на 2004 година. Говореше се, че богатият филантроп Джордж Мортън, който често подкрепя каузи във връзка с опазването на околната среда, лично ще финансира съдебното дело, което по предварителни оценки ще възлезе на повече от осем милиона долара. И понеже делото щеше в крайна сметка да се гледа в Сан Франциско, процесът се очакваше с нетърпение.

Само че делото така и не беше заведено.

Не беше дадено никакво официално обяснение за това нито от страна на Вануту, нито от НПФР. Дори и след внезапното изчезване на Джордж Мортън, необяснимата липса на интерес от страна на медиите остави обстоятелствата около несъстоялия се процес неизяснени. Едва в края на 2004 година неколцина бивши членове на управителния съвет на НПФР започнаха да говорят публично за случилото се в тяхната организация. Впоследствие разкрития, направени от служители на Мортън, както и от бивши членове на лосанжелиската правна кантора „Хасъл и Блэк“, добавиха нови подробности към историята.

Благодарение на всичко това вече е ясно какво се е случило с подготвяния съдебен процес на Вануту между май и октомври две хиляди и четвърта и защо в резултат на това толкова много хора умряха в различни точки на света.

Майкъл Крайтън

Лос Анджелис, 2004

Из вътрешния доклад до Съвета за национална сигурност (CHS) от AASBC (засекретено). Зачертаванията са на AASBC. Получено на 3/04/04.

„Вече е ясно, че ?????? конспирацията е била изключително добре планирана. Подготовката е започнала повече от година преди самите събития. Имало е предварителни ?????? още на ?? март 2003 г., както и доклади до британските ?????? ?????? и германските ??? ??????

Първият инцидент е станал в Париж през май 2004 г. Ясно е ??? ?????? ??????, които властите ???????. Вече не може да има съмнение, че случилото се в Париж ??????, както и в сериозните последици от това“.

1. АКАМАИ

ПАРИЖ
НЕДЕЛЯ, 2 МАЙ 2004
12:00

Той докосна ръката ѝ в мрака и каза:

— Стой тук.

Тя не помръдна, чакаше. Миришеше силно на солена вода. Чуваше се слабо шуртене.

После лампите се включиха и светлината им се отрази в повърхността на голям открит резервоар, дълъг петдесетина и широк двайсетина метра. Можеше да мине за покрит басейн, ако не беше сложното електронно оборудване около него.

И изключително странното устройство в другия му край.

Джонатан Маршъл се върна при нея, ухилен като идиот.

— Qu'est-ce que tu penses? — каза той, макар да знаеше, че произношението му е ужасно. — Какво ще кажеш?

— Великолепно е — каза момичето. Акцентът ѝ звучеше екзотично. Всъщност тя цялата си беше екзотична, помисли си Джонатан. С тъмната си кожа, високите скули и черната коса приличаше на модел. А и ходеше като модел с късата си пола и високи обувки. Беше наполовина виетнамка и се казваше Мариса. — Никой друг ли няма? — попита тя и се огледа.

— Няма — каза той. — Неделя е. Никой няма да дойде.

Джонатан Маршъл беше на двайсет и четири години, дипломант по физика от Лондон, и през лятото работеше в ултрамодерната „Лаборатоар Ондюлатоар“ — лабораторията по вълнова механика — на Френския морски институт във Виши, северно от Париж. Само че в предградието живееше предимно млади семейства и лятото на Маршъл се оказа доста самотно. Именно по тази причина не можеше да повярва на късмета си, че е срещнал това момиче. Това изключително красиво и сексапилно момиче.

— Покажи ми какво прави тази машина — каза Мариса. Очите ѝ блестяха. — Покажи ми с какво се занимаваш.

— С удоволствие — каза Маршъл. Отиде при голямото контролно табло ѝ започна да включва помпите и сензорите. Трийсетте панела на машината за вълни в другия край на резервоара изщракаха един след друг.

Маршъл хвърли поглед към Мариса и тя му се усмихна.

— Толкова е сложно... — Приблѝжи се и застана до него пред контролното табло. — Проучванията ви записват ли се на камера?

— Да, имаме камери на тавана и на стените на резервоара. Правят визуален запис на вълните, които генерираме. Имаме и сензори за натиск в резервоарите — те пък записват параметрите на натиск при преминаването на вълната.

— Тези камери сега включени ли са?

— Не, не — каза той. — Не ни трябва — нали не провеждаме експеримент.

— А може би провеждаме — каза тя и сложи ръка на рамото му. Пръстите ѝ бяха дълги и изящни. Имаше красиви пръсти.

Помълча малко, после каза:

— Тази стая — всичко е толкова скъпо. Сигурно имате страхотна охрана, нали?

— Ами не точно — каза той. — Само идентификационни карти, с които влизаме. И само една охранителна камера. — Посочи през рамо. — Онази в ъгъла.

Тя се обърна да погледне.

— И тя е включена?

— О, да — каза той. — Тази винаги е включена.

Тя плъзна леко ръка в милувка по тила му.

— Значи сега някой ни гледа?

— Боя се, че да.

— Тогава трябва да се държим прилично.

— Сигурно. Ами гаджето ти?

— Той ли? — Тя изсумтя пренебрежително. — Писна ми от него.

По-рано същия ден Маршъл беше излязъл от малкия си апартамент, за да отиде в кафенето на улица Монтен, кафенето, където ходеше всяка сутрин, и както обикновено си носеше списание за

четене. После момичето беше седнало на съседната маса с приятеля си. Двата скоро подхванаха разгорещен спор.

В интерес на истината, Маршъл остана с впечатлението, че Мариса и гаджето ѝ не са един за друг. Той беше американец, с едър кокал, набит и червендалест, с дълга до раменете коса и очила с телени рамки, които никак не се връзваха с месестото му лице. Приличаше на прасе, което се опитва да изглежда интелигентно.

Казваше се Джим и беше ядосан на Мариса, явно защото била прекарала предната вечер без него.

— Не разбирам защо не искаш да ми кажеш къде си била — повтаряше непрекъснато.

— Защото не е твоя работа.

— Но аз мислех, че ще вечеряме заедно.

— Джими, казах ти, че няма да мога.

— Напротив, каза ми, че ще вечеряме заедно. И аз те чаках в хотела. Цяла вечер.

— Е и? Никой не те е карал. Можеше да излезеш. Да се позабавляваш.

— Но аз те чаках.

— Джими, аз не съм ти лична собственост. — Беше ѝ писнало от него, току въздишаше, разперваше широко ръце или се плясваше по голите колене. Беше кръстосала крака и поличката се вдигаше високо на бедрата ѝ. — Правя каквото си искам.

— Личи си.

— Личи си — повтори тя и се обърна към Маршъл, и го заговори: — Какво четете? Изглежда доста сложно.

Отначало Маршъл се притесни. Очевидно го беше заговорила, за да подразни приятеля си. Не искаше да го намесват в караницата си.

— Физика — каза кратко той и се извърна леко настрани. Опита се да не обръща внимание на красотата ѝ.

— Каква физика? — не се отказа тя.

— Вълнова механика. Океански вълни.

— Значи сте студент?

— Дипломант.

— О? Англичанин ли сте? Защо сте във Франция?

И преди да се усети, той вече разговаряше с нея. Тя пък му представи приятеля си, който го удостои със самоуверена усмивка и вяло ръкостискане. Ситуацията беше крайно неудобна, но момичето се държеше все едно всичко е нормално.

— Значи работите тук някъде? Какво точно работите? Резервоар с машина? Изобщо не разбирам за какво ми говорите. Защо не ми покажете?

И ето че бяха тук, в лабораторията по вълнова механика. Колкото до Джими, гаджето, той се цупеше на паркинга отвън и пушеше цигара.

— Какво ще правим с Джими? — каза тя. Стоеше съвсем близо до Маршъл, докато той се оправяше с контролното табло.

— Тук не се пуши.

— Ще имам грижата да не пали. Но не ми се иска да го ядосвам още повече. Може ли да дойде при нас, как мислиш?

Маршъл усети как го залива вълна на разочарование.

— Ами... да. Може.

Тя лекичко стисна рамото му.

— Не се притеснявай, по-късно ще е зает с негови си работи.

Отиде да отвори вратата в дъното на лабораторията и Джими влезе. Маршъл погледна през рамо и го видя да се помотава на няколко крачки зад Мариса с ръце в джобовете. Мариса отново застана до него пред контролното табло.

— Готово — каза тя. — Хайде сега ми покажи.

Електрическите мотори в другия край на резервоара забръмчаха и генерираха първата вълна. Беше малка и накъдри плавно повърхността на водата по дължината на резервоара, преди да се плисне в косия панел в близкия му край.

— И какво, това е приливна вълна? — попита тя.

— Симулация на цунами, да — каза Маршъл. Пръстите му играеха по клавиатурата. Дисплеите на контролното табло показваха температурата и налягането, генерираха цветни образи на вълната.

— Симулация — повтори тя. — Какво имаш предвид?

— В този резервоар можем да правим вълни с височина до един метър — обясни Маршъл. — Но истинското цунами достига височина от четири, осем и дори десет метра. Понякога и повече.

— Вълна в океана, която е висока десет метра? — Очите ѝ се разшириха. — Наистина? — Гледаше към тавана — явно се опитваше да си го представи.

Маршъл кимна. Десет метра са височината на триетажна сграда. При скорост от осемстотин километра в час към обречения бряг.

— И когато стигне до брега? — каза тя. — Това е наклонът в този край, така ли? Грапав изглежда, като чакъл. Това брегът ли е?

— Точно така — каза Маршъл. — Колко високо ще залее вълната брега зависи от ъгъла на наклона му. Можем да променяме ъгъла на панела.

Приятелят на Мариса тръгна напред, по-близо до резервоара, но все така настрани от тях двамата. Не беше казал и дума.

Мариса изглеждаше развълнувана.

— Можете да го промените? Как?

— Моторизиран е.

— Под всякакъв ъгъл? — Тя се изкиска. — Покажи ми vingt-sept градуса. Двайсет и седем.

— Готово. — Маршъл затрака по клавиатурата и зададе командата. С тих стържещ звук бреговият наклон се издигна.

Американецът се приближи към резервоара да погледне. „Наистина е впечатляващо — помисли Маршъл. — Всеки би бил любопитен“. Само че онзи мълчеше като риба. Просто стоеше и гледаше как чакълената повърхност се накланя. Скоро панелът спря в новото си положение.

— Значи това е наклонът? — каза тя.

— Да — отвърна Маршъл. — Макар че, в интерес на истината, двайсет и седем градуса е доста стръмно, повече от средната брегова ивица в реалния свят. Може би трябва да го променя на...

Мургавата ѝ ръка се сви около неговата.

— Не, не — каза Мариса. Кожата ѝ беше мека. — Остави го така. Покажи ми вълната. Искam да видя вълна.

Малки вълни се генерираха на всеки трийсет секунди. Къдреха се по дължината на басейна с лек плисък.

— Ами, първо трябва да знам формата на брега. В момента е равен плаж, но ако беше някакъв залив...

— Може ли да се направи залив?

— Разбира се.

— Сериозно? Покажи ми.

— Какъв залив искаш? Пристанище, устие на река, широк залив...

— О — каза тя и сви рамене, — направи ми широк залив.

Той се усмихна.

— Добре. Колко голям?

Сред жуженето на електрически мотори бреговата линия започна да се вгъва навътре и наклонът се превърна в купа.

— Фантастично — каза тя. — Хайде, Джонатан, покажи ми вълната.

— Не още. Колко голям е заливът?

— Ами... — Тя размаха ръце във въздуха. — Една миля. Залив от една миля. Ще ми я покажеш ли вече? — Наведе се към него. — Не обичам да чакам. Добре е да го знаеш.

Той усети парфюма ѝ. Затрака бързо по клавиатурата.

— Готово. Голяма вълна, връхлитаща върху залив от една миля с двайсет и седем градусов наклон.

Чу се доста по-силен плисък, когато следващата вълна се зароди в далечния край на резервоара, а после се плъзна гладко към тях, водна стена, висока приблизително петнайсет сантиметра.

— Ооо! — Мариса се нацупи. — Обеща ми, че ще е голяма.

— Само почакай — каза той.

— Ще стане по-голяма ли? — попита тя и се изкиска. После пак сложи ръка на рамото му. Американецът я погледна сърдито и тя вирна предизвикателно брадичка. Но когато Джими погледна обратно към резервоара, свали ръката си.

На Маршъл пак му стана криво. Тя просто го използваше като пионка в играта си с Джими.

— Нали каза, че ще стане по-голяма?

— Да — отговори Маршъл. — Вълната ще расте с приближаването си към брега. В дълбоки води цунамито е малко, но в

плитки води нараства. А заливът ще концентрира силата му допълнително.

Вълната се надигна, после се разби в извития бряг в близкия край на резервоара. Максималната ѝ височина беше около метър и шейсет, по преценка на Маршъл.

— Значи става висока — каза тя. — Колко, в истинския свят?

— Четиридесет-петдесет фута — каза той. — Петнайсет метра.

— Уха — възкликна тя и нацупи устни. — Значи човек не може да избяга от това нещо?

— О, не — каза Маршъл. — Не можеш да надбягаш приливна вълна. Имало е една вълна в Хило на Хаваите, през 1957, помела улиците на града, висока като сградите, хората бягали от нея, но...

— Значи това е всичко? — каза американецът. — Само това може да прави? — Гласът му беше дрезгав, все едно нещо му е заседнало на гърлото.

— Не му обръщай внимание — тихо каза Мариса.

— Да, това правим тук — каза Маршъл. — Генерираме вълни...

— Егати простотията — каза американецът. — Това го правех в коритото, когато бях на половин годинка.

— Е — каза Маршъл и махна към контролното табло и мониторите с данните, — ние създаваме подробна база данни за изследователите по целия свят, които...

— Да бе, да. Стига ми толкова. Тъпотия. Аз си тръгвам. Идваш ли, Мариса? — Стоеше и я гледаше ядосано.

Маршъл я чу как си поема дълбоко дъх.

— Не — каза тя. — Оставам.

Американецът се обърна, излезе и затръшна вратата.

Апартаментът ѝ беше от другата страна на реката, срещу Нотър Дам, и от балкона на спалнята се откриваше чудесна гледка към осветената през нощта катедрала, както лично се убеди Маршъл. Беше десет часът, но небето още запазваше тъмносиния си оттенък. Той погледна надолу, към светлинните на кафенетата и човешкото множество по улиците. Сцената беше великолепна и изпълнена с живот.

— Не се тревожи — каза тя зад него. — Ако се оглеждаш за Джими, той няма да дойде тук.

Всъщност това въобще не му беше минавало през ума, преди тя да го спомене.

— Няма ли?

— Няма — повтори тя. — Ще иде другаде. Джими си има много жени. — Тя отпи от червеното вино, после остави чашата на нощното шкафче. Без да се церемони много, свали потничето през главата си, после си изхлузи и полата. Отдолу не носеше нищо.

Тръгна към него на високите си токчета. Изненадата му пролича, защото тя се усмихна.

— Казах ти, че не обичам да чакам. — После го прегърна през врата и го целуна силно, енергично, почти гневно. Последваха няколко тромави минути, през които се опитваха да се целуват, докато тя трескаво му сваляше дрехите. Дишаше тежко, почти стенеше. Не каза и дума. Беше толкова страстна, че изглеждаше ядосана, а красотата ѝ, физическото съвършенство на мургавото ѝ тяло го поуплашиха, но не за дълго.

После тя легна до него, кожата ѝ бе мека, но тялото ѝ — напрегнато под повърхността. По тавана на спалнята пълзяха меки светлосенки от осветената фасада на катедралата отсреща. Маршъл се чувстваше отпуснат, но тя сякаш бе насъбрала още повече нервна енергия след любовния акт. Той се зачуди дали наистина е свършила, въпреки всичките ѝ стонове и викове на финала. После тя най-неочаквано стана.

— Какво има?

Тя отпи от виното си.

— Отивам до тоалетната. — Обърна се и излезе от стаята. Маршал седна на леглото и отпи от чашата ѝ — червилото ѝ беше оставило нежен отпечатък по ръба.

Погледна към леглото и видя по чаршафите тъмните следи от обувките ѝ. Беше ги събула чак някъде по средата на любовната игра. Сега лежаха захвърлени под прозореца. Като знаци за страстта им. И досега имаше неясното чувство, че сънува. За пръв път лягаше с жена като нея. Толкова красива, а и апартаментът ѝ беше... Зачуди се колко ли струва, с дървените ламперии и на такова място...

Отпи още веднъж от виното. Всичко това би могло да му хареса.

Чу водата в банята. Тих звук като от монотонна песен.

Входната врата се отвори с оглушителен трясък и в спалнята нахлуха трима мъже. Носеха тъмни шлифери и шапки. Маршъл ужасен остави чашата на нощното шкафче — тя падна — и посегна трескаво за дрехите си на пода до леглото, но само след миг мъжете бяха отгоре му и студената кожа на ръкавиците им залепна по тялото му. Той извика паникьосано, докато го обръщаха по лице. Натицаха лицето му в една възглавница. Помисли си, че ще го задушат, но не го направиха. Един от тях изсъска:

— Млъкни. Нищо няма да ти се случи, ако млъчиш.

Маршъл не му повярва и продължи да се мятат и да вика. Къде беше Мариса? Какво правеше? Всичко се случваше толкова бързо.

Един от мъжете седеше на гърба му, забил колене в гръбнака му, студените му обувки бяха върху голия задник на Маршъл. Ръката на мъжа го натисна по тила.

— Млъчи!

Другите двама го държаха за китките и дърпаха ръцете му настрани, разпъваха го върху леглото. Готвеха се да му направят нещо. Чувстваше се ужасен и уязвим. Простена и някой го удари по главата.

— Тихо!

Всичко ставаше много бързо, като порой от впечатления, които не оставяха място за ясна мисъл. Къде беше Мариса? Сигурно се криеше в банята. Не можеше да я вини за това. Чу шум от плискане и видя найлонов плик с нещо бяло в него, като топка за голф. Поставяха плика под мишницата му.

„Какво правят, по дяволите?“ Водата студенееше под мишницата му и той напрегна мускули да се освободи, но те го държаха здраво и после нещо меко вътре във водата се притисна към ръката му и той остана с усещането за нещо лепкаво, като дъвка, нещо лепкаво, което подръпна плътта от вътрешната страна на ръката му, после усети леко убождане. Едва осезаемо, моментно убождане.

Мъжете действаха бързо; махнаха плика и в същия миг се чуха два изненадващо силни изстрела и Мариса закрепця бързо на френски — „Salaud! Salopard! Bouge-toi le cul!“, — третият мъж се катурна от гърба на Маршъл и падна на пода, после се изправи тромаво, а Мариса продължаваше да крещи, последваха нови изстрели, миризмата на барут изпълни въздуха, после мъжете избягаха. Вратата се затръшна и

тя се върна, гола-голеничка, дърдореше на френски нещо, което той не успяваше да разбере, нещо за „vacherie“, което според него означаваше „крава“, но всъщност не беше в състояние да мисли ясно. Трепереше целият.

Тя го прегърна. Дулото на пистолета беше горещо и той извика. Мариса остави оръжието настрана.

— О, Джонатан, толкова съжалявам, толкова съжалявам. — Притисна главата му към рамото си. — Моля те, прости ми. Но вече всичко е наред, повярвай ми.

Треперенето му постепенно спря и тя го погледна в очите.

— Направиха ли ти нещо?

Той поклати глава — не.

— Идиоти! Приятелчета на Джими. Мислят си, че това е шега — да те уплашат. И мен, сигурна съм. Не си пострадал, нали?

Той отново поклати глава. Закашля се.

— Може би — каза, когато дишането му се поуспокои, — може би трябва да си тръгвам.

— О, не — каза тя. — Не, не, не ме оставяй сама.

— Не мисля, че...

— Категорично не — каза тя. Притисна се по-плътно в него. — Остани още малко.

— Дали да не се обадим на полицията?

— Mais поп. Полицията няма да направи нищо. Свада между любовници. Във Франция не викаме полицията за такива неща.

— Но те влязоха с взлом...

— Вече ги няма — прошепна тя в ухото му. Маршъл усети милувката на дъха ѝ. — Сега сме само двамата. Само ние двамата, Джонатан. — Смуглото ѝ тяло се плъзна надолу по гърдите му.

Когато той най-накрая се облече, минаваше полунощ. Застана на прозореца и загледа към „Нотър Дам“. Още имаше хора по улиците.

— Защо не искаш да останеш? — нацупи се тя. — Искам да останеш.

— Съжалявам — каза той. — Трябва да тръгвам. Не се чувствам много добре.

— Аз ще се погрижа да ти стане по-добре.

Той поклати глава. Наистина не се чувстваше добре. Гадеше му се и краката му бяха омекнали. Ръцете му трепереха.

— Съжалявам. Трябва да тръгвам.

— Добре, тогава ще те закарам.

Маршъл знаеше, че колата ѝ е паркирана на другия бряг на Сена. Изглеждаше му много далече. Но само кимна омърлушено.

— Добре.

Тя, изглежда, не бързаше. Вървяха под ръка, като любовници, покрай брега. Подминаха корабчетата-ресторанти, привързани към кея, целите в светлини и пълни с посетители. Над тях, от другата страна на реката, се издигаше „Нотър Дам“, ярко осветена. За кратко бавната разходка, главата ѝ на рамото му и тихите думи, прошепнати в ухото му, го ободриха.

Скоро обаче се спъна и едва не падна, някаква слабост обхващаше цялото му тяло. Устата му беше пресъхнала. Челюстта му съвсем се схвана. Беше му трудно да говори дори.

Тя, изглежда, не забелязваше нищо. Вече бяха подминали ярките светлини, намираха се под един от мостовете. Той се спъна отново. Този път падна на каменната настилка.

— Миличкият ми — каза тя, притеснена и загрижена, и му помогна да се изправи.

— Аз... аз... — почна той.

— Миличък, добре ли си? — Заведе го до една пейка. — Поседни. Ще ти мине.

Само че не му мина. Опита се да го каже, но не можеше да говори. С ужас установи, че дори не може да поклати глава. *Нещо определено не беше наред*. Цялото му тяло беше обхванато от слабост и отпаднаше все повече, удивително бързо. Опита се да стане, но не можеше да помръдне крайниците си, нито главата. Погледна я.

— Джонатан, какво ти е? Да повикам ли лекар?

„Да, повикай лекар“, помисли си той.

— Джонатан, недей така...

Гърдите му тежаха. Трудно му беше да диша. Той откъсна очи от нейните и погледна право напред. Помисли си с ужас: „Парализиран съм“.

— Джонатан?

Той се опита да я погледне. Но вече не можеше да помръдне и очите си. Можеше само да гледа право напред. Дишаше плитко.

— Джонатан?

„Имам нужда от лекар“.

— Джонатан, можеш ли да ме погледнеш? Можеш ли? Не? Не можеш да си обърнеш главата?

Гласът ѝ някак не звучеше разтревожено. Звучеше делово, сякаш му снемаше диагнозата. Може пък слухът му също да беше засегнат. Нещо шумеше в ушите му. Беше му все по-трудно да диша.

— Добре, Джонатан, хайде сега да те махнем оттук.

Промуши глава под мишницата му и с изненадваща сила го изправи. Тялото му беше отпуснато, безсилно, провиснало. Не можеше да контролира погледа си. Чу нечии стъпки да се приближават и си помисли: „Слава Богу“. Чу мъжки глас да казва на френски:

— Мадмоазел, имате ли нужда от помощ?

— Благодаря, не — каза тя. — Просто прекали с пиенето.

— Сигурна ли сте?

— Непрекъснато го прави.

— Така ли?

— Ще се оправя.

— Хм. Ами тогава, *bonne nuit*.

— *Bonne nuit* — каза тя.

Продължи напред, почти го носеше. Стъпките постепенно заглъхнаха. Тя спря и се огледа. И... *го повлече към реката*.

— По-тежък си, отколкото мислех — каза някак нехайно.

Маршъл усети бездънен ужас. Беше напълно парализиран. Не можеше да направи нищо. Краката му се влачеха по камъка.

Към реката.

— Съжалявам — каза тя и го блъсна във водата.

Кратък плисък и остро усещане за студ. Потъна, заобиколен от мехурчета и зелено, после черно. Не можеше да помръдне, дори във водата. Не можеше да повярва, че му се случва това, не можеше да повярва, че умира по този начин.

После бавно усети как тялото му се издига. Отново зелена вода; след миг се издигна на повърхността, по гръб.

Виждаше моста, виждаше черното небе — и Мариса: стоеше на брега. Запали си цигара и се загледа в него. Едната ѝ ръка беше на хълбока, единият крак — леко напред, манекенска стойка. Издиша и димът се заиздига в нощта.

После той пак потъна и усети как студът и чернотата се затварят около него.

В три през нощта осветлението в „Лаборатоар Ондюлатоар“ на Френския морски институт във Виши се включи. Контролното табло оживя. Машината за вълни също се включи и генерираните вълни тръгнаха една след друга през резервоара и се заразбиваха в изкуствения бряг. Триизмерни образи засвяткаха по контролните екрани, заредиха се колони с данни. Данните бяха препратени към приемник с неизвестно местоположение някъде във Франция.

В четири часа контролното табло угасна, осветлението се изключи и харддиските изтриха всички данни за случилото се.

ПАХАНГ
ВТОРНИК, 11 МАЙ
11:55

Лъкатушното павирано шосе лежеше в сянка под балдахина на малайската джунгла. Беше много тясно и ланд круизърът занасяше на завоите, гумите му свистяха. Брататият мъж на средна възраст на мястото до шофьора погледна часовника си.

— Още колко има?

— Няколко минути — каза шофьорът, без да намалява. — Почти стигнахме.

Шофьорът беше китаец, но говореше с британски акцент. Казваше се Чарлс Лин и беше пристигнал със самолет от Хонконг в Куала Лумпур предната вечер. Беше се срещнал с брататия на летището тази сутрин и оттогава пътуваха с главоломна скорост.

Брататият беше дал на Лин визитка, на която пишеше: „Алън Питърсън, сеизмични замервания, Калгари“. Лин не й повярва. Прекрасно знаеше, че в Албърта има една компания, „ЕЛС Инженеринг“, която продава същото оборудване. Не беше нужно този тип да идва чак в Малайзия, за да го види.

И не беше само това — Лин беше проверил списъка на пътниците от пристигащия полет и там не фигурираше човек на име Алън Питърсън. Така че този тип беше използвал друго име.

Освен това той каза на Лин, че бил геолог, извършващ независими консултации за енергийни компании в Канада, най-вече правел оценки на потенциални нефтени залежи. Но Лин и на това не вярваше. Петролните инженери си личаха от цял километър. Този не беше от тях.

Така че Лин нямаше представа кой е този човек. Кое то не го притесняваше. Кредитът на г-н Питърсън беше добър, а само това имаше значение за Лин. Днес той имаше само една задача и тя беше да продаде кавитационни машини. А сделката изглеждаше голяма.

— Питърсън говореше за три бройки, което възлизаше на повече от един милион долара.

Лин свърна рязко от шосето по разкалян коловоз. Джипът заподскача през джунглата под огромни дървета, после излезе на открито под слънцето. Огромна полукръгла дупка в земята разкриваше пластове сивкава скала. Отдолу лъщеше зелено езеро.

— Какво е това? — попита примижал Питърсън.

— Било е открита мина, сега е изоставена. Каолин.

— Какво е каолин?

„Голям геолог, няма що“, помисли си Лин. Обясни, че каолинът е минерал, който се намира в глината.

— Използва се в производството на хартия и керамика. Сега индустриалната керамика е във възход. Правят керамични ножове, невероятно остри. Скоро ще правят и керамични двигатели за автомобили. Само че тук качеството било ниско. Изоставили я преди четири години.

Питърсън кимна.

— И къде е кавитационната машина?

Лин посочи големия камион, паркиран на ръба на изкопа.

— Там. — И подкара към него.

— Руско производство?

— Камионът и въглеродноматричната рамка са руско производство. Електрониката е тайванска. Сглобяваме си ги ние, в Куала Лумпур.

— И това е най-големият ви модел, така ли?

— Не, това е средният. В момента не можем да ви покажем най-големия.

Спряха до камиона. Беше много голям — джипът едва надвишаваше на ръст огромните гуми. В центъра, увиснал над земята, се виждаше голям квадратен генератор, с вид на дизелов, но значително по-голям. Кавитационната чиния беше подвита отдолу, на метър над земята.

Излязоха от колата на нетърпимата жегата. Очилата на Лин се запотиха и той ги избърса в ризата си. Питърсън тръгна покрай камиона.

— Не мога ли да купя само устройството, без камиона?

— Да, произвеждаме и преносими единици. Транспортираме ги в контейнери по море. Но обикновено клиентите искат след това да ги монтираме на някакво превозно средство.

— На мен ми трябват само единиците — каза Питърсън. — Ще ми покажете ли как работи?

— Веднага — каза Лин и даде знак на оператора, високо в кабината. — По-добре ще е да минем встрани.

— Чакайте малко — каза Питърсън, изведнъж разтревожен. — Мислех, че ще сме само двамата. Кой е този човек?

— Брат ми — спокойно каза Лин. — На него може да се разчита.

— Ами...

— Да се дръпнем, ако обичате — каза Лин. — Отдалеч се вижда по-добре.

Генераторът се включи със силно буботене. Скоро шумът се смеси с друг звук, дълбоко жужене, което Лин винаги усещаше сякаш в гърдите си, в костите.

Изглежда, и Питърсън го почувства по подобен начин, защото побърза да се дръпне.

— Тези генератори са свръхзвукови — обясни Лин. — Произвеждат радиално симетрично поле, което може да се фокусира, почти като при оптичните лещи, само че тук се използва звук. С други думи, можем да насочим звуковия лъч и да контролираме дълбочината на действие.

Махна на оператора и той кимна. Кавитационната чиния се спусна и спря на десетина сантиметра над земята. Звукът се промени, стана по-дълбок и много по-тих. Земята под краката им леко завибрира.

— Господи — промърмори Питърсън и отстъпи още назад.

— Не се тревожете — каза Лин. — Това е само отражение с ниска мощност. Основната енергия е насочена право надолу.

На десетина метра под камиона стените на ямата внезапно се размазаха, сякаш очертанията им се размиха. Малки облачета сив дим скриха за миг повърхността, а после цял участък от скалата се отдели и се търкулна към езерото като сива лавина. Целият район се изпълни с прах.

Когато праха започна да се разнася, Лин каза:

— Сега ще ви покажем как се фокусира лъчът. — Буботенето започна отново и този път скалата се размаза доста по-ниско, на шейсет метра или повече. И отново сивият пясъчник поддаде и се плъзна в езерото — сега доста по-тихо.

— И може да се насочва и странично, така ли? — попита Питърсън.

Лин каза, че може. На стотина метра северно от камиона парче от скалата се отдели с трус и на свой ред потегли към езерото.

— Можем да го насочим във всяка посока и на всякаква дълбочина.

— На всякаква дълбочина?

— Голямата единица може да фокусира лъча на хиляда метра. Макар че нито един клиент не е работил на такива дълбочини.

— Не, не — каза Питърсън. — Такова нещо не ни трябва. Но държим на лъчевата мощ. — Отри ръце в панталоните си. — Видях достатъчно.

— Наистина? Можем да ви демонстрираме много други техни...

— Да се връщаме. — Зад слънчевите очила очите му бяха неразгадаеми.

— Добре — каза Лин. — Ако сте сигурен, че...

— Сигурен съм.

По обратния път Питърсън попита:

— От Куала Лумпур ли тръгват доставките ви, или от Хонконг?

— От Куала Лумпур.

— С какви ограничения?

— Какво имате предвид?

— Свръхзвуковата кавитационна технология е забранена в Щатите. Не може да бъде изнесена без лиценз.

— Както вече казах, ние използваме тайванска електроника.

— Добра ли е колкото американската технология?

— На практика е същата — каза Лин. Ако Питърсън си разбираше от работата, щеше да знае, че Съединените щати отдавна нямаха капацитет да произвеждат толкова напреднали чипсети. Американските кавитационни чипсети се произвеждаха в Тайван. — Защо питате? Да не би да планирате износ за Щатите?

— Не.

— Тогава няма проблем.

— Колко време ви трябва да подготвите доставката? — попита Питърсън.

- Седем месеца.
- Аз си мислех за пет.
- Можеш да станеш. Ще има премия. За колко единици говорим?
- Три — каза Питърсън.

Лин се зачуди за какво са му на някой три кавитационни единици. Нито една компания за геоложки проучвания на света не притежаваше повече от една.

- Мога да задвижа нещата срещу документ за депозит.
- Утре ще го получите.
- И къде трябва да доставим стоката? В Канада?
- Ще получите инструкции за доставката след пет месеца — каза Питърсън.

Право пред тях се издигаше ултрамодерното летище, дело на Курокава. Питърсън беше потънал в мълчание. Лин подкара джипа по рампата и каза:

- Надявам се, че сме навреме за полета ви.
- Какво? А, да. Съвсем навреме.
- В Канада ли се връщате?
- Да.

Лин спря пред международния терминал, слезе и стисна ръката на Питърсън за довиждане. Питърсън праметна на рамо сака си. Друг багаж нямаше.

- Е — каза Питърсън. — Довиждане.
- Приятен полет.
- Благодаря. И на вас. Връщате се в Хонконг?
- Не — каза Лин. — Трябва да ида в завода и да задвижа поръчката.

- Наблизо ли е?
- Да, в Пуду Рая. Само на няколко километра.
- Ами добре тогава. — Питърсън му махна за последно и хлътна в терминала. Лин се качи в джипа и потегли. Но тъкмо се спускаше по рампата, когато видя, че Питърсън е забравил мобилния си телефон на седалката. Спря до бордюра и се извърна да погледне през рамо. Само че Питърсън вече го нямаше. А и телефонът в ръката на Лин беше съвсем лек, направен от евтина пластмаса. От онези с

предплатена карта, за еднократна употреба. Нямахме начин това да е единственият му телефон.

Хрумна му, че един негов приятел може би ще успее да проследи телефона и картата в него — така щеше да разбере нещо повече за клиента си. А това определено би било добре. Така че пхна телефона в джоба си и подкара на север, към завода.

ЛОНДОН
ПЕТЪК, 21 МАЙ
11:04

Ричард Малори вдигна поглед от бюрото си и каза:

— Да?

Мъжът на прага беше строен, с ниско подстригана руса коса, американец на вид. Маниерите му бяха небрежни, облеклото му не подсказваше нищо — мръсни адидаски и избелял анцуг. Изглеждаше така, сякаш е излязъл да потича и е спрял за миг пред офиса.

И понеже това беше моден магазин за графичен дизайн на кея Батлър, преустроен район със складове под лондонския Тауър Бридж, повечето от служителите в офиса бяха облечени небрежно. Малори правеше изключение. Понеже беше шефът, носеше панталони с ръб и бяла риза. И остри обувки, които му убиваха. Затова пък бяха модерни.

— Какво ще обичате? — попита Малори.

— Дойдох за пакета — каза американецът.

— Какъв пакет? — попита Малори. — Ако е за DHL, потърсете го при секретарката, отпред.

Американецът, изглежда, се подразни.

— Не мислите ли, че малко се престаравате? Просто ми дайте шибания пакет.

— Добре, добре — каза Малори и се изправи.

Изглежда, американецът реши, че е бил прекалено груб, защото каза с по-мек тон:

— Хубави плакати. — И посочи стената зад Малори. — Вие ли ги правите?

— Ние — каза Малори. — Фирмата ни.

Плакатите бяха два, един до друг на стената, и двата черни, със Земята, увиснала в космоса; различаваха се само по надписа. Единият гласеше „Спасете Земята“, отдолу „Тя е единственият ни дом“.

Другият също гласеше „Спасете Земята“, но надписът отдолу беше „Няма къде другаде да отидем“.

Встрани от тях имаше снимка в рамка на рус модел с тениска, на която пишеше „Спасете Земята“ и „И изглеждайте добре, докато я спасявате“.

— Това беше кампанията ни „Спасете Земята“ — каза Малори.
— Само че не я купиха.

— Кой не я купи?

— Международният консервационен фонд.

Мина покрай американеца и слезе по задното стълбище към гаража. Американецът го последва.

— И защо? Не я харесаха ли?

— Не, харесаха я — каза Малори. — Само че взеха Лио за говорител и използваха него вместо нашите неща. Основно видео клипове.

В края на стълбите прокара картата през устройството и вратата се отключи с щракване. Пристъпиха в малкия гараж под сградата. Беше тъмно, като се изключи ярката дневна светлина откъм рампата към улицата. Малори с раздразнение забеляза, че един пикап е блокирал частично рампата. Открай време имаха проблеми с пикапите за доставки, които паркираха тук.

Обърна се към американеца.

— С кола ли сте?

— Да. Пикап. — И посочи.

— А, добре, значи е ваш. Има ли кой да ви помогне?

— Не. Сам съм. Защо?

— Защото е дяволски тежко — каза Малори. — Може да е просто кабел, но пък е дълъг половин милион фута. Тежи повече от триста килограма, приятел.

— Ще се справя.

Малори отиде при своя роувър и отключи багажника. Американецът подсвирна и пикапът се спусна с трополене по рампата. Караше го яка жена с щръкнала къса коса и тъмен грим.

— Мислех, че сте сам — каза Малори.

— Тя само кара пикапа — каза американецът. — Не й обръщайте внимание.

Малори се обърна към отворения багажник. Вътре бяха наредени бели кутии с надпис „Кабел Етернет (незащитен)“. И спецификации с по-дребен шрифт.

— Да видим някой — каза американецът.

Малори отвори една кутия. Вътре бяха наредени големи колкото юмрук намотки от много тънки жици, всяка в найлонова опаковка.

— Както виждате — каза той, — това е жица за противотанкови снаряди.

— Така ли?

— Това ми казаха. Затова е опакована по този начин. Една намотка за всеки снаряд.

— Не разбирам от тия неща — каза американецът. — Аз съм просто превозвачът. — Отиде да отвори задната врата на пикапа. После почна да носи кутиите, една по една. Малори също се включи.

— Онзи човек каза ли ви нещо друго? — попита американецът.

— Всъщност да — каза Малори. — Каза, че някой купил петстотин ракети на Варшавския договор. „Горещ пламък“ или „Горещ камък“, или нещо подобно. Без бойни глави, без нищо. Само ракетите. Та жиците им били дефектни.

— Това не го бях чул.

— Така ми каза. Снарядите били купени в Швеция. Готенбург, струва ми се. Транспортирани били от там.

— Май сте притеснен.

— Не съм притеснен — каза Малори.

— Сякаш ви е страх, че може да сте се забъркали в престъпление.

— Няма такова нещо.

— Сигурен ли сте? — попита американецът.

— Естествено, че съм сигурен.

Повечето кутии вече бяха в пикапа. Малори започваше да се поти. Струваше му се, че американецът току го поглежда. Скептично, без да го крие. После каза:

— Я ми кажете. Как изглеждаше онзи мъж?

Малори не беше толкова глупав, че да отговори на въпроса. Сви рамене.

— Ами нищо особено.

— Американец ли беше?

— Не знам.

— Не знаете дали е бил американец?

— Не можах да определя със сигурност.

— И защо така? — каза американецът.

— Може да е бил канадец.

— Сам ли беше?

— Да.

— Защото чух да се говори за някаква страхотна жена. Секси, на високи токчета, впити поличка.

— Щях да забележа такава жена — каза Малори.

— Не бихте... премълчали за нея? — Нов скептичен поглед. Малори забеляза издутина върху хълбока на американеца. Пистолет? Възможно беше.

— Не. Беше сам.

— Който и да е бил.

— Да.

— Ако питате мен — каза американецът, — аз бих се зачудил защо на някой са му притрябвали половин милион фута жица за противотанкови снаряди. Така де, за какво са му?

— Не каза.

— И вие просто рекохте: „Дадено, приятел, половин милион фута жица, остави го на мен“, без да задавате никакви въпроси?

— Изглежда, вие сте по въпросите — каза Малори. Продължаваше да се поти.

— И си имам причина — каза американецът. Тонът му стана зловещ. — Трябва да ти кажа нещо, приятел. Не ми харесва това, което чувам.

Последните кутии бяха натоварени в пикапа. Малори отстъпи назад. Американецът затръшна едната врата, после и другата. Когато втората врата се затвори, Малори видя шофьорката пред себе си. Явно бе стояла зад вратата.

— И на мен не ми харесва — каза тя. Беше с работен комбинезон, от онези, които се носят в армията. Свободни панталони и високи кубинки. Широко зелено яке. Дебели ръкавици. Тъмни очила.

— Я чакай малко — каза американецът.

— Дай ми телефона си — каза тя. И протегна ръка. Другата ѝ ръка беше зад гърба. Все едно държеше пистолет.

— Защо?

— Дай ми го.

— Защо?

— Искам да го погледна, затова.

— Няма нищо необичайно...

— Дай ми го.

Американецът извади от джоба си мобилен телефон и ѝ го подаде. Вместо да го вземе, тя го стисна за китката и го дръпна към себе си. Телефонът изтропа на земята. Жената посегна и с другата си ръка и стисна американеца за гърлото, сякаш го душеше.

За миг той застина, после започна да се бори.

— Какво правиш, мамка му?! Какво... — Изблъска ръцете ѝ и отскочи като опарен. — Какво ми направи?

— Нищо. — Тя си сваляше ръкавиците. Правеше го внимателно. Сякаш в ръкавиците имаше нещо. Нещо, което тя не искаше да докосне.

— Нищо? — викна американецът. — Нищо?! Кучка! — Внезапно се обърна и хукна нагоре по рампата към улицата.

Тя го проследи спокойно с поглед. После се наведе, взе телефона, прибра го в джоба си и се обърна към Малори.

— Връщайте се в офиса си.

Той се поколеба.

— Свършихте добра работа. Не съм ви виждала. И вие не сте ме виждали. Вървете.

Малори се обърна и тръгна към вратата за задното стълбище. Чу как жената затръшва вратата на пикапа зад него и когато се осмели да погледне през рамо, пикапът вече излизаше по рампата на огряната от слънцето улица. Зави надясно и изчезна.

В офиса Елизабет, помощничката му, му донесе макета на рекламата за новия ултралек компютър на Тошиба. Снимките бяха насрочени за следващия ден. Макетът беше на последната версия, която трябваше да прегледа. Малори разлисти набързо скиците — трудно му беше да се съсредоточи.

— Не ти ли харесват? — попита Елизабет.

— Не, не, хубави са.

— Изглеждаш ми малко блед.

— Аз, такова... стомахът нещо.

— Чай от джинджирил — каза тя. — Много помага. Да ти направя ли?

Той кимна, само и само да я разкара от офиса. Погледна през прозореца. Офисът имаше изключителна гледка към Темза и Тауър Бридж вляво. Бяха преобоядисали моста в бебешко синьо и бяло (това според традицията ли беше, или просто нечия лоша идея?), но винаги му беше приятно да го погледа. Внушаваше му някакво чувство за сигурност.

Приблужи се до прозореца и се загледа в моста. Когато най-добрият му приятел го беше попитал дали би помогнал за една радикална кауза в защита на околната среда, това му беше прозвучало като нещо забавно. Малко тайнственост, малко кураж. Бяха му обещали, че няма да има насилие. Не му беше хрумвало, че ще има повод да се страхува.

Сега обаче го беше страх. Ръцете му трепереха. Пъхна ги в джобовете си и продължи да гледа през прозореца. „Петстотин ракети“, помисли си. *Петстотин ракети*. В какво се беше забъркал? После изведнъж си даде сметки, че вят сирени и че на моста святкат червени светлини.

Някой беше катастрофирал там, на моста. И ако се съдеше по броя на полицейските коли и линейките, катастрофата беше тежка.

Такава, при която има загинали.

Не можа да се сдържи. Обзет от паника, излезе от офиса и със свито сърце тръгна по кея към моста.

Пребледнелите от ужас туристи гледаха от втория етаж на двуетажния автобус. Малори си проби път през тълпата отпред. Няколко души — лекари и полицаи — клечаха край някакъв човек, проснат на улицата. Край тях стоеше шофьорът на автобуса и плачеше. Не бил могъл да направи нищо, мъжът изскочил пред автобуса в последния момент. Сигурно бил пиян, защото залитал. Все едно паднал от тротоара на платното.

Малори не можеше да види тялото — полицаите го скриваха от погледа му. Тълпата се беше умълчала, всички гледаха. Един от полицаите се изправи с червен паспорт в ръка — немски паспорт. „Слава Богу“, помисли си Малори, изпълнен с облекчение, но то трая

само миг, докато един от санитарите не отстъпи встрани и Малори не видя крака на жертвата — избелял черен анцуг и мръсна адидашка, сега цялата в кръв.

Догади му се и той бързо се извърна и се гмурна в тълпата. Хората гледаха покрай него, някои безразлично, други с раздразнение. Но никой не му обърна внимание. Всички гледаха трупа.

С изключение на един мъж, облечен като висш служител, с тъмен костюм и вратовръзка. Той гледаше право в Малори. Малори срещна погледа му. Мъжът кимна едва забележимо. Малори не реагира. Просто си проби път през последните зяпачи и забърза към офиса, с мисълта, че по някакъв начин, който не разбираше, животът му се е променил завинаги.

ТОКИО
ВТОРНИК, 1 ЮНИ
10:01

МКЕИ, Международният консорциум за екологична информация, се намираше в малка тухлена сграда непосредствено до студентското градче на университета Кейо Мита. За случайния наблюдател МКЕИ изглеждаше част от университета, дори имаше същия девиз („Calamus Gladio Fortior“^[1]), но в действителност беше независим. Центърът на сградата се състоеше от малка съвещателна зала с подиум и два реда по пет стола с лице към екрана отпред.

В десет сутринта директорът на МКЕИ Акира Хитоми стоеше на подиума и следеше с поглед американеца, който се настаняваше на един от столовете. Американецът беше едър човек, не висок, но широкоплещест и с гърди като буре — същински атлет. За толкова едър мъж се движеше много леко и тихо. Непалският офицер влезе след него, тъмнокос и напрегнат. Седна зад и леко встрани от американеца. Хитоми им кимна мълчаливо от подиума.

Осветлението в облицованата с дървена ламперия стая постепенно намаля. От всички страни дървените панели се плъзнаха безшумно и разкриха огромните плоски екрани отзад. Някои от екраните се плъзнаха също толкова плавно напред.

Вратата се затвори и се заключи с прещракване. Едва тогава Хитоми заговори:

— Добро утро, Кенър-сан. — На централния екран се изписа „Хими Акира“ на английски и японски. — Добро утро и на вас, Тапа-сан. — Хитоми отвори много малък и много тънък сребрист лаптоп. — Днес ще ви представя данни от последните двайсет и един дни, валидни допреди приблизително двайсет минути. Те са резултат от нашия съвместен проект, „Дърво Акамаи“.

Двамата посетители кимнаха. Кенър се усмихна в очакване. „И с право“, помисли си Хитоми. Единствено тук в целия свят можеше да се види такава презентация, защото агенцията на Хитоми беше световен лидер в събирането и обработването на електронна

информация. На екраните започнаха да се появяват образи, един след друг. Приличаха на корпоративно лого — зелено дърво на бял фон с надпис „ДИГИТАЛНИ МРЕЖОВИ РЕШЕНИЯ ДЪРВО АКАМАИ“.

Името и образът бяха избрани заради приликата им с действителни интернетски компании и техните емблеми. За последните две години сървърите в мрежата на „Дърво Акамаи“ се бяха превърнали в грижливо конструирани капани. Съдържаха многопластови вторични мрежи с четворна проверка, заложен в академични и бизнес домейни. Това им позволяваше да проследяват в обратна посока връзката от сървър до потребител с осемдесет и седем процента достоверност. Бяха заложили стръвта си в мрежата миналата година, отначало с обикновена информация, а по-нататък с все по-сочни хапки.

— Нашите сайтове отразяваха сайтове, посветени на традиционната геология, приложната физика, екологията, гражданското инженерство и биогеографията — почна Хитоми. — За да привлечем сериозни дайвъри, типичната информация включваше данни за употребата на експлозиви в сеизмичните замервания, тестовите за устойчивостта на сгради при вибрации и земни трусове, а в океанографските ни сайтове — данни за урагани, цунами и така нататък. Всичко това ви е известно.

Кенър кимна.

Хитоми продължи:

— Знаехме, че имаме насреща си разпръснат враг, и умен при това. Потребителите често оперират зад филтриращи програми от типа на родителския контрол или използват тинейджърски акаунти на „Америка Он Лайн“, или намекват, че са малолетни хакери. Само че не са нищо такова. Те са добре организирани, търпеливи и упорити. През последните седмици разбрахме още неща.

На екрана се появи списък.

— От голяма група сайтове и дискусийни групи нашите системни програмисти отделиха сериозните дайвъри, групирани около следните тематични категории:

Аарус, Дания

Австралийска военна история

Аргонови/кислородни двигателни системи

Високоволтови изолатори

Жичнонасочвани снаряди
Кавитация (твърдо вещество)
Калиев хидроокис
Клетъчен код
Контролирано разрушаване
Мисионерски дневници на Тихия океан
Мрежово информационно кодиране
Насочени експлозиви (със закъснител)
Национален фонд за природните ресурси (НФПР)
Национален център за земетръсна информация (НЦЗИ)
Овластяване на наводнения
Понтонни морски диги
Прескот, Аризона
Сеизмични сигнатури, геология
Средноокеанска предавателна мрежа (СОПМ)
Твърдо ракетно гориво
Токсини и невротоксини
Фондация за опазване на дъждовните гори (ФОДГ)
Хило, Хаваи
Шинкаи 2000

— Впечатляващ, макар и мистериозен списък — каза Хитоми. — Ние обаче разполагаме с филтри, които идентифицират потребителите с професионални познания. Това са хора, които атакуват защитните системи, залагат троянски коне, диви паяци и всякакви други вируси. Много от тях търсят списъци с номера на кредитни карти. Но не всички.

Пръстите му заиграха по клавиатурата на малкия компютър и образите се промениха.

— Добавихме всяка от тези теми във вторичната си защитна мрежа, като ги направихме допълнително лепкави; накрая включихме намеци за предстояща изследователска информация под формата на електронна кореспонденция между учени от Австралия, Германия, Канада и Русия. Тълпата не закъсня, оставаше ни само да следим трафика. Накрая отделихме една сложна връзка — Торонто, Чикаго, Ан Арбър, Монреал — която се простира и на двата американски бряга, също в Англия, Франция и Германия. Касае се за сериозна алфа-екстремистка група. Твърде е възможно вече да са убили един учен в

Париж. Чакаме нова информация във връзка с това. Само че френските власти понякога са... бавни.

— И какъв е в момента делта-клетъчният трафик? — попита Кенър.

— Клетъчният трафик се увеличава. Имейлите са кодирани. Ясно е, че имаме проект в движение — глобален по мащаб, изключително сложен и също толкова скъп.

— Но не знаем какъв е.

— Засега да.

— Тогава най-добре проследете парите.

— Правим го. Навсякъде. — Хитоми се усмихна криво. — Само въпрос на време е кога някоя от онези рибки ще налапа въдицата.

[1] Перото е по-силно от меча (лат.). — Б.пр. ↑

ВАНКУВЪР
ВТОРНИК, 8 ЮНИ
16:55

Нат Деймън подписа документа със замах.

— Досега не ме бяха карали да подписвам декларация за неразкриване на информация.

— Което е изненадващо — каза мъжът с лъскавия костюм и прибра документа. — Всъщност това е стандартна процедура. Не искаме информация за собствеността ни да бъде достъпна за всеки. — Той беше адвокат, придружаващ клиента си, а клиентът беше брадат мъж с очила, облечен с дънки и работна риза. Брадатият каза, че бил нефтен геолог, и Деймън му повярва. Определено приличаше на другите нефтени геолози, с които си бе имал работа.

Компанията на Деймън се казваше „Канадски морски ИП технологии“. От един миниатюрен претъпкан офис в покрайнините на Ванкувър Деймън даваше под наем на клиенти от целия свят изследователски подводници и потопяеми механизми с дистанционно управление. Не притежаваше тези машини — просто ги даваше под наем. Подводниците се намираха на различни места по целия свят — в Йокохама, Дубай, Мелбърн, Сан Диего. Варираха от напълно независими петнайсетметрови подводници с шестчленен екипаж, които можеха да обиколят цялото земно кълбо, до миниатюрни едноместни потапящи се механизми и още по-малки роботизирани устройства, управлявани дистанционно от кораб-майка на повърхността.

Клиенти на Деймън бяха енергийни и миньорски компании, които използваша устройствата му за подводни проучвания или за да проверят състоянието на морските си сонди и платформи. Бизнесът му беше тясно специализиран и малкият му офис на гърба на един сух ремонтен док рядко се радваше на посетители.

Тези двамата обаче се бяха появили малко преди да затвори. През цялото време говореше адвокатът — клиентът само му беше подал визитка, на която пишеше „Сеизмични замервания“, с адрес в Калгари.

В това имаше смисъл — Калгари беше един от световните центрове на петролния бизнес. „Петро-Канада“, „Шел“ и „Санкор“ бяха там, както и много други. Имаше и десетки малки частни консултантски агенции, занимаващи се с проучвания и изследователска дейност.

Деймън свали от лавицата зад себе си малък макет. Миниатюрна бяла подводница с тъп нос и купол като мехур. Постави я на масата пред двамата мъже.

— Тази бих препоръчал за нуждите ви — каза той. — „ИП Скорпион“, конструирана в Англия само преди четири години. Двучленен екипаж. Дизелово и електрическо захранване, аргонов двигател със затворен цикъл. Под водата работи с двайсет процента кислород и осемдесет процента аргон. Солидна, доказала се технология — скрубер от калиев хидроокис, захранване от двеста волта, оперативна дълбочина от седемстотин метра и 3,8 часа време под вода. Това е еквивалентът на японската „Шинкай 2000“, ако сте я чували, или на „Даунстар 80“ — от нея има само четири в целия свят, но те работят по дългосрочни договори. Скорпионът е чудесна подводница.

Мъжете кимнаха и се спогледаха.

— И с какви външни манипулатори разполага? — попита брадатият.

— Това зависи от дълбочината — каза Деймън. — На по-малки дълбочини...

— Да кажем на седемстотин метра. С какви външни манипулатори разполага?

— Искате да събирате проби на седемстотин метра?

— Всъщност ще поставяме замерващи устройства на дъното.

— Разбирам. Неща като радиоустройства? Които да изпращат информация на повърхността?

— Нещо такова.

— Колко са големи тези устройства?

Брадатият раздалечи ръце на шейсетина сантиметра.

— Приблизително толкова.

— И тежат колко?

— О, не знам точно колко. Може би около сто килограма.

Деймън скри изненадата си. Петролните геолози обикновено знаеха съвсем точно с какво ще работят. Размерите до сантиметър,

тежестта до грам, специфичното тегло и така нататък. Този тип имаше доста бегла представа за нещата. Или пък Деймън ставаше прекалено подозрителен. Продължи:

— И тези сензори са за геоложки проучвания?

— На по-късен етап — да. Първо ще ни трябва информация за океанските течения, вълните, температурата по дъното. Такива неща.

Деймън си помисли — за какво? Защо им бе да знаят за теченията? Разбира се, може би планираха да пуснат сонда, но никой не би го направил на дълбочина седемстотин метра.

Какво смятаха да правят тези хора?

— Е — каза той, — щом ще поставят външни устройства, трябва да ги прикрепят към външния корпус преди потапянето. За тази цел има ниши от двете страни. — Той посочи на макета. — След като се потопите, разполагате с две дистанционно задвижвани роботизирани ръце, с които да поставите устройствата. За колко устройства става дума?

— Доста.

— Повече от осем?

— О, да. Сигурно.

— Е, тогава едно потапяне няма да е достатъчно. При всяко потапяне можете да вземете осем, най-много десет устройства. — Продължи да говори още известно време, като наблюдаваше лицата им и се опитваше да разбере какво се крие зад неутралните им изражения. Искаха да наемат подводницата за четири месеца, от август нататък. Искаха подводницата и обслужващият я кораб да бъдат транспортирани до Порт Морсби, Нова Гвинея. Щели да си ги вземат оттам.

— В зависимост от това къде отивате, се изискват различни морски лицензи...

— За това ще се тревожим по-късно — каза адвокатът.

— Колкото до екипажа...

— И за това ще се тревожим по-късно.

— Той е част от договора.

— Тогава просто го впишете. Както го правите обикновено.

— Ще върнете кораба в Морсби в края на наемния срок, нали?

— Да.

Деймън седна пред настолния си компютър и почна да попълва Формулярите. Имаше да попълни цели четиридесет и три категории (без да се броят застраховките). Накрая изчисли пълната сума и каза:

— Петстотин осемдесет и три хиляди долара.

На двамата не им мигна окото. Просто кимнаха.

— Половината в аванс.

Пак кимнаха.

— Останалото по сметка, преди да приемете доставката в Порт Морсби. — Никога не изискваше това от редовните си клиенти. Но по някаква причина тези двамата го изнервиха.

— Няма проблем — каза адвокатът.

— Плюс двайсет процента депозит, платими предварително.

Последното изобщо не беше необходимо. Само че Деймън се опитваше да ги прогони, да ги откаже от сделката. Не се получи.

— Няма проблем.

— Добре — каза Деймън. — Ако искате да го обсъдите с компанията-контрактор, преди да подпишете...

— Не. Не е необходимо.

После единият извади плик и го подаде на Деймън.

— Вижте дали това е задоволително.

Беше чек за двеста и петдесет хиляди долара. От „Сеизмични замервания“, платим на „Канадски морски технологии“. Деймън кимна и каза, че е задоволително. Остави плика и чека на бюрото си, до макета на подводницата.

После единият клиент каза:

— Имате ли нещо против да си запиша някои неща? — Взе плика и си записа нещо отгоре му. Чак след като си тръгнаха, Деймън си даде сметка, че му бяха оставили чека, а плика бяха отнесли. Така че да няма пръстови отпечатащи.

Или пък го гонеше параноята? На следващата сутрин беше склонен да мисли, че е точно така. Отиде в Скотиабанк да депозира чека и се отби да поговори с Джон Ким, банковия управител, с молба да провери дали по сметката на „Сеизмични замервания“ има достатъчно средства да се покрие чекът.

Джон Ким каза, че веднага ще провери.

СТАНГФЕДЛИС
ПОНЕДЕЛНИК, 23 АВГУСТ
03:02

„Господи, студено е“, помисли милионерът филантроп Джордж Мортън, докато слизаше от ланд круизъра. Затропа с крака и си сложи ръкавиците с надеждата да се постопли. Беше три след полунощ и небето проблясваше в червено, с тънки жълти ивици от все още видимото слънце. Леден вятър брулеше Спренгисандур, насечената тъмна равнина във вътрешността на Исландия. Плоски сиви облаци висяха ниско над лавата, която се простираше докдето поглед стига. Исландците обичаха това място. Мортън не разбираше защо.

Във всеки случай бяха стигнали до целта си — право напред лежеше огромна порутена стена от покрити с мръсотия сняг и скали, чак до планините отзад. Това беше Сноррайокул, един от ръкавите на гигантския ледник Ватнайокул, най-голямата ледена шапка в Европа.

Шофьорът, студент дипломат, излезе от колата и плесна доволно с ръце.

— Не е зле! Доста топличко! Имате късмет, че е приятна августовска нощ. — Облечен беше с тениска, бермуди и тънка жилетка. Мортън носеше грейка с гъши пух, шушляково яке и дебели панталони. И пак му беше студено.

Погледна назад — другите се измъкваха от задната седалка. Николас Дрейк, слаб и намръщен, с риза, вратовръзка и спортно сако под широкото яке, примижа на студения въздух. С оредяващата си коса, телените рамки на очилата и превзетото си недоволно държане, Дрейк имаше вид на типичен учен, с малката подробност, че това му излъчване беше търсено съзнателно. Не искаше да го вземат за такъв, какъвто е — преуспял адвокат, който се беше оттеглил от активна дейност, за да оглави Националния фонд за природните ресурси, могъща американска активистка група. Заемаше директорския пост в НФПР през последните десет години.

Младият Питър Евънс изскочи след него. Евънс беше най-младият от адвокатите на Мортън и негов любимец. Беше на двайсет и

осем, младши сътрудник в лосанжелиската адвокатска фирма „Хасъл и Блак“. Дори този късен час не влияеше на жизнерадостния му ентусиазъм. Намъкна едно топло яке и пъкна ръце в джобовете си, но иначе не даде никакъв знак, че времето го притеснява.

Мортън беше докарал всички от Лос Анджелис на борда на своя „Гълфстрийм G5“. Кацнали бяха на летището в Кефлавик в девет сутринта. Никой не беше спал, но не изглеждаха уморени. Дори и Мортън, а той беше на шейсет и пет. Не усещаше и най-малка следа от умора.

Само студ.

Вдигна ципа на якето си и тръгна след дипломанта надолу по каменистия склон.

— Светлината през нощта те зарежда с енергия — каза хлапето. — Доктор Ейнарсон никога не спи по повече от четири часа през лятото. Същото важи и за всички нас.

— И къде е доктор Ейнарсон? — попита Мортън.

— Ей там, долу. — Хлапето посочи наляво.

Отначало Мортън не видя нищо. После забеляза някаква червена точка — автомобил. Едва сега наистина си даде сметка за невероятните размери на ледника.

Дрейк настигна Мортън и влезе в крачка с него по нанадолнището.

— Джордж — каза той, — двамата с Евънс спокойно можете да пообиколите мястото, така че аз да поговоря с Пер Ейнарсон насаме.

— Защо?

— Предполагам, че ще се чувства по-спокоен, ако няма много хора наоколо.

— Но нали идеята е да покажем, че аз съм онзи, който финансира изследването?

— Разбира се — каза Дрейк, — но по-добре да не подчертаваме дебело този факт. Не искам Пер да се почувства застрашен.

— Не виждам как това може да се избегне.

— Просто ще му посоча какво е заложено — каза Дрейк. — Ще му помогна да види голямата картина.

— Честно казано, исках да чуя тази дискусия — възрази Мортън.

— Знам — каза Дрейк. — Но ситуацията е деликатна.

Бяха се приближили до ледника и вятърът стана още по-студен. Температурата спадна с няколко градуса. Вече се виждаха четирите големи кафяви палатки, опънати близо до червения ланд круизър — отдалеч те се сливаха с равнината.

От едната палатка излезе много висок рус мъж — Пер Ейнарсон. Разпери ръце и извика:

— Николас!

— Пер! — Дрейк затича към него.

Мортън продължи надолу по склона — криво му беше, че Дрейк иска да го изключи от разговора. Евънс го настигна и тръгна до него.

— Нищо не искам да разглеждам, по дяволите — каза Мортън.

— О, ами не знам — каза Евънс; беше вперил поглед напред. — Може да се окаже по-интересно, отколкото си мислим. — От една от другите палатки тъкмо излизаха три млади жени, всичките руси и красиви. Замахаха на новодошлите.

— Може и да си прав — каза Мортън.

Питър Евънс знаеше, че клиентът му Джордж Мортън, въпреки искрения си интерес към всичко свързано с околната среда, има дори по-искрен интерес към хубавите жени. И наистина, след като представиха набързо на Ейнарсон, той охотно се остави в ръцете на Ева Йонсдотир — висока и атлетична, с къса белезникаворуса коса и лъчезарна усмивка. Точно такива жени харесваше Мортън. Ева всъщност доста приличаше на красивата му помощничка Сара Джоунс. Чу Мортън да казва:

— Нямах представа, че толкова много жени се интересуват от геология. — След което Мортън и Ева се отдалечиха по посока на ледника.

Евънс знаеше, че би трябвало да придружи Мортън. Но пък може би Мортън предпочиташе да разгледа ледника сам. И което беше по-важно, фирмата на Евънс представляваше също и Николас Дрейк, а Евънс имаше неприятно предчувствие за онова, което Дрейк се канеше да направи. Не че беше точно незаконно или неетично. Само че Дрейк обичаше да се налага, а онова, което се канеше да направи, можеше да доведе до неприятности на по-късен етап. Така че за миг Евънс замръзна: не знаеше накъде да тръгне, кого от двамата да последва.

Дрейк взе решението вместо него — махна му леко, но категорично с ръка да изчезва, преди да хлътне в голямата палатка след Ейнарсон. Евънс схвана намека и тръгна след Мортън и момичето. Ева говореше как дванайсет процента от Исландия били покрити с ледници и как част от ледниците си имали действащи вулкани, стърчащи от леда.

Този конкретен ледник, казваше тя, бил от типа, който наричали „вълнов ледник“, заради бързото му нарастване и смаяване. В момента, посочи тя, ледникът се придвижвал напред с темп от сто метра на ден — с дължината на футболно игрище на всеки двацет и четири часа. Понякога, когато вятърът утихнел, буквално можело да се чуе стърженето му. За последните няколко години ледникът се бил увеличил с повече от десет километра.

Скоро към тях се присъедини Асдис Свеинсдотир, която толкова си приличаше с Ева, че можеше да мине за по-малката ѝ сестра. Засипа Евънс с внимание, попита го как е минало пътуването, харесва ли му Исландия и колко време ще остане в страната. Накрая спомена, че обикновено работела в офиса в Рейкявик — била дошла тук само за този ден. Евънс си даде сметка, че момичето е тук по работа. Спонсорите гостуваха на Ейнарсон и Ейнарсон се бе погрижил визитата да се запомни.

Ева обясняваше, че макар ледниците от вълнов тип да са често срещани — в Аляска имало няколкостотин, — механизмът на придвижването им все още бил загадка. Същото важало и за периодичността на прииждането и отдръпването им, която била различна за всеки ледник.

— Има още толкова много да се изследва, да се проучи — каза тя и се усмихна на Мортън.

Точно тогава чуха виковете откъм голямата палатка — и не само виковете, но и ругатни. Евънс се извини и тръгна натам. Макар и неохотно, Мортън се повлече след него.

Пер Ейнарсон се тресеше от гняв. Размахваше юмруци.

— Казвам ти — не! — извика той и удари с юмрук по масата.

Дрейк стоеше срещу него, почервенял, стиснал зъби.

— Пер — каза той, — моля те само да обмислиш фактите.

— Нищо подобно! — каза Ейнарсон и пак тропна по масата. — Именно фактите искаш да скрия, да не ги публикувам!

— Виж, Пер...

— Фактите са — каза той, — че в Исландия първата половина на двайсети век е била по-топла от втората половина, точно като в Гренландия^[1]. Фактите са, че в Исландия повечето ледници изгубиха от масата си след 1930 година, защото летата се затоплиха с 0,6 градуса по Целзий, но оттогава климатът се промени към по-студен. Фактите са, че от 1970-а насам ледниците нарастват равномерно. Вече са си върнали половината от изгубената преди това площ. В момента единайсет от тях прииждат. Това са фактите, Николас! И аз няма да лъжа за тях.

— Никой не е искал от теб да го правиш — каза Дрейк, като сниши глас и погледна новодошлите. — Просто обсъждаме как да редактираш статията си, Пер.

Ейнарсон вдигна един лист.

— Да, и си ми донесъл предложение за редакция...

— Просто предложение, нищо осо...

— Това изкривява истината!

— Пер, с цялото ми уважение, според мен преувеличаваш...

— Така ли? — Ейнарсон се обърна към другите и започна да чете: — Ето това иска той да кажа: „Заплахата от глобално затопляне топи ледниците по целия свят, същото важи и за Исландия. Много ледници се смаляват драматично, макар други парадоксално да нарастват. Показателно обаче е, че необичайната климатична нестабилност в последно време, изглежда, е причина за...“ дрън-дрън... дрън-дрън... og svo framvegis. — Той хвърли ядно листа. — Това просто не е вярно.

— Това е само уводът. Останалата част от статията ще компенсира...

— Уводът не е верен.

— Напротив. Говори за „необичайна климатична нестабилност“. Никой не може да оспори една толкова неясна формулировка.

— „Климатична нестабилност в последно време“. Но в Исландия тези явления не са в последно време.

— Ами тогава ще махнем „в последно време“.

— Не е достатъчно — каза Ейнарсон, — защото подтекстът на целия този параграф внушава, че сме свидетели на ефектите на глобално затопляне вследствие на парниковите газове. А всъщност сме свидетели на местни климатични модели, които са характерни за Исландия и едва ли могат да се впишат в някакъв глобален модел.

— Може да се каже в заключението.

— Само че уводният параграф ще се превърне в най-новия виц сред арктическите изследователи. Мислиш, че Мотояма или Сигуросон няма да разберат за какво става въпрос? Или Икс? Уатанабе? Ще ми се смеят и никога повече няма да вземат на сериозно работата ми. Ще решат, че съм го направил заради финансирането.

— Но трябва да имаме предвид и други неща — успокоително рече Дрейк. — Не трябва да забравяме, че групите за дезинформация, финансирани от индустрията — петролната, автомобилната — веднага ще се хванат за доклад, в който пише за растежа на няколко ледника, и ще го използват като довод срещу реалността на глобалното затопляне. Винаги го правят. Хващат се за всичко, което им позволява да изопачат истината.

— Как ще се използва информацията не е моя грижа. Моята работа е да докладвам за истината.

— Много благородно — каза Дрейк. — Макар и не съвсем практично.

— Разбирам. И сте довели тук източника на финансирането, в лицето на господин Мортън, за да не би случайно да пропусна намека, така ли?

— Не, не, Пер — побърза да каже Дрейк. — Моля те, не преиначавай думите...

— Много добре те разбирам. Защо е тук той? — Ейнарсон беше побеснял. — Господин Мортън? Одобрявате ли това, което господин Дрейк иска да направя?

Точно в този момент телефонът на Мортън зазвъня и той го отвори със зле прикрито облекчение.

— Мортън. Да? Да, Джон. Къде си? Във Ванкувър. Кое време е там сега? — Покри с ръка микрофона. — Джон Ким, от Ванкувър. „Скотиабанк“.

Евънс кимна, макар да нямаше представа за кого става въпрос. Финансовите операции на Мортън бяха сложни и той познаваше

банкери по целия свят. Мортън се обърна и се отдалечи в другия край на палатката.

Останалите се умълчаха неспокойно, докато го чакаха да приключи разговора. Ейнарсон гледаше в пода и дишаше тежко, все още ядосан. Русите жени се преструваха, че работят — разлистваха с демонстративна съсредоточеност документите на масата. Дрейк напъха ръце в джобовете си и вдигна поглед към тавана.

Междувременно Мортън се смееше.

— Наистина? Този не го бях чувал — каза той през смях. Хвърли поглед към останалите, после пак се обърна с гръб към тях.

— Виж, Пер, всичко това е едно недоразумение — почна Дрейк.

— Нищо подобно — студено каза Ейнарсон. — И двамата знаем много добре за какво става въпрос. Ако оттеглите подкрепата си, оттегляте подкрепата си.

— Никой не говори за прекратяване на финансовата подкрепа...

— Е, ще видим.

И тогава Мортън каза:

— Какво? Какво са направили? Депозит за какво? За каква сума гово... Божичко, Джон! Това не е за вярване! — И като продължаваше да говори, се обърна и излезе от палатката.

Евънс забърза след него.

Беше станало по-светло, слънцето се беше изкатерило по небето и се опитваше да пробие облаците. Мортън бързаше нагоре по склона и още говореше по телефона. Викаше, но вятърът отвяваше думите му и те не стигаха до Евънс, който подтичваше след него.

Стигнаха до ланд круизъра. Мортън приклекна до него на завет.

— Господи, Джон, нося ли някаква законова отговорност за това? Тоест... не, нищо не знаех, от теб го чувам. Каква беше организацията? Фонд „Приятелите на планетата“?

Мортън погледна въпросително към Евънс. Евънс поклати глава. Никога не беше чувал за „Приятелите на планетата“. А познаваше повечето организации, свързани с околната среда.

— Къде ѝ е седалището? — попита Мортън. — Сан Хосе? Калифорния? О, Боже! Кой си регистрира фондациите в Коста Рика, по

дяволите? — Прикри с ръка телефона и каза на Евънс: — Фонд „Приатели на планетата“. Сан Хосе, Коста Рика.

Евънс поклати глава.

— Въобще не съм чувал за тях — каза Мортън. — Същото важи и за адвоката ми И не си спомням... Не, Ед, четвърт милион долара бих запомнил, уверявам те. Къде казваш е бил издаден чекът? Разбирам. И моето име било къде? Разбирам. Добре, благодаря ти. Да. Ще имам грижата. Чао. — Затвори ядосано телефона и се обърна към Евънс. — Питър. Взимай тефтер и си води бележки.

Мортън говореше бързо. Евънс едва успяваше да запише. Историята беше сложна и той се постара да запише най-важното.

Джон Ким, управителят на „Скотиабанк“ във Ванкувър, бил потърсен от свой клиент на име Нат Деймън, местен морски оператор. Деймън депозирал чек, издаден от компанията „Сеизмични замервания“, Калгари, и чекът се оказал без покритие. Бил за двеста и петдесет хиляди долара. Деймън имал някои подозрения за човека, който му издал чека, и помолил Ким да провери.

Джон Ким нямал законно право да изиска проверка в Щатите, но банката-емитент била в Калгари, а той имал приятел на работа там. Научил, че сметката на „Сеизмични замервания“ била с адрес пощенска кутия. Сметката била сравнително активна, депозити по нея се правели на всеки няколко седмици от един-единствен източник — фондация „Приатели на планетата“, със седалище в Сан Хосе, Коста Рика.

Ким се обадил там. Приблизително по това време на компютъра му излязло, че чекът е минат по сметка. Ким се обадил на Деймън да го пита дали при това положение не би искал да прекратят проучването. Деймън казал — не, да продължава.

Ким провел кратък разговор с Мигел Чавес от „Банко Кредито Агрикола“ в Сан Хосе. Чавес казал, че е получил електронен депозит от „Мория Уинд Пауър Асошийтс“ през „Ансбах (Кайман) ООД“, частна банка на остров Голям Кайман. Само това знаел.

Чавес се обадил на Ким десет минути по-късно да му каже, че се е свързал с „Ансбах“ и оттам му пратили запис на телеграфен трансфер, минат по сметката на „Мория“ от Международното

общество за опазване на дивата природа три дни преди това. А във формуляра за трансфера на въпросното общество било записано „Изследователски фонд Дж. Мортън“.

Джон Ким се обадил на ванкувърския си клиент, Нат Деймън, да попита за какво е бил чекът. Деймън казал, че бил за наем на малка двуместна изследователска подводница...

Ким бе решил, че това е доста интересно, така че се бе обадил на своя приятел Джордж Мортън да му разкаже последния виц и да го пита за какво му е потрябвала подводница под наем.

Евънс спря да си води бележки и каза:

— И това ти го каза някакъв банков управител във Ванкувър?

— Да. Добър мой приятел. Защо ме гледаш така?

— Защото това е много информация — каза Евънс. Не познаваше банковите правила в Канада, още по-малко в Коста Рика, знаеше обаче, че е крайно невероятно която и да било банка доброволно да обменя информация по начина, описан от Мортън. Ако историята на ванкувърския управител беше вярна, то в нея имаше и нещо повече от онова, което беше казал на Мортън. Евънс си записа да провери. — Знаеш ли нещо за това Международно общество за опазване на дивата природа, което е издало твой чек за четвърт милион долара?

Мортън поклати глава.

— Никога не съм го чувал.

— Значи никога не си им давал двеста и петдесет хиляди долара?

Мортън пак поклати глава и каза:

— Ще ти кажа какво направих последната седмица. Дадох двеста и петдесет бона на Николас Дрейк, с които да покрие месечен оперативен дефицит. Каза ми, че имал известен проблем с един голям дарител от Сиатъл, който закъснял с последната седмична вноска. Дрейк и преди ме е молил за същото, един или два пъти.

— И ти мислиш, че тези пари са се озовали във Ванкувър?

Мортън кимна.

— Е, значи питай Дрейк за тях — каза Евънс.

— Нямам никаква представа — каза Дрейк, Изглеждаше крайно озадачен. — Коста Рика? Обществото за опазване на дивата природа? Какви са тия глупости?

— Познато ли ти е това Международно общество за опазване на дивата природа? — попита Евънс.

— Много добре ги познавам — каза Дрейк. — Чудесна организация, Работили сме съвместно с тях по много проекти — Евърглейдс, Тайгър Топс в Непал, резервата при езерото Тоба в Суматра. Единственото, което ми хрумва, е, че чекът на Джордж по погрешка е депозиран в чужда сметка. Или... и аз не знам. Ще трябва да звънна в офиса. Но сега в Калифорния е късно. Ще трябва да почакаме до утре сутринта.

Мортън го гледаше и мълчеше.

— Джордж — каза Дрейк. — Това сигурно ти е много неприятно. Дори да е обикновена грешка — а аз съм почти сигурен, че се касае точно за това — парите пак са твърде много, за да го подмине човек с лека ръка. Чувствам се ужасно. Но грешки стават, особено ако се използват много неплатени доброволци, както е при нас. Но двамата с теб сме приятели от дълго време. Искам да знаеш, че ще стигна до дъното на тази история. И, разбира се, ще се погрижа парите да бъдат върнати веднага. Имаш думата ми, Джордж.

— Благодаря — каза Мортън.

Всички са качиха в ланд криузьра.

Джипът подскачаше по голата равнина.

— По дяволите тези исландци, упорити са като магарета — каза Дрейк, загледан през прозореца. — Сигурно са най-упоритите изследователи в целия свят.

— Май така и не успя да го убедиш, а?

— Да, не успях — каза Дрейк. — Сегашните учени са различни. Вече не казват: „Аз си правя изследването и не ме е грижа как ще бъде използвано“. Това е старомодно. Безотговорно е. Дори и в една наглед съвсем теоретична сфера като ледниковата геология. Защото, независимо дали ни харесва, или не, ние сме в състояние на война — глобална война на информацията срещу дезинформацията. Войната се води на много бойни полета. Вестникарски статии. Телевизионни репортажи, Научни списания. Уеб сайтове, конференции, класни стаи — и съдебни зали също, когато се стигне дотам. — Дрейк поклати глава. — Истината е на наша страна, но врагът ни превъзхожда

числено и финансово, Днес движението за опазване на околната среда е като Давид срещу Голиат. А Голиат е „Авентис“ и „Алкател“, „Хумана“ и „Дженерал Електрик“. „Бритиш Петролиъм“ и „Байер“, „Шел“ и „Глакео-Уелкъм“ — огромни, глобални, корпоративни. Тези хора са неумолимите врагове на нашата планета, а Пер Ейнарсон, ей там на ледника си, най-безотговорно се преструва, че нищо от това не се случва.

Питър Евънс седеше до Дрейк и кимаше съпричастно, макар че в действителност приемаше всичко, казано от Дрейк, с голяма доза недоверие. Шефът на НФПР се славеше със своя вкус към мелодрамата. Освен това целенасочено беше пропуснал да спомене факта, че няколко от споменатите корпорации всяка година правеха значителни дарения за НФПР, а трима висши служители от тези компании бяха членове на надзорния съвет на фондацията. Това важеше за много от организациите, занимаващи се с опазване на околната среда, макар че мотивите зад участието на корпорациите в управлението им бяха обект на сериозни дебати.

— Е — каза Мортън, — може би Пер ще промени решението си.

— Съмнявам се — мрачно рече Дрейк. — Много се ядоса. Със съжаление трябва да кажа, че тази битка я загубихме. Но ще направим онова, което правим винаги. Ще продължим войната.

За известно време в колата се възцари мълчание.

— Момичетата бяха дяволски хубави — каза Мортън. — Нали, Питър?

— Да — каза Евънс. — Така си е.

Евънс знаеше, че Мортън се опитва да разведри атмосферата. Само че Дрейк не откликна. Шефът на НФПР гледаше намусено голия пейзаж през прозореца и току клатеше печално глава.

През последните две години Евънс беше пътувал много пъти с Дрейк и Мортън. Мортън обикновено успяваше да ободри всички, дори Дрейк, който беше мрачен и неспокоен по природа.

Напоследък обаче песимизмът на Дрейк беше придобил още потъмни окраски. Евънс забеляза това преди няколко седмици и се зачуди дали някой от семейството му не се е разболял сериозно или пък нещо друго не го яде отвътре. Но всичко изглеждаше наред. А и да имаше

нещо нередно, явно никой не говореше за това. НФПР беше като истински мравуняк — наскоро се бяха преместили в чудесна нова сграда в Бевърли Хилс, набирането на средства бележеше нови върхове, планираха мащабни нови мероприятия и конференции, включително конференцията, посветена на резките климатични промени, която щеше да започне след два месеца. И въпреки тези успехи — или точно заради тях — Дрейк изглеждаше по-нещастен от всякога.

Мортън също го беше забелязал, но явно не му придаваше голямо значение.

— Той е адвокат — каза. — Какво очакваш? Не си го слагай на сърцето.

Докато стигнат в Рейкявик, слънчевият ден беше станал студен и мокър. На летището прехвърчаше суграшица и се наложи да изчакат, докато почистят крилата на белия „Гълфстрийм“ от леда. Евънс се оттегли в един ъгъл на хангара и понеже в Щатите още беше посред нощ, звънна на един приятел, който работеше в банка в Хонконг, и го попита за ванкувърската история.

— Абсолютно невъзможно — беше незабавният отговор. — Никоя банка не би разкрила подобна информация дори на друга банка. Явно някъде по веригата има ДПТ.

— ДПТ?

— Доклад за подозрителен трансфер. Ако възникне подозрение, че парите са от търговия с наркотици или са свързани с тероризъм, сметката се проследява. Има си начини електронните трансфери да бъдат проследени, дори да са кодирани. Но резултатите от подобно проследяване по никакъв начин не биха се озовали на бюрото на някакъв банков управител.

— Сериозно?

— Напълно. Докладите от проследяването от международните полицейски агенции могат да се видят само с разрешение.

— Значи онзи банков управител не е стигнал до информацията сам?

— Съмнявам се. В историята е замесен още някой. Някой от полицията или друга институция. Някой, за когото не ви е било казано.

— Някой от митниците или Интерпол, така ли?
— Или нещо подобно.
— Защо въобще са се свързали с моя клиент?
— Не знам. Но не е случайно. Клиентът ти има ли някакви радикални забежки?

Евънс едва не се разсмя, като си помисли за Мортън.

— Никакви.

— Съвсем сигурен ли си, Питър?

— Разбира се.

— Защото понякога богатите дарители се забавляват, или компенсират едната страна на дейността си, като поддържат терористични групи. Така стана с ИРА. Богати американци от Бостън ги подпомагаха в течение на десетилетия. Само че времената се промениха. Вече на никой не му е забавно. Клиентът ти по-добре да внимава. А щом си му адвокат, ти също трябва да внимаваш. Ще ми е неприятно да ти идвам на посещения в затвора, Питър.

И затвори.

[1] П. Чилек, 2004 г. „Глобалното затопляне и гренландското ледено поле“, климатични промени 63, 201–21. „От 1940 година... данните показват температурен спад... Гренландското ледено поле и крайбрежните райони не следват тенденцията за глобално затопляне“.
— Б.а. ↑

КЪМ ЛОС АНДЖЕЛИС
ПОНЕДЕЛНИК, 23 АВГУСТ
13:04

Стюардесата сипа на Мортън водка в голяма чаша от гравирано стъкло.

— Стига толкова лед, скъпа — каза Мортън и вдигна ръка. Летяха на запад, над Гренландия, огромна ледена шир и огрян от бледо слънце облак под тях.

Мортън седеше до Дрейк, който говореше как гренландската ледена шапка се топяла. И за скоростта, с която се топял арктическият лед. И че канадските ледници се отдръпвали. Мортън отпиваше от водката и кимаше.

— Значи Исландия е аномалия?

— О, да — каза Дрейк. — Аномалия. Навсякъде другаде ледниците се топят с безпрецедентна скорост.

— Хубаво е, че има хора като теб, Ник — каза Мортън и сложи ръка на рамото на Дрейк.

Дрейк се усмихна.

— Хубаво е, че има хора като теб, Джордж. Не бихме могли да постигнем нищо без щедрата ти подкрепа. Благодарение на теб вануту ще заведат дело — а това е изключително важно заради публичността, която ще последва. Колкото до другите ти дарения, ами... просто нямам думи.

— Ти винаги знаеш какво да кажеш — възрази Мортън и го плесна по гърба.

Евънс седеше срещу тях. Помисли си, че двамата всъщност са странна двойка. Мортън — едър и сърдечен, облечен небрежно с дънки и работна риза и толкова енергичен, че сякаш едва се побираше в кожата си. И Николас Дрейк — висок и болезнено слаб, вечно със сако и вратовръзка; кльощавият му врат стърчеше от яката на ризата: той сякаш никога не си купуваше ризи по мярка.

И в маниерите си бяха пълни противоположности. Мортън обичаше да е заобиколен от хора, колкото повече — толкова по-добре,

хранеше се със завиден апетит и се смееше често. Имаше слабост към хубави момичета, стари спортни коли, азиатско изкуство и груби шегички. Партитата, които даваше в имението си на Холмби Хил, привличаха холивудския елит, благотворителните му изяви винаги бяха шумни и задължително се появяваха във вестниците на следващия ден.

Разбира се, Дрейк присъстваше на тези мероприятия, но винаги си тръгваше рано, понякога още преди вечерята. Често се извиняваше със заболяване — свое или на някой приятел. В действителност Дрейк беше самотен аскетичен човек и мразеше партитата и шума. Дори когато изнасяше реч, изправен на поредния подиум, излъчваше някаква изолираност, сякаш е сам в помещението. И понеже си беше Дрейк, успяваше да впрегне дори това в своя полза. Успяваше да внуши, че е самотен посланик в пустошта и носи истина, която публиката трябва да чуе.

Въпреки разликите в темперамента, двамата си бяха изградили държеливо приятелство, продължаващо вече почти десет години. Мортън, наследил богатството си, страдаше от вродено чувство за вина по този повод. Дрейк умееше да вложи парите му в благородни каузи и в замяна предоставяше на Мортън страст и цел, които да осмислят живота му. Името на Мортън фигурираше в надзорния съвет на обществото „Одюбон“, на Обществото за дивата природа, на Световен фонд за дивите животни и в клуб „Сиера“. Беше основен дарител на Грийнпийс и на Лигата за екологично действие.

Всичко това достигна кулминацията си във вид на два огромни подаръка от Мортън за НФПР. Първият беше дарение от един милион долара, които да финансират съдебния иск на вануту. Вторият беше дарение от девет милиона долара за самата НФПР, за да се финансират бъдещи изследвания и съдебни дирения в полза на околната среда. Така че за никого не беше изненада, когато бордът на НФПР избра Мортън за своя Загрижен гражданин на годината. Банкет в негова чест беше планиран за по-късно тази есен, в Сан Франциско.

Евънс седеше срещу двамата мъже и лениво разлистваше някакво списание. Само че разговорът с Хонконг го беше смутил и той се улови, че наблюдава Мортън е известна загриженост.

Мортън още не беше свалил ръката си от рамото на Дрейк — разказваше му виц и както обикновено се опитваше да го разсмее, но на Евънс му се стори, че долавя у шефа си известна студенина. Мортън мислеше на някакво по-дълбоко ниво и не искаше Дрейк да забележи.

Това подозрение се потвърди, когато Мортън внезапно стана и тръгна към пилотската кабина.

— Искам да знам за това проклето електронно нещо — каза той. Още от самото излитане изпитваха ефектите на голямо слънчево изригване, което правеше сателитните телефонни връзки нестабилни. Пилотите казаха, че ефектът бил по-силен близо до полюсите и че скоро ще отслабне с придвижването им на юг.

А Мортън, изглежда, нямаше търпение да се свърже с някого. Евънс се чудеше с кого. Сега в Ню Йорк беше четири сутринта и един през нощта в Лос Анджелис. На кого искаше да се обади Мортън? Е, можеше, разбира се, да е свързано с всеки от настоящите му проекти по околната среда — пречистване на вода в Камбоджа, засаждане на нови гори в Гвинея, новия резерват в Мадагаскар, фармацевтичните заводи в Перу. Да не говорим за германската експедиция, която трябваше да измери дебелината на леда в Антарктика. Мортън лично участваше във всички тези проекти. Познаваше ги в детайли, познаваше учените, които работеха по тях, лично беше посещавал терените.

Можеше да е какво ли не.

Само че според Евънс не беше какво ли не.

Мортън се върна.

— Пилотите казаха, че вече всичко е наред. — Седна сам в предната част на салона, посегна към слушалките и дръпна плъзгащата се врата.

Евънс се върна към списанието си.

— Мислиш ли, че пие повече от обикновено? — попита Дрейк.

— Не, едва ли — отвърна Евънс.

— Тревожа се.

— На твоє място не бих се тревожил.

— Сигурно си даваш сметка — продължи Дрейк, — че остават само пет седмици до банкетa в негова чест в Сан Франциско. Това ни е

най-голямото мероприятие за набиране на средства тази година. Ще бъде отразено широко в медиите и ще ни помогне да рекламираме конференцията за резките климатични промени.

— Ъхъ — измърмори Евънс.

— Искам да съм сигурен, че медиите ще насочат вниманието си към екологичните въпроси, а не към нещо друго. Като към неща от лично естество, ако ме разбираш.

— Този разговор не следва ли да го водиш с Джордж?

— О, водил съм го. Споменавам ти го само защото прекарваш много време с него.

— Всъщност не е точно така.

— Знаеш, че той те харесва, Питър — каза Дрейк. — Ти си му като син, какъвто не е имал, или... и аз не знам, по дяволите. Но наистина те харесва, това е факт. И просто те моля да ни помогнеш, ако можеш.

— Не мисля, че ще те постави в неудобна ситуация, Ник.

— Просто... го дръж под око.

— Добре. Щом казваш.

Плъзгащата се врата в предната част на салона се отвори и Мортън каза:

— Евънс? Ако обичаш.

Питър стана, излезе от салона и затвори вратата.

— Говорих по телефона със Сара — каза Мортън. Сара Джоунс беше помощничката му в Лос Анджелис.

— Не е ли много късно?

— Такава й е работата. Плащай се добре. Седни. — Евънс седна на стола срещу него. — Чувал ли си някога за НАРС?

— Не.

— Национална агенция за разузнавателна сигурност?

Евънс поклати глава.

— Не. Но пък има поне двайсетина агенции по сигурността.

— Да си чувал за Джон Кенър?

— Не.

— Той е преподавател в Масачузетския технологичен институт.

— Не — каза Евънс. — Съжалявам. Има ли нещо общо с екологията?

— Възможно е. Виж какво можеш да разбереш.

Евънс се обърна към лаптопа до седалката си и го отвори. Имаше сателитна връзка с интернет. Той затрака по клавиатурата.

След няколко минути вече гледаше снимката на атлетичен на вид мъж с преждевременно посивяла коса и очила с тежки рогови рамки. Биографичните бележки бяха кратки. Евънс ги прочете на глас:

— Ричард Джон Кенър, преподавател по геоекологично инженерство.

— Каквото и да означава това — каза Мортън.

— На трийсет и девет. Двайсетгодишен защитава докторат по гражданско инженерство в Калифорнийския технологичен институт. На тема почвената ерозия в Непал. За една бройка не успява на квалификациите за олимпийския отбор по ски. Бакалавърска степен от правния факултет на Харвард. Следващите четири години е на правителствена работа. Министерство на вътрешните работи, отдел по политически анализи. Научен съветник на Междуправителствената преговорна комисия. Хобито му е планинско катерене — обявяват го за загинал на връх Ная Канга в Непал, но не бил. Опитал се да изкачи К2, но се отказал заради лошото време.

— К2 — каза Мортън. — Това не беше ли най-опасният връх?

— Нещо такова. Изглежда, е сериозен катерач. Както и да е, след това постъпва в Масачузетския технологичен, където постига забележителни успехи. Асистент през деветдесет и трета. Ръководител на университетския център за анализ на риска през деветдесет и пета. Ръководител катедра през деветдесет и шеста. Консултант на Агенцията за защита на околната среда, на министерство на вътрешните работи, на министерство на отбраната, на правителството на Непал и на Бог знае какво друго. Доста корпорации също. От 2002-ра в творчески отпуск.

— Което значи?

— Пише само, че е в отпуск.

— През последните две години? — Мортън стана и погледна над рамото на Евънс. — Не ми харесва. Прави страхотна кариера в МТИ, излиза в отпуск и не се връща. Мислиш ли, че си е навлякъл неприятности?

— Не знам. Но... — Евънс пресмяташе датите. — Защитил е докторска степен в калифорнийския технологичен, когато е бил на дваайсет. Завършил е бакалавърската програма в Харвард за две вместо за три години. Станал е преподавател в МТИ на дваайсет и осем...

— Добре де, добре, умен е — каза Мортън. — Обаче искам да знам защо е излязъл в отпуск. И защо е във Ванкувър?

— Във Ванкувър ли?

— Обадил се е на Сара от Ванкувър.

— Искан да се срещне с мен.

— Ами — каза Евънс — в такъв случай май ще е по-добре да се срещнете.

— И ще го направя — каза Мортън. — Но какво според теб иска?

— Нямам представа. Финансиране? Проект?

— Сара каза, че искал срещата да е поверителна. Не искал никой друг да узнава за нея.

— Е, това не е трудно. Все пак си на самолет.

— Не — каза Мортън и посочи с палец през рамо. — Изрично е споменал, че не иска Дрейк да бъде уведомяван.

— Може би ще е по-добре и аз да присъствам на срещата ви — каза Евънс.

— Да — отвърна Мортън. — Май ще е по-добре.

ЛОС АНДЖЕЛИС
ПОНЕДЕЛНИК, 23 АВГУСТ
16:09

Железните порти се отвориха и колата потегли по сенчестата алея към къщата. Намираше се на Холмби Хилс, най-богаташката част на Бевърли Хилс. Тук живееха милиардерите, в имения, скрити от улицата зад високи порти и гъста растителност. В тази част на града охранителните камери бяха боядисани в зелено и монтирани така, че да не се набиват на очи.

Къщата се появи пред погледа — вила в средиземноморски стил с цвят на сметана, достатъчно голяма за десетчленно семейство. Колата спря и Евънс, който тъкмо бе приключил разговора си с кантората, затвори мобилния си телефон и слезе.

Птици чуруликаха в дърветата, миришеше на гардения и жасмин. Едно колибри висеше до лилавата бугенвилия при гаража. „Типична калифорнийска гледка“, помисли си Евънс. Самият той беше отраснал в Кънектикът, учил беше в Бостън — и дори след пет години тук Калифорния все още му се струваше екзотично място.

Видя, че и друга кола е паркирана пред къщата — тъмносив седан. С правителствени номера.

От входната врата излезе помощничката на Мортън Сара Джоунс, висока руса жена на трийсетина години, великолепно като филмова звезда. Беше облечена с бяла поличка за тенис и розово потниче, косата ѝ бе прибрана в конска опашка. Мортън я целуна по бузата.

— Ще играеш ли днес?

— Възнамерявах. Но шефовете все ти създават работа. — Здрависа се с Евънс и отново се обърна към Мортън: — Добре ли пътува?

— Чудно. Дрейк обаче е ужасен. И не пие, нито капка. Започва да ми писва от него.

Мортън тръгна към вратата и Сара каза:

— Вече са тук, между другото.

— Кои?

— Професор Кенър. И още един мъж. Чужденец.

— Така ли? Ти не им ли каза, че трябва да...

— Да си уговорят среща? Да, казах им. Те, изглежда, смятат, че това не се отнася за тях. Просто седнаха и казаха, че ще почакаат.

— Трябваше да ми се обадиш...

— Дойдоха преди пет минути.

— Хм. Добре. — Той се обърна към Евънс. — Ела, Питър.

Влязоха в къщата. Дневната на Мортън гледаше към градината отзад. Беше декорирана с азиатски антики, включително голяма каменна глава от Камбоджа; На дивана, с изправени гърбове, седяха двама мъже. Единият беше среден на ръст американец с къса сива коса и очила. Другият беше много мургав, стегнат и много красив въпреки тънкия белег, който се спускаше по цялата дължина на лицето му до лявото ухо. Бяха облечени с памучни панталони и леки спортни сака. И двамата седяха на ръба на дивана, нащрек, сякаш всеки миг можеха да скочат.

— Приличат на военни, нали? — измърмори Мортън.

Двамата мъже се изправиха.

— Господин Мортън, аз съм Джон Кенър от МТИ, а това е моят колега Санжонг Тапа. Дипломант от Мастанг. В Непал.

— А това е моят колега — каза Мортън — Питър Евънс.

Здрависаха се поред. Кенър стискаше здраво. Санжонг Тапа кимаше леко при всяко ръкостискане. Говореше тихо, с британски акцент.

— Приятно ми е.

— Не ви очаквах толкова скоро — каза Мортън.

— Работим бързо.

— Това и аз го виждам. За какво става въпрос?

— Боя се, че имаме нужда от помощта ви, господин Мортън. — Кенър се усмихна любезно на Евънс и Сара. — И за жалост, разговорът ни е поверителен.

— Господин Евънс е мой адвокат — каза Мортън, — а от помощничката си тайни нямам...

— Сигурен съм, че е така — каза Кенър. — Можете да споделите с тях казаното, когато решите. Но сега трябва да разговаряме с вас насаме.

— Ако нямате нищо против, бих искал да видя някакви документи за самоличност — каза Евънс.

— Разбира се — каза Кенър. И двамата мъже извадиха портфейлите си. Показаха му шофьорска книжка, издадена в щата Масачузетс, служебна карта от МТИ и паспорти. После му подадоха и визитки.

Джон Кенър
Център за анализ на риска
Масачузетски технологичен институт
Авеню „Масачузетс“, №454
Кеймбридж, МА 02138

Санжонг Тапа
Научен сътрудник
Катедра по геоекологично инженерство
Сграда 4-С 323
Масачузетски технологичен институт
Кеймбридж, МА 02138

Имаше телефонни номера, факс, имейл. Всичко изглеждаше редовно.

— А сега, ако двамата с госпожица Джоунс ни извините... — каза Кенър.

Бяха във в коридора, и гледаха към дневната през големите стъклени врати. Мортън седеше на едното канапе, Кенър и Санжонг — на другото. Говореха тихо. Въсъщност, ако питаха Евънс, разговорът по нищо не се различаваше от безкрайните разговори с молби за инвестиции, които Мортън трябваше да понася.

Евънс вдигна телефона в коридора и набра един номер.

— Център за анализ на риска — отвърна някаква жена в другия край на линията.

— Кабинетът на професор Кенър, ако обичате.

— Един момент. — Прищракване. Друг глас. — Център за анализ на риска. Кабинетът на професор Кенър.

— Добър ден — каза Евънс. — Казвам се Питър Евънс и търся професор Кенър.

— Съжалявам, не е в кабинета си.

— Знаете ли къде е?

— Професор Кенър е в продължителен отпуск.

— Важно е да се свържа с него — каза Евънс. — Знаете ли как мога да го направя?

— Е, това не би трябвало да е трудно, щом сте в Лос Анджелис, защото и той е там.

Значи на дисплея на телефона ѝ бе излязъл номерът, от който се обаждаше Евънс. Мислеше, че Мортън е блокирал тази опция на домашните си телефони. Или пък секретарката в Масачузетс си имаше начин да заобиколи блокировката.

— Ами — продължи Евънс, — бихте ли ми казали тогава...

— Съжалявам, господин Евънс, но не мога да ви помогна.

Щрак.

— Защо се обади? — попита Сара.

Преди Евънс да е отговорил, в дневната иззвъня мобилен телефон и Кенър бръкна в джоба си. Разговорът беше съвсем кратък. После Кенър се обърна, погледна към Евънс и му махна.

— Обадили са се от кабинета му? — попита Сара.

— Така изглежда.

— Значи това наистина е професор Кенър.

— Май да — каза Евънс. — А нас ни изгониха.

— Хайде — каза Сара. — Ще те хвърля до вас.

Минаха покрай отворения гараж — фераритата лъщяха на слънцето. Мортън имаше пет ферарита — сред тях едно „Корса“ от 1947, едно „Теста росса“ от 1956 и едно „Калифорния“ от 1959, всяко на стойност повече от един милион долара. Евънс знаеше това, защото преглеждаше застраховката им всеки път, когато Мортън си купеше

ново. В другия край на редицата беше черното открито порше на Сара. Тя го изкара на задна от гаража и Евънс се качи до нея.

Дори и по лосанжелиските стандарти Сара Джоунс беше изключително красива. Висока, с меден тен, дълга до раменете руса коса, сини очи, съвършени черти, много бели зъби. Беше атлетична по небрежния калифорнийски начин и обикновено идваше на работа в екип за джогинг или с къса поличка за тенис. Играеше голф и тенис, гмуркаше се, караше планински велосипед, ски, сноуборд и бог знае още какво. Евънс се чувстваше уморен само при мисълта за толкова спортуване.

Но знаеше, че Сара си има и проблеми. Беше най-малкото дете на богато семейство от Сан Франциско — баща ѝ беше влиятелен адвокат с политическа кариера; майка ѝ на младини била известен модел. По-големите братя и сестри на Сара бяха щастливо женени, всичките успели в кариерата си, и всички очакваха от нея да тръгне по стъпките им. За нея обаче колективният успех на семейството ѝ беше тежест.

Евънс винаги се беше чудил защо е избрала да работи за Мортън, също влиятелен и богат човек. И защо изобщо е дошла в Лос Анджелис, след като семейството ѝ смяташе всеки адрес южно от Бей Бридж за безнадеждно безвкусен. Тя обаче беше добра в работата си и изключително лоялна към Мортън. А и както Джордж често казваше, присъствието ѝ носеше естетическа наслада. С последното бяха съгласни и актьорите и знаменитостите, които посещаваха партитата на Мортън — Сара беше излизала с неколцина от тях. Кое то допълнително гневеше семейството ѝ.

Понякога Евънс се чудеше дали всичко това не е бунт от страна на Сара. Също като шофирането ѝ — тя караше бързо, почти безразсъдно.

— В офиса ли искаш да те оставя, или в апартамента ти?

— В апартамента — каза той. — Трябва да си взема колата.

Тя кимна, изпревари един мерцедес, после зави рязко наляво в една пресечка. Евънс си пое дълбоко дъх.

— Слушай — каза тя. — Знаеш ли какво е „мрежова война“?

— Какво? — Не беше сигурен, че я е чул през воя на вятъра.

— Мрежова война.

— Не — каза той. — Защо?

— Чух ги да си говорят за това, преди да пристигнете. Кенър и онзи, Санжонг.

Евънс поклати глава.

— Нищо не ми говори. Сигурна ли си, че си ги чула добре?

— Възможно е да греша. — Тя пресече Сънсет на жълто и мина на по-ниска предавка, навлизайки в Бевърли. — Още ли живееш на Роксбъри?

Той ѝ каза, че да, още живее там. Погледна дългите ѝ крака, които се подаваха под късата бяла поличка.

— С кого щеше да играеш тенис?

— Едва ли го познаваш.

— Не е, въъ...

— Не. Това приключи.

— Разбирам.

— Сериозно ти говоря, приключи.

— Добре де. Чух те.

— Вие адвокатите до един сте подозрителни копелета.

— Значи играеш тенис с някой адвокат, така ли?

— Не, не е адвокат. Не играя с адвокати.

— А какво правиш с тях?

— Колкото се може по-малко. Като с всички останали.

— Жалко.

— Като изключим теб, разбира се — каза тя и го дари с ослепителна усмивка.

Ускори рязко и двигателят изрева.

Питър Евънс живееше в една от сравнително старите кооперации на Роксбъри Драйв в подножието на Бевърли Хилс. В сградата му, точно срещу парка Поксбъри, имаше четири апартамента. Паркът беше хубав, обширен и зелен, винаги пълен с хора. И сега видя бавачки от латиноамерикански произход — бърбреха си на групички, докато наглеждаха децата на богатшите; имаше и неколцина възрастни, излезли на слънце. Малко встрани една работеща майка в бизнес костюм обядваше навън, за да се види с децата си.

Колата спря с рязко скърцане на спирачки.

— Пристигнахме.

— Благодаря — каза той, докато слизаше.
— Не е ли време да се преместиш? Живееш тук от пет години.
— Прекалено съм зает, за да се местя.
— Ключовете ти в теб ли са?
— Да. Но винаги оставям резервен под изтривалката. — Бръкна в джоба си и издрънча с ключовете. — Всичко е наред.
— Чао тогава. — Тя натисна газта, гумите изпищяха на завоя и поршето се скри от погледа му.

Евънс прекоси малкия, потънал в слънце вътрешен двор и се качи по стълбите до апартамента си на втория етаж. Както винаги, Сара беше успяла да му разбърка мозъка. Беше много красива и много обичаше да флиртува. Неизменно оставяше у него впечатлението, че държи мъжете настрана, като нарушава душевното им равновесие. Поне неговото равновесие нарушаваше. Никога не беше сигурен дали очаква от него да я покани на среща, или не. Но като се имаха предвид отношенията му с Мортън, идеята не беше добра. Никога не би го направил.

Щом влезе в апартамента, телефонът започна да звъни. Беше Хедър, помощничката му. Щяла да си тръгне рано, защото не се чувствала добре. Хедър често не се чувстваше добре следобед, точно навреме, за да изпревари задръстванията в пиковия час. Освен това редовно се обаждаше да каже, че е болна — в петъците и понеделниците. И въпреки това фирмата показваше учудваща неохота да я уволни — тя работеше в нея от години.

Някои казваха, че навремето имала връзка с Брус Блак, партньора-основател на кантората, и че оттогава той живеел в постоянен ужас, че съпругата му ще разбере, а всичките им пари били нейни. Други твърдяха, че Хедър ходела с друг от партньорите, без да се споменават имена. Трета версия гласеше, че при преместването на фирмата от един небостъргач в друг в Сенчъри Сити Хедър попаднала на някакви уличаващи документи и им направила копия.

Евънс подозираше, че истината е по-проста — а именно, че Хедър е умна жена, работила във фирмата достатъчно дълго, за да познава в детайли трудовото законодателство и множеството дела за неправомерни уволнения, и е в състояние да прецени съвсем точно

честите си отсъствия спрямо разносните и неприятностите, които би си навлякла фирмата, ако я уволни. И по този начин работеше около трийсет седмици на година.

Обикновено я прикрепваха за помощник на най-добрия младши служител във фирмата, защото се смяташе, че работата на един наистина добър адвокат не би пострадала от честите ѝ отсъствия. Евънс от години се опитваше да се отърве от нея. Бяха му обещали нова помощничка догодина.

— Съжалявам, че не се чувстваш добре — каза той, както се очакваше от него. Човек трябваше да се включи в преструвките ѝ.

— Стомашно неразположение — каза тя. — Ще трябва да ида на лекар.

— Днес ли ще ходиш?

— Ами, сега ще си запиша час...

— Добре.

— Но исках да ти кажа, че току-що обявиха голямо съвещание за вдругиден. В девет в голямата конферентна зала.

— О?

— Господин Мортън току-що се обади. Явно ще присъстват десет или дванайсет души.

— Знаеш ли кои?

— Не. Не казаха.

Евънс за пореден път си помисли колко всъщност безполезна помощничка е и повтори:

— Добре.

— И не забравяй, че другата седмица имаш явяване в съда заради онова с дъщерята на Мортън. Този път в Пасадена, а не в центъра. И Марго Лейн се обади за иска си заради мерцедеса. А онзи BMW дилър още иска да действаме.

— Все още иска да съди църквата?

— Обажда се през ден.

— Добре. Това ли е?

— Не, има още десетина неща. Ще се опитам да ти оставя списъка на бюрото, ако се чувствам достатъчно добре...

Което означаваше, че няма да го направи.

— Добре — каза той за кой ли път.

— Ще идваш ли насам?

— Не, късно е вече. Трябва да поспя.

— Значи ще се видим утре.

Беше гладен. В хладилника нямаше нищо за ядене освен кофичка кисело мляко с неопределена възраст, връзка повяхнала целина и пълна до половината бутилка вино, останала от последната му среща преди приблизително две седмици. Виждаше се бе с едно момиче, Каръл, колежка от друга адвокатска кантора. Бяха се запознали във фитнеса. Връзката им беше непостоянна и хилава — и двамата бяха много заети, а и интересът им един към друг не беше нищо особено, честно казано. Виждаха се един-два пъти седмично, правеха страстен секс, а после един от двамата се оправдаваше с ранна среща на следващия ден и си тръгваше. Понякога ходеха и на ресторант, но по-скоро рядко. Никой от двамата не искаше да отдели нужното за това време.

Отиде в дневната да прослуша телефонния секретар. Нямаше съобщения от Каръл, затова пък имаше едно от Джанис, друго момиче, с което се виждаше понякога.

Джанис беше инструкторка във фитнес салон и имаше класическо лосанжелиско тяло — със свършени пропорции и твърдо като камък. За Джанис сексът беше спортно мероприятие, включващо многобройни стаи, дивани и столове: след това Евънс винаги изпитваше чувство за малоценност, сякаш процентното съдържание на телесните му тлъстини не е достатъчно ниско за нейния стандарт. Но продължаваше да се вижда с нея, понеже се чувстваше някак горд, че може да има момиче с нейната външност, нищо че сексът не беше от най-добрите. А и тя с желание се отзоваваше на поканите му. Имаше си приятел, доста по-възрастен от нея, продуцент в една новинарска кабеларка, но той често отсъстваше от града и тогава тя се изнервяше.

Джанис беше оставила съобщение предната вечер. Евънс не си направи труда да ѝ се обади. С Джанис нещата се организираха на момента — или тази вечер, или забрави.

Преди Джанис и Каръл беше имало други жени, повече или по-малко същите. Каза си, че има нужда от по-удовлетворителна връзка. Нещо по-сериозно, по-зряло. Но беше много зает и приемаше нещата както дойдат.

А в момента беше гладен.

Слезе при колата и подкара към най-близката закусвалня — правеха хубави хамбургери и го познаваха. Поръча си двоен чийзбургер и ягодов шейк.

Върна се вкъщи с намерението да си легне. После се сети, че трябва да се обади на Мортън.

— Добре, че се обади — каза Мортън. — Тъкмо преглеждах някои неща със... преглеждах някои неща. Докъде сме стигнали с даренията ми за НФПР? С иска на вануту и така нататък?

— Не знам — каза Евънс. — Документите са съставени и подписани, но мисля, че още не са преведени никакви пари.

— Това е добре. Искам да забавиш плащанията.

— Добре, няма проблем.

— Само за известно време.

— Добре.

— Не е нужно да го съобщаваме на НФПР.

— Да, разбира се.

— Добре.

Евънс затвори и отиде в спалнята да се съблече. Телефонът зазвъня отново.

Беше Джанис. Фитнес инструкторката.

— Хей — каза тя. — Сетих се за теб и се чудех какво правиш.

— В интерес на истината, тъкмо си лягах.

— О? Доста е рано за лягане.

— Тъкмо се прибрах от Исландия.

— И сигурно си уморен.

— Е — каза той. — Не чак толкова уморен.

— Искаш ли компания?

— Да.

Тя си изкиска и затвори.

БЕВЪРЛИ ХИЛС
ВТОРНИК, 24 АВГУСТ
06:04

Евънс се събуди от нечие тежко ритмично дишане. Протегна ръка към другата половина на леглото, но Джанис не беше там. Половинката ѝ още беше топла. Той надигна глава с прозявка. На меката утринна светлина видя един строен, свършено оформен крак да се вдига над долната табла на леглото, последван след миг и от втория. Двата крака бавно се спуснаха към пода. Издишване. После пак потеглиха нагоре.

— Джанис — попита той, — какво правиш?

— Трябва да загрея. — Стана с усмивка, гола и преспокойна, уверена във външния си вид и в това, че всеки неин мускул е очертан. — Имам група в седем.

— Колко е часът?

— Шест.

Той изпъшка и зарови глава във възглавницата.

— Наистина трябва да ставаш вече — каза тя. — Успиването съкращава живота.

Той изпъшка отново. Джанис беше пълна със здравна информация — такава ѝ беше работата.

— Как може сънят да ми съкрати живота?

— Правили са изследвания с мишки. Не им позволявали да спят и познай какво? Живели по-дълго.

— Да бе. Имаш ли нещо против да включиш кафе-машината?

— Добре — каза тя. — Но наистина трябва да се откажеш от кафето... — И излезе от стаята.

Той стъпи на пода и каза:

— Не си ли чула? Кафето намалява риска от инсулт.

— Нищо подобно — каза тя от кухнята. — В кафето има деветстотин двайсет и три различни химични съединения и не е полезно за здравето.

— Нови проучвания — каза той. Но си беше вярно.

- Освен това причинява рак.
- Това изобщо не е доказано.
- И спонтанни аборти.
- Това едва ли ме засяга.
- И нервно напрежение.
- Джанис, моля те...

Тя се върна, скръсти ръце пред свършените си гърди и се облегна на рамката на вратата. Виждаха се вените в долната част на корема ѝ.

- Е, ти определено си нервен, Питър. Трябва да го признаеш.
- Само когато те гледам гола.

Тя се нацупи.

— Ти не ме вземаш на сериозно. — Обърна се и тръгна към кухнята, като му демонстрира свършени седалищни мускули. Чу я да отваря хладилника.

- Няма мляко.
- Черно става.

Стана и тръгна към банята.

— Имаше ли някакви щети тук? — попита тя.

— От какво?

— От земетресението. Имаше слаб трус, докато те нямаше. Около четири и три.

- Не видях да е имало щети.
- Е, поне ти е преместило телевизора.
- Той спря посред крачка.
- Какво?
- Преместило ти е телевизора. Ела виж.

Утринната светлина, сипваща се косо през прозореца, съвсем ясно показваше бледото очертание, където основата на телевизора се беше отпечатала в килима. Телевизорът бе преместен с шест-седем сантиметра от първоначалното си положение. Беше стар, с голям екран, трийсет и два инчов и дяволски тежък. Не можеше да се премести лесно. Евънс настръхна.

— Имал си късмет — каза Джанис. — С всичките стъкларии на полицата над камината. Те задължително се чупят, дори при слаб трус.

Имаш ли застраховка?

Той не отговори. Беше се навел и надничаше между кабелите зад телевизора. Всичко изглеждаше нормално. Само че той не беше поглеждал зад телевизора повече от година. Едва ли можеше да прецени със сигурност.

— Между другото — каза тя, — кафето ти не е органично. Поне се постарай да си купуваш органично. Слушаш ли ме?

— Чакай малко. — Беше приклепнал пред телевизора и оглеждаше за нещо необичайно под него. Не виждаше нищо, което да не е било там и преди.

— А това какво е? — възкликна тя.

Той вдигна глава. Джанис държеше поничка.

— Питър — строго каза тя, — знаеш ли колко мазнини има в поничките? Все едно си изял пакетче масло.

— Знам... Трябва да ги откажа.

— Ами да, трябва. Освен ако не искаш да се разболееш от диабет, когато остарееш. Защо клечиш на пода?

— Проверях телевизора.

— Защо? Не работи ли?

— Не, сигурно си работи. — Той се изправи.

— Пусна душа преди пет минути — каза тя. — Това е екологически безотговорно. — Наля му кафе и му го подаде. — Върви да си вземеш душ. Аз ще тръгвам.

Когато Евънс излезе от банята, тя вече си беше тръгнала. Той метна кувертюрата върху леглото (с това се изчерпваше представата му за оправено легло) и почна да се облича.

СЕНЧЪРИ СИТИ
ВТОРНИК, 24 АВГУСТ
08:45

Адвокатската фирма „Хасъл и Блак“ се помещаваше на пет етажа в една офис сграда в Сенчъри Сити. Бяха напредничава, социално ангажирана фирма. Представляваха много холивудски знаменитости и богати активисти, отдадени на екологични каузи. Фактът, че освен това представляваха и три от най-големите строителни компании в Ориндж Каунти, ставаше обществено достояние доста по-рядко. Но както се изразяваха партньорите, това поддържаше фирмата в равновесие.

Евънс беше постъпил на работа тук заради многобройните екологично активни клиенти и най-вече заради Джордж Мортън. Той беше един от четиримата адвокати, които работеха на пълно работно време за Мортън и неговата любима благотворителност — Националният фонд за природните ресурси или НФПР.

Въпреки това Евънс още беше младши сътрудник и следователно офисът му беше малък и с изглед към плоската стъклена стена на небостъргача от другата страна на улицата.

Евънс се зае да прегледа документите върху бюрото си. Обичайните неща, които се прехвърляха към младшите служители. Един договор за преотдаване под наем на жилищна площ, договор за комплексно трудово възнаграждение, писмено проучване за обявяване на банкрут, данъчен формуляр и две чернови на предупредителни писма за завеждане на искове от името на клиентите му — едното на художник срещу една галерия, която отказваше да му върне непродадените платна, и едно от любовницата на Джордж Мортън, която твърдеше, че служителят на паркинга в Суши Року е одраскал мерцедеса ѝ, докато го е паркирал.

Любовницата, Маргарет Лейн, беше бивша актриса с лош нрав и склонност към завеждане на съдебни искове. Винаги когато се почувстваше пренебрегната от Джордж — което се случваше все по-често през последните месеци, — си намираще причина да съди някого. И искът неумолимо се озоваваше на бюрото на Евънс. Той си

отбеляза да се обади на Марго. Не мислеше, че искът ѝ има шанс да бъде зачетен, но нямаше да му е лесно да я убеди.

Следващото беше пространно изложение от един дилър на BMW от Бевърли Хилс, който твърдеше, че кампанията „Какво би карал Исус?“ е навредила на бизнеса му, защото осъждала луксозните автомобили. Явно автосалонът му се намираше близо да някаква църква и богомолците тормозеха служителите му на минаване след службата. На търговеца това не му харесваше, но на Евънс му се струваше, че според баланса продажбите му тази година са по-високи от предишната. Записа си да поговори и с него по телефона.

После провери имейлите си, разчисти двайсетина предложения да си уголеми пениса, десет оферти за успокоителни и още десет да си направи нова ипотека сега, преди лихвите да започнат да се покачват. Имаше само няколко важни имейла, първият от Хърб Лоуенстайн, който молеше за среща. Лоуенстайн беше старшият партньор по сметката на Мортън. Занимаваше се предимно с управление на недвижимите му имоти, но работеше и върху други инвестиционни аспекти. Когато ставаше въпрос за Мортън, управлението на недвижимите имоти си беше работа на пълен работен ден.

Евънс тръгна по коридора към офиса на Хърб.

Лиза, помощничката на Хърб Лоуенстайн, слушаше по телефона и когато Евънс влезе, затвори и каза виновно:

— Говори с Джак Никълсън.

— Как е Джак?

— Страхотен е. Тъкмо завършва един филм с Мерил. Имаше известни проблеми.

Лиза Рей беше двайсет и седем годишна, с живи очи и неутолим глад за клюки. Евънс отдавна беше свикнал да разчита на нея за всякакъв вид вътрешна информация.

— За какво съм му притрябвал на Хърб?

— Нещо за Ник Дрейк.

— За какво е съвещанието утре в девет?

— Не знам — каза тя така, сякаш този факт я изпълваше с недоумение. — Нищичко не успях да разбера.

— Кой го свиква?

— Счетоводителите на Мортън. — Погледна телефона на бюрото си. — А, затворил е. Можеш да влизаш.

Хърб Лоуенстайн се изправи и се ръкува небрежно с Евънс. Беше оплешивяващ мъж с приятно лице, приятни маниери и леката отнесеност на зубрач-смотаняк. Офисът му беше украсен с десетки снимки на семейството му, бюрото направо се огъваше под тях. Разбираше се добре с Евънс, ако не за друго, поне защото напоследък, винаги когато трийсетгодишната дъщеря на Мортън я арестуваха за притежание на кокаин, Евънс беше този, който отиваше посред нощ да ѝ внесе гаранцията. В продължение на години това го беше правил Лоуенстайн и сега беше много доволен, че може да спи необезпокояван до сутринта.

— Е — каза той, — как беше в Исландия?

— Добре. Студено.

— Всичко наред ли е?

— Ами да.

— Между Джордж и Ник имам предвид. Всичко наред ли е там?

— Така мисля. Защо?

— Ник се притеснява. Обажда ми се два пъти през последния час.

— За какво?

— Докъде сме стигнали с дарението на Джордж за НФПР?

— Това Ник ли го пита?

— Има ли някакъв проблем там?

— Джордж иска да го отложим за известно време.

— Защо?

— Не каза.

— Заради онзи Кенър ли?

— Не каза. Каза само да го забавим. — Евънс се зачуди откъде Лоуенстайн е разбрал за Кенър.

— Какво да кажа на Ник?

— Кажи му, че още работим и че не можем да посочим конкретна дата за превода.

— Но няма проблем там, нали?

— Поне аз не знам за проблем.

— Добре. Ще си остане между тези стени. Кажи ми — има ли проблем?

— Възможно е да има. — Евънс си помисли, че Джордж рядко задържа плащания по благотворителни дарения. А и беше доловил известно напрежение по време на краткия им разговор предната вечер.

— За какво е съвещанието утре сутрин? — попита Лоуенстайн.
— В голямата конферентна.

— Не знам.

— Джордж не ти е казал?

— Да.

— Ник е много разстроен.

— Е, това не е необичайно за него.

— Чул е за онзи Кенър. Според Ник Кенър иска да ни създаде неприятности. Че е един вид антиприродозащитник.

— Съмнявам се. Той е преподавател в МТИ. И то по някаква екологична дисциплина.

— Според Ник ще ни навлече неприятности.

— Не знам.

— Чул ви е с Мортън да си говорите за Кенър в самолета.

— По-добре да престане да подслушва.

— Тревожи се за отношението на Джордж към него.

— И с право — каза Евънс. — Ник е прецакал голям чек. Бил е депозиран на чужда сметка.

— Чух. Грешка на някой от доброволците. Не можеш да виниш Ник за това.

— Само че така не се печели доверие.

— Бил е депозиран по сметката на Международното общество за защита на дивата природа. Голяма организация. А и парите се превеждат обратно, може вече и да са преведени.

— Това е добре.

— Какво е твоето отношение към всичко това?

— Никакво. Просто правя онова, което поиска клиентът.

— Но ти го съветваш.

— Ако ми поиска съвет. Кое то засега не е направил.

— Говориш така, сякаш самият ти си изпаднал в немилост.

Евънс поклати глава.

— Хърб. Не виждам да има никакъв проблем. Налице е само отлагане. Толкоз.

— Добре — каза Лоуенстайн и посегна към телефона. — Ще се опитам да успокоя Ник.

Евънс се върна в офиса си. Телефонът звънеше и той го вдигна.

— Какво ще правиш днес? — попита Мортън.

— Нищо особено. Бумащина.

— Това може да почака. Искам да отидеш да провериш как стоят нещата с иска на вануту.

— За Бога, Джордж, всичко е още в етап на подготовка. Поне още няколко месеца ще минат, докато заведат иска в съда.

— Прескочи дотам — каза Мортън.

— Добре, те са в Калвър Сити, ще им звънна и...

— Не. Не се обаждай. Иди.

— Но те не очакват...

— Точно така. Именно. После ми се обади какво си открил, Питър.

И затвори.

КАЛВЪР СИТИ
ВТОРНИК, 24 АВГУСТ
10:30

Екипът, подготвящ съдебния иск на вануту, се беше нанесъл в един стар склад южно от Калвър Сити. Районът беше индустриален, с множество дупки по улиците. Нищо особено не се виждаше от тротоара — само обикновена тухлена стена и врата с очукана метална табелка с номера на адреса. Евънс натисна звънеца и го пуснаха в малка, отделена с допълнителни стени приемна. Тих говор се чуваше от другата страна на стената, но за гледане нямаше нищо.

Двама въоръжени пазачи стояха от двете страни на вратата в дъното, която водеше към същинския склад. Една секретарка седеше зад малко бюро. Въпросната секретарка го изгледа враждебно.

— Вие сте?

— Питър Евънс, „Хасъл и Влак“.

— За кого?

— Господин Болдър.

— Имате ли уговорка?

— Не.

Секретарката го изгледа невярващо.

— Ще звънна на помощничката му.

— Благодаря.

Секретарката заговори тихо по телефона. Евънс я чу да споменава името на адвокатската фирма. Погледна към двамата пазачи. Бяха от частна охранителна фирма. Те го изгледаха на свой ред — с безизразни лица.

Секретарката затвори и каза:

— Госпожица Хейнс ще дойде веднага. — И кимна на пазачите.

Единият се приближи и каза на Евънс:

— Просто формалност, господине, Мога ли да видя някакъв документ за самоличност?

Евънс му подаде шофьорската си книжка.

— Носите ли камери или други устройства за запис?

— Не — каза Евънс.

— Въоръжен ли сте?

— Не.

— Бихте ли си вдигнали ръцете за малко? — При сепнатия му поглед пазачът каза: — Представете си, че сте на летище. — И го обискира набързо. Изглежда, не очакваше да намери оръжие, но пък определено го претърсваше за жици. Прокара пръсти около яката му, опипа подгъва на сакото му, плъзна пръст по колана му, след което го помоли да си събуе обувките. Накрая прокара от двете страни на тялото му, в цял ръст, електронна палка.

— Не се шегувате, момчета — каза Евънс.

— Така е. Благодаря ви, господине.

Пазачът отстъпи в страни и се върна на мястото си до стената. Нямаше къде да се седне, така че Евънс остана прав и зачака. Минаха сигурно две минути, преди вратата да се отвори. Привлекателна, но строга на вид жена около трийсетте с къса тъмна коса и сини очи, облечена с дънки и бяла риза, каза:

— Господин Евънс? Аз съм Дженифър Хейнс. — Ръкостискането й беше твърдо. — Работя с Джон Болдър. Последвайте ме, моля.

Влязоха в тесен коридор със заключена врата в дъното. Допълнителна предпазна мярка — трябваше да минеш през две врати, за да се озовеш вътре.

— За какво беше всичко това? — каза той и кимна към пазачите отвън.

— Имахме малък проблем.

— Какъв проблем?

— Разни хора искат да знаят какво става тук.

— Тъъ... хм.

— Научихме се да внимаваме.

Тя вдигна картата си пред вратата и ключалката изщрака.

Влязоха в стария склад — просторно помещение с висок таван, разделено със стъклени прегради на големи клетки. Вляво, зад стъклото, Евънс видя помещение, претърпано с компютърни терминали. Пред всички седяха млади хора, а до клавиатурите имаше

папки. На стъклената стена с големи букви пишеше: НЕОБРАБОТЕНИ ДАННИ.

Вдясно имаше подобна конферентна зала с надпис: САТЕЛИТИ/РАДИОСОНДИ. Вътре имаше четирима души, които оживено обсъждаха някаква диаграма с големи пикове, окачена на стената.

По-нататък имаше друга стая с надпис: ОБЩИ ЦИРКУЛАЦИОННИ МОДЕЛИ (ОЦМ). Тук по стените висяха нагъсто големи карти на света и графики в ярки цветове.

— Уха! — възкликна Евънс. — Голяма операция.

— Голям процес — отвърна Дженифър Хейнс. — Всички тези хора са от тематичните ни екипи. Повечето са студенти от горните курсове по климатология, а не адвокати. Всеки екип проучва отделен проблем. — Тя обхвана с жест склада. — Първата група обработва суровите данни, тоест данните, препратени ни от „Годард“ — института за космически изследвания към Колумбийския университет в Ню Йорк, от Мрежата за историческа климатология на САЩ в Оук Ридж, Тенеси, и от центъра Хадли в източна Англия. Това са основните източници на температурни данни в целия свят.

— Аха — каза Евънс.

— Другата група, ей там, работи върху сателитните данни. Орбиталните сателити имат записи на температурите в горните слоеве на атмосферата от 1979-а насам, така че имаме данни за повече от двайсет години. Опитваме се да решим какво да правим с тях.

— Какво да правите с тях ли?

— Сателитните данни са проблем — каза тя.

— Защо?

Все едно не го бе чула, тя посочи към следващата стая.

— Екипът там прави сравнителни анализи на ОЦМ-етата — тоест на компютърно генерираните климатични модели — от 1970 година до наши дни. Както знаете, тези модели са изключително сложни, боравят с милион и повече променливи величини едновременно. Те са, засега, най-сложните компютърни модели, създадени от човечеството. Работим предимно с американски, британски и немски модели.

— Разбирам... — Започваше да му идва нанагорно.

— А екипът отсреща работи върху океанските нива. Зад ъгъла е палеоклиматът. Техните проучвания са, разбира се, чисто теоретични.

И последният екип се занимава със слънчевото греење и аерозолите. Имаме и външен екип в Калифорнийския университет — той работи върху механизмите за събиране на атмосферни данни, най-вече върху облачните покривки и реакцията им на температурните промени. Кажи-речи, това е всичко. — Млъкна, забелязала объркването в очите на Евънс. — Извинете. Понеже работите с Джордж Мортън, реших, че сте запознат с тези неща.

— Кой е казал, че работя с Джордж Мортън?

Тя се усмихна.

— Ние си разбираме от работата, господин Евънс.

Минаха покрай една последна стая със стъклени стени, която си нямаше надпис. Беше пълна с диаграми и огромни фотографии, както и с триизмерни модели на Земята в кубове от прозрачна пластмаса.

— Какво е това? — попита той.

— Това е аудио-видео екипът ни. Те подготвят визуалните материали за съдебните заседатели. Някои от данните са изключително сложни и се опитваме да открием най-опростения и най-убедителен начин, по който да ги представим.

Продължиха напред и Евънс попита:

— Наистина ли е толкова сложно?

— Да — отвърна тя. — Островната държава Вануту се състои от четири коралови атола в южния Тихи океан, чието най-високо надморско равнище е само седем метра. Осемте хиляди жители на тези острови мога да бъдат потопени от покачващото се океанско ниво вследствие от глобалното затопляне.

— Да — каза Евънс. — Това го разбирам. Но защо сте впрегнали толкова много хора за научната обосновка?

Тя го погледна странно.

— Защото искаме да спечелим делото.

— Да...

— А то ще е трудно.

— Какво имате предвид? — попита Евънс. — Става въпрос за глобалното затопляне. Всички знаят, че глобалното затопляне е...

Нечий глас се разнесе басово откъм другия край на склада:

— Е какво?

Плешив очилат мъж вървеше към тях. Походката му беше тромава и прякорът му, Плешивия орел, определено му подходеше.

Както винаги, Джон Болдър беше облечен в синьо — син костюм, синя риза и синя вратовръзка. Изглеждаше вечно напрегнат, очите му примижаваха, вперени в Евънс. Колкото и да му беше неприятно, Евънс трябваше да си признае, че срещата с известния адвокат го изпълва с боязън.

— Подаде му ръка и се представи.

— Питър Евънс, „Хасъл и Блак“.

— И работите с Джордж Мортън?

— Да.

— Задължени сме на господин Мортън за неговата щедрост. Полагаме всички усилия да бъдем достойни за подкрепата му.

— Ще му предам, господине.

— Да, разбира се. Та говорехте за глобалното затопляне, господин Евънс. Интересува ли ви тази тема?

— Да, интересува ме. Както всеки загрижен гражданин на тази планета.

— Така е. Но кажете ми нещо. Какво представлява глобалното затопляне, така както вие го разбирате?

Евънс се опита да прикрие изненадата си. Не беше очаквал, че ще го изпитват.

— Защо питате?

— Питаме всеки, който дойде тук. Опитваме се да си създадем представа за това доколко е информирана широката общественост. Какво е глобалното затопляне?

— Глобалното затопляне е затоплянето на земята от изгарянето на изкопаеми горива.

— Това всъщност не е вярно.

— Не е ли?

— Дори не е близо до истината. Опитайте още веднъж.

Евънс замълча. Ясно беше, че го изпитва човек с придирчивата и прецизна умствена нагласа на правист. Той добре познаваше тази порода, още от правния факултет. Помисли за миг, като внимателно подбираше думите си.

— Глобалното затопляне е, тъй, затоплянето на земната повърхност от излишъка на въглероден двуокис в атмосферата, причинен от изгарянето на изкопаеми горива.

— И това също не е вярно.

— Защо да не е?

— По няколко причини. В най-добрия случай, мога да преброя четири грешки в изявлението, което направихте току-що.

— Не разбирам — каза Евънс. — Изявлението ми... просто казах какво е глобалното затопляне.

— Само че то е нещо друго. — Тонът на Болдър беше отсечен, авторитетен. — Глобалното затопляне е теория...

— Вече едва ли е само теория — прекъсна го Евънс.

— Напротив, теория е — каза Болдър. — Повярвайте ми, лично аз бих искал да е нещо повече. Но в действителност глобалното затопляне е *теорията*, че повишените нива на въглероден двуокис и някои други газове причиняват увеличаване и *средната температура* на земната *атмосфера*, заради така наречения „парников ефект“.

— Щом казвате — съгласи се Евънс. — Това е по-точно определение, но...

— Господин Евънс, вие самият вярвате в глобалното затопляне, ако съм ви разбрал правилно, нали?

— Разбира се.

— Силно вярвате в него?

— Ами да. Като всички други.

— Когато вярвате силно в нещо, не смятате ли, че е важно да изразявате това си убеждение по най-точния начин?

Евънс започваше да се поти. Наистина се чувстваше, все едно се е върнал в университета.

— Ами, не знам... в този случай по-скоро не. Защото когато стане дума за глобалното затопляне, всички знаят за какво става въпрос.

— Знаят, казвате? Според мен дори самият вие не знаете за какво говорите.

Нагорещен до бяло гняв заля Евънс и той кипна:

— Вижте, само защото не се изразявам с точните научни термини...

— Не термините ме интересуват, господин Евънс. Загрижен съм за сърцевината на вашето твърдо убеждение. Подозирам, че убежденията ви са безпочвени.

— С цялото ми уважение към вас, това е нелепо. — Той си пое дълбоко дъх.

— Искате да кажете, че не са безпочвени?

— Точно това искам да кажа.

Болдър го изгледа замислено. Изглеждаше доволен от себе си.

— В такъв случай вие бихте били от голяма полза за този процес.

Имате ли нещо против да ни отделите един час от времето си?

— Тъъ... може би.

— Ще имате ли нещо против да ви запишем на видео?

— Не, но... защо?

Болдър се обърна към Дженифър Хейнс и тя каза:

— Опитваме са да определим какво знаят за глобалното затопляне добре информираните хора като вас. Това ще ни помогне да представим по-убедително тезата си пред съдебните заседатели.

— Искате да бъда нещо като фалшив съдебен заседател?

— Именно. Вече го пробвахме с няколко души.

— Добре — каза Евънс. — Сигурно бих могъл да го вмъкна в програмата си на някакъв етап.

— Сега би било добре — каза Болдър и се обърна към Дженифър: — Събери хората си в четвърта стая.

— Бих се радвал да помогна, разбира се — каза Евънс, — но дойдох просто да получа обща представа...

— Защото сте чули, че има проблеми с делото? Няма. Но има значителни предизвикателства — каза Болдър и си погледна часовника. — Трябва да присъствам на една среща, която не може да чака. Вие останете с госпожица Хейнс и когато приключите, ще поговорим за делото така, както го виждам аз. Става ли?

Не му оставаше друго, освен да се съгласи.

ЕКИП ВАНУТУ
ВТОРНИК, 24 АВГУСТ
11:00

Вкараха го в една съвещателна зала, настаниха го в единия край на дълга маса и насочиха към него видеокамера. „Точно като при показания под клетва“, помисли си той.

Петима млади хора влязоха в стаята и седнаха около масата. Всички бяха облечени небрежно, с дънки и тениски. Дженифър Хейнс ги представи толкова бързо, че Евънс не им запомни имената. Обясни, че всичките били студенти от последните курсове по различни научни дисциплини.

Докато те се настаняваха, Дженифър седна на стола до него и каза:

— Моля да извините Джон за държането му. Притеснен е и се намира под голям натиск.

— Заради делото?

— Да.

— Какъв натиск по-точно?

— Разговорът ни може би ще ви даде някаква представа с какво си имаме работа. — Тя се обърна към другите. — Готови ли сме?

Младежите кимнаха и заотваряха тефтерите си. Камерата се включи. Дженифър каза:

— Разговор с Питър Евънс от „Хасъл и Блак“, вторник, двајсет и четвърти август. Господин Евънс, бихме искали да обсъдим вашите възгледи за доказателствата, потвърждаващи глобалното затопляне. Това не е тест — просто бихме искали да изясним какво мислите по въпроса.

— Добре — каза Евънс.

— Кажете ни какво знаете за доказателствата, потвърждаващи наличието на глобално затопляне.

— Ами — започна Евънс, — знам, че температурата в световен мащаб през последните двајсет или трийсет години се е повишила

значително като резултат от увеличеното количество въглероден двуокис, отделяно от индустрията, когато се изгарят изкопаеми горива.

— Добре. И като казвате, че се е повишила значително, колко точно имате предвид?

— С около един градус, струва ми се.

— По Фаренхайт или по Целзий?

— По Фаренхайт.

— И това повишаване е станало в рамките на двайсет години?

— Двайсет или трийсет, да.

— А по-рано през двайсети век?

— Температурата се е повишавала и тогава, но не толкова бързо.

— Добре — каза тя. — Сега ще ви покажа една диаграма... — Тя измъкна една диаграма^[1] от прозрачна папка:

— Това познато ли ви е? — попита тя.

— Виждал съм го — каза Евънс.

— Взето е от базата данни на НАСА-Годард, която се използва от ООН и други организации. Смятате ли ООН за достоверен източник на информация?

— Да.

— Значи можем да смятаме тази диаграма за точна? За неманипулирана?

— Да.

— Добре. Знаете ли какво показва тази диаграма?

Дотолкова Евънс можеше да разчете.

— Това е средната глобална температура от всички метеорологични станции по света за последните стотина години.

— Точно така — каза тя. — И какво разбирате вие от показанията в нея?

— Ами — започна той, — диаграмата показва същото, за което говорех преди малко. — Посочи червената линия. — Световните температури са започнали да се повишават някъде от 1890-а, но рязкото им повишаване започва някъде около 1970-а, когато индустриализацията е най-интензивна, което е и истинското доказателство за глобалното затопляне.

— Добре — каза тя. — Значи бързото покачване на температурата от 1970-а насам е причинено от какво?

— От покачващите се нива на въглероден двуокис от индустриализацията.

— Добре. С други думи, въглеродният двуокис се увеличава и температурите се увеличават.

— Да.

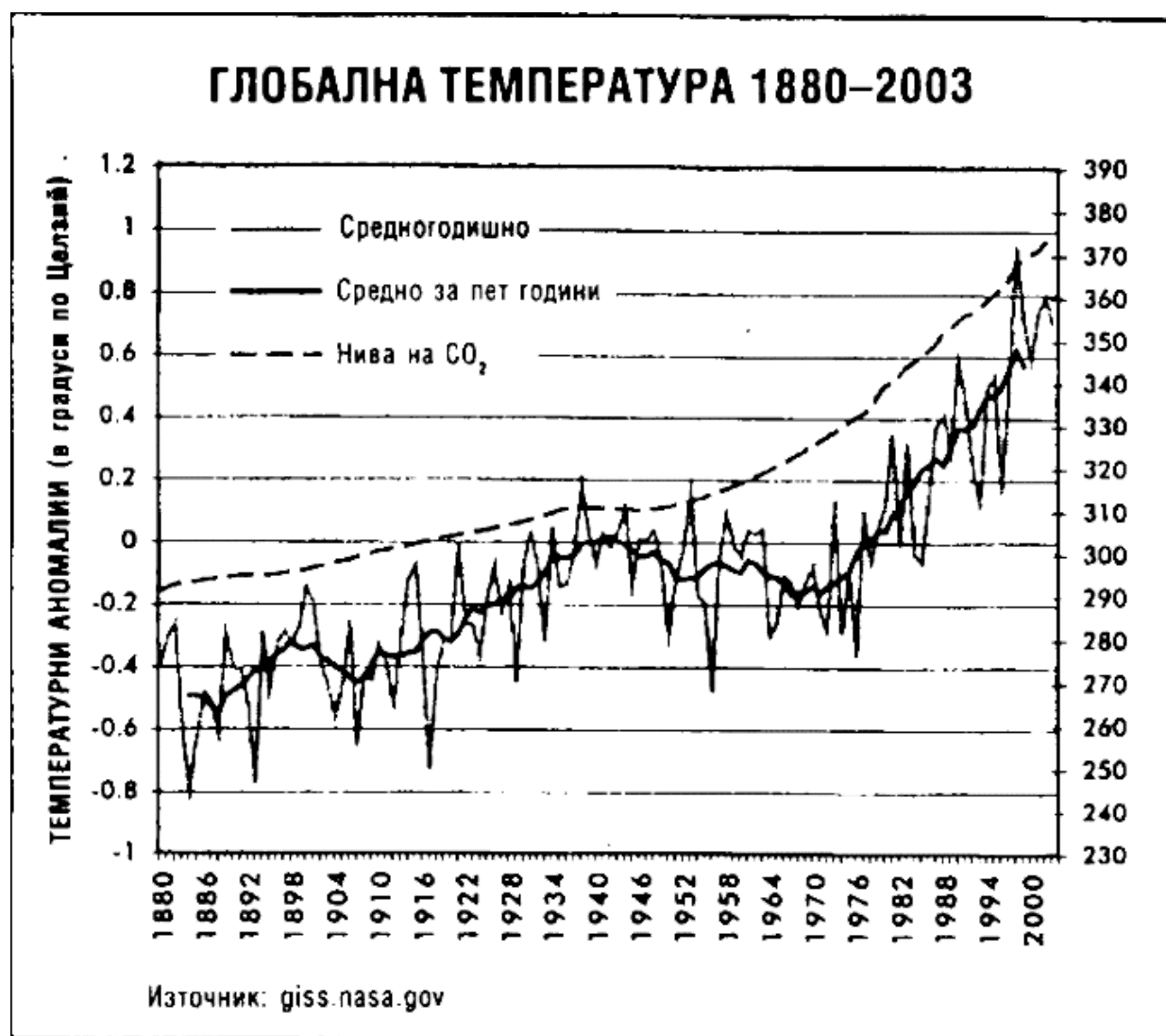
— Добре. Така, вие споменахте, че температурите започват да се повишават от 1890-а докъм 1940-а. И това се вижда на диаграмата. Какво е причинило това повишаване? Въглеродният двуокис ли?

— Ъъм... не съм сигурен.

— Защото през 1890-а индустриализацията е била нищожна в сравнение с днес, а вижте колко се е повишила температурата. Увеличило ли се е количеството въглероден двуокис през 1890-а?

— Не съм сигурен.

— В действителност наистина се е увеличило. Ето една диаграма, която показва нивата на въглероден двуокис и температурата.

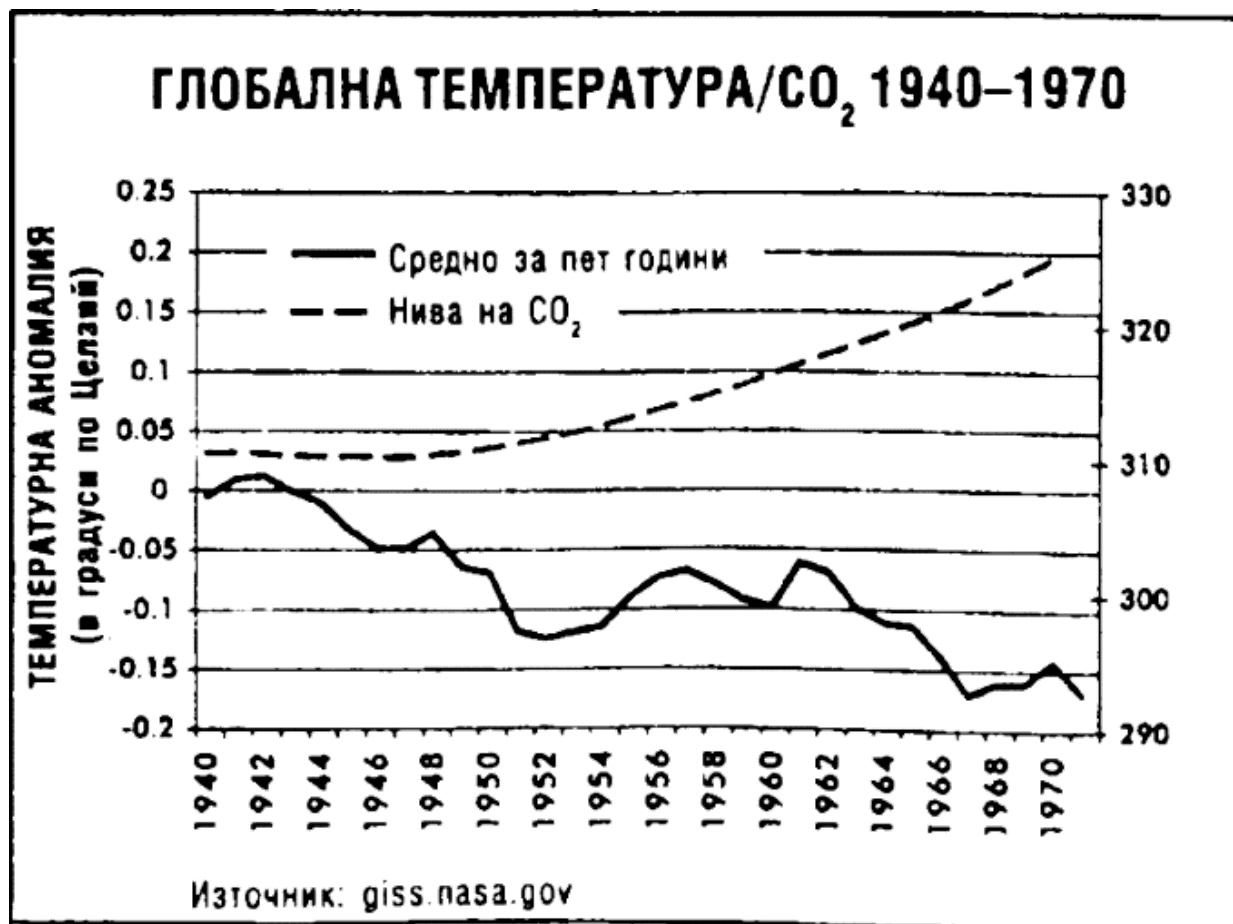

— Добре — каза Евънс. — Точно каквото може да се очаква. Въглеродният двуокис се повишава и води до повишаване на температурите.

— Така — каза тя. — Сега искам да насоча вниманието ви към периода от 1940-а до 1970-а. Както виждате, през този период глобалните температури всъщност са се понижали. Виждате ли?

— Да...

— Нека ви покажа диаграма за този период. — Тя извади поредната диаграма.

— Това е период от трийсет години. Една трета от века, през която температурите са се понижавали. Насажденията страдали от слана през лятото, ледниците в Европа нараствали. Какво е причинило понижаването на температурите?

— Не знам.

— Увеличавало ли се е количеството на въглероден двуокис през въпросния период?

— Да.

— Значи, ако увеличаващият се въглероден двуокис е причината за повишаването на температурите, защо не е повишил температурите през периода от 1940-а до 1970-а?

— Не знам — каза Евънс. — Сигурно е имало и друг фактор. Или пък е било аномалия. В световен мащаб често се наблюдават аномалии. Вижте само фондовия пазар.

— Имало ли е на фондовия пазар аномалии, които продължават трийсет години?

Той сви рамене.

— Или пък може да е било заради саждите. Или някакво вещество във въздуха. По онова време са се изхвърляли много твърди частици, преди да бъдат въведени екологичните закони. Или пък някакъв друг фактор.

— Тези диаграми показват, че въглеродният двуокис се е покачвал стабилно, за разлика от температурата. Тя се повишава, пада, после пак се повишава. И въпреки това, ако ви разбирам правилно, вие все още се убеден, че именно въглеродният двуокис е причинил последното повишаване в температурите?

— Да. Всички знаят, че той е причината.

— Тази диаграма притеснява ли ви в някаква степен?

— Не — каза Евънс. — Признавам, че повдига някои въпроси, но пък не всичко се знае за климата. Така че — не. Диаграмата не ме притеснява.

— Добре. Радвам се да го чуя. Казахте, че тази диаграма показва средните стойности, измерени в метеорологични станции по целия свят. Доколко може да се разчита на тези данни, как мислите?

— Нямам представа.

— Ами например в края на деветнайсети век данните се събирали от хора, които отивали навън при една малка кутия и два пъти на ден записвали температурата. Може и да са пропускали от време на време. Може някой от близките им да се е разболял. И е трябвало да попълват данните по-късно.

— По онова време — може би.

— Така. Но колко точни според вас са записите на температурните данни от Полша през трийсетте години? Или от руските провинции от 1990-а насам?

— Не много точни, предполагам.

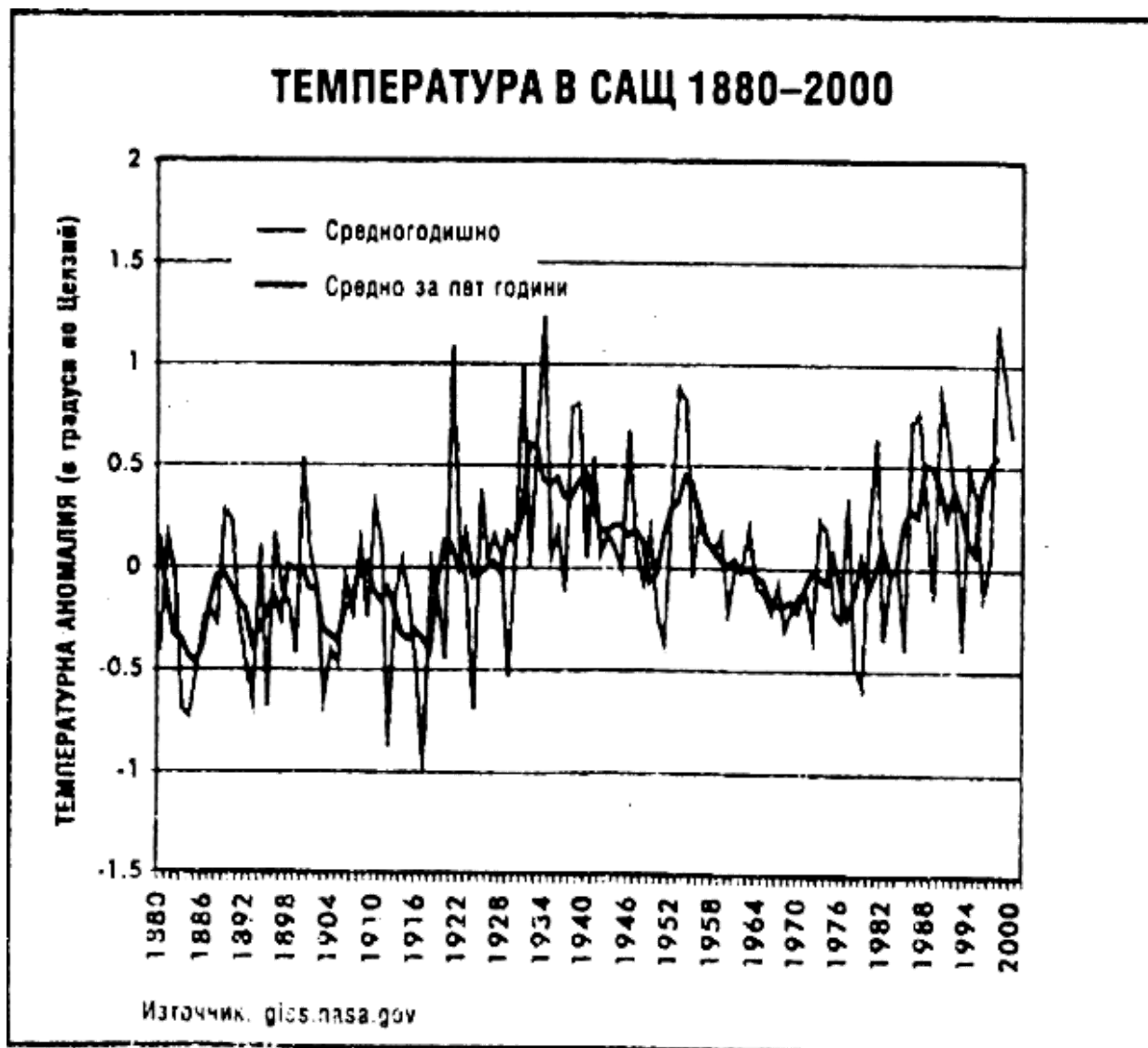
— И аз бих се съгласила с тази оценка. Така че през последните сто години значителен брой от метеорологичните станции, включени в проучването, може да не са предоставили достоверна информация с високо качество.

— Възможно е — каза Евънс.

— За целия този период коя страна според вас има най-добре поддържаната мрежа от метеорологични станции, покриващи голяма територия?

— Щатите?

— Именно. Мисля, че по това не може да има спор. Ето друга диаграма.

— Тази диаграма прилича ли на първата, която видяхме, за глобалната температура?

— Не съвсем.

— Каква е промяната в температурата от 1880-а до наши дни?

— Като че ли, въх, една трета от градуса.

— Една трета от градус по Целзий за сто и двахсет години. Не изглежда особено значително. — Тя посочи диаграмата. — И коя е била най-топлата година през последното столетие?

— Като че ли деветстотин трийсет и четвърта.

— Според вас показва ли тази диаграма наличието на глобално затопляне?

— Амии. Температурата се е повишила.

— През последните трийсет години — да. Но през трите десетилетия преди това се е понижавала. А настоящите температури в САЩ са приблизително същите като през трийсетте години на двайсети век. Така че — потвърждава ли тази диаграма наличието на глобално затопляне?

— Да — каза Евънс. — Просто в Щатите то не е толкова значително, колкото в останалата част на света, но все пак го има.

— Притеснява ли ви фактът, че най-точните температурни записи показват най-малко затопляне?

— Не. Защото глобалното затопляне е глобално явление. Не засяга само Щатите.

— Ако трябваше да защитавате тези диаграми в съдебна зала, смятате ли, че бихте могли да убедите съдебните заседатели в своята позиция? Или те ще разгледат диаграмата и ще кажат — тая работа с глобалното затопляне е изсмукана от пръстите?

— Подвеждане на свидетеля — каза той през смях.

Всъщност беше леко обезпокоен. Но само леко. И преди беше чувал подобни твърдения на екологични конференции. Лобистите на индустрията можеха да те засипят с данни, които са изопачили предварително, и да изнесат убедителна, добре подготвена реч, която, без да се усетиш, те изпълва със съмнения.

Сякаш прочела мислите му, Дженифър каза:

— Тези диаграми показват действителни данни, Питър. Температурни записи от Института за космически изследвания към Колумбийския университет. Нива на въглероден двуокис от Мауна Лоа и ледниците в Антарктика^[2]. И всичките са събрани от изследователи, които твърдо вярват в наличието на глобално затопляне.

— Да — каза той. — Защото всеобщото мнение на учените по целия свят гласи, че глобалното затопляне е факт и че то представлява заплаха за цялата планета.

— Добре — спокойно каза тя. — Радвам се, че всичко това не повлия на възгледите ви. Сега да се насочим към други въпроси. Дейвид?

Един от студентите се наведе напред.

— Господин Евънс, бих искал да поговорим за използването на земята, за градския островен ефект на затопляне и за сателитните данни относно температурата на тропосферата.

Евънс си помисли: „О, Господи“. Но само кимна и каза:

— Добре...

— Един от въпросите, които бихме искали да засегнем, е как температурата на повърхността се влияе от използването на земята. Запознат ли сте с този въпрос?

— Всъщност не. — Той си погледна часовника. — Честно казано, вие работите в дълбочина на подробностите, която е извън моите възможности. Аз просто слушам какво казват учените и...

— А ние се подготвяме за съдебен процес — каза Дженифър — въз основа на онова, което казват учените. Съдебната битка ще се води точно на такова ниво на научна трудност.

— Битка? — Евънс сви рамене. — Че кой ще ви опонира? Няма уважаван учен на света, който да не вярва в наличието на глобално затопляне.

— Точно тук грешите — каза тя. — Защитата ще призове професори от МТИ, Харвард, Колумбия, Дюк, Вирджиния, Колорадо, Бъркли и други престижни университети. Ще призоват бившия президент на Националната академия на науките. Може да призоват дори няколко нобелови лауреати. Ще докарат професори от Англия, от германския институт „Макс Планк“, от Стокхолмския университет в Швеция. Тези учени ще твърдят, че глобалното затопляне е в най-добрия случай недоказано, а в най-лошия — чиста фантазия.

— Изследванията им, без съмнение, са финансирани от едрата индустрия.

— Някои да. Но не всички.

— Значи са свръхконсервативни.

— Фокусът на процеса ще е върху данните — каза тя.

Евънс ги погледна и видя тревогата по лицата им. И си помисли: „Те наистина мислят, че могат да загубят делото“.

— Но това е абсурдно — каза Евънс. — Стига само да прочетете вестниците или да гледате телевизия...

— Вестниците и телевизията са податливи на грижливо дирижирани медийни кампании. За разлика от съдебните процеси.

— Ами тогава оставете масмедиите — каза Евънс — и просто прочетете научните списания...

— Правим го. Не всички биха били от полза за нашата кауза. Господин Евънс, имаме още доста работа. Така че по-добре се успокойте, за да можем да продължим.

В този момент телефонът иззвъня и Болдър го измъкна от това мъчение.

— Пратете онова момче от „Хасъл и Блак“ в офиса ми — каза той. — Мога да му отделя десет минути.

[1] Всички диаграми са съставени на базата на таблични данни от следните стандартни бази данни: Института „Годард“ за космически изследвания (Колумбийски университет); Департамента за климатични изследвания (университет „Ист Англия“); Мрежата за глобална историческа климатология и мрежата за историческа климатология на САЩ (Оук Ридж) — Б.а. ↑

[2] Д. М. Етеридж, 1996, „Естествени и антропогенични промени в атмосферния въглероден двуокис през последните хиляда години от въздуха в антарктическия лед“, „Списание за географски проучвания“ 101 (1996): 4115–28. — Б.а. ↑

ЕКИП ВАНУТУ
ВТОРНИК, 24 АВГУСТ
12:04

Офисът на Болдър беше със стъклени стени. Самият той бе качил крака върху стъкленото бюро и разлистваше дебели папки с документи и изследователски доклади. Не си свали краката, когато Евънс влезе, само попита:

— Интересно ли ви беше?

Имаше предвид „разпита“.

— В известен смисъл — каза Евънс. — Но трябва да кажа, че според мен хората ви се притесняват, че може да загубят.

— Аз съм напълно убеден, че ще спечелим това дело — каза Болдър. — Напълно. Но не искам хората ми да мислят като мен! Искам много да се притесняват. Искам екипът ми да трепери от страх преди всеки процес. И особено преди този. Ние ще се изправим срещу Агенцията за защита на околната среда, която го знае и вече си е осигурила външна адвокатска помощ в лицето на Бари Бекмън.

— Уха! — възкликна Евънс. — Тежка артилерия.

Бари Бекмън беше най-известният адвокат от своето поколение. Едва двайсет и осем годишен беше защитил професура в правния факултет на Станфордския университет, няколко години след това беше напуснал университета и се бе заел с частна практика. Вече представляваше Майкрософт, Тойота, Филипс и множество други мултинационални компании. Беше изключително умен, чаровен, имаше невероятно чувство за хумор и фотографска памет. Всички знаеха, че когато пледира пред Върховния съд (вече го беше правил три пъти), цитира страниците на съответните документи в отговор на въпроси, зададени му от съдията. „Ваша чест, вярвам, че ще намерите тази информация в бележка под линия номер седемнайсет на страница 237“. Такива работи.

— Бари си има и недостатъци — каза Болдър. — Има незабавен достъп до толкова много информация, че лесно може да изгуби основната нишка. Обича да се слуша как говори. Аргументите му са

прекалено дълги. Веднъж вече съм го побеждавал. И съм губил от него — веднъж. Но едно е сигурно — можем да очакваме изключително подготвен противник.

— Не е ли малко необичайно да се наема адвокат, преди да е заведен искът?

— Въпрос на тактика — отговори Болдър. — Настоящото правителство не желае да бъде ответник по това дело. Смятат, че ще спечелят, но не им трябва негативната публичност, която задължително ще си спечелят, ако отхвърлят съществуването на глобално затопляне. Така че се надяват да ни сплашат и ние да се откажем. Което ние никога няма да направим, разбира се. Особено сега, когато имаме достатъчно финансови средства, благодарение на господин Мортън.

— Това е добре.

— В същото време предизвикателствата не са за пренебрегване. Бари ще твърди, че няма достатъчно данни, подкрепящи наличието на глобално затопляне. Че научните доказателства са слаби. Ще изтъкне, че предсказанията отпреди десет и петнайсет години вече са се оказали несъстоятелни. Ще посочи, че дори водещи застъпници за наличието на глобално затопляне вече публично са изразили съмненията си относно могат ли бъдещите климатични промени да бъдат предсказани, може ли проблемът да се смята за сериозен — и дори дали въобще съществува такъв проблем.

— Водещи застъпници са казали това?

Болдър въздъхна.

— Уви, да. В научни списания.

— Никога не съм чел такова нещо.

— Статиите съществуват. И Бари ще ги изрови. — Той поклати глава. — Някои експерти са изказвали различни становища по различно време. Някои са казвали, че нарастващите количества въглероден двуокис не са голям проблем — сега казват, че са. Нямаме нито един научен експерт, който да не заприлича на глупак при кръстосания разпит.

Евънс кимна. Знаеше за какво става въпрос. Едно от първите неща, които студентите научаваха в правните факултети, беше, че правото не винаги съвпада с истината. Правото беше резултат от спора между двете страни в съдебната зала. В процеса на този спор истината можеше и да излезе на повърхността, но можеше и да не излезе. Често

не излизаше. Прокурорите можеше и да знаят, че обвиняемият е виновен, и въпреки това да не успеят да го осъдят. Случваше се постоянно.

— Именно затова — каза Болдър — този процес ще зависи от записите на тихоокеанското ниво. В момента събираме всички достъпни архиви по този въпрос.

— И защо процесът ще зависи от това?

— Защото според мен — каза Болдър — в този процес ние трябва да заложим стръв и после бързо да навием макарата. Делото е за глобалното затопляне, но не там се крие емоционалният заряд, който ще повлияе на съдебните заседатели. Съдебните заседатели не обичат да разчитат диаграми. И всичките тези приказки за някакви си десети от градуса просто им минават покрай ушите. Става въпрос за технически детайли, за дребнави спорове между експерти — неща, които са крайно отегчителни за обикновените хора. Не, съдебните заседатели ще видят това дело като дело за безпомощните, обеднели, превърнати в жертви хора, чиито домове и родината на предците им са погълнати от океана. Дело за ужаса от повишаващото се океанско равнище — повишаващо се рязко и необяснимо, — без очевидна причина, *освен ако не приемем, че нещо необичайно и безпрецедентно не се е отразило на целия свят през последните години.* Нещо, което кара океанското равнище да се покачва и заплашва живота на невинни мъже, жени и деца.

— И това нещо е глобалното затопляне.

Болдър кимна.

— Съдебните заседатели ще трябва сами да стигнат до това заключение. Ако можем да им покажем убедителни данни за покачването на морското равнище, ще сме стъпили на добра основа. Когато съдебните заседатели видят, че някой е пострадал, те са склонни да стоварят вината някъде.

— Добре. — Евънс схващаше накъде бие Болдър. — Значи данните за морското равнище са важни.

— Да, но трябва да са солидни, необорими.

— А това е трудно постижимо, така ли?

Болдър вдигна вежда.

— Господин Евънс, знаете ли нещо за проучването на морското равнище?

— Не. Знам само, че морското равнище се покачва по целия свят.

— За жалост, това твърдение среща значителен отпор.

— Шегувате се.

— Известен съм с липсата си на чувство за хумор — каза Болдър.

— Но морското равнище не може да се оспори — каза Евънс. — То е нещо съвсем просто. Отбелязвате нивото на водата при прилив, измервате я отново на следващата година и така нататък, виждате, че се покачва... така де, какво му е сложното?

Болдър въздъхна.

— Смятате, че морското равнище е просто нещо? Повярвайте ми, не е. Чували ли сте някога за геоида? Не? Геоидът е равнопотенциалната повърхност на земното гравитационно поле, съотнесена към средната морска повърхност. Това говори ли ви нещо?

Евънс поклати глава.

— Е, това е основна концепция в измерването на морското равнище. — Болдър разлисти документите пред себе си. — А какво ще кажете за леднико-хидро-изостатичното моделиране? Евстатичните и тектонични влияния върху динамиката на бреговата линия? Холоценските утаечни поредици? Вътреприливното разпределение на фораминиферите? Въглеродния анализ на крайбрежните палеоареали? Аминостратиграфията? Не? Нищо не ви говорят? Мога да ви уверя, че морското равнище е една жестоко оспорвана специалност. — Той хвърли последния лист настрани. — Точно върху това работя в момента. А несъгласието в научната колегия само допълнително подчертава колко е важно да се открият неоспорими данни.

— И вие сте открили такива данни?

— Чакаме ги да пристигнат, да. Австралийците имат няколко бази с такива данни. Французите имат поне една в Мория и навярно още една в Папете. Има една, финансирана от фондацията на Алън Уили, но тя може да се окаже с прекалено кратък период на отчитане. И други също. Ще видим.

Интеркомът изжува и се чу гласът на помощничката:

— Господин Болдър, търси ви господин Дрейк от НФПР.

— Добре. — Болдър се обърна към Евънс и му подаде ръка. — Приятно ми беше да си поговорим, господин Евънс. Още веднъж предайте благодарностите ни на Джордж. Кажете му, че ако поиска, по

всяко време е добре дошъл да види какво правим. Тук винаги работим усилено. Желая ви приятен ден.

После се обърна и вдигна телефона. Евънс го чу да казва:

— Ник, какво, по дяволите, става в НФПР? Ще оправиш ли нещата, както се договорихме, или не?

Евънс затвори вратата.

Излезе от офиса на Болдър с неприятно чувство. Болдър беше един от най-убедителните хора на планетата. Знаеше, че Евънс е пратен от Джордж Мортън. Знаеше, че Мортън се кани да направи огромно дарение в подкрепа на процеса. Би трябвало да излъчва вълни от самоувереност. И наистина беше започнал така.

„Аз съм напълно убеден, че ще спечелим това дело“.

Но след това Евънс бе чул и друго:

„Предизвикателствата не са за пренебрегване“.

„Нямаме нито един научен експерт, който да не заприлича на глупак“.

„В този процес ние трябва да заложим стръв и после бързо да навием макарата“.

„Този процес ще зависи от записите на тихоокеанското ниво“.

„Морското равнище е една жестоко оспорвана специалност“.

„Ще видим“.

Определено не беше разговор, предназначен да затвърди увереността на Евънс. Същото можеше да се каже за експеримента, който бяха провели с Дженифър Хейнс относно научните проблеми, с които биха могли да се сблъскат по време на процеса.

Но пък, като си помислиш, тези изразени на глас съмнения всъщност бяха знак за увереност от страна на правния екип. Самият Евънс също беше адвокат — беше дошъл да разбере как върви подготовката за процеса и те не бяха скрили нищо от него. Щяха да спечелят делото, макар и трудно, заради сложността на данните и неспособността на заседателите да се съсредоточат задълго.

И така — трябваше ли той, Евънс, да препоръча на Мортън да продължи с финансовата си поддръжка?

Разбира се, че трябва.

Дженифър го чакаше пред офиса на Болдър.

— Чакат ви в съвещателната зала. Готови сме да продължим.

— Наистина съжалявам, но не мога — отвърна Евънс. — Имам други...

— Разбирам — каза тя, — ще го направим друг път. Чудех се дали имате друга среща веднага, или ще намерите време да обядваме заедно?

— О — каза Евънс без никакво колебание, — за това ще намеря време.

— Добре — каза тя.

КАЛВЪР СИТИ
ВТОРНИК, 24 АВГУСТ
12:15

Обядваха в един мексикански ресторант в Калвър Сити. Тихо местенце. В единия ъгъл имаше шепа кинаджии от близкото филмово студио на „Сони“. Двама гимназисти се натискаха. Имаше и няколко възрастни жени с широкополи шапки.

Седнаха в едно ъглово сепаре и си поръчаха специалитета на заведението.

— Болдър, изглежда, смята, че данните за морското равнище са най-важни — каза Евънс.

— Така мисли той. Лично аз не съм толкова сигурна.

— Защо?

— Никой не е виждал цялата информация. Но дори да е с високо качество, трябва да показва значително покачване на морското равнище, за да впечатли заседателите. А това може и да не е така.

— Как е възможно това? — попита Евънс. — Ледниците се топят, гигантски ледени блокове се откъсват от Антарктика...

— Въпреки това данните може да не показват значително покачване. Нали знаете Малдивските острови в Индийския океан? Имаше съмнения за евентуални наводнения и поканиха екип скандинавски учени да проучи морското равнище. Учените не откриха доказателства за покачване в рамките на последните няколко века — и понижаване през последните двайсет години.

— Понижаване? Това било ли е публикувано някъде?

— Миналата година — каза тя. Донесоха храната и Дженифър махна с ръка в смисъл „стига сме говорили за работа“. Изяде буритото си с апетит и избърса брадичката си с ръка. Евънс забеляза назъбен бял белег от дланта ѝ по вътрешната страна на ръката чак до лакътя. — Господи, обожавам тази храна. Във Вашингтон не може да се намери свята мексиканска кухня.

— Вие оттам ли сте?

Тя кимна.

— Дойдох да помогна на Джон.

— Той ви е помолил?

— Не можех да му откажа. — Тя вдигна рамене. — Така че виждам приятеля си веднъж в седмицата. Редуваме се — той идва тук едната, аз пътувам до Вашингтон за следващия уикенд. Но ако се стигне до процес, може да отнеме година, дори две. Не ми се вярва връзката ни да издържи.

— Той с какво се занимава? Приятелят ви.

— Адвокат е.

Евънс се засмя.

— Понякога си мисля, че всички са адвокати.

— Така си е. Той се занимава с ценни книжа. Не е моята област.

— А вашата каква е?

— Подготовка на свидетели и подбор на съдебните заседатели. Психологически анализ на кандидатите. Точно затова сега отговарям за целевите групи.

— Разбирам.

— Знаем, че повечето групи, от които бихме могли да избираме съдебни заседатели, ще са чували за глобалното затопляне и повечето навярно ще са склонни да го смятат за реално съществуващо.

— Че как иначе — каза Евънс. — Това си е неоспорим факт вече от петнайсетина години.

— Но трябва да определим какви хора биха продължили да вярват в това въпреки доказателствата за обратното.

— Като какви например?

— Като диаграмите, които ви показах днес. Или сателитните данни. Знаете ли за сателитните данни?

Евънс поклати глава.

— Теорията за глобалното затопляне гласи, че горните слоеве на атмосферата ще се затоплят от уловената топлина, точно като в парник. Земната повърхност ще се затопли по-късно. Но от 1979-а имаме в орбита сателити, които са в състояние постоянно да следят температурата на атмосферата на височина пет мили. Те показват, че горните атмосферни слоеве се затоплят много по-малко от земната повърхност.

— Възможно е да има проблем с данните...

— Повярвайте ми, сателитната информация е анализирана десетки пъти. Тя сигурно е най-проверяваната информация в целия свят. А и данните от метеорологичните балони я потвърждават. Показват много по-слабо затопляне от очакваното според теорията за глобалното затопляне. Още един проблем, с който предстои да се справим. Работим върху него.

— Как?

— Смятаме, че ще се окаже твърде сложен за заседателите. Подробности от МЗУ-тата — микровълново-звукови устройства, кръстосани скенери с четириканален анализ на слънчевото греене — и въпросите дали канал две е бил коригиран за дневни промени и вътресателитни занулявания, вариращи с времето нелинейни инструментални реакции... Надяваме се, че ще зациклят. Както и да е. Стига вече. — Тя избърса лицето си със салфетката си и той пак видя белия белег по вътрешната страна на ръката ѝ и попита:

— Откъде ви е това?

Тя вдигна рамене.

— От правния факултет.

— А аз си мислех, че в моя университет е трудно.

— Водех курс по карате — каза тя. — Понякога продължаваше до късно. Искате ли още пържени картопки?

— Не.

— Да поискам ли сметката?

— Разкажете ми — каза той.

— Няма много за разказване. Една вечер се качих в колата си и едно хлапе се вмъкна на седалката до мен и извади пистолет. Каза ми да карам.

— Хлапе от вашия курс?

— Не. По-голямо. На двайсет и седем или там някъде.

— И какво направихте?

— Казах му да се маха. Той ми повтори да карам. Така че запалих колата и докато включвах на скорост, го попитах накъде иска да карам. Той се оказа достатъчно глупав да посочи и го ударих по гръкляна. Не го ударих достатъчно силно и той успя да стреля веднъж, в предното стъкло. После го ударих с лакът. Два-три пъти.

— И какво стана с него?

— Умря.

— Господи! — прошепна Евънс.

— Някои хора вземат лоши решения — каза тя. — Защо ме гледате така? Той беше висок метър и деветдесет, тежеше сто и двайсет килограма и имаше досие оттук до Небраска. Въоръжен грабеж, нападение със смъртоносно оръжие, опит за изнасилване — каквото се сетиш. Смятате, че трябва да ми е мъчно за него?

— Не — побърза да каже Евънс.

— Напротив, виждам го в очите ви. Много хора смятат така. „Та той е бил хлапе, как си могла да го направиш?“ Едно ще ви кажа: хората си нямат представа за какво става въпрос. Един от нас щеше да умре онази нощ. Радвам се, че не бях аз. Кое то не пречи мисълта за това да ме гложди и до днес.

— Сигурно.

— Понякога се будя, обляна в студена пот. Виждам как куршумът пръска стъклото пред лицето ми. Усещам колко близо съм била до смъртта. Глупава съм била. Трябваше да го убия още с първия удар.

Евънс мълчеше. Не знаеше какво да каже.

— Някога да са ви опирали пистолет в главата? — попита тя.

— Не...

— Значи си нямате представа какво е, нали?

— Имахте ли си неприятности след това? — попита той.

— И още как, по дяволите. Даже дълго време си мислех, че няма да получа разрешение да практикувам професията си. Твърдяха, че съм го била подвела. Можете ли да си представите? Не го бях виждала през живота си онзи. Но после един много добър адвокат ми се притече на помощ.

— Болдър?

Тя кимна.

— Затова съм тук.

— А ръката ви?

— Колата се блъсна и се порязах на счупеното стъкло — каза тя и даде знак на сервитьорката. — Какво ще кажете да поискаме сметката?

— Оставете на мен.

След няколко минути вече бяха навън. Евънс примижа на млечната обедна светлина. Тръгнаха по тротоара.

— Значи — подхвана Евънс — излиза, че сте много добра в каратето.

— Достатъчно добра.

Стигнаха до склада. Той ѝ подаде ръка за довиждане.

— Наистина бих искала пак да обядваме заедно — каза Дженифър. Беше толкова директна, че той се зачуди дали пък не го е харесала, или просто иска да го държи в течение за напредъка по подготовката на процеса. Защото също като Болдър и тя изглеждаше много убедена в успеха.

— С огромно удоволствие — каза той.

— Скоро, нали?

— Да.

— Ще ми се обадите ли?

— Със сигурност.

БЕВЪРЛИ ХИЛС
ВТОРНИК, 24 АВГУСТ
17:04

Когато стигна до апартамента си и паркира в гаража срещу алеята, почти се беше стъмнило. Докато се качваше по задното стълбище, хазайката подаде глава през прозореца и каза:

— За малко ги изпуснахте.

— Кои?

— Хората от кабелния сервиз. Тъкмо си тръгнаха.

— Не съм викал кабелен сервиз — каза той. — Пуснахте ли ги?

— Не, разбира се. Казаха, че ще ви изчакат. Тъкмо си тръгнаха.

Евънс не беше чувал хора от кабелен сервиз да чакат когото и да било.

— Колко чакаха?

— Не много. Десетина минути.

— Добре.

Стигна до площадката на втория етаж. На бравата беше закачена бележка „Съжаляваме, че ви изпуснахме“. И с по-малки букви: „Обадете се за уговорка“.

И тогава разбра какъв е проблемът. Записаният адрес беше Роксбъри 2119. Неговият беше Роксбъри 2129. Само че бележката с адреса беше на предната врата, а не на задната. Просто бяха сгрешили. Вдигна изтривалката да провери ключа, който държеше там. Беше си на мястото — точно където го беше оставил. Не беше местен — около него се беше събрала прах.

Отключи и влезе. Отиде при хладилника и видя старата кофичка кисело мляко. Трябваше да прескочи до супермаркета, но беше прекалено уморен. Провери телефонния секретар за съобщения от Джанис или Каръл. Нямаше. Е, сега вече и Дженифър Хейнс влизаше в сметките, но тя си имаше приятел, беше от Вашингтон и... той знаеше, че просто няма да се получи.

Замисли се дали да не се обади на Джанис, но се отказа. Взе си душ и реши да си поръча пица за вкъщи. Полегна да си почине за

няколко минути, преди да се обади. И заспа моментално.

СЕНЧЪРИ СИТИ
СРЯДА, 25 АВГУСТ
08:59

Съвещанието се провеждаше в голямата конферентна зала на четиринадесетия етаж. Четиримата счетоводители на Мортън бяха там, също и помощничката му Сара Джоунс, Хърб Лоуенстайн, който се занимаваше с недвижимата собственост, някакъв тип — Марти Брен, — който отговаряше за данъците на НФПР, и Евънс. Мортън, който мразеше всякакви финансови съвещания, крачеше нервно.

— Давайте да започваме — каза накрая. — Предполага се, че давам десет милиона долара на НФПР и документите са подписани, така ли е?

— Да — каза Лоуенстайн.

— Само че сега те искат да добавим допълнителна клауза към споразумението?

— Точно така — каза Марти Брен. — Стандартна процедура при такива организации. — Той разлисти документите си. — Всяка благотворителна организация иска да има пълен достъп до парите, които получава, дори когато са дарени за конкретна цел. Възможно е тази цел да погълне повече или по-малко средства от предвиденото, или нещата да се забавят, да бъде оспорена по законов път или да бъде отложена по друга причина. В нашия случай парите са за съдебното дело на Вануту и фразата, която НФПР иска да добави, е „споменатата сума да се използва за покриване разходите по процеса на Вануту, включително такси, хонорари, консумативи... и т.н. и т.н... или за други съдебни дела, или за други подобни цели, които НФПР сметне за пригодни спрямо капацитета си като природозащитна организация“.

— Това е фразата, която искат?

— Стандартна, както казах.

— Има ли я в предишните ми договори за дарения?

— Ще трябва да проверя.

— Защото — каза Мортън — на мен ми звучи сякаш искат да духнат под опашката на това дело и да похарчат парите за друго.

— О, съмнявам се — обади се Хърб.

— Защо? — обърна се към него Мортън. — Защо иначе ще искат такава клауза? Вижте, бяха подписали договор. Сега искат промяна. Защо?

— Всъщност едва ли може да се нарече промяна — каза Брен.

— Промяна е и още как, по дяволите.

— Ако погледнете споразумението като цяло — спокойно каза Брен, — то гласи, че всички пари, които не бъдат похарчени за съдебния процес, могат да бъдат използвани от НФПР за други цели.

— Но само в случай, че след края на процеса са останали пари — каза Мортън. — Не могат да ги харчат за нищо друго преди това.

— Предполагам, че се опасяват от дълги отлагания.

— Защо да има отлагания? — Мортън се обърна към Евънс. — Питър? Какво става в Калвър Сити?

— Подготовката, изглежда, напредва — отвърна Евънс. — Подхванали са мащабна операция. Поне четиридесет души работят по делото. Не мисля, че се канят да се откажат.

— А има ли някакви проблеми с процеса?

— По-скоро предизвикателства — каза Евънс. — Делото е сложно. Ответната страна се готви да извади тежката артилерия. Работят здраво.

— Защо ли не съм убеден? — сопна се Мортън. — Преди половин година Ник Дрейк ми каза, че това дело ни е в кърпа вързано и е страхотна възможност за медийна изява, а сега ми искат клауза, която на практика им позволява да го зарежат.

— Може би трябва да питаме Ник.

— Имам по-добра идея. Хайде да направим една ревизия на НФПР.

Залата забръмча като кошер.

— Не мисля, че имаш това право, Джордж.

— Не знам дали можеш да го направиш.

— Те искат допълнителна клауза. И аз искам допълнителна клауза. Каква е разликата?

— Не можеш да изискаш ревизия на цялата операция...

— Джордж — каза Хърб Лоуенстайн. — С Ник сте приятели отдавна. Избраха те за Загрижен гражданин на годината. Една ревизия би изглеждала странно на този фон.

— Искаш да кажеш, че ще изглежда все едно им нямам доверие?

— Казано директно, да.

— Нямам им. — Мортън опря ръце на масата и изгледа всички.

— Знаете ли какво си мисля? Че искат да зарежат процеса и да похарчат всичките пари за онази конференция по резките климатични промени, по която е пощурял Ник.

— Не им трябва десет милиона за една конференция.

— Не знам какво им трябва. Той вече прати на чужда сметка двеста и петдесет хиляди от моите пари. Озоваха се в шибания Ванкувър. Вече не знам какви ги върши.

— Ами тогава трябва да оттеглиш дарението си.

— По-полека — намеси се Марти Брен. — Не бързайте толкова. Ако не бъркам, те вече са поели известни финансови ангажименти, понеже съвсем основателно са смятали, че парите ще пристигнат всеки момент.

— Тогава им дай някаква сума и забрави за останалото.

— Не — каза Мортън. — Няма да оттегля дарението. Питър Евънс каза, че подготовката върви с пълна пара, и аз му вярвам. Ник твърди, че онова с двеста и петдесетте хилядарки е било грешка, и аз му вярвам. Искам от вас да поискате ревизия и искам да ме уведомите каква е реакцията. През следващите три седмици няма да съм тук.

— Така ли? Къде ще си?

— Ще пътувам.

— Но ние трябва да можем да се свързваме с теб, Джордж.

— Възможно е и да не можете. Обаждайте се на Сара. Или се обръщайте към Питър да се свърже с мен.

— Но, Джордж...

— Това е. Говорете с Ник и вижте какво ще каже. Пак ще си поговорим.

И излезе от залата. Сара го последва.

— Какво става, по дяволите? — възкликна Лоуенстайн.

Никой не му отговори.

ВАНКУВЪР
ЧЕТВЪРТЪК, 26 АВГУСТ
12:44

Зловещо изтрещя гръмотевица. Нат Деймън погледна през прозорците на офиса си и въздъхна. От самото начало беше усетил, че онази подводница ще му докара проблеми. След като чекът излезе невалиден, той отмени поръчката с надеждата, че с това ще се свърши. Но не би.

В продължение на седмици не се случи нищо, но днес един от онези двамата — адвокатът с лъскавия костюм — се върна неочаквано да му напомни, че е подписал декларация за неразгласяване и че няма право да обсъжда нищо с никого във връзка с договора за наемане на подводницата, или рискува да бъде подведен под отговорност.

— Може да спечелим, може и да загубим делото — каза адвокатът. — Но и в двата случая с бизнеса ти е свършено, приятелю. Къщата ти е ипотеккирана. Ще изплащаш заеми до края на живота си. Така че си помисли хубавичко. И си дръж устата затворена.

По време на целия разговор сърцето на Деймън се блъскаше в гърдите му като птичка. Защото с него вече се беше свързал един човек от данъчните служби, някой си Кенър, който също щеше да дойде днес. Да му зададял няколко въпроса.

Деймън примираше при мисълта, че този Кенър може да се появи, докато адвокатът е още при него, но ето че адвокатът вече си беше тръгнал, току-що. Колата му, обикновен буйк с номера от Онтарио, прекоси дока и изчезна.

Деймън почна да подрежда офиса. Изкушаваше го мисълта да изчезне, преди Кенър да е дошъл. Нищо лошо не беше направил. Не виждаше защо трябва да се среща с данъчни инспектори. А дори да се срещнеш, какво щеше да направи — да каже, че не може да отговори на въпросите му?

И после какво — щяха да му връчат призовка или нещо такова. Да го завлекат в съда.

Реши да си тръгва. Гръмотевиците трещяха една през друга, святкаха мълнии. Голяма буря.

Тъкмо затваряше, когато видя, че адвокатът е забравил мобилния си телефон на бюрото. Погледна навън да види дали не се връща да си го вземе. Още не, но със сигурност в един момент щеше да се сети, че го е оставил тук, и да се върне. Реши да си тръгне, преди да се е появил.

Бързо пхна телефона в джоба си, изгаси лампите и заключи офиса. Първите дъждовни капки шареха паважа и той заподтичва към колата си, паркирана отпред. Отвори вратата и тъкмо се навеждаше да седне зад волана, когато телефонът иззвъня. Поколеба се, не знаеше как да постъпи. Телефонът звънеше настоятелно.

Назъбена светкавица падна върху мачтата на един от корабите в сухия док. След миг ярка светлина избухна до колата и вълна от непоносима горещина го събори на земята. Замаян, той се опита да се изправи.

Реши, че колата му е избухнала, но не беше — колата си беше наред, само вратата беше почерняла. После видя, че панталоните му горят. Зяпаше тъпо собствените си крака и не помръдваше. Чу боботенето на гръмотевица и осъзна, *че е бил ударен от мълния*.

„Господи — помисли си. — Удари ме светкавица“. Седна и заудря по панталоните си, за да загаси пламъците. Не се получаваше, а и краката много го боляха. Имаше пожарогасител в офиса.

Изправи се и тръгна тромаво натам. Тъкмо отключваше — пръстите не го слушаха, — когато избухна втората експлозия. Той усети силна болка в ушите, посегна към тях и напипа кръв. Погледна окървавените си пръсти, строполи се и умря.

СЕНЧЪРИ СИТИ
ЧЕТВЪРТЪК, 2 СЕПТЕМВРИ
12:34

При нормални обстоятелства Питър Евънс говореше с Джордж Мортън всеки ден. Понякога по два пъти. Така че когато мина цяла седмица, без Мортън да му се обади, Евънс набра домашния му телефон. Вдигна Сара.

— Нямам представа какво става — каза тя. — Преди два дни беше в Северна Дакота. Северна Дакота! Вчера беше в Чикаго. Мисля, че днес може да е в Уайоминг. Спомена нещо, че щял да ходи в Боулдър, Колорадо, но не знам.

— Какво толкова има в Боулдър? — попита Евънс.

— Нямам представа. Много е рано за сняг.

— Да няма нова приятелка? — Случваше се Мортън да изчезне за известно време, когато се забъркаше с нова жена.

— Аз поне не знам за такова нещо — каза Сара.

— И какво прави?

— Нямам представа — потрети тя. — Като го слушаш, все едно е тръгнал на покупки.

— Покупки?

— Ами, нещо такова. Накара ме да купя няколко специални GPS-а. Нали се сещаш, позициониращите системи? После поиска няколко специални видеокамери, използващи CCD или CCF или каквото е там, не разбирам. Наложил се да ги поръчаме експресно от Хонконг. А вчера ми каза да купя ново ферари от един тип в Монтерей и да уредя транспортирането му до Сан Франциско.

— Още едно ферари?

— Знам — каза тя. — Колко ферарита може да използва един човек? А и това не ми изглежда на висотата на обичайните му изисквания. На снимките в имейла ми се стори доста очукано.

— Може би ще го даде да го поизлъскат.

— Ако беше така, щеше да го прати в Рино. Там е човекът, който се грижи за колите му.

Той засече нотка на загриженост в гласа ѝ.

— Наред ли е всичко, Сара?

— Между нас казано, не знам — каза тя. — Ферарито, което е купил, е „Дейтона“ 365 GTS от 1972-ра.

— Е и?

— Той вече има едно такова, Питър. А все едно не знае. И говори някак странно, като се свържем.

— В какъв смисъл странно?

— Просто... странно. Нищо общо с обичайния му маниер.

— Кой пътува с него?

— Доколкото знам — никой.

Евънс смръщи чело. Това беше много необичайно. Мортън мразеше да е сам. Първата реакция на Евънс беше, че това не е вярно и Мортън всъщност не е сам.

— Ами онзи тип Кенър и непалското му приятелче?

— Според последната ми информация щели да пътуват за Ванкувър и оттам за Япония. Така че не са с него.

— Хм.

— Когато се чуем, ще му кажа, че си се обаждал.

Евънс затвори, после импулсивно набра номера на мобилния телефон на Мортън. И попадна на гласова поща. „Тук е Джордж. След сигнала“. Чу се и въпросният сигнал.

— Джордж, Питър Евънс се обажда. Просто исках да те чуя, дали не ти трябва нещо. Звънни ми в офиса, ако мога да помогна.

Затвори и се загледа през прозореца. После набра нов номер.

— Център за анализ на риска.

— Кабинетът на професор Кенър, ако обичате.

След миг го прехвърлиха към секретарката на Кенър.

— Обажда се Питър Евънс. Търся професор Кенър.

— А, да, господин Евънс. Доктор Кенър каза, че може да се обадите.

— Така ли?

— Да. Искате да се свържете с доктор Кенър, така ли?

— Да.

— Той е в Токио в момента. Искате ли да ви дам номера на мобилния му телефон?

— Да, моля.

Тя му продиктува номера и той си го записва в тефтера. Тъкмо щеше да се обади, когато Хедър влезе да каже, че има стомашно неразположение — сигурно заради нещо, което била яла на обяд — и ще си тръгва.

— Оправяй се — каза той с въздишка.

След като тя си тръгна, Евънс трябваше сам да отговаря на позвъняванията — следващото беше от Марго Лейн, любовницата на Мортън, която настояваше да научи къде, по дяволите, е Джордж. Държа Евънс на телефона почти половин час.

А след това дойде Николас Дрейк.

— Много съм притеснен — каза Дрейк. Стоеше пред прозореца с ръце зад гърба и гледаше към офис сградата отсреща.

— От какво?

— От онзи Кенър, с когото Джордж прекарва толкова много време.

— Не знаех, че прекарват някакво време заедно.

— Прекарват и още как. Нали не вярваш наистина, че Джордж е сам?

Евънс не каза нищо.

— Джордж никога не е сам. Това и двамата го знаем. Питър, това положение никак не ми харесва. Джордж е добър човек — не е нужно да ти го казвам, — но е податлив на чуждо влияние. Включително и на вредно влияние.

— И ти смяташ, че един професор от МТИ има вредно влияние върху него?

— Проверих го — каза Дрейк. — И трябва да ти кажа, че около него има доста неясни неща.

— Така ли?

— В биографията му се споменава, че е работил за правителството няколко години. Вътрешното министерство, междуправителствената преговорна комисия и така нататък.

— И?

— Във Вътрешно министерство няма данни да е работил там.
Евънс сви рамене.

— Било е преди повече от десет години. Като се има предвид на какво дередже са правителствените архиви...

— Възможно е — каза Дрейк. — Но има и друго. Професор Кенър се връща в МТИ, работи там осем години с изключителен успех. Консултант на агенцията за защита на околната среда, консултант към министерството на отбраната и на един Бог знае какво още — и после изведнъж излиза в безсрочен отпуск и изглежда, никой не знае с какво се занимава оттогава. Просто е изчезнал от полезрението.

— Не знам — каза Евънс. — На визитката му пишеше, че е директор на центъра на анализ на риска.

— Само че е в отпуск. Не знам какво прави. Не знам кой стои зад гърба му. Ти явно го познаваш, така ли?

— Бегло.

— И сега двамата с Джордж са големи дружки?

— Не знам, Ник. Не съм говорил с Джордж повече от седмица.

— Заминал е с Кенър.

— Не знам за това.

— Но знаеш, че двамата са ходили във Ванкувър.

— Всъщност от теб го научавам.

— Нека го кажа така, че да го разбереш — подхвана Дрейк. — От надежден източник знам, че Джон Кенър е свързан със съмнителни хора. Центърът за анализ на риска се финансира изцяло от индустриални конгломерати. Повече не е нужно да казвам. Да не говорим, че Кенър в продължение на няколко години е бил съветник на Пентагона, а явно и нещо повече, предвид на това, че е преминал и нещо като специална подготовка.

— Имаш предвид военна подготовка?

— Да. Във Форт Браг и Харви Пойнт, Северна Каролина — каза Дрейк. — Няма съмнение, че освен с едрата индустрия е свързан и с военните. Освен това подразбрах, че е враждебно настроен към големите природозащитни организации. Побиват ме тръпки, като си помисля, че човек като него обработва бедния Джордж.

— Аз не бих се притеснявал за Джордж. Той не се хваща на евтина пропаганда.

— Дано да си прав. Но честно казано, не споделям оптимизма ти. Появява се този обвързан с военните тип и Джордж изведнъж решава да ни прави ревизия. Така де, защо изобщо е решил да прави такова нещо? Не си ли дава сметка какво пилеене на ресурси е това? Време, пари, каквото се сетиш. Лично на мен ще ми отнеме адски много време.

— Не знаех, че е решено вече за ревизията.

— Обсъжда се. Ние, разбира се, нямаме какво да крием и сме отворени за ревизия по всяко време. Това винаги съм го казвал. Но сега моментът е крайно неподходящ — покрай подготовката за иска на Вануту и за конференцията за резките климатични промени сме страшно ангажирани. Въпрос на няколко седмици. Ще ми се да можем да поговорим с Джордж.

Евънс сви рамене.

— Звънни му на мобилния.

— Вече звънях. А ти?

— Да.

— Той обади ли ти се?

— Не.

Дрейк поклати глава.

— Този човек е моят Загрижен гражданин на годината, а дори не мога да се свържа с него по телефона.

БЕВЪРЛИ ХИЛС
ПОНЕДЕЛНИК, 13 СЕПТЕМВРИ
08:07

Мортън седеше на масичка на тротоара пред едно кафене на Бевърли Драйв и чакаше Сара. Помощничката му обикновено беше точна, а и живееше наблизко. Освен ако не се беше забъркала отново с онзи актьор. Младите хора пилееха толкова много време за обречени връзки.

Отпиваше от кафето си и разлистваше без особен интерес последния брой на „Уол Стрийт Джърнъл“. Интересът му спадна още повече, след като на съседната маса се настани една необикновена двойка.

Жената беше дребна и поразително красива, с тъмна коса и екзотичен вид. Сигурно беше мароканка — трудно беше да се прецени по акцента ѝ. Дрехите ѝ бяха много шик и съвсем неподходящи в небрежния Лос Анджелис — прилепнала пола, високи токчета, сако на Шанел.

Мъжът с нея беше пълна нейна противоположност. Червендалест месест американец с някак свински черти, облечен с пуловер, провиснали кафеникави панталони и маратонки. Едър като футболист. Изгърби се над масичката и каза:

— За мен кафе с мляко, скъпа. Нискокалорично, двойно.

— Мислех, че ти ще ми вземеш, като кавалер.

— Никакъв кавалер не съм — каза той. — Нито пък ти си дама, по дяволите. Дамите си нощуват вкъщи. Така че дай да забравим за кавалерите и дамите, а?

Тя се нацупи.

— Cheri, не прави сцени, ако обичаш.

— Виж какво, помолих те да ми вземеш едно шибано кафе с мляко. Кой прави сцена?

— Но, cheri...

— Ще идеш ли да го вземеш, или не? — Той я изгледа злобно. — Наистина започва да ми писва от теб, Мариса, да знаеш.

— Не съм ти лична собственост — възрази тя. — Правя каквото си искам.

— Това вече е очевидно, нали?

По време на този разговор вестникът на Мортън постепенно се бе смъквал надолу. Сега той го сгъна, сложи го на коленете си и се престори, че чете. Но в действителност не можеше да свали очи от жената. Беше изключително красива, макар и не много млада. Сигурно беше на трийсет и пет. Зрелостта я правеше още по-сексапилна. Той беше напълно завладян.

Жената каза на футболиста:

— Уилям, досаден си.

— Искаш да си тръгна ли?

— Може би така ще е най-добре.

— О, майната ти — каза той и я шамароса.

Мортън не можа да се сдържи и подвикна:

— Хей, я по-спокойно.

Жената му се усмихна благодарно. Едрият мъж стана, стиснал юмруци.

— Гледайте си работата, ясно!

— Не можеш да удрияш дамата, приятел.

— Ами тогава да се разберем ние двамата, а? — каза якият мъж и размахна юмрук.

В същия миг по булеварда наближи патрулка — Мортън погледна към нея и махна. Колата спря до тротоара.

— Всичко наред ли е? — попита полицаят до шофьора.

— Напълно, полицай — отвърна Мортън.

— Майната ви на всичките — каза футболистът, обърна се и бързо се отдалечи.

Смуглата жена се усмихна на Мортън.

— Благодаря ви.

— Няма защо. Правилно ли разбрах, че ви се пие кафе?

Тя се усмихна отново и кръстоса крака, излагайки на показ кафявите си колене.

— Ако бъдете така любезен.

Мортън тъкмо ставаше да го поръча, когато се чу гласът на Сара.

— Хей, Джордж! Извинявай, че закъснях. — Появи се, подтичвайки в екип за джогинг. Както винаги, изглеждаше много

красива.

Гняв се разля по лицето на смуглата жена. Само за част от секундата, но Мортън го забеляза и си помисли, че нещо определено не е наред. Той не познаваше тази жена и тя нямаше причина да се ядосва. После реши, че сигурно е искала да даде урок на приятеля си. Който висеше в края на пресечката и се преструваше, че разглежда витрината на един магазин. Но толкова рано сутринта магазините още не бяха отворили.

— Ще тръгваме ли? — попита Сара.

Мортън се извини набързо на жената, която махна леко с ръка. Нещо в жеста ѝ го наведе на мисълта, че е французойка.

— Може би ще се срещнем отново — каза той.

— Да — каза тя. — Макар че едва ли. Жалко. [???]?а va.

— Приятен ден.

Докато се отдалечаваха, Сара попита:

— Коя беше тази?

— Не знам. Седна на съседната маса.

— Апетитно миньонче.

Той вдигна рамене.

— Да не би да прекъснах нещо? Не? Добре тогава. — Тя му подаде три картонени папки. — В тази са всичките ти дарения за НФПР до днешна дата. В тази е договорът за последното дарение. А в тази е банковият чек, който поръча. Внимавай с него. Цифрата е голяма.

— Добре. Това не е проблем. Тръгвам след час.

— Искаш ли да ми кажеш нещо повече?

Мортън поклати глава.

— По-добре да не знаеш.

СЕНЧЪРИ СИТИ
ПОНЕДЕЛНИК, 27 СЕПТЕМВРИ
09:45

Евънс не се беше чувал с Мортън почти две седмици. Не помнеше друг път да е минавало толкова време, без да е имал никакъв контакт с клиента си. Беше говорил със Сара — тя беше видимо разтревожена.

— Чуваш ли се изобщо с него? — попита той.

— Не. Нито думичка.

— Какво казват пилотите?

— Те са във Ван Нюис. Джордж е наел друг самолет. Не знам къде е.

— И кога ще се върне?

Тя вдигна рамене.

— Кой знае?

Ето защо Евънс много се изненада, когато Сара му се обади по-късно същия ден.

— По-добре тръгвай. Джордж иска да те види веднага.

— Къде?

— В НФПР. В Бевърли Хилс.

— Значи се е върнал?

— Явно.

От офиса му в Сенчъри Сити до сградата на НФПР имаше десет минути път с кола. Естествено централата на Националния фонд за природните ресурси се намираше във Вашингтон, но наскоро бяха открили офис и на Западния бряг, в Бевърли Хилс. Циниците твърдяха, че от НФПР са го направили, за да са по-близо до холивудските знаменитости, които били жизненоважни за набирането на средства. Но това си бяха просто злобни брътвежи.

Евънс очакваше, че ще завари Мортън да крачи нервно пред сградата; той обаче не се виждаше никъде. Евънс отиде на рецепцията и му казаха, че Мортън е в съвещателната зала на третия етаж.

Съвещателната зала беше с две стъклени стени. Обзаведена беше с голяма маса в стил „борд на директори“ и осемнайсет стола. В единия ъгъл имаше аудио-визуална система за презентации.

В залата имаше трима души — спореха разгорещено. Мортън ядосано жестикулираше. Дрейк също беше прав, крачеше напред-назад, сочеше Мортън с пръст и викаше не по-малко от него. Третият беше Джон Хенли, навъсеният шеф на връзки с обществеността към НФПР. Беше се привел и си записваше нещо в голям бележник. Спорът явно беше между Мортън и Дрейк.

Евънс не знаеше какво да направи, така че остана на прага. След миг Мортън го забеляза и му махна рязко да седне отвън. Той го направи. Но наблюдаваше развитието на спора през стъклото.

Оказа се, че в залата има и четвърти човек. Евънс не го беше забелязал отначало, защото се бе навел зад подиума, но когато се изправи, видя, че е работник в чист изгладен работен комбинезон, с куфарче за инструменти в ръка и два електронни измервателни уреда на колана. На предното джобче имаше фирмено лого с надпис „AV МРЕЖОВИ СИСТЕМИ“.

Изглеждаше сконфузен. Дрейк явно не искаше човекът да става свидетел на спора им, затова пък Мортън, изглежда, се радваше на публиката. Дрейк искаше онзи да излезе, Мортън настояваше да остане. Озовал се между два огъня, работникът явно се чувстваше неудобно и след малко отново се скри зад подиума. Скоро обаче Дрейк постигна своето и работникът си излезе.

Докато минаваше покрай Евънс, той му подметна:

— Тежък ден, а?

Работникът сви рамене.

— Имат доста проблеми с мрежата в тази сграда. Според мен или интернет доставчикът им издиша, или рутерите им прегряват... — И тръгна.

Спорът в залата ставаше все по-ожесточен. Продължи още пет минути. Стъклото беше почти изцяло звуконепроницаемо, но от време на време, когато викаха по-силно, Евънс чуваше по някоя дума. Чу Мортън да крещи: „По дяволите, искам да спечеля!“, и Дрейк да му отговаря: „Твърде рисковано е“. Коего вбеси Мортън още повече.

По-късно Мортън каза: „Не трябва ли да се борим за най-важния проблем на планетата ни?“. Дрейк му отговори нещо в смисъл, че

трябвало да са практични и да се съобразяват с действителността. А Мортън каза: „Майната ѝ на действителността!“.

В който момент онзи от връзки с обществеността, Хенли, вдигна поглед и каза: „Взехте ми думите от устата“. Или нещо подобно.

Евънс остана с неясното впечатление, че спорът се отнася за процеса Вануту, но изглежда, се бе разпрострял и върху други теми.

И после, доста внезапно, Мортън излезе и затръшна вратата толкова силно, че стъклената стена се разтресе.

— Да го духат тия!

Евънс го настигна. В последния миг видя двамата в залата да си шепнат, почти опрели глави.

— Да го духат! — високо повтори Джордж, спря и погледна назад. — Щом правото е на наша страна, не следва ли да казваме истината?

Вътре Дрейк тъжно клатеше глава.

— Да го духат — каза отново Мортън.

— Поръчал си да дойда — каза Евънс.

— Да. — Мортън посочи към залата. — Знаеш ли кой беше третият?

— Да — каза Евънс. — Джон Хенли.

— Правилно. Точно те двамата са НФПР. Не ме интересува колко имена на известни доверители изписват на фирмените си бланки. Нито колко адвокати имат на щат. Тези двамата управляват парада, а останалите само подписват безропотно всичко. Никой от доверителите изобщо не е наясно какво става. Иначе не биха участвали в това. И ако искаш да знаеш, Питър, и аз няма да участвам в това. Стига толкова.

Заслизаха по стълбите.

— Какво точно имаш... — почна Евънс.

— Имам предвид, че няма да им дам десет милиона долара дарение за съдебния процес.

— И им го каза?

— Не, не им го казах. И ти също няма да им го казваш. Май ще го оставя за по-късно, един вид изненадка. — Усмихна се мрачно. — Но документите можеш да ги подготвиш.

— Сигурен ли си, Джордж?

— Не ме ядосвай, хлапе.
— Просто попитах...
— А аз ти казах да подготвиш документите. Така че го направи.
Евънс каза, че ще го направи.
— Още днес.
Евънс каза, че ще го направи веднага.

Изчака да стигнат до гаража, преди да заговори отново. Шофьорът, Хари, отвори вратата и Евънс каза:

— Джордж, нали не си забравил, че другата седмица е банкетът, който НФПР дава в твоя чест? Това още ли е в сила?

— Абсолютно — каза Мортън. — Не бих го пропуснал за нищо на света.

Качи се в колата и Хари затвори вратата. После каза на Евънс:

— Довиждане, господине.

И колата потегли към утринната светлина.

Евънс се обади от колата си:

— Сара...

— Знам, знам.

— Какво става?

— Нищо не ми казва. Но е много ядосан, Питър. Много ядосан.

— И аз останах със същото впечатление.

— И току-що пак замина.

— Какво?

— Замина. Каза, че ще се върне след седмица. Навреме всички да отлетим за банкета в Сан Франциско.

Дрейк се свърза с Евънс на мобилния му телефон.

— Какво става, Питър?

— Нямам представа, Ник.

— Този човек не е на себе си. Наговори ги едни... ти успя ли да го чуеш?

— Всъщност не.

— Не е на себе си. Наистина се тревожа за него. Като приятел. Да не говорим за банкета другата седмица. Той... ще дойде ли?

— Така мисля. Заедно с цял самолет приятели.

— Сигурен ли си?

— Така каза Сара.

— Мога ли да говоря с Джордж? Можеш ли да уредиш нещо?

— Доколкото разбрах — каза Евънс, — той току-що отново е заминал извън града.

— Това е работа на онзи проклет Кенър. Той се крие зад всичко.

— Не знам какво става с Джордж, Ник. Знам само, че ще присъства на банкета.

— Искам да ми обещаеш, че ще е там.

— Ник — каза Евънс, — Джордж сам решава какво да прави.

— Точно от това ме е страх.

КЪМ САН ФРАНЦИСКО
ПОНЕДЕЛНИК, 4 ОКТОМВРИ
13:38

Заедно с Мортън на борда на гълфстрийма му летяха неколцина от най-изтъкнатите поддръжници на НФПР. Сред тях бяха две рок звезди; съпругата на известен комик; актьор, който играеше президента в един телевизионен сериал; писател, който наскоро се беше кандидатира за губернатор, и двама специализирали се в защитата на екологични каузи адвокати от други кантори. На бяло вино и сандвичи с пушена съомга дискусиата скоро се оживи — говореха за това как Щатите, като водеща световна икономика, трябва да проявяват повече разум по отношение на околната среда.

Като никога, Мортън не участваше в обсъждането, а седеше нацупен в задната част на самолета. Евънс седна при него да му прави компания. Мортън пиеше чиста водка. Втора.

— Нося документите, отменящи дарението ти — каза Евънс и ги извади от куфарчето си. — Ако все още искаш да го направиш.

— Искам. — Мортън надраска подписа си, почти без да погледне документите, и изсумтя: — Пази ги на сигурно място до утре. — Погледна към гостите си, които в момента си обменяха информация за изчезващи животински и растителни видове с изсичането на Дъждовните гори. Встрани от общата група Тед Брамбли, актьорът, който играеше ролята на президента, разправяше, че предпочитал електрическата си кола — имал я вече от много години — пред новите хибриди, които били толкова популярни напоследък.

— Няма място за сравнение — казваше той. — Хибридите са добри, но нищо повече.

На централната маса Ан Гарнър, която участваше в бордовете на много природозащитни организации, разгорещено твърдеше, че Лос Анджелис имал нужда от повече обществен транспорт, така че хората да слезели от колите си. Американците, казваше тя, произвеждат повече въглероден двуокис от всеки друг народ на планетата и това

било безобразие. Ан беше красивата съпруга на известен адвокат и имаше енергично мнение по всеки въпрос и най-вече по екологичните.

Мортън въздъхна и се обърна към Евънс.

— Знаеш ли колко замърсяване произвеждаме ние сега, в тази конкретна минута? Ще изгорим четиристотин и петдесет галона авиационно гориво, за да закараме дванайсет души до Сан Франциско. Само с този полет всеки един от нас предизвиква по-голямо замърсяване, отколкото се пада на повечето хора на планетата за цяла година.

Допи водката и разклати ледените кубчета в чашата. Подаде я на Евънс, който послушно даде знак да донесат нова.

— Ако има нещо по-лошо от либерал, който се вози в лимузина — каза Мортън, — това е природозащитник в Гълфстрийм.

— Джордж, самият ти си природозащитник в Гълфстрийм — каза Евънс.

— Знам — каза Мортън. — И ми се ще това да ме притесняваше повече. Само че знаеш ли? Не ме притеснява. Обичам да летя насам-натам със собствения си самолет.

— Чух, че си ходил в Северна Дакота и Чикаго.

— Да. Ходих.

— Какво прави там?

— Харчих пари. Много пари. Много.

— Купил си произведения на изкуството?

— Не. Купих нещо много по-скъпо. Купих си почтеност.

— Ти винаги си бил почтен — възрази Евънс.

— О, не ти говоря за моята почтеност — каза Мортън. — Купих друга.

Евънс не знаеше какво да каже. Даже си помисли, че Мортън се шегува.

— Канех се да ти разкажа за това — продължи Мортън. — Имам един списък с цифри, хлапе, и искам да го дадеш на Кенър. Но това е... за по-нататък. Здравсти, Ан!

Ан Гарнър се приближаваше към тях.

— Е, Джордж, ще поостанеш ли този път? Защото имаме нужда от теб. Делото на Вануту, което ти, слава Богу, подкрепяш, а и конференцията за климатичните промени на Ник... Толкова е важно! За Бога, Джордж. Сега е решителният момент.

Евънс понечи да отстъпи мястото си на Ан, но Мортън го бутна обратно.

— Ан — каза той, — трябва да кажа, че изглеждаш по-добре от всякога, само че с Питър имаме да си говорим нещо по работа.

Тя погледна документите и отвореното куфарче на Евънс.

— О. Не знаех, че ви прекъсвам.

— Не, не, трябва ни само още минутка.

— Разбира се. Извинявай. — Но не си тръгна. — Това е толкова нетипично за теб, Джордж, да работиш в самолет.

— Така е — каза Мортън, — но както сигурно знаеш, напоследък не съм съвсем на себе си.

Това я накара да примигне. Не знаеше как да го приеме, така че само се усмихна, кимна и се отдалечи.

— Изглежда прекрасно — каза Мортън. — Чудя се кой ли е работил по нея.

— Работил по нея?

— Направила си е още нещо през последните месеци. Очите, струва ми се. Или брадичката. Няма значение — той махна с ръка, — говорехме за цифрите. Не трябва да го казваш на никого, Питър. *На никого.* На никого в адвокатската ви фирма. И особено на никого във...

— Джордж, по дяволите, защо се криеш тук отзад? — Беше Тед Брадли. Вече си беше сръбнал здравата, макар да беше едва обед. — Не е същото без теб, Джордж. Мили Боже, светът без Брадли е скучен. Опа! Имах предвид, че без Джордж Мортън е скучен. Хайде, Джордж, ставай. Този човек е адвокат. Ела и пийни нещо.

Мортън се остави да го отведат, като подметна на Евънс:

— По-късно.

САН ФРАНЦИСКО
ПОНЕДЕЛНИК, 4 ОКТОМВРИ
21:02

Голямата бална зала на хотел „Марк Хопкинс“ беше затъмнена за речите след вечерята. Публиката беше елегантна: мъжете във фракове, жените в бални рокли. Под тежките полилеи гласът на Ник Дрейк бумтеше откъм подиума.

— Дами и господа, няма да е преувеличено, ако кажем, че сме изправени пред екологична криза с невиждани мащаби. Горите ни изчезват. Езерата и реките ни са замърсени. Растенията и животните, изграждащи нашата биосфера, изчезват с безпрецедентна скорост. Всяка година се прощаваме с четиридесет хиляди вида. По петдесет вида всеки ден! При тази скорост след няколко десетилетия ще сме изгубили половината от всички видове на нашата планета. Това е най-голямото измиране в историята на Земята. А и какво е качеството на собствения ни живот? Глобалното затопляне се отразява неблагоприятно на реколтата. Времето става по-нестабилно, бедствията зачестяват. Наводнения, суши, урагани, торнадо. По цялото земно кълбо. Морското равнище се покачва — с осем метра през следващия век, а може и с повече. И което е най-лошо — нови научни доказателства сочат към спектър от резки климатични промени като резултат от безотговорното ни поведение. Накратко, дами и господа, ние сме изправени пред истинска глобална катастрофа.

Питър Евънс — седеше на централната маса — плъзна поглед по хората в публиката. Едни зяпаха в чиниите си и се прозяваха, други си говореха шепнешком. Дрейк определено не успяваше да привлече вниманието им.

— Чували са го и преди — изръмжа Мортън, размърда едрото си тяло и се оригна тихо. През цялата вечер обръщаше чаша след чаша и вече беше пиян.

— ... загуба на биологично разнообразие, свиване на ареалите, унищожаване на озоновия слой...

Николас Дрейк изглеждаше висок и тромав, фракът не му стоеше добре. Яката на ризата му се беше набръчкала около кльощавия му врат. Както винаги, създаваше впечатлението за обеднял, но отдаден на каузата учен, един съвременен Ихабод Крейн^[1]. Евънс си помисли, че сигурно никой не би предположил колко получава Дрейк като шеф на фонда — триста хиляди долара годишно плюс още сто хиляди за представителни разходи. Нито че изобщо няма съответното образование. Ник Дрейк беше съдебен адвокат, един от петимата, създали НФПР преди много години. И като всички съдебни адвокати, той знаеше колко е важно да не се облича прекалено добре.

— ... ерозията на биологичните резервоари, появата на все по-странни и смъртоносни болести...

— Ще ми се да побърза — каза Мортън и потропа с пръсти по масата. Евънс не каза нищо. Беше присъствал на достатъчно подобни мероприятия и знаеше, че Мортън винаги е напрегнат, когато му предстои да говори пред публика.

Дрейк продължаваше:

— ... проблясък на надежда, бледи лъчи на положителна енергия, също като човека, чиято дългогодишна отдаденост на каузата сме се събрали да почетем тази вечер...

— Искам още едно — каза Мортън, след като пресуши поредното си мартини. Шестото за тази вечер. Тропна чашата си на масата. Евънс се огледа за сервитьора и вдигна ръка. Надяваше се сервитьорът да не дойде навреме с питието: Джордж беше пил достатъчно.

— ... в продължение на три десетилетия посвещава значителните си ресурси и енергия, за да направи света ни малко по-добър, по-здравословен, по-разумен. Дами и господа, Националният фонд за природните ресурси с гордост...

— Мамка му, няма значение — каза Мортън. Напрегна се, готов да стане от масата. — Мразя да се правя на глупак, дори когато е за достойна кауза.

— Защо трябва да се правиш на... — започна Евънс.

— ... моят добър приятел и колега и тазгодишният Загрижен гражданин... господин *Джордж Мортън!*

Залата избухна в аплодисменти и прожектор обля със светлина Мортън, докато той вървеше към подиума, прегърбен и едър като

мечка, излъчващ физическа сила, мрачен, с наведена глава. Евънс се стресна, когато Мортън се спъна на първото стъпало, и за миг се уплаши, че шефът му ще падне, но Мортън успя да запази равновесие и продължи уверено напред. Здрависа се с Дрейк и застана зад катедрата, като я хвана от двете страни с големите си лапи. Огледа залата, като бавно завъртя глава в полукръг да обхване публиката. Не казваше нищо.

Просто си стоеше там и не казваше нищо.

Ан Гарнър, която седеше до Евънс, го смушка с лакът.

— Той добре ли е?

— О, да. Напълно — каза Евънс и кимна. Само че изобщо не беше сигурен в това.

Най-накрая Джордж Мортън заговори:

— Бих искал да благодаря на Николас Дрейк и на Националния фонд за природните ресурси за тази награда, но не мисля, че я заслужавам. Твърде много работа остава да се свърши. Знаете ли, приятели мои, че човечеството знае повече за луната, отколкото за земните океани? Ето това е истински екологичен проблем. Ние не знаем достатъчно за планетата, която поддържа живота ни. Но както е казал Монтен преди триста години: „В нищо не вярваме толкова твърдо, колкото в онова, за което знаем най-малко“.

Евънс си помисли: „Монтен? Джордж Мортън да цитира френски философ?“

Мортън видимо се поклащаше. Беше се хванал за катедрата, за да пази равновесие. В залата цареше пълно мълчание. Хората не помръдваха. Дори обикалящите между масите сервитьори бяха спрели. Евънс затаи дъх.

— Всички ние в природозащитното движение — продължи Мортън — сме видели много прекрасни победи през годините. Видяхме създаването на Агенцията за защита на околната среда. Видяхме как въздухът и водата стават по-чисти, как се работи по решаване на проблема с отпадъчните води, как токсичните сметища се закриват, как се ограничава употребата на отрови като оловото за доброто и безопасността на всички ни. Това са истински победи,

приятели мои. И ние с право се гордеем с тях. Но знаем, че трябва да се направи още много.

Публиката се отпускате. Мортън навлизаше в познат терен.

— Но дали ще бъде направено? Не съм сигурен. Съзнавам, че след смъртта на обичната ми съпруга Дороти съм склонен да изпадам в мрачни настроения.

Евънс подскочи на стола си. На съседната маса Хърб Лоуенстайн отвори смаяно уста и забрави да я затвори. Джордж Мортън нямаше съпруга. Или по-точно, имаше шест бивши съпруги — и нито една от тях не се казваше Дороти.

— Дороти настояваше да използвам парите си разумно. Винаги съм смятал, че го правя. Сега не съм толкова сигурен. Преди малко казах, че не знаем достатъчно. Боя се обаче, че днес кодовата фраза на НФПР е станала „не съдим достатъчно“.

Направо можеше да се чуе как хората в залата си поемат хорово дъх.

— НФПР е правна фирма. Не знам дали си давете сметка за това. Била е основана от адвокати и се управлява от адвокати. Аз обаче смятам, че е по-разумно парите ни да се харчат за наука, а не за съдебни процеси. И именно затова оттеглям финансирането си за НФПР и затова...

През следващите няколко секунди гласът на Мортън се изгуби сред възбудените коментари на тълпата. Всички говореха на висок глас. Чува се единични освирквания. Някои от гостите започнаха да стават с явното намерение да си тръгнат. Мортън продължи да говори, все едно не забелязваше какъв ефект предизвикват думите му. Евънс улови няколко фрази: „... една благотворителна природозащитна организация се разследва от ФБР... пълна липса на контрол...“

Ан Гарнър се приведе към Евънс и изсъска:

— Махни го оттам!

— Какво искаш да направя? — прошепна Евънс.

— Върви и го изведи. Той е пиан!

— Може и така да е, но не мога да...

— Трябва да го спреш!

Само че Дрейк вече се беше качил на сцената и тъкмо казваше:

— Добре, благодаря ти, Джордж...

— Защото да се каже истината сега...

— Благодаря ти, Джордж — повтори Дрейк и се приближи още повече. Буквално го избутваше от катедрата.

— Добре, добре — каза Мортън, без да отстъпва и на сантиметър. — Казах каквото казах заради Дороти. Моята скъпа покойна съпруга...

— Благодаря ти, Джордж. — Дрейк започна да ръкопляска, вдигнал ръце на височината на главата си, и подканяше с жестове публиката да се присъедини към него. — Благодаря ти.

— ... която много ми липсва...

— Дами и господа, нека заедно да благодарим...

— Добре де, добре, тръгвам си.

На фона на слабовати аплодисменти Мортън се смъкна с неуверена стъпка от подиума. Дрейк моментално застана зад катедрата и даде знак на музикантите. Те подхванаха енергична версия на „Може и да си права“ на Били Джоуел, която, както някой им беше казал, била любимата песен на Мортън. Така си беше, но предвид обстоятелствата изборът изглеждаше неподходящ.

Хърб Лоуенстайн се наведе от съседната маса, стисна Евънс за рамото, придърпа го и изсъска:

— Махни го оттук!

— Добре — каза Евънс. — Не се притеснявай.

— Ти знаеше ли, че ще го направи?

— Не, кълна се в Бога, не.

Лоуенстайн го пусна миг преди Джордж Мортън да се върне на масата. Групата наоколо беше като зашеметена. Мортън обаче си припываше бодро с музиката: „Ти може да си права, аз може да съм луд...“

— Хайде, Джордж — каза Евънс и се изправи. — Да си ходим вече.

Мортън не му обърна внимание.

— „... но пък може точно луд да търсиш...“

— Джордж? Какво ще кажеш? — Евънс го хвана за ръката. — Да си вървим, а?

— „... Угаси светлината, недей да ме спасяваш...“

— Не се опитвам да те спасявам — каза Евънс.

— Тогава какво ще кажеш за още едно проклето мартини? — рече Мортън, този път без да пее. Очите му бяха студени и дори

враждебни. — Мисля, че си го заслужих, мамка му.

— Хари ще ти забърка едно в колата — каза Евънс и го побутна встрани от масата. — Ако останеш тук, ще трябва да чакаш да ти го донесат. А точно сега едва ли ти е до това... — Евънс продължи да говори и Мортън се остави да го изведе от залата.

— „... късно е да се бориш — пееше той, — късно е да ме променяш...“

Преди да се измъкнат от залата, една телевизионна камера с блеснали прожектори ги пресрещна, а двама репортери натикаха диктофони в лицето на Мортън. Всички задаваха въпроси, буквално крещяха. Евънс сведе глава и каза:

— Извинете, съжалявам, направете ни път да минем, извинете...

Мортън така и не спря да пее. Пробиха си път през хотелското фойе. Репортерите тичаха пред тях, опитваха се да спечелят някаква преднина, така че да заснемат излизането им. Евънс решително стисна шефа си над лакътя. Мортън продължаваше да пее:

— „Кеф си правех просто аз, никого не наранявах и прекарахме си всички като никога добре...“

— Насам — каза Евънс и се отправи към вратата.

— „Изгубих се на бойното поле...“

Най-накрая минаха през въртящата се врата и се озоваха в нощта навън. Мортън внезапно млъкна — може би студеният въздух го отрезви. Зачакаха лимузината. Сара излезе и застана до Мортън. Не каза нищо, само сложи ръка на рамото му.

После излязоха и репортерите и прожекторите блеснаха отново. Точно в този момент Дрейк изскочи през вратата с думите:

— Дявол го взел, Джордж...

Млъкна, видял камерите. Изглежда злобно Мортън, обърна се и влезе в хотела. Камерите продължиха да снимат, но тримата само си стояха пред входа и чакаха. След цяла вечност сякаш лимузината спря отпред. Хари заобиколи и отвори вратата на Джордж.

— Хайде, Джордж — каза Евънс.

— Не, не тази вечер.

— Хари чака, Джордж.

— Казах *не тази вечер*.

Откъм мрака долетя басово ръмжене и едно открито сребърно ферари спря до лимузината.

— Моята кола — каза Мортън и заслиза по стълбите, като леко залиташе.

— Джордж, по-добре не... — започна Сара.

Но той пак беше започнал да пее:

— „И ми рече да не карам, но прибрах се жив и здрав, значи бил съм луд съвсем, тъй ми рече и отсечееее...“

Един от репортерите промърмори:

— Определено не е наред.

Евънс тръгна след Мортън, сериозно разтревожен. Мортън даде на момчето, обслужващо паркинга, банкнота от сто долара с думите:

— Двайсетачка за теб, приятелю. — И направи безуспешен опит да отвори вратата на ферарито. — Тия скапани италиански коли. — Накрая се намести зад волана на сребристия звяр, запали двигателя и се усмихна. — Виж, това се казва мъжки звук.

Евънс се наведе с ръце на капака.

— Джордж, остави Хари да кара. Освен това с теб май трябваше да обсъдим нещо.

— Нищо подобно.

— Но аз мислех...

— Хлапе, разкарай се от пътя ми. — Камерите още ги следяха, но Мортън се премести така, че да е в сянка зад тялото на Евънс. — Знаеш ли, будистите имат една поговорка.

— Каква поговорка?

— Запомни я, хлапе. Гласи следното: „Всичко важно не е дистанцирано от мястото, където седи Буда“.

— Джордж, наистина мисля, че не трябва да караш.

— Ще запомниш ли какво ти казах току-що?

— Да.

— Мъдростта на вековете. Довиждане, хлапе.

И натисна газта. Ферарито излетя с рев от паркинга и Евънс едва успя да отскочи.

— Питър, хайде.

Евънс се обърна и видя Сара до лимузината. Хари седнаше зад волана. Евънс се намести отзад със Сара и потеглиха след Мортън.

Ферарито зави наляво в подножието на хълма и се скри зад завоя. Хари увеличи скоростта, шофираше с професионално умение.

— Знаеш ли къде отива? — попита Евънс.

— Представа си нямам — отговори Сара.

— Кой му написа речта?

— Сам си я написа.

— Сериозно?

— Вчера работи цял ден и не ми позволи да видя какво прави...

— Господи — промълви Евънс. — А онова с Монтен?

— Беше извадил една книга с цитати.

— А Дороти откъде я е измислил?

Тя поклати глава.

— Нямам представа.

Подминаха парка Голдън Гейт. Движението беше рехаво и ферарито се движеше бързо, лавираше между другите коли. Напред се виждаше мостът Голдън Гейт, ярко осветен в нощта. Мортън увеличи скоростта. Ферарито се движеше почти със сто и петдесет километра в час.

— Отива при Марин — каза Сара.

Мобилният телефон на Евънс иззвъня. Беше Дрейк.

— Ще ми кажеш ли каква беше тази история?

— Съжалявам, Ник. Не знам.

— Той сериозно ли го каза? Че ще си оттегли подкрепата?

— Мисля, че да.

— Това не е за вярване. Явно е получил нервна криза.

— Не знам.

— Точно от това се боях — каза Дрейк. — Знаех си, че ще се случи нещо подобно. Помниш ли на самолета, на връщане от Исландия? Казах ти го, а ти отвърна да не съм се притеснявал. И сега ли мислиш така? Че не трябва да се притеснявам?

— Какво искаш от мен, Ник?

— Ан Гарнър каза, че е подписал някакви документи на самолета.

— Да. Вярно е.

— Те свързани ли са с внезапното и необяснимо решение да оттегли поддръжката си за организацията, която толкова обичаше и

ценеше?

— Изглежда, е променил мнението си за това.

— И ти защо не ми го каза?

— Защото той така поиска.

— Да ти го начукам, Евънс.

— Съжалявам — каза Евънс.

— Тепърва има да съжаляваш.

Телефонът млъкна. Дрейк беше затворил. Евънс затвори ядно капака на своя.

— Дрейк е бесен, а? — обади се Сара.

— Направо е откачил.

След моста Мортън пое на запад, далеч от светлините на магистралата, по тъмен път покрай скалната стена. Караше още по-бързо.

— Къде сме? — попита Евънс.

— Мисля, че сме в общински парк — отвърна Хари.

Опитваше се да не изостава, но на този тесен път с остри завои лимузината не можеше да се мери с ферарито. Преднината му се увеличаваше. Скоро виждаха само габаритите му, току изчезващи зад завоите на половин километър пред тях, и отблясъка на фаровете в скалите.

— Ще го изгубим — каза Евънс.

— Съмнявам се, сър.

Само че лимузината продължаваше да изостава. След като Хари взе един завой твърде бързо — тежката задница поднесе към ръба на пропастта, — се наложи още да намалят скоростта. Движеха се през пустош. Цареше мрак, по скалите нямаше никакви светлинни. Изгряващата луна проточваше сребърна нишка по тъмната вода в ниското.

Пътят пред тях беше съвсем тъмен.

След поредния завой пред погледа им се появи следващият, на стотина метра напред — обхванат от валма сив дим.

— О, не! — прошепна Сара и затисна устата си с ръка.

Ферарито се беше завъртяло, ударило се беше в едно дърво и се беше преобърнало. Сега лежеше с колелата нагоре, смачкано и бълващо дим. За една бройка не беше паднало в пропастта. Предницата му висеше над бездната.

Евънс и Сара затичаха напред. Евънс се свлече на ръце и колене и пропълзя по ръба на пропастта, за да надникне към шофьорското място. Трудно беше да се види нещо — предното стъкло се беше сплескало и между пътя и ферарито почти нямаше пролука. Хари дотича с фенерче и Евънс го взе да надникне в колата.

Нямаше никого. Черната папионка на Мортън се поклащаше на дръжката на вратата, но от самия него нямаше и следа.

— Сигурно е изхвърчал при сблъсъка.

Евънс насочи фенерчето надолу. Ронеща се жълтеникава скала, спускаща се стръмно двайсет и пет метра до океана. Нищо.

Сара тихо плачеше. Хари изтича да вземе пожарогасител от лимузината. Евънс местеше лъча на фенерчето по скалата. Джордж го нямаше. Нямаше нищо — нито свлечени камъни, нито следи от свличане, нито парчета от раздрани дрехи.

Чу съскането на пожарогасителя и изпълзя назад от ръба на пропастта.

— Видяхте ли го, сър? — попита Хари. Лицето му беше разкривено от мъка.

— Не. Нищо няма.

— Може би... там? — Хари посочи дървото. И беше прав — ако Мортън бе изхвърлен при първия удар, като нищо можеше да е на двайсетина метра надолу по пътя.

Евънс тръгна назад и отново освети пропастта с фенерчето. Батерията се изтощаваше и лъчът отслабваше. И все пак Евънс почти веднага мярна проблясъка на мъжка лачена обувка, вклинена между камънаците сред прибоа.

Седна на пътя и стисна главата си с ръце. И заплака.

[1] Герой на Уошингтън Ървинг, превърнал се в нарицателно за непохватен човек, който се плаши и от собствената си сянка. — Б.пр. ↑

ПОЙНТ МУУДИ
ВТОРНИК, 5 ОКТОМВРИ
03:10

Докато полицаите ги разпитат и спасителният отряд се спусне с осигурителни въжета по скалата да прибере обувката, стана три след полунощ. Не откриха друга следа от тялото и ченгетата стигнаха до неофициалното заключение, че океанските течения вероятно ще го отнесат до брега на Пизмо Бийч.

— Ще го намерим след седмица или там някъде — каза един полицаи. — Или поне онова, което остане от него.

В момента товареха катастрофиралото ферари на един камион с открита каросерия и разчистваха пътя. Евънс искаше да си тръгва, но патрулният полицаи, който му беше снел показанията, все се сещаше да го попита за още нещо. Младок беше, сигурно току-що навършил двайсет. И изглежда, не беше попълвал много формуляри досега.

Първия път, когато се върна при Евънс, попита:

— Колко време след катастрофата сте стигнали до мястото, как мислите?

— Не съм сигурен — каза Евънс. — Ферарито беше почти на километър пред нас, може и повече. Ние се движехме с шейсет километра в час, така че... може би минута след това.

Хлапето, изглежда, се стресна.

— Движели сте се с шейсет с тази лимузина? На този път?

— Ами... Може да е било и с по-малко.

Втория път се върна и каза:

— Казахте, че пръв сте се озовали на мястото на катастрофата. И че сте използвали по края на пътя?

— Точно така.

— По строшените стъкла?

— Да. Нали предното стъкло на ферарито е счупено. Бодяха ми по ръцете, докато пълзах.

— Значи това обяснява защо стъклата са разместени.

— Да.

— Имате късмет, че не сте се нарязали.

— Да.

Третия път се върна и каза:

— По ваша преценка в колко часа е станала катастрофата?

— В колко часа? — Евънс си погледна часовника. — Нямам представа. Но да видим... — Опита се да възстанови събитията. Речта беше започнала някъде около осем и половина. Мортън беше излязъл от хотела към девет. През Сан Франциско, после по моста... — Може би в девет и четиридесет и пет или в десет.

— Значи преди пет часа? По груби сметки?

— Да.

Хлапето изхъмка, сякаш с изненада.

Евънс погледна към камиона — вече бяха натоварили смачканите останки на ферарито. Един полицаи стоеше на каросерията до него. Трима други стояха на пътя и разговаряха оживено. С тях имаше и още един човек, във фрак. Говореше с полицаите. Когато се обърна, Евънс с изненада го позна — човекът с фрака беше Джон Кенър — и попита младия полицаи:

— Какво става?

— Не знам. Просто ми казаха да проверя времето на катастрофата.

После шофьорът се качи в кабината на камиона и запали двигателя. Един от полицаите извика на младока:

— Стига толкова, Еди!

— Е, това е — каза младокът на Евънс.

Евънс погледна към Сара да види дали и тя е забелязала Кенър. Беше се облегнала на лимузината и говореше по телефона. Кенър се качи в една тъмна кола — караше я непалецът, и потегли.

Ченгетата си тръгваха. Камионът зави и пое по пътя към моста.

— Май е време и ние да тръгваме — каза Хари.

Евънс се качи в лимузината. Потеглиха назад към светлините на Сан Франциско.

КЪМ ЛОС АНДЖЕЛИС
ВТОРНИК, 5 ОКТОМВРИ
12:02

Самолетът на Мортън излетя за Лос Анджелис по обед. Настроението беше мрачно. Същите хора бяха на борда, плюс още неколцина, но този път седяха тихо и почти не продумваха. Вестниците с късен график бяха отпечатали историята за милионера филантроп Джордж Мортън, който, депресиран от смъртта на обичната си съпруга Дороти, произнесъл несвързана реч („Сан Франциско Кроникъл“ я наричаше „лишена от смисъл и логика“) и малко по-късно загинал при трагична автомобилна злополука, докато изпробвал новото си ферари.

В третия абзац репортерът споменаваше, че фаталните катастрофи с кола често се причинявали от нелекувана депресия и в голяма част от случаите всъщност били прикрити самоубийства. И това, според цитирания психиатър, било вероятното обяснение за смъртта на Мортън.

Десетина минути след началото на полета актьорът Тед Брамбли каза:

— Мисля, че трябва да вдигнем тост в памет на Джордж и да запазим минута мълчание. — Раздадоха им чаши с шампанско.

— За Джордж Мортън — каза Тед. — Велик американец, голям приятел и незаменим поддръжник на околната среда. Ще липсва на нас и на цялата планета.

Още десетина минути знаменитостите на борда на самолета останаха сравнително мълчаливи, но разговорът постепенно набра скорост и накрая започнаха да говорят и спорят както обикновено. Евънс седеше отзад, на същото място, където беше седял и на идване. Наблюдаваше екшъна на централната маса, където Брамбли в момента обясняваше, че само два процента от енергията, използвана в Щатите, идвала от екологични източници и че трябвало да се почне мащабна програма за изграждане на хиляди вятърни електроцентрали, както правели Англия и Дания. Разговорът се премести върху горивни

клетки, водородни коли и слънчева енергия за бита. Някои споменаха колко много харесвали хибридните коли, които били купили за персонала си.

Евънс долови как настроението им се повишава. Въпреки загубата на Джордж Мортън все още имаше много хора като тях — известни хора, отдадени на промяната — които да поведат следващото поколение към едно по-просветено бъдеще.

Николас Дрейк се тръшна на мястото до него и се наведе през пътеката.

— Слушай. Дълга ти извинение за снощи.

— Няма нищо — каза Евънс.

— Направо не бях на себе си. И искам да знаеш, че съжалявам за начина, по който се държах. Бях разстроен и много притеснен. Знаеш, че Джордж се държеше дяволски странно през последните седмици. Говореше странно, караше се с всички. Сигурно е било началото на нервно разстройство. Но не си давах сметка. А ти?

— Не съм сигурен, че е било нервно разстройство.

— Това трябва да е — каза Дрейк. — Какво друго? За Бога, та той публично се отказа от делото на живота си, а след това се самоуби. Между другото, можеш да забравиш за всякакви документи, които е подписал вчера. Предвид обстоятелствата, той очевидно не е бил на себе си. Знам също, че и ти не би оспорил това. Вече и без това си затънал в конфликт на интереси, понеже работиш едновременно за него и за нас. Всъщност вече трябваше да се погрижиш за себе си и да прехвърлиш съставянето на всички документи на неутрален адвокат. Аз няма да те обвиня в професионална небрежност, но трябва да кажа, че преценките ти напоследък са крайно спорни.

Евънс не каза нищо. Заплахата беше повече от ясна.

— Е, аз всъщност — рече Дрейк и отпусна ръка върху коляното на Евънс — исках да ти се извиня. Знам, че си се постарал да дадеш всичко от себе си в една трудна ситуация, Питър. И... мисля, че ще се справим с това.

Самолетът се приземи на Ван Нюис. Десетина черни лимузини последен модел се бяха наредили на пистата и чакаха пътниците. Всички знаменитости се прегърнаха, целунаха въздуха край бузите си и си тръгнаха.

Евънс си тръгна последен. На него не му се полагаха кола и шофьор. Качи се в малкия си пруйс хибрид, който беше оставил на паркинга предния ден, и излезе на магистралата. Решил беше да мине през офиса, но докато се промъкваше през обедното задръстване, в очите му се появиха неочаквани сълзи. Избърса ги и реши, че е прекалено уморен да ходи в кантората. По-добре бе да се прибере и да поспи.

Почти беше пристигнал, когато телефонът му иззвъня. Беше Дженифър Хейнс от правния екип на Вануту.

— Съжалявам за Джордж — каза тя. — Ужасно. Всички сме много разстроени, както сигурно се досещаш. Оттеглил е финансовата си подкрепа, нали?

— Да, но Ник ще оспорва. Ще си получите финансирането.

— Трябва да се видим, да обядваме заедно.

— Ами, не знам...

— Днес?

Нещо в гласа ѝ го накара да каже:

— Ще се опитам.

— Обади ми се, като пристигнеш.

Той затвори. Телефонът иззвъня отново. Този път беше Марго Лейн, любовницата на Мортън. Беше ядосана.

— Какво става, мамка му?

— В смисъл? — попита Евънс.

— Защо никой не ми се обади, да ви го начукам?

— Съжалявам, Марго...

— Току-що го научих от телевизията. Изчезнал в Сан Франциско и най-вероятно мъртъв. Показаха снимки на колата.

— Щях да ти се обадя, като стигна в офиса — каза Евънс. Истината беше, че изобщо не се бе сетил за нея.

— И кога щеше да е това, другата седмица? И ти си същият като смотаната ти помощничка. Ти си неговият адвокат, Питър. Върши си шибаната работа. Защото нека си го кажем честно — това не е

изненада за никого. Аз знаех, че ще се случи. Всички знаехме. Искам да дойдеш веднага.

— Имам да свърша сто неща.

— Само за малко.

— Добре — каза той. — Щом е само за малко.

ЗАПАДЕН ЛОС АНДЖЕЛИС

ВТОРНИК, 5 ОКТОМВРИ

15:04

Марго Лейн живееше на петнайсетия етаж на висока жилищна сграда в Уилшир Коридор. Портриерът ѝ се обади, преди да пусне Евънс в асансьора. Марго знаеше, че идва, и въпреки това отвори вратата, увита в хавлия.

— О, не мислех, че ще дойдеш толкова бързо. Влизай, тъкмо си взех душ. — Тя често правеше подобни неща, да се хвали с тялото си. Евънс влезе в апартамента и седна на дивана. Тя седна срещу него. Хавлиената кърпа едва я покриваше.

— Е — каза тя, — каква е цялата тази история?

— Съжалявам — каза Евънс, — но Джордж удари ферарито си при много висока скорост и е бил изхвърлен от колата. Паднал в една пропаст — намериха едната му обувка — и оттам във водата. Не откриха тялото му, но очакват да се появи до една седмица.

Предвид любовта ѝ към театъра, Марго със сигурност би трябвало да зарони крокодилски сълзи, само че не го направи. Просто го гледаше.

— Това са глупости — каза накрая.

— Как така глупости, Марго?

— Защото са глупости. Той се крие или нещо такова. Знаеш го.

— Да се крие ли? От какво?

— От нищо вероятно. Беше го хванала параноята. И ти го знаеш.

И докато го казваше, кръстоса крака. Евънс внимаваше да не сваля поглед от лицето ѝ.

— Параноя? — попита той.

— Не се прави, че не си знаел, Питър. Беше очевидно.

Евънс поклати глава.

— За мен не беше.

— За последен път дойде тук преди два дни — каза тя. — Отиде право при прозореца и се втренчи в улицата долу, скрит зад пердето. Убеден беше, че са го проследили.

— Правил ли го е и преди?

— Не знам. Напоследък не го виждах много — нали все пътуваше. Но колкото пъти му се обадох да го питам кога ще дойде, той казваше, че не било безопасно.

Евънс стана и отиде до прозореца. Застана от едната му страна и погледна към улицата долу.

— И теб ли те следят? — попита тя.

— Едва ли.

Беше началото на следобедния час пик и движението по булевард „Уилшир“ беше натоварено. Три ленти бързо движещи се коли във всяка посока. Дори и тук се чуваше ревът на двигателите им. Един син приус хибрид беше спрял край бордюра от другата страна на улицата, зад него се образуваше опашка от коли, чуха се гневни клаксони. След миг приусът потегли.

Нямаше къде да се спре.

— Виждаш ли нещо съмнително? — попита тя.

— Не.

— И аз никога не съм виждала. Само че Джордж виждаше — или си въобразяваше, че вижда.

— Той каза ли кой го следи?

— Не. — Тя се размърда. — Според мен имаше нужда от някакви успокоителни. Казах му го.

— И той как реагира?

— Каза, че и аз съм била в опасност. Че трябвало да напусна града за известно време. Да съм идеала на гости при сестра си в Орегон. Само че аз няма да го направя.

Кърпата ѝ се беше охлабила. Марго я пристегна, като я смъкна още малко върху твърдите си, подпомогнати от естетичната хирургия гърди.

— Казвам ти, Джордж е минал в нелегалност. И според мен трябва бързо да го намериш, защото явно има нужда от помощ.

— Разбирам — каза Евънс. — Но според мен е също толкова възможно да не се крие, а наистина да е катастрофирал... А в този случай има някои неща, които ти, Марго, трябва да направиш по най-бързия начин.

Обясни ѝ, че ако не открият Джордж, над авоарите му може да бъде поставена възбрана. Което означаваше, че тя трябва да изтегли

всичко от банковата сметка, по която той ѝ превеждаше пари всеки месец. Така че да има с какво да живее.

— Но това е тъпо — възрази тя. — Знам, че Джордж ще се появи всеки момент.

— Просто за всеки случай.

Тя се намръщи.

— Знаеш ли нещо, което не ми казваш?

— Не. Просто казвам, че може да мине известно време, преди нещата да се изяснят.

— Слушай — каза тя. — Той е болен. А ти уж си му приятел. Намери го.

Евънс каза, че ще се опита. Когато си тръгна, Марго вече бързаше към спалнята да се облече, преди да потегли за банката.

Навън, под млечната следобедна светлина, умората го връхлетя изведнъж. Искаше само едно — да се побере и да се наспи. Качи се в колата и потегли. Вече виждаше кооперацията си, когато телефонът му иззвъня отново.

Беше Дженифър — да пита къде е.

— Съжалявам — каза той. — Днес не мога да дойда.

— Важно е, Питър. Наистина.

Той се извини отново и каза, че ще ѝ се обади по-късно.

После Лиза, секретарката на Хърб Лоуенстайн, се обади да му каже, че Николас Дрейк цял следобед се опитвал да се свърже с него.

— Наистина иска да говори с теб.

— Добре — каза Евънс. — Ще му се обадя.

— Беше вбесен.

— Ясно.

— По-добре обаче първо се обади на Сара.

— Защо?

Връзката прекъсна. Винаги ставаше така в алеята зад кооперацията — там мрежата нямаше покритие. Той мушна телефона в джобчето на ризата си — щеше да се обади след няколко минути. Подкара по алеята и спря на мястото си в гаража.

Качи се по задните стълби до апартамента си и отключи вратата.

И зяпна.

В апартамента му цареше хаос. Изпотрошени мебели, изтърбушена тапицерия, разпилени документи, книгите от библиотечната пръснати по пода.

Стоеше вцепенен на прага. После влезе, вдигна един прекатурен стол и седна на него. Сети се, че трябва да се обади на полицията. Стана, намери телефона на пода и набра номера. Но в същия миг мобилният в джоба на ризата му започна да звъни. Той затвори другия, преди да се е свързал с полицията, и отговори на мобилния.

— Да?

Беше Лиза.

— Връзката прекъсна — каза тя. — По-добре се обади на Сара веднага.

— Защо?

— Тя е в къщата на Мортън. Имало е обир.

— Какво?!

— Знам. Обади ѝ се — каза тя. — Беше много разстроена.

Евънс затвори телефона. Стана и отиде в кухнята. И там всичко беше нагоре с краката. Погледна в спалнята. Същото. Хрумна му само, че домашната помощница ще дойде чак следващия вторник. Как би могъл да приведе апартамента си в ред?

Отвори отново мобилния си и набра.

— Сара?

— Ти ли си, Питър?

— Да. Какво е станало?

— Не по телефона. Ходи ли си вече у вас?

— Току-що влизам.

— И... и при теб ли е същото?

— Да. И при мен.

— Можеш ли да дойдеш тук?

— Да.

— Кога? — Беше уплашена.

— След десет минути.

— Добре. Ще те чакам. — И затвори.

Евънс запали своя приус и той оживя с напевно жужене. Приятно му беше, че има хибрид — списъкът на чакащите в Лос Анджелис вече беше толкова дълъг, че ти идваше редът чак след половин година. Наложило се бе да вземе светлосив, което съвсем не беше любимият му цвят, но иначе обичаше колата си. И му беше много приятно, че напоследък забелязва по улиците все повече хибриди.

От другата страна на улицата видя син приус, съвсем същия като онзи, който беше видял от прозореца на Марго. Електриковосин, крещящ цвят. Помисли си, че неговият сивчо му харесва повече. Зави надясно, после наляво, на запад през Бевърли Хилс. Знаеше, че по това време на деня стават задръствания и че трябва да излезе на Сънсет, където движението беше малко по-добро.

На светофара на Уилшир видя зад себе си още един син приус. Същият грозен цвят. Двама мъже в колата, не млади. На светофара на Сънсет колата още беше зад него. През две коли.

Той зави наляво, към Холмби Хилс.

Приусът също зави наляво. След него.

Евънс спря пред портала на Мортъновата къща и натисна звънеца. Охранителната камера над кутията се включи.

— Какво обичате?

— Аз съм Питър Евънс. Идвам при Сара Джоунс.

Кратка пауза, последвана от жужене. Порталът бавно се разтвори. Алеята лъкатушеше и оттук къщата не се виждаше.

Докато чакаше, Евънс погледна към пътя назад и видя синия приус да се приближава. Подмина го, без да намали, и се скри зад един завой.

Така. Може пък в крайна сметка да не го следяха.

Пое си дълбоко дъх и издиша бавно.

Порталът се отвори докрай и той потегли по алеята.

ХОЛМБИ ХИЛС
ВТОРНИК, 5 ОКТОМВРИ
15:54

Беше почти четири. Около къщата на Мортън гъмжеше от охранители. Неколцина оглеждаха земята сред дърветата, по алеята имаше дори повече, скупчени около няколко пикапа с надписи **ОХРАНИТЕЛНИ УСЛУГИ АНДЕРСЪН**.

Евънс паркира до поршето на Сара, слезе от колата и тръгна към входа. Отвори му човек от охраната.

— Госпожица Джоунс е в дневната.

Евънс мина през просторното фоайе покрай витата стълба към втория етаж. Надникна в дневната, готов да види същия безпорядък като онзи в собствения си апартамент, но тук всичко си изглеждаше на мястото. Не по-различно от всеки друг път.

Дневната на Мортън съвместяваше и функцията на изложбена зала, приютила богатата му колекция от азиатски антики. Над камината имаше голям китайски параван с трептящи позлатени облаци; голяма каменна глава от района на Ангкор в Камбоджа с дебели устни и тайнствена усмивка се кипреше на пиедестал близо до дивана; до едната стена имаше японска ракла от седемнайсети век, матовата ѝ дървена повърхност лъщеше. На задната стена висяха изключително редки двестагодишни дърворезби от Хирошиге. Дървена статуя на изправения Буда стоеше при входа към съседната стая.

В средата на дневната, сред всичките тези антики, Сара седеше прегърбена на канапето и се взираше неவிждащо през прозореца. Погледна го и каза:

— Влизали са в апартамента ти, нали?

— Да. Пълен хаос.

— И тук са влизали. Сигурно нощес. От охранителната агенция се опитват да разберат как е станало, засега без успех. Виж това.

Тя стана и избута пиедестала с камбоджанската глава. Като се имаше предвид тежестта на главата, пиедесталът се премести

изненадващо лесно; под него имаше вграден в пода сейф — отворен. Беше пълен с грижливо подредени кафяви папки.

— Какво е взето? — попита той.

— Доколкото мога да преценя, нищо. Изглежда, всичко си е на мястото. Само че не знам какво точно държеше Джордж в тези сейфове. Те си бяха негови. Рядко съм ги отваряла.

Отиде при японската ракла и плъзна един от централните панели, след него и фалшив заден панел, зад който имаше вграден в стената сейф. Той също беше отворен.

— В къщата има шест сейфа — каза тя. — Три тук, долу, един в кабинета на втория етаж, един в мазето и един в дрешника на спалнята му. Отворили са ги всичките.

— С взлом?

— Не. Някой е знаел комбинациите.

— Съобщи ли за това на полицията?

— Не.

— Защо?

— Първо исках да говоря с теб.

Главата ѝ беше близо до неговата. Евънс долавяше слаба миризма на парфюм.

— Защо? — попита отново той.

— Защото — каза тя — някой е знаел комбинациите, Питър.

— Искаш да кажеш, че е вътрешен човек.

— Не виждам друга възможност.

— Кой остава в къщата нощем?

— Две домашни помощници спят във външното крило. Но снощи не са били на работа, така че не са били тук.

— И не е имало никой в къщата?

— Точно така.

— Ами алармата?

— Лично я включих, преди вчера да тръгна за Сан Франциско.

— И не се е задействала?

Тя поклати глава.

— Значи някой е знаел кода — каза Евънс. — Или е знаел как да го заобиколи. А охранителните камери?

— Има ги из цялото имение — каза тя, — вътре в къщата и извън нея. Картината се записва от устройство в мазето.

— Прегледа ли записа?

Тя кимна.

— Нищо, само статичен шум. Записът е изтрит. Хората от охранителната агенция се опитват да възстановят поне част, но... — Тя вдигна рамене. — Не вярвам да постигнат нещо.

„Доста умели ще да са били тези крадци, щом са знаели как да изтрият записите от охранителните камери“, помисли Евънс.

— Кой знае кодовете на системата и комбинациите на сейфовете?

— Доколкото ми е известно, само Джордж и аз. Но явно ги е знаел и някой друг.

— Мисля, че трябва да се обадиш в полицията.

— Те търсят нещо — каза Сара. — Нещо, което е било у Джордж. И което сега смятат, че е у един от нас двамата. Мислят, че Джордж го е дал на един от нас.

Евънс се намръщи.

— Но ако е така, защо са действали толкова очевидно? Моят апартамент е нагоре с краката. Дори тук — оставили са сейфовете отворени, сякаш да са сигурни, че ще разбереш за обира...

— Именно — каза тя. — Искат да знаем какво правят. — Прехапа устна. — Искат да се паникьосаме и да хукнем да приберем въпросното нещо, каквото и да е то. А те ще ни проследят и ще го вземат.

Евънс обмисли думите ѝ.

— Имаш ли някаква представа за какво може да става въпрос?

— Не — каза тя. — А ти?

Евънс си мислеше за списъка, за който му беше споменал Джордж в самолета. Списъкът, за който така и не беше успял да му обясни, преди да загине. Беше разбрал само, че Мортън е платил много пари за въпросния списък. Предпочете засега да не го споменава и каза:

— Не.

— Джордж давал ли ти е нещо?

— Не.

— И на мен. — Тя отново прехапа устна. — Мисля, че трябва да се махнем.

— Да се махнем?

— Да напуснем града за известно време.

— Нормално е да се чувстваш така след обир — каза той. — Но според мен сега трябва да се обадим на полицията, пък за другото ще мислим после.

— Това не би харесало на Джордж.

— Джордж вече не е с нас, Сара.

— Джордж мразеше ченгетата от управлението на Бевърли Хилс.

— Сара...

— Никога не им се обаждаше. Винаги е използвал частни охранители.

— Може и така да е, но...

— Нищо няма да направят, само ще напишат доклад.

— Възможно е, но...

— Ти обади ли се на полицията за твоето жилище?

— Още не съм. Но ще се обадя.

— Ами обади им се. Виж какво ще стане. Само ще си изгубиш времето.

Телефонът му изпиука. Текстово съобщение. Той го извика на екранчето. Гласеше: „Н. ДРЕЙК. ЕЛА В ОФИСА ВЕДН. СПЕШНО“.

— Слушай — каза той. — Трябва да ида да се видя с Ник, няма да се бавя.

— Ще се оправя.

— Ще се върна веднага щом мога.

— Ще се оправя — повтори тя.

Стояха един до друг. Той я прегърна импулсивно. Сара беше висока — бяха почти еднакви на ръст.

— Всичко ще се оправи — каза той. — Не се притеснявай. Всичко ще се нареди.

Тя отвърна на прегръдката му, но когато той я пусна, каза:

— Повече не го прави, Питър. Не съм истеричка. Ще поговорим, когато се върнеш.

Той побърза да си тръгне с чувството, че се е направил на глупак. Беше стигнал до вратата, когато тя попита:

— Между другото, Питър, имаш ли пистолет?

— Не — каза той. — А ти?

— Само една деветмилиметрова берета, но все е по-добро от нищо.

— О, ами добре. — Излезе навън с мисълта колко се е обезценило мъжкото рамо за съвременните жени.

Качи се в колата и потегли към офиса на Дрейк.

Беше паркирал колата си и вървеше към входа на офиса, когато забеляза синия приус, спрял в края на пресечката. Двамата мъже седяха вътре.

И го наблюдаваха.

БЕВЪРЛИ ХИЛС
ВТОРНИК, 5 ОКТОМВРИ
16:45

— Не, не, не! — Николас Дрейк стоеше в аудио-визуалната зала на НФПР, заобиколен от петима-шестима шашнати графични дизайнери. На стените и по масите имаше плакати, знаменца, постери, чаши за кафе и купчини съобщения за пресата. На всички беше отпечатан флаг с преливащи едно в друго зелено и червено и надпис с дебел шрифт: „РЕЗКИТЕ КЛИМАТИЧНИ ПРОМЕНИ — ЗАПЛАХАТА ПРЕД НАС“.

— Ужасно е — каза Дрейк. — Нищо не струва, *нищо!*

— Защо?

— Защото е *скучно*. Звучи като заставка на шибана обществена телевизия. На нас ни трябва нещо ударно, нещо пикантно.

— Вижте — възрази един от дизайнерите, — не знам дали си спомняте, но самият вие в началото искахте да избегнем всичко, което би прозвучало като преувеличение.

— Така ли съм искал? Не е вярно. Хенли искаше да избегне преувеличението. Хенли смяташе, че трябва да го представим като нормална научна конференция и нищо повече. Но ако го направим така, медиите ще ни проспят. Мамка му, имате ли представа колко конференции за промени в климата има всяка година? По целия свят?

— Не. Колко?

— Ами, да видим... четиридесет и седем. Но не е там въпросът. — Дрейк почука по флагчето с кокалчетата на пръстите си. — Погледнете го само — „Заплахата“. Толкова е смътно, може да се отнася до какво ли не.

— Мислех, че точно това искате — да може да се отнесе до всичко.

— Не, аз искам „Криза“ или „Катастрофа“. „Кризата пред нас“. „Катастрофата пред нас“. Това е по-добре. „Катастрофата“ е много по-добре.

— Използвахте „катастрофа“ за последната конференция, онази за измирането на видовете.

— Не ме интересува. Използваме го, защото работи. Тази конференция трябва да сочи към катастрофа.

— Ъъъ, сър — обади се друг от дизайнерите, — с цялото ми уважение, точно ли ще е да се каже, че резките климатични промени ще доведат до катастрофа? Защото разяснителните материали, които ни бяха дадени...

— Да, дявол го взел — сопна се Дрейк, — ще доведе до катастрофа. Повярвайте ми, ще доведе! Променете го!

Дизайнерите огледаха изложените на масата материали.

— Господин Дрейк, конференцията започва след четири дни.

— Мислиш, че не го знам ли? — викна Дрейк. — Мислиш, че не го знам ли, по дяволите!

— Не знам какво може да се направи за...

— Катастрофа! Махнете „Заплаха“ и сложете „Катастрофа“! Само това искам. Какво му е толкова трудното?

— Господин Дрейк, можем да променим визуалните материали и знаменцата, но с чашите за кафе няма да е толкова лесно.

— И защо?

— Защото са произведени по наша поръчка в Китай и...

— Произведени са в Китай? Страната на замърсяването? Чия е тая идиотска идея?

— Винаги сме поръчвали в Китай чашите за...

— Е, ние определено не можем да ги използваме. Това е НФПР, за Бога! Колко чаши имаме?

— Триста. За журналистите, заедно с другите материали.

— Ами намерете някакви екологично приемливи чаши — каза Дрейк. — Канада не произвежда ли чаши? Никой никога не се оплаква от Канада. Намерете канадски чаши и напишете „Катастрофа“ върху тях. Това е.

Дизайнерите се заспоглеждаха. Един каза:

— Има един доставчик на едро във Ванкувър...

— Само че техните чаши са кремави...

— Не ми пука, дори да са резедави — каза Дрейк и повиши глас още повече. — Просто го направете! А с материалите за пресата как стоят нещата?

Друг дизайнер взе един лист.

— Четирицветни, отпечатани с биоразтворими мастила върху рециклирана хартия.

Дрейк също взе един лист.

— Това е рециклирано? Изглежда дяволски добре.

— Всъщност това е от нормална хартия. — Дизайнерът изглеждаше притеснен. — Но никой няма да разбере.

— Това не съм го чул — каза Дрейк. — Важно е рециклираните материали да изглеждат добре.

— И е точно така. Не се тревожете.

— Тогава нататък. — Той се обърна към хората от връзки с обществеността. — Какво е предвидено за кампанията?

— Стандартна програма, която да привлече вниманието на широката общественост към резките климатични промени — каза шефът на отдела и се изправи. — Ще започнем със сутрешните токшоута в неделя, влизаме и в неделните подлистници на вестниците. Ще стане въпрос за началото на конференцията в сряда, гости ще бъдат основни наши поддръжници. Станфорд, Левин и други хора, които изглеждат добре по телевизията. Предвидили сме достатъчно технологично време, за да влезем във всички важни седмичници по света — „Таймс“, „Нюзуик“, „Шпигел“, „Пари Мач“, „Оджи“, „Икономист“. Като цяло, петдесет информационни списания, четени от световния елит. Искахме корици, но се съгласихме и на вътрешна страница със снимка. Все пак очакваме корица поне в двайсет.

— Добре — каза Дрейк.

— Конференцията започва в сряда. Предвидено е присъствието на харизматични природозащитници и важни политици от индустриални страни. Имаме делегати от целия свят, така че кадрите с публика ще са задоволително пъстри. В наше време индустриалните страни включват Индия, Корея и Япония, разбира се. Ще участва и китайска делегация, но без реч. Двестате поканени телевизионни журналисти ще отседнат в „Хилтън“, осигурили сме им условия за работа там, както и в конферентните зали, така че посланието ни да бъде чуто от телевизионната публика по целия свят. Поканили сме и журналисти, чиито статии ще стигнат до елита — онези влиятелни хора, които не гледат телевизия, а четат.

— Добре — каза Дрейк. Изглеждаше доволен.

— Темата на всеки ден от конференцията си има своя графична емблема, подчертаваща наводненията, пожарите, покачващото се океанско равнище, сушата, айсбергите, тайфуните, ураганите и така нататък. За всеки ден сме осигурили свеж контингент от политици от различни части на света, които ще присъстват и ще дадат интервюта — ще обясняват колко голяма е загрижеността им относно този новопоявил се проблем.

— Добре, добре.

— Политиците ще остават само за един ден — някои само за по няколко часа — и няма да имат време да присъстват на конференцията, освен колкото да се мернат за снимки сред публиката, но ние сме ги инструктирали и смятам, че ще си свършат добре работата. Така, имаме и местни ученици, от четвърти до седми клас, които ще идват всеки ден да научат по нещо за заплахата — опа, извинете, за катастрофата — която ги дебне в бъдеще, подготвили сме и образователни материали за учителите в прогимназията, така че да разговарят с учениците си за кризата, предизвикана от резките климатични промени.

— Кога ще са готови тези материали?

— Щяха да бъдат готови за днес, но сега ще ги задържим, за да нанесем промяната в емблемата.

— Добре — каза Дрейк. — А гимназиите?

— Там имаме известни проблеми — каза служителят от връзки с обществеността. — Показахме материалите на представителна група от гимназиални учители по научни дисциплини и тъъ...

— И какво? — попита Дрейк.

— По обратната реакция може да се съди, че там материалите ни може и да не се приемат толкова добре.

Лицето на Дрейк потъмня.

— И защо така?

— Ами, учебната програма в гимназията е ориентирана към подготовка за колежа и няма голяма възможност за свободноизбираеми...

— Това едва ли може да се нарече свободноизбираема подготовка...

— Според учителите, с които работихме, данните са изцяло спекулативни и неподкрепени с доказателства. Все повтаряха неща

като: „Къде е науката тук?“. Аз само цитирам думите им.

— Дявол го взел — каза Дрейк, — не са спекулативни. Това се случва!

— Ъъъ, може би не сме подбрали най-подходящите материали, такива, които показват казаното от вас...

— Майната им. Няма значение — каза Дрейк. — Щом ви казвам, че се случва, значи е така, повярвайте ми. — Обърна се и каза изненадано: — Евънс, откога си тук?

Питър Евънс стоеше на прага поне от две минути и беше чул голяма част от разговора.

— Току-що дойдох, господин Дрейк.

— Добре. — Дрейк се обърна към другите. — Мисля, че приключихме с това. Евънс, ела с мен.

— Трябва ми съветът ти, Питър — тихо каза Дрейк, мина зад бюрото си, взе някакви листа и ги плъзна към Евънс. — Какво е това, по дяволите?

Евънс ги погледна.

— Това са документите за оттеглената подкрепа на Джордж.

— Ти ли ги състави?

— Аз.

— Чия идея беше параграф 3а?

— Параграф 3а?

— Да. Ти ли добави тази мъдра мисъл?

— Не си спомням какво точно...

— Ами да ти опресня паметта тогава — каза Дрейк. Взе документа и започна да чете: — „В случай на евентуална претенция, че не съм в състояние да вземам разумни решения, възможно е да възникне опит да се получи съдебно разпореждане за отмяна на условията по този документ. Следователно този документ дава право да бъдат изплащани по петдесет хиляди долара седмично на НФПР, докато се чака решението по съдебния процес. Споменатите пари ще се смятат достатъчни да покрият текущите разноски на НФПР и споменатото разплащане ще отхвърли отмяна чрез съдебно разпореждане“. Ти ли написа това, Евънс?

— Да.

— Чия беше идеята?

— На Джордж.

— Джордж не е адвокат. Някой му е помогнал.

— Не съм бил аз — каза Евънс. — Той буквално ми продиктува клаузата. Аз не бих се сетил за такова нещо.

Дрейк изсумтя отвратено.

— Петдесет хиляди седмично! С това темпо ще ни трябват четири години да получим дарението от десет милиона.

— Точно това имаше предвид Джордж.

— Но чия е била идеята? Ако не е била твоя, тогава чия?

— Не знам.

— Ами разбери.

— Не знам дали ще мога — каза Евънс. — Така де, Джордж е мъртъв и нямам представа с кого може да се е консултирал...

Дрейк го изгледа ядосано.

— Ти с нас ли си, Питър, или против нас? — Закрачи нервно из стаята. — Защото делото на Вануту е без съмнение най-важният съдебен процес, в който сме участвали. — Премина на характерния си режим „реч пред публика“. — Залогът е огромен, Питър. Глобалното затопляне е най-голямата криза, пред която се е изправяло човечеството. Ти го знаеш. Аз го знам. По-голямата част от цивилизования свят го знае. Трябва да действаме, за да спасим планетата, преди да е станало късно.

— Да — каза Евънс. — Знам.

— Знаеш, така ли? Имаме процес, много важен процес, който се нуждае от нашата помощ. А петдесет хиляди долара седмично ще го задушат още в зародиш.

Евънс беше сигурен, че това не е вярно.

— Петдесет хиляди са много пари. Не виждам защо биха го задушили...

— Защото така ще стане! — сопна му се Дрейк. — Защото аз ти казвам, че така ще стане! — Изглежда, сам се изненада от избухването си, стисна ръба на бюрото и се овладя. — Виж, не бива и за миг да забравяме кои са противниците ни. Силите на индустрията са феноменални. А индустрията иска едно — да бъде оставена да си замърсява на воля. Исква да замърсява тук, и в Мексико, и в Китай и навсякъде, където прави бизнес. Залогът е огромен.

— Разбирам — каза Евънс.

— Много сили са заинтересовани от този процес, Питър.

— Да, сигурен съм, че е така.

— Сили, които няма да се спрат пред нищо, за да загубим ние.

Евънс се намръщи. Накъде биеше Дрейк?

— Влиянието им е навсякъде, Питър. Може да имат влияние дори върху хора от твоята адвокатска фирма. Или върху други хора, които познаваш. Хора, на които смяташ, че можеш да имаш доверие — но всъщност не можеш. Защото те са на противниковата страна и дори не го знаят.

Евънс не каза нищо. Просто гледаше Дрейк.

— Бъди внимателен, Питър. Пази си гърба. Не обсъждай какво правиш с никого — с никого — освен с мен. Опитвай се да не използваш мобилния си телефон. Избягвай електронната поща. И обърни внимание дали не те следят.

— Да... Само че мен вече ме следят, в интерес на истината — каза Евънс. — Има един син приус...

— Те са наши хора. Не знам какви ги вършат. Отзовах ги преди няколко дни.

— Ваши хора?

— Да. Нова охранителна фирма, която беше на изпитателен срок. Явно не са много компетентни.

— Нещо се обърках — каза Евънс. — НФПР има охранителна фирма?

— Естествено. От години. Заради опасностите, които ни грозят. Моля те да ме разбереш — *ние всички сме в опасност*, Питър. Не разбираш ли какво ще означава, ако спечелим делото? Трилиони долари, за които индустрията ще трябва да се бръкне през идните години, за да прекрати емисиите, причиняващи глобалното затопляне. *Трилиони!* При такъв залог животът на неколцина е без значение. Така че бъди изключително предпазлив.

Евънс каза, че ще внимава. Дрейк му стисна ръката и изсумтя:

— Искам да знам кой е дал идеята на Джордж за този параграф. И искам парите да се освободят, за да ги използваме по наше усмотрение. Сега всичко това е твоя отговорност. Успех, Питър.

На излизане от сградата Евънс връхлетя върху някакъв млад човек, който тичаше нагоре по стълбите. Сблъскаха се толкова силно,

че Евънс едва не падна. Младият мъж се извини набързо и продължи нагоре. Приличаше на някое от хлапетата, които работеха по подготовката на конференцията. Евънс се зачуди какво ли толкова е станало пък сега.

Излезе от сградата и огледа улицата. Синия приус го нямаше.

Качи се в колата си и потегли към къщата на Мортън да се види със Сара.

ХОЛМБИ ХИЛС
ВТОРНИК, 5 ОКТОМВРИ
17:57

Движението беше натоварено. Той пълзеше бавно по Сънсет и имаше предостатъчно време да мисли. След разговора с Дрейк му остана някакво особено чувство. Самата им среща беше някак странна. Сякаш не беше необходима наистина, а просто Дрейк бе искал да пробва дали ако повика Евънс, той ще дотърчи. Сякаш налагаше авторитета си. Или нещо такова.

Във всеки случай нещо не беше наред.

И друго притесняваше Евънс — охранителната фирма. Това просто не беше редно. В края на краищата НФПР бяха от добрите, нали така. Не би трябвало да дебнат и следят хората. А и параноичното предупреждение на Дрейк не беше прозвучало убедително. Той прекаляваше, както му се случваше често.

Дрейк си беше такъв — обичаше драматичното. В това отношение не можеше да се контролира. Всичко беше криза, всичко беше отчаяно, всичко беше жизненоважно. Живееше в свят на крайни неотложности, свят, който не винаги съвпадаше с истинския.

Евънс се обади в офиса си, но Хедър си беше тръгнала. Обади се в кабинета на Лоуенстайн и говори с Лиза.

— Слушай — каза той, — имам нужда от помощта ти.

Гласът ѝ беше тих, съзаклятнически.

— Готово, Питър.

— Имало е обир в апартамента ми.

— Не! И при теб ли?

— И при мен, да. И наистина трябва да се обадя на полицията...

— Ами да, разбира се... Господи... взели ли са нещо?

— Като че ли не — каза той. — Но все пак трябва да подам жалба и така нататък... а в момента съм адски зает, покрай Сара и... може да откараме до късно през нощта.

— Ами, добре, ако искаш аз да поема нещата с полицията за грабежа у вас?

— Би ли могла? Много ще ме улесниш.

— Няма проблем, Питър, никакъв. Остави на мен. — Замълча за миг. Когато отново заговори, буквално шепнеше. — Има ли нещо, което, въъ, не би искал полицията да намери?

— Не — каза той.

— Така де, от мен няма защо да се притесняваш, всеки в този град си има по някой и друг лош навик, иначе нямаше да сме тук...

— Не, Лиза — повтори той. — Нямам никакви наркотици, ако това имаш предвид.

— О, не — бързо каза тя. — Нищо не съм намеквала. Някакви снимки или такива неща?

— Не, Лиза.

— Нищо, нали се сещаш, с малолетни?

— Не.

— Добре. Просто исках да съм сигурна.

— Ами, благодаря ти предварително. Така, за да влезеш...

— Знам — каза тя, — ключът е под изтривалката при задния вход.

— Да. — Той замълча. — Ти откъде знаеш всъщност?

— Питър — каза тя, сякаш се беше засегнала. — Аз знам всичко.

— Добре. Ами, благодаря ти още веднъж.

— Няма нищо. Така, я кажи сега за Марго? Как е тя?

— Добре е.

— Ходи ли да я видиш?

— Да, тази сутрин и...

— Не, имах предвид в болницата. Не знаеш ли? Марго се връщала от банката днес и сварила крадците в жилището си. Три обира за един ден! Ти, Марго и Сара! Какво става? Знаеш ли нещо?

— Не — каза Евънс. — Много е странно.

— Да, определено е странно.

— А Марго?

— А, да. Ами сигурно е решила да им се репчи нещо и те я набили, може и съзнание да е изгубила. Посинили й окото, така чух, и докато ченгетата я разпитвали, припаднала. Парализирала се напълно, не можела да се движи. Дори спряла да диша.

— Шегуваш се.

— Не. Поприказвах си надълго и нашироко с инспектора, който е бил там. Та той ми каза, че изведнъж ѝ станало зле, не можела да помръдне и посиняла, преди линейката да дойде и да я откара в университетската болница. Целия следобед е в интензивното. Докторите я чакат да дойде в съзнание, за да я питат за синия пръстен.

— Какъв син пръстен?

— Точно преди да се парализира говорела неясно, но успяла да каже нещо за някакъв син пръстен... синият пръстен на смъртта май.

— Синият пръстен на смъртта — повтори Евънс. — Това пък какво означава?

— Не знаят. Тя още не може да говори. Взима ли наркотици?

— Не, тя е откачена на тема здравословен живот.

— Е, чух, че според лекарите щяла да се оправи. Парализата ѝ била временна.

— Ще ида да я видя по-късно.

— Ще ми се обадиш ли след това? Аз пък ще се оправя с апартамента ти, не се притеснявай.

Когато стигна до къщата на Мортън, беше тъмно. Хората от охранителната агенция си бяха тръгнали и единствената паркирана отпред кола беше поршето на Сара. Евънс позвъни и тя му отвори. Беше се преоблякла в анцуг.

— Всичко наред ли е? — попита той.

— Да — каза Сара. Тръгнаха към дневната. Лампите светеха и в стаята беше топло и уютно.

— Къде са хората от охраната?

— Отидоха да вечерят. Ще дойдат.

— *Всички* ли отидоха да вечерят?

— Ще се върнат. Искam да ти покажа нещо — каза тя. Извади палка с прикрепено към нея електронно отчитащо устройство и я прокара покрай тялото му като при проверка на летище. Посочи левия му джоб. — Изпразни го.

В джоба му бяха само ключовете за колата. Той ги остави на масичката. Сара прокарваше палката по гърдите му, по сакото. Посочи десния джоб на сакото и му даде знак да го изпразни.

— Защо го правиш? — попита той.

Тя само поклати глава и не каза нищо.

Той измъкна една монета и я остави на барплота.

Тя махна с ръка — нещо друго?

Той бръкна отново. Нищо.

Тя прокара палката над ключовете за колата. На верижката имаше пластмасов квадрат, който отключваше вратата при шофьора. Тя го насили с върха на джобно ножче.

— Виж какво...

Квадратът се отвори. Вътре имаше някакви електронни вериги и малка батерия, като за часовник. Сара измъкна миниатюрен чип, малко по-голям от върха на молив.

— Бинго!

— Сара, това са глупости!

Тя пусна чипа в чаша с вода. После насочи вниманието си към монетата. Разгледа я подробно, после я натисна, все едно разчупва питка. За изненада на Евънс, монетата се счупи на две — и вътре имаше електроника.

Тя пусна и монетата в чашата.

— Къде ти е колата?

— Отпред.

— Нея можем да проверим и по-късно.

— Какво става?

— Хората от охранителната фирма откриха бръмбари по мен — каза тя. — И из цялата къща. Предполагат, че точно това е била целта на обира — да заложат бръмбарите. Видя, че ти също имаш бръмбари.

Той се огледа.

— Сега къщата чиста ли е?

— Преслушаха всяко ъгълче и уж я почистиха. Намериха над десет бръмбара. Сега би трябвало да е наред.

Седнаха един до друг на дивана.

— Който и да прави всичко това, явно си мисли, че знаем нещо — каза тя. — И започвам да си мисля, че е прав.

Евънс ѝ каза за списъка на Мортън.

— Купил си е списък?

— Така каза.

— Каза ли що за списък е?

— Не. Тъкмо щеше да ми каже, но го прекъснаха, а след това...

— И не ти е казал нищо повече, когато сте били само двамата?
 — Не си спомням нищо особено.
 — В самолета?
 — Не...
 — На масата, по време на вечерята?
 — Май не, не.
 — Докато вървахте към колата му?
 — Не, той пееше. Направо потънах в земята, честно да ти кажа. А после се качи в колата и... Чакай малко. — Евънс изправи гръб. — Наистина каза нещо странно.
 — Какво?
 — Някаква будистка поговорка. Каза ми да я запомня.
 — Каква поговорка?
 — Не помня — каза Евънс. — Поне не дословно. Нещо като „Всичко, което е важно, е близо до мястото, където седи Буда“.
 — Джордж не се интересувахе от будизъм — каза Сара. — Защо ще ти казва такова нещо?
 — Всичко, което е важно, е близо до мястото, където седи Буда — повтори Евънс.
 Гледаше напред, право към аудио-визуалната стая, съседна на дневната.
 — Сара...
 Право пред тях, под изкусно насочено осветление, имаше голяма дървена скулптура на седящия Буда. От четиринайсети век.
 Евънс стана и влезе в аудио-визуалната стая. Сара го последва. Скулптурата беше висока метър и двайсет, повдигната върху пиедестал. Евънс я заобиколи и застана зад нея.
 — Мислиш ли? — попита Сара.
 — Възможно е.
 Прокара пръсти по основата на статуята. Имаше тясна празнина там, точно под кръстосаните крака, но той не напипваше нищо. Клекна да погледне — нищо. На места дървото се беше пропукало, но и там нямаше нищо.
 — Може би ако преместим основата? — предложи Евънс.
 — Тя е на колелца — каза Сара.
 Плъзнаха я встрани, но отдолу имаше само бял килим.
 Евънс въздъхна.

— Да има други Буди из къщата? — попита той и се заоглежда.
Сара беше коленичила.

— Питър...

— Какво?

— Виж.

Той клекна до нея. Между основата на пиедестала и пода имаше приблизително двусантиметрова пролука. И точно в тази пролука се виждаше ъгълчето на плик, прикрепен към долната стена на пиедестала.

— Проклет да съм!

— Това е плик!

Тя бръкна да го извади.

— Стигаш ли го?

— Аз... май да... готово!

Беше служебен плик, запечатан и ненадписан.

— Сигурно за това е цялата работа — каза Сара развълнувано. — Питър, май го намерихме!

Лампите угаснаха и къщата потъна в мрак.

Двамата скочиха.

— Какво стана? — попита Евънс.

— Спокойно — каза Сара. — Резервният генератор ще се включи всеки момент.

— Всъщност няма — обади се глас от тъмнината.

Две мощни фенерчета светнаха право в лицата им. Евънс примижа. Сара вдигна ръка да прикрие очите си.

— Бихте ли ми дали плика? — каза гласът.

— Няма — каза Сара.

Чу се металическо изщракване, като от свален предпазител.

— Ще вземем плика — каза гласът. — По един или друг начин.

— Няма — повтори Сара.

Застанал до нея, Евънс прошепна:

— Сара...

— Млъкни, Питър. Няма да им го дам.

— Ще стреляме, ако се наложи — каза гласът.

— Сара, дай им шибания плик — каза Евънс.

— Да си го вземат — предизвикателно рече Сара.

— Сара...

— Кучка! — изкрещя гласът и се чу изстрел. Евънс попадна в хаос и мрак. Нов крясък. Едно от фенерчетата подскочи на пода, търкулна се и спря, лъчът му бе насочен към един от ъглите. В сенките Евънс видя някакъв едър мъж да напада Сара, тя извика и го изрита. Без да се замисля, Евънс се хвърли срещу нападателя и стисна ръка в кожено яке. Надушваше бирения дъх на мъжа, чуваше го как пухти. После някой друг го дръпна назад, събори го и го изрита в ребрата.

Той се изтърколи встрани, удари се в нещо, а после нов, дълбок глас каза:

— Дръпни се, веднага.

Светна фенерче и онзи, който бе изритал Евънс, се обърна към него. Евънс погледна към Сара — тя лежеше на пода. Другият мъж стана и се хвърли към фенерчето.

Чу се припукващ звук и мъжът изкрещя и падна. Лъчът на фенерчето се насочи към онзи, който допреди миг риташе Питър.

— Ти. На пода.

Мъжът моментално легна на килима.

— По очи.

Онзи се обърна.

— Така бива — каза новият глас. — Вие двамата, добре ли сте?

— Аз съм супер — каза Сара, задъхана и вперила поглед в светлината. — Кой си ти, по дяволите?

— Сара — каза гласът. — Разочарован съм, че не можеш да ме познаеш.

Точно тогава осветлението в стаята се включи.

— Джон! — възкликна Сара.

И за безкрайно удивление на Евънс, прекрачи тялото на поваления нападател и удостои с благодарна прегръдка Джон Кенър, професор по геоекологично инженерство от МТИ.

ХОЛМБИ ХИЛС
ВТОРНИК, 5 ОКТОМВРИ
20:03

— Мисля, че заслужавам обяснение — каза Евънс. Кенър беше коленичил и слагаше белезници на двамата мъже на пода. Първият още беше в безсъзнание.

— Модулиран тазер — каза Кенър. — Изстрелва стреличка от петстотин мегахерца, която произвежда четири милисекунди токов удар, дезактивиращ церебралните функции. Просто падаш. Незабавна загуба на съзнание. Но продължава само няколко минути.

— Не — каза Евънс. — Имах предвид...

— Защо съм тук ли? — каза Кенър и вдигна глава с лека усмивка.

— Да.

— Той е приятел на Джордж — каза Сара.

— Така ли? И откога?

— Откакто всички ние се запознахме, преди известно време — каза Кенър. — А вярвам, познавате и моя колега, Санжонг Тапа.

Стегнатият атлетичен млад мъж с тъмна кожа и ниска подстрижка влезе в стаята. Както и преди, Евънс не пропусна да забележи военната му стойка и британския акцент.

— Осветлението е включено навсякъде, професоре — каза Санжонг Тапа. — Да се обадя ли на полицията?

— Още не — каза Кенър. — Ела да ми помогнеш. — С общи усилия двамата пребъркаха нападателите. — Както си и мислех — каза Кенър и се изправи. — Никакви документи за самоличност.

— Кои са?

— Това ще го оставим на полицията — отвърна Кенър. Мъжете започваха да кашлят и да идват на себе си. — Санжонг, да ги преместим при входната врата. — Извлякоха натрапниците от стаята и Евънс остана сам със Сара.

— Как Кенър е влязъл в къщата?

— Беше в мазето. Претърсва къщата почти целия следобед.

— А ти защо не ми каза?

— Защото аз я помолих — отговори Кенър от прага. — Не бях сигурен за вас. Нещата са сложни. — Той потри ръце. — Е, да погледнем какво има в плика, какво ще кажете?

— Да. — Сара седна на дивана и отвори плика. Вътре имаше само един лист, прилежно сгънат. Тя плъзна невярващо поглед по него и на лицето ѝ се изписа разочарование.

— Какво е това? — попита Евънс.

Без да каже нищо, тя му го подаде.

Беше сметка от компания за излагане на художествени произведения „Едуардс“ от Торънс, Калифорния, за изпълнението на дървен пиедестал като основа за статуя на Буда. С дата отпреди три години.

Дълбоко разочарован, Евънс се тръшна на дивана до Сара.

— Какво? — каза Кенър. — Вече се отказахте, така ли?

— Не знам какво друго може да се направи.

— Като за начало — какво точно ви каза Джордж Мортън?

— Не си спомням думите му дословно.

— Каквото си спомняте.

— Каза, че било поговорка. Нещо като „Всичко, което е важно, е близо до мястото, където седи Буда“.

— Не. Това е невъзможно — категорично каза Кенър.

— Защо?

— Не би казал такова нещо.

— Защо?

Кенър въздъхна.

— Мислех, че е очевидно. Ако е давал указания — на което разчитаме, — нямаше да е толкова мъгляв. Значи трябва да е казал нещо друго.

— Само това си спомням — каза Евънс малко обидено. Намираше отривистите маниери на Кенър за груби, дори обидни. Започваше да изпитва антипатия към този човек.

— Само това си спомняте? — каза Кенър. — Я да опитаме пак. Къде беше Джордж, когато ви каза това? Сигурно е било след като излязохте от фоайето.

Отначало Евънс се озадачи. После си спомни:

— Вие сте били там?

— Да, бях. На паркинга, малко встрани.

— Защо? — попита Евънс.

— Това ще го обсъдим по-късно. Та казвате, че с Джордж сте излезли навън...

— Да — продължи Евънс. — Излязохме навън. Беше студено и Джордж спря да пее заради студа. Стояхме на стълбите на хотела и чакахме колата.

— Видях ви.

— И когато я докараха, той се качи на ферарито, а аз се тревожех, защото не биваше да шофира в това състояние, и го помолих да не го прави, но Джордж каза: „Това ми напомня за една поговорка“. Аз казах: „Каква?“. И той каза: „Всичко, което има значение, не е далеч от мястото, където седи Буда“.

— Не е далеч? — повтори Кенър.

— Това каза.

— Добре. И във въпросния момент вие сте били...

— Бях се опрял на капака на колата.

— На ферарито?

— Да.

— Опрели сте се били на капака. И когато Джордж ви каза поговорката, вие какво му отговорихте?

— Просто го помолих да не кара.

— Повторихте ли поговорката?

— Не — каза Евънс.

— Защо не?

— Защото се притеснявах за него. Не трябваше да шофира. Във всеки случай, помня, че ми се стори малко тромава като изказ. „Не е дистанцирано от мястото, където седи Буда“, да така беше.

— Не е дистанцирано? — повтори Кенър.

— Да.

— Така ви каза: „не е дистанцирано“?

— Да.

— Така е много по-добре — каза Кенър. Обикаляше енергично стаята, погледът му прескачаше от предмет на предмет. Докосваше разни неща, оставяше ги и продължаваше нататък.

— Защо да е много по-добре? — раздразнено попита Евънс.

Кенър махна с ръка към стаята.

— Огледай се, Питър. Какво виждаш?

— Виждам аудио-визуална стая.

— Именно.

— Ами, не схващам...

— Седни на дивана, Питър.

Евънс седна, скръсти ръце на гърдите си и изгледа ядосано Кенър.

На вратата се позвъни. Полицията беше пристигнала.

— Нека аз се оправя с тях — каза Кенър. — По-лесно ще е, ако не ви видят. — И отново излезе. Откъм коридора се чуха тихи гласове — говореха за двамата задържани натрапници. Съвсем дружески.

— Кенър има ли нещо общо със силите за опазване на реда? — попита Евънс.

— Не точно.

— И какво означава това?

— Изглежда, просто познава много хора.

Евънс я изгледа и повтори:

— Познава много хора.

— Най-различни хора. Да. Прати Джордж да се види с някои от тях. Кенър има невероятно широк кръг от контакти. Особено в природозащитната сфера.

— С това ли се занимава Центърът за анализ на риска? С екологични рискове?

— Не съм сигурна.

— Защо е в отпуск от университета?

— Ами питай го него.

— Добре.

— Не го харесваш, нали? — попита тя.

— Ха, ще го харесвам. Самовлюбен задник.

— Самоуверен е, вярно.

— Типично за задниците.

Евънс се изправи и застана така, че да вижда какво става в коридора. Кенър говореше с полицаите, подписваше някакви документи и предаваше натрапниците. Подхвърляше си шеги с полицаите. Малко встрани стоеше чернокожият, Санжонг.

— А дребосъкът с него?

— Санжонг Тапа — каза тя. — Запознали се в Непал, Кенър бил там да катери някакъв връх. Санжонг бил местният военен офицер, прикрепен да помага на група учени, изучаващи почвената ерозия в Хималаите. Кенър го поканил в Щатите да работят заедно.

— Да бе! И алпинист на всичкото отгоре. И едва не се класирал за олимпийския ни отбор по ски. — Евънс не успя да скрие раздразнението си.

— Той е забележителен човек, Питър. Макар че не го харесваш.

Евънс се върна при дивана, седна и скръсти ръце.

— Е, за това си права. Не го харесвам.

— Имам чувството, че не си единствен — каза тя. — Списъкът на хората, които не харесват Кенър, е дълъг.

Евънс само изсумтя.

Кенър се върна с енергична походка в дневната. Пак си потриваше ръцете.

— Така — каза той. — Двамата младежи не казват друго, освен че искат да говорят с адвокат, и изглежда, си имат. Представете си само. Но след няколко часа ще знаем повече. — Обърна се към Питър. — Е, разрешихме ли загадката? За Буда?

Евънс го изгледа.

— Не.

— Наистина? Не е много трудна.

— Ами защо направо не ни я разкриете тогава? — попита Евънс.

— Протегнете ръка към страничната масичка — каза Кенър.

Евънс протегна ръка. На плота имаше пет дистанционни управления.

— Да? — каза той. — И?

— За какво са?

— Това е аудио-визуална зала все пак. Мисля, че вече го установихме.

— Да — каза Кенър. — Но за какво са?

— Очевидно — отвърна Евънс — за управление на телевизора, сателита, видеото, дивидито и така нататък.

— Кое за какво е? — попита Кенър.

Евънс погледна масичката. И внезапно схвана.

— Господи! — прошепна той. — Прав сте.

Натискаше копчетата им, едно след друго.

— Това е за телевизора... за дивидито... сателита... уредбата...

Спря. Имаше още едно. — Изглежда, че има две дистанционни за дивиди. — Второто беше късо и черно и си имаше всички нормални копчета, но беше малко по-леко от другото.

Евънс отвори отделението за батериите. Имаше само една батерия. На мястото на другата имаше плътно навито листче.

— Бинго!

И го извади.

Всичко важно не е дистанцирано от мястото, където седи Буда. Това беше казал Джордж. Което означаваше, че тази хартийка е важното нещо.

Евънс внимателно разви листчето и го заглади върху масата с ръка.

И зяпна.

На листа имаше само някакви колонии от цифри и думи:

662262	3982293	24FXE 62262 62293	ТЕРОР
682320	4898432	12FXE 82232 54393	СНЕЙК
774548	9080799	02FXE 67533 43433	ЛАФЪР
482320	5898432	22FXE 72232 04393	СКОРПИОН
ALT			
662262	3982293	24FXE 62262 82293	ТЕРОР
382320	4698432	12FXE 82232 54393	СЕВЪР
244548	9060799	02FXE 67533 43433	КОНЧ
482320	5898432	22FXE 72232 04393	СКОРПИОН
ALT			
662262	3982293	24FXE 62262 82293	ТЕРОР
382320	4898432	12FXE 82232 54393	ЯСТРЕБ
444548	7080799	02FXE 67533 43433	ОЛД МАН
482320	5898432	22FXE 72232 04393	СКОРПИОН
ALT			

662262	3982293	24FXE 62262 62293	ТЕРОР
382320	4898432	12FXE 82232 54393	ЧЕРНО ПЛАТО
344548	9080799	02FXE 67533 43433	СНАРЛ
482320	5898432	22FXE 72232 04393	СКОРПИОН

— И това ли търсят всички? — попита Евънс.

Сара разглеждаше листчето над рамото му.

— Не разбирам. Какво означава?

Евънс подаде листчето на Кенър. Той само го погледна бегло и каза:

— Нищо чудно, че толкова искаха да си го върнат.

— Знаете какво е?

— Няма съмнение какво е — каза Кенър и подаде листчето на Санжонг. — Това е списък с географски местоположения.

— Местоположения? Къде?

— Това ще трябва да го изчислим — каза Санжонг. — Закодирани са по УТМ, което може да означава, че списъкът е бил предназначен за пилоти. — Забеляза, че го гледат тъпо, и обясни:

— Светът е сфера, а картите са плоски. Следователно всички карти са проекция на сфера върху плоска повърхност. Една такава проекция е Универсалната трансверсна мераторна решетка, която разделя глобуса на решетки от по шест градуса. Първоначално са я използвали военните, но понякога я използват и пилотите.

— Значи тези числа са дължини и ширини, но в по-различна форма? — попита Евънс.

— Правилно. Военна форма. — Кенър прокара пръст по листчето. — Като че ли имаме редуващи се групи от четири местоположения. Но първото и последното са еднакви във всички групи. По някаква причина... — Той се намръщи и впери поглед в празното пространство.

— Това лошо ли е? — попита Сара.

— Не съм сигурен — каза Кенър. — Но може и да е, да. — Погледна към Санжонг.

Санжонг кимна сериозно.

— Какъв ден сме днес?

— Вторник.

— Тогава... нямаме много време.

— Сара, ще ни трябва самолетът на Джордж — каза Кенър. — Колко пилоти има?

— Обикновено двама.

— Ще ни трябва най-малко четирима. Кога можеш да ни ги осигуриш?

— Не знам. За къде ще пътувате?

— За Чили.

— За Чили!? И кога искате да тръгнете?

— Възможно най-скоро. Не по-късно от полунощ.

— Ще ми трябва известно време да го уредя...

— Тогава започни веднага — каза Кенър. — Няма време, Сара. Никакво време.

Сара излезе и Евънс се обърна към Кенър.

— Добре. Предавам се. Какво толкова има в Чили?

— Подходящо летище, предполагам. И подходящо ракетно гориво. — Кенър щракна с пръсти. — Знаеш ли, че си прав, Питър? Сара — извика той към съседната стая, — какъв е самолетът?

— Г-5! — извика тя.

Кенър се обърна към Санжонг Тапа, който беше извадил малък джобен компютър и тракаше по клавиатурата му с един пръст.

— Имаш ли връзка с Акамаи?

— Да.

— Прав ли бях?

— Дотук проверих само първите координати — каза Санжонг. — Но изглежда, си познал. Трябва да идем в Чили.

— Значи Терор е Терор? — каза Кенър.

— Така мисля, да.

— Терор е Терор? — попита озадачено Евънс.

— Точно така — каза Кенър.

— Между другото, Питър има известно основание — обади се Санжонг.

— Слушайте, момчета, ще ми кажете ли въобще за какво става дума? — примоли се Евънс.

— Да — каза Кенър. — Но първо — паспортът ти в теб ли е?

— Винаги го нося.

— Браво. — Кенър се обърна към Санжонг. — Какво основание?

— Това е УТМ, професоре. Шестградусова решетка.

— Разбира се! — възкликна Кенър и отново щракна с пръсти. — Какво ми става?

— Предавам се — каза Евънс. — Какво ти става?

Но Кенър не отговори. Изглеждаше почти ненормално активен, пръстите му потрепваха нервно, когато посегна да вземе дистанционното от масичката до Питър. Огледа го внимателно, обръщайки го към светлината. Най-накрая проговори:

— Шестградусова решетка означава, че тези местоположения са с точност до хиляда метра. Приблизително половин миля. А това просто не е достатъчно точно.

— Защо? Колко точно трябва да е?

— Три метра — каза Санжонг. — Около десет фута.

— Ако приемем, че са използвали PPS — каза Кенър, все така оглеждайки дистанционното. — В този случай... А. Така си и мислех. Най-старият номер в учебниците.

Той свали целия заден капак на дистанционното и измъкна второ сгънато листче. Беше тънко, почти като цигарена хартия. Съдържаше редици числа и символи.

-2147483640,8,0*x%AgKA__^O#_QA__cA«*****Ú?_ __yüü__â
 -2147483640,8,0%h° a#KA_O,__@BA__cA«*****Ú?yüüü__yüü__
 -2147483640,8,0a'»^\$PNA_N__éxFA__cA~*****Ú;__yüü__Â
 -2147483640,8,0óW»1/4_OA__ò°q_IMA__cA«*****Ú?yüüü__yüü__¥
 -2147483640,8,0%œ°/N_LAøø_8_ÔPA__cA«*****Ú?_ __yüü__

-2147483640,8,0*x%AgKA__^O#_QA__cA«*****Ú?_ __yüü__â
 -2147483640,8,0%h° a#KA_O,__@BA__cA«*****Ú?yüüü__yüü__
 -2147483640,8,0óW»1/4_OA__ò°q_IMA__cA«*****Ú?yüüü__yüü__¥
 -2147483640,8,0ë(»I_ 'OAã°°"d,LA__cA~*****Ú;__yüü__
 -2147483640,8,0%œ°/N_LAøø_8_ÔPA__cA«*****Ú?_ __yüü__

-2147483640,8,0*x%AgKA__^O#_QA__cA«*****Ú?_ __yüü__â
 -2147483640,8,0%h° a#KA_O,__@BA__cA«*****Ú?yüüü__yüü__
 -2147483640,8,0óW»1/4_OA__ò°q_IMA__cA«*****Ú?yüüü__yüü__¥
 -2147483640,8,0ë(»I_ 'OAã°°"d,LA__cA~*****Ú;__yüü__
 -2147483640,8,0%œ°/N_LAøø_8_ÔPA__cA«*****Ú?_ __yüü__

— Добре — каза Кенър. — Така вече по-бива.

— И това са? — попита Евънс.

— Истински координати. Най-вероятно на същите местоположения.

— А Терор е Терор? — подсети го Евънс. Започваше да се чувства като последен глупак.

— А, да — каза Кенър. — Става дума за планина Терор, Питър. Недействащ вулкан. Чувал ли си за него?

— Не.

— Е, отиваме там.

— Къде е той?

— Мислех, че вече си се досетил — каза Кенър. — В Антарктика е, Питър.

2. ТЕРОР

КЪМ ПУНТА АРЕНАС
ВТОРНИК, 5 ОКТОМВРИ
21:44

Летище „Ван Нюис“ потъна под тях. Самолетът зави на юг над плоската, осеяна с ярки светлини шир на лосанжелиския басейн. Стюардесата донесе на Евънс кафе. На малкия екран пишеше, че до целта остават 6240 мили. Време на полета — почти дванайсет часа.

Стюардесата ги попита дали искат да вечерят и след утвърдителния отговор отиде да приготви подносите.

— Така — каза Евънс. — Преди три часа отидох да помогна на Сара да се оправи с обира. Сега летя за Антарктика. Не е ли време някой да ми обясни какво става?

— Чувал ли си за Природозащитния освободителен фронт? ПОФ? — попита Кенър.

— Не.

— И аз не съм — добави Сара.

— Това е нелегална екстремистка групировка. Предполага се, че е основана от бивши активисти на Грийнпийс и „Земята първа!“, които са сметнали, че организациите им са станали твърде меки в методите си. ПОФ прибегва до насилие в защита на природозащитни каузи. Подпалвали са хотели в Колорадо, къщи на Лонг Айланд, окастряли са живи дървета до дънера в Мичиган, палели са коли в Калифорния.

Евънс кимна.

— Сещам се, че съм чел нещо за това... ФБР и другите подобни агенции не успявали да се инфилтрират във фронта, защото се състоял от самостоятелни клетки, които не поддържали връзка помежду си.

— Да — каза Кенър. — По принцип е така. Но има записи на прихванати разговори по мобилни телефони. От известно време знаем, че групировката се разширява и планира серия от мащабни акции по целия свят, която ще започне след няколко дни.

— Какви акции?

Кенър поклати глава.

— Това не знаем. Но имаме основание да вярваме, че ще бъдат големи... и разрушителни.

— Какво общо има това с Джордж Мортън? — попита Сара.

— Финансиране — каза Кенър. — Щом ПОФ планира акции по целия свят, значи са им необходими много пари. Въпросът е откъде ги получават.

— Да не би да казваш, че Джордж е финансирал екстремистка групировка?

— Не съзнателно. ПОФ е престъпна организация и въпреки това радикални групи като Хора за етично отношение към животните ги спонсорират. Според мен това е безобразие. Но въпросът е дали не ги финансират и по-познати природозащитни групи.

— По-познати групи? Като коя?

— Като всяка — каза Кенър.

— Чакайте малко — каза Сара. — Да не би да намеквате, че Общество „Одюбон“ и Сиера Клуб финансират терористични групи?

— Не — каза Кенър. — Казвам, че никой не знае какво точно правят всички тези организации с парите си. Защото правителственото наблюдение над фондациите и благотворителните дружества е символично. Никой не им прави ревизии. Никой няма достъп до счетоводните им документи. Природозащитните групи в САЩ получават по половин милиард долара годишно. И никой не се интересува какво правят с тях.

Евънс се намръщи.

— И Джордж е знаел това?

— Когато се запознахме — каза Кенър, — той вече имаше някои притеснения за НФПР. За това къде отиват парите им. Харчат по четиридесет и четири милиона годишно.

— Нали не твърдите, че НФПР...

— Не пряко — каза Кенър. — Но НФПР харчи близо шейсет процента от парите си за набиране на средства. Само че не могат да го признаят, разбира се. Ще прозвучи зле. Прикриват истинските цифри, като прехвърлят почти цялата си дейност на външни подизпълнители — агенции за директна реклама по пощата и по телефона. Тези групи имат подвеждащи имена като Фонд за защита на дивата природа — това е организация за каталожна търговия със седалище в Омаха, която на свой ред прехвърля работата на подизпълнител в Коста Рика.

— Шегуваш се — каза Евънс.

— Не се шегувам. Миналата година ФЗДП е похарчил шестстотин и петдесет хиляди долара, събирайки информация по екологични въпроси, включително триста хиляди долара за нещо, наречено Коалиция за активна подкрепа на дъждовните гори, КАПДГ. Кое то се оказа пощенска кутия в Елмира, Ню Йорк. И същата сума за Сеизмични замервания в Калгари, друга пощенска кутия.

— Имаш предвид...

— Пощенска кутия. Задънена улица. Точно по този въпрос бяха разногласията между Мортън и Дрейк. Мортън смяташе, че Дрейк не контролира достатъчно разпределението на средствата. Точно затова искаше и външна ревизия на организацията и когато Дрейк отказа, Мортън сериозно се разтревожи. Мортън е в директорския борд на НФПР — носи отговорност. Така че нае екип от частни детективи да разследват НФПР.

— Сериозно?

Кенър кимна.

— Преди две седмици.

Евънс се обърна към Сара.

— Ти знаеше ли за това?

Сара избегна погледа му.

— Поръча ми да не казвам на никого.

— Джордж ти е поръчал такова нещо?

— Аз й поръчах — каза Кенър.

— Значи ти стоиш зад всичко това?

— Не, той само се допитваше до мен. Но играта си беше негова. Работата е там, че преведеш ли пари по договор на подизпълнители, вече нямаш контрол върху разходването им.

— Господи — възкликна Евънс. — А аз през цялото време си мислех, че Джордж има притеснения за делото Вануту.

— Не — каза Кенър. — Делото е загубена кауза. Крайно невероятно е да се стигне до процес.

— Но Болдър каза, че когато получат необходимите данни за морското равнище...

— Болдър вече разполага с тези данни. От месеци.

— Какво?!

— Данните не показват покачване на морското равнище в южната част на Тихия океан през последните трийсет години.

— Какво?!

Кенър се обърна към Сара.

— Той винаги ли е така?

Стюардесата сервира сребърни прибори и ленени салфетки.

— Има спагети с пилешко, аспержи и сушени домати. И зелена салата за след това. Ще искате ли вино?

— Бяло — каза Евънс.

— Има „Пулини-Монтраше“. Не съм сигурна за годината, мисля, че беше деветдесет и осма. Господин Мортън обикновено държеше от тази реколта на борда.

— Просто ми дайте цялата бутилка — опита се да се пошегува Евънс. Кенър го беше изнервил. Преди професорът беше превъзбуден до крайност. Сега обаче, в самолета, беше самото спокойствие. Неумолим. Държеше се като човек, който съобщава очевидни истини, макар че на Питър нищо от казаното не му изглеждаше очевидно. — Съвсем се обърках — каза накрая Евънс. — Ако онова, което казвате, е вярно...

Кенър само бавно кимна.

Евънс си помисли: „Оставя ме сам да стигна до извода“. Обърна се към Сара.

— И ти ли знаеше за всички тези неща?

— Не — отвърна Сара. — Но усещах, че нещо не е наред. Джордж беше много разстроен през последните две седмици.

— И мислиш, че затова наговори онези неща на конференцията и после се самоуби?

— Искаше да изложи НФПР — каза Кенър. — Искаше да насочи вниманието на медиите към дейността на организацията. Защото искаше да спре онова, което се готви.

Виното пристигна в кристални чаши. Евънс изгълта своето, подаде чашата си за още и попита:

— И какво се готви?

— Според този списък акциите ще са четири — каза Кенър. — На четири различни места. Приблизително през един ден.

— Какви акции?

Кенър поклати глава.

— Разполагаме с три добри подсказки.

Санжонг опипа салфетката си и каза удивено:

— Това е истински лен. И истински кристал.

— Хубаво, а? — подметна Евънс и отново пресуши чашата си.

— Какви са подсказките? — попита Сара.

— Първата е фактът, че времето не е определено точно. Обикновено се смята, че една терористична акция е прецизно планирана, до минутата. А тези не са.

— Може би групата не е толкова добре организирана.

— Не мисля, че това обяснява нещо. Втората подсказка я получихме тази вечер и е много важна — продължи Кенър. — Както видяхте, в списъка има няколко редуващи се местоположения за тези акции. Човек отново би си помислил, че една терористична групировка ще избере едно място и ще се придържа към него. Но не и тази групировка.

— И защо?

— Предполагам, че е свързано с вида на планираните акции. Навярно има някаква несигурност в самата природа на акцията или в условията, необходими за осъществяването ѝ.

— Доста неясно.

— Повече е, отколкото знаехме преди дванайсет часа.

— А третата подсказка? — попита Евънс и даде знак на стюардесата да му напълни чашата.

— С нея разполагаме от доста време. Определени правителствени агенции наблюдават продажбите на високи технологии с ограничен достъп, които биха могли да послужат за терористични цели. Например следят всичко, което може да се използва за конструиране на ядрени оръжия — центрофуги, определени метали и така нататък. Следят продажбите на всички конвенционални експлозивни от последно поколение. Следят и някои критични биотехнологии. Следят и техниката, която може да се използва за намеса в комуникационните мрежи — такава, която генерира електромагнитни импулси например или високоинтензивни радиочестоти.

— И?

— Правят го чрез мрежови, разпознаващи модели компютри, които търсят повтарящи се модели в огромни маси данни — в този случай най-вече сред хиляди фактури за покупко-продажба. Преди осем месеца компютрите засекли смътен модел, който сочел към общ произход на иначе пръснати из целия свят продажби на определен вид полева и електронна техника.

— И го е разбрал компютърът?

— Компютърът не ти казва тези неща. Той просто докладва за открит модел, по който след това работят агенти на място.

— И?

— Моделът беше потвърден. ПОФ са купували сложни високотехнологични устройства във Ванкувър, Лондон, Осака, Хелзинки и Сеул.

— Какви устройства?

Кенър започна да ги изброява на пръсти.

— Ферментационни резервоари за амонячно оксидиращи бактерии. Средноравнищни дисперсни единици, военна категория. Тектонични импулсни генератори. Свръхзвукови кавитационни генератори. Резонансно-ударни процесорни комплекти.

— Това не ми говори нищо — каза Евънс.

— Като на повечето хора — каза Кенър. — Някои от тях са сравнително стандартна природозащитна технология — като резервоарите за АО бактерии. Използват се за пречистване на индустриални отпадъчни води. Някои са военни, но се продават на свободния пазар. А други са строго експериментални. Но всичките са скъпи.

— Но как ще бъдат използвани? — намеси се Сара.

Кенър поклати глава.

— Никой не знае. Точно това ще открием ние.

— Как мислиш, че ще бъдат използвани?

— Предпочитам да не гадая — каза Кенър и вдигна кошничката с франзелките. — Някой иска ли хляб?

КЪМ ПУНТА АРЕНАС
СРЯДА, 6 ОКТОМВРИ
03:01

Самолетът се движеше в мрак.

Бяха изключили осветлението в предната част на пътническия салон — Сара и Санжонг спяха на импровизирани легла. Евънс не можеше да заспи. Седеше в задната част и гледаше през прозореца към посребрения от лунната светлина облачен килим.

Кенър седна срещу него.

— Светът е красив, нали? Водната пара е едно от отличителните качества на нашата планета. А и създава такава красота. Изненадващо е колко малко знаят учените за поведението на водната пара.

— Сериозно?

— Атмосферата е по-голяма система, отколкото сме склонни да признаем. Никой не може да каже със сигурност дали глобалното затопляне ще доведе до повече облаци, или до по-малко.

— Чакай, чакай — каза Евънс. — Глобалното затопляне ще повиши температурата, следователно повече влага ще се изпарява от океани те, а повече влага означава повече облаци.

— Това е едната хипотеза. Но по-високата температура означава повече водни пари във въздуха и следователно по-малко облаци.

— Значи кое от двете?

— Никой не знае.

— Тогава как създават компютърни модели на климата?

Кенър се усмихна.

— Що се отнася до облачната покривка — гадаят.

— Гадаят?!

— Е, те не го наричат така. Наричат го преценка или очаквани параметри, или приблизителна прогноза. Но ако не разбираш нещо, не можеш да го прогнозираш приблизително. Просто гадаеш и толкова.

Евънс усети, че ще го заболи главата, и каза:

— Май е време да поспя малко.

— Добра идея — каза Кенър и си погледна часовника. — Има още осем часа, докато кацнем.

Стюардесата даде на Евънс пижама и той отиде в тоалетната да се преоблече. Когато излезе, Кенър още седеше на мястото си и зяпаше осветените от луната облаци. Напук на здравия си разум Евънс каза:

— Между другото, ти каза, че по делото Вануту няма да се стигне до процес.

— Точно така.

— И защо? Заради данните за морското равнище?

— Отчасти да. Трудно е да твърдиш, че глобалното затопляне наводнява страната ти, ако морското равнище не се покачва.

— Трудно е да се повярва, че морското равнище не се покачва, ако питаш мен — каза Евънс. — Всичко, което четеш човек, сочи обратното. Всички репортажи по телевизията...

— Помниш ли африканските пчели-убийци? С години се говореше за това. Сега те са тук и явно не създават проблеми. Помниш ли проблема 2000, как компютрите щели да се объркат с настъпването на новото хилядолетие, защото годината се въвеждала само с последните си две цифри? Всичко, което се пишеше по онова време, сочеше неизбежна катастрофа. Изписаха тонове мастило. А накрая се оказа, че просто не е вярно.

Евънс си помисли, че проблемът 2000 не доказва нищо за морското равнище. Искаше му се да поспори по въпроса, но затвори уста, за да преглътне прозявката си.

— Късно е — каза Кенър. — Можем да поговорим за всичко това и сутринта.

— Ти няма ли да спиш?

— След малко. Имам още работа.

Евънс мина напред, където спяха другите. Легна срещу Сара, от другата страна на пътеката, и се зави до брадичката. Така пък краката му оставаха навън. Седна, подпъхна одеялото под петите си и пак легна. Одеялото му стигаше само до мишниците. Замисли се дали да не стане и да си поиска от стюардесата още едно.

Обаче заспа.

Събуди се под ярка, почти нетърпима слънчева светлина. Чу подрънкването на сребърни прибори и усети аромат на кафе. Потърка очи и седна. В задната част на салона спътниците му закусваха.

Погледна часовника си. Беше спал повече от шест часа.

Стана и тръгна към задната част.

— По-добре хапни — каза Сара. — Кацаме след час.

Слязоха на пистата на Марсо дел Мар. Трепереха от студения вятър, който духаше откъм океана. Земята беше ниска и равна, зелена, блатиста и студена. В далечината се виждаха назъбените, покрити със сняг върхове на планинската верига Ел Фогара в южната част на Чили.

— Мислех, че е лято — каза Евънс.

— Лято е — каза Кенър. — Или поне късна пролет.

Летището се състоеше от малък дървен терминал и редица хангари от гофрирана ламарина. Имаше още седем-осем самолета, всичките витлови, с по четири двигателя. Някои имаха плазове, приборани над колесниците.

— Точно навреме — каза Кенър и посочи към хълмовете зад летището. Един ландроувър подскачаше към тях. — Да вървим.

Вътре в малкия терминал, кажи-речи една-единствена голяма стая с избелели и петносани диаграми по стените, се екипираха с парки, ботуши и други неща, докарани с ландроувъра. Парките до една бяха яркочервени или оранжеви.

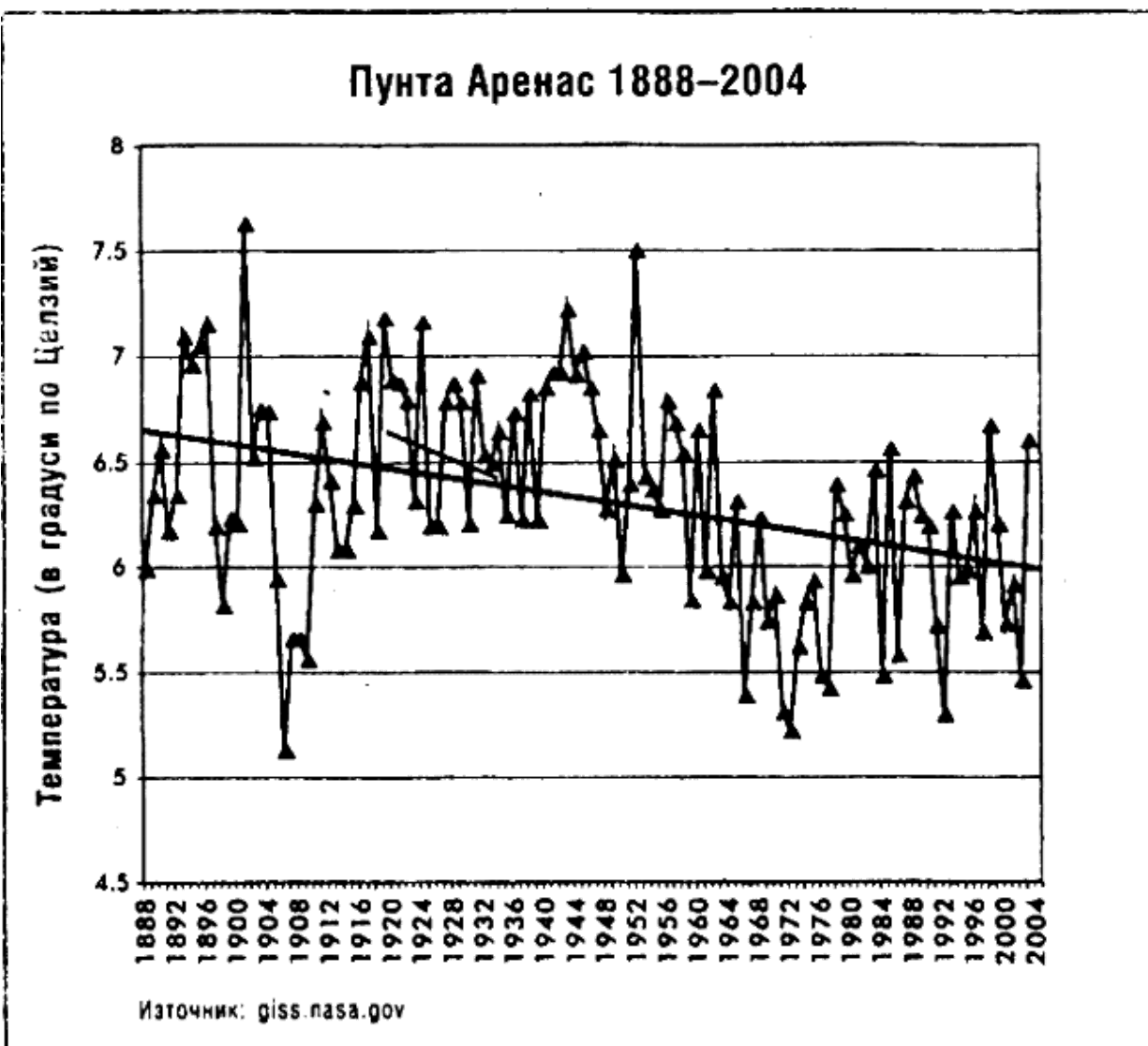
— Опитах се да налучкам размерите ви — каза Кенър. — Да не забравите наполеонките и термопотниците.

Евънс погледна Сара. Тя седеше на пода и обуваше дебели чорапи и тежки ботуши. После, без да се притеснява, остана по сутиен и навлече потника от мека вълна. Движенията ѝ бяха бързи, делови. Не погледна към никого от мъжете.

Санжонг разглеждаше диаграмите на стената — една от тях, изглежда, привлече вниманието му. Евънс отиде при него.

— Какво е това?

— Запис от метеорологичната станция в Пунта Аренас, близо е. Това е най-близкият до Антарктика голям град на света. — Той почука с пръст по диаграмата и се засмя. — Ето го твоето глобално затопляне.

Евънс заразглежда намръщено диаграмата.

— Побързайте, народе — каза Кенър и си погледна часовника. — Самолетът излита след десет минути.

— Къде точно отиваме? — попита Евънс.

— В базата, която е най-близо до планина Терор. Станция Уедел. Стопанисват я новозеландци.

— И какво има там?

— Не много, приятел — каза шофьорът на ландроувъра и се засмя. — Но каквото е времето напоследък, ще имате късмет, ако изобщо стигнете дотам.

КЪМ СТАНЦИЯ УЕДЕЛ
СРЯДА, 6 ОКТОМВРИ
08:04

Евънс зяпаше през тесния прозорец на херкулеса. Вибрацията на витлата му действаше приспивно, но гледката отдолу не му даваше да заспи — километър след километър сив лед, тук-там нашарен с гъста мъгла и стърчащи черни скали. Едноцветен, лишен от слънце свят. Огромен.

— Огромен — каза Кенър като ехо на собствените му мисли. — Хората нямат представа колко голяма е Антарктика, защото на повечето карти присъства като тясно поле в долния край. В действителност Антарктика е съществен елемент от земната повърхност и изключително значим фактор за климата ни. Тя е голяма, един и половина пъти колкото Европа или Съединените щати, и на нея се падат деветдесет процента от леда на планетата.

— Деветдесет процента? — възкликна Сара. — Искаш да кажеш, че на останалата част от света се падат само десет?

— Всъщност, като се има предвид, че четири процента са в Гренландия, всички останали ледници на света — Килиманджаро, Алпите, Хималаите, Швеция, Норвегия, Канада, Сибир — ледът на всички тях съставлява само шест процента от леда в планетарен мащаб. Почти всичката замръзнала вода на нашата планета е в Антарктика. На много места ледът е дебел до осем-девет километра.

— Нищо чудно, че се вдига толкова шум около топенето на тукашните ледове — каза Евънс.

Кенър не каза нищо. Санжонг клатеше глава.

— Стига бе, момчета — каза Евънс. — Антарктика определено се топи.

— Всъщност няма такова нещо — каза Санжонг. — Мога да те насоча към различни източници на информация по въпроса, ако искаш.

— Докато ти спеше, със Санжонг си говорихме как най-добре да ти изясним положението, предвид колко зле си информиран — намеси се Кенър.

— Зле информиран? — повтори невярващо Евънс.

— Не знам как иначе би могло да се нарече — каза Кенър. — Може и да си искрен в загрижеността си за опазването на околната среда, Питър, но истината е, че просто не знаеш за какво говориш.

— Вижте какво — възкликна той. Едва сдържаше гнева си. — Антарктика се топи, това всички го знаят.

— Мислиш, че като повтаряш нещо, то ще стане истина? Данните сочат, че само една сравнително малка част, наречена Антарктически полуостров, се топи и губи огромни парчета лед във вид на айсберги. Именно това се появява в новините и по вестниците година след година. Но като цяло континентът става по-студен, а ледът — по-дебел.

— На Антарктика става по-студено?

Санжонг беше извадил един лаптоп и го свързваше към малък портативен принтер. Отвори капака на лаптопа.

— Решихме — каза Кенър, — че ще е най-добре сам да прегледаш някои неща. Защото е твърде досадно да се опитваме да ти обясняваме всичко.

От принтера бавно заизлиза лист. Санжонг го подаде на Евънс.

Доран, П. Т., Приску, Д. К., Лайънс, У. В., Уолш, Д.

Е., Фаунтън, А. Г., Макнайт, Д. М., Мурхед, Д. Л.,

Вирджиния, Р. А., Уол, Д. Х., Фритцен, К. Х., Маккей, К.

П., и Парсънс, А. Н., 2002, „Антарктическото климатично
захлаждане и реакцията на земните екосистеми“, „Нейчър“
415: 517–20

**От 1986 до 2000 централните антарктически долини
са се охлаждали със седем градуса по Целзий на
десетилетие и студът е нанесъл значителни поражения на
екосистемите.**

Комисо, Дж. К., 2000, „Променливост и тенденции в
антарктическите повърхностни температури, измерени на
място и чрез сателитни инфрачервени измервания“,
„Джърнъл ъф Клаймит“ 13: 1674–96

КАКТО САТЕЛИТНИТЕ ДАННИ, ТАКА И НАЗЕМНИТЕ СТАНЦИИ ПОКАЗВАТ ЛЕКО ЗАХЛАЖДАНЕ ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ ДВАЙСЕТ ГОДИНИ.

Джогин, И., и Тулачик, С, 2002, „Положителен баланс на масата при ледените потоци Рос, Западна Антарктида“, „Сайънс“ 295: 476–80

СТРАНИЧНИТЕ РАДАРНИ ЗАМЕРВАНИЯ ПОКАЗВАТ, ЧЕ ЛЕДЪТ В ЗАПАДНА АНТАРКТИДА НАРАСТВА С **26,8** ГИГАТОНА НА ГОДИНА, КОЕТО БЕЛЕЖИ ПРОМЯНА В ТЕНДЕНЦИЯТА КЪМ ТОПЕНЕ ОТ ПОСЛЕДНИТЕ ШЕСТ ХИЛЯДИ ГОДИНИ.

Томпсън, Д. У. Дж. и Соломон, С, 2002, „Интерпретация на последните климатични промени в южното полукълбо“, „Сайънс“ 296: 895–99

АНТАРКТИЧЕСКИЯТ ПОЛУОСТРОВ СЕ Е ЗАТОПИЛ С НЯКОЛКО ГРАДУСА, А ВЪТРЕШНОСТТА БЕЛЕЖИ ИЗВЕСТЕН СПАД В ТЕМПЕРАТУРИТЕ. ЛЕДЕНИТЕ ШЕЛФОВЕ СЕ ОТДРЪПВАТ, НО МОРСКИЯТ ЛЕД НАРАСТВА.

Петит, Ж. Р., Жузел, Ж., Рейно, Д., Барков, Н. И., Барнола, Ж. -М., Шапела, Ж., Дейвис, М., Делегю, Г., Делмот, М., Котяков, В. М., Льогран, М., Липенков, В. И., Лориу, К., Пепен, Л., Риц, К., Салцман, Е., и Стивенард, М., 1999, „История на климата и атмосферата за последните 420 000 години според Востокското ледено ядро, Антарктика“, „Нейчър“ 399: 429–36

ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ ЧЕТИРИ МЕЖДУЛЕДНИКОВИ ЕПОХИ ЗА ПЕРИОДА ОТ **420 000** ГОДИНИ ЗЕМЯТА Е БИЛА ПО-ТОПЛА, ОТКОЛКОТО ДНЕС.

Андерсън, Дж. Б., и Андрюс, Дж. Т., 1999, „Радиовъглеродни ограничения върху движението на ледените полета в море Уедел, Антарктика“, „Джиолъджи“ 27: 179–82

ДНЕС СЕ ТОПИ ПО-МАЛКО АНТАРКТИЧЕСКИ ЛЕД, ОТКОЛКОТО ПРЕЗ ПОСЛЕДНАТА МЕЖДУЛЕДНИКОВА ЕПОХА.

Лиу, Дж., Кари, Дж. А., и Мартинсън, Д. Г., 2004,
„Интерпретация на променливостта на антарктическия
морски лед в днешни дни“, „Джиофизикал Рисърч Летърс“
31: 10.1029/2003 QLO18732

**След 1979 г. Антарктическият морски лед се
увеличава.**

Виас, Н. К., Даш, М. К., Бандари, С. М., Каре, Н.,
Митра, А., и Панди, П. К., 2003, „За тенденциите в
количеството на морския лед според наблюдения с
OCEANSAT-1 MSMR“, „Инърнешънъл джърнъл ъф
римоут сенсинг“ 24: 2277–87

**Тенденцията към увеличаване на морския лед
навярно се засилва.**

Паркинсън, К. Л., 2002, „Тенденции в
продължителността на морско-ледения сезон в южния
океан, 1979–99“, „Анес ъф Глейсиолъджи“ 34: 435–40

**В по-голямата част от Антарктика сезонът на
морския лед се удължава, днес той е с двацет и един дни
по-дълъг, отколкото през 1979 г.**

— Добре де, тук се говори за леко захлаждане — каза Евънс. —
Виждам и друго — затопляне на полуострова с *няколко градуса*. Това
определено ми се струва по-значимо. А този полуостров всъщност
представлява доста голяма част от континента, нали? — Той метна
листа настрана. — Честно казано, не съм впечатлен.

— Полуостровът е два процента от площта на континента — каза
Санжонг. — А ако трябва да съм откровен, изненадан съм, че не
коментираш най-значимия факт в данните, които прочете току-що.

— Който е?

— Когато по-рано каза, че Антарктика се топи — продължи
Санжонг, — знаеше ли, че тя се топи през последните *шест хиляди*
години?

— Не с точност.

— Но по принцип го знаеше, така ли?

— Не — каза Евънс. — Не знаех.

— Мислеше, че топенето в Антарктика е нещо ново?

— Мислех, че се топи по-бързо отпреди — каза Евънс.

— Може би няма смисъл да си правим труда — каза Кенър.

Санжонг кимна и понечи да прибере компютъра.

— Не, не — каза Евънс. — Това, което казвате, ме интересува.

Склонен съм да преосмисля становището си и да изслушам всяка нова информация.

— Вече я чу — каза Кенър.

Евънс вдигна листа и го сгъна грижливо, после го прибра в джоба си и изсумтя:

— Тези проучвания сигурно са финансирани от въгледобивната промишленост.

— Сигурно — съгласи се Кенър. — И това навярно обяснява нещата. Но пък всеки е платен от някого. На теб кой ти плаща заплатата?

— Адвокатската фирма, за която работя.

— А на нея кой ѝ плаща?

— Клиентите. Имаме няколкостотин клиенти.

— И ти работиш за всички тях?

— Лично аз ли? Не.

— В действителност по-голямата част от работата ти е за клиенти, свързани с природозащитни каузи — уточни Кенър. — Така ли е?

— В голяма степен. Да.

— Ще бъде ли вярно, ако кажем, че заплатата ти се плаща от клиенти с интереси в опазването на околната среда?

— Би могло да се каже.

— Просто питам, Питър. Ще бъде ли вярно да се каже, че природозащитници ти плащат заплатата?

— Да.

— Добре. Тогава ще бъде ли вярно да се каже, че твоето мнение по различни въпроси е продиктувано от работата ти за природозащитници?

— Не, разбира се...

— Искаш да кажеш, че не си платен лакей на природозащитното движение?

— Не. Работата е там, че...

— Искаш да кажеш, че не вървиш по гайдата на природозащитниците? Че не повтаряш като папагал лозунгите на една огромна машина за набиране на средства и медиен натиск — една мултимилиардна пълноправна индустрия — със собствени частни интереси, които не винаги съвпадат с интересите на обществото?

— Дявол го взел...

— Това вбесява ли те? — попита Кенър.

— Дяволски си прав, че ме вбесява!

— Добре — каза Кенър. — Сега вече знаеш как се чувстват учените, когато обективността им се поставя под съмнение чрез гнусни намеци като онези, които ти направи преди малко. Със Санжонг ти предоставихме подбрана, проверена на високо научно ниво интерпретация на данните. Направена от няколко групи учени от няколко различни страни. А твоята реакция беше първо да я пренебрегнеш, а след това да я нападнеш по принцип. Ти не коментира данните. Не изтъкна контрааргументи. Просто я окаля с намеци.

— О, майната ти — каза Евънс. — Мислиш си, че имаш отговор за всичко. Но работата е там, че никой не е съгласен с теб. Никой на света не вярва, че Антарктика става по-студена.

— Тези учени вярват — каза Кенър. — Те са публикували данните.

Евънс вдигна ръце.

— Да вървят по дяволите. Не искам да говоря повече за това.

Тръгна към предната част на самолета и седна там, скръсти ръце и впери поглед през прозореца.

Кенър се обърна към Санжонг и Сара.

— Някой иска ли кафе?

Сара наблюдаваше Кенър и Евънс с известно неудобство. Макар през последните две години да беше работила за Мортън, тя съвсем не споделяше страстта на работодателя си към природозащитните каузи. През цялото това време бе поддържала бурна, вълнуваща връзка с един красив млад актьор. Времето им заедно представляваше безкрайни

сериите от страстни вечери и нощи, гневни скандали, затръшнати врати, съзлививи одобрявания, ревност и изневери — и всичко това я бе ангажирало повече, отколкото беше склонна да признае. Истината беше, че НФПР и другите екологични интереси на Мортън я занимаваха само доколкото го изискваше пряката ѝ работа. Поне докато кучият му син — актьорът — не се появи на страниците на „Пийпъл“ с млада актриса от телевизионния сериал, в който участваше и той, и Сара не реши окончателно, че това е краят, изтри онзи глупак от указателя на мобилния си телефон и се хвърли с главата надолу в работата си.

Но иначе и тя споделяше същата обща идея за състоянието на света като Евънс. Може би Евънс беше по-агресивен в отстояването на възгледите си и по-склонен да се доверява на общоприетото мнение, но в основни линии тя беше съгласна с него. А ето че Кенър хвърляше съмнение след съмнение върху всичко това.

И сега можеше само да се пита дали Кенър наистина е прав за всичко, което твърди. И да се чуди как двамата с Мортън се бяха сприятелили.

— Говорили ли сте за всичко това с Джордж? — попита тя.

— През последните седмици от живота му — да.

— И той спореше ли с теб като Евънс?

— Не. — Кенър поклати глава. — Защото вече знаеше.

— Какво знаеше?

Прекъсна ги гласът на пилота по интеркома:

— Добри новини. Облаците над Уедел се разкараха и след десет минути кацаме. За онези от вас, които никога не са кацали на лед, коланите се стягат ниско, а оборудването трябва да е добре прикрепено. Няма майтап.

Самолетът се сниши в бавен обиколен заход. Сара погледна през прозореца към неравната шир от бял, покрит със сняг лед. В далечината се виждаха редици сгради в ярки цветове — червено, синьо, зелено — построени на една канара, надвиснала над бурния сив океан.

— Станция Уедел — каза Кенър.

СТАНЦИЯ УЕДЕЛ
СРЯДА, 6 ОКТОМВРИ
11:04

Докато крачеше с усилие към постройките, които приличаха на неестествено големи детски кубчета, Евънс изрита една ледена буца. Беше в отвратително настроение. Чувстваше се несправедливо обруган от Кенър, когото вече беше определил като една от онези вечни контри, които са склонни да оспорват всичко конвенционално поради единствената причина, че е такава.

Но след като обстоятелствата ги бяха събрали — поне за следващите няколко дни, — Евънс реши да го избягва, доколкото е възможно. И определено да не влиза повече в разговор с него. Нямаше смисъл да се спори с екстремисти.

Погледна Сара, която вървеше до него през леденото поле. Бузите ѝ бяха порозовели от студения въздух. Изглеждаше много красива.

— Според мен е откачен — каза Евънс.

— Кенър ли?

— Да. Ти какво мислиш?

Тя сви рамене.

— Може би.

— Бас ловя, че статиите, които ми Даде, са фалшиви.

— Това лесно може да се провери — каза тя.

Изтупаха крака и влязоха в първата сграда.

Изследователска станция Уедел се оказа домът на трийсетина учени, дипломанти, техници и поддържащ персонал. Евънс приятно се изненада от уюта в сградите, с веселата кафетерия, залата за игри и големия физкултурен салон с цяла редица фитнес уреди. Имаше големи панорамни прозорци с изглед към неспокойния океан. Други прозорци гледаха към бялата безкрайност на ледения шелф Рос, който се простираше на запад.

Шефът на станцията Макгрегър ги посрещна топло. Беше едър и брадат и приличаше на Дядо Коледа в топла грейка. Евънс се подразни, когато се разбра, че Макгрегър е чувал за Кенър. Двамата моментално поведоха приятелски разговор.

Евънс се извини под претекст, че иска да си провери електронната поща. Заведоха го в стая с няколко компютърни терминала, той седна пред единия, влезе в интернет и веднага повика сайта на списание „Сайънс“.

Само след няколко минути вече знаеше, че отпратките, дадени му от Санжонг, действително съществуват. Прочете онлайн откъсите, а след това и целите статии. И се почувства малко по-добре. Кенър беше резюмирал вярно суровите данни, но изводите му се различаваха от тези на авторите. Авторите на тези статии твърдо вярваха в идеята за глобалното затопляне — и го казваха черно на бяло.

Или повечето поне.

Беше малко сложно. В една от статиите например, макар авторите да потвърждаваха на думи заплахата от глобално затопляне, данните им определено противоречаха на изводите. Но това объркване, предположи Евънс, сигурно се дължеше на твърде многото автори — почти половин дузина. Важното бе, че те поддържаха идеята за глобално затопляне. Само това имаше значение.

По-обезпокоителна беше статията за нарастващата дебелина на леда в ледения шелф Рос. Тук Евънс откри някои смущаващи моменти. Първо, авторът наистина казваше, че шелфът се топи от шест хиляди години, още от холоцена. (Макар Евънс да не си спомняше да е чел на друго място — а той беше изчел доста неща за топящия се антарктически лед — въпросното топене да е било налице през последните шест хиляди години.) Ако това беше вярно, изглежда, не беше никаква новост. Напротив, според автора истинската новина бил краят на тази продължителна тенденция на топене и първите данни за удебеляване на леда. Авторът намекваше, че това може да е първият знак за настъпването на нова ледникова епоха.

Господи!

Нова ледникова епоха?

На вратата зад него се почука и Сара подаде глава.

— Кенър ни вика. Открил е нещо. Изглежда, ще излизаме навън.

Картата заемаше цялата стена и показваше огромния континент с форма на звезда. В долния десен ъгъл се намираше станция Уедел и извитата арка на ледения шелф Рос.

— Разбрахме — каза Кенър, — че преди пет дни е пристигнал товарен кораб, който е донесъл контейнери с теренни материали за един американски учен — Джеймс Брюстър от Мичиганския университет. Брюстър е пристигнал наскоро — позволили са му да дойде в последния момент, защото условията на изследователската му стипендия били необичайно щедри по отношение на режимните разноски. Това означава, че станцията е щяла да получи известна сума крайно необходими й пари за оперативна дейност.

— Значи един вид си е купил правото да бъде тук? — попита Евънс.

— На практика — да.

— Кога е пристигнал?

— Миналата седмица.

— И къде е сега?

— На терен. — Кенър посочи картата. — Някъде южно от възвишенията на планина Терор. Където отиваме и ние.

— Казваш, че този учен е от Мичиган? — попита Сара.

— Не е — каза Кенър. — Току-що говорихме с университета. При тях наистина работи човек на име Джеймс Брюстър. Геофизик в Мичиганския университет, само че в момента е в Ан Арбър и чака жена му да роди.

— Тогава кой е този тук?

— Никой не знае.

— А оборудването, което са разтоварили от кораба? — попита Евънс.

— И за това никой нищо не знае. Било е транспортирано с хеликоптер на терена, както си е било в оригиналните контейнери. Този човек е там от една седмица, заедно с двама така наречени дипломанти. Каквото и да прави, явно работи в широк периметър, защото често мести лагера си. Никой не знае точно къде се намира в момента. — Кенър сниши глас. — Един от дипломантите се е върнал тук вчера, за да обработи компютърно някакви данни. Ние обаче няма да го използваме да ни заведе при шефа си, по очевидни причини. Ще

използваме услугите на един от постоянно пребиваващите служители тук, Джими Болдън. Той си разбира от работата. Времето е прекалено неспокойно за хеликоптери, така че ще пътуваме с шейни. До лагера има седемнайсет мили. С шейните би трябвало да стигнем за два часа. Външната температура е типична за пролетта в Антарктика — минус трийсет градуса по Целзий. Така че — облечете се. Някакви въпроси?

Евънс си погледна часовника.

— Няма ли да се стъмни скоро?

— С настъпването на пролетта денят тук значително се удължава. Когато стигнем там, още ще е светло. Единственият ни проблем е тук — каза Кенър и посочи на картата. — Ще трябва да пресечем насечената зона.

НАСЕЧЕНАТА ЗОНА
СРЯДА, 6 ОКТОМВРИ
12:09

— Насечената зона? — каза Джими Болдън, докато вървяха към транспортния заслон. — Не е кой знае какво. Просто трябва да внимавате, това е.

— Но какво представлява? — попита Сара.

— Това е участък, където ледът е подложен на страничен опън, нещо подобно на ситуацията в Калифорния. Но вместо да причинява земетресения, насича терена с цепнатини. Много и дълбоки.

— И ще трябва да го пресечем това нещо?

— Не е проблем — каза Болдън. — Преди две години построиха път, който пресича безопасно зоната. Запълниха всички цепнатини.

Влязоха в заслона от гофрирана стоманена ламарина и Евънс видя редица тромави возила с червени кабинки и тракторни вериги.

— Това са шейните — каза Болдън. — Ти и Сара ще се качите в едната, доктор Кенър в другата, а аз ще ви водя в третата.

— Защо всички не са качим в една?

— Стандартна предпазна мярка. За по-малка тежест. Нали не искате шейната ви да пропадне в някоя цепнатина?

— Нали каза, че цепнатини са запълнени?

— Запълнени са. Но пътят е върху ледено поле, а ледът се движи с по пет сантиметра на ден. Което означава, че и пътят се движи. Не се притеснявайте, той е ясно обозначен с флагчета. — Болдън се покатери на дебелата верига. — Елате да ви покажа как се управлява шейната. В общи линии като обикновена кола — педалът е тук, това е ръчната спирачка, съединителят, воланът. Парното се включва оттук — той показва едно копче — и гледайте да не го изключвате. Така температурата в кабинката ще е около десет градуса над нулата. Този голям оранжев фар на таблото е транспондърът. Включва се с този бутон. Автоматично се включва и когато шейната се наклони с повече от трийсет градуса спрямо хоризонтала.

— Искаш да кажеш, ако паднем в цепнатина — уточни Сара.

— Повярвайте ми — няма такава опасност. Просто ви показвам кое как работи. Транспондерът предава код, който е уникален за всяка шейна, така че да дойдем и да ви намерим. Ако по някаква причина се наложи да ви спасяваме, трябва да знаете, че средното време за спасяване е два часа. Храната ви е тук, водата тук. Имате достатъчно за десет дни. Аптечката е тук, включително морфин и антибиотици. Пожарогасителят е тук. Експедиционната екипировка е в тази кутия — котки, въжета и така нататък. Спалните чували са тук, заедно с минигрейки. Ще ви спасят от измръзване в продължение на седмица, ако се мушнете вътре. Това е, кажи-речи. Имаме връзка по радиото. Говорителят е в кабината. Микрофонът е над предното стъкло. Активира се гласово — нужно е само да кажете нещо. Разбрахте ли?

— Разбрахме — каза Сара и се вмъкна в кабинката.

— Ами да тръгваме тогава. Професоре, да питате нещо?

— Не, всичко ми е ясно — каза Кенър и се качи в съседната шейна.

— Добре — каза Болдън. — Само помнете, че температурата навън е трийсет под нулата. Ръцете и лицето ви да са покрити. Откритата кожа измръзва за по-малко от минута. Пет минути и може да си изгубите част от анатомията. Не искаме да си идете вкъщи с по-малко пръсти от онези, с които сте дошли. Или без носове.

Болдън отиде при третата шейна и каза:

— Ще се движим в колона по един. Дистанция от три дължини. Не я скъсявайте при никакви обстоятелства, не изоставяйте също. Ако се разрази буря и видимостта намалее, поддържаеме същата дистанция, но с по-ниска скорост. Разбрано?

Всички кимнаха.

— Да тръгваме тогава.

В другия край на навеса една врата от гофрирана ламарина се вдигна със скърцане. Навън слънцето светеше ярко.

— Времето изглежда чудесно — каза Болдън. И сред облак от дизелови пари подкара първата шейна към вратата.

Толкова друсаше, че сякаш костите им се разместваха. Леденото поле, което изглеждаше толкова плоско и еднообразно от разстояние, се оказа изненадващо неравно отблизо, с дълги тесни падини и

стръмни склонове. Евънс имаше чувството, че е в лодка, подмятана от бурно море, само дето морето беше замръзнало и те бавно пълзяха през него.

Караше Сара, ръцете ѝ стискаха уверено волана. Евънс седеше до нея, впил пръсти в таблото за равновесие.

— С каква скорост се движим?

— С малко повече от двайсет километра в час, струва ми се.

Евънс изсумтя, когато забиха нос в тясна падина и с мъка излазиха нагоре.

— И ни чакат още два часа?

— Той така каза. Между другото, ти провери ли източниците на Кенър?

— Да — сърдито отговори Евънс.

— Фалшиви ли бяха?

— Не.

Тяхната шейна беше последна. Пред тях се движеше Кенър, най-отпред — Болдън.

Радиото изсъска.

— Така — чука те гласа на Болдън по говорителя. — Навлизаме в насечената зона. Поддържайте дистанцията и се движете в коридора между флагчетата.

Евънс не забелязваше нищо по-различно — все същото ледено поле, ослепително бяло на слънцето, — но от двете страни на маршрута имаше червени флагчета на двуметрови пилони.

След малко Евънс присви очи към полето извън пътя и цепнатините в леда. Бяха с наситеносин цвят и сякаш излъчваха собствена светлина.

— Колко са дълбоки? — попита той.

— Най-дълбоката, която сме намирали, е около километър — отговори Болдън по радиото. — Някои са по триста метра. Повечето са по трийсетина метра или по-малко.

— И всички ли са такива на цвят?

— Да. Но не ви трябва да ги гледате отблизо.

Въпреки сериозните предупреждения пресякоха зоната без проблеми и флагчетата останаха зад тях. Сега вляво се виждаше ниска

планина, покрита с бели облаци.

— Това е Еребус — каза Болдън. — Активен вулкан. Онова, дете излиза от върха, е пара. Понякога плюе лава, но не толкова надалеч. Терор не е активен. Можете да го видите напред. Онзи малък склон.

Евънс беше разочарован. Името, планина Терор, го беше настроило за нещо страховито — а не за този полегат хълм с оголени скали на върха. Ако не му бяха посочили планината, можеше изобщо да не я забележи.

— Защо са го нарекли така? — попита той. — Терор — нищо кой знае колко ужасно не виждам в него.

— Няма нищо общо с това. Първите антарктически забележителности са наречени на корабите, които са ги открили — каза Болдън. — „Терор“ явно е било име на кораб от деветнайсети век.

— Къде е лагерът на Брюстър? — попита Сара.

— Би трябвало да го видим всеки момент — каза Болдън. — А вие какво, нещо като инспектори ли сте?

— Ние сме от международната инспекционна агенция — каза Кенър. — Задачата ни е да се уверим, че нито един американски изследователски проект не нарушава международните споразумения за Антарктида.

— И какво?

— Доктор Брюстър се включи толкова внезапно, че така и не е представил изследователската си стипендия за одобрение от агенцията — продължи Кенър. — Така че ще го проверим на място. Рутинна проверка.

Подскачаха и се тръскаха още няколко минути в мълчание. Все още нямаше и следа от лагер.

— Хм, може да го е преместил — каза Болдън.

— Какви изследвания провежда той, между другото? — попита Кенър.

— Не съм сигурен — каза Болдън, — но чух, че изучавал механизмите на леденото отцепване. Нали се сещате, как ледът стига до ръба и след това се отцепва от шелфа. Залагал GPS устройства в леда, за да проследи движението му към морето.

— Близо ли сме до морето? — попита Евънс.

— На шестнайсет-седемнайсет километра — каза Болдън. — На север.

— Ако изучава формирането на айсберги, защо работи толкова далеч от брега? — намеси се Сара.

— Това всъщност не е много далеч — каза Кенър. — Преди две години от шелф Рос се отцепи айсберг с ширина шест и дължина шейсет километра. Голям колкото Роуд Айланд. Един от най-големите, документиран някога.

— Не заради глобалното затопляне обаче — каза Евънс на Сара с отвратено сумтене. — Глобалното затопляне не може да е отговорно за това. О, не.

— Всъщност наистина не е отговорно — каза Кенър. — Причината е в местните условия.

Евънс въздъхна.

— Защо ли не съм изненадан?

— Няма нищо нередно в идеята за местни условия, Питър — каза Кенър. — Това е *континент*. Би било изненадващо, ако си нямаше свои отличителни климатични модели, независими от глобалните тенденции, съществуващи или не.

— Съвсем вярно — каза Болдън. — Тук определено има местни модели. Като китабатичните ветрове например.

— Като какво?

— Китабатичните ветрове. Това са гравитационни ветрове. Може да сте забелязали, че тук е доста по-ветровито, отколкото във вътрешността. Вътрешността на континента е сравнително тиха.

— Какво е гравитационен вятър? — попита Евънс.

— На практика Антарктика е един голям леден купол — подхвана Болдън. — Вътрешността е по-нависоко от крайбрежието. И е по-студена. Студеният въздух се придвижва надолу и постепенно набира скорост. Понякога достига до осемдесет — сто и двайсет километра в час при брега. Днес обаче не е много силен.

— За наш късмет — каза Евънс.

И тогава Болдън каза:

— Вижте там, право напред. Изследователският лагер на професор Брюстър.

ЛАГЕРЪТ НА БРЮСТЪР
СРЯДА, 6 ОКТОМВРИ
14:04

Нямаше много за гледане — две оранжеви палатки с куполообразна форма, една малка и една голяма, плющящи на вятъра. Голямата като че ли беше за оборудването — ръбове на контейнери издуваха на места платнището ѝ. От другата страна на лагера се виждаха означени с оранжеви флагчета устройства, прикрепени в леда на стотина метра разстояние едно от друго в линия, която се губеше в далечината.

— Ще спрем тук — каза Болдън. — Доктор Брюстър, изглежда, не е в лагера. Шейната му я няма.

— Само ще огледам — каза Кенър.

Изключиха двигателите и излязоха от шейните. На Евънс му беше студено и в кабината, но леденият въздух навън буквално му спря дъха. Закашля се от усилието да диша. Кенър, изглежда, не срещаше такива затруднения — тръгна право към голямата палатка и изчезна вътре.

Болдън посочи редицата флагчета.

— Виждате ли следите от шейната му, успоредно на сензорните устройства? Сигурно е отишъл да провери замерванията. Разположил ги е на повече от сто и петдесет километра на запад.

— Сто и петдесет километра? — възкликна Сара.

— Да. Разположил е GPS-радио устройства по цялата тази дължина. Те предават информация и той следи как се придвижват заедно с леда.

— Но едва ли се касае за голямо придвижване...

— За период от няколко дни — да. Но тези устройства ще останат на местата си година и повече. И ще предават данните чрез радиосигнали до Уедел.

— Доктор Брюстър ще остане толкова дълго?

— О, не, той ще се прибере, сигурен съм. Твърде скъпо е да остане тук. Стипендията му покрива само двацет и един дни

първоначален престой и след това по една седмица на всеки няколко месеца за мониториране на резултатите. Но ние ще му препращаме данните. Даже тия дни ги качихме в интернет — ще ги получава, без значение къде се намира.

— Значи сте му направили уеб страница с ограничен достъп?

— Именно.

Евънс затупа с крака на студа.

— Е, няма ли да се връща тоя Брюстър?

— Трябва да се върне. Но кога, не мога да кажа.

Кенър извика откъм палатката:

— Евънс!

— Май иска да ида при него.

Евънс тръгна към палатката, а Болдън каза на Сара:

— Идете и вие с него, ако искате. — И посочи на юг, където се събираха тъмни облаци. — По-добре да не се мотаем тук прекалено дълго. Май се задава буря. Чака ни два часа път обратно и никак няма да е забавно, ако бурята ни настигне. Видимостта пада до три метра и по-малко. Ще трябва да останем тук, докато не отмине. Кое то може да отнеме два-три дни.

— Ще им кажа — отвърна тя.

Евънс отметна платнището. Вътрешността грееше в оранжево от материята на палатката. Пълно беше с останки от дървени сандъци, разбити и наредени на купчини по земята. Върху тях имаше десетки кутии от твърд картон, всичките с еднакви надписи — логото на Мичиганския университет, а отдолу надпис в зелено:

Мичигански университет

Катедра „Екологични науки“

Съдържание: изследователски материали

Изключително чувствителни

ТРЕТИРАЙ ВНИМАТЕЛНО

Тази страна нагоре

— Изглежда нормално — каза Евънс. — Сигурен ли се, че този човек наистина не е изследовател?

— Виж сам — каза Кенър и отвори една от картонените кутии.

Вътре имаше стек пластмасови конуси, приблизително с размерите на конусите за пътна маркировка. Само дето тези бяха черни, а не оранжеви. — Знаеш ли какво представляват тези неща?

— Не. — Евънс поклати глава.

Сара влезе в палатката.

— Болдън казва, че се задава буря и трябва да побързаме.

— Не се притеснявай, няма да се бавим — каза Кенър. — Сара, искам да отидеш в другата палатка. Виж дали няма да намериш компютър там. Какъвто и да е — лаптоп, лабораторен, джобен — каквото и да е, стига да има микропроцесор. Виж дали ще намериш и някакво радиоустройство.

— Какво по-точно?

— Нещо с антена.

— Добре. — Тя се обърна и излезе.

Евънс още преглеждаше кутиите. Отваряше вече четвърта. Във всички имаше черни конуси.

— Не разбирам.

Кенър взе един конус и го обърна към светлината. С релефни букви пишеше: РТВС-ХХ-904/8776-AW203 САЩ МО.

— Министерство на отбраната. Това нещо военно ли е? — попита Евънс.

— Да — каза Кенър.

— Но какво представляват?

— Това са предпазни контейнери за конусовидни ВПВ-та.

— ВПВ-та?

— Времево прецизирани взривове. Това са експлозиви, които се детонират от компютър в разстояние на милисекунди, така че да генерират резонансен ефект. Отделните взривове не са особено разрушителни, но разположението им във времето е такова, че създава резонансни вълни в заобикалящата материя. Точно оттам идва разрушителната сила — от резонансната вълна.

— Какво е резонансна вълна?

— Виждал ли си как малките момичета играят на въже — две от децата го въртят, а трето го прескача? Да? Така, а сега си представи, че

не въртят въжето, а само го движат бързо нагоре-надолу. При това движение се генерират вълни по дължината на въжето, напред и назад.

— Да...

— Но ако момичетата го движат с определена скорост, вълните сякаш спират да се движат напред и назад. Въжето приема извита форма и я задържа. Виждал ли си го? Е, това е резонансна вълна. Движи се напред-назад в съвършен синхрон и в резултат изглежда неподвижна.

— И тези експлозиви правят същото?

— Да. В природата резонансните вълни са изключително мощни. Могат да разкъсат висящ мост на парчета. Могат да разрушат небостъргач. Най-разрушителните ефекти на земетресенията са причинени от резонансните вълни, породени в земната кора.

— И Брюстър е поставил тези експлозиви... наредил ги е в редица... дълга сто и петдесет километра? Нали така каза Болдън? Сто и петдесет километра?!

— Да. И според мен няма съмнение какво е намислил. Нашият приятел Брюстър се надява да откъсне най-големия айсберг в историята на планетата.

Сара мушна глава в палатката и Кенър се обърна към нея.

— Намери ли компютър?

— Не — каза тя. — Там няма нищо. Съвсем нищо. Няма спален чувал, няма храна, нито никакви лични вещи. Палатката е празна. Този тип е изчезнал.

Кенър изруга, после каза:

— Добре. Слушайте внимателно. Ето какво ще направим.

КЪМ СТАНЦИЯ УЕДЕЛ
СРЯДА, 6 ОКТОМВРИ
14:22

— О, не — каза Джими Болдън и поклати глава. — Съжалявам, но не мога да го позволя, доктор Кенър. Прекалено е опасно.

— Защо да е опасно? — попита Кенър. — Ти ще върнеш тези двамата в станцията, а аз ще тръгна по следите от шейната на Брюстър и ще го пресрещна.

— Не, сър, всички оставаме заедно.

— Джими — твърдо каза Кенър, — това няма да стане.

— С цялото ми уважение, сър, вие нямате опит в тази част на света...

— Забравяш каква ми е работата — каза Кенър. — Живях в станция Восток шест месеца през зимата на деветдесет и девета. През деветдесет и първа изкарах три месеца в Морвал. Много добре знам какво правя.

— Ами, вижте, не знам...

— Обади се в Уедел. Ръководителят на станцията ще го потвърди.

— Е, щом поставяте въпроса по този начин...

— Поставям го — твърдо отсече Кенър. — А сега върни тези двамата в базата. Губим време.

— Добре, щом вие ще се оправите... — Болдън се обърна към Евънс и Сара. — Ами, ние да тръгваме тогава. Качвайте се и да потегляме.

След няколко минути Евънс и Сара вече се подрусваха в шейната след Болдън. Зад тях Кенър караше своята успоредно на флагчетата в източна посока. Евънс погледна назад и го видя да спира — слезе от шейната, провери набързо едно от флагчетата, после се качи пак и потегли.

Болдън също го беше видял и разтревожено попита:

— Какво прави?

— Просто оглежда устройството.

— Не бива да слиза от шейната — каза Болдън. — И не бива да е сам на шелфа. Това е против правилата.

Сара остана с чувството, че Болдън всеки момент ще обърне шейната си назад, и се обади:

— Мога да ти кажа едно нещо за доктор Кенър, Джими.

— Какво?

— Гледай да не го ядосаш.

— Така ли?

— Да, Джими. Точно така.

— Ами... добре тогава.

Продължиха напред, изкачваха поредното възвишение, после се спускаха по обратния му наклон. Лагерът на Брюстър отдавна беше останал назад, също като шейната на Кенър. Напред лежеше огромното бяло поле на ледения шелф Рос, простиращо се чак до сивия хоризонт.

— Два часа, приятели — каза Болдън. — А после — горещ душ.

Първият час мина скучно. Евънс току задрямваше преди поредното рязко друсване на шейната да го разбуди. После дрямката го надвиваше отново и главата му клюмваше, но само до следващото раздрусване.

По едно време попита Сара:

— Не се ли умори?

— Не, въобще.

Слънцето се беше снишило над хоризонта, покрито с гъста мъгла. Пейзажът тънеше в отънъци на бледосиво и границата между земя и небе почти не се забелязваше. Евънс се прозина.

— Искаш ли аз да карам?

— Не, благодаря, справям се.

— Аз съм добър шофьор.

— Знам.

Евънс си помисли, че Сара определено обича да командва, нищо че беше чаровна и красива. Беше от онези жени, които не дават на никого дистанционното за телевизора.

— Бас държа, че не пускаш дистанционното — каза той.

— Така ли мислиш? — Тя се усмихна.

В известен смисъл го дразнеше фактът, че Сара не го взема на сериозно като мъж. Поне не като мъж, към когото би могла да изпита интерес. От друга страна, тя беше твърде хладна за неговия вкус. Твърде руса — ледено руса. А и самоконтролът ѝ под красивата външност му идваше малко в повече.

Радиото прещрака и Болдън каза:

— Не ми харесва какво се задава. По-добре ще е да минем напъряко.

— Откъде напъряко?

— Само половин миля е, но ще спестим двайсетина минути. Следвайте ме. — Той обърна шейната си наляво, встрани от отъпкания сняг на пътя, към ледените полета.

— Добре — каза Сара. — След теб сме.

— Добре се справяш — каза Болдън. — Все още сме на един час път от Уедел. Познавам маршрута, лесна работа. Вие само стойте зад мен. Точно зад мен, не се отклонявайте вляво или вдясно, разбрано?

— Разбрано — потвърди Сара.

— Добре.

За няколко минути се придвижиха на няколкостотин метра от пътя. Снегът тук беше твърд, веригите на шейните скърцаха и пищяха по него.

— Вече се движим по лед — каза Болдън след малко.

— Забелязах.

— Не остана много.

Евънс гледаше през прозореца. Вече не виждаше пътя. Всъщност вече не беше сигурен в коя посока е останал. Всичко изглеждаше еднакво. Внезапно го обзе тревога.

— Наистина сме в средата на нищото.

Шейната се плъзна странично по леда и той се хвана за таблото и възкликна:

— Божке!

— Ти да не си от нервните пътници? — попита Сара.

— Май има нещо такова.

— Жалко, че не можем да послушаеме музика. Има ли някакъв начин да си пуснем музика? — попита тя Болдън.

— Би трябвало — каза той. — Уедел излъчва денонощно. Минутка само. — Спря шейната си, слезе и тръгна назад към тяхната.

Покатери се на веригата и отвори вратата. Отвън моментално нахлу леден въздух. — Понякога това създава смущения — каза той и откачи транспондера от таблото. — Така. Я опитайте радиото сега.

Сара завъртя копчето на приемника. Болдън тръгна към своята шейна, понесъл транспондера им. След секунди включи на скорост и дизеловият двигател изплю черен облак изгорели газове.

— Мислех, че са си осигурили по-екологични возила — каза Евънс, загледан в пушилката, докато шейната на Болдън поемаше напред.

— Не улавям никаква музика — каза Сара.

— Няма значение. Не държа чак толкова.

Изминаха още стотина метра и Болдън пак спря.

— Сега пък какво има? — попита Евънс.

Болдън слезе от шейната, мина зад нея и се наведе да огледа веригите.

Сара още се мъчеше с радиото. Натискаше копчетата за различните честоти, но откриваше само статичен шум.

— Откажи се, този шум е ужасен — каза Евънс. — Просто го изключи. Защо всъщност спряхме?

— Не знам — каза Сара. — Той, изглежда, проверява нещо.

Болдън се обърна и погледна към тях. Не помръдваше. Само стоеше и ги гледаше.

— Дали не трябва да излезем? — каза Евънс.

Радиото изпука и се чу следното:

— ... Уедел до... 401. Чувате ли ме, доктор Кенър? Станция Уедел до... Кенър. Чувате ли?

— Хей — каза Сара и се усмихна. — Май най-после хванах нещо.

Радиото съскаше и пукаше.

— ... току-що Джими Болдън бе открит в безсъзнание... работилницата. Не знаем кой е... там с... но не е...

— Ох, мамка му — каза Евънс, втренчил поглед в мъжа отпред. — Този не е Болдън? Тогава кой е?

— Не знам, но ни е препречил пътя — каза Сара. — И чака.

— Какво чака?

Изпод тях се чу силен трясък. В затвореното пространство на кабината звукът проехтя като изстрел. Шейната леко се измести.

— Майната му — каза Сара. — Махаме се оттук, дори ако трябва да го прегазя това копеле. — Тя включи на скорост и шейната запълзя назад. Сара дръпна лоста и шейната тръгна напред.

Още един трясък!

— Тръгвай! — извика Евънс. — Тръгвай!

Тряс! Тряс! Шейната се разтърси и се килна. Евънс погледна човека, който се преструваше на Болдън.

— Ледът е — каза Сара. — Той чака ледът да се счупи под тежестта ни.

— Прегази го! — каза Евънс и посочи напред. Мнимият Болдън им правеше някакъв знак. В първия момент Евънс не схвана какво има предвид. После разбра.

Махаше им за сбогом.

Сара настъпи педала за газта и двигателят зарева, но в следващия миг теренът под тях поддаде окончателно и шейната заби нос надолу. Евънс видя синьоледената стена на цепнатина. После шейната се наклони още напред, за миг застина в свят от зловещо синьо, после се гмурна към чернотата долу.

НАСЕЧЕНАТА ЗОНА
СРЯДА, 6 ОКТОМВРИ
15:51

Сара отвори очи и видя огромен рояк сини звезди, разпръскващ се радиално във всички посоки. Челото ѝ беше леденостудено, усещаше ужасна болка във врата. Размърда се предпазливо и почна да проверява крайниците си поред. Боляха я, но можеше да ги движи всичките, с изключение на десния крак, който беше затиснат под нещо. Закашля се, после се опита да определи положението си. Лежеше на хълбок, лицето ѝ беше притиснато към предното стъкло — беше го пукнала с чело. Тя се надигна и бавно се огледа.

Беше тъмно — или здрачно по-скоро. Слаба светлина идваше някъде вляво от нея. Все пак се виждаше, че кабинката лежи на едната си страна, а веригите на шейната опират в ледената стена. Сигурно бяха паднали върху нещо като издатина или корниз. Погледна нагоре — отворът на цепнатината беше изненадващо близо, на трийсет или четирийсет метра над нея. Достатъчно близо да я изпълни с надежда.

Огледа се за Евънс. Но всичко под нея тънеше в мрак. Изобщо не го виждаше. Тя изстена, разбрала къде всъщност са попаднали.

Нямаше издатина, нито корниз.

Шейната беше паднала в стесняващата се цепнатина и беше заседнала странично между стените ѝ. Веригите опираха в едната, покривът на кабинката — в другата, а самата кабинка висеше над мастиленосиня пропаст. Вратата от страната на Евънс зееше отворена.

Евънс не беше в кабинката.

Беше паднал.

В мрака.

— Питър?

Никакъв отговор.

— Питър, чуваш ли ме?

Ослуша се напрегнато. Нищо. Никакъв звук или движение.

Съвсем нищо.

И после разбра — бе съвсем самичка тук, долу. На четиридесет метра дълбочина в ледена пропаст, посред еднообразно ледено поле, далеч от пътя, далеч от всичко.

И с ужас осъзна, че тук ще е гробът ѝ.

Болдън — или който и да беше — го бе планирал много добре. Беше им взел транспондера. Спокойно можеше да се отдалечи на няколко мили, да го пусне в някоя дълбока цепнатина и да се върне в базата. Спасителните отряди щяха да се насочат към транспондера. Той пък щеше да е далеч от нея. Сигурно щяха да я търсят с дни в другата цепнатина, преди да се откажат.

А ако разширяха търсенето? Пак нямаше да намерят шейната. Манар да бе само на четирийсет метра под повърхността, със същия успех можеше да е и на четиристотин. Твърде дълбоко беше заседнала, за да се види от минаващ хеликоптер или дори от минаваща наблизко шейна. Не че някой би дошъл тук. Щяха да решат, че шейната се е отклонила от обозначения път, и да търсят в близост до него. А не тук, в средата на леденото поле. Пътят беше дълъг двацет и пет километра. Щяха да го претърсват с дни.

„Не — помисли си Сара. — Никога няма да ме намерят“.

А дори и да се измъкнеше някак на повърхността, после какво? Нямаше компас, нямаше карта, нито GPS. И радио нямаше — то лежеше смазано под коляното ѝ. Дори нямаше представа в каква посока се намира станция Уедел.

Разбира се, имаше яркочервена парка, която се виждаше отдалеч, имаше също запаси, храна, оборудване — всичко, за което им беше обяснил онзи тип, преди да тръгнат. Какво точно беше обаче? Смътно си спомняше нещо за катераческо оборудване. Котки и въжета!

Наведе се, успя да измъкне стъпалото си изпод кутия с инструменти, после изпълзя в задната част на кабината, като внимаваше да не пропадне през зейналата врата. В неизменния здрач на цепнатината видя отделението със запасите. Беше се смачкало леко от удара и не можеше да се отвори.

Върна се при кутията с инструменти, извади чук и отвертка и през следващия половин час се мъчи да отвори отделението. Накрая, с остро метално скърцане, вратата се отвори широко.

Отделението беше празно.

Нямаше храна, нямаше вода, нямаше катераческо оборудване. Нямаше спални чували, нямаше грейки.

Нямаше абсолютно нищо.

Сара си пое дълбоко дъх и бавно го изпусна. Остана спокойна, напук на обсаждащата я паника. Обмисли възможностите си. Без въжета и котки не можеше да се изкатери до повърхността. Какво би могла да използва вместо тях? Разполагаше с кутията за инструменти. Дали не би могла да използва отвертката вместо пикел? Като че ли бе твърде малка. Би могла да разглоби скоростната кутия и да си направи импровизиран пикел от частите. Или пък да разглоби част от веригата и да открие нещо полезно там.

Нямаше котки, но ако намереше някакви заострени неща, болтове или нещо такова, би могла да пробие с тях подметките на обувките си отвътре навън и да ги използва вместо котки. А вместо въже? Някаква дреха може би... Огледа вътрешността на кабинката. Ако разкъсаше тапицерията на седалките? Или я нарежеше на ивици? Това би могло да свърши работа.

По този начин поддържаше духа си. Поддържаше се в движение. Дори шансът ѝ за успех да беше малък, все пак имаше шанс. *Шанс.*

Съсредоточи се върху това.

Къде беше Кенър? Какво щеше да направи, когато чуеше съобщението по радиото? Сигурно вече го бе чул. Дали щеше да се върне в Уедел? Сигурно. И щеше да търси онзи тип, дето те го мислеха за Болдън. Само че ако питаха Сара, той със сигурност вече беше изчезнал.

А с него изчезваше и нейната надежда за спасение.

Кристалът на часовника ѝ се беше счупил. Не знаеше от колко време е тук, но забеляза, че е станало по-тъмно. Цепнатината над нея не беше вече толкова светла. Или времето на повърхността се променяше, или слънцето се беше спуснало още. Второто би означавало, че е тук вече два или три часа.

Усещаше, че губи подвижността на тялото си — не само заради контузиите от падането, а и заради студа. Кабинката беше изгубила топлината си.

Хрумна ѝ, че може да включи двигателя и заедно с него парното. Струваше си да опита. Включи фаровете — единият работеше и светлината му се отрази в ледената стена. Значи акумулаторът даваше електричество.

Тя завъртя ключа и генераторът издаде стържещ звук. Двигателят не поде.

И в този момент чу вик:

— Хей!

Погледна нагоре, към повърхността. Не видя нищо освен отвора на цепнатината и ивицата сиво небе.

— Хей!

Примижа. Наистина ли имаше някой там горе? Извика на свой ред:

— Хей! Тук, долу съм!

— Знам къде си — каза гласът.

И чак сега Сара си даде сметка, че гласът идва отдолу.

Погледна натам, в дълбините на цепнатината, и извика:

— Питър?

— Направо замръзвам, мамка му — каза той. Гласът му долетя от мрака.

— Ранен ли си?

— Май не. Не знам. Не мога да помръдна. Заклецил съм се в нещо като пролука.

— Колко надолу си?

— Не знам. Не мога да обърна глава, за да погледна. Заклещен съм, Сара. — Гласът му потрепна уплашено.

— Изобщо ли не можеш да помръднеш?

— Само едната ръка.

— Виждаш ли нещо?

— Лед. Виждам синя стена. На две крачки от мен.

Сара беше обкрачила отворената врата и се взираше надолу в цепнатината, напругаше очи да различи нещо. Долу беше много тъмно. Но ѝ се струваше, че малко по-надолу цепнатината се стеснява рязко. Ако наистина беше така, може би Питър не беше далеч от нея.

— Питър. Раздвижи ръката си. Можеш ли?

— Да.

— Махни.

— Махам.

Нищо не видя. Само мрак.

— Добре — каза тя. — Можеш да спреш.

— Видя ли ме?

— Не.

— Мамка му. — Той се закашля. — Много е студено, Сара.

— Знам. Стискай зъби.

Трябваше да открие начин да види какво има надолу. Погледна под таблото, близо до прикрепения към стената на кабинката пожарогасител. Щом имаше пожарогасител, сигурно имаше и фенерче. Все трябваше да има фенерче... някъде.

Нямаше под таблото.

Може би в жабката. Отвори я, пхна ръка вътре и заопипва в мрака. Шум от смачкана хартия. Пръстите ѝ се свиха около твърд цилиндър. Извади го.

Фенерче.

Включи го. Работеше. Насочи лъча му към дълбините на цепнатината.

— Това го виждам — каза Питър. — Виждам светлината.

— Браво — каза тя. — А сега размахай пак ръка.

— Махам.

— Сега ли?

— Сега, махам ти.

Тя се взираше.

— Питър, не те виждам... чакай малко. — Виждаше го, макар и само върховете на пръстите му в яркочервената ръкавица — подаваха се едва-едва изпод веригите на шейната.

— Питър.

— Какво?

— Съвсем близо си до мен — каза тя. — Сигурно няма и два метра.

— Супер. Можеш ли да ме измъкнеш?

— Сигурно, ако имах въже.

— Няма въже? — попита невярващо той.

— Да. Отворих отделението със запасите. Празно е.

— Но то не е в отделението — каза той. — Под седалката е.

— Какво?

— Видях го. Въжетата и другите неща са под седалката до шофьора.

Тя провери. Седалката имаше стоманена основа, здраво прикрепена към пода. Не личеше основата да е куха — нямаше вратички или нещо такова. Трудно ѝ беше да маневрира около седалката, за да огледа от всички страни, но че нямаше врати се виждаше веднага. Споходена от внезапно вдъхновение, тя вдигна тапицираната седалка — под нея наистина имаше отделение. Лъчът на фенерчето ѝ освети въжета, куки, пикели, котки...

— Открих ги — каза тя. — Прав беше. Всичко е тук.

— Уф — въздъхна той.

Тя извади екипировката, като внимаваше нещо да не падне през вратата. Пръстите ѝ вече губеха чувствителността си от студа и тя с мъка ги сви около двайсетметровото найлоново въже с тривърха кука в единия край.

— Питър. Ако ти спусна въже, ще можеш ли да го хванеш?

— Може би. Сигурно.

— Ще можеш ли да го стиснеш здраво, така че да те издърпам?

— Не знам. Само едната ми ръка е свободна. Другата е затисната под мен.

— Ще имаш ли сили да те издърпам само на едната ти ръка?

— Не знам. Едва ли. Така де, ако ме изтеглиш наполовина и взема, че изпусна въжето... — Гласът му пресекна, все едно всеки миг щеше да се разплаче.

— Добре — каза тя. — Не се тревожи.

— В капан съм, Сара!

— Не си.

— Съм, в капан съм, в шибан капан, мамка му! — Обхващаше го паника. — Ще си умра тук!

— Питър. Престани. — Навиваше въжето около кръста си, докато говореше. — Всичко ще се оправи. Имам план.

— Какъв план?

— Ще спусна въжето, в края му има кука за лед — каза тя. — Можеш ли да я закачиш за нещо? На колана си например?

— Не, на колана не мога... Не. Затиснат съм, Сара. Не мога да помръдна. Не мога да стигна дори до колана си.

Тя се опитваше да си представи положението му. Изглежда, беше попаднал в някаква пролука в леда. Страшно беше да си го представиш дори. Нищо чудно, че беше толкова уплашен.

— Питър — подхвана тя отново, — можеш ли да я закачиш за нещо, каквото и да е?

— Ще се опитам.

— Добре. Спускам го — каза тя и спусна въжето. Куката изчезна в мрака. — Виждаш ли го?

— Виждам го.

— Можеш ли да хванеш куката?

— Не.

— Добре, ще я залюлея към теб. — Тя помръдна леко китката си и залюля въжето. Куката се скри от погледа, после се върна, после пак се скри.

— Не мога... продължавай да я люлееш, Сара.

— Люлея я.

— Не я стигам, Сара.

— Опитай пак.

— Трябва да е по-ниско.

— Добре. Колко по-ниско?

— Трийсетина сантиметра.

— Добре. — Тя спусна въжето още една стъпка. — Така?

— Да, сега я залюлей.

Тя залюля възето. Чуваше го да сумти от напрежение, но всеки път куката се връщаше назад.

— Не мога, Сара.

— Можеш. Опитай пак.

— Не мога. Пръстите ми са ледени.

— Опитай — каза тя. — Ето я пак.

— Не мога, Сара, не мога... Хей!

— Какво?

— Почти я хванах.

Загледана надолу, Сара видя, че куката се върти. Наистина я беше докоснал.

— Още веднъж — каза тя. — Ще успееш, Питър.

— Опитвам се, просто едва си усещам... хванах я, Сара. Хванах я!

Тя въздъхна облекчено.

Той кашляше в мрака. Тя чакаше.

— Така — каза той. — Закачих я за якето си.

— Къде?

— Отпред. На гърдите.

Както си го представяше Сара, ако куката разкъсаше якето, щеше да се забие право в брадичката му.

— Не, Питър. Закачи я под мишницата.

— Не мога, освен ако преди това не ме изтеглиш поне половин метър.

— Добре. Кажи кога.

Той се закашля отново.

— Слушай, Сара. Ти можеш ли въобще да ме изтеглиш?

Беше избягвала да мисли за това. Просто беше приела, че все някак ще го направи. Разбира се, не знаеше колко здраво е заседнал, но...

— Да — каза тя. — Ще мога.

— Сигурна ли си? Тежа осемдесет килограма. — Закашля се отново. — А може и повече. Пет отгоре.

— Завързала съм възето за волана.

— Добре, но само... не ме изпускай.

— Няма да те изпусна, Питър.

Пауза.

— Ти колко килограма си?

— Питър, никога не задавай този въпрос на една дама. Особено в Лос Анжелис.

— Не сме в Лос Анжелис.

— Не знам колко килограма съм — каза тя. Знаеше съвсем точно, разбира се. Тежеше шейсет и седем килограма. С петнайсетина по-малко от него. — Но знам, че мога да те издърпам. Готов ли си?

— Мамка му!

— Питър, готов ли си, или не?

— Да. Давай.

Тя обра въжето, после приклепна и запъна крака от двете страни на вратата. Чувстваше се като сумист в началото на двубой. Но знаеше, че краката ѝ са много по-силни от ръцете. Само така би могла да се справи. Пое си дълбоко дъх и викна:

— Готов?

— Май да.

Сара започна да се изправя, мускулите на краката ѝ горяха от усилие. Въжето се изпъна, после помръдна нагоре — отначало бавно, само десетина сантиметра. Но се движеше.

Движеше се.

— Спри!

— Какво?

— Спри!!!

— Добре. — Краката ѝ бяха изправени само наполовина. — Но не мога да издържа дълго така.

— Въобще не се и опитвай. Отпусни въжето. Бавно. Около метър.

Сигурно вече го бе изтеглила отчасти. Гласът му звучеше по-бодро и не толкова уплашено, макар че кашлицата му беше станала кажи-речи постоянна.

— Питър?

— Минутка. Закачам я на колана си.

— Добре...

— Вече виждам нагоре — каза той. — Виждам веригата. На два метра над главата ми е.

— Добре.

— Но когато ме изтегляш, въжето ще се търка в ръба ѝ.

— Не се тревожи — каза тя.

— А аз ще вися право над, въъ...

— Няма да те изпусна, Питър.

Той пак се разкашля. Тя чакаше. Накрая Питър каза:

— Кажете ми, когато си готова.

— Готова съм.

— Тогава да свършваме — каза той, — преди да съм се паникьосал окончателно.

Имаше само един страшен момент. Беше го изтеглила около четири стъпки и тялото му се беше освободило от пролуката, когато цялата му тежест изведнъж увисна на ръцете ѝ. Сара не успя да реагира навреме и въжето се плъзна един метър надолу.

— Сара! — изкрещя той.

Тя стисна въжето и успя да го спре.

— Извинявай.

— Мамка му!

— Извинявай, съжалявам. — Задърпа отново. Пъшкеше от непосилната тежест, но след малко видя ръката му да се появява над веригата. Питър я стисна и тя пое част от тежестта му. Прехвърли и другата си ръка, показа се и главата му.

Това също ѝ дойде като шок. Лицето му беше цялото в кръв, косата му се беше напоила в червено. Но той се усмихваше.

— Дърпай, малката!

— Дърпам, Питър. Дърпам.

Чак когато Питър се прехвърли в кабинката, Сара се отпусна на пода. Краката ѝ започнаха да треперят конвулсивно. После и цялото ѝ тяло. Легналият на една страна Евънс — кашляше и гърдите му

свиреха — дори не забеляза. Постепенно треперенето затихна. Сара намери аптечката и се зае да почисти лицето му.

— Повърхностна рана, не е страшно — каза тя. — Но ще трябва да се зашие.

— Ако въобще се измъкнем оттук.

— Ще се измъкнем.

— Добре че поне ти мислиш така. — Той погледна през прозореца към леда горе. — Катерила ли си се по лед?

Тя поклати глава.

— Не, но доста съм се катерила по скали. Едва ли е много различно.

— Е, поне е по-хлъзгаво. А и какво ще правим, когато се качим горе?

— Не знам.

— Нямаме представа накъде трябва да вървим.

— Ще тръгнем по следите от шейната на онзи.

— Ако още са там. Ако вятърът не ги е издухал. А и сама знаеш, че до Уедел има поне седем-осем мили.

— Питър — каза тя предупредително.

— Ако се задава буря, може би ще е по-добре да си останем тук.

— Аз няма да стоя тук — каза тя. — Ако ще се мре, поне да е на дневна светлина.

Самото изкачване по стената на цепнатината не беше чак толкова непосилно, след като Сара свикна да забива котките в леда и разбра колко силно да замахва с пикела. Покри разстоянието за няма и десет минути и изпълзя на повърхността.

Повърхността изглеждаше съвсем същата като преди. Същата мътна слънчева светлина, същият сив хоризонт, който се сливаше със земята. Същият сив еднообразен свят.

Помогна на Евънс да се изкатери. Раната му отново кървеше, кръвта по лицето му засъхваше в червена маска.

— Егати студът — каза той. — Накъде, как мислиш?

Сара гледаше слънцето. То висеше ниско на хоризонта, но дали залязваше, или изгряваше? А и въобще коя посока показваше

слънцето, когато си на южния полюс? Намръщи се — не можеше да се ориентира в посоките, а нямаше право на грешка.

— Ще тръгнем по следите — каза накрая. Свали котките и тръгна.

Трябваше да признае, че Питър е прав за едно — тук горе беше много по-студено. След половин час се изви и силен насрещен вятър. Двата се влачеха напред, приведени срещу бърснешите му повеи. И още по-лошо — вятърът въртеше снега в краката им. Което означаваше...

— Губим следите — каза Евънс.

— Знам.

— Вятърът ги отвява.

— Знам! — Понякога беше истинско бебе. Какво очакваше от нея да направи по въпроса с вятъра?

— Какво ще правим? — попита той.

— Не знам, Питър. Досега не се бях губила в Антарктика.

— И аз.

Вървяха с мъка напред.

— Само че идеята да излезем тук беше твоя.

— Питър. Стегни се.

— Да се стегна? Направо замръзвам, Сара. Не си чувствам нито носа, нито ушите, нито пръстите, и на ръцете и на краката, нито...

— Питър. — Тя го стисна за рамото и го разтърси. — Млъкни!

Той млъкна. Погледна я през пролуките на кървавата си маска.

Миглите му бяха побелели от скреж.

— И аз не си усещам носа — каза Сара. — Но не бива да изпадаме в паника.

Огледа се, направи пълен кръг, опитвайки се да прикрие собственото си растящо отчаяние. Вятърът навяваше все повече сняг. Видимостта намаляваше. Светът беше станал по-плосък и по-сив, почти лишен от трето измерение. Ако вятърът не утихнеше, скоро нямаше да виждат земята достатъчно добре и току-виж пропаднали в някоя цепнатина.

В средата на нищото.

— Красива си, като се ядосаш, знаеш ли?

— Питър, за Бога!

— Ами, така си е.

Тя тръгна, вперила поглед в земята, мъчеше се да различи следите от веригите.

— Хайде, Питър. — Може би следите щяха да се върнат на пътя. Щеше да е лесно да следват пътя дори в бурята. И много по-безопасно.

— Мисля, че се влюбвам, Сара.

— Питър...

— Трябваше да ти го кажа. Това може да е последният ми шанс.

— Той пак се закашля.

— Пести си дъха, Питър.

— Егати и студът.

Вървяха бавно и мълчаливо. Вятърът виеше. Парката беше прилепнала плътно по тялото на Сара. Ставаше все по-трудно да се върви. Но тя упорстваше. Изгубила бе представа от колко време върви. И изведнъж вдигна ръка и спря. Евънс, изглежда, не я беше видял, защото се блъсна в гърба ѝ, изсумтя и също спря.

Наложи се да приближат глави и да викат, за да се чуят през вятъра.

— Трябва да спрем! — извика тя.

— Знам!

И после, понеже не знаеше какво друго да направи, Сара седна на земята, сви колене към гърдите си, отпусна глава върху тях и се опита да не заплаче. Вятърът ставаше все по-силен. Виеше пронизително. Въздухът беше толкова плътен от навявания сняг, че трудно се дишаше.

Евънс седна до нея и каза:

— Ще умрем, мамка му.

НАСЕЧЕНАТА ЗОНА
СРЯДА, 6 ОКТОМВРИ
17:02

Сара започна да трепери, първо на кратки пристъпи, после почти непрестанно. Все едно бе получила пристъп. Караше ски и знаеше какво означава това. Вътрешната ѝ температура беше спаднала опасно и треперенето беше автоматична физиологична реакция на тялото ѝ, което се опитваше да се стопли.

Зъбите ѝ тракаха. Трудно ѝ беше да говори. Но мозъкът ѝ все още функционираше и търсеше изход.

— Не можем ли да си направим заслон от сняг?

Евънс каза нещо, но вятърът отвя думите му.

— Знаеш ли как? — попита тя.

Той не ѝ отговори.

„Но и без това е твърде късно“, помисли тя. Вече губеше контрол над тялото си. Дори не можеше да държи ръцете си увити около коленете, толкова силно трепереше.

И започваше да ѝ се доспива.

Погледна към Евънс. Той лежеше на една страна върху леда.

Сара го смушка да стане. Срита го. Той не помръдна. Искаше да му извика, но не можеше, защото зъбите ѝ тракаха неудържимо.

Сара се бореше да запази съзнание, но сънят започваше да я надвива. Бореше се да задържи очите си отворени и за свое удивление сцени от живота ѝ се занизаха на бързи обороти пред погледа ѝ — детските ѝ години, майка ѝ, групата в предучилищната, уроците по балет, абитуриентският бал...

Целият ѝ живот се изнизваше пред нея. Точно както се твърдеше в книгите — случвало се точно преди да умреш. После вдигна поглед и видя светлинка в далечината, пак както пишеше в книгите. Светлина в края на дълъг тъмен тунел...

Повече не можеше да се бори. Легна. Вече не усещаше земята. Загубила се бе в свой свят на болка и изтощение. А светлината пред

нея ставаше все по-ярка и по-ярка, а ето че се появиха още две светлилки, примигваха в жълто и зелено...

Жълто и зелено?

Тя поднови борбата си със съня. Опита се да седне, но не можа. Мускулите ѝ бяха твърде слаби, ръцете ѝ бяха блокчета замръзнал лед. Не можеше да помръдне.

Жълти и зелени светлилки, които ставаха по-големи. И бяла светлина в центъра. Много бяла, като халогенна. Започваше да различава детайли през вихреция се сняг. Имаше сребрист купол и колела, и големи блестящи букви. Пишеше...

НАСА.

Закашля се. Нещото се появи от снега. Някакво малко возило — високо метър, не по-голямо от количка за голф. Имаше големи колела и сплескан купол и идваше право към нея, и бибипкаше с клаксона си.

Щеше да я прегازی, и толкова. Осъзна го без особена тревога. Нищо не можеше да направи, за да го спре. Лежеше на земята, замаяна, обзета от пълно безразличие. Колелетата ставаха все по-големи и по-големи. Последното, което запомни, беше един механичен глас, който казваше: „Ало. Ало. Моля, дръпнете се от пътя. Благодаря за съдействието. Ало. Ало. Моля, дръпнете се от пътя...”

И после нищо.

СТАНЦИЯ УЕДЕЛ
СРЯДА, 6 ОКТОМВРИ
20:22

Мрак. Болка. Хриптящи гласове.

Болка.

Търкане. По цялото ѝ тяло, ръцете и краката. Сякаш втриваха огън в тялото ѝ.

Тя изстена.

Някакъв глас заговори, хриплив и далечен. Каза нещо като „Утайка от кафе“.

Търкането продължи, силно, грубо и мъчително. И звук като от шкурка — стържещ, жесток, ужасен.

Нещо я удари по лицето, по устата. Тя облиза устни. Сняг. Леденостуден сняг.

— Ку ня топ? — каза някакъв глас.

— Ней ще.

Чужд език, китайски или нещо такова. Вече различаваше няколко гласа. Опита се да отвори очи, но не можа. Имаше нещо тежко върху лицето ѝ, като маска или...

Опита се да вдигне ръка, но не можа. Нещо задържахше всичките ѝ крайници. А търкането продължаваше, търкане, търкане...

Тя простена. Опита се да заговори.

— Та говори пит?

— Ней гов.

— Про лжа вай.

Болка.

Търкаха я, които и да бяха, а тя лежеше неподвижна в мрака и постепенно някакво подобие на усещания започна да се връща в крайниците и лицето ѝ. Тя не му се зарадва. Болката ставаше все по-силна. Сякаш тялото ѝ беше покрито с рани от изгаряния.

Гласовете се носеха около нея, безтелесни. Бяха станали повече. Четири, пет — не беше сигурна. Всичките като че ли бяха женски.

А сега правеха нещо друго, осъзна тя. Насилваха я. Пъхаха нещо в тялото ѝ. Нещо студено. Не ѝ причини болка. Само студ.

Гласовете се носеха, плъзгаха се около нея. При главата ѝ, при краката. Докосваха я грубо.

Беше сън. Или смърт. Може би беше мъртва? Чувстваше някакво странно безразличие по въпроса. Заради болката — тя я отделяше от всичко. После чу в ухото си женски глас, много близко до ухото и много ясен. Гласът каза:

— Сара.

Тя помръдна устни.

— Сара, будна ли си?

Тя кимна едва-едва.

— Ще махна торбичката с лед от лицето ти, готова ли си?

Тя кимна. Тежестта, маската, изчезна.

— Отвори очи. Бавно.

Тя го направи. Намираще се в слабо осветена стая с бели стени. От едната ѝ страна имаше монитор, плетеница от зелени линии. Приличаше на болнична стая. Някаква жена я гледаше тревожно. Беше с бяла сестринска униформа и топла грейка. Стаята беше студена. Сара виждаше парата на дъха си.

Жената каза:

— Не се опитвай да говориш.

Сара не се опита.

— Обезводнена си. Ще трябва да потърпиш още няколко часа. В момента бавно повишаваме температурата ти. Имаш късмет, Сара. *Няма да изгубиш нещо.*

Няма да изгуби нищо.

Обзе я тревога. Помръдна устни. Езикът ѝ беше сух и подут някак. Някакво съскане излезе от гърлото ѝ.

— Не говори — каза жената. — Рано е още. Много ли те боли? Да? Ще ти дам нещо за болката. — Тя вдигна спринцовка. — Твоят приятел ти е спасил живота. Успял е да стане и да включи радиото на робота на НАСА. Така са разбрали къде да ви намерят.

Устните ѝ помръднаха.

— Сега е в съседната стая. Смятаме, че и той ще се оправи. А сега просто си почивай.

Тя усети нещо студено във вените си.

Очите ѝ се затвориха.

СТАНЦИЯ УЕДЕЛ
ЧЕТВЪРТЪК, 7 ОКТОМВРИ
19:34

Сестрите оставиха Питър Евънс сам, за да се облече. Той бавно облече дрехите си, заслушан в сигналите на тялото си. Реши, че е добре, макар че ребрата го боляха при вдишване. Имаше голяма синина отляво на гърдите и грозна червена подутина на рамото. Шевове на черепа. Цялото му тяло беше схванато и го болеше. Цяло изпитание беше да си обуе чорапите и обувките.

Но иначе беше добре. Даже нещо повече — чувстваше се като нов, почти като прероден. Вън, на леда, беше решил, че е дошъл краят му. Откъде беше намерил силите да стане, нямаше представа. Беше усетил ритниците на Сара, но не беше реагирал. После чу бибипкация звук. И когато погледна, видя буквите — НАСА.

Смътно бе осъзнал, че е някакво возило. Значи все някой трябваше да го управлява. Предните гуми бяха спрели на сантиметри от тялото му. Той успя да се изправи на колене и да се издърпа за гумите. Не разбираше защо шофьорът не излиза да му помогне. После си даде сметка, че возилото е ниско и широко, като сплескан мехур, високо малко повече от метър. Беше прекалено малко, за да се управлява от шофьор — явно беше някакъв робот. Изстърга снега от куполообразната черупка. Надписът гласеше: „НАСА Дистанционно метеоритно наблюдение“.

Возилото говореше, повтаряше безспир записаното съобщение. Заради вятъра, Евънс не разбираше какво казва. Махна снега, с мисълта, че все трябва да има някакъв начин за свързка, някаква антена или...

После пръстите му попаднаха на подвижен панел. Той го отвори. Вътре видя телефон — най-обикновена телефонна слушалка, яркочервена. Вдигна я към кървавата си маска. Не се чуваше нищо, така че той каза:

— Ало? Ало?

И нищо друго.

Срина се на земята.

По-късно сестрите му казаха, че е направил достатъчно, за да изпрати сигнал до станцията на НАСА на Пейтриът Хилс. Оттам бяха уведомили Уедел, чийто спасителен отряд ги открил след десет минути. И двамата били още живи, макар и на ръба.

Всичко това се беше случило преди повече от двайсет и четири часа.

Медицинският екип се беше трудил дванайсет часа, за да върне телесната им температура до нормалната, защото, както му бе казала сестрата, това трябвало да се прави бавно. Бяха му казали, че ще се оправи, но е възможно да изгуби два от пръстите на краката си. Това щяло да стане ясно по-късно. След няколко дни.

Стъпалата му бяха превързани с някакви защитни джаджи между пръстите. Обувките не му ставаха, но му бяха намерили маратонки няколко номера по-големи, все едно купувани за баскетболист. На краката на Евънс изглеждаха като клоунски обувки. Но можеше да ги обуе, а и болката не беше непоносима.

Той се изправи предпазливо. Краката му трепереха, но иначе беше добре.

Сестрата се върна.

— Гладен ли си?

Той поклати глава.

— Още не.

— Болка?

Той поклати глава.

— Ами, сецате се, навсякъде, но не много.

— Болката ще се засилва — каза му сестрата и му даде малко шишенце с таблетки. — Вземай по едно хапче на четири часа при нужда. А и сигурно няма да можеш да заспиш без тях през първите няколко дни.

— А Сара?

— На нея ще й трябва още поне половин час.

— Къде е Кенър?

— Мисля, че е в компютърната зала.

— Къде е това?

— Може би ще е по-добре да се облегнеш на мен... — почна сестрата.

— Добре съм. Просто ми кажете накъде да вървя.

Тя му посочи и той тръгна. Но се оказа по-нестабилен от очакваното. Мускулите му не работеха както трябва, чувстваше се като разглобен. Коленете му се подгънаха и той политна към пода. Сестрата бързо приклекна и плъзна рамо под мишницата му.

— Слушай — каза тя. — Дай по-добре аз да те заведа.

Този път той не възрази.

Кенър седеше в компютърната зала с братия Макгрегър и със Санжонг Тапа. И тримата бяха навъсени.

— Намерихме го — каза Кенър и посочи компютърния монитор.
— Познаваш ли го?

Евънс погледна екрана.

— Да — каза той. — Това е тоя мръсник.

На екрана имаше снимка на човека, когото познаваше под името Болдън. Само че според формуляра на екрана името му беше Дейвид Р. Кейн. Двайсет и шест годишен. Роден в Минеаполис. Бакалавърска степен от Нотър Дам. Магистърска степен от Мичиганския университет. Настоящ статут — предстои защита на докторска степен по океанография в Мичиганския университет, Ан Арбър. Изследователски проект: „Динамиката на придвижване на леда при шелф Рос, измерена с GPS сензори“. Ръководител проект/съветник по защитата: Джеймс Брюстър, Мичигански университет.

— Казва се Кейн — каза шефът на Уедел. — Тук е от седмица, дойде с Брюстър.

— И къде е сега?

— Нямаме представа. Днес не се върна в станцията. Брюстър също е в неизвестност. Смятаме, че може да се отишли в Макмърдо и да са заминали оттам със сутрешния транспорт. Обадохме се в Макмърдо да си огледат транспортните средства, но още чакаме отговор.

— И сте сигурни, че вече не е тук? — попита Евънс.

— В голяма степен. Трябва да имаш идентификационна карта, за да отвориш външните врати, така че винаги знаем кой къде е. Нито Кейн, нито Брюстър са отваряли врати през последните дванайсет часа. Не са тук.

— Смятате, че може да са на самолета?

— От кулата Макмърдо не можах да кажат със сигурност. Не правят сериозни проверки на ежедневния транспорт — ако някой иска да си замине, просто се качва на самолета и отлита. Самолетът е С-130, така че винаги има предостатъчно място. Разбирате ли, повечето изследователски стипендии не покриват разносните по пътувания преди края на проекта, но хората имат семейства и искат да се приберат за някой рожден ден например. Така че просто отиват, а после се връщат. Неофициално.

— Ако си спомням правилно — каза Кенър, — Брюстър е дошъл тук с двама дипломанти. Къде е другият?

— Това е интересно. Излетял е от Макмърдо вчера, когато вие пристигнахте.

— Значи всички са се измъкнали — каза Кенър. — Трябва да им го призная — умни са. — Погледна си часовника. — А сега да видим какво са ни оставили за спомен.

Името на вратата гласеше: „Дейв Кейн, Мич. унив.“. Евънс я отвори и видя малка стая, неоправено легло, малко бюро, отрупано с хартии, и четири кутийки с диетична кола. В единия ъгъл имаше отворен куфар.

— Така, да започваме — каза Кенър. — Аз ще се заема с леглото и куфара. Ти провери бюрото.

Евънс започна да разглежда листовете. Изглежда, всички бяха разпечатки на научни статии. Някои имаха печат от библиотеката на геологическия факултет на Мичиганския университет, следван от номер.

— За заблуда на противника — каза Кенър, когато Евънс му показва разпечатките. — Нещо друго?

Евънс не виждаше нищо интересно. Някои от статиите бяха подчертани на места с жълт маркер. Имаше купчинка лепящи листчета с някакви бележки по тях, но те изглеждаха свързани със статиите.

— Според теб този човек не е дипломат, така ли?

— Може и да е, макар че лично аз се съмнявам. Екотерористите обикновено не са добре образовани.

Имаше снимки на ледниково придвижване и различни видове сателитни снимки. Евънс ги разлисти набързо. И спря на една:

ISS006.ESC1.03003375 СКОРПИОН Б

Вниманието му привлече надписът.

— Слушай — каза той, — на онзи лист с четирите местоположения едното не се ли казваше „Скорпион“?

— Да...

— Ами то е тук, в Антарктика — каза Евънс. — Виж това.

— Не може да бъ... — започна Кенър и млъкна по средата на изречението. — Това е изключително интересно, Питър. Браво на теб. В тази купчинка ли беше? Добре. Нещо друго?

Евънс с неохота си призна, че похвалата на Кенър го е поласкала. Разлисти бързо снимките. След малко каза:

— Да. Има още една.

ISS006.ESC1.03003375 СКОРПИОН Б

— Това е същият основен модел на скални образувания в снега — каза развълнувано той. — А тези смътни линии... не знам, пътища може би? Или покрити с навят сняг скали?

— Да — каза Кенър. — Предполагам, че е точно така.

— Ако са въздушни снимки, сигурно има начин да се проследят. Тези номера дали не са някакви отпратки?

— Безспорно. — Кенър извади малка джобна лупа и огледа снимката отблизо. — Да, Питър. Чудесна работа.

Евънс засия.

Макгрегър каза от прага:

— Намерихте ли нещо? Могат ли да помогнат?

— Едва ли — каза Кенър. — Ще се оправим сами.

— Но може би той ще разпознае... — почна Евънс.

— Не — отсече Кенър. — Ще сверим номерата в снимковите файлове на НАСА. Да продължаваме.

Претърсваха мълчаливо още няколко минути. Кенър извади джобно ножче и срязва подплатата на куфара, който лежеше отворен в ъгъла на стаята.

— Аха! — възкликна и се изправи. Държеше две малки дъги от светла гума.

— Какво е това? — попита Евънс. — Силикон?

— Или нещо подобно. Във всеки случай някакъв вид мека пластмаса. — Изглеждаше много доволен.

— За какво служат? — попита Евънс.

— Нямам представа — каза Кенър. И продължи да претърсва куфара. Евънс се зачуди защо Кенър изглежда толкова доволен. Сигурно не искаше да каже нещо важно пред Макгрегър. Но какво

толкова можеха да означават две парчета гума? Какво би могло да е предназначението им?

Евънс прегледа повторно документите на бюрото, но не откри нищо повече. Повдигна настолната лампа и погледна под нея. Клекна и погледна под бюрото, в случай че нещо е залепено там. Не откри нищо.

Кенър затвори куфара и каза:

— Както си и мислех, друго няма. Имаме късмет, че открихме и това. — Обърна се към Макгрегър. — Къде е Санжонг?

— В стаята със сървъра, прави каквото му казахте — отрязва Брюстър и екипа му от системата.

„Стаята със сървъра“ беше малко по-голяма от килер. Две еднакви лавици с процесори се издигаха от пода до тавана, имаше я обичайната мрежа на тавана за поддържане на безбройните кабели. Тук беше и централният терминал, качен на малка метална маса. Санжонг седеше пред него заедно с един техник от станцията и изглеждаше крайно объркан.

Кенър и Евънс стояха отвън, в коридора. Евънс беше доволен, че се чувства достатъчно стабилен, за да стои прав. Силите му се връщаха бързо.

— Не е лесно — каза Санжонг на Кенър. — Процедурата тук е да се предоставя на всеки пребиваващ в станцията учен лична директория, а също и директна радио — и интернет връзка. А тези тримата са знаели как да се възползват максимално от това. Третият човек с Брюстър явно е бил компютърджия. Само ден след пристигането си е влязъл като сисадмин и е инсталирал задни вратички и троянци из цялата система. Даже не знаем колко са. Сега се опитваме да ги открием.

— Добавил е и няколко фиктивни юзъра — каза техникът.

— Двайсетина, мен ако питате — каза Санжонг. — Но те не ме притесняват. Вероятно са си точно такива — фиктивни. Ако е умен — а той е, — си е осигурил достъп до системата през съществуващ юзър, така че да не му хванат следите. В момента търсим юзър, който през последната седмица е добавил нова вторична парола. Само че тукашната система е бавна.

— А троянците? — попита Кенър. — Какво време им е зададено?

Евънс знаеше, че на компютърен жаргон троянецът е невинна на вид програма, инсталирана в системата и програмирана да се събуди на по-късен етап и да направи нещо.

Класическият троянец бе програма, инсталирана от недоволен служител, изтрила целия твърд диск на компютърната система на фирмата три месеца след като служителят бил уволнен. Но имаше и много вариации.

— На всички, които открих досега, зададеният срок е кратък — каза Санжонг. — Едни до два дни, броено от днес. Открихме един, който ще се задейства след три дни. Нищо по-далечно от това.

— Така. Точно както очаквахме — каза Кенър.

— Да — кимна Санжонг. — Намерението им е било да се случи скоро.

— Какво да се случи? — попита Евънс.

— Откъсването на големия айсберг — каза Кенър.

— Защо скоро? Те са щели да бъдат тук.

— За това не знам. Но при всички случаи времето е зависело от нещо друго.

— Така ли? От какво?

Кенър го погледна.

— За това можем да поговорим по-късно. — И отново се обърна към Санжонг. — А радиовръзките?

— Дезактивирахме всички преки връзки — каза той. — А ти, предполагам, си порботил на място.

— Да — каза само Кенър.

— Какво си направил на място? — попита Евънс.

— Прекъсване на случаен принцип.

— На какво?

— Ще ти кажа по-късно.

— Значи направеното от мен е било излишно — каза Санжонг.

— Не. Защото не можем да сме сигурни, че тук няма някой друг, който да развали направеното от нас.

— Ще ми се да знаех за какво си говорите... — обади се Евънс.

— По-късно — натърти Кенър. Погледът му беше красноречив.

Евънс млъкна. Чувстваше се засегнат.

— Госпожица Джоунс е будна и се облича — каза Макгрегър.

— Добре — каза Кенър. — Мисля, че тук направихме, каквото
можахме. След час тръгваме.

— Накъде? — попита Евънс.

— Мислех, че е очевидно — каза Кенър. — Хелзинки,
Финландия.

НА ПЪТ
ПЕТЪК, 8 ОКТОМВРИ
06:04

Самолетът летеше в ослепителната утринна светлина. Сара спеше. Санжонг работеше нещо на лаптопа си. Кенър гледаше през прозореца.

— Добре де, кажи какво прекъсна на случаен принцип? — попита Евънс.

— Коничните заряди — отговори Кенър. — Бяха наредени в прецизен модел, през сто метра. Прекъснах петдесет на случаен принцип, повечето в източния край на редицата. Това ще е достатъчно да предотврати генерирането на резонансна вълна.

— И няма да има айсберг?

— Това е идеята.

— И защо отиваме в Хелзинки?

— Не отиваме в Хелзинки. Казах го заради техника. Отиваме в Лос Анжелис.

— Добре де. Защо отиваме в Лос Анжелис?

— Защото там ще се проведе конференцията на НФПР за резките климатични промени.

— Всичко това е свързано с конференцията?

Кенър кимна.

— Онези типове са се опитали да откъснат айсберг, който да съвпадне по време с конференцията?

— Именно. Всичко е част от добре замислен план за привличане на медийното внимание. Прави се непрекъснато — уреждаш събитие с добри кадри, което да придаде тежест на посланието ти.

— Изглеждаш дяволски спокоен — каза Евънс.

— Така се прави, Питър. — Кенър сви рамене. — Екологичните въпроси не излизат от само себе си на преден план в медиите, за да привлекат общественото внимание.

— Какво имаш предвид?

— Ами, да вземем твоето любимо плашило, глобалното затопляне. Опасността от глобално затопляне беше обявена драматично от един известен климатолог, Джеймс Хансен, през осемдесет и осма. Той свидетелства пред общата комисия на Сената и Камарата на представителите, оглавявана от сенатор Уърт от Колорадо. Изслушването беше насрочено за юни, така че Хансен да представи тезата си по време на горещата вълна. Всичко беше нагласено от самото начало.

— Не е кой Знае какво — каза Евънс. — Законно е да използваш правителствено изслушване като начин да уведомиш обществеността...

— Така ли? Значи според теб няма разлика между правителствено изслушване и пресконференция?

— Казвам само, че изслушванията са били използвани с такава цел много пъти и преди.

— Вярно е. Но това не прави изслушването, за което говорим, по-малко манипулативно. А и свидетелството на Хансен не е единственият пример за медийна манипулация в рекламната кампания на глобалното затопляне. Спомни си нанесените в последната минута промени в доклада на МККП за деветдесет и пета.

— МККП? Какви промени в последната минута?

— ООН създаде Междуправителствената комисия по климатичните промени в края на осемдесетте. Както сам знаеш, МККП е огромна сбирщина от бюрократи и учени, които са под чехъла на бюрократите. Идеята беше, понеже въпросът е от глобално значение, ООН да следи климатичните изследвания и докладите по въпроса на всеки няколко години. Първият доклад от 1990-а гласеше, че би било много трудно да се установи влиянието на човешката дейност върху климата, макар всички да са силно загрижени, че такова влияние може да съществува. Докладът от 1995-а обаче обявяваше недвусмислено, че вече има „забележимо влияние на човешкия фактор“ върху климата. Това помниш ли го?

— Смътно.

— Е, твърдението за „забележимо влияние на човешкия фактор“ беше включено в резюмето на доклада след като самите учени си бяха свършили работата. В оригиналния си вид документът казва, че учените не могат да установят със сигурност човешкото влияние върху

климата и не знаят кога ще са в състояние да го правят. Изрично казваха: „не знаем“. Това изявление беше заличено и заменено с ново изявление за съществуването на забележимо влияние на човешкия фактор. Доста голяма промяна.

— Това вярно ли е? — попита Евънс.

— Да. Промяната на документа предизвика брожение сред учените навремето и много защитници и противници на промяната се изказаха публично по въпроса. Като четеш твърденията и контратвърденията им, не можеш да се ориентираш със сигурност кой казва истината. Но сега сме в ерата на интернет. Можеш да намериш онлайн оригиналните документи и списъка с внесените промени и да прецениш сам. Прегледът на действителните промени в текста дава ясно да се разбере, че МККП е политическа, а не научна организация.

Евънс сбърчи чело. Не знаеше как да отговори на това. Беше чувал за МККП, разбира се, макар да не знаеше много за нея...

— Но моят въпрос е по-прост, Питър. Ако нещо съществува реално, ако е истински проблем, по който трябва да се действа, защо защитниците му трябва да прибегват до преувеличения? Защо трябва да има грижливо дирижирани медийни кампании?

— Не мога да ти дам еднозначен отговор — каза Евънс. — Медиите са пренаселен пазар. Хората са засипвани с хиляди послания ежеминутно. Трябва да вдигнеш шум — и да, може би да преувеличиш малко — ако искаш да привлечеш вниманието им. И да се опиташ да мобилизираш целия свят, за да бъде подписано споразумението от Киото.

— Добре, дай да поговорим за това. Когато през лятото на осемдесет и осма Хансен обяви, че глобалното затопляне е факт, той предсказа покачване в температурите от 0,35 градуса по Целзий през следващите десет години. Знаеш ли какво е действителното покачване?

— Сигурен съм, че ще ми кажеш, че е било по-малко.

— Много по-малко, Питър. Доктор Хансен е надценил покачването с триста процента. Действителната цифра е 0,11 градуса.

— Добре. Но все пак е имало покачване.

— А десет години след изслушването му пред сенатската комисия той каза, че разбирането ни за силите, управляващи климатичните промени, е толкова неадекватно, че дългосрочните прогнози са невъзможни.

— Не може да е казал такова нещо!

Кенър въздъхна.

— Санжонг?

Санжонг затрака по клавиатурата на лаптопа си.

— Протоколи на Националната академия на науките, октомври 1998-а^[1].

— Хансен не е казал, че прогнозирането е *невъзможно*.

— Казал е, цитирам: „Факторите, водещи до дългосрочни промени в климата, не са познати с точност, достатъчна за дефиниране на бъдещите климатични промени“, край на цитата. Освен това казва, че за в бъдеще учените трябва да използват повече от един сценарий, за да дефинират кръг от възможни климатични промени.

— Е, това не е точно...

— Престани да увърташ — каза Кенър. — Казал го е. Защо според теб Болдър се притеснява за свидетелите си по делото Вануту? Точно заради изявления като това. Както и да се опитваш да го перифразираш, то си остава ясно изявление за недостатъчни познания. И далеч не е единственото. Самата МККП е правила много изявления в този смисъл^[2].

— Но Хансен все така вярва в глобалното затопляне, нали?

— Да, вярва. А прогнозата му от осемдесет и осма е неточна с триста процента — каза Кенър.

— И какво от това?

— Ти просто не искаш да помислиш какво означава една толкова голяма грешка — каза Кенър. — Сравни я с други сфери. Например, когато НАСА изстреля ракетата-носител с „Марс Роувър“, обявиха, че след двеста петдесет и три дни „Роувър“ ще кацне на повърхността на Марс в 20:11 часа, калифорнийско време. В действителност той кацна в 20:35. Това е грешка от няколко *хилядни* от процента. Хората от НАСА са знаели за какво говорят.

— Добре де. Но има неща, които изискват приблизителна оценка.

— Напълно си прав — каза Кенър. — Хората непрекъснато правят приблизителни оценки. На продажбите си, на печалбата си, на датите за доставка, на... между другото, ти правиш ли си приблизителна оценка на данъците, които трябва да платиш?

— Да, на всяко тримесечие.

— И колко точна трябва да е тази оценка?

— Е, няма написано правило...
— Питър. Колко точна трябва да е, за да не те глобят?
— Може би петнайсет процента.
— Значи ако си сгрешил с триста процента, ще трябва да платиш глоба?

— Да.

— Хансен е сгрешил с триста процента.

— Климатът не е данъчна декларация.

— В реалния свят на човешкото познание — каза Кенър — да сгрешиш с триста процента се приема като знак, че не познаваш добре онова, което оценяваш. Ако се качиш на самолет и пилотът ти каже, че полетът ще продължи три часа, а пристигнеш след един, какво ще си помислиш — че пилотът си разбира от работата, или не?

Евънс въздъхна.

— Климатът е много по-сложно нещо.

— Да, Питър, така е. Климатът наистина е по-сложен. Толкова е сложен, че никой не е успял да предскаже с точност какъв ще бъде в бъдеще. Макар да се харчат милиарди долари и стотици хора да се опитват — по целия свят. Защо се съпротивляваш на тази неудобна истина?

— Прогнозите за времето сега са много по-добри — каза Евънс.
— И това е заради компютрите.

— Да, прогнозирането на времето се е подобрило. Само че никой не се опитва да направи прогноза за повече от десет дни напред. А хората, занимаващи се с компютърно моделиране, предсказват каква ще е температурата след сто години. Понякога след хиляда или след три хиляди.

— И се справят все по-добре.

— Там е работата, че не се справят по-добре. Виж — каза Кенър.
— Едно от най-мащабните явления в глобалния климат е течението Ел Ниньо. Възниква приблизително през четири години. Само че климатичните модели не могат да го предскажат — нито кога ще възникне, нито колко ще продължи, нито с каква интензивност. Ако не можеш да предскажеш Ел Ниньо, то стойността на прогнозите ти и в други сфери вече е под съмнение.

— Чух, че можели да предсказват Ел Ниньо.

— Имаше такива твърдения през деветдесет и осма. Но не е вярно^[3]. — Кенър поклати глава. — Науката за климата просто още не съществува, Питър. Някой ден ще я има. Но сега — не.

[1] Джеймс Хансен, Макико Сато, Андрю Ласис, Рето Рюди, Ина Теген и Илейн Матюс, „Климатични промени през индустриалната ера“, Протоколи на Националната академия на науките 95 (октомври 1998): 12753–58. — Б.а. ↑

[2] МККП. Климатични промени 2001: Научната база. Кеймбридж, Великобритания: Кеймбридж Юнивърсити Прес, 2001, стр. 774: „При изследване и моделиране на климата следва да признаем, че имаме насреща си двойна нелинейна хаотична система и следователно дългосрочните прогнози за бъдещи климатични състояния не са възможни“. Виж също: МККП. Климатични промени 1995: Науката за промяна на климата, стр. 330. „Естествената променливост на климата в дългосрочен план ще остане и за в бъдеще проблематична при анализа на промените, предизвикани от количествата CO₂“. — Б.а. ↑

[3] К. Ландси и колектив, 2000, „Доколко успяхме да предскажем силния Ел Ниньо от 1997 — 98?“ Бюлетин на американското метеорологично общество 81: 2107 — 19. „... следва да не се предоверяваме в изследването на глобалното затопляне, предвид на неспособността ни да предскажем Ел Ниньо... успехите в прогнозирането на това явление са преувеличени (понякога драстично) и погрешно прилагани в други области“. — Б.а. ↑

КЪМ ЛОС АНЖЕЛИС
ПЕТЪК, 8 ОКТОМВРИ
14:22

Минаха още четири часа. Санжонг през цялото време работеше на лаптопа. Кенър седеше неподвижно и гледаше през прозореца. Санжонг беше свикнал с това. Знаеше, че Кенър може да седи мълчалив и неподвижен в продължение на часове. Извърна очи от прозореца чак когато Санжонг изруга на глас, и попита:

— Какво има?

— Изгубих сателитната ни връзка с интернет. От известно време се губеше.

— Успя ли да проследиш снимките?

— Да, това не беше проблем. Имам мястото. Евънс наистина ли си помисли, че това са снимки от Антарктика?

— Да. Реши, че показвали черни скали на фона на сняг. Не му казах, че греши.

— Всъщност — каза Санжонг — са на едно място, наречено Резолушън Бей. В североизточна Гарета.

— На какво разстояние от Лос Анжелис?

— Приблизително шест хиляди морски мили.

— Значи времето за разпространение е дванайсет или тринайсет часа.

— Да.

— Ще се тревожим за това по-късно — каза Кенър. — Имаме си други проблеми.

Питър Евънс дремеше на пресекулки. За леглото му служеше мека самолетна седалка, свалена назад и с ръб по средата, точно където се падаше хълбокът му. Той се въртеше и мятеше, будеше се за кратко и улавяше по някой фрагмент от разговора между Кенър и Санжонг в задния край на самолета. Шумът на двигателите му пречеше да чуе всичко. Но чу достатъчно.

Заради онова, което искам да ми свърши.
Той ще откаже, Джон.
... дали му харесва, или не... Евънс е в центъра на
всичко.

Питър Евънс Се събуди изведнъж. Наостри уши. Надигна глава,
за да чува по-добре.

Не се съгласи.
... на едно място... Резолушън Бей... Гареда.
На какво разстояние?...
... хиляди мили...
... времето за разпространение... тринайсет часа...

Време за разпространение? Какви ги говореха тези двамата?
Скочи импулсивно, тръгна към задната част на салона и се изправи
пред тях.

Кенър не мигна.
— Добре ли спа?

— Не — каза Евънс. — Не спях добре. Мисля, че ми дължите
обяснение.

— За какво?

— Например за сателитните снимки.

— Не можех да ти го кажа там, пред другите — обясни Кенър. —
А и не исках да ти скършвам ентузиазма.

Евънс си наля кафе и каза:

— Добре. Какво има на снимките?

Санжонг обърна лаптопа така, че Евънс да вижда екрана.

— Не си го слагай на сърцето. Не е имало как да разбереш, че
снимките са негативи. Това се прави често, за да се засили контрастът.

— Негативи...

— Черните скали всъщност са бели. И не са скали, а облаци.

Евънс въздъхна.

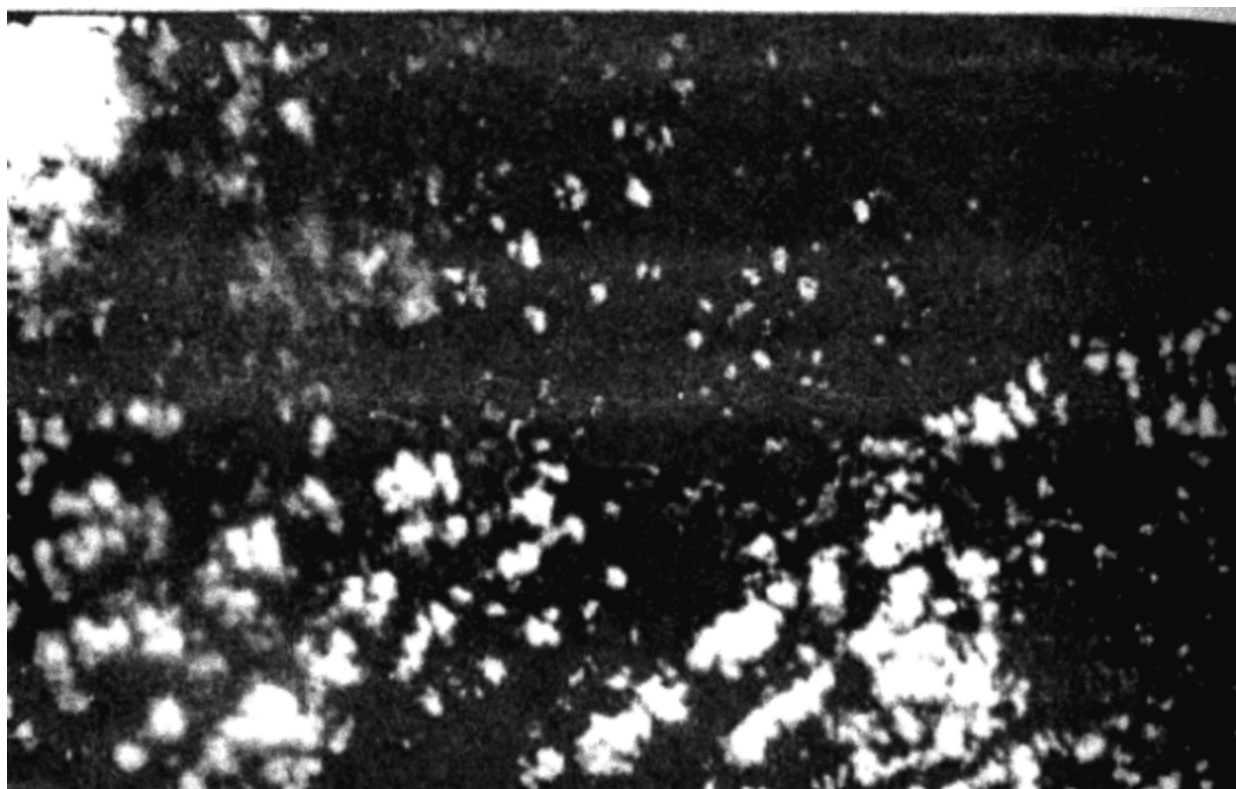
— А земята отдолу? Къде е?

— Това е един остров, Гаредя, в южната част на Соломоновите острови.

— Кое е?

— Близко до крайбрежието на Нова Гвинея. Северно от Австралия.

— Значи онзи тип в Антарктика си е носил снимка на тихоокеански остров?

— Правилно.

— А надписът „СКОРПИОН“ е...

— Не знаем — каза Санжонг. — Заливът на снимката се казва Резолушън Бей, според картите. Но е възможно местните да го познават като Залива на скорпионите.

— И какво планират за там?

— И това не знаем — отговори Кенър.

— Чух ви да говорите за време на разпространение. Време за разпространение на какво?

— Не си ме чул добре — спокойно отвърна Кенър. — Говорех за време за разпознаване.

— Време за разпознаване?

— Да. Надявахме се, че ще успеем да идентифицираме поне един от тримата непознати в Антарктика, защото разполагаме с добри снимки и на тримата. А знаем, че снимките са техни, защото хората в станцията ги разпознаха. Само че ударихме на камък.

Санжонг обясни, че изпратили снимките на Брюстър и двамата му помощници до няколко бази данни във Вашингтон, където компютри с разпознаващи програми да ги сравнят с образи от архивите на известни престъпници. Но досега не било излязло нищо.

— Вече минаха няколко часа и мисля, че няма да ни огрее.

— Както очаквахме — каза Кенър.

— Да — потвърди Санжонг. — Както очаквахме.

— Защото онези нямат криминални досиета ли? — попита Евънс.

— Не. Най-вероятно имат.

— Тогава защо не сте получили потвърждение?

— Защото се води мрежова война — каза Кенър. — И засега ние я губим.

КЪМ ЛОС АНЖЕЛИС
ПЕТЪК, 8 ОКТОМВРИ
15:27

В средствата за масово осведомяване, обясни Кенър, Природозащитният освободителен фронт обикновено се описвал като хлабав съюз на екотерористи, съставен от малки групи, които действали самостоятелно и прибягвали до сравнително конвенционални начини за предизвикване на хаос — организирали палежи, потрошавали луксозни лимузини по паркингите и така нататък.

Истината била съвсем различна. Само един-единствен член на ПОФ бил задържан досега — двайсет и девет годишен докторант от Калифорнийския университет в Санта Круз. Хванали го да саботира петролна сонда в Ел Сегундо, Калифорния. Той отрекъл да има връзка с групата и твърдял, че действал самостоятелно.

Но властите били притеснени от факта, че на челото си той носел устройство, което променяло формата на черепа, като издавало силно напред областта около веждите. Бил и с фалшиви уши. Не било кой знае каква дегизировка. Но било притеснително, защото навеждало на мисълта, че екотерористът знаел доста за сравняващите програми, използвани от правителството.

Тези програми били настроени да пренебрегват разлики в лицевото окосмяване — перуки, бради и мустаци — понеже това е най-често срещаният метод на дегизировка. Настроени били също да компенсират възрастови промени, като наедряване на лицето, провиснала кожа, плешивини.

Ушите обаче не се променят. Формата на челото не се променя. И следователно програмите били настроени да разчитат на ушната конфигурация и формата на челото. Промяната в тези части на лицето би довела до отрицателен резултат при компютърното търсене на съответствие.

Човекът от Санта Круз знаел това. Знаел, че охранителните камери ще го заснемат, когато се приближи до сондата. И променил

лицето си така, че да осуети компютърното разпознаване.

По подобен начин тримата екстремисти в Уедел очевидно бяха разчитали на сериозна подготовка, за да осъществят високотехнологичния си терористичен акт. Сигурно го бяха планирали с месеци. С цената на високи разходи. И явно бяха имали сериозна вътрешна подкрепа, за да се доберат до академични биографии, университетски печати на кутиите с оборудване, компании-фантоми за антарктическите си доставки, фалшиви уеб сайтове и десетки други подробности, необходими за начинанието им. Нищо не бяха пропуснали в подготовката на плана и осъществяването му.

— И щяха да успеят — каза Кенър, — ако не беше списъкът, до който се е добрал Джордж Мортън малко преди смъртта си.

И всичко това сочеше към извода, че дори някога ПОФ да е представлявал хлабав съюз на аматьори, вече не е такъв. Сега ПОФ беше добре организирана мрежа, която използваше толкова много и различни канали за връзка между членовете си (имейли, клетъчни телефони, радиовръзки, кратки текстови съобщения), че самата мрежа като цяло успяваше да избяга от ползрението на властите.

— Правителствата по целия свят отдавна са признали неадекватността си да се справят с подобни мрежи и „мрежовите войни“, които биха възникнали в резултат на опита им да се противопоставят — каза Кенър. — Дълго време идеята за мрежова война беше чисто теоретична. Агенциите правеха разработки по въпроса, но военните не обръщаха особено внимание на проблема. Идеята за мрежови враг, за терористи или дори престъпници звучеше твърде неопределено, за да разтревожи някого. Но именно тази неопределеност, аморфност на мрежата — непрестанно променяща се, в непрестанно движение — я прави толкова труден враг. В нея не можеш да внедриш агенти. Не можеш да я подслушваш, освен случайно. Не можеш да я локализираш географски, защото тя е навсякъде и никъде. В действителност мрежата представлява противник от радикално нов вид, следователно и борбата срещу него изисква радикално нови техники. Военните просто не я разбират. Но без значение дали ни харесва, или не, в момента ние водим мрежова война.

— И как се води една мрежова война? — попита Евънс.

— Единственият начин да се противопоставиш на една мрежа е чрез друга мрежа. Разширяваш подслушвателните си постове. Декодираш по двайсет и четири часа в денонощието. Прилагаш техники на мрежова диверсия и клопки.

— Като какви например?

— Това са неща от технически характер — неясно отвърна Кенър. — Разчитаме на японците да направят пробив. Те са най-добрите в това отношение. И, разбира се, едновременно с това протягаме пипалата си в множество посоки. Ако се съди по наученото в Уедел, имаме да вадим от огъня много кестени.

Кенър беше наредил претърсване на бази данни. Беше мобилизирал държавните организации. Беше наредил разследване откъде терористите са се снабдили с академичните си препоръки, с кодираните си радиопредаватели, с експлозивните заряди, с компютъризираните таймери. Всичко това беше специфично и можеше да бъде проследено — при наличие на достатъчно време.

— Имаме ли достатъчно време? — попита Евънс.

— Не съм сигурен.

Евънс долови тревогата в гласа му.

— И какво по-точно искате от мен?

— Нещо съвсем просто — каза Кенър.

— Какво?

Кенър се усмихна.

3. АНГЕЛ

ЛОС АНЖЕЛИС
СЪБОТА, 9 ОКТОМВРИ
07:04

— Това наистина ли е необходимо? — притеснено попита Питър Евънс.

— Необходимо е — каза Кенър.

— Но е незаконно — каза Евънс.

— Не е — твърдо отвърна Кенър.

— Защото си от службите за опазване на реда ли? — попита Евънс.

— Разбира се. Не се тревожи за това.

Вече летяха над Лос Анжелис към пистата на летище „Ван Нюис“. Калифорнийското слънце напичаше през прозорците. Санжонг се беше прегърбил над масата в средата на салона. Пред него беше мобилният телефон на Евънс с отстранен заден капак. Санжонг прикрепваше върху батерията тънка сива плочка, голяма колкото нокътя на палеца му.

— Какво точно представлява това? — попита Евънс.

— Бърза памет — отвърна Санжонг. — Ще запише четири часа разговор в компресиран формат.

— Ясно — каза Евънс. — А аз какво трябва да направя?

— Просто ще си вършиш работата, като носиш телефона в ръка.

— А ако ме хванат?

— Няма да те хванат — каза Кенър. — Можеш да го внесеш навсякъде. Някоя охранителна система не може да го засече.

— Но ако имат електронни палки за бръмбари...

— Няма да те засекат, защото ти няма да предаваш нищо. Има си импулсен предавател. Предава в продължение на две секунди на всеки час. През останалото време — нищо. — Кенър въздъхна. — Виж Питър. Това е най-обикновен мобилен телефон. Всички имат мобилни телефони.

— Не знам — каза Евънс. — Нещо не ми харесва тази работа. Аз не съм шпионин.

Сара се приближи към тях с прозявка.

— Кой да е шпионин?

— Аз. Поне така се чувствам — каза Евънс.

— Не е там въпросът — каза Кенър. — Санжонг?

Санжонг извади принтиран списък и го подаде на Евънс. Беше оригиналният списък на Мортън, само че с някои добавки:

662262	3982293	24FХЕ 62262 62293	ТЕРОР	пл. Терор, Антарктика
682320	4898432	12FХЕ 82232 54393	СНЕЙК	Снейк Бат, Аризона
774548	9080799	02FХЕ 67533 43433	ЛАФЪР	Лафър Кей, Бахамите
482320	5898432	22FХЕ 72232 04393	СКОРПИОН	Резолушън, Соломонови о-ви
ALT				
662262	3982293	24FХЕ 62262 82293	ТЕРОР	пл. Терор, Антарктика
382320	4698432	12FХЕ 82232 54393	СЕВЪР	гр. Севър, Аризона
244548	9060799	02FХЕ 67533 43433	КОНЧ	Конч Кей, Бахамите
482320	5898432	22FХЕ 72232 04393	СКОРПИОН	Резолушън, Соломонови о-ви
ALT				
662262	3982293	24FХЕ 62262 82293	ТЕРОР	пл. Терор, Антарктика
382320	4898432	12FХЕ 82232 54393	ЯСТРЕБ	Ястребово дере, Юта
444548	7080799	02FХЕ 67533 43433	ОЛД МАН	о. Олд Ман. Търкс&Кейкос
482320	5898432	22FХЕ 72232 04393	СКОРПИОН	Резолушън, Соломонови о-ви
ALT				

662262	3982293	24FXE 62262 62293	ТЕРОР	пл. Терор, Антарктика
382320	4898432	12FXE 82232 54393	ЧЕРНО ПЛАТО	Черно плато, Нью Мексико
344548	9080799	02FXE 67533 43433	СНАРЛ	Снарл Кей, BWI
482320	5898432	22FXE 72232 04393	СКОРПИОН	Резолушън, Соломонови о-ви

— Както виждаш, Санжонг е определил точните GPS координати — каза Кенър. — Без съмнение си забелязал повтарящия се модел в списъка. За първия инцидент знаем. Вторият ще се случи някъде в американската пустиня — или в Юта, или в Аризона, или в Нью Мексико. Третият ще е някъде на Карибите, източно от Куба. А четвъртият ще е на Соломоновите острови.

— Да? И?

— Засега ни интересува вторият инцидент — каза Кенър. — И проблемът е, че от Юта до Аризона и Нью Мексико има петдесет хиляди квадратни мили пустиня. Освен ако не се доберем до допълнителна информация, никога няма да ги открием.

— Но нали имате точните GPS координати...

— Които те без съмнение ще променят след случилото се в Антарктика.

— Мислиш, че вече са променили плановете си?

— Разбира се. Мрежата им вече е знаела, че има нещо гнило, още вчера, когато се появихме в Уедел. Мисля, че точно затова си е тръгнал първият от онези типове. Предполагам, че точно той е водачът им. Другите двама са били обикновени пехотинци.

— Значи искаш от мен да се видя с Дрейк?

— Точно така. И да разбереш колкото можеш повече.

— Отврат — възкликна Евънс.

— Разбирам те — каза Кенър. — Но трябва да го направиш. Разчитаме на теб.

Евънс погледна Сара. Тя търкаше сънено очи. Уж току-що беше станала, а беше съвсем спокойна, с гладко лице, красива както винаги — факт, който незнайно защо го подразни.

— Как си? — попита я.

— Трябва да си измия зъбите — каза тя. — Колко остава, докато кацнем?

— Десет минути.

Тя стана и тръгна към задната част на самолета.

Евънс погледна през прозореца. Слънчевата светлина беше ослепителна. Не се беше наспал. Усещаше шевове на главата си. Тялото го болеше от дългия престой в тесната цепнатина. Опря лакът на страничната облегалка, но и от това го заболя.

Въздъхна.

— Питър — започна Кенър, — тези типове се опитаха да те убият. На твоето място не бих бил толкова загрижен кое е редно и кое не, когато ти се открива възможност да си го върнеш.

— Може и да си прав, но аз съм адвокат.

— А току-виж си станал мъртъв адвокат — каза Кенър. — Не ти го препоръчвам.

Със смътно чувство за нереалност, Питър Евънс вля хибридният си автомобил в потока на магистрала „Сан Диего“ — дванайсет платна ревящ трафик върху бетонна настилка, широка колкото половин футболно игрище. Шейсет и пет процента от площта на Лос Анжелис беше запазена за колите. Хората трябваше да се задоволят с останалото. Това беше нечовешко решение и екологичен абсурд. Всичко беше толкова далече, че човек не би могъл да стигне пеша, дори да иска, и замърсяването беше невероятно.

А хора като Кенър можеха само да критикуват добрата работа на природозащитните организации, без чиито усилия околната среда на градове като Лос Анжелис би била много, много по-лоша.

„Трябва да погледнем истината в очите“, помисли си той. Светът имаше нужда от помощ. Отчаяно се нуждаеше от екологична перспектива. И умело манипулираните факти на Кенър не можеха да променят този факт.

Мислите му продължиха в същия дух още десетина минути, докато не пресече Мълхоланд Пас и не се спусна към Бевърли Хилс.

Погледна към дясната седалка. Преработеният мобилен телефон отразяваше светлината. Реши да го занесе в офиса на Дрейк веднага.

Да приключи по-бързо с тази история.

Обади се в офиса на Дрейк и поиска да говори с него. Казаха му, че Дрейк е на зъболекар и ще се върне по-късно. Секретарката не знаеше кога точно.

Евънс реши да мине през апартамента си и да си вземе душ.

Остави колата в гаража и пресече малката градина към кооперацията. Слънцето грееше между сградите, а розите си цъфтяха. Красота. Разваляше я само слабата миризма на дим от пура във въздуха. Как може някой да пуши пура и...

— Пет! Евънс!

Той спря. Огледа се. Не видя нищо.

После чу напрегнат шепот, като съскане:

— Обърни се надясно. Откъсни някоя роза, да те вземат мътните.

— Какво?

— Не говори, идиот такъв. И престани да се оглеждаш. Ела насам и откъсни роза.

Евънс тръгна към гласа. Миризмата на дим от пура стана по-силна. Зад преплетените храсти видя стара каменна скамейка, за чието съществуване не беше подозирал. Беше цялата позеленяла. Сгърбил рамене, на скамейката седеше мъж в спортно сако. И пушеше пура.

— Кой сте...

— Не говори — прошепна мъжът. — Колко пъти да ти казвам? Откъсни роза и я помириши. Така ще имаш повод да се забавиш за минутка. А сега ме слушай. Аз съм частен детектив. Нае ме Джордж Мортън.

Евънс помириша розата. И вдиша дим от пура.

— Имам нещо важно за теб — каза мъжът. — Ще го донеса в апартамента ти след два часа. Но искам преди това да излезеш, така че да тръгнат след теб. Остави входната врата отключена.

Евънс завъртя розата в пръсти и се престори, че я разглежда. Всъщност гледаше покрай нея към мъжа на скамейката. Лицето му му изглеждаше някак познато. Сигурен беше, че го е виждал и преди...

— Да, да — каза мъжът, сякаш прочел мислите му. Обърна ревера си да покаже значката отдолу. — Аудио-визуални мрежови системи. Работех в сградата на НФПР. Сега сещаш ли се? Не кимай! За

Бога. Просто се качи у вас, преоблечи се и излез за малко. Иди на фитнес или където се сетиш. Просто излез. Онези задници — той кимна към улицата — чакат теб. Така че не ги разочаровай. Хайде, тръгвай!

Апартаментът му беше приведен в идеален ред. Лиза беше свършила добра работа — срязаните възглавници бяха обърнати със здравата страна нагоре, книгите бяха наредени в библиотечната. Разбъркани бяха, но с това щеше да се оправи по-късно.

Евънс погледна към улицата през големите прозорци на дневната. Не се виждаше нищо особено, само зелената шир на Роксбъри Парк. Деца играеха в обедния пек. Бавачки клюкарстваха на групички. Никакъв признак, че някой наблюдава кооперацията.

Всичко изглеждаше съвсем нормално.

Със смътното усещане, че го наблюдават, той започна да разкопчава ризата си и се дръпна от прозореца. Влезе под душа и остави горещата вода да жили тялото му. Погледна пръстите на краката си — бяха придобили неестествен тъмновиолетов цвят. Размърда ги. Чувствителността им беше намалена, но като се изключеше това, изглеждаха наред.

Избърса се и си провери съобщенията. Джанис се беше обаждала да го пита дали е свободен тази вечер. Имаше и още едно съобщение от нея, в което притеснено го уведомяваше, че приятелят ѝ току-що се е върнал в града и ще е заета (което означаваше да не ѝ звъни). Имаше съобщение от Лиза, секретарката на Хърб Лоуенстайн — да го пита къде е и да му каже, че Хърб иска да прегледат заедно някакви документи, било важно. Обаждане от Хедър, да му каже, че Лоуенстайн го е търсил. Обаждане от Марго Лейн — още била в болницата и защо не ѝ се бил обадил? Обаждане от клиента му, търгуващ с БМВ — питаше го кога ще се отбие в автосалона.

И десетина обаждания без оставено съобщение. Доста повече от обичайното.

От тези мълчаливи обаждания го полазиха тръпки.

Облече се бързо, с костюм и вратовръзка. Върна се в дневната и включи телевизора — за да не се чувства чак толкова сам — точно навреме за местните обедни новини. Тъкмо се канеше да тръгва, когато

чу: „Новото развитие още веднъж подчертава опасностите, които крие глобалното затопляне. Първото изследване, от Англия, твърди, че глобалното затопляне буквално променя въртенето на Земята и намалява продължителността на деня“.

Обърна се да погледне. Емисията водеха мъж и жена. Мъжът започна да обяснява, че още по-впечатляващо било друго изследване, което показвало, че гренландската ледена шапка ще се разтопи напълно. В резултат на което морското равнище щяло да се покачи със седем метра.

— Е, тогава май ще трябва да се сбогуваме с Малибу! — жизнерадостно обяви водещият. — Разбира се, това няма да се случи в идните няколко години. Но предстои... освен ако всички ние не променим начина си на живот.

Евънс обърна гръб на телевизора и тръгна към вратата. Чудеше се какво ли ще каже Кенър за тези последни новини. Променяла се скоростта на въртене на Земята? Поклати глава, поразен от значението на такъв факт. И да се стопи всичкият гренландски лед? Представяше си колко ще се изпоти Кенър.

Но пък той сигурно щеше да отрече всичко, както правеше обикновено.

Евънс отвори вратата, затвори я, без да заключва, и тръгна към офиса си.

СЕНЧЪРИ СИТИ
СЪБОТА, 9 ОКТОМВРИ
09:08

Налетя на Хърб Лоуенстайн в коридора на път към съвещателната зала.

— Господи! — възкликна Лоуенстайн. — Къде беше, по дяволите? Никой не можа да те открие.

— Имах да свърша една поверителна работа за клиент.

— Следващия път кажи на проклетата си секретарка как може да се свърже с теб. Изглеждаш ужасно. Какво е станало, бил ли си се? А това над ухото ти какво е? Боже, шевове ли са?

— Паднах.

— Да бе. За кой клиент беше поверителната работа?

— За Ник Дрейк, щом искаш да знаеш.

— Странно. Нищо не ми спомена.

— Така ли?

— Да, а тъкмо си тръгна. Цяла сутрин бях с него. Много е недоволен заради документа, който оттегля десетте милиона дарение от фондацията на Мортън. И особено от онази клауза.

— Знам — каза Евънс.

— Иска да знае откъде се е взела.

— Знам.

— Откъде се взе?

— Джордж ме помоли да не разкривам това.

— Джордж е мъртъв.

— Официално не е.

— Това са глупости, Питър. Откъде се взе клаузата?

Евънс поклати глава.

— Съжалявам, Хърб. Имам изрични указания от клиента.

— Работим за една и съща фирма, ако не си забравил. Той е и мой клиент.

— Инструктира ме писмено, Хърб.

— *Писмено?* Друг път. Джордж никога не пишеше нищо.

— Лично, на ръка — каза Евънс.
— Ник иска отмяна на условията по документа.
— Не се съмнявам.
— И аз му казах, че ще имаме грижата.
— Не виждам как може да стане.
— Мортън не беше в състояние да разсъждава разумно.
— Знаеш, че това не е вярно, Хърб — каза Евънс. — Каниш се да вземеш десет милиона от завещанието му и ако някой пошушне в ухото на дъщеря му...
— Тя е непоправима наркоманка...
— ... която поглъща пари като маймуна банани. Та ако някой й пошушне в ухото, тази фирма ще носи отговорност за десет милиона плюс наказателно обезщетение за опит за измама. Говорил ли си с другите старши партньори за това?
— Опитваш се да пречиш.
— Опитвам се да бъда предпазлив. Може би трябва да изразя притеснението си в имейл и да ти го изпратя.
— Не е това начинът да се напредне в тази фирма, Питър.
— Мисля, че действам в интерес на фирмата. И определено не виждам как можеш да обезсилиш този документ, без, най-малкото, преди това да поискаш писмени становища на външни прависти.
— Само дето никой външен правист не би подкрепил... — Той млъкна и изгледа ядосано Евънс. — Дрейк ще иска да говори с теб за това.
— Да заповяда.
— Ще му кажа, че ще му звънеш.
— Добре.
Лоуенстайн продължи по пътя си, но след две крачки се обърна.
— И каква беше тази история с полицията и жилището ти?
— Обрах ме.
— И какво са търсили? Наркотици?
— Не, Хърб.
— Наложих се секретарката ми да излиза от работа, за да се оправи вместо теб с полицаите.
— Вярно е. Беше лична услуга. И след работно време, доколкото си спомням.
Лоуенстайн изсумтя и тръгна с бърза крачка по коридора.

Евънс си напомни да звънне на Дрейк. И да приключи с тази история.

ЛОС АНЖЕЛИС
СЪБОТА, 9 ОКТОМВРИ
11:04

Кенър остави колата си на паркинг в центъра под напичащото обедно слънце и излезе със Сара на улицата. Нагорещеният въздух трептеше над паважа. Тук всички табелки бяха на испански, с изключение на няколко английски фрази — „Осребряване на чекове“ и „Пари назаем“. Латиноамерикански ритми разсичаха въздуха от прациящи високоговорители.

— Всичко готово ли е? — попита Кенър.

Сара провери малкия спортен сак на рамото си. Имаше найлонова мрежа от двете страни. Мрежата прикриваше видеолещата.

— Да — каза тя. — Готова съм.

Тръгнаха към големия магазин на ъгъла, „Армейски/Военноморски доставки Брейдър“.

— Какво ще правим тук? — попита Сара.

— ПОФ са купили ракети. Много.

Тя се намръщи.

— Ракети?

— Малки. Олекотени. Дълги около шейсет сантиметра. Остаряла версия на модел на Варшавския договор от осемдесетте години, наречен „Горещ огън“. Ръчно преносими, жично насочвани, твърдо гориво, обхват около хиляда метра.

Сара не беше сигурна какво означава всичко това.

— Значи говорим за оръжия?

— Не мисля, че са ги купили с тази цел.

— Колко са купили?

— Петстотин. С изстрелващи устройства.

— Уха!

— Нека да кажем само, че едва ли са колекционери.

Над вратите надпис с лющеща се жълта и зелена боя гласеше:

„Къмпинг екипировка, пейнтбол, парашутистки якета, компаси, спални чували и много, много повече!“

Входната врата иззвъня при влизането им.

Магазинът беше голям и разхвърлян, пълен с военна екипировка — на лавици и натрупана на купчини по пода. Въздухът беше спарен и миришеше на стар брезент. По това време клиентите бяха малко. Кенър отиде право при младежа на касовия апарат, разтвори с бързо движение портфейла си и попита за господин Брейдър.

— Отзад е.

Младежът се усмихна на Сара. Кенър мина в задното помещение, а Сара каза на младежа:

— Дали ще можете да ми помогнете?

— С удоволствие. — Той се ухили. Беше с къса подстрижка, на деветнайсет или дваисет. Носеше черна тениска с надпис „Гарванът“. Ръцете му бяха загорели, сякаш често работи на слънце.

— Търся един мъж — каза Сара и плъзна един лист към него.

— Жена като вас да търси мъж?! — засмя се младежът и взе листа. Беше копие на снимка на Брюстър, онзи с лагера в Антарктика.

— О, да — веднага каза младежът. — Познавам го. Идва от време на време.

— Как се казва?

— Не знам, но и сега е тук.

— Сега? — Сара се огледа за Кенър, но той беше отзад със собственика. Не искаше да го вика, нито да привлича вниманието към себе си по друг начин.

Хлапето се беше надигнало на пръсти и се оглеждаше.

— Да, тук е. Поне беше тук преди няколко минути. Купи си таймери.

— Къде държите таймерите?

— Елате, ще ви покажа. — Заобиколи тезгяха и я поведе през купчините зелени униформи и натрупаните на два метра височина кашони. Сара не виждаше над тях.

Хлапето я погледна през рамо.

— Вие каква сте, нещо като детектив?

— Нещо такова.

Навлизаха все по-навътре в магазина. Изведнъж се чу звънчето на входната врата и Сара се обърна да погледне. Над купчините военни якета зърна кестенява глава и бяла риза с червена яка, после вратата се затвори.

— Той излиза...

Въобще не се замисли. Просто се обърна и хукна към вратата. Сакът се удряше в хълбока ѝ. Тичаше с всички сили, без да си прави труда да заобикаля препятствията — просто ги прескачаше.

— Хей — извика момчето след нея. — Къде хукнахте?

Тя излетя през вратата.

Беше на улицата. Облещено жежко слънце и блъскащи се тълпи. Не виждаше никъде бялата риза с червена яка. Мъжът не беше имал време да пресече улицата. Надникна зад ъгъла и го видя да се отдалечава спокойно към Пета улица. Тръгна след него.

Беше на около трийсет и пет, облечен в евтини дрехи, наподобяващи екип за голф. Панталоните му бяха омачкани. Кубинките му бяха мръсни. Носеше тъмни очила и си отглеждаше малък подрязан мустак. Приличаше на човек, който прекарва много време навън, но не като строителен работник например — по-скоро като техник, който надзирава другите. Може би строителен техник. Строителен инспектор. Нещо такова.

Опита се да запомни детайлите. Скъси разстоянието помежду им, после реши, че това не е много умно, и изостана. Мнимият Брюстър спря пред някаква витрина и я разглежда известно време, после продължи.

Тя стигна до витрината. Беше магазинче за керамика, на витрината бяха изложени евтини чинии. Сара се зачуди дали Брюстър не е разбрал, че го следят.

Да следи терорист по централна градска улица ѝ се струваше като сцена от филм, но беше и по-страшничко от очакваното. Магазинът за военни стоки беше останал далеч назад. Сара не знаеше къде е Кенър в момента. Искаше ѝ се да е с нея. Самата тя изпъкваше твърде много в тълпата — хората по тротоара бяха предимно от латиноамерикански произход, а и освен че бе руса, главата ѝ стърчеше доста над техните.

Слезе на улицата и тръгна покрай бордюра. Така се отърва от петнайсетина сантиметра височина, но косата ѝ не стана по-малко

руса. За това обаче не можеше да направи нищо.

Остави на Брюстър двајсетина метра преднина. Не смееше да увеличи разстоянието от страх да не го изгуби.

Брюстър пресече Пета, мина още половин пресечка, после зави наляво по някаква тясна уличка. Сара стигна до нея и спря. Имаше струпани чували с боклук и миризмата на гнило се долавяше отдалеч. Голям камион за доставки препречваше другия край.

А от Брюстър нямаше и следа.

Беше изчезнал.

Нямаше как да изчезне, освен ако не беше влязъл в някоя врата. Вратите бяха на шест-седем метра една от друга, някои разположени дълбоко в тухлената стена.

Тя прехапа устни. Не ѝ харесваше мисълта, че не го вижда. Но пък при камиона в дъното имаше работници...

Тръгна по уличката.

Поглеждаше към всяка врата на минаване. Някои бяха заковани с дъски, други — заключени. Някои имаха зацапани табели с името на фирмата и указания:

МИНЕТЕ ПРЕЗ ПРЕДНИЯ ВХОД или ПОЗВЪНЕТЕ.

Никакъв Брюстър.

Беше изминала половината уличка, когато нещо я накара да погледне назад. Тъкмо навреме да види как Брюстър излиза от един вход и бързо тръгва назад.

Тя хукна.

На минаване покрай входа видя възрастна жена, застанала на прага. Табелката гласеше „Коприна и платове Мънро“.

— Кой е този човек? — извика Сара.

Старата жена сви рамене.

— Сбъркал входа. Редовно го правят... — Каза още нещо, но Сара вече се беше отдалечила и не я чу.

Стигна до тротоара и продължи да тича. Виждаше Брюстър на половин пресечка напред. Вървеше бързо, почти подтичваше.

Брюстър пресече Четвърта улица. Един пикап спря до тротоара на няколко метра пред него. Син и очукан, с аризонски номера. Брюстър бързо се качи и пикапът потегли с рев.

Докато Сара трескаво си записваше номера на пикапа, колата на Кенър наби спирачки до нея.

— Скачай.

Тя се вмъкна при него и Кенър настъпи газта.

— Къде беше? — попита тя.

— Да взема колата. Видях те да излизаш. Засне ли го?

Съвсем беше забравила за сака на рамото си.

— Мисля, че да.

— Браво. Собственикът на магазина ми даде името му.

— Така ли?

— Макар че едва ли е истинското му име. Дейвид Паулсън. И адрес за доставка.

— На ракетите?

— Не, на установките.

— Къде?

— Флагстаф, Аризона.

Синият пикап се появи в полезрението им.

Последваха пикапа по Втора улица, покрай сградата на „Лос Анжелис Таймс“, покрай наказателния съд и оттам по магистралата. Кенър си го биваше — успя да запази значителна дистанция, но и за миг не изпускаше пикапа от поглед.

— Не ти е за пръв път — каза Сара.

— Напротив.

— А каква е онази карта, която показваш на всички?

Кенър извади портфейла си и й го подаде. Вътре имаше сребриста значка, която много приличаше на полицейска, само дето релефните букви гласяха „РАНС“. Имаше и служебна карта, издадена от „Разузнавателна агенция за национална сигурност“.

— Никога не съм чувала за Разузнавателната агенция за национална сигурност.

Кенър кимна и си прибра портфейла.

— С какво се занимава?

— Основно с това да не привлича внимание към себе си — каза Кенър. — Да ти се е обаждал Евънс?

— Не искаш да ми кажеш, така ли?

— Няма нищо за казване. Агенциите за вътрешна сигурност така и не намериха верния тон за противодействие срещу вътрешния тероризъм. Или действат прекалено грубо, или са склонни да си затварят очите. Всички служители на РАНС са специално обучени. Така, а сега се обади на Санжонг и му продиктувай номера на пикапа, да видим дали ще открие нещо.

— Значи се занимавате с вътрешен тероризъм, така ли?

— Понякога.

Синият пикап пое по Междущатска 5, в посока изток, покрай скупчените пожълтяващи сгради на Окръжната болница.

— Къде отиват? — попита тя.

— Не знам — отговори Кенър. — Но това определено не е пътят за Аризона.

Тя взе телефона и се обади на Санжонг.

Санжонг си записа регистрационния номер и се обади след няма и пет минути:

— Регистриран е като собственост на ранчо „Лейзи-Бар“, край Седона. Явно става въпрос за нещо като хотел с минерални бани. Не е бил обявен за откраднат.

— Добре. Кой е собственик на ранчото?

— Холдингова компания „Приатели на чистия Запад“. Притежават верига от комплекси за селски туризъм в Аризона и Ню Мексико.

— Кой е собственик на компанията?

— В момента проверявам, но сигурно ще отнеме известно време. Санжонг затвори.

Пикапът се престрои в дясното платно и включи мигача.

— Излиза от пътя — каза Кенър.

Последваха пикапа през западащ индустриален район. Тук-там имаше табели „ФАБРИКА ЗА ЛАМАРИНА“ или „МАШИНИ ЧАСТИ“, но повечето сгради не бяха обозначени и почти нямаха прозорци. Въздухът трептеше от жегата, все едно е паднала лека мъгла.

След три километра пикапът зави отново надясно, точно след знак с надпис „МТСИ КОРП“. И малка картинка на летище със стрелка отдолу.

— Сигурно е частно летище — каза Кенър.

— Какво е МТСИ?

— Не знам.

По-надолу по пътя се виждаше летището с няколко малки витлови самолета, чесни и пайпери, от едната страна. Пикапът спря до един двумоторен самолет.

— Двумоторен „Отър“ — каза Кенър.

— Това важно ли е?

— Къса писта за излитане, голяма товароподемност. Това е работна машина. Използват ги при пожари, такива неща.

Брюстър слезе от пикапа и каза нещо на пилота. После се качи в пикапа, той потегли и след стотина метра спря пред огромна правоъгълна постройка от гофрирана ламарина с паркирани отпред два вана. На постройката имаше табела с надпис МТСИ с големи сини букви.

Брюстър пак слезе от пикапа и мина от задната му страна; шофьорът слезе след него.

— Кучият му син — промърмори Сара.

Шофьорът беше мъжът, когото познаваха под името Болдън. Сега беше с дънки, бейзболна шапка и слънчеви очила, но нямаше съмнение кой е.

— Спокойно — каза Кенър.

Брюстър и Болдън влязоха в постройката през една тясна врата, която се затвори след тях с метално дрънчене.

— Ти стой тук — каза Кенър, слезе от колата, тръгна бързо към постройката и хлътна вътре.

Сара седеше в колата, заслонила с ръка очи от слънцето, и чакаше. Минутите се влачеха едва-едва. Примижа към табелата върху тясната страна на ламаринената постройка — нещо беше написано с по-малки бели букви под големите инициали на компанията. Но беше далеч и не можеше да ги разчете.

Помисли си дали да не се обади на Санжонг, но се отказа. Притесняваше се какво може да стане, ако Брюстър и Болдън излязат, а Кенър остане вътре. Щеше да се наложи да ги последва сама. Не можеше да ги остави да се измъкнат...

Тази мисъл я накара да се прехвърли на шофьорската седалка. Сложи ръце на волана. Погледна си часовника. Бяха минали деветдесет минути. Огледа постройката за някакво раздвижване, но и да ставаше нещо вътре, нямаше как да разбере.

Отново си погледна часовника.

Почувства се като някаква страхливка, както си седеше в колата. През целия си съзнателен живот се бе изправяла лице в лице с нещата, които я плашеха. Точно така се беше научила да кара ски по лед, да се катери по скали (макар че беше прекалено висока за този спорт), да се гмурка с водолазен апарат.

А сега си седеше в нажежената кола и броеше минутите.

„Да става каквото ще“, каза си. И слезе от колата.

На вратата имаше две малки табелки. На едната пишеше МТСИ — МЪЛНИЕВИ ТЕСТОВИ СИСТЕМИ ИНТЕРНЕТЪНЪЛ. На втората: ВНИМАНИЕ — НЕ ВЛИЗАЙ В ТЕСТОВОТО ПОЛЕ ПРИ РАЗРЕДНИ ИНТЕРВАЛИ.

Каквото и да означаваше това.

Сара предпазливо отвори вратата. Имаше нещо като приемна, но беше празна. На обикновено дървено бюро имаше написана на ръка бележка и звънец.

НАТИСНЕТЕ ЗВЪНЕЦА, ЗА ДА ВИ ПРИЕМАТ.

Тя не последва указанието, а отвори вътрешната врата, на която висеше зловещият надпис:

НЕ ВЛИЗАЙ

ВИСОКОВОЛТАЖЕН РАЗРЯД

САМО ЗА УПЪЛНОМОЩЕН ПЕРСОНАЛ

Тя влезе и се озова в просторно слабо осветено помещение. Приличаше на промишлен цех — тръби по тавана, висяща пътека, настлан с изолираща гума под. Единствената светлина идваше от двуетажна камера със стъклени стени. Беше доста голяма, приблизително колкото дневната в апартамента ѝ. Вътре се виждаше

нещо като самолетен двигател, прикачен към част от крило. От едната страна на помещението имаше голяма метална плоча, подпряна на стената. А извън стаята имаше контролно табло. Някакъв мъж седеше пред таблото. Брюстър и Болдън не се виждаха никъде.

Вътре в камерата на вграден мониторен екран светеше съобщението „НАПУСНЕТЕ РАЙОНА“. Компютърно синтезиран глас каза: „Моля, напуснете изпитателното поле. Тестът започва след... трийсет секунди“. Сара чу бавно усиливащ се вой и звук като от помпа. Но не виждаше да се случва нещо.

Обзета от любопитство, тя тръгна напред.

Някой ѝ изшътка и тя се огледа, но не видя никого.

— Тук съм!

Погледна нагоре. Кенър беше над нея, на висящата пътека. Даде ѝ знак да се качи при него по стъпалата в ъгъла на Помещението.

Компютърният глас каза:

— Тестът започва след... двадесет секунди.

Тя се качи по стъпалата и клекна до Кенър. Воят беше станал пронизителен, темпото на помпата се беше забързало до степен на почти постоянен звук. Кенър посочи двигателя и прошепна:

— Тестват самолетни части. — Обясни ѝ набързо, че самолетите често били удряни от светкавици и всичките им компоненти трябвало да издържат на пряко попадение от такъв характер. Каза и още нещо, но тя не го чу, толкова силен беше станал грохотът.

Осветлението в камерата угасна, остана само бледо синкаво сияние над самолетния двигател и плавно извития му обтекател. Компютърният глас броеше от десет назад.

— ... нула.

Чу се трясък като от изстрел и назъбена светкавица пропълзля откъм стената и удари двигателя. Последваха я почти без интервал светкавици и откъм другите стени — обстрелваха двигателя от всички посоки. Мълниите припукваха по обтекателя като назъбени, нажежени до бяло пръсти, после рязко се стрелваха към пода, където имаше нещо като метална купа с дъното нагоре и с диаметър трийсетина сантиметра.

Сара забеляза, че някои от светкавиците попадат директно върху купата, без да засегнат двигателя.

Постепенно светкавиците ставаха по-големи и по-ярки. Трецяха, пронизваха въздуха и оставяха черни резки по металната купа. Мълния попадна върху една от перките и витлата се завъртяха.

Струваше ѝ се, че все повече светкавици попадат директно върху малката обърната купа на пода, без да засегнат двигателя. Камерата се изпълни с бяла паяжина от светкавици — идваха от всички посоки и се стоварваха право върху купата.

После тестът изведнъж свърши. Воят замлъкна и осветлението в камерата се включи. Тънък дим се вдигаше от двигателния обтекател. Сара погледна към контролното табло и видя Брюстър и Болдън — стояха зад седналия техник. След малко тримата влязоха в камерата, приклекнаха под двигателя и заоглеждаха металната купа.

— Какво става? — прошепна Сара.

Кенър ѝ даде знак да мълчи и поклати глава. Не изглеждаше щастлив.

Мъжете в камерата обърнаха купата и Сара зърна за миг сложното ѝ устройство — зелени верижни платки и лъскави метални джаджи. Само че мъжете се наведоха над купата и заговориха развълнувано, така че не успя да види повече. Върнаха купата в първоначалното ѝ положение и излязоха от камерата.

Смееха се и се тупаха по гърбовете, явно много доволни от резултатите от теста. Сара чу единият да казва, че щял да черпи по една бира, всички пак се засмяха и излязоха. Външната врата се затръшва. Просторното помещение потъна в тишина.

Сара и Кенър чакаха.

Тя го погледна. Той продължи да чака още минута, неподвижен, само се заслушваше. Накрая каза:

— Дай да погледнем това нещо.

Все така не се чуваше нищо. Явно бяха сами. Кенър посочи камерата. Отвори вратата и влязоха вътре.

Вътрешността ѝ беше ярко осветена. Въздухът миришеше силно на озон от светкавиците.

Отидоха при купата на пода.

— Какво е това? — попита Сара.

— Не знам, но предполагам, че е нещо като преносим заряден генератор. — Той клекна и преобърна купата.

— Разбираш ли, ако успееш да генерираш достатъчно мощен отрицателен заряд...

И млъкна по средата на изречението. Купата беше празна. Електронната ѝ вътрешност беше извадена.

Вратата зад тях се затвори с трясък.

Сара стреснато се обърна. Болдън стоеше от другата страна на вратата и преспокойно я заключваше с катинар.

— Мамка му — възкликна тя. Брюстър беше на контролното табло и натискаше разни бутони и превключватели. Включи се интеркомът.

— Влизането на външни лица е забранено тук бе, хора. Съвсем ясно е написано. Сигурно не сте прочели табелките...

Брюстър отстъпи от контролното табло. Осветлението в камерата стана тъмносиньо. Сара чу познатия ѝ вой, отначало тих, но набиращ сила. На екрана светна съобщението: НАПУСНЕТЕ РАЙОНА. А после компютърният глас подхвана: „Моля, напуснете изпитателното поле. Тестът започва след... трийсет секунди“.

Брюстър и Болдън си тръгнаха, без да поглеждат назад.

Сара чу Болдън да казва:

— Мразя миризмата на изгоряло месо.

После излязоха и затръшнаха вратата.

Компютърният глас каза:

— ... петнайсет секунди...

Сара се обърна към Кенър.

— Какво ще правим?

Навън Болдън и Брюстър се качиха в колата си. Болдън запали двигателя. Брюстър сложи ръка на рамото му.

— Нека почакаме малко.

Впериха погледи във вратата. Замига червена светлина, отначало бавно, после все по-бързо.

— Тестът е започнал — каза Брюстър.

— Срамота — каза Болдън. — Колко време мислиш, че ще оцелеят?

— Една светкавица, може би две. Но след третата положително ще са мъртви. И труповете им ще се подпалят.

— Срамота — повтори Болдън. Включи на скорост и подкара към чакащия ги самолет.

4. БЛЯСЪК

ИНДУСТРИАЛЕН РАЙОН
СЪБОТА, 9 ОКТОМВРИ
12:31

Наситеният с електричество като пред силна буря въздух в тестовата камера започна да пука. Косъмчетата по ръцете на Сара настръхнаха. Дрехите залепваха наелектризирани по тялото ѝ.

— Имаш ли колан? — попита Кенър.

— Не...

— Шнола?

— Не.

— Нещо метално?

— Не! По дяволите, не!

Кенър се хвърли с цялата си тежест върху стъклената стена, после я ритна с пета, но без успех. Опита с вратата, но ключалката удържа.

— ... десет секунди... — каза компютърният глас.

— Какво ще правим?! — попита обезумяла Сара.

— Събличай се.

— Какво?

— Бързо. — Самият той вече си смъкваше ризата, копчетата се разхвърчаха. — Хайде, Сара. Най-вече пуловера.

Беше облечена с пухкав пуловер от ангора и разсеяно си помисли, че е подарък от приятеля ѝ, едно от първите неща, които ѝ беше купил. Изсули го трескаво през главата си, после и тениската отдолу.

— Полата — каза Кенър. Беше останал по боксерки и си събуваше обувките.

— Какво...

— Има цип!

Тя побърза да свали полата си, но пръстите не я слушаха. Накрая остана по сутиен и гащички. Стана ѝ студено. Компютърният глас отброяваше последните секунди.

— Десет... девет... осем...

Кенър просваше дрехите върху двигателя. Полата ѝ също се озова там. Пуловера от ангора разстла най-отгоре.

— Какво правиш?

— Лягай — каза той. — Легни по корем на пода — възможно най-плътно — и не мърдай!

Тя притисна тялото си към студения цимент. Сърцето ѝ биеше като полудяло. Въздухът трептеше. Тръпка пролази от тила ѝ надолу по гръбнака.

— Три... две... едно...

Кенър се хвърли на пода до нея и първата светкавица изтрещя. Силата на удара беше невероятна, въздушен поток забърса тялото на Сара. Косата ѝ се изправяше във въздуха, Сара вече не усещаше тежестта ѝ на тила си. Нови светкавици — трясъкът беше ужасяващ, — жестока синя светлина, толкова ярка, че я виждаше дори със стиснати очи. Тя се притисна към пода, издиша докрай с надеждата да спечели още някой милиметър и с мисълта, че сега му е времето за молитва.

Само че в камерата изведнъж се появи друг вид светлина, пожълта, трептяща, а с нея и остра задушлива миризма.

— Това е огън...

— Не мърдай! — изръмжа Кенър.

Все така се сипеха светкавици, все по-бързо и по-бързо, припукваха из цялата камера, но Сара видя с периферното си зрение, че купчината дрехи върху двигателя се е подпалила... а камерата се пълнеше с дим.

Помисли си: „Косата ми гори“.

И внезапно камерата се изпълни с мощни струи вода, светкавиците изчезнаха, а пръскачките по тавана засъскаха. Стана ѝ студено; огънят угасна; циментът се намокри.

— Мога ли да стана?

— Да — каза Кенър. — Вече можеш да станеш.

През следващите няколко минути Кенър безуспешно се опитва да счупи стъклото. Накрая спря и се загледа втренчено в една точка; косата му бе прилепнала от водните струи.

— Не разбирам — каза той. — Камера като тази задължително трябва да има резервен механизъм, в случай че някой неволно се затвори вътре.

— Те заключиха вратата, нали видя.

— Да. Заключиха я отвън с катинар. Катинарът се слага, та никой да не влиза в камерата, когато е затворено. Но въпреки това трябва да има някакъв начин да се *излезе* оттук.

— И да има, не го виждам. — Трепереше цялата. Имаше изгаряне на рамото и я болеше. Бельото ѝ беше мокро. Не страдаше от прекалена скромност, но ѝ беше студено, а той говореше ли, говореше...

— Просто трябва да има начин да се излезе... — Заобръща се бавно и заглежда камерата.

— Стъклото не може да се счупи.

— Да — каза той. — Не може. — Но това, изглежда, му подсказа нещо. Наведе се и заглежда внимателно рамката на стъклото, прокара пръсти по нея, Сара го гледаше ѝ трепереше. Пръскачките още работеха и обливаха камерата с вода, вече ѝ стигаше до глезените. Не разбираше как Кенър може да е толкова съсредоточен, толкова решен да...

— Проклет да съм — каза той. Бе хванал едно малко резе под нивото на покачващата се вода. Намери още едно в другия край на рамката — и дръпна и двете. После бутна рамката, тя се завъртя на пантите в центъра си и се отвори.

Кенър пристъпи във външното помещение и се засмя:

— Нищо работа. — Подаде ѝ ръка. — Мога ли да предложи сухи дрехи?

— Благодаря — каза тя и пое ръката му.

Умивалните на МТСИ определено не бяха върхът, но Сара и Кенър се подсушиха криво-ляво с хартиени кърпи, намериха топли работни комбинезони и Сара се почувства значително по-добре. Разгледа се внимателно в огледалото и установите е изгубила пет-шест сантиметра коса отляво. Краищата бяха неравни и почернели.

— Можеше да е по-лошо — каза тя и си помисли, че за известно време ще трябва да си връзва косата.

Кенър се погрижи за рамото ѝ — каза, че изгарянето било само първа степен, от най-леките, плюс един-два мехура. Наложил го с лед, като ѝ обяснил, че изгарянията всъщност не били термични наранявания, а неврологична реакция на тялото, и че ако се приложи лед през първите десет минути, тежестта на изгарянето намалява рязко, защото се притъпява чувствителността на нервните окончания и така се предотвратява реакцията. Така че, ако ще ти излизат мехури, навременното изстудяване им пречело да се появят.

Тя спря да го слуша. Не можеше да види пострадалия участък от кожата си, така че нямаше друг избор освен да се довери на Кенър. Но започваше да я боли. Той намери аптечка и ѝ подаде аспирин.

— Аспирин?! — възкликна Сара. — Той е вреден!

— Все е по-добре от нищо — каза Кенър. — В интерес на истината, повечето хора може и да не го знаят, но аспиринът наистина е вълшебно лекарство, болкоуспокояващата му сила е по-голяма от тази на морфина, освен това действа противовъзпалително, понижава температурата...

— Не сега — каза тя. — Моля те. — Просто не беше в състояние да изтърпи поредната му лекция.

Той не каза нищо, само ѝ бинтова рамото. Изглежда, и това му идеше отръпки.

— Има ли нещо, което не можеш да правиш? — попита тя.

— О, има, и още как.

— Какво например? Не можеш да танцуваш?

— Не, мога да танцувам. Но никак не ми вървят езиците.

— Какво облекчение. — Самата тя лесно учеше чужди езици. Беше учила една година в Италия и владееше доста добре италиански и испански. Учила беше дори китайски.

— Ами ти? — попита я Кенър. — Теб в какво не те бива?

— В отношенията — каза тя. Гледаше се в огледалото и подръпваше почернелите краища на косата си.

БЕВЪРЛИ ХИЛС
СЪБОТА, 9 ОКТОМВРИ
13:13

Докато се качваше по стълбите към апартамента си, Евънс чуваше звука на телевизора. Стори му се по-силен отпреди. Чуваха се аплодисменти и смях. Някакво шоу с публика в студиото.

Отвори вратата и влезе в дневната. Частният детектив от двора седеше на дивана с гръб към него и гледаше телевизия. Беше си свалил самото и го бе преметнал на един стол. Ръката си беше отпуснал небрежно върху облегалката на дивана. Пръстите му барабаняха нетърпеливо.

— Виждам, че сте се настанили удобно — каза Евънс. — Доста е високо, не мислите ли? Бихте ли намалили малко?

Мъжът не отговори, просто продължи да гледа телевизия.

— Не ме ли чухте? — каза Евънс. — Намалете го, ако обичате.

Мъжът не помръдна. Само пръстите му се движеха в бърз ритъм по облегалката на дивана.

Евънс мина пред него.

— Вижте, не ви знам името, но...

Не довърши. Детективът така и не обърна поглед към него, а продължаваше да се взира неподвижно в телевизора. Нито една част от тялото му не помръдваше. Беше неподвижен, вдървен. Очите му не се движеха. Дори не мигаха. Само пръстите му се движеха върху облегалката. Почти конвулсивно. В спазъм.

Евънс застана право срещу него.

— Какво ви е?

Лицето на мъжа беше безизразно. Очите му гледаха напред, право през Евънс.

— Господине?

Детективът дишаше плитко, гърдите му едва се повдигаха. Кожата му имаше сивкав цвят.

— Можете ли да помръднете? Какво е станало?

Нищо. Мъжът не помръдваше.

„Точно като при Марго“, помисли си Евънс. Същата вдървеност, същата липса на реакция. Вдигна телефона, набра 911 и помоли да пратят линейка.

— Така, линейката скоро ще е тук — каза той на мъжа. Частният детектив не реагира видимо, но дори и така Евънс остана с впечатлението, че го чува и че е в пълно съзнание някъде дълбоко в застиналото си тяло. Но в крайна сметка можеше само да гадае.

Огледа стаята за нещо, което да му подсказва какво се е случило. Само че апартаментът изглеждаше съвсем нормално. Един стол в ъгъла като че ли беше местен. Миризливата пура на детектива беше на пода в ъгъла, сякаш се беше търкулнала там. Беше прогорила малка дупка в края на килима.

Евънс я вдигна, занесе я в кухнята, подържа я под чешмата и я хвърли в кошчето. После му хрумна нещо. Върна се при мъжа.

— Щяхте да ми носите нещо...

Никакво движение. Само пръстите върху облегалката на дивана.

— Тук ли е?

Пръстите спряха. Или почти спряха. Все още се движеха леко. Но усилието беше очевидно.

— Можете ли да контролирате пръстите си? — попита Евънс.

Раздвижиха се, после спряха отново.

— Значи можете. Добре. Така — тук ли е нещото, което искахте да ми покажете?

Пръстите помръднаха.

После спряха.

— Приемам го за „да“. Добре. — Евънс отстъпи назад. Чу се слабият звук на приближаваща сирена. Линейката щеше да пристигне след броени минути. — Ще тръгна в една посока, и ако е вярната, мръднете пръсти.

Пръстите се раздвижиха, после спряха, сякаш в знак, че човекът е разбрал.

— Добре — каза Евънс. Обърна се и направи няколко крачки вдясно към кухнята. Погледна назад.

Пръстите не мърдаха.

— Значи не е насам. — Тръгна към телевизора и застана точно пред детектива.

Пръстите не мърдаха.

— Добре тогава. — Евънс се обърна наляво и тръгна към големите прозорци. Пръстите пак не помръднаха. Оставаше само една посока — той мина зад детектива към вратата. Понеже мъжът не го виждаше, Евънс каза: — Сега се отдалечавам от вас и вървя към входната врата...

Пръстите не помръднаха.

— Може би не сте ме разбрали — каза Евънс. — Искях да размърдате пръсти, когато тръгна в правилната посока...

Пръстите помръднаха. Задраскаха по облегалката.

— Да, добре, но коя е посоката? Пробвах и в четирите посоки, но...

На вратата се позвъни. Евънс отвори и двама души с носилка се втурнаха покрай него. Настана хаос, засипаха го с бързи въпроси и за нула време преместиха детектива върху носилката. Полицията пристигна след няма и минута и на свой ред го засипа с въпроси.

Бяха от управлението в Бевърли Хилс и следователно любезни, но и настоятелни. Този човек се беше парализирал в апартамента на Евънс, а Евънс, изглежда, не знаеше нищо по въпроса.

Накрая се появи и един инспектор. Беше с кафяв костюм и се представи като Рон Пери. Даде на Евънс визитка. Евънс на свой ред му даде визитката си. Пери я погледна, после погледна Евънс и каза:

— Не съм ли виждал тази визитка и преди? Изглежда ми позната. А, да, спомням си. В онзи апартамент в Уилшир, при парализираната дама.

— Тя ми е клиент.

— И сега се случва отново, същата парализа — каза Пери. — Странно съвпадение.

— Не знам — каза Евънс. — Не бях тук. Не знам какво е станало.

— Просто разни ваши познати се парализират, така ли?

— Не — каза Евънс. — Казах ви, не знам какво е станало.

— Този мъж също ли ви е клиент?

— Не.

— Тогава кой е?

— Нямам представа.

— Нямате? Как е влязъл тук?

Евънс тъкмо щеше да каже, че специално е оставил вратата отворена, но си даде сметка, че това ще повлече след себе си дълги и трудни обяснения.

— Не знам. Аз, въъ... Забравил съм да заключа.

— Винаги трябва да проверявате дали е заключено, господин Евънс.

— Прав сте, разбира се.

— Вратата ви не се ли заключва автоматично при излизане?

— Казах ви, не знам как е влязъл — каза Евънс. Гледаше инспектора право в очите.

Инспекторът също го гледаше.

— Как се сдобихте с тези шевове на главата?

— Паднах.

— Явно лошо сте паднали.

— Да.

Инспекторът бавно кимна.

— Бихте могли да ни спестите доста време, ако ни кажете кой е този човек, господин Евънс. Имате мъж в апартамента си, не знаете кой е той, не знаете как е влязъл. Простете ми, ако имам усещането, че премълчавате нещо.

— И сте прав.

— Добре. — Пери извади бележника си. — Слушам ви.

— Мъжът е частен детектив.

— Това го знам.

— Знаете го? — възкликна Евънс.

— Санитарят е намерил съответния документ в портфейла му. Продължавайте.

— Казах ми, че бил нает от един мой клиент.

— Аха. И кой е този клиент? — Пери пишеше усърдно.

— Това не мога да ви кажа — отговори Евънс.

Пери вдигна очи от бележника си.

— Господин Евънс...

— Съжалявам. Поверително е.

Инспекторът въздъхна.

— Добре, значи този човек е частен детектив, нает от ваш клиент.

— Точно така — каза Евънс. — Свърза се с мен и каза, че искал да ме види, за да ми даде нещо.

— Да ви даде нещо?

— Да.

— Не е искал да го даде на клиента ви?

— Не би могъл.

— Защото?

— Клиентът ми е, ъъ... не е на разположение.

— Разбирам. И затова се е обърнал към вас.

— Да. Държа се малко параноично и поиска да се срещнем в моя апартамент.

— И вие сте оставили вратата на апартамента си отворена, за да влезе.

— Да.

— Човек, когото виждате за пръв път?

— Да. Знаех, че работи за клиента ми.

— Откъде знаехте?

Евънс поклати глава.

— Поверителна информация.

— Добре. Значи този тип идва в апартамента ви. Вие къде бяхте?

— Бях в офиса си.

Евънс разказа накратко какво е правил през въпросните два часа.

— Видели са ви в офиса ви, предполагам?

— Да.

— Говорихте ли с някого?

— Да.

— С повече от един човек?

— Да.

— Видяхте ли се с хора извън колегите си в правната фирма?

— Спрях да заредя колата.

— Служителят на бензиностанцията ще ви познае ли?

— Да. Наложих се да вляза и да използвам кредитната си карта.

— Коя бензиностанция?

— Шел на Пико.

— Добре. Значи нямало ви е два часа, после се връщате тук и човекът е...

— Както го видяхте. Парализиран.

— И какво се е канел да ви даде?

— Нямам представа.

— Не открихте нищо в апартамента си?

— Не.

— Искате ли да ми кажете нещо друго?

— Не.

Нова дълга въздишка.

— Вижте, господин Евънс. Ако двама от познатите ми внезапно се парализират, определено бих се притеснил. Вие обаче изглеждате забележително спокоен.

— Повярвайте ми, не съм — каза Евънс.

Инспекторът го изгледа намръщено.

— Добре — каза накрая. — Позовавайте се на адвокатската тайна. Трябва да ви кажа, че ми се обаждяха от Калифорнийския университет и от Центъра за контрол и превенция на болестите по повод на тази история с парализата. А след като имаме и втори случай, обажданията ще зачестят. — Той затвори бележника си. — Ще ви помоля да дойдете в управлението и да дадете писмени показания. Да кажем по-късно днес?

— Ще се опитам.

— В четири часа?

— Да. Добре.

— Адресът е на визитката. Просто попитайте за мен дежурния Паркингът е под сградата.

— Добре — каза Евънс.

— Довиждане — каза инспекторът и си тръгна.

Евънс затвори вратата след инспектора и се облегна на нея. Най-после беше останал сам. Обиколи бавно апартамента. Телевизорът още работеше, но с намален докрай звук. Погледна към дивана, където беше седял частният детектив. Вдлъбнатината от тялото му още се виждаше.

Имаше още половин час преди срещата си с Дрейк. Искаше обаче да разбере какво му е донесъл детективът. Къде ли го беше оставил? Евънс беше пробвал и четирите посоки на компаса, но детективът така й не му беше дал знак някоя от тях да е върната.

Което означаваше какво? Че не го е донесъл? Че е някъде другаде? Или че който там го е парализирал, го е взел и то вече не е тук?

Евънс въздъхна. Така и не беше задал на детектива критичния въпрос — тук ли е въпросното нещо. Просто беше приел, че е тук.

А ако наистина беше тук? Къде можеше да е?

Север, юг, изток, запад. Нито една от тези посоки.

Което означаваше...

Какво?

Той поклати глава. Нещо не успяваше да се съсредоточи. Работата беше там, че парализата на частния детектив го беше разстроила повече, отколкото му се искаше да признае. Погледна дивана и вдлъбнатината. Човекът не можеше да помръдне. Сигурно се бе чувствал ужасно. А санитарите го бяха вдигнали като чувал с картофи, за да го сложат на носилката. И бяха разместили възглавничките на дивна.

Евънс оправи разсеяно дивана, сложи възглавничките на място, като ги отупваше да възвърнат формата си...

И усети нещо, пъхнато в процепа на една от калъфките. Мушна ръка вътре и измърмори:

— По дяволите!

След като вече го беше открил, му се струваше очевидно. Всяка от посоките е била погрешна, защото детективът бе искал Евънс да е придвижи към него. Бе седял върху донесеното, след като го бе пъхнал в една от възглавниците на дивана.

Лъскаво DVD.

Евънс го зареди в плейъра — появи се меню, списък от дати. Всичките от последните няколко седмици.

Евънс кликна на първата дата.

Появи се образ от конферентната зала на НФПР. Поглед отстрани, от ъгъла на помещението, на метър височина над пода. Сигурно бе записано от камера, скрита някъде в катедрата за

говорещия. Ясно беше, че детективът е инсталирал камерата в деня, когато Евънс го беше видял в конференнтната зала на НФПР.

В долната част на екрана имаше отброяващ времето код, цифрите примигваха. Евънс обаче не сваляше очи от самата картина: Николас Дрейк говореше с Джон Хенли от връзките с обществеността. Дрейк явно беше разстроен и жестикулираше бурно.

— *Мразя* глобалното затопляне — казваше той, всъщност почти викаше. — *Мразя* го и в червата. То е пълен провал.

— Но е прието — спокойно изтъкна Хенли. — От години. С него трябва да работим.

— Да работим с него? Само че то *не действа* — каза Дрейк. — Това имам предвид. С него и петак не можеш да изкараш, особено през зимата. Завали ли сняг, хората забравят за глобалното затопляне. Или пък решават, че известно затопляне може да им дойде добре. Газят през снега и се надяват на малко глобално затопляне. Не е като със замърсяването, Джон. Замърсяването *действаше*. И още действа. Замърсяването плаши хората до смърт. Кажи им, че ще се разболеят от рак, и парите започват да ваят. Никой обаче не се страхува от някакво си затопляне. Особено ако няма да се случи в следващите сто години.

— Има начин да се изиграе тази карта — каза Хенли.

— Вече не. Изчерпихме всичките си ходове. Измирането на видове заради глобалното затопляне — на никой не му пука. Чули са, че повечето от въпросните изчезващи видове са насекоми. Не можеш да набираш средства заради измиращи насекоми, Джон. Болести заради глобалното затопляне — и за това никой не дава пукната пара. Миналата година организирахме мащабна кампания, свързахме глобалното затопляне с вирусите ебола и ханта. Никой не се хвана на въдицата. Покачването на морското равнище заради глобалното затопляне — знаем как ще свърши това. Делото Вануту е пълен провал. Всички ще решат, че морското равнище не се покачва никъде по света. А онзи скандинавец, експертът по морското равнище? Не можем да се отървем от него. Дори атакува МККП с обвинения в некомпетентност.

— Да — търпеливо каза Хенли. — Всичко това е вярно...

— Ти ми кажи — прекъсна го Дрейк, — как по дяволите трябва да разиграя картата с глобалното затопляне? Защото ти поне знаеш какви пари трябва да събера, за да поддържам тази организация в

движение, Джон. Трябват ми четиридесет и два милиона долара годишно. Тази година фондациите ще ми дадат само четвърт от нужната сума. Разните му там знаменитости си развяват задниците по коктейлите за набиране на средства, но не дават и цент. Толкова са самовлюбени, че смятат самото си присъствие за достатъчна подкрепа. Разбира се, ние съдим Агенцията за защита на околната среда всяка година и те може и да ни кихнат три-четири милиона. Заедно със стипендиите най-много пет. Но и така пак оставаме с огромен недостиг, Джон. Глобалното затопляне просто няма да свърши работа. Трябва ми шибана кауза. Кауза, която да действа!

— Разбирам — каза Хенли все така спокойно. — Но ти забравяш за конференцията.

— Господи, конференцията — каза Дрейк. — Онези задници дори плакатите не могат да направят като хората. Бендикс ни е най-добрият лектор, а има семеен проблем. Жена му е зле. Гордън трябваше да го замести, но той пък се е забъркал с някакво съдебно дело във връзка с изследването си... Изглежда, е фалшифицирал някакви данни...

— Това са подробности, Николас — каза Хенли. — Моля те да не губиш от поглед цялостната картин...

В този момент телефонът иззвъня. Дрейк го вдигна, слуша няколко секунди, после сложи ръка на слушалката и се обърна към Хенли.

— Ще трябва да продължим по-късно. Джон. Изникна нещо спешно.

Хенли стана и излезе.

Записът свърши.

Екранът потъмня.

Евънс гледаше втренчено празния екран. Имаше чувството, че всеки миг ще повърне. Зави му се свят. Държеше дистанционното в ръка, но не беше в състояние да натисне нужните бутони.

Мигът отмина и той си пое дълбоко дъх. След първоначалния шок си даде сметка, че видяното не би трябвало да го изненадва чак толкова. Може би Дрейк бе по-откровен в частен разговор — при всички е така — и явно спешно се нуждаеше от пари за фондацията

Недоволството му обаче беше напълно разбираемо. От самото начало движението се беше сблъскало с апатията на обществото като цяло. Хората не бяха склонни да мислят дългосрочно. Не виждаха бавното унищожаване на околната среда. Борбата обществото да бъде разбудено и подтикнато към действия в свой собствен интерес бе неравна.

И съвсем не беше свършила. Всъщност едва сега започваше.

А и сигурно беше вярно, че да се набират пари за борба с глобалното затопляне е трудна работа. А Николас Дрейк определено разбираше от набиране на средства.

Имаше и друго — природозащитните организации наистина работеха с оскъдни фондове. Четиридесет и четири милиона за НФПР, пак толкова за Съвета за защита на природните ресурси, може би петдесет за Сиера Клуб. Най-много, три четвърти милиард, отиваха при Природна консервация. Но какво беше това в сравнение с трилионите долари на корпорациите? Давид и Голиат в съвременен вариант. И Дрейк беше Давид. Както сам беше изтъквал неведнъж.

Евънс си погледна часовника. Време беше да се срещне с Дрейк.

Извади диска от DVD плейъра, пхна го в джоба си и излезе. По пътя отново обмисли всичко, което щеше да каже. Репетираше го отново и отново, с надеждата, че накрая ще прозвучи свършено. Трябваше да внимава много, защото всичко, което Кенър го беше подготвил да каже, беше лъжа.

БЕВЪРЛИ ХИЛС
СЪБОТА, 9 ОКТОМВРИ
11:12

— Питър, Питър — каза Николас Дрейк, докато му раздрусваше сърдечно ръката. — Много се радвам да те видя. Нямахте те.

— Да.

— Но не си забравил молбата ми.

— Не съм, Ник.

— Сядай.

Евънс седна, а Дрейк се настани зад бюрото си.

— Слушам те.

— Открих откъде се е взела онази Клауза.

— Да?

— Да. Ти беше прав. Джордж наистина се е консултирал с адвокат.

— Знаех си! С кого?

— Външен човек, не е от нашата фирма. — Евънс говореше внимателно, придържаше се дословно към указанията на Кенър.

— Кой?

— За жалост, Ник, има документи. Чернови с ръкописни коментари на Джордж.

— Ох, мамка му! От кога?

— Отпреди половин година.

— Половин година!

— Явно Джордж е бил разтревожен още тогава за... някои неща. За групите, които подкрепя.

— Нищо не ми е казвал.

— И на мен — каза Евънс. — Избрал е външен адвокат.

— Искам да видя тази кореспонденция — каза Дрейк.

Евънс поклати глава.

— Адвокатът никога няма да го разреши.

— Джордж е мъртъв.

— Поверителността продължава и след смъртта на клиента. „Суидлър и Бърлин срещу САЩ“.

— Това са глупости, Питър, и ти го знаеш.

Евънс сви рамене.

— Да, но този адвокат играе по правилата. А аз определено превиших правата си дори с това, което ти казах досега.

Дрейк забарабани с пръсти по бюрото.

— Питър, делото Вануту отчаяно се нуждае от тези пари.

— Носи се слух, че може да не се стигне до процес — каза Евънс.

— Глупости.

— Защото данните не показват никакво покачване в равнището на Тихия океан.

— Аз бих внимавал с подобни изказвания — каза Дрейк. — Къде си го чул това? Защото то явно е дезинформация с източник индустриалните концерни, Питър. Няма съмнение, че морското равнище се покачва по целия свят. Доказвано е научно не един и два пъти. Самият аз преди няколко дни разгледах сателитните измервания на морското равнище — това е сравнително нов метод за подобни замервания. Сателитите показват покачване от няколко милиметра и то само за миналата година.

— Тези данни публикувани ли са?

— Не си спомням — каза Дрейк и го изглежда странно. — При мен дойде като осведомително резюме.

Евънс не беше планирал да задава такива въпроси. Те сякаш сами бяха излезли от устата му, по своя воля. Освен това с неохота си даде сметка, че го е казал скептично. Нищо чудно, че Дрейк го гледаше така.

— Нищо не искам да кажа — побърза да го успокои Евънс. — Просто се носят разни слухове...

— И си искал да провериш дали са верни — каза Дрейк и кимна. — Напълно естествена реакция. Радвам се, че привлече вниманието ми към това, Питър. Ще поговоря с Хенли и ще разберем откъде идва тази дезинформация. Разбира се, борбата ни край няма. Знаеш с какви неандерталци си имаме работа в Института за конкурентна инициатива, и във Фондация Хувър, и в Института Маршал. Групи,

финансирани от десни радикали и малоумни фундаменталисти. Които, за жалост, разполагат с огромни средства.

— Да, разбирам — каза Евънс и стана. — Трябвам ли ти за нещо друго?

— Ще бъда откровен — каза Дрейк. — Не съм доволен. Какво — връщаме се на петдесетте хиляди седмично?

— При така стеклите се обстоятелства мисля, че нямаме друг избор.

— Тогава ще трябва да се справим някак — каза Дрейк. — Подготовката за процеса върви чудесно, между другото. Но сега трябва да насоча усилията си към конференцията.

— А, да. Кога започва?

— В сряда — каза Дрейк. — След четири дни. А сега ще ме извиниш, но...

— Разбира се — каза Евънс и излезе от кабинета. Беше оставил мобилния си телефон на масичката срещу бюрото на Дрейк.

Беше слязъл по всичките стълби до приземното ниво, когато се сети, че Дрейк изобщо не го беше попитал за шевовете на главата му. Всички други, с които бе разговарял днес, бяха подхвърлили по нещо за това, само Дрейк — не.

Разбира се, Дрейк имаше много работа покрай подготовката на конференцията. Право пред себе си Евънс видя конферентната зала на приземния етаж да се пръска по шевовете. Плакатът на стената гласеше: РЕЗКИТЕ КЛИМАТИЧНИ ПРОМЕНИ — КАТАСТРОФАТА ПРЕД НАС. Двайсетина младежи се бяха струпали около голяма маса, на която имаше макет на вътрешността на голяма зала и заобикалящия я паркинг. Евънс поспря, обзет от любопитство.

Един от младежите поставяше дървени блокчета на паркинга вместо коли.

— Това няма да му хареса — каза друг. — Искат местата най-близо до сградата да са резервирани за телевизионните ванове, а не за автобуси.

— Оставих три места ей там за новинарите — каза първият младеж. — Това не е ли достатъчно?

— Той иска десет.

— Десет места? Той колко телевизионни екипа очаква да се появят на това нещо?

— Не знам, но иска да запазим десет места и да осигурим допълнително хранване и телефонни линии.

— За една академична конференция върху резките климатични промени? Нещо не разбирам. Какво толкова има да се приказва за ураганите и сушата? Ще има късмет, ако дойдат и три екипа.

— Виж, той е шефът. Запази десет места и да приключваме.

— Това означава, че автобусите ще трябва да минат назад.

— Десет места, Джейк.

— Добре де, добре.

— До сградата, защото хранващите кабели са много скъпи. От залата искат майка си и баща си за допълнителните съоръжения.

В другия край на масата едно момиче тъкмо казваше:

— Колко тъмно ще е в изложбените помещения? Дали ще е достатъчно тъмно да се прожектират видео материали?

— Не, те ще вървят само на плоските екрани.

— Някои от изложителите си имат свои прожекционни устройства с всички екстри.

— Е, в такъв случай няма да има проблем.

Една млада жена се приближи до Евънс.

— Мога ли да ви помогна с нещо, господине?

Приличаше на служителка на рецепция, хубавка и любезна.

— Да — каза той и кимна към съвещателната зала. — Към кого трябва да се обърна, за да присъствам на конференцията.

— Входът е само с покани — каза тя. — Това е научна конференция и не е открита за широката публика.

— Преди малко разговарях с Ник Дрейк, но забравих да го попитам...

— О! Ами, всъщност имам няколко пропуска на рецепцията. На кой от дните бихте искали да присъствате?

— На всичките.

— Явно сериозно се интересувате от климатичните промени — каза с усмивка тя. — Последвайте ме, моля...

Пътят с кола от НФПР до централата на конференцията в Санта Моника беше кратък. Работници на висока стълба поставяха буквите на голям надпис: засега бяха изписали РЕЗКИ КЛИМАТИЧНИ ПРО, и отдолу КАТАСТРО.

В колата беше горещо. Евънс се обади на Сара.

— Готово. Оставих телефона в офиса му.

— Добре. Надявах се, че ще се обадиш по-рано. Сега май вече няма значение.

— Няма ли? Защо?

— Мисля, че Кенър вече откри каквото му трябваше.

— Така ли?

— Ето, говори с него.

„Значи са заедно“, помисли Евънс.

— Къде си, Питър? — попита Кенър.

— В Санта Моника.

— Върни се в апартамента си, пригответи си някакви туристически дрехи и чакай там.

— Защо?

— Свали всичко, което носиш в момента. Не взимай нищо от онова, с което си облечен.

— Но защо?

— По-късно ще ти обясня.

Щрак. Връзката прекъсна.

Евънс пригответи набързо един сак, после влезе в дневната, сложи диска в DVD плейъра и зачака да се зареди менюто с датите.

Избра втората от списъка.

На екрана отново се появиха Дрейк и Хенли. Изглежда, беше същият ден, защото носеха същите дрехи. Но по-късно. Дрейк си беше свалил сако и то висеше на един стол.

— Това вече съм го чувал — казваше Дрейк. Изглеждаше недоволен. — И съветът ти не струваше пет пари.

— Мисли структурно — каза Хенли. Беше се облегнал на стола си, вперил поглед в тавана и събрал пръсти.

— Какво означава това, по дяволите? — сопна му се Дрейк.

— Мисли структурно, Николас. Помисли за това как функционира информацията. Какво поддържа и какво я поддържа.

— Това са пиарски простотии.

— Николас — остро каза Хенли. — Опитвам се да ти помогна.

— Извинявай. — Дрейк погледна виновно като смъррено дете. Дори понаведе глава.

„Хенли ли командва парада“ — помисли си Евънс озадачено. Последната размяна на реплики определено навеждаше на тази мисъл.

— Така — каза Хенли. — Нека ти обясня как ще решиш проблема си. Решението е просто. Ти вече ми каза, че...

На вратата на апартамента се похлопа силно. Евънс спря DVD-то и просто за всеки случай извади диска и го пхна в джоба си. Хлопането продължаваше и той побърза да отвори.

Беше Санжонг Тапа. Навъсен.

— Трябва да тръгваме — каза той. — Веднага.

5. СНЕЙК

ДИАБЛО
НЕДЕЛЯ, 10 ОКТОМВРИ
14:43

Хеликоптерът летеше над аризонската пустиня на трийсетина километра от Флагстаф, недалеч от каньона Диабло. На задната седалка Санжонг подаде на Евънс снимки и компютърни разпечатки и каза:

— Приемаме, че мрежите на Природозащитния освободителен фронт са в бойна готовност, но същото важи и за нашите. Всичките ни мрежи са активни и в една от тях попаднахме на неочаквана улика. Асоциацията за управление на югозападните паркове, представи си!

— Която е?

— Това е организация на управителите на щатските паркове от всички западни щати. Та те са открили, че се е случило нещо много странно. Голям процент от щатските паркове в Юта, Аризона и Ню Мексико са резервирани предварително, с авансови плащания, за служебни пикници, училищни празненства, рождени дни и така нататък за този уикенд. Във всички случаи без изключение става въпрос за семейни събирания, родители и деца, понякога баби и дядовци. Вярно, този уикенд е дълъг, цели три дни. Само че почти всички резервации са за понеделник. Само шепа са за събота или неделя. Никой от парковите управители не помни да се е случвало такова нещо.

— Не схващам — каза Евънс.

— И те са останали озадачени — каза Санжонг. — Решили, че може да е работа на някаква секта и понеже парковете не могат да бъдат използвани за религиозни цели, вдигнали телефона и звъннали на някои от организациите. И навсякъде се оказало, че организациите са получили дарения, които, изрично било посочено, трябвало да се използват за финансиране на мероприятия за този уикенд.

— Дарения от кого?

— От благотворителни организации. Ситуацията е идентична навсякъде. Получили писмо, в което се казвало: „Благодарим ви за

скорошната ви молба за финансиране. С удоволствие ви съобщаваме, че можем да подкрепим финансово сбирката ви в този и този парк в понеделник, единадесети октомври. Чекът вече е изпратен на ваше име. Приятно прекарване“.

— Само че въпросните фирми и компании никога не са молили за такава резервация, така ли?

— Да. Така че се обадили в благотворителната организация и оттам им казали, че сигурно е станала грешка, но понеже чековете така или иначе вече са изпратени, можели да използват парка за посочения ден. И много от фирмите решили наистина да се възползват.

— И въпросните благотворителни организации са?

— Едва ли си ги чувал. Фондът „Ами Роситър“. Фондът за Нова Америка. Фондация „Роджър В. и Елинор Т. Малкин“. Фондация „Джойнър Мемориал“. Десетина благотворителни организации.

— Истински ли са?

Санжонг сви рамене.

— Едва ли. В момента ги проверяваме.

— Продължавам да не разбирам.

— Някой иска парковете да са пълни този уикенд.

— Да, но защо?

Санжонг му подаде една снимка. Беше въздушна снимка с фалшиви цветове и на нея се виждаше гора, дърветата бяха яркочервени на фона на тъмносиня земя. Санжонг почука с пръст в центъра на фотографията. Там, на една полянка сред гората, Евънс видя на земята нещо като паяжина — серия концентрични линии, свързващи фиксирани точки. Съвсем като паяжина.

— И това е?

— Ракетен ред. Фиксираните точки са установките. Линиите са хранващите кабели, чрез които се контролира изстрелването. — Пръстът му се плъзна по снимката. — Както виждаш, същата подредба я има тук. И тук. Трите оформят триъгълник със страна приблизителни осем километра.

Евънс започна да схваща. Три отделни паяжини, заредени на полянки сред гората.

— Три ракетни реда...

— Да. Знаем, че са купили петстотин ракети с твърдо гориво. Самите ракети са доста малки. Анализ с приближение на снимката

показва, че установките са с диаметър десетина сантиметра, което означава, че ракетите могат да се издигнат до триста метра височина. Не повече. Във всеки ред има по петдесетина ракети, свързани помежду си. Едва ли са нагласени да се изстрелят едновременно всичките. А виждаш, че установките са разположени на значително разстояние една от друга...

— Но с каква цел? — попита Евънс. — Тези неща са в средата на нищото. Изстрелват се на триста метра и после падат обратно на земята? Така ли? Какъв смисъл има в това?

— Не знаем — каза Санжонг. — Но разполагаме с още една улика. Снимката, която държиш, е направена вчера. Тази е направена днес сутринта. — Подаде на Евънс втора снимка на същия терен.

Паяжините ги нямаше.

— Какво е станало? — попита Евънс.

— Събрали са си нещата и са изчезнали. На първата снимка се вижда, че по края на полянките има паркирани ванове. Явно са натоварили всичко на ванове и са отпрашили.

— Защото са били забелязани?

— Едва ли са разбрали, че някой ги е забелязал.

— Тогава защо?

— Според нас е трябвало да се преместят на по-благоприятно място.

— По-благоприятно за какво? — попита Евънс. — Какво става?

— Може би е важно — каза Санжонг, — че по времето, когато са купили ракетите, са купили и сто и петдесет километра микровлакнов кабел.

Кимна на Евънс, сякаш това обясняваше всичко.

— Сто и петдесет километра какво...?

Санжонг погледна многозначително към пилота на хеликоптера и поклати глава.

— В по-големи подробности можем да навлезем и по-късно, Питър.

След което заби поглед през прозореца.

Евънс гледаше през отсрещния прозорец. Отдолу се низеха километри ерозиран пустинен пейзаж, кафяви скали, прорязани с

оранжево и червено. Хеликоптерът летеше на север. Сянката му препускаше по пясъка. Кривеше се върху по-неравния терен, после си възвръщаше формата на равното.

Ракети. Санжонг му беше стоварил тази информация, сякаш той би трябвало сам да я разгадае. Петстотин ракети. Групи от по петдесет установки, на голямо разстояние една от друга. Сто и петдесет километра микровлакнов кабел.

Това сигурно означаваше нещо, но Питър Евънс нямаше представа какво може да е. Групи от малки ракети — за какво?

Микровлакнов кабел — за какво?

Лесно му беше да пресметне, че ако този кабел бъде прикачен към ракетите, на всяка ракета ще се пада по около триста метра кабел.

Това пък беше височината, до която според думите на Санжонг щели да се издигнат ракетите.

Значи тези ракети щяха да летят триста метра във въздуха, влачейки микровлакнови кабели? Какъв бе смисълът? Или пък кабелът трябваше да послужи да си ги издърпат обратно? Не, не можеше да е това. Ракетите щяха да паднат в гората и кабелът щеше да се скъса.

И защо ракетите бяха разположени на голямо разстояние една от друга? Щом бяха само по десетина сантиметра в диаметър, не можеха ли да ги сложат по-близо?

Имаше някакъв спомен за ракетни установки, използвани от военните, при които ракетите са разположени толкова близо една до друга, че перките им почти се докосват. Защо тези бяха толкова раздалечени?

Една ракета излита нагоре... влачейки тънък кабел... изкачва се на триста метра... и...

И какво?

Може пък в носа на всяка ракета да имаше прибори някакви или замерващи устройства. И кабелът да е начин да се предаде информация обратно към земята. Но какви прибори?

Каква бе целта на всичко това?

Хвърли поглед към Санжонг, който се беше навел над друга снимка.

— Какво правиш?

— Опитвам се да разбера те какво са направили.

Евънс погледна снимката и се намръщи. Беше сателитна метеорологична снимка.

Санжонг държеше метеорологична карта.

Всичко това с времето ли беше свързано?

ФЛАГСТАФ
НЕДЕЛЯ, 10 ОКТОМВРИ
20:31

— Да — каза Кенър и се приведе напред в сепарето. Седяха в дъното на един ресторант във Флагстаф. Джубоксът на бара въртеше песен на Елвис Пресли. Кенър и Сара се бяха появили преди минути. Евънс си помисли, че Сара изглежда изцедена и разтревожена. Нищо общо с обичайната ѝ бодрост. — Смятаме, че всичко това е свързано с времето — продължи Кенър. — Даже сме сигурни. — Замълча, докато сервитьорката поднесе салатите, после продължи: — Има две причини да смятаме, че е така. Първо, от ПОФ са купили голямо количество скъпа технология, която в съвкупността си не би могла да послужи за нищо друго, освен за опит да се повлияе върху времето. И второ...

— Чакай малко, чакай — прекъсна го Евънс. — Опит да се повлияе върху времето, така каза, нали?

— Точно така, да.

— Как да се повлияе?

— Да се контролира — каза Санжонг.

— Това е откачено — възрази Евънс. — Твърдиш, че онези си мислят, че могат да контролират времето?

— Могат — каза Сара.

— Но как? — възкликна Евънс. — Как могат да го направят?

— По-голямата част от изследването е поверителна.

— Тогава как са се добрали до него?

— Добър въпрос — каза Кенър. — На който бихме искали да знаем отговора. Работата е там, че според нас ракетните редове са замислени с цел да предизвикат силни бури или да усилят ефекта на съществуващи такива.

— По какъв начин?

— Предизвикват промяна в електрическия потенциал на инфракумулативната зона.

— Радвам се, че попитах — каза Евънс. — Стана ми съвсем ясно.

— Нямаме информация за подробностите — каза Кенър, — макар да съм сигурен, че скоро ще узнаем достатъчно.

— Най-силното доказателство — каза Санжонг — идва от модела на парковите резервации. Онези типове са се погрижили хиляди хора да излязат на пикник, като групите са разпръснати на огромна площ — три щата, по-точно. Кое то означава, че най-вероятно в последния момент ще решат къде да действат, според реалните метеорологични условия.

— Как да действат? — попита Евънс. — Какво смятат да направят?

Никой не каза нищо.

Евънс ги изглежда поред.

— Кажете де!

— Едно нещо знаем — каза Кенър. — Искат да бъде документирано. Защото на училищните пикници и служебните екскурзии друго може и да няма, но камерите са в изобилие. Както и фотоапаратите.

— А после ще се стекат и телевизионните екипи, разбира се — каза Санжонг.

— Така ли? Защо?

— Защото кръвта привлича камерите — изсумтя Кенър.

— Искаш да кажеш, че ще предизвикат нещо, което да вземе и човешки жертви?

— Според мен е ясно, че ще се опитат — каза Кенър.

След час всички седяха на твърдите мотелски легла и чакаха Санжонг да включи един преносим DVD плейър към телевизора в стаята. Бяха в евтина стая в Шошон, Аризона, на трийсет километра северно от Флагстаф.

На екрана отново се появиха Хенли и Дрейк.

— Това вече съм го чувал — казваше Дрейк. Изглеждаше недоволен. — И съветът ти не струваше пет пари.

— Мисли структурно — каза Хенли. Беше вперил поглед в тавана Еж събрал пръсти.

— Какво означава това, по дяволите? — сопна му се Дрейк.

— Мисли структурно, Николас. Помисли за това как функционира информацията. Какво поддържа и какво я поддържа.

— Това са пиарски простотии.

— Николас — остро каза Хенли. — Опитвам се да ти помогна.

— Извинявай. — Дрейк погледна виновно като смъррено дете, Дори понаведе глава.

Загледан в екрана, Евънс каза:

— Не ви ли се струва, че Хенли ръководи парада?

— Открай време е така — каза Кенър. — Ти не знаеше ли?

На екрана Хенли тъкмо казваше:

— Нека ти обясня как ще решиш проблема си. Решението е просто. Ти вече ми каза, че глобалното затопляне е незадоволително, защото застудее ли, хората забравят за него.

— Да, казах ти...

— Така че трябва да направим следното — да структурираме информацията така, че каквото и да е времето, винаги да потвърждава твоето послание. Това е и смисълът в изместването на фокуса върху резките климатични промени. Позволява ти да използваш всичко, което се случва. Винаги ще има наводнения, снежни бури, циклони и урагани. Тези събития винаги ще се появяват по телевизията и на първите страници на вестниците. И във всеки отделен случай ти можеш да твърдиш, че случилото се е пример за рязка климатична промяна, породена от глобалното затопляне. И всеки път посланието ти ще звучи все по-убедително. Все по-неотложно.

— Не знам — със съмнение каза Дрейк. — Това не е нещо ново, опитвахме го през последните две години.

— Да, на неорганизиран, индивидуален принцип. По някой и друг политик, който вдига шум около някоя и друга буря или наводнение. Клинтън го направи, Гор го направи, онзи ужасен министър на науката в Англия го направи. Само че аз не ти говоря за единични политици, Николас. Говоря ти за организирана кампания в световен мащаб, която да внуши на хората, че глобалното затопляне е отговорно за всяко причинено от времето бедствие.

Дрейк клатеше глава.

— Знаеш колко много са изследванията, които показват, че няма нарастване в процента на бедствията от такъв характер.

— Стига вече — изсумтя Хенли. — Дезинформация от скептици.

— Трудно ще пробутаме такова нещо. Има твърде много изследвания...

— Какви ги говориш, Николас? Ще се продаде като топъл хляб. Хората вече вярват, че индустрията стои зад всяко противоположно мнение. — Той въздъхна. — Във всеки случай, аз ти обещавам, че скоро ще има повече компютърни модели, показващи категорично нарастване на екстремните метеорологични явления. Учените ще застанат зад нас и ще ни предоставят данните, от които се нуждаем. Знаеш го.

Дрейк крачеше напред-назад. Не изглеждаше доволен.

— Но това просто не звучи логично — каза той. — Кой ще ти повярва, ако му кажеш, че необичайно студената вода е резултат от глобалното затопляне?

— Какво общо има логиката с това? На нас ни стига медиите да го отразят. В края на краищата повечето американци твърдо вярват, че престъпността в страната се увеличава, когато в действителност тя непрекъснато намалява през последните *двайсет години*. Броят на убийствата в САЩ е спаднал до нивата от началото на седемдесетте, но американците са по-уплашени от всякога, защото щом толкова много се говори и пише за престъпността, значи тя става все по-значима и в реалния живот. — Хенли изправи гръб на стола си. — Помисли върху това, което ти казвам, Николас. Двайсетгодишна тенденция, а те още не са й повярвали. Няма по-необоримо доказателство, че единствената реалност е реалността на медиите.

— Европейците не са толкова доверчиви...

— Повярвай ми — в Европа ще е дори по-лесно да се продаде идеята за резките климатични промени, отколкото в Щатите. Стига да излезе от Брюксел. А бюрократите ще я приемат присърце, Николас. Ще видят предимствата в тази промяна на фокуса.

Дрейк не отговори. Крачеше с ръце в джобовете, загледан в пода.

— Само си помисли колко много постигнахме! — каза Хенли. — През седемдесетте години всички климатолози вярваха, че се задава нова ледникова епоха. Смятаха, че светът става по-студен. Но щом се появи идеята за глобалното *затопляне*, моментално усетиха предимствата. Глобалното затопляне създава криза, призив за действие. А една криза трябва да се изследва, проучванията трябва да се финансират, нужни са политически и бюрократични структури по

целия свят. И за нула време огромен брой метеоролози, геолози, океанографи изведнъж се преквалифицираха в „климатолози“, заети с управлението на въпросната криза. И сега ще стане същото, Николас.

— Резките климатични промени бяха обсъждани и преди, но никой не заби барабана.

— Точно затова провеждаш конференцията — търпеливо обясни Хенли. — Провеждаш една добре отразена от медиите конференция и по случайност тя съвпада с драматични доказателства за опасностите на екстремното време. И до края на конференцията ти ще си утвърдил резките климатични проблеми като реален проблем.

— Не знам дали...

— Престани да мрънкаш. Спомняш ли си колко време беше нужно, за да се утвърди глобалната заплаха от ядрена зима, Николас? *Пет дни*. Една събота през 1983-та никой на света дори не беше чувал за ядрена зима. После се проведе голяма медийна конференция и до следващата сряда целият свят се тревожеше за ядрената зима. Беше утвърдена като реална заплаха за планетата. Без да е публикуван нито един научен доклад.

Дрейк въздъхна дълбоко.

— Пет дни, Николас — каза Хенли. — Те го постигнаха. И ти ще успееш. Твоята конференция ще промени из основи отношението към климата.

Екранът угасна.

— Боже Господи! — промълви Сара.

Евънс не каза нищо. Само гледаше втренчено екрана.

Санжонг беше спрял да слуша преди няколко минути. Работеше нещо на лаптопа си.

Кенър се обърна към Евънс.

— Кога е направен този запис?

— Не знам. — Евънс бавно излизаше от вцепенението си. Огледа замаяно стаята. — Нямам представа кога е направен. Защо?

— Дистанционното е в ръката ти — каза Кенър.

— О, извинявайте. — Евънс натисна нужните бутони, извика менюто и видя датата. — Преди две седмици.

— Значи Мортън е започнал да подслушва офиса на Дрейк преди две седмици — каза Кенър.

— Така излиза.

Евънс се загледа в екрана. Записът вървеше отново, този път с изключен звук. Гледаше двамата мъже. Дрейк крачеше притеснен, Хенли си седеше преспокойно, уверен в себе си. Евънс се мъчеше да смели чутото току-що. Първият запис му се беше сторил сравнително невинен. В него Дрейк се оплакваше колко било трудно да се привлече медийното внимание към една реална екологична заплаха, а именно глобалното затопляне, заради естествената склонност на хората да забравят за това по време на снежна буря. Всичко това му се беше сторило логически издържано.

Този разговор обаче... Той тръсна глава. Този го смущаваше.

Санжонг плесна с ръце и каза:

— Успях! Открих мястото! — Обърна лаптопа така, че всички да виждат екрана. — Това е изображение от радара NEXRAD във Флагстаф-Пулиъм. Вижте центъра на кондензирана влага, оформящ се североизточно от Пейсън. До утре по обяд бурята ще се разрази.

— Колко далеч е оттук? — попита Сара.

— На двеста километра.

— Май ще е по-добре да яхнем хеликоптера — каза Кенър.

— И после какво? — попита Евънс. — Десет вечерта е, за Бога.

— Облечи се топло — отвърна му Кенър.

Светът беше в зелено и черно, дърветата бяха леко размазани през лещите. Очилата за нощно виждане се бяха впили в челото му. Нещо не беше наред с каишките — прерязваха до болка ушите му. Само че всички бяха с очила и гледаха през прозорците на хеликоптера към километрите гора долу.

Оглеждаха се за поляни и вече бяха подминали десетина и повече. Някои бяха населени, къщите се виждаха като тъмни правоъгълници със светещи прозорци. На две от поляните сградите бяха изцяло черни — градове-призраци или изоставени миньорски селища.

Но още не бяха видели онова, което търсеха.

— Ето една — каза Санжонг и посочи.

Евънс погледна наляво и видя голяма поляна. Познатата паяжина от установки и кабели беше частично скрита от високата трева. В единия край имаше голям камион със закрыта каросерия като онези, с които доставят хранителни продукти в супермаркетите. И наистина, от едната му страна с черни букви пишеше „A&P“.

— Хранителни терористи — каза Сара. Но никой не се засмя.

После поляната изчезна назад — пилотът беше получил изрични инструкции да не забавя и да не кръжи над разчистени участъци в гората.

— Няма съмнение какво видяхме — каза Евънс. — Къде сме в момента?

— Гора Тонто, западно от Прескот — отговори пилотът. — Отбелязах координатите.

— Би трябвало да открием още две, в триъгълник със страна осем километра — каза Санжонг.

Хеликоптерът се носеше в мрака. Мина още час, докато открият другите две паяжини. После хеликоптерът пое обратно.

ПАРК МАККИНЛИ
ПОНЕДЕЛНИК, 11 ОКТОМВРИ
10:00

Предобедът беше топъл и слънчев, макар на север да се трупаха тъмни облаци. В щатски парк Маккинли основно училище „Линкълн“ провеждаше ежегодния си излет. Към масите за пикник бяха Прикачени балони, барбекютата димяха и близо триста деца и семействата им се забавляваха на широката поляна до водопада, подхвърляха си фризбита и топки. Други играеха наблизко по бреговете на река Кавендър, която бавно лъкатушеше през парка. Сега реката беше попресъхнала и прибралата се вода беше открила пясъчни ивици. Два бряга. Десетки деца се плискаха в малките каменисти вирчета.

Кенър и другите бяха паркирали встрани и гледаха.

— Когато реката излезе от бреговете си — каза Кенър, — ще потопи целия парк и всичко живо в него.

— Паркът е доста голям — каза Евънс. — Наистина ли ще го залее целия?

— Не е нужно много. Водата ще е мътна и бърза. Петнайсет сантиметра бърза вода са достатъчни да съборят човек. А понеже е хлъзгаво, падналият няма да може да се изправи и водата ще го повлече. Във водата има камъни и клони; калта заслепява пострадалите, те се удрят в разни неща, губят съзнание. Повечето удавяния се случват в много плитка вода, когато ѝ се съпротивляваш.

— Но петнайсет сантиметра...

— Калната вода има скрита сила — каза Кенър. — Петнайсет сантиметра кал отнасят кола без усилие. Губи сцепление с пътя и калта я отнася. Случва се често.

На Евънс му беше трудно да повярва, но Кенър заразказва за някакво известно наводнение в Колорадо — Големия Томпсън, — при което сто и четиридесет души загинали само за няколко минути.

— Коли, смачкани като кутийки от бира — каза той. — Калта отнасяла дрехите от телата на хората. Не е шега работа.

— Да, но тук? — каза Евънс и посочи към парка. — Ако водата започне да се покачва, ще има достатъчно време хората да се изтеглят...

— Не и при порой. Ще се усетят твърде късно. Точно затова ние ще се погрижим да няма порой.

Той си погледна часовника, вдигна глава към потъмняващото небе, после тръгна назад към колите. Бяха с три спортни джипа, паркирани в редица. Кенър щеше да кара единия; Санжонг — другия; Питър и Сара щяха да са в третия.

Кенър отвори задната врата на своя джип и каза на Питър:

— Имаш ли пистолет?

— Не.

— Искаш ли да ти дам?

— Мислиш, че ще ми потрябва?

— Възможно е. Кога за последен път си ходил на стрелбище?

— Ами, доста отдавна. — Всъщност никога не беше стрелял с пистолет. И до този момент се гордееше с това. Поклати глава. — Не си падам по пушката.

Кенър извади един револвер и провери барабана. Санжонг беше при своята кола и проверяваше някаква зла на вид пушка с матовочерен приклад и телескопичен мерник. Правеше го бързо, опитно. Войник. Евънс се притесни — какво бе това, Дивият запад ли?

— Не ни мисли — каза Сара на Кенър. — Аз имам пистолет.

— Можеш ли да си служиш с него?

— Да.

— Какъв?

— Деветмилиметрова берета.

Кенър поклати глава.

— Ще можеш ли да се справиш с трийсет и осми калибър?

— Да.

Той ѝ даде револвер в кобур и Сара ловко го закачи на колана на дънките си. Изглежда, знаеше какво прави.

— Наистина ли мислиш, че ще стреляме по някого? — попита Евънс.

— Само ако се наложи — каза Кенър. — За самозащита.

— Мислиш, че онези ще са въоръжени?

— Възможно е. Даже вероятно.

— Господи!

— Голяма работа — каза Сара. — Лично аз ще се радвам да застрелям някое от онези копелета. — Гласът ѝ беше гневен.

— Добре тогава — каза Кенър. — Това кажи-речи е всичко. Яхвайте джиповете.

„Яхвайте — помисли Евънс. — Господи, това наистина е Дивият запад“.

Кенър подкара към другия край на парка и размени няколко думи с един рейнджър, представител на щатското шерифство, чиято кола в черно и бяло беше паркирана в дъното на поляната — предварително беше установил радиоконтакт с него. Всъщност всички щяха да поддържат връзка по радиото, защото планът им изискваше висока степен на координация. Предвидено бе да ударят по трите паяжини едновременно.

Според обяснението на Кенър целта на ракетите била да „увеличат заряда“ на бурята. Тази идея датирала от последните десетина години, когато учените започнали да изследват светкавиците на терен, по време на реални бури. Старото схващане било, че всяка светкавица намалява интензивността на бурята, защото намалява разликата в електрическите заряди на облаците и земята. Някои изследователи обаче стигнали до извода, че светкавиците имат точно обратния ефект — рязко увеличават заряда на бурята. Механизмът на това явление още не бил проучен докрай, но се предполагало, че е свързан с рязкото покачване на температурата в близост до светкавицата или пък с ударната вълна, която добавяла своята турбулентност към съществуващата вече турбулентност в центъра на бурята. Във всеки случай сега била на мода теорията, че ако можеш да генерираш допълнителни светкавици, бурята ще стане по-силна.

— А паяжините? — попита Евънс.

— Те са малки ракети с прикачени към тях микровлакнови кабели. Издигат се на триста метра в облачния слой, кабелите служат като проводници с ниско съпротивление и така се създава светкавица.

— Значи ракетите правят допълнителни светкавици? Това ли е предназначението им?

— Да. Това е идеята.

Евънс не беше убеден.

— Кой плаща за всичките тези изследвания? Застрахователните компании?

Кенър поклати глава.

— Всички те са класифицирана информация.

— Значи са военните, така ли?

— Правилно.

— Военните плащат за метеорологични изследвания?

— Ами, замисли се и ще разбереш — отвърна Кенър.

Евънс изпитваше дълбок скептицизъм към всичко, свързано с военните. Идеята, че те плащат за изследване на времето, му се струваше същото нелепо изхвърляне като сдобилите се с позорна слава седалки за тоалетна по шестстотин долара парчето и френските ключове по хиляда.

— Ако питаш мен, това си е чисто прахосничество.

— В ПОФ не мислят така — каза Кенър.

Точно в този момент се обади Санжонг — разпалено. Евънс беше забравил, че е войник. Каза, че онзи, който контролира времето, контролира и бойното поле. Това била отдавнашна мечта на военни те. Естествено че щели да харчат пари за това.

— Значи според теб наистина може да се направи?

— Да — отвърна Санжонг. — Защо сме тук според теб?

Спортните джипове се движеха в междините между обраслите с гора хълмове северно от парк Маккинли. Редуваха се гъста гора и открити пространства. Сара погледна Питър. Симпатичен беше, с физика на атлет. Но понякога се държеше като женчо.

— Спортуваш ли нещо? — попита тя.

— Естествено.

— Какво?

— Скуош. И малко европейски футбол.

— О!

— Виж какво, само защото не мога да стрелям... Аз съм адвокат, за Бога.

Беше разочарована от него, без дори да знае защо. Сигурно защото ѝ беше нервно и би предпочела да е в компетентна компания.

Някой като Кенър — приятно ѝ беше с него. Той знаеше толкова много и сякаш всичко му се удаваше с лекота. Знаеше какво става. И реагираше бързо на всяка ситуация.

Докато Питър беше приятен човек, но...

Загледа се в ръцете му на волана. Шофираше добре. А днес това беше важно.

Вече не беше слънчево. Приближаваха се към буреносните облаци. Денят беше станал мрачен, зловещ, заплашителен. Пътят напред бе пуст. Не бяха виждали друга кола, откакто излязоха от парка.

— Още колко остава? — попита Евънс.

Сара погледна GPS-а.

— Седем-осем километра.

Той кимна. Сара се размърда на мястото си, нагласи кобура с револвера така, че да не ѝ убива, и погледна в страничното огледало от своята страна.

— Мамка му!

— Какво има?

Зад тях се движеше очукан син пикап. С аризонски номера.

ОРОРАВИЛ
ПОНЕДЕЛНИК, 11 ОКТОМВРИ
10:22

— Сега го закъсахме — каза Сара.

— Защо? — попита Евънс. После погледна в огледалото за обратно виждане и видя пикапа. — Кой са тези?

Сара взе радиостанцията.

— Кенър. Забелязаха ни.

— Кой? — попита Евънс. — Кой са тези?

Радиото изпука.

— Къде сте? — попита Кенър.

— На шосе 95. На около шест километра от мястото.

— Добре — каза Кенър. — Придържайте се към плана. Доколкото е възможно.

— Кой са тези? — за трети път попита Евънс и пак погледна в огледалото.

Синият пикап ги настигаше бързо. Много бързо. След миг ги удари силно отзад. Евънс се стресна, зави, после овладя джипа и извика:

— Какво става?!

— Просто карай, Питър.

Сара държеше револвера в скута си и гледаше в страничното огледало.

Синият пикап беше изостанал малко, но сега отново скъсяваше дистанцията.

— Идва пак...

Може би защото Питър настъпи газта, този път ударът беше изненадващо лек. Почти не се усети. Питър взимаше опитно завоите и току поглеждаше в страничното огледало.

Синият пикап отново изостана. Преследва ги през следващия километър, но така и не се приближи на повече от пет-шест дължини.

— Не разбирам — каза Евънс. — Ще ни ударят ли, или не?

— Май не — каза тя. — Я намали малко да видим какво ще стане.

Той намали скоростта до шейсет.

Синият пикап също намали и изостана още повече.

— Просто ни следват — каза тя.

Защо?

Първите редки капки дъжд опръскаха предното стъкло. Пътят напред се нашари на точки. Но още не беше завалял истински дъжд.

Синият пикап изостана още повече.

Зад поредния завой право пред тях видяха сребрист осемнайсетколесен камион с голямо ремарке. Влачеше се бавно, с не повече от петдесет километра в час. На задните му врати пишеше „A&P“.

— Мамка му! — изруга Евънс. В страничното огледало все така се виждаше синият пикап. — Сгащиха ни.

Изви, за да задмине големия камион с ремаркетото, но шофьорът му моментално свърна към средата на шосето и Евънс намали и изпъшка:

— В капан сме!

— Не знам — каза тя. — Не разбирам какво става.

Камионът с ремаркетото им препречваше пътя, но синият пикап беше изостанал още повече, на няколкостотин метра зад тях.

Тя още се чудеше какво става, когато светкавица удари встрани от пътя, близо до тях. Едва ли беше на повече от десет метра — нажежена до бяло ослепителна светлина и оглушителен трясък. И двамата подскочиха.

— Боже, за една бройка да ни удари! — викна Евънс. — Да...

— Не бях виждал светкавица толкова отблизо.

Преди тя да му отговори, удари втора светкавица, право пред тях. Звукът беше като от взрив; Евънс завъртя инстинктивно волана, макар светкавицата вече да я нямаше.

— Мама му стара!

Сара вече стигаше до смътно заключение.

Третата светкавица удари самата кола — оглушителен трясък и внезапна тежест, от която ушите я заболяха зверски, и бяло сияние, обвило джипа като пашкул. Евънс изкрещя ужасено и пусна волана. Сара го хвана и изправи колата.

Четвърта светкавица се стовари отляво, на сантиметри от колата. Прозорецът откъм шофьорското място се напука.

— Мама му стара! — повтаряше Евънс. — Мама му стара! Какво става, за Бога!

За Сара беше повече от очевидно.

Те привличаха светкавиците.

Изтреця нова, незабавно последвана от друга, която удари предния капак и плъзна нажежени бели назъбени пръсти по цялата кола, после изчезна. На капака остана огромна черна вдлъбнатина.

— Не мога да го направя — повтаряше като в транс Евънс. — Не мога! Не мога!

— Карай, Питър — викна Сара и го стисна здраво за лакътя. — Карай!

Още две мълнии ги удариха една след друга. Сара усети миризмата на нещо горящо — не можа да определи какво. Но вече знаеше защо ги бяха ударили толкова леко втория път.

Синият пикап беше забил нещо в задната броня на джипа. Нещо електронно. И сега то привличаше светкавиците.

— Какво ще правим? Какво ще правим? — скимтеше Евънс. Надаваше вой при всяко ново попадение.

А те бяха в капан, движеха се по тясно шосе, от двете страни ги притискаше гъста борова гора...

Нещо я човъркаше, някаква мисъл.

Гора... Нещо за гората, но какво?

Нова светкавица пропука задното стъкло като насочен експлозив. Друга ги удари толкова силно, че джипът подскочи, все едно го беше ударил парен чук.

— Писна ми вече, край — каза Евънс и завъртя рязко волана. Джипът излезе от платното и пое по черен път през гората. Сара зърна някаква очукана табела, име на селище. Попаднаха в почти пълен мрак под огромните зелени борове. Но светкавиците спряха.

„Разбира се — помисли тя. — Дърветата!“

Колата още привличаше светкавиците, но сега те щяха да удрят високите дървета над тях.

И само след миг наистина стана така. Чу се остър трясък малко зад тях и светкавицата блесна по дължината на висок бор, разцепя дънера му и дървото лумна в пламъци.

— Ще избухне горски пожар.

— Не ми пука — каза Евънс. Караше бързо. Джипът се тресеше по черния път, но беше с високо окачване и Сара знаеше, че поне от тази страна не ги очакват неприятни изненади.

Погледна назад — дървото гореше, огънят се разпространяваше като пръсти по земята.

Гласът на Кенър изпука от радиото:

— Сара, какво става?

— Наложих се да излезем от пътя. Удари ни светкавица.

— Много светкавици! — изкрещя Евънс. — Една след друга!

— Намерете устройството, което ги привлича — каза Кенър.

— Мисля, че е прикачено към колата — каза Сара. Още преди да си довърши изречението, нова светкавица удари пътя току пред тях. Светлината ѝ беше толкова ярка, че пред очите ѝ заплуваха зелени ивици.

— Тогава зарежете колата — каза Кенър. — Излезте и се привеждайте ниско.

И прекъсна връзката. Евънс продължи да кара. Джипът подскачаше по коловозите.

— Не искам да излизаме — викна Евънс. — Вътре е по-безопасно. Гумите ни изолират.

— Да, но нещо гори — каза тя и подуши.

Колата подскочи силно. Сара се опита да запази равновесие, без да докосва металните врати.

— Не ми пука! Трябва да останем в колата.

— Резервоарът може да избухне...

— Не искам да слизам — каза той. — Няма да сляза. — Кокалчетата му бяха побелели върху волана. Сара видя напред поляна. Широка, с висока жълта трева.

Светкавица удари със страховит трясък и страничното огледало се пръсна. Миг след това се чу тихият звук на излизащ под налягане въздух и джипът се килна на една страна.

— О, мамка му! — възкликна Евънс. — Спукахме гума.

— Край на изолацията — каза Сара.

Колата беше полегнала ниско, шасито стържеше по коловозите.

— Питър! — викна тя.

— Добре де, добре, остави ме поне да стигна до поляната.

— Нямаме толкова време.

Само че пътят се поизравни и джипът продължи по-бързо и излезе на поляната. Дъждовни капки опръскаха предното стъкло. Над тревата се виждаха покривите на дървени сгради, избелели от слънцето. С известно закъснение Сара си даде сметка, че това е град-призрак. Или изоставено миньорско селище.

Право пред тях имаше табела — „ОРОРАВИЛ, нас. 82“. Удари нова светкавица, Евънс за миг изгуби управление, блъсна знака с табелата и тя издрънча на земята.

— Питър, мисля, че бяхме дотук.

— Добре де, нека се приближа още малко...

— Веднага, Питър!

Той наби спирачки и двамата едновременно отвориха вратите. Сара се хвърли по корем на земята. Нова мълния падна толкова близо до нея, че горещата вълна я блъсна и тя се затъркаля. Ревът беше оглушителен.

Заобиколи джипа на четири крака и спря до задната страна. Евънс беше от другата му страна и викаше нещо, но тя не го чуваше. Огледа задната броня. Нищо нямаше там, никакво устройство.

Нищо нямаше.

Но не ѝ остана време да мисли, защото нова светкавица удари до задницата на джипа, разклати го и задното стъкло се пръсна и я засипа с отломки. Тя овладя паниката си и запълзя, приведена максимално в тревата, към най-близката сграда.

Евънс беше някъде напред и ѝ крещеше нещо. Само че тя не го чуваше през оглушителните трясъци. Молеше се само за още няколко секунди затишие преди следващата светкавица, само няколко...

Ръцете ѝ докоснаха дърво. Дъска.

Стъпало.

Запълзя напред, като избутваше настрани високата трева, и ето че видя веранда, погледът ѝ обхвана полуразрушена сграда, от стрехата се люлееше сивкава табела, толкова избеляла, че не успя да разчете надписа. Евънс беше вътре и тя запълзя бързо напред, без да обръща

внимание на забилите се в ръцете ѝ тресчици, а той крещеше ли, крещеше.

Най-после чу какво ѝ вика толкова настоятелно:

— *Пази се от скорпионите!*

Бяха навсякъде по дървената веранда — миниатюрни, бледожълти, с вдигнати жила. Поне двайсетина. Движеха се изненадващо бързо, настрани като раци.

— Стани!

Тя се изправи и хукна, усещаше как скорпионите хрущят под подметките ѝ. Нова светкавица удари покрива на сградата, събори табелата и тя падна на верандата сред облак прах.

Най-после вътре. Евънс стоеше с вдигнати юмруци и крещеше:

— Успяхме! Успяхме!

— Поне не бяха змии — прошепна тя. Едва си поемаше дъх.

— Какво?

— Винаги има гърмящи змии в стари къщи като тази.

— О, Господи!

Навън изтрещя гръмотевица.

И мълниците пак заваляха.

Сара гледаше джипа през мръсното напукано стъкло на прозореца и си мислеше, че откакто бяха изскочили от него, не го беше ударила нито една светкавица... опитваше се да разсъждава трезво... не беше открила нищо на задната броня... тогава защо пикапът ги беше забърсал втория път? Трябваше да има някакво обяснение. Обърна се да попита Евънс дали не е забелязал...

Поредната светкавица проби покрива, разхвърчаха се дъски. Мълнията остави почерняла шарка от назъбени линии по пода, като сянката на драка. Замириса силно на озон. Тънки струйки дим се заиздигаха от сухите подови дъски.

— Цялата къща може да рухне — каза Евънс. — Да се махаме!

— Наведи се — каза Сара и тръгна след него.

Дъждът се беше усилил, тежки капки я удряха по раменете и гърба, докато тичаха към следващата къща. Тя беше с тухлен комин и изглеждаше по-стабилна. Прозорците обаче бяха същите — напукани и покрити с дебел слой прах и мръсотия.

Вратата зееше. Сара влетя вътре. Светкавица удари на крачка зад нея, покривът над верандата провисна и един от страничните подпорни стълбове се счупи. Ударната вълна помля предните прозорци в дъжд от мръсни стъклъца. Сара закри лицето си с ръце — и когато ги свали, видя, че са в ковачница. В средата на помещението имаше пещ, а над нея от тавана висяха най-различни ковашки инструменти.

На стените имаше подкови, маши, всякакви метални неща.

Тук беше пълно с метал!

Гръмотевицата загромоли зловещо.

— Трябва да се махнем оттук — извика Евънс. — Тук не...

Не можа да довърши. Следващата светкавица го събори — прогори си път през покрива, покрай железните инструменти и в ковашката пещ. Разхвърчаха се тухли. Сара приклезна, запушила ушите си, тухлите я заудряха по раменете, гърба, краката... събориха я... силна болка избухна зад челото ѝ и рояк звезди се изсипа за миг пред погледа ѝ — а после я захлупи мрак и грохотът на гръмотевицата утихна в безкрайна тишина.

В ГОРАТА
ПОНЕДЕЛНИК, 11 ОКТОМВРИ
11:11

Кенър се намираше на двайсет и пет километра оттам — караше на изток по шосе 47 и слушаше честотата на Сара. Предавателят ѝ още беше включен, прикрепен за колана ѝ. Трудно му беше да прецени какво става, защото всяка светкавица предизвикваше статичен шум, който траеше петнайсетина секунди. Все пак схвана основното — Евънс и Сара бяха излезли от джипа, но светкавиците не бяха спрели. Тъкмо напротив — изглежда, ги бяха последвали.

Кенър не беше спрял да крещи в предавателя си, за да се свърже със Сара, но не успяваше — тя може би беше намалила звука или... не искаше да мисли за по-вероятното. Непрекъснато повтаряше: „Вас следват!“ — крещеше го отново и отново.

Но тя не отговаряше.

След поредния статичен шум Кенър смени каналите.

— Санжонг?

— Да, професоре?

— Слушаш ли?

— Да.

— Къде си? — попита Кенър.

— На шосе 190, движа се на север. Приблизително на пет километра от паяжината.

— Има ли светкавици при теб?

— Не. Но тук дъждът едва сега започва. Пръска слабо.

— Добре. Ще ти се обадя пак.

Включи отново на канала на Сара. Пак статичен шум, но отслабващ.

— Сара! Чуваш ли ме? Сара! Сара!

Чу кашляне, далечно и глухо.

— Сара!

Прецтракване. Нещо изпраця. Някой бъзикаше радиото. Кашлица.

— Аз съм Питър. Питър Евънс.

— Какво става?

— ... е мъртва.

— Какво?

— Мъртва е. Сара е мъртва. Удари я тухла и тя падна, а после една мълния удари право в нея — и е мъртва. Тук съм, до нея. Мъртва е, мамка му, мъртва е...

— Опитай дишане уста в уста.

— Казвам ти, мъртва е.

— Питър. Уста в уста!

— О, Господи... синя е...

— Това означава, че е жива, Питър.

— ... като труп, като... труп...

— Питър, чуй ме!

Но Евънс не чуваше нищо. Идиотът му с идиот беше сложил пръст на бутона за предаване и не се сещаше да го пусне. Кенър безпомощно изпсува. А после от радиото изригна силен статичен шум. Кенър знаеше какво означава това.

Нова светкавица. Силна.

— Санжонг?

Вече и по канала на Санжонг се чуваше само статичен шум. Десет секунди, петнайсет. Значи и при Санжонг бе имало светкавица. Едва сега Кенър разбра каква трябва да е причината.

Санжонг най-после се включи, кашляше.

— Как си?

— Удари светкавица. Съвсем до колата. Направо не е за вярване, буквално на сантиметри.

— Санжонг — каза Кенър. — Мисля, че е заради радиостанциите.

— Сериозно?

— Откъде ги взехме?

— Получих ги с Федерал Експрес от Вашингтон.

— Пакетът лично ли ти беше доставен?

— Не. Доставили са го в мотела. Собственикът ми го даде, когато се настаних... Но кутията беше запечатана.

— Изхвърли я — каза Кенър.

— Тук няма покритие на мобилните. Няма как да поддържаме връзка...

И нищо повече. Само статичен шум.

— Питър.

Никакъв отговор. Само тишина. Дори и статичен шум нямаше.

— Питър. Отговори ми. Питър. Чуваш ли ме?

Нищо. Мълчание.

Кенър изчака няколко секунди. Евънс не отговаряше.

Първите капки дъжд нашариха предното стъкло на Кенър. Той свали прозореца и изхвърли радиостанцията.

Но беше се отдалечил и стотина метра, когато зад него удари мълния.

Определено беше заради радиостанциите.

Някой се беше добрал до тях. Във Вашингтон? Или в Аризона? Можеше само да гадае, а и в момента това нямаше значение. Грижливо координираният им план вече беше неизпълним. Ситуацията изведнъж беше станала крайно опасна. Бяха планирали да ударят трите ракетни реда едновременно. Сега това нямаше как да стане. Разбира се, той все още можеше да свърши своята част от работата. Ако Санжонг беше жив, също би могъл да стигне до втората паяжина, но атаката им нямаше да е координирана. Ако един от двамата закъснееше, екипът при втората паяжина щеше да бъде предупреден по радиото и щеше да чака в засада. В това Кенър изобщо не се съмняваше.

А Сара и Евънс бяха или мъртви, или извън строя. Колата им беше повредена. Със сигурност нямаше да стигнат до третата паяжина.

Така. Значи една обезвредена паяжина. Може би две.

Щеше ли да е достатъчно?

Може би.

Погледна пътя напред — бледа ивица под тъмните небеса. Не се питаше дали приятелите му са живи, или не. Може би и тримата бяха мъртви. Но ако той не спре бурята, стотици щяха да загинат. Деца, цели семейства. Хартиени чинии за пикник щяха да се белеят в калта, докато спасителите изравят телата.

Трябваше да намери начин да я спре.

Караше напред, в бурята.

МАККИНЛИ
ПОНЕДЕЛНИК, 11 ОКТОМВРИ
11:29

— Мамо! Мамо! Брад ме удари! Мамо! Скарай му се!

— Хайде стига, деца...

— Брадли? Колко пъти трябва да ти казвам? Остави сестра си на мира!

Рейнджърът от аризонския пътен патрул Мигел Родригес стоеше до колата си и държеше под око пикника, който беше в разгара си. Вече беше единайсет и половина и децата започваха да огладняват. Започваха да се бият. Из целия парк барбекютата работеха на пълна пара, дим се издигаше към смрачаващото се небе. Някои от родителите попоглеждаха притеснено нагоре, но никой не се канеше да си тръгва. А и тук още не валеше, макар че откъм север долиташе грохот на гръмотевици.

Родригес погледна рупора на седалката на колата. Вече половин час чакаше агент Кенър да се обади по радиостанцията и да му каже да опразни парка.

Само че той още не се беше обадил.

А му беше дал изрични указания. Да не се извеждат хората от парк Маккинли, преди да му е дал знак.

Рейнджър Родригес не разбираше защо трябва да чака, но Кенър беше настоял. Казал бе, че е въпрос на национална сигурност. Родригес и това не разбираше. Как може един нищо и никакъв пикник в парка да е въпрос на национална сигурност?

Но беше получил заповед. Така че продължи да чака, нетърпелив и притеснен, като току поглеждаше небето. Дори когато по радиото съобщиха, че се очаква порой в източните окръзи от Кайента до Ту Ганс и Камп Пейсън — район, в който попадаше и Маккинли — Родригес продължи да чака.

Нямаше как да знае, че обаждането, което очаква, никога няма да дойде.

ОРОРАВИЛ
ПОНЕДЕЛНИК, 11 ОКТОМВРИ
11:40

Питър Евънс си даваше сметка, че се е спасил единствено благодарение на лекия гъдел, който беше усетил, докато държеше радиостанцията в потната си ръка. Малко преди това беше стигнал до извода, че нещо кара светкавиците да ги следват навсякъде. Нищо не разбираше от наука, но все пак съобрази, че трябва да е нещо метално или електронно. Докато говореше с Кенър, беше усетил лек гъдел от устройството — и импулсивно го беше метнал в другия край на стаята. Радиото падна върху нещо като голямо менгеме, метално, приличаше на капан за мечки.

Светкавицата се стовари само миг по-късно, нажежена до бяло и ревяща, и Евънс се хвърли по очи върху мъртвата Сара. Докато ушите му звънтяха от грохота, за миг му се стори, че долавя в тялото под себе си някакво движение.

Побърза да се изправи и се закашля. Стаята беше пълна с дим. Отсрещната стена гореше, пламъците още бяха малки, но вече я облизваха. Погледна Сара. Беше синя и студена. Нямаше съмнение, че е мъртва. Сигурно си бе въобразил онова помръдване, но...

Стисна носа ѝ и започна да ѝ прави изкуствено дишане. Устните ѝ бяха студени. Това го изплаши. Сигурен беше, че е мъртва. Горещи въглени и пепел летяха във въздуха. Трябваше да се махне, преди цялата сграда да е рухнала отгоре му. Обърка броенето, но нали все пак вкарваше въздух в дробовете ѝ.

Нямаше смисъл. Пламъци заприпукваха около него. Той погледна нагоре и видя, че гредите по тавана са се запалили.

Обхвана го паника. Хукна към вратата и изскочи навън.

Поройният дъжд го намокри моментално — съвсем беше забравил за него. Това го вразуми. Погледна назад и видя Сара на пода. Не можеше да я остави така.

Изтича обратно в къщата, хвана я за ръцете и я извлече навън.

Отпуснатото ѝ тяло беше изненадващо тежко. Главата ѝ висеше, очите ѝ бяха затворени, устата зееше. Мъртва си беше.

Пусна я в жълтата трева, коленичи и пак почна изкуственото дишане. Не знаеше колко време продължи да го прави — да издишва в устата ѝ, да брои до пет, после пак. Една минута? Две? Може би пет. Безсмислено беше, но той продължаваше, защото по някакъв странен начин ритъмът облекчаваше собствената му паника, беше нещо, върху което да се съсредоточи. Клечеше под поройния дъжд на някакъв горящ изоставен град и не му оставаше друго освен...

Сара повърна. Тялото ѝ внезапно се стегна и той я пусна сащисан. Последваха още няколко напъна на сухо, после жесток пристъп на кашлица.

— Сара...

Тя изстена и се размърда. Той я прегърна и я притисна към гърдите си. Дишаше. Но очите ѝ бяха подбелени. Изглежда, беше в безсъзнание.

— Сара, събуди се...

Тя кашляше, тялото ѝ се тресеше. Питър се зачуди дали няма да се задави и да умре.

— Сара...

Тя разтърси глава, отвори очи, погледна го и каза:

— О, Господи! Ще ми се пръсне главата.

Питър насмалко да се разреве.

Санжонг си погледна часовника. Дъждът се беше усилил, чистачките работеха на бързи обороти. Съвсем беше притъмняло и той караше на фарове.

Отдавна беше хвърлил радиостанцията и светкавиците бяха оставили колата му на мира. Но пък продължаваха другаде — чу се грохотът на поредната, далечен. Провери координатите на GPS-а — намираше се само на няколкостотин метра от паяжината, която трябваше да обезвреди.

Огледа пътя напред за отбивката. И видя първата група ракети да полита към небето — като черни птици, гмуркащи се в тъмните, врящи облаци.

И след миг грозд от светкавици се срина надолу по кабелите.

Петнайсет километра на север Кенър видя ракетите да се изстрелват от третата паяжина. Прецени, че са петдесетина, което означаваше, че има още сто в изходна позиция, на земята.

Стигна до страничния път, зави надясно и веднага излезе на открито. В единия край на поляната беше спрял голям осемнайсетколесен камион. До кабината му стояха двама мъже в Жълти непромокаеми комбинезони. Единият държеше дистанционно устройство.

Кенър не се поколеба. Завъртя волана на джипа и го насочи право към мъжете. Те застинаха и чак в последния момент се хвърлиха настрана. Джипът остърга кабината и пое към паяжината.

В страничното огледало Кенър видя мъжете да се изправят. Караше през кабелите, опитваше се да смачка установките с дебелите гуми. Чуваше ги как изскърцват една след друга. Надяваше се, че това ще е достатъчно да предотврати следващото изстрелване, но грешеше.

Точно пред него следващите петдесет ракети изплюха пламък и се стрелнаха към небето.

Санжонг беше стигнал до другата поляна. Вдясно имаше дървена хижа и голям камион, паркиран до нея. Прозорците на хижата светеха и вътре се виждаха движещи се силуети. От предната врата излизаха кабели и изчезваха в тревата.

Той подкара право към хижата и включи пътния компютър на джипа.

Един мъж с автомат излезе от хижата. От дулото изригна пламък и предното стъкло на джипа се пръсна. Санжонг отвори вратата и изскочи навън — държеше пушката далеч от тялото си, — падна и се претърколи в тревата.

Джипът се блъсна в хижата. Вдигна се пушек, чуха се крясъци. Санжонг беше само на двайсетина метра оттам. Зачака. След миг мъжът с автомата се показва иззад джипа. Викаше възбудено.

Санжонг стреля и мъжът падна.

Санжонг чакаше. Втори мъж излезе и закрещя нещо. Видя падналия, отскочи и приклекна зад предната броня на джипа. Наведе

се напред и извика на другаря си.

Санжонг стреля и по него. Мъжът изчезна, но Санжонг не беше сигурен дали го е улучил.

Вече трябваше да смени позицията си. Дъждът беше свел тревата и тя не можеше да му осигури достатъчно прикритие. Претърколи се бързо и запълзя предпазливо напред; опитваше се да види какво става в хижата. Само че колата беше смазала предната врата и светлината вътре беше угаснала. Сигурен беше, че в хижата има още хора, но в момента не виждаше никого. Виковете бяха спрели. Чуваше се само грохотът на гръмотевиците и плисъкът на дъжда.

Напрегна слух. Чу прашене на радиостанция. И гласове.

Да, в хижата имаше още хора.

Зачака в тревата.

Дъждът се стичаше в очите на Евънс и му пречеше да смени колелото на джипа. Най-после свърши, избърса очите си, после затегна болтовете още веднъж. Просто за по-сигурно.

Сара го чакаше на дясната седалка. Беше успял някак да я довлече до джипа. Още беше замаяна, така че Евънс се изненада, като я чу да му вика нещо през дъжда.

Вдигна глава.

И видя фарове в другия край на поляната.

Примижа.

Синият пикап.

— Питър!

Той хвърли ключа и скочи зад волана. Сара вече беше запалила двигателя. Синият пикап се приближаваше бързо.

— Тръгвай — викна Сара.

Евънс настъпи газта, зави и подкара през гората — обратно по пътя, по който бяха дошли. Дъждът беше угасил пожара в ковачницата. От нея беше останала димяща развалина, забулена от облаци пара.

Синият пикап мина покрай ковачницата, без да намали. И пое по пътя след тях.

Кенър обърна и подкара към големия камион. Мъжете още стояха там, единият още държеше дистанционното. Другият беше извадил пистолет и започна да стреля. Кенър натисна педала за газта и полетя право към тях. Удари онзи с пистолета. Тялото му изхвърча във въздуха и прелетя над джипа. Другият се измъкна някак. Кенър завъртя волана.

Мъжът, когото беше блъснал, се изправяше със залитане. Другият не се виждаше никъде. Залитащият вдигна пистолета си миг преди Кенър да го блъсне пак. Той падна и джипът мина отгоре му. Кенър се огледа за другия — онзи с дистанционното управление.

Нямаше го.

Завъртя волана. Можеше да е само на едно място.

Кенър подкара право към камиона.

Санжонг чу рева на мощен двигател, като на камион. Джипът му препречваше погледа. Камионът беше зад джипа. Чу как включват на скорост, на задна скорост.

Скочи и хукна. Покрай него свирна куршум. Той отново се хвърли по корем.

Бяха оставили някого в хижата.

Запълзя към камиона. В тревата край него се забиваха куршуми. Бяха открили позицията му. Това означаваше...

Той избърса водата от очите си и погледна през окуляра на пушката.

Онзи беше на покрива на хижата. Почти не се виждаше, освен когато се надигнеше, за да стреля.

Санжонг стреля малко под линията на билото. Знаеше, че куршумът ще мине през дървото. Не видя стрелеца. Пушката му обаче се плъзна надолу по наклонения покрив.

Санжонг хукна към камиона — но той вече бе потеглил. Само червените стопове просветваха в дъжда.

Кенър лежеше на земята. Виждаше мъжа — неясен силует под шасито на камиона.

— Не стреляй, не стреляй! — викна онзи.

— Излез бавно — извика Кенър. — И да ти виждам ръцете.

— Само не стреляй...

— Излез. Много бавно и...

Внезапен откос. Мократа трева край него изригна.

Кенър заби лице във влажната пръст и зачака.

— По-бързо! — каза Сара и хвърли поглед през рамо.

Джипът подскачаше в калта, фаровете шареха диво.

— Май няма да мога... — отвърна Евънс.

— Настигат ни! — каза тя. — Дай по-бързо!

Почти бяха излезли от гората. Евънс виждаше шосето само на трийсетина метра пред тях. Спомни си, че първият участък на черния път не е толкова изровен, и натисна газта.

Излезе на шосето и подкара на юг.

— Какво правиш? — извика Сара. — Трябва да отидем при ракетите.

— Вече е късно. Връщаме се в парка.

— Обещахме на Кенър, че...

— Късно е — каза той. — Виж бурята. Вече е в разгара си. Трябва да отидем да помогнем на хората в парка.

Включи чистачките на бързи обороти и натисна газта.

Синият пикап излезе на шосето и ги последва.

Рейнджър Мигел Родригес наблюдаваше водопада. Само преди час той приличаше на бистра мъглица, сипеца се от ръба на скалата. Сега кафенееше и беше по-обилен. Реката също започваше да се пълни. Течението беше станало по-бързо, цветът — калнокафяв.

Но в парка все още не валеше. Във въздуха определено се усещаше влага, а и беше заросило по едно време, но дъждецът спря бързо. Част от семействата бяха зарязали барбекютата си и прибираха багажа в колите, но повечето не обръщаха внимание на идващата буря. Директорът на училището обикаляше хората и им казваше, че времето ще се оправи, насърчаваше ги да останат.

Родригес беше неспокоен. Подръпна яката на униформата си — беше овлажняла и жулеше неприятно врата му. Крачеше нервно пред

отворената врата на колата. Чу по полицейското радио да предупреждават за поройни дъждове в окръг Клейтън, където се намираше и парк Маккинли. Не му се искаше да чака повече, но въпреки това се колебаеше.

Не разбираше защо Кенър не се обажда. Паркът се намираше в каньон и бяха налице всички признаци за потенциален порой. Родригес имаше достатъчно опит и знаеше, че е крайно време да изведе хората от парка.

Защо не се обаждаше Кенър?

Потропа с пръсти по вратата на колата.

Реши да изчака още пет минути.

Пет минути. Не повече.

Най-много го притесняваше водопадът. Кафеникавият му цвят беше прогонил хората и повечето се бяха преместили встрани. Но неколцина тинейджъри още се плискаха във вира отдолу. Родригес знаеше, че всеки миг водата ще повлече камъни през ръба. Дори малък камък можеше да убие човек при такава височина.

Тъкмо си мислеше, че трябва да изкара младежите от района на водопада, когато забеляза нещо странно. Високо върху скалата, където водата се спускаше през ръба, имаше ван с антена. Приличаше на онези, подвижните телевизионни станции. Нямаше надпис отстрани, само някакво лого. Беше далеч и не можеше да го различи ясно. Видя човек с камера да излиза от вана и да заема позиция до водопада — приклепна с камерата на рамо, насочена надолу, към парка. Жена с пола и блуза застана до него и започна да сочи ту насам, ту натам. Явно му казваше къде да снима, защото той въртеше камерата в указаните посоки.

Определено беше репортерски екип.

Той си помисли: репортерски екип заради някакъв си училищен пикник?

Примижа, за да види по-добре логото на вана. Беше в жълто и синьо, нещо като пресичащи се кръгове. Не приличаше на никоя от местните телевизии. Имаше обаче нещо определено зловещо в този екип, появил се тук заедно с началото на бурята. Реши, че ще е добре да отиде да си поприказва с тия хора.

Кенър не искаше да убива човека, скрил се под камиона. Досега не беше залавян член на ПОФ, а този изглеждаше потенциален кандидат да е първият. По гласа му Кенър познаваше, че е уплашен. А и гласът звучеше младежки — някое хлапе на двайсетина години. Сигурно бе потресен от смъртта на приятеля си. И определено не се оправяше добре с автомата.

Освен това със сигурност го беше страх, че ще умре. Може и да не беше вече толкова уверен в каузата си.

— Излез — извика Кенър. — Излез и няма да ти направя нищо.

— Да го духаш! — отвърна онзи. — Кой си ти бе, шибаняк такъв? Какъв ти е проблемът бе, смотльо? Не разбираш ли? Ние се опитваме да спасим планетата.

— Нарушавате закона — каза Кенър.

— Ха, законът — презрително изсумтя онзи. — Законите обслужват корпорациите, които замърсяват природата и тровят хората.

— В момента вие убивате хора — каза Кенър. Изтрещя гръмотевица и зад черните облаци просветна мълния. Този разговор посред буря беше нелеп.

Но пък си струваше да спипа тоя тип жив.

— Никого не убивам — каза младежът.

— Убиваш малки деца — каза Кенър. — В парка. Убиваш семейства, излезли на пикник.

— Невинните жертви са неизбежни при осъществяването на социална промяна. Историята ни учи на това.

Кенър можеше само да гадае дали този тип наистина си вярва, дали са го надъхали в колежа, или просто му се е размътил мозъкът от страх. Или пък се опитва да размъти неговия мозък...

Погледна надясно, под джипа. И видя два крака. Някой заобикаляше джипа, за да му излезе в гръб.

О, по дяволите! Прицели се и стреля, право в глезена на човека от другата страна на джипа. Той изкрещя от болка и падна по гръб — Кенър го виждаше изпод колата. Не беше млад — може би на четиридесет или четиридесет и пет. С брада. Носеше автомат и се претърколи по корем да стреля...

Кенър стреля два пъти. Главата на мъжа се килна рязко назад, той изпусна автомата и повече не помръдна, тялото му замря изпружено в тревата.

Младежът под камиона пак започна да стреля. Куршумите летяха напосоки. Няколко се забиха в джипа. Кенър легеше в тревата, заровил лице в пръстта.

Когато стрелбата спря, извика:

— Последен шанс!

— Майната ти!

Кенър чакаше. Проточи се дълго мълчание. Кенър слушаше дъжда. Валеше все по-силно.

Чакаше.

Онзи изкрещя:

— Чу ли ме бе, педераст такъв?

— Чух те — каза Кенър и стреля.

„Това си е истински порой“, мислеше си Евънс, докато стискаше волана. Дъждът се изливаше на пелени. Чистачките работеха на пълни обороти, но и така Евънс почти не виждаше пътя напред.

Беше намалил скоростта до осемдесет, а после и до шейсет километра в час. Сега караше с петдесет. Пикапът отзад също беше намалил. Не беше въпрос на избор.

Подмина няколко коли — всичките бяха отбили встрани от пътя и чакаха бурята да отмине. Както постъпват разумните хора.

Шосето плуваше във вода и всяко по-ниско място се беше превърнало в езеро, в бързоструен поток. На места не можеше да прецени колко е дълбока водата, а не искаше да намокри двигателя. Форсираше, за да го опази сух.

Не се виждаха никакви пътни знаци. Беше тъмно почти като през нощта и фаровете му бяха включени, но не помагаша особено. Виждаше се само няколко метра напред.

Погледна към Сара, но тя седеше безучастно и се взираше напред. Не помръдваше, не говореше. Зачуди се дали е добре.

Понякога виждаше светлините на пикапа в страничното огледало, понякога — не. Толкова беше силен дъждът.

— Мисля, че вече сме близо до парка — каза той. — Но не съм сигурен.

Предното стъкло започваше да се изпотява. Той го изтри с ръкав. Сега се виждаше малко по-добре. Намираха се на върха на малко

възвишение и шосето се спускаше към...

— О, мамка му!

— Какво? — попита Сара.

— Виж.

В подножието на хълма течеше цяла река.

Евънс нямаше представа колко е дълбока. Може би не много.

— Питър — каза Сара. — Защо спря?

— Не знам дали мога да мина — каза той. — Не знам колко е дълбоко...

„Петнайсет сантиметра вода могат да отнесат лека кола“.

— Нямах избор.

В страничното огледало се появиха светлините на синия пикап. Евънс подкара надолу. Държеше под око огледалото, за да знае какво прави пикапът. Намали като тях, но не спря, а ги последва по нанадолнището.

— Стискай палци — каза Евънс.

— Стискам и на краката.

Джипът навлезе във водата. Тя се разплиска от двете му страни — пръските стигаха до прозорците, — загъргори под шасито. Евънс с ужас си помисли, че двигателят ще угасне, но поне засега всичко беше наред.

Отдъхна си. Наближаваха средата и изглежда, не беше чак толкова дълбоко. Не повече от шейсет-седемдесет сантиметра. Щяха да се справят.

— Питър... — Сара посочи напред.

Голям осемнайсетколесен камион идваше по шосето срещу тях. Караше на дълги. И изобщо не забавяше.

— Този е пълен идиот!

Като пълзеше бавно през водата, Евънс зави леко надясно, за да направи повече място за камиона.

Камионът мина в неговото платно.

Без изобщо да намали.

Евънс видя логото над кабината.

С червени букви пишеше: A&P.

— Питър, направи нещо!

— Какво например?

— Направи нещо!

Тонове ревяща стомана се носеха право към тях. Той погледна в страничното огледало. Синият пикап скъсяваше дистанцията.

Бяха го сгасчили отпред и отзад.

Искаха да го изкарат от пътя.

Камионът беше навлязъл в малкото езеро и ревеше напред. Водата се плискаше високо от двете му страни.

— Питър!!!

Нямаше избор.

Завъртя волана, излезе от пътя и бързият поток ги повлече.

Джипът заби нос, водата заля капака чак до предното стъкло и за миг двамата си помислиха, че ще потънат. После бронята изстърга в камъните по дъното, гумите зацепиха и колата се изправи.

За един момент Питър си помисли, че ще може да придвижи джипа по речното легло — водата не беше чак толкова дълбока, — но след това двигателят угасна, задницата се повдигна и се завъртя.

И те се понесоха безпомощно по реката.

Евънс завъртя ключа, за да запали, но без успех. Джипът се носеше бавно, люлееше се и току се удряше в камъните.

Питър погледна назад. Шосето беше останало изненадващо далеч. Сега, когато двигателят не работеше, стъклата се замъгляваха бързо и трябваше непрекъснато да ги бърше, за да вижда.

Сара мълчеше и стискаше седалката.

Колата спря в една по-голяма скала.

— Дали да не слезем?

— По-добре не, струва ми се — каза Питър. Усещаше как джипът потръпва в бързата вода.

— Аз пък мисля, че трябва.

Джипът отново се плъзна напред. Евънс пак пробва да запали, но без успех. И тогава той загоря какво става и каза:

— Сара, отвори си прозореца.

— Какво?

— Отвори си прозореца.

— О! — Тя натисна копчето. — Не работи.

Евънс опита прозореца от своята страна. И той не работеше. Електрическата система беше отишла по дяволите.

За всеки случай пробва и задните прозорци. Левият се спусна плавно.

— Успяхме.

Сара не каза нищо. Гледаше напред. Потокът се движеше по-бързо, колата — също.

А после джипът се разтресе рязко и движението му се промени. Пое бързо напред, като се въртеше в бавни кръгове. Гумите вече не опираха в дъното.

— Какво стана? — Двамата трескаво започнаха да бършат предното стъкло.

— О, Господи — възкликна Сара.

Бяха в средата на бурна река. Калнокафява и бърза, водата вреше на вълни. Край тях се носеха клони. Джипът се движеше все по-бързо и по-бързо.

Подът пропускаше. Краката им бяха мокри. Евънс знаеше какво означава това.

Че потъват.

— Мисля, че трябва да излезем, Питър.

— Не. — Не можеше да откъсне поглед от вълните вряща вода. Пълно беше с бързеи, големи скали, водовъртежи. Ако имаха каски и специални екипи, може би щяха да имат шанс. Но без каски бяха обречени.

Колата се килна надясно, после се изправи. Но Питър имаше чувството, че рано или късно ще се обърне на една страна и ще потъне. И че ще потъне бързо.

Погледна през прозореца и каза:

— Това не ти ли изглежда познато? Коя е тази река?

— На кой му пука? — извика Сара.

А после Евънс каза:

— Виж!

Рейнджър Родригес видя спортния джип, който подскочаше и се въртеше, понесен от течението, и моментално включи сирената на колата си, грабна рупора и се обърна към хората в парка.

— Моля, опразнете района! Идва порой, повтарям — *порой*. Всички да се изтеглят към високите места, веднага!

И отново наду сирената.

— Оставете всичко. Тръгвайте, веднага!

Погледна пак към джипа, но той почти се беше изгубил от поглед, понесен от реката към надлеза Маккинли. А точно зад надлеза беше скалната стена и трийсетметровата пропаст.

Джипът и хората в него нямаше да оцелеят.

И никой не можеше да направи нищо.

Евънс не беше в състояние да мисли, да разсъждава — едва успяваше да остане в съзнание. Джипът се въртеше в бурната вода. Потъваше бавно, ледената вода им беше стигнала до коленете и допълнително нарушаваше равновесието на колата — движенията бяха станали почти непредсказуеми.

При едно по-рязко завъртане двамата си удариха главите и Сара изохка, но иначе си мълчеше. После пък Евънс си удари силно главата в рамката на вратата.

Отпред се появи надлез — шосе, поддържано от дебели бетонни колони. Всяка колона беше събрала понесени от течението отломки — сега пилоните стърчаха сред плетеници от клони, дънери, стари дъски и всякакви боклуци, така че почти нямаше място да се мине между тях.

— Сара! — извика той. — Разкопчай си колана. — Неговият колан вече беше под нивото на ледената вода и той бръкна и го откопча. Колата се носеше напред.

— Ей сега — каза тя. — Какво ще правим?

— Ще излезем.

Колата се носеше стремително напред, после се удари в плетеницата от клони. Течението я разклати, но не успя да я откъсне. Удари ги някакъв стар хладилник („Хладилник?“, помисли си замаяно Евънс). Колоната стърчеше над тях. Нивото на водата беше толкова високо, че надлезът беше само на три метра над джипа.

— По-бързо, Сара.

— Коланът ми е заял. Не мога.

Той се наведе да ѝ помогне, заопипва под водата. Беше толкова мътна, че не виждаше какво прави.

Усети, че колата се раздвижва.

Водата пак щеше да ги понесе.

Санжонг караше бясно. Видя Питър и Сара в джипа — носеха се по течението към моста. Видя как се удариха в пилоната и как преплетените клони ги уловиха в слабата си мрежа.

По моста гъмжеше от коли, изтеглящи се от парка, пътниците бяха изпаднали в паника, един през друг звучаха клаксони, цареше пълен хаос. Санжонг прекоси моста, изскочи от джипа и хукна назад.

Евънс отчаяно се мъчеше да прогони паниката. Джипът се въртеше в бурната вода, а хладилникът се удряше в тях, отново и отново. Клони се вмъкваха през счупените прозорци, върховете им мърдаха като пръсти. Коланът на Сара не помръдваше — закопчалката му беше заяла. Пръстите на Евънс бяха станали безчувствени от студа. Знаеше, че колата няма да остане още дълго тук. Усещаше как течението я дърпа, влачи я странично.

— Не мога да го откопчая, Сара...

Водата се беше покачила, вече стигаше почти до гърдите им.

— Какво да правим? — попита тя. В очите ѝ се четеше паника.

За миг той не знаеше какво да ѝ отговори, а после си помисли, че е пълен идиот, и се протегна през нея, буквално легна отгоре ѝ, потопи глава под водата и заопипва от нейната страна. Издърпа метър дължина от колана и извади глава; едва си поемаше дъх.

— Мини под него! — изкрещя той. — Мушни се отдолу!

Тя го разбра веднага, сложи ръце на рамото му, натисна го и се измъкна под колана. Той отново потъна под водата, но поне я усещаше как се измъква. Тя се премести на задната седалка, като го изрита в главата на минаване.

Той изскочи над водата и жадно загълта въздух. После изкрещя:

— Измъквай се!

Колата започваше да се движи. Клоните скърцаха. Хладилникът дрънчеше.

Добрата физическа форма на Сара си каза думата. Тя се измъкна през задния прозорец и се хвана за колата.

— Хвани се за клоните! Измъкни се нагоре! — Беше го страх течението да не я отвлече, както се бе хванала за колата. Самият той се прехвърли с мъка на задната седалка и оттам се промуши през прозореца. Колата вече се откъсваше от плетеницата: само потрепваше отначало, после определено помръдна и се понесе около купчината отломки, а той беше само наполовина излязъл през прозореца.

— Питър! — извика Сара.

Той се оттласна със сетни сили, нещо го одра по лицето, но ръцете му се вкопчиха в някакви дебели клони и той успя да се измъкне от колата миг преди течението да я откъсне и да я повлече под моста.

Видя Сара да се катери по купчината отломки, да се протяга към бетонните перила на шосето горе. Закатери се след нея, разтреперан от студ и страх. След секунди усети нечий силни ръце да го хващат и да го издърпват. Вдигна глава и видя Санжонг да му се хили широко.

— Приятелю. Късметлия си ти.

Евънс се прехвърли през парапета и се просна на земята, задъхан, изтощен.

Някъде отдалеч се чу полицейска сирена, после усиления рупор указания. Едва сега Питър си даде сметка за задръстилите моста коли, за клаксоните и паниката.

— Хайде, ставай — каза Сара и му помогна да се изправи. — Ще те прегазят, ако останеш тук.

Рейнджър Родригес помагаше на хората да се натоварят в колите си. На паркинга цареше пълен хаос, а мостът беше задръстен. Дъждът се усилваше.

Родригес хвърли разтревожен поглед към водопада — станал беше още по-тъмнокафяв и по-силен. Телевизионният екип се беше махнал. Странно. Би трябвало да останат да снимат спешното изтегляне от парка.

Клаксони звучаха откъм моста, движението беше спряло. Някакви хора бяха излезли от колите си и гледаха през парапета от

другата страна. Което можеше да означава само едно — че джипът е паднал в пропастта.

Родригес седна зад волана да се обади за линейка. И чу, че линейка вече е била повикана в Дос Кабезас, на двайсет и пет километра на север. Явно пияни ловци се бяха изпокарали и се бе стигнало до стрелба. Двама мъже бяха мъртви, един — ранен. Родригес поклати глава. Проклетниците излизаха с по пушка и бутилка уиски всеки, а после сядаха да се наливат заради дъжда — и ето ти ги двама мъртви. Все същото. Всяка година, особено около празници.

ФЛАГСТАФ
ПОНЕДЕЛНИК, 11 ОКТОМВРИ
16:03

— Не виждам какво го налага — каза Сара и се надигна в леглото. Към гърдите и краката ѝ бяха прикрепени електроди.

— Не мърдайте — каза сестрата. — Опитваме се да направим запис.

Намираха се в малка кабинка в спешното отделение на болницата във Флагстаф. Кенър, Евънс и Санжонг бяха настояли да я доведат тук. Сега чакаха отвън. Чуваше ги да си говорят тихо.

— Но аз съм на двайсет и осем — каза Сара. — Няма да получа инфаркт.

— Докторът иска да провери доколко добре се предават дразненията от периферната ви нервна система.

— Периферната ми нервна система ли? — каза Сара. — Нищо ми няма на периферната система.

— Моля легнете и не мърдайте.

— Но това е...

— И не говорете.

Тя легна. Въздъхна. Хвърли поглед към монитора, който показваше назъбени бели линии.

— Това е смешно. Нищо му няма на сърцето ми.

— Така е, изглежда, нищо му няма — каза сестрата и кимна към монитора. — Извадили сте късмет.

Сара въздъхна.

— Значи мога вече да стана?

— Да. И не се притеснявайте за следите от изгаряне — каза сестрата. — С времето ще избледнеят.

— Какви следи от изгаряне? — попита недоумяващо Сара.

Сестрата посочи гърдите ѝ.

— Съвсем повърхностни са.

Сара седна на леглото и погледна към гърдите си. Видя белите лепенки на електродите. А също и бледокафяви ивици, назъбени

белези, пресичащи гърдите и корема ѝ. На зигзаг или нещо такова...

— Какво е това?

— От мълнията са.

— Какво?

— Ударила ви е мълния.

— Какви ги говорите?

Влезе лекарят, нелепо млад мъж, оплешивяващ преждевременно.

Изглеждаше адски зает. Каза:

— Не се тревожете за белезите, ще избледнеят за нула време.

— От мълния ли са?

— Да, в повечето случаи става така. Знаете ли къде сте?

— В болницата във Флагстаф.

— Знаете ли кой ден е днес?

— Понеделник.

— Точно така. Браво. Погледнете пръста ми, моля. — Той вдигна пръст пред лицето ѝ и започна да го движи надясно, после наляво, нагоре и надолу. — Следете го с поглед. Добре. Благодаря. Боли ли ви главата?

— Болеше ме, да. Вече не — каза тя. — Наистина ли твърдите, че ме е ударила мълния?

— Без съмнение — каза той, наведе се и заудря по коленете ѝ с гумено чукче. — Но не показвате никакви признаци на хипоксия.

— Хипоксия?

— Липса на кислород. Получава се при спиране на сърцето.

— Моля?

— Нормално е да не си спомняте — каза лекарят. — Един от приятелите ви навън ви е съживил. Каза, че му отнело четири-пет минути.

— Искате да кажете, че съм била мъртва?

— Щяхте да сте, ако не ви бяха направили изкуствено дишане и сърдечен масаж.

— Питър ме е съживил!

— Не знам как се казва. — Сега лекарят почукваше лактите ѝ. — Но сте извадили голям късмет. По нашия край имаме три-четири смъртни случая годишно от светкавици. А понякога много сериозни изгаряния. Вие сте съвсем добре. Кога за последно са ви ваксинирали против тетанус?

— Не разбирам — каза Евънс. — По новините казаха, че били ловци. Ловен инцидент или свада, нещо такова.

— Точно така — каза Кенър.

— Но нали казахте, че вие сте ги застреляли?

— Те стреляха първи — каза Кенър.

— Господи! — промълви Евънс. — Трима убити. — Прехапа устни.

В действителност обаче реакциите му бяха противоречиви. Би трябвало вродената му предпазливост да надделее — серия убийства, вероятно предумишлени, и той беше съучастник или най-малкото свидетел; можеха да му предявят обвинение, да сринат репутацията му, да му отнемат адвокатските права... Тази пътека следваше обикновено умът му. Разширена и отгъпкана от битието му на правист.

В този момент обаче не изпитваше тревога, никаква. Били открити екстремисти и били ликвидирани. Нито се изненада, нито се притесни от тази новина. Напротив, тя му донесе ясно изразено задоволство.

Едва сега си даваше сметка, че преживяното в ледената цепнатина го е променило, и то го е променило завинаги. Някой се беше опитал да го убие. Не би могъл дори да си представи такова нещо, докато растеше в предградията на Кливланд, нито в колежа, нито в правния факултет. Не би могъл да си представи такова нещо в еднообразното си ежедневие, в работата си за правната кантора в Лос Анжелис.

Затова и не би могъл да предвиди начина, по който ще го промени това. Чувстваше се все едно е бил физически преместен — все едно някой го беше вдигнал и го беше преместил три метра встрани. Вече не стоеше на същото място. Беше се променил и вътрешно. Усещаше някаква непоклатима безчувственост, непозната му преди. В света имаше и неприятни неща, от които беше извърщал очи, сменял бе темата или беше измислял извинения за станалото. Смятал бе, че това е приемлива жизнена стратегия — нещо повече, че това е една по-човечна стратегия. Вече не мислеше така.

Ако някой се опита да те убие, не разполагаш с избора да извърнеш очи или да смениш темата. Принуден си да реагираш. В

крайна сметка това води до загубата на определени илюзии.

Светът не е такъв, какъвто ти се иска.

Светът е такъв, какъвто е.

Има лоши хора. Те трябва да бъдат спрени.

— Точно така — каза Кенър. — Трима мъртви. Нали така, Санжонг?

— Точно така — каза Санжонг.

— Майната им — каза Евънс.

Санжонг кимна.

Кенър не каза нищо.

Самолетът излетя за Лос Анжелис в шест часа. Сара седеше отпред и гледаше през прозореца. Слушаше мъжете отзад. Кенър обясняваше какво щяло да последва. Самоличността на убитите била в процес на установяване. Проследявали оръжията, превозните им средства, дрехите им. Телевизионният екип вече бил открит — ванът бил на KBBD, кабеларка от Седона. Получили анонимно обаждане, че пътният патрул не си гледал работата и позволявал пикникът да продължи въпреки предупреждението за пороен дъжд и евентуално природно бедствие. Затова отишли в парка.

Явно никой не се бе сетил да попита защо са получили анонимно обаждане половин час преди метеорологичният център да предупреди за приближаващ порой. Обаждането все пак бе проследено — до уличен телефон в Кал гари, Канада.

— Поредното доказателство за добрата им организация — каза Кенър. — Знаели са телефонния номер на кабеларката в Аризона още преди да задействат операцията.

— Но защо от Калгари? — попита Евънс.

— Там, изглежда, е едно от основните ядра на групата.

Сара погледна облаците навън. Самолетът летеше високо. Слънцето залязваше — златна ивица на запад. Гледката беше изпълнена с ведрост. Събитията от изминалия ден сякаш се бяха случили преди месеци или години.

Тя сведе поглед към гърдите си и видя бледите кафеникави следи от светкавицата. Беше изпила един аспирин, но въпреки това усещаше лека болка, смъдене. Чувстваше се белязана. Белязана жена.

Вече не слушаше разговора на мъжете, само гласовете им. Забеляза, че в гласа на Евънс вече я няма момчешката колебливост. Вече не отхвърляше всичко, казано от Кенър. Говореше като по-голям, по-зрял, по-твърд мъж.

След малко той дойде да седне при нея.

— Имаш ли нещо против да ти правя компания?

— Не. — Тя му махна към седалката.

Той седна тежко и примижа.

— Добре ли си?

— Да. А ти?

— Малко съм натъртен. Е, много съм натъртен. Сигурно съм се ударил, докато бяхме в колата.

Тя кимна и известно време гледа през прозореца. После пак се обърна към него и попита:

— Кога щеше да ми кажеш?

— Какво да ти кажа?

— Че си ми спасил живота. За втори път.

Той сви рамене.

— Мислех, че знаеш.

— Не знаех.

Каза го и я обзе гняв. Нямаше представа защо това я ядосва, но я ядосваше. Може би защото сега му се чувстваше задължена или... или... и тя не знаеше защо. Просто я беше яд.

— Извинявай — каза той.

— Благодаря — каза тя.

— На вашите услуги. — Той се усмихна, стана и се върна при другите.

Странно. Имаше нещо в него. Някакво изненадващо качество, което не беше забелязвала досега.

Отново погледна през прозореца. Слънцето беше залязло. Златната ивица ставаше по-наситена и по-тъмна.

КЪМ ЛОС АНЖЕЛИС
ПОНЕДЕЛНИК, 11 ОКТОМВРИ
18:25

В задната част на самолета Евънс пиеше мартини и гледаше монитора на стената. Имаха сателитна връзка с новинарския канал във Финикс. Водещите бяха трима, двама мъже и една жена, на извита маса. Надписът зад главите им гласеше „Загинали в каньона“ и явно се отнасяше за мъртвите мъже във Флагстаф, но Евънс беше превключил твърде късно и не успя да хване началото.

— Има и друга новина от щатския парк Маккинли, където предупреждение за порой спаси живота на триста ученици, излезли със семействата си на училищен пикник. Рейнджър Майк Родригес разказа на нашата репортерка Шели Стоун какво е станало.

Последва кратко интервю с офицер от пътния патрул, който се държа лаконично, както всъщност се очакваше. Нито Кенър, нито екипът му бяха споменати.

После показаха снимки на преобърнатия джип на Евънс, смазан на дъното на пропастта. Родригес обясни, че за щастие в колата не е имало никой, когато е била отнесена от придошлата река.

Евънс изгълта мартинито си.

После водещите отново се появиха на екрана и един от мъжете каза:

— Предупрежденията за поройни дъждове остават в сила, макар това явление да е нетипично за сезона.

— Изглежда, времето се променя — каза жената и отметна косата.

— Да, Марла, няма съмнение, че времето се променя. Повече за това ще ни разкаже нашият колега Джони Ривера.

Картината се промени — показаха по-млад мъж, явно синоптика на програмата.

— Благодаря, Тери. Здравейте на всички. Ако отдавна живеете в щата на Големия каньон, вероятно сте забелязали, че времето ни се променя. Учените потвърждават, че зад това се крие онзи стар

пакостник, глобалното затопляне. Днешният порой е само един пример за бъдещите ни проблеми — все повече природни бедствия, като наводнения, торнадо и суша, всички те резултат от глобалното затопляне.

Санжонг сръчка Евънс и му подаде някакъв лист. Беше разпечатка от сведение за пресата, свалено от уеб сайта на НФПР: „... учените са съгласни, че в бъдеще ни чакат проблеми — все повече природни бедствия, като наводнения, торнадо и суша, всички те резултат от глобалното затопляне“.

— Този тип просто чете сведението за пресата? — попита Евънс.

— Така се прави в наши дни — каза Кенър. — Дори не си правят труда да променят някой и друг израз. Просто изчитат текста дума по дума. Не е нужно да казвам, че всичко това не е истина.

— Тогава какво предизвиква увеличението на природните бедствия в световен мащаб?

— Няма такова увеличение.

— Това доказано ли е?

— Нееднократно. Изследванията сочат, че през последното столетие няма увеличение в екстремните климатични условия. Нито през последните петнайсет години. Няма данни и за бъдещо увеличение. В интерес на истината, теорията за глобалното затопляне прогнозира *по-малко* природни бедствия от климатичен характер.

— Значи този тип дрънка пълни глупости?

— Точно така. Пълните глупости в сведението на НФПР.

На екрана синоптикът казваше:

— ... се влошават толкова, че според последната новина — забележете — ледниците в Гренландия се топят и скоро ще изчезнат напълно. Тези ледници са дебели пет километра, приятели. Това е много лед. Ново изследване показва, че морското равнище ще се покачи със седем метра и повече. Така че — продавайте имотите си на плажа, докато е време.

— А това? — попита Евънс. — Чух го по новините в Лос Анжелис.

— Не бих го нарекъл новина — каза Кенър. — Учените в Ридинг направиха компютърни симулации, които навеждат на мисълта, че

Гренландия би могла да загуби леда си след хиляда години.

— Хиляда години?

— *Би могла.*

Евънс посочи телевизора.

— Той не каза, че това може да се случи след хиляда години, броено от днес.

— Е — каза Кенър. — Просто пропусна да го спомене.

— Но ти каза, че не било нещо ново...

— Я ми кажи нещо. Ти лично прекарваш ли много време в чудене какво ще се случи след хиляда години?

— Не.

— А мислиш ли, че някой трябва да го прави?

— Не.

— Е, това е.

Изпи коктейла си и изведнъж му се приспа. Тялото го болеше — както и да се наместваше в седалката, нещо все го болеше: гърбът, краката, ребрата. Беше насинен и уморен до смърт. И малко пиян.

Затвори очи и се замисли за прогнозата за времето, която съобщава за събития, предстоящи след хиляда години.

Всичките съобщени така, сякаш предстоят утре и са въпрос на живот и на смърт.

След хиляда години.

Клепачите му натежаха. Главата му се отпусна на гърдите, после рязко се вдигна, защото се включи интеркомът.

— Затегнете коланите — каза пилотът. — Кацаме.

ВАН НЮИС
ПОНЕДЕЛНИК, 11 ОКТОМВРИ
19:30

Искаше само едно — да спи. Но когато кацнаха, си провери съобщенията на телефона и откри, че отсъствието му, меко казано, не е останало незабелязано:

„Господин Евънс, обажда се Елинон от офиса на Николас Дрейк. Забравили сте си мобилния телефон. Прибрала съм ви го. Господин Дрейк би искал да разговаря с вас“.

„Питър, обажда се Дженифър Хейнс от офиса на Джон Болдър. Бихме искали да дойдеш в офиса не по-късно от десет часа утре, моля те. Много е важно. Обади ми се, ако по някаква причина не можеш да дойдеш. Дотогава“.

„Питър, обади ми се. Марго е. Изписаха ме от болницата“.

„Господин Евънс, обажда се Рон Пери от полицейското управление в Бевърли Хилс. Трябваше да дойдете в четири, за да подпишете показанията си. Не бих искал да вадя съдебна заповед за задържането ви. Обадете ми се. Имате ми номера“.

„Обажда се Хърб Лоуенстайн. Къде си, дяволите те взели? Не наемаме младши сътрудници, за да изчезват през ден. Има цял куп работа. Обаждаха се сто пъти от офиса на Болдър. Искат да отидеш в офиса им в Калвър Сити утре сутринта в десет нула нула. Гледай да си там, или си търси друга работа, това мога да те посъветвам“.

„Господин Евънс, обажда се Рон Пери от полицията на Бевърли Хилс. Моля, отговорете на обаждането ми“.

„Питър, обади ми се. Марго“.

„Питър, искаш ли да се видим довечера? Джанис е, Обади ми се“.

„Господин Евънс, господин Дрейк чака на телефона, в офиса на НФПР.“

„Питър, Лиза е, от офиса на господин Лоуенстайн. От полицията те търсиха. Помислих си, че ще искаш да знаеш“.

„Питър, Марго е. Когато се обаждам на адвоката си, очаквам той да отговори на обаждането ми. Не бъди задник. Обади ми се“.

„Обажда се Рон Пери от полицейското управление в Бевърли Хилс. Ако не се свържете с мен, ще трябва да поискам от съдията заповед за задържането ви“.

„Евънс, Хърб Лоуенстайн е. Ти наистина си тъпо копеле. От полицията ще поискат заповед за задържането ти. Заеми се с това веднага. Служителите на тази фирма не ги арестуват“.

Евънс въздъхна и затвори.

— Някакви проблеми ли? — попита Сара.

— Не. Но май скоро няма шанс да се наспя.

Обади се на инспектора и му отговориха, че Рон Пери вече си е тръгнал и сутринта ще бъде в съда. Мобилният му телефон щял да бъде изключен. Евънс остави номер, на който инспекторът да му се обади.

Обади се на Дрейк, но и той си беше тръгнал.

Обади се на Лоуенстайн, който не беше в офиса.

Обади се на Марго, но тя не вдигна.

Обади се на Дженифър Хейнс и ѝ каза, че ще бъде при тях на другия ден в десет.

— Облечи се добре — каза тя.

— Защо?

— Защото ще те показват по телевизията.

КАЛВЪР СИТИ
ВТОРНИК, 12 ОКТОМВРИ
09:51

Два бели телевизионни вана бяха паркирани пред офисите на екипа, подготвящ процеса Вануту. Евънс влезе в сградата и завари работници да поставят прожектори и да сменят неонов лампи на тавана. Четири различни снимачни екипа се движеха насам-натам и преценяваха ъглите за снимане. Но още никой не снимаше.

Самите офиси бяха доста променени. Графиките и диаграмите по стените сега бяха много по-сложни и научни на вид. Имаше огромни увеличени фотографии на Вануту, снимани и от въздуха, и от земята. Няколко показваха на преден план ерозията на бреговата ивица и килнали се къщи, които сякаш всеки момент щяха да се хлъзнат в морето. Имаше и снимка от училището — красиви усмихнати тъмнокожи деца. В средата на стаята имаше триизмерен макет на главния остров, специално осветен за камерите.

Дженифър беше с блуза и пола и на високи токчета. Изглеждаше удивително красива и някак загадъчна. Всъщност всички бяха облечени по-добре от предния път, забеляза Евънс. Със сака и вратовръзки. Дънките и тениските бяха изчезнали. А и самите доброволци сякаш се бяха умножили.

— Е — попита Евънс, — какво става?

— Работни снимки — отвърна Дженифър. — Ще ги използват за фон и акценти по време на интервютата. Разбира се, подготвяме и снимки за пресата.

— Но нали още не сте обявили официално началото на процеса.

— Ще го направим днес следобед, тук, пред склада. Пресконференцията е в един. Ти ще си тук, нали?

— Ами, не знаех, че...

— Джон Болдър държи да си тук. Като представител на Джордж Мортън.

Евънс се почувства неловко. Това като нищо можеше да му донесе неприятности във фирмата.

— Има няколко по-старши сътрудници от мен, които също работеха за Джордж...

— Дрейк изрично поиска теб.

— Така ли?

— Спомена нещо, че лично си съдействал да бъдат подписани документите за финансиране на процеса.

Значи това било. Показваха го по телевизията, за да му запушат устата за подаръка от десет милиона долара, който НФПР щеше да си прибере. Без съмнение щяха да го тропосат на заден план по време на церемонията по обявяване на процеса, може би щяха да споменат набързо и името му. После Дрейк щеше да каже, че десетте милиона са осигурени, и освен ако Евънс не станеше да възрази, мълчанието му щеше да се приеме като съгласие. А ако надигнеше глас по-късно, щяха да кажат: „Нали беше там, Евънс, защо не каза нещо тогава?“

— Разбирам — измънка той.

— Изглеждаш уморен.

— Така е...

— Виж какво ще ти кажа. Не се тревожи.

— Но ти нямаш представа за какво...

— Чуй ме. Не се тревожи и толкова. — Гледаше го право в очите.

— Добре...

Тя, разбира се, му мислеше доброто, но въпреки думите й Евънс имаше ясното чувство, че потъва. От полицията заплашваха да издайстват заповед за задържането му. От фирмата негодуваха заради отсъствията му. Сега и този опит да му запушат устата — като го покажат по телевизията.

— Защо искаше да дойда толкова рано? — попита той.

— Искаме пак да седнеш на горещия стол, като част от тестовите ни за подбора на съдебни заседатели.

— Съжалявам, няма да мога...

— Напротив. Налага се. Няма да е по-различно отпреди. Искаш ли кафе?

— Да.

— Наистина изглеждаш уморен. Ще те заведа при гримьорите. Ще ти оправят и косата.

След половин час Евънс отново се намираше в залата за показания, седнал в единия край на дългата маса. Тук бяха и напористите млади учени, вперили погледи в него.

— Днес — каза Дженифър — бихме искали да разгледаме някои въпроси относно глобалното затопляне и използването на земята. Запознат ли си с това?

— Бегло — каза Евънс.

Дженифър кимна на един от младежите в другия край.

— Раймундо? Би ли разяснил в общи линии за какво става въпрос?

Младежът говореше със силен акцент, но все пак разбираемо.

— Добре известно е — започна той, — че промените в използването на земята ще доведат до промени в средната приземна температура. Големите градове са по-топли от провинциалните райони около тях — това се нарича ефект на градския топлинен остров. Обработваемите земи са по-топли от горите и така нататък.

— Тъхъ — промърмори Евънс и кимна. Не беше чувал за тези работи с използването на земята, но звучеше логично.

Раймундо продължи:

— Голям процент от метеорологичните станции, които преди четиридесет години са били в провинцията, днес са оградени от бетон, асфалт и небостъргачи. И по тази причина регистрират по-високи температури.

— Разбирам — каза Евънс. Хвърли поглед настрани, през стъклената стена. Снимачни екипи се движеха из склада и снимаха разни неща. Надяваше се да не дойдат и тук. Не искаше да се изложи пред тях с неосведомеността си.

— Тези факти — продължаваше Раймундо — са добре познати на тесните специалисти. Затова температурните данни от градските станции се намаляват, за да се компенсира ефектът на градския топлинен остров.

— И как се изчислява какво да е намалението? — попита Евънс.

— По различни методи, в зависимост кой го прави. Но повечето алгоритми се основават върху броя на населението. Колкото по-голямо е населението, толкова по-голямо е и намалението.

Евънс сви рамене.

— Звучи логично.

— За жалост — каза младежът, — това като че ли не е най-правилният метод. Чували ли сте за Виена? Беше проучена от Бьом преди няколко години. Населението ѝ не се е увеличавало от 1950-а, затова пък разходът на енергия се е удвоил, жилищното пространство също е нараснало значително. Ефектът на градския топлинен остров също бележи растеж, но изчисленото намаление е непроменено, защото взима предвид само промени в броя на населението^[1].

— Значи топлината, генерирана от градовете, се подценява? — попита Евънс.

— Нещо по-лошо — каза Дженифър. — Смяташе се, че градското затопляне не е от значение, защото ефектът на градския топлинен остров е само минимална част от общото затопляне. Планетата се е затоплила с 0,3 градуса по Целзий през последните трийсет години. Обикновено се смята, че големите градове са станали по-топли с приблизително 0,1 градуса.

— Да? И?

— Тези допускания са погрешни. Китайците съобщават, че Шанхай се е затоплил с един градус по Целзий само за последните двайсет години^[2]. Това е повече от общото глобално затопляне на планетата за последните сто години. И Шанхай не е изолиран случай. Температурата в Хюстън се е увеличила с 0,8 градуса по Целзий за последните двайсет години^[3]. Големите градове в Южна Корея се затоплят бързо^[4]. Английският Манчестър в момента е с осем градуса по-топъл от заобикалящата го провинция^[5]. Дори и малките градове са много по-топли от околностите си.

Дженифър се протегна да вземе диаграмите.

— Във всеки случай — каза тя, — важното е, че графиките, които ще видиш, не представят сурови данни. Те вече са били обработени по фалшива методика, за да компенсират градското затопляне. Но вероятно не в достатъчна степен.

В този момент вратата се отвори и един от четирите снимачни екипа влезе в залата; лампичката на камерата светеше. Без да се колебае и за миг, Дженифър посегна за няколко диаграми и ги вдигна. Прошепна:

— Работните снимки са без звук, така че трябва да сме активни и помощните материали да се виждат добре.

Обърна се към камерата и каза:

— Нека ви покажа някои примери за данни от метеорологични станции. Това например е запис на средната температура в Пасадена от 1930-а^[6].

— Както виждате — каза Дженифър, — имаме драматично покачване на температурата. А ето и Бъркли от 1930-а насам.

— Учудващо непълни записи. Но ние използваме сурови данни, така че можете да видите кои са липсващите години. Вижда се и явна тенденция към затопляне. Неоспоримо, не сте ли съгласен?

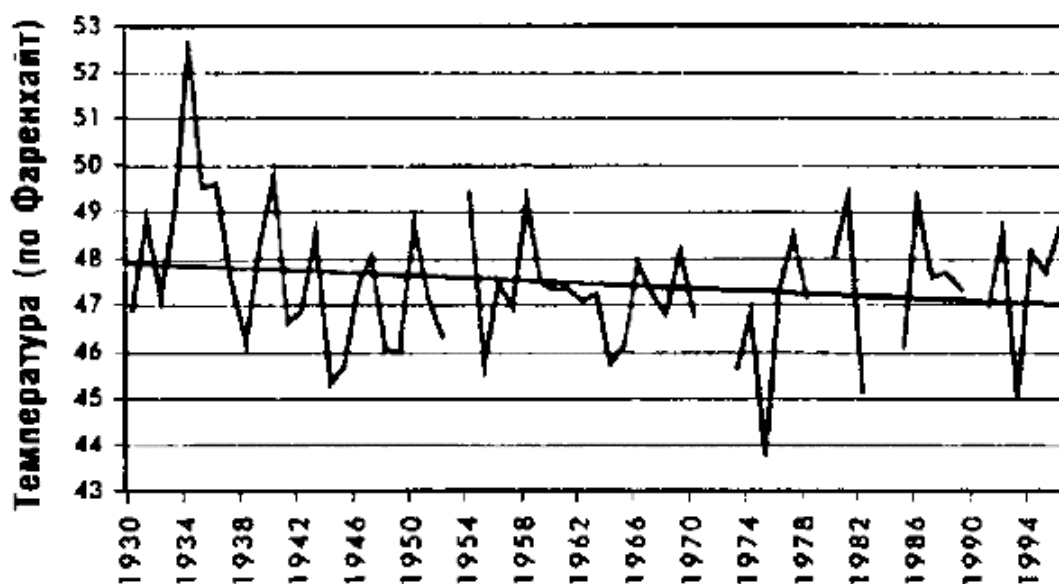
— В известен смисъл — каза Евънс. Мислеше си, че не е кой знае каква тенденция — по-малко от един градус.

— Така, а това е от Долината на смъртта, едно от най-горещите и сухи места на Земята. Никакви градове наоколо. И отново имаме липсващи години.

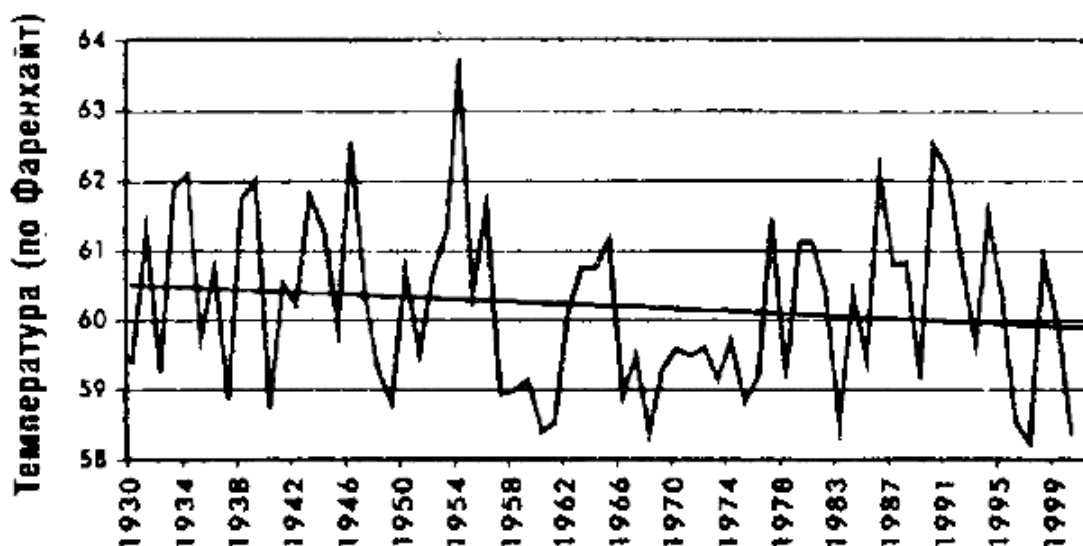
Евънс не каза нищо. „Сигурно е аномалия“, помисли си. Дженифър показа още диаграми:

Макгил, Невада 1930–2000

Източник: Институт за историческа климатология на САЩ (USHCN)

Гатри, Оклахома 1930–2000

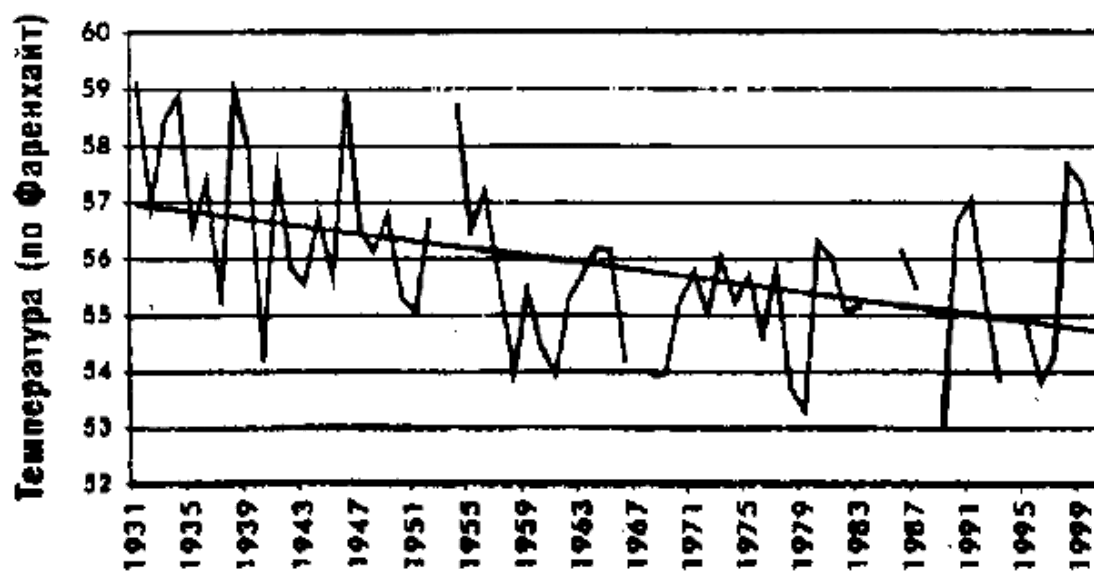
Източник: Институт за историческа климатология на САЩ (USHCN)

— Тези станции са в невадската пустиня и равнините на Оклахома — каза тя. — При тях температурите са без съществена промяна или с понижение. И същото е не само в селските райони. Ето диаграма от Боулдър, Колорадо. Тя е интересна с това, че там се намира НПАИ — Националният център за атмосферни изследвания, където се работи сериозно по проблема с глобалното затопляне.

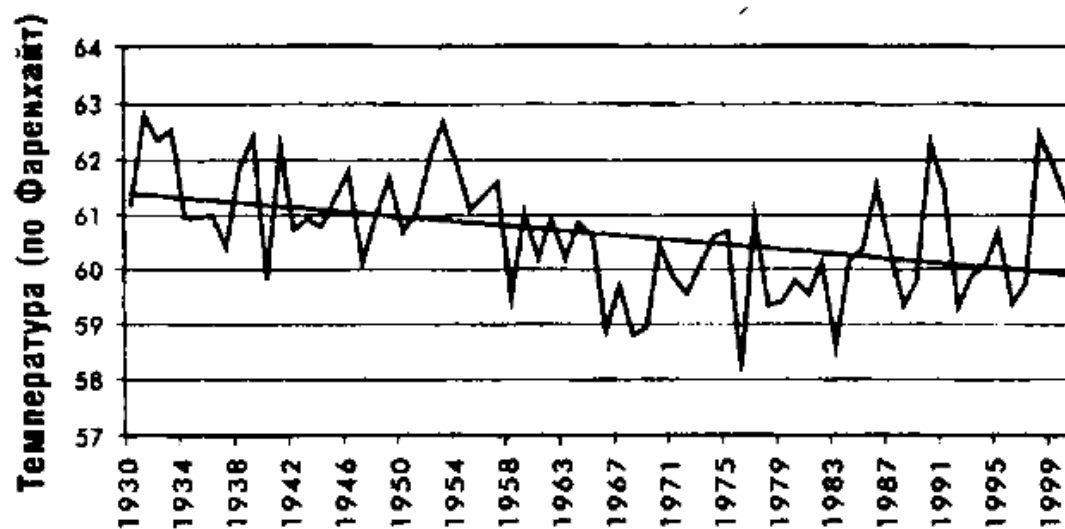
— Ето и от няколко по-малки града. Труман, Мисури — тук вече нещата са пределно ясни.

Труман, Мисури 1931-2000

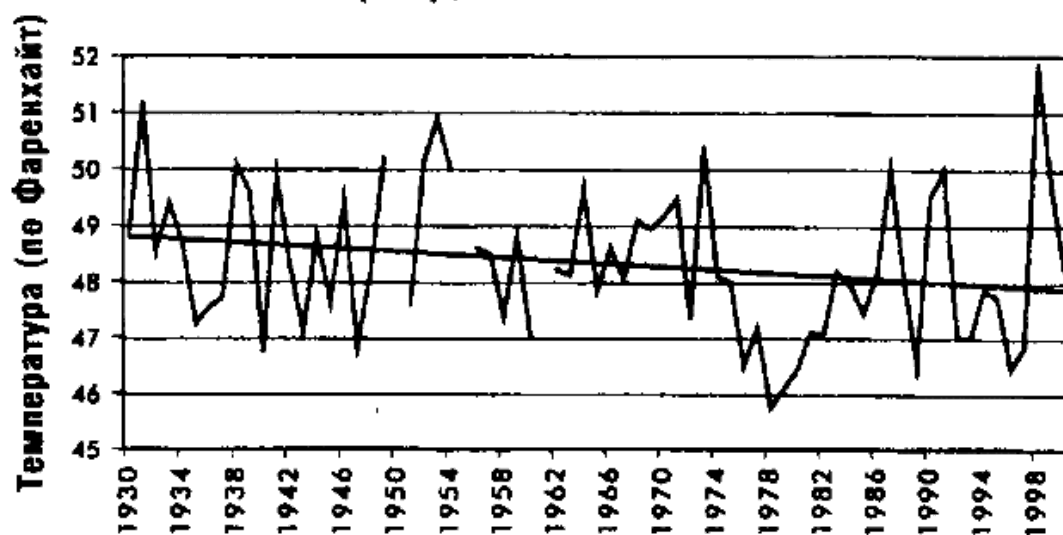
Източник: Институт за историческа климатология на САЩ (USHCN)

Грийнвил, Южна Каролина 1930–2000

Източник: Институт за историческа климатология на САЩ (USHCN)

Ан Арбър, Мичиган 1930–2000

Източник: Институт за историческа климатология на САЩ (USHCN)

— Е, трябва да признаете, че не е много драматично — каза Евънс.

— Не знам какво смяташ за драматично. Температурите, измерени в Труман, са по-ниски с 2,5 градуса, тези в Грийнвил — с 1,5, в Ан Арбър са паднали с един градус за последните седемдесет години. Ако планетата се затопля, то тези места са били подминати.

— Нека видим по-големи градове — каза Евънс. — Като Чарлстън например.

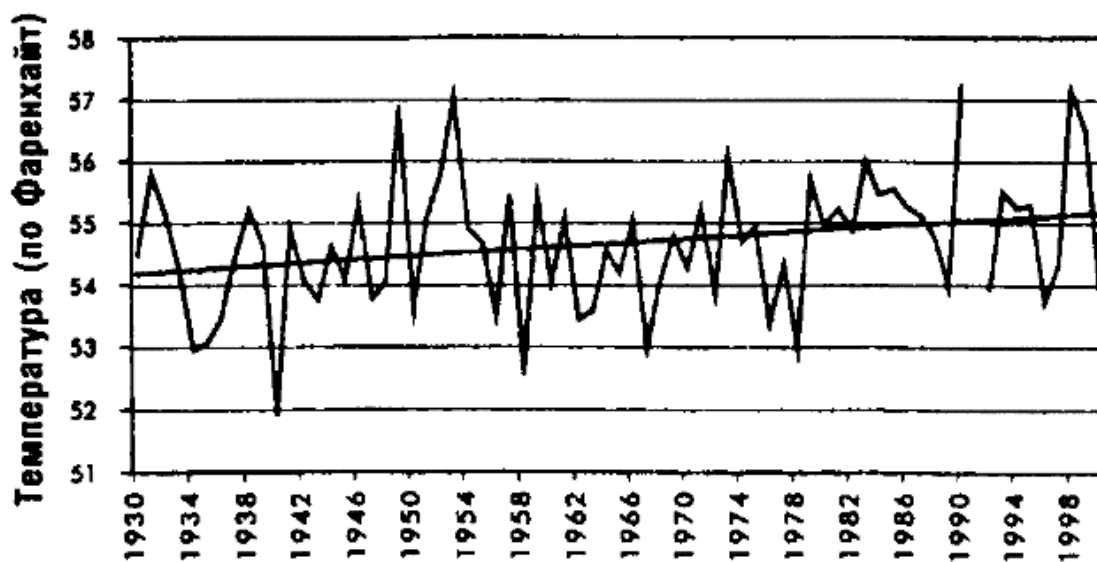
— Случайно имаме данни от Чарлстън. — Тя разлисти диаграмите си.

— Е, по-големият град е станал по-топъл — каза Евънс. — А Ню Йорк?

— Имаме няколко записа от Ню Йорк, от града и от щата.

Ню Йорк, щат Ню Йорк 1930–2000

Източник: Институт за историческа климатология на САЩ (USHCN)

— Както виждаш — каза Дженифър, — град Ню Йорк е по-топъл, но много други части от щата, от Осуего до Олбъни, са станали по-студени за тези седемдесет години.

Евънс не можеше да се освободи от мисълта за насочените към него камери. Кимна с надеждата, че изглежда достатъчно замислен, и каза:

— И откъде идват тези данни?

— От архивите на Института за историческа климатология — отговори тя. — Това е правителствена база данни, поддържана от Националните лаборатории в Оук Ридж.

— Е — каза Евънс. — Доста интересно, наистина. Но все пак бих искал да видя някакви данни от Европа и Азия. Нали говорим за глобален феномен?

— Разбира се — каза Дженифър. Тя също играеше за пред камерите. — Но преди да го направим, бих искала да поговорим за твоята реакция на видяното дотук. Както виждаш, много места в Съединените щати не се станали по-топли от 1930-а година насам.

— Сигурен съм, че съзнателно сте подбрали тези данни — каза Евънс.

— В известна степен. Защитата, без съмнение, ще направи същото.

— Но резултатите не ме изненадват — продължи Евънс. — Времето варира на местно ниво. Винаги е било така и винаги ще бъде. — Хрумна му нещо. — Между другото, защо всички диаграми са от 1930-а? Температурните записи датират от много по-рано.

— Добър въпрос — каза Дженифър и кимна. — Определено има значение коя година ще бъде взета за отправна точка. Например...

— Това е от Уест Пойнт, Нью Йорк, от 1931-ва до 2000-ата.
Тенденция към понижение. И...

— Тази е от Уест Пойнт, от 1900-ата до 2000-ата. Тук тенденцията е към повишаване, а не към понижение.

— Аха — възкликна Евънс. — Значи наистина сте подбрали данните. Избрали сте интервала от години, който най-много ви изнася!

— Именно — каза Дженифър и кимна. — Но номерът се получава само защото температурите в много части на Щатите са били по-високи през трийсетте години, отколкото днес.

— Но все пак е номер.

— Да, така е. Защитата няма да пропусне възможността да покаже на заседателите многобройни варианти на този номер, взети от пропагандна екологична литература, чиято цел е да се набират средства.

Евънс забеляза неизречената обида към природозащитните групи и каза:

— В такъв случай нека не допускаме никакви номера. Използвайте пълните температурни записи. Откога датират те?

— За Уест Пойнт — още от 1826-а.

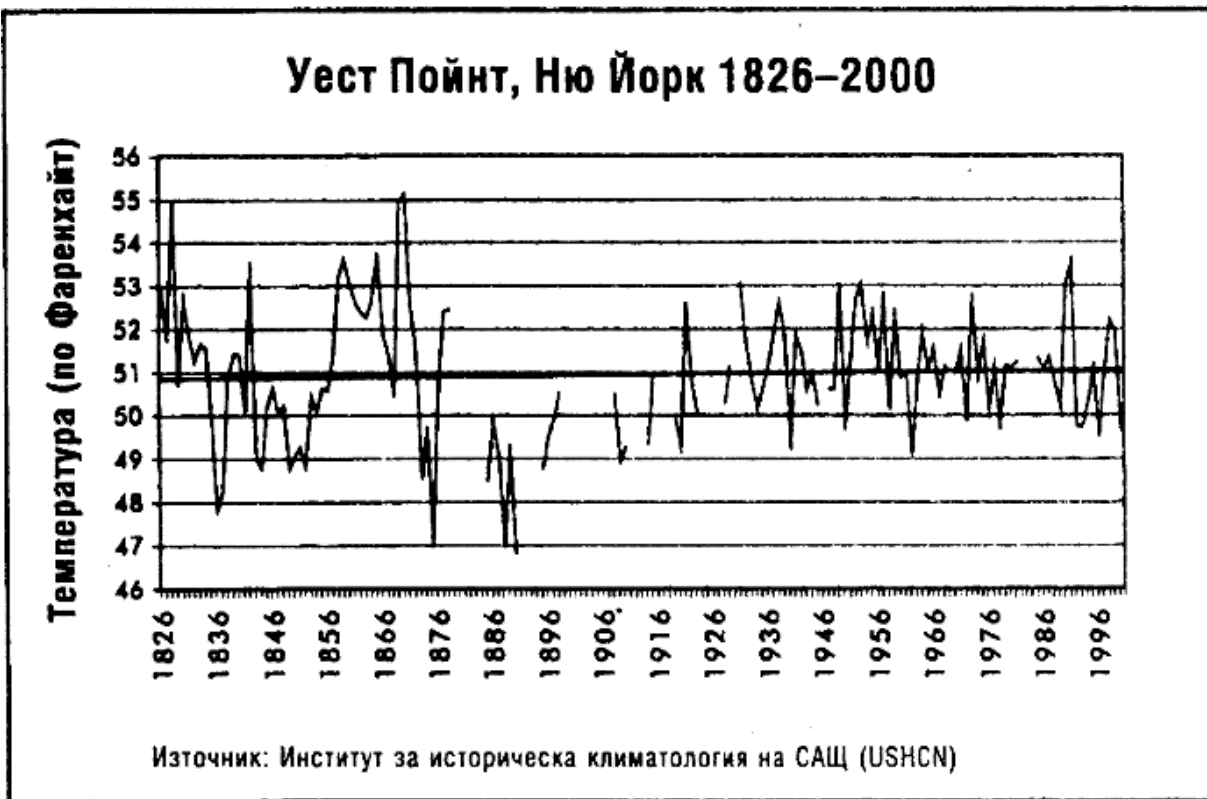
— Добре. Защо не използвате тях? — Евънс го предложи съвсем спокойно, защото беше широко известно, че тенденцията към затопляне в глобален мащаб започва от средата на деветнайсети век.

Всяко кътче по света беше станало по-топло в сравнение с 1850-а и диаграмата от Уест Пойнт щеше да го потвърди.

Дженифър, изглежда, също го знаеше, защото изведнъж се поколеба, извърна се, разрови купчините с диаграми и се намръщи, сякаш не можеше да открие търсената.

— Не разполагате с тази графика, така ли? — попита Евънс.

— Не, не. Имаме я, повярвай ми. Да. Ето я. — И я извади.

Евънс й хвърли един поглед и видя, че Дженифър го е подвела.

— Както ти предположи, диаграмата е красноречива — каза тя. — За последните сто седемдесет и четири години няма промяна в средната температура, измерена в Уест Пойнт. Била е 51 градуса по Фаренхайт през 1826-а и пак толкова през двехилядната.

— Но това е само един запис — успя да реагира Евънс. — Един от многото. Един от стотици. От хиляди.

— Имаш предвид, че други записи ще покажат различна тенденция?

— Сигурен съм в това. Особено ако се използват пълните записи, тези от 1826-а.

— И си прав — каза тя. — Различните записи наистина показват различни тенденции.

Евънс се облегна назад, доволен от себе си. Скръсти ръце на гърдите си.

— Град Ню Йорк, покачване от пет градуса по Фаренхайт за сто седемдесет и осем години.

— Олбъни, спад с половин градус за сто и осемдесет години.

Евънс сви рамене.

— Местни вариации, както вече казах.

— Аз обаче се питам — каза Дженифър — как тези местни вариации се вписват в теорията за *глобалното* затопляне. Както аз го разбирам, глобалното затопляне се причинява от повишеното количество на така наречените парникови газове, като въглеродния двуокис, които улавят топлината в земната атмосфера и ѝ пречат да се оттече в космоса. И ти ли го разбираш така?

— Да — каза Евънс, благодарен, че не му се налага сам да даде дефиниция на феномена.

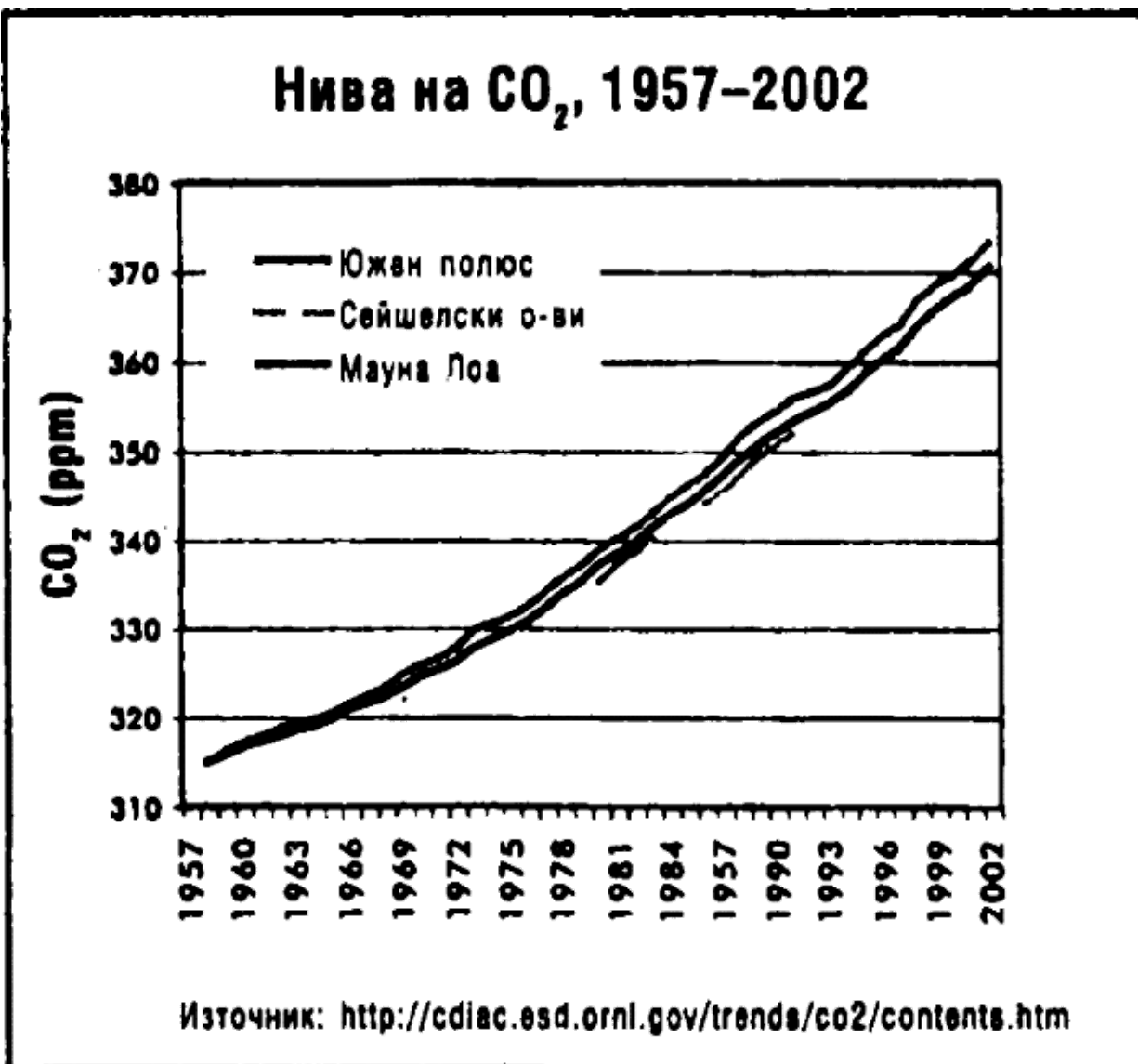
— Така, значи според теорията — продължи Дженифър, — самата атмосфера се затопля, точно като въздуха в парник?

— Да.

— И тези парникови газове влияят на цялата планета.

— Да.

— А ние знаем, че въглеродният двуокис — газът, за който всички ние се притесняваме — се е увеличил еднакво по целия свят... — Тя извади друга диаграма^[7].

— Да...

— И е логично да се заключи, че ефектът му е еднакъв по целия свят. Точно затова се нарича глобално затопляне.

— Да...

— Но Ню Йорк и Олбъни са само на двеста и четиридесет километра един от друг. Три часа път с кола. Нивата им на въглероден двуокис са еднакви. И въпреки това едното място е станало доста по-топло, а другото — малко по-студено. Според теб това пример ли е за глобално затопляне?

— Времето е явление с местен характер — каза Евънс. — Някои места са по-топли или по-студени от други. И винаги ще е така.

— Но ние говорим за климат, а не за време. Климатът е времето за дълги периоди от време.

— Да...

— И аз бих се съгласила с теб, ако и двете места бяха станали по-топли, макар и в различна степен. Само че имаме едно, което е станало по-топло, и друго, което е станало по-студено. А както видяхме, в Уест Пойнт — който е между двете — не е регистрирана никаква промяна в температурата.

— Ако не се лъжа, теорията за глобалното затопляне гласи, че някои места ще станат по-студени.

— Така ли? И защо?

— Не съм сигурен, но знам, че го четох някъде.

— Цялата атмосфера на Земята се затопля, а някои места стават по-студени?

— Нещо такова.

— Ако се замислиш върху това твърдение, то струва ли ти се логически издържано?

— Не — каза Евънс, — но както всички знаем, климатът е много сложна система.

— Което означава какво — за теб?

— Ами означава, тъй, че е сложна. Не винаги се държи така, както очакваме.

— Това със сигурност е вярно — каза Дженифър. — Но да се върнем на Ню Йорк и Олбъни. Фактът, че тези две места са толкова близо едно до друго, а температурните им записи са толкова различни, може да накара заседателите да се запитат дали не измерваме нещо друго, а не *глобален* ефект. Ще се съгласиш, че през последните сто осемдесет и пет години Ню Йорк се е разраснал до осеммилионен град, а прирастът в Олбъни е значително по-малък.

— Да — каза Евънс.

— А ние знаем, че ефектът на градския топлинен остров прави големите градове много по-горещи от заобикалящата ги провинция.

— Да...

— И този градски топлинен ефект има местен характер, който няма връзка с глобалното затопляне?

— Да...

— Е, кажи ми тогава — откъде знаеш, че повишаването на температурите в Ню Йорк е причинено от глобалното затопляне, а не просто от многото бетон и небостъргачи?

— Ами — Евънс се колебаеше. — Нямам отговор на това. Но предполагам, че е установено от специалистите.

— Защото ако градове като Ню Йорк стават по-големи и по-горещи отпреди, те ще повишат и средните глобални температури, нали така?

— Предполагам, че да.

— В който случай, с разрастването на градовете по целия свят, е възможно да бъдат регистрирани по-високи приземни температури, дължащи се само и единствено на урбанизацията. Без да е налице глобален атмосферен ефект.

— Сигурен съм, че учените вече са се сетили за това — каза Евънс. — Те могат да отговорят.

— Да, могат. Техният отговор е, че са намалили суровите данни, за да компенсират ефекта на градското затопляне.

— Ами, ето ви отговора.

— Моля? Евънс, ти си адвокат. Без съмнение знаеш какви усилия се полагат за неоспоримостта на доказателствата, представяни при един съдебен процес.

— Да, но...

— Целта е никой да не може да ги оспори.

— Да.

— Но в този случай доказателствата са суровите, необработени температурни данни. И те са компрометирани от самите учени, които твърдят, че глобалното затопляне по същество е криза от световен мащаб.

— Компрометирани ли? Та те са променени в посока *надолу*.

— Само че защитата ще зададе въпроса по друг начин — дали са били понижени *достатъчно*.

— Не знам — каза Евънс. — Всичко това ми звучи твърде специализирано. Струва ми се, че издребнявате.

— Не е така. Това е основен въпрос. Урбанизацията срещу парниковите газове като причина за нарасналите средни приземни температури. И защитата ще разполага с добър аргумент в своя полза. Както вече казах, няколко скорошни изследвания сочат, че измерените в

големите градове температури са били намалени недостатъчно, за да се компенсира островният топлинен ефект^[8]. Поне в едно изследване се казва, че половината от наблюдаваните температури се дължат единствено на използването на земята. Ако това е вярно, то глобалното затопляне през последното столетие е по-малко от три десети от градуса. Това едва ли може да се нарече криза.

Евънс не каза нищо. Опитваше се да изглежда интелигентен за пред камерите.

— Разбира се — продължи Дженифър, — това изследване може да се оспори. Но основното остава — промениш ли веднъж данните, вече си открит за нападки относно коректността на измененията. А това е в полза на защитата. А още по-голямо тяхно преимущество е, че сме допуснали данните да бъдат променени от същите хора, които ще извлекат най-голяма полза от промяната.

— Казваш, че климатолозите са действали неетично?

— Казвам, че не е добре да оставиш лисицата да пази кокошарника. Такива процедури никога не се допускат в медицината например, където експерименталните проекти са двойно анонимни и това е задължително.

— Значи казваш, че климатолозите действително са неетични.

— Не, казвам, че има основателна причина за съществуването на двойно анонимните процедури. Виж — всеки учен има някаква идея какъв ще е резултатът от експеримента му. Иначе изобщо не би го провел. Има очаквания. Само че очакванията действат по тайнствен начин — и напълно подсъзнателно. Запознат ли си някое от изследванията на научната субективност?

— Не. — Евънс поклати глава.

— Добре. Ще ти дам един прост пример. Група генетично идентични мишки са пратени за изследване в две различни лаборатории. На едната лаборатория е казано, че мишките са с генетично подобрен интелект и ще преминат през лабиринта по-бързо от нормалното. На другата — че мишките са тъпи и ще минат през лабиринта бавно. И резултатите са следните — мишките са преминали лабиринта по-бързо в едната и по-бавно в другата лаборатория. А вщото време мишките са генетично еднакви.

— Добре де, значи са скалпили резултатите.

— Твърдят, че няма такова нещо. Както и да е, не е само това. Друг пример. На група хора, които провеждат предизборна анкета, се казва: вижте, знаем, че анкетиращите могат да повлияят в някаква степен на резултатите от допитването. Искаме да избегнем това. Така че ще почукате на вратата и щом някой ви отвори, започвате да четете написаното на тази карта и нищо друго: „Здравейте, правим анкети и сега ви чета от тази карта, за да не повлияя по никакъв начин на мнението ви... и така нататък“. Анкетиращите не казват и една дума извън написаното на картите. На една група от анкетиращите е казано, че въпросникът ще получи седемдесет процента положителни отговори. На друга група казват, че положителните отговори ще са трийсет процента. Въпросниците са еднакви. Резултатите съответно са седемдесет за едната група и трийсет за другата.

— Как? — попита Евънс.

— Няма значение — каза Дженифър. — Важното е, че стотици изследвания потвърждават за пореден път, че очакванията предопределят резултата. Хората стигат до извода, който са очаквали. Това е причината за двойно анонимните експерименти. За да се елиминира субективният фактор на очакването, експериментът се поделя между различни хора, *които не се познават*. Хората, които подготвят експеримента, не познават хората, които го провеждат, нито онези, които анализират резултатите. Тези групи не общуват по никакъв начин и в нито един момент. Съпрузите и децата им не се срещат. Групите са в различни университети и за предпочитане в различни страни. По този начин се тестват новите лекарства. Защото само така може да се предотврати ефектът на субективното очакване.

— Добре, но...

— Та сега ние говорим за температурни данни. Те трябва да бъдат обработени по различни начини. Не само заради ефекта на градското затопляне. Заради редица други неща. Метеорологичните станции се местят. Подменят техниката си с по-съвършена и новото оборудване може да отчете по-високи или по-ниски температури отпреди. Или пък се поврежда и трябва да се реши дали част от данните не са компрометирани заради повредата. Често се стига до субективни преценки при съставянето на температурните записи. И точно тук се промъква субективното очакване. Навярно.

— Навярно?

— Не може да се твърди със сигурност — каза Дженифър, — но винаги когато един екип върши цялата работа, има риск от субективно очакване. Ако един екип създава модел, а след това го тества и анализира резултатите, тези резултати са рискови. Просто са такива.

— Значи температурните данни не са достоверни?

— Температурните данни са под подозрение. Всеки добър адвокат ще ги направи на пух и прах. За да ги защитим, ние смятаме да...

Най-внезапно операторският екип се раздвижи и излезе от залата. Дженифър сложи ръка върху неговата.

— Не се тревожи за това, снимаха без звук. Просто исках да изглежда като оживена дискусия.

— Чувствам се като последен глупак.

— Изглеждаше добре. Само това има значение за телевизията.

— Не — каза той и се приведе към нея. — Имам предвид, че когато ти отговарях, не бях откровен. Аз... започнах да си задавам някои... на път съм да си променя мнението за много от тези неща.

— Наистина?

— Да — каза той, като сниши глас. — Тези температурни диаграми например. Те повдигат очевидни въпроси за реалността на глобалното затопляне.

Тя бавно кимна. Наблюдаваше го напрегнато.

— И ти ли? — попита той.

Тя пак кимна.

Обядваха в същия мексикански ресторант като преди. И пак като преди ресторантът беше почти празен — същите кинаджии от студиото на „Сони“ се смееха на ъгловата маса. „Сигурно идват тук всеки ден“, помисли си Евънс.

Но въпреки това всичко изглеждаше някак различно и не само защото тялото го болеше и очите му се затваряха. Имаше чувството, че е станал различен човек. Отношенията им с Дженифър също бяха различни.

Дженифър се хранеше тихо и проговаряше рядко. Евънс имаше чувството, че чака него, и след известно време каза:

— Знаеш ли, звучи откачено като си помислиш, че глобалното затопляне никога не е било реално явление.

— Истинска лудост — каза тя и кимна.

— Така де, целият свят вярва в това.

— Да — каза Дженифър. — Целият свят вярва. Но в залата ние мислим само за съдебните заседатели. А защитата ще пожъне истински успех с тях.

— Заради примера, за който ми разказа ли?

— О, много по-лошо е. Очакваме защитата да пледира следното — дами и господа съдебни заседатели, всички вие сте чували твърденията, че нещо, наречено „глобално затопляне“, се случва заради увеличените количества на въглероден двуокис и други парникови газове в атмосферата. Онова, което не знаете обаче, е, че количествата въглероден двуокис са се увеличили незначително. Ще ви бъдат показани графики за увеличаващите се количества въглероден двуокис, които ще изглеждат като връх Еверест. Но реалността е следната. Въглеродният двуокис се е увеличил от 316 частици на милион до 376 частици на милион. Реалното увеличение е *шейсет частици на милион*. А това е толкова незначителна промяна на фона на цялата ни атмосфера, че дори е трудно да си я представиш. Как бихме могли да си я представим образно?

Дженифър се облегна назад и махна широко с ръка.

— След това ще извадят диаграма на футболно игрище. И ще кажат: представете си състава на земната атмосфера като футболно игрище. В по-голямата си част атмосферата е съставена от азот. Значи, ако започнем от гол линията, азотът заема цялото поле до седемдесет и осмия метър. А останалото е в по-голямата си част кислород. Кислородът е до деветдесет и деветия метър. Остава само един метър. Само че и в него преобладава инертният газ аргон. Аргонът свършва на осем сантиметра от гол линията. Това си е, кажи-речи, ширината на бялата черта, приятели. И колко от тези оставащи осем сантиметра се падат на въглеродния двуокис? Два и половина сантиметра. Ето колко въглероден двуокис има в атмосферата ни. Два и половина сантиметра в стометрово футболно игрище.

Тя направи многозначителна пауза, после продължи:

— А сега, дами и господа съдебни заседатели, казано ви е, че количествата въглероден двуокис са се увеличили през последните петдесет години. Знаете ли с колко са се увеличили на нашето футболно игрище? Увеличили са се с девет милиметра — по-малко от дебелината

на молив. Това е доста повече въглероден двуокис, но е миниатюрна промяна в състава на цялата ни атмосфера. И въпреки това от вас се очаква да повярвате, че тази незначителна промяна е тласнала цялата ни планета към опасно затопляне.

— Но на това може лесно да се отговори — каза Евънс.

— Чакай — спря го тя. — Още не са свършили. Първата им цел е да внушат съмнения. Втората — да предложат алтернативно обяснение. Така, изваждат значи температурната диаграма на град Ню Йорк, която ти показвах. Повишение от пет градуса след 1815-а. И казват — през 1815-а година населението на Ню Йорк е било сто и двацет хиляди души. Днес е осем милиона. Градът се е разраснал с *шест хиляди процента*. Да не говорим за всичките небостъргачи, климатици и бетон. Така, нека те попитам. Логично ли е да се сметне, че един град, разраснал се с шест хиляди процента, е по-горещ само защото има малко увеличение на незначителното количество въглероден двуокис в световната атмосфера? Или е станал по-горещ, защото сега е много, много по-голям?

Тя се облегна назад.

— Но този аргумент лесно може да се обори — каза Евънс. — Има много примери за малки неща, които водят до мащабни резултати. Спусъкът е малка част от пушката, но е достатъчен, за да се произведе изстрел. А и във всеки случай тежестта на доказателствата...

— Питър — прекъсна го тя и поклати глава. — Ако ти беше съдебен заседател и ти зададат този въпрос за Ню Йорк, до какъв извод би стигнал? Глобалното затопляне или твърде многото бетон? Самият ти какво мислиш, между другото?

— Мисля, че е по-горещ, защото е голям.

— Именно.

— Но все още ви остава морското равнище.

— За жалост — каза тя, — морското равнище при Вануту не се е покачило значимо. В зависимост с коя база данни работиш или няма никаква промяна, или има покачване с четиридесет милиметра. Сантиметър и нещо за трийсет години. Кое е практически равно на нулево повишение.

— Тогава няма как да спечелите делото — каза Евънс.

— Именно. Макар че твоят аргумент със спусъка е добър.

— Ако не можете да спечелите, защо сте свикали пресконференцията? — попита Евънс.

— Благодаря на всички ви, че дойдохте — каза Джон Болдър, изправил се пред грозд микрофони пред сградата. Светкавиците на фотоапаратите го обляха в светлина. — Аз съм Джон Болдър, а до мен е Николас Дрейк, президентът на Националния фонд за природните ресурси. Тук е и Дженифър Хейнс, основният ми съветник, и Питър Евънс от правната фирма „Хасъл и Блак“. Заедно ние обявяваме, че ще заведем дело срещу Агенцията за защита на околната среда на Съединените щати от името на островната държава Вануту в Тихия океан.

На заден план Питър Евънс прехапа устни, но после реши, че това не е добра идея. Нямаше смисъл да прави физиономии, които биха могли да се сметнат за проява на нервност.

— Бедният народ на Вануту — каза Болдър — е заплашен от още по-голямо обедняване заради най-голямата екологична заплаха на нашето време, глобалното затопляне, и опасността от резки климатични промени, които със сигурност ще последват.

Евънс си спомни, че само преди няколко дни Дрейк бе нарекъл резките климатични промени „възможност на хоризонта“. А след по-малко от седмица те вече се бяха превърнали в нещо „сигурно“.

Болдър говореше красноречиво как наводненията прогонвали народа на Вануту от родната му земя, подчертаваше трагедията на малките деца, чието историческо наследство било отмивано от бурните вълни, причинени от безсърдечния индустриален гигант на север.

— Това е въпрос на справедливост за народа на Вануту, а и за бъдещето на целия свят, което стои под заплахата на резките климатични промени, и затова ние обявяваме днес началото на процеса.

След което даде думата на журналистите за въпроси.

Първият въпрос беше:

— Кога точно ще подадете иска?

— Въпросът е сложен от техническа гледна точка — каза Болдър. — В момента в офисите ни работят четиридесет изследователи, които се трудят ден и нощ за нашата кауза. Когато те приключат с тежката си задача, ние ще подадем нашата жалба за обезщетение.

- Къде ще я подадете?
- Във федералния областен съд на Лос Анжелис.
- За какви щети ще претендирате? — попита друг репортер.
- Каква е реакцията на правителството?
- Ще има ли съдебно изслушване?

Въпросите валяха един през друг, Болдър беше в стихията си. Евънс хвърли поглед към Дженифър, която стоеше в другия край на подиума. Тя почука дискретно по часовника си. Евънс кимна, после погледна към своя, направи физиономия и слезе от подиума. Дженифър го последва.

Двамата влязоха в склада и минаха покрай охраната.

И Евънс зяпна изумен.

[1] Р. Бьом, „Градското влияние върху дългосрочните температурни промени — изследване на град Виена, Австрия“, Климатични промени 38 (1998): 113–1128. Иън Г. Маккендри, „Приложна климатология“, Прогресът във физическата география 27, 4 (2003): 597 — 606. „Основаващите се на броя на населението корекции на температурата в САЩ вероятно подценяват градския ефект“. — Б.а. ↑

[2] Л. Чен и колектив, 2003, „Характеристики на ефекта на топлинния остров в Шанхай и вероятните му механизми“, Новости в атмосферните науки 20: 991–1001. — Б.а. ↑

[3] Д. Р. Щрьоткер, „Сателитно измерен растеж на градския топлинен остров на Хюстън, Тексас“, Перспективи на околната среда 85 (2003): 282–289. „Между 1987 и 1991 средната нощна приземна температура на топлинния остров на Хюстън се е увеличила с 0,82 градуса по Целзий, при допустима грешка от 0,1 градуса по Целзий“. — Б.а. ↑

[4] И. Чои, Х.-Ъ. Юнг, К.-И. Нам и У.-Т. Куон, „Корекцията на градския ефект при измерване на средната приземна температура в Южна Корея, 1968–99“, Международен журнал по климатология 23 (2003): 577–91. — Б.а. ↑

[5]
http://news.bbc.co.uk/1/hi/in_depth/sci_tech/2002/leicester_2002/2253636.stm. Сайтът на BBC не дава отпратки към научни доклади относно покачването на температурата с осем градуса. — Б.а. ↑

[6] Населението на Лос Анжелис е 14 531 000; на Бъркли — 6 250 000; на Ню Йорк — 19 345 000. — Б.а. ↑

[7] Южен полюс, Мауна Лоа: К. Д. Кийлинг, Т. П. Уорф и Групата за изследване на въглеродния двуокис, Институт по океанография „Скрипс“, Калифорнийски университет, Кал. 02093, САЩ; Сейшелски острови: Томас Дж. Конуей, Питъртанс, Дий С. Уотърман, Национално управление на океаните и атмосферата, Лаборатории по наблюдение и диагностика на климата, 325 Бродуей, Воулдър, Колорадо 80303. Виж <http://cdiac.e8d.ornl.gov/trende/co2/content8.htm> ↑

[8] За резюме виж Иън Г. Маккендри, 2003, „Приложна климатология“, Прогресът във физическата география 27, 4:597–606. „Последните изследвания сочат, че опитите да бъде отстранен «урбанистичният ефект» от дългосрочните климатични записи (и следователно да се определи реалният размер на парниковия ефект), изглежда, са твърде неадекватни“. — Б.а. ↑

КАЛВЪР СИТИ
ВТОРНИК, 12 ОКТОМВРИ
13:20

Осветлението беше намалено. Изследователите ги нямаше. Стаите бяха опразнени, мебелите — струпани на купчини, документацията — прибрана в кашони. Работници изнасяха кашоните с палети.

— Какво става? — попита Евънс.

— Договорът ни за наем изтече — каза Дженифър.

— И се местите?

Тя поклати глава.

— Не. Напускаме.

— Какво имаш предвид?

— Че напускаме, Питър. Търсим си нова работа. Активната работа по подготовка на делото е прекратена.

Чуха Болдър по високоговорителя:

— Имаме основания да очакваме съдебно разпореждане в рамките на следващите три месеца. Лично аз имам пълно доверие в четиридесетимата изключителни мъже и жени, които ни помагат в подготовката за този епохален процес.

Евънс отстъпи назад да направи място на носачите, които изнасяха една голяма маса. Същата маса, на която го бяха интервюирали само преди три часа. Друг работник вървеше отзад, понесъл кутии с видео оборудване.

— Как ще стане това? — попита Евънс: имаше предвид казаното от Болдър. — Така де, хората ще разберат какво става...

— Случващото се е напълно логично — каза Дженифър. — Ще подадем молба за предварително разпореждане. Молбата ни трябва да мине по канален ред през системата. Очакваме, че районният съд ще я отхвърли поради спорна юрисдикция, така че ще я внесем в Девети мобилен, а след това очакваме да се стигне и до Върховния съд. Процесът не може да започне, докато не се реши въпросът със съдебното разпореждане, което може да отнеме няколко години.

Следователно ние съвсем разумно разпускаме многобройния си изследователски персонал, затваряме скъпия си офис и чакаме с минимален правен екип на щат.

— Имате ли го този минимален правен екип?

— Не. Но ти попита как ще стане.

Евънс гледаше как изнасят кашоните през задния вход.

— Всъщност никой не е имал намерение да завежда този процес, нали?

— Нека го кажем така — Болдър има забележителна репутация на печеливша страна в съдебната зала. Има само един начин да си изградиш такава репутация — изоставяш губещите много преди да се е стигнало до процес.

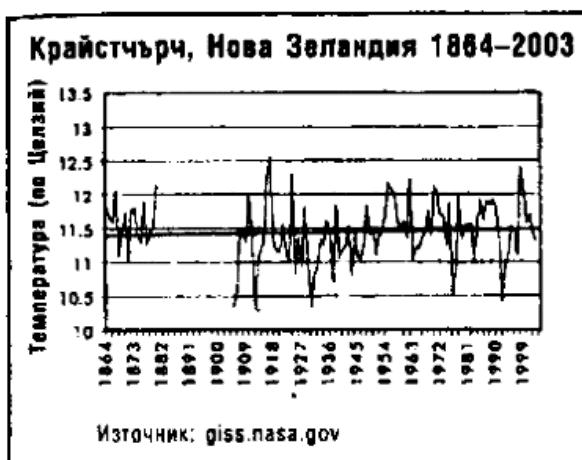
— Значи той се отказва от делото?

— Да. Защото мога да ти гарантирам, че никой съд няма да отсъди обезщетение заради въглеродния двуокис, изхвърлян от американската икономика. — Тя посочи към високоговорителя. — Дрейк го накара да наблегне върху резките климатични промени. Това се връзва чудесно с конференцията на Дрейк, която започва утре.

— Да, но...

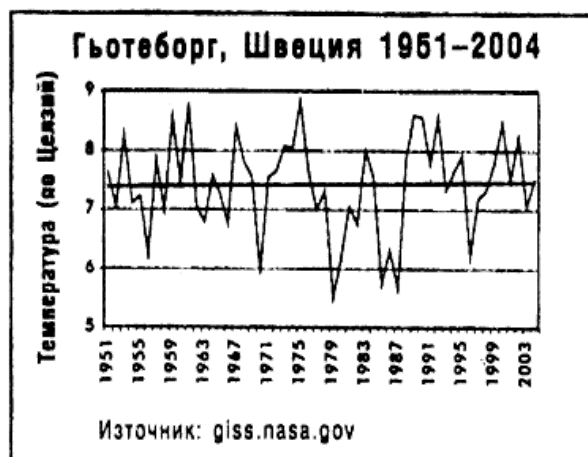
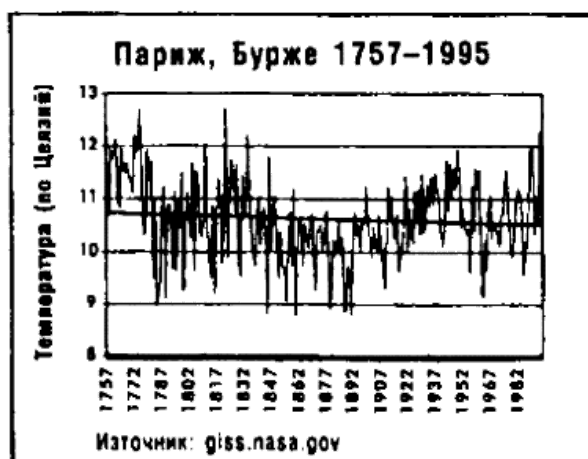
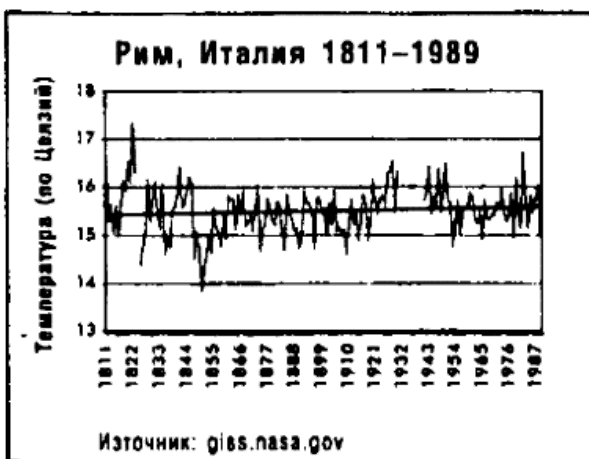
— Виж — каза тя. — Знаеш не по-зле от мен, че единствената цел на това дело е да се привлече медийното внимание. Получиха си пресконференцията. Не е нужно да се бързат повече.

Носачите дойдоха да я питат нещо и Евънс отиде в залата и видя купчината графики в ъгъла. Още по-рано си беше помислил, че няма да е зле да разгледа някак и онези, които Дженифър не му беше показала, така че издърпа няколко. Те показваха записи от чужди метеорологични станции в различни точки на света.

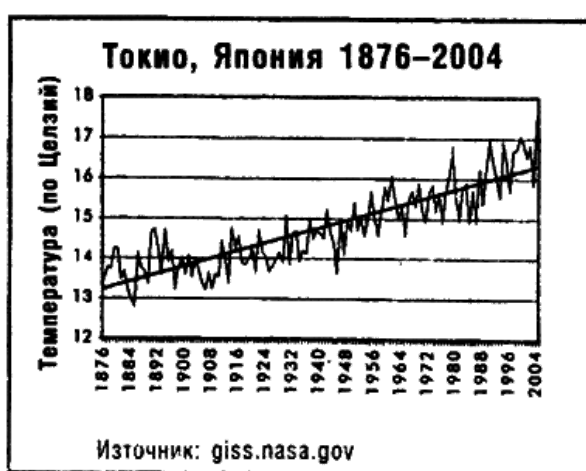
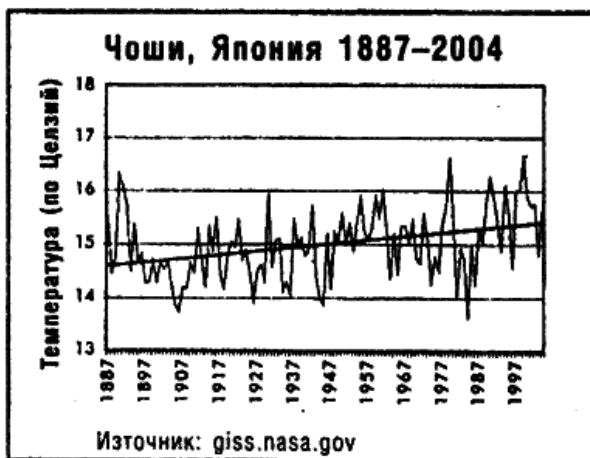

Той, разбира се, знаеше, че са подбрани такива диаграми, които най-добре да доказват тезата на противника. И наистина, те показваха минимално или никакво затопляне. И въпреки това го притесняваше самият факт, че има толкова много такива диаграми от места по целия свят.

Видя една купчина с надпис „Европа“ и я прегледа набързо:

Имаше и друга купчина с надпис „Азия“. Той прегледа и нея.

— Питър?

Дженифър го викаше.

Кабинетът ѝ вече беше опразнен. Имаше само няколко кашона с лични вещи. Питър ѝ помогна да ги отнесе до колата.

— Е — каза той, — ти какво ще правиш сега? Ще се върнеш във Вашингтон при гаджето?

— Едва ли — каза тя.

— Какво тогава?

— Всъщност мислех да дойда с теб.

— С мен?

— Работиш с Джон Кенър, нали?

— Ти пък откъде знаеш? — възкликна Евънс.

Тя само се усмихна.

Докато излизаха през задния вход, чуваха високоговорителя от пресконференцията. Сега говореше Дрейк, благодареше на репортерите за вниманието и ги канеше да посетят и предстоящата конференция с думите, че истинската опасност от глобалното затопляне се крие в потенциала му за резки климатични промени.

А после каза:

— Моля да ме извините, но със съжаление трябва да кажа, че имам да направя пред вас и едно изключително тъжно съобщение. Току-що ме уведомиха, че скъпият ми приятел Джордж Мортън е бил намерен.

КАЛВЪР СИТИ
ВТОРНИК, 12 ОКТОМВРИ
14:15

Цялата история се появи по новините същия следобед. Тялото на милионера Джордж Мортън било изхвърлено на брега близо до Пизмо Бийч. Разпознаването било направено по дрехите и по часовника на жертвата. Самото тяло било обезобразено от акули, каза водещият на новините.

Семейството на филантропа било уведомено, но още не била определена датата на погребението. Показаха и изявление, направено от близкия приятел на Мортън Николас Дрейк, директор на НФПР. Дрейк каза, че Мортън бил посветил живота си на природозащитното движение и на работата на организации като НФПР, която наскоро го обявила за свой Загрижен гражданин на годината.

— Джордж Мортън изпитваше дълбока загриженост за ужасните промени, които се случват с нашата планета — каза Дрейк. — Откакто научихме за изчезването му, всички ние горещо се надявахме, че той ще бъде открит жив и здрав и в типичното си добро настроение. За мен е тежък удар новината, че това не е така. Скърбя за загубата на своя скъп и отдаден на каузата приятел. Светът загуби един свой достоен син.

Лоуенстайн се обади на Евънс по телефона в колата.

— Къде си?

— Връщам се от пресконференцията, на която ми беше наредено да присъствам.

— Е, поемай право към Сан Франциско.

— Защо?

— Открили са Мортън. Някой трябва да разпознае тялото.

— А дъщеря му?

— Тя е в център по токсикология.

— А бившата му съпруга? А...

— Евънс, възложено е на теб. Гледай да си уредиш пътуването по-бързо. Криминолозите бързат с аутопсията и го искат разпознат преди вечеря.

— Но...

— Вдигай си задника и заминавай. Не знам защо мрънкаш толкова. Вземи неговия самолет, за Бога. И без това напоследък го ползваш за свои нужди, ако е вярно това, което чувам. Сега, когато Мортън е мъртъв, по-добре внимавай. А, и още нещо. Понеже не си му роднина, ще им трябва втори човек да го разпознае.

— Ами, мога да взема Сара, секретарката му...

— Не. Дрейк иска да вземеш Тед Брамбли.

— Защо?

— Откъде да знам, по дяволите? Брамбли иска да отиде, Дрейк иска да му угоди — и толкова. Брамбли сигурно си мисли, че там ще има хора от новините, с камери. Актьор е в края на краищата. И беше близък приятел на Джордж.

— Чак пък толкова.

— Беше на банкетната маса с вас.

— Но Сара би била...

— Евънс, кое по-точно не разбираш? Отиваш в Сан Франциско и взимаш Брамбли с теб. Точка.

Евънс въздъхна.

— Къде е той?

— В Секвоя. Ще трябва да идеш да го вземеш.

— Секвоя?

— Националният парк. На път ти е.

— Но...

— Брамбли вече е уведомен. Секретарката ми ще ти даде телефона на моргата в Сан Франциско. Чао, Евънс. Опитай се да не прецакаш поне това.

Щрак.

— Някакъв проблем ли? — попита Дженифър.

— Не. Но трябва да ида в Сан Франциско.

— Ще дойда с теб — каза тя. — Коя е Сара?

— Личната секретарка на Мортън.

— Виждала съм я на снимки — каза Дженифър. — Бива я.

— Къде си я виждала снимки?

— В едно списание. От тенис турнир. Тя се състезава или нещо такова, нали?

— Не знам.

— Щом си прекарвал толкова много време с Мортън, би трябвало да я познаваш добре.

— Не е точно така — каза той и вдигна рамене. — Прекарахме известно време заедно напоследък.

— Хм. — Тя го погледна развеселена. — Питър, това всъщност не ме засяга. Тя е много хубава. Напълно нормално е от твоя страна.

— Не, не — каза той и посегна към телефона. — Няма такова нещо. — И с надеждата да сложи край на този разговор, набра номера на полицейското управление в Бевърли Хилс и попита за инспектор Пери. Още не се бил върнал от съда. Евънс остави съобщение и затвори. Обърна се към Дженифър. — Какво става, когато издадат заповед за задържането ти?

— Това е от криминалното правораздаване — каза тя. — Не е по моята част. Съжалявам.

— И по моята не е.

— Някой се кани да те арестува ли?

— Надявам се да не се стигне дотам.

После се обади Лиза, приказливата секретарка на Хърб Лоуенстайн.

— Здравсти, Питър. Обаждам се да ти дам телефоните на господин Брадли и на моргата в Сан Франциско. Работят до осем. Ще стигнеш ли дотогава? Хърб иска да знае. Много е разстроен.

— От какво?

— Никога не съм го виждала такъв. Така де, поне през последните няколко седмици.

— Какво става?

— Мисля, че е разстроен заради Джордж. Такъв удар. А и Дрейк се е побъркал. Днес му звъня поне пет пъти. И мисля, че обсъждаха тебе.

— Мен ли?

— Да. — Лиза заговорнически сниши глас. — Хърб си затвори вратата, докато говорех, но аз... ами, подочух някои неща.

— Какви?

— Няма да казваш на никого.

— Няма.

— Искам да кажа, че аз не... просто си помислих, че би искал да знаеш.

— Права си, искам.

— Защото тук напоследък много се говори — каза тя, като сниши глас още повече — дали не трябва да напуснеш.

— Да напусна фирмата?

— Да, такава де, да те освободят. Реших, че би трябвало да знаеш.

— Така е. Благодаря ти. Кой го говори това?

— Ами, Хърб. И Дон Бландингс, както и двама от старшите партньори. Боб и Луиз. Защото по някаква причина Дрейк направо ти е бесен. А и заради някакъв човек, с когото си се бил сдушил, някой си Канър или Конър?

— Разбирам.

— Господин Дрейк е много разстроен заради господин Конър.

— И защо така?

— Казва, че бил шпионин. Че работел за индустрията. За замърсителите.

— Разбирам.

— Та както и да е, идеята е, че господин Дрейк е важен клиент, а ти си го вбесил. Въпреки това никога не биха посмели да те уволнят, ако Мортън беше жив. Само че той вече не е. А пък тебе те няма никакъв напоследък. И от полицията те търсят, което, трябва да ти кажа, *не е хубаво*. Изнервя всички. И те... ти каква работа имаш всъщност с този господин Конър?

— Дълга история.

— Питър. Аз ти казах каквото знаех. — Последното прозвуча нацупено. Стана му ясно, че трябва да й снесе нещо в замяна.

— Добре де — каза той, като се опита да придаде неохота на гласа си. — Изпълнявам поръчка, която Мортън ми възложи, преди да умре.

— Сериозно? Каква поръчка?

— Тайна е, още не мога да ти кажа.

— Джордж Мортън ти е възложил поръчка?

— Писмено — каза той. Мислеше си, че това ще поохлади праведния гняв на началниците му.

— Уха. Няма да посмеят да те уволнят, щом си отсъствал по работа на фирмата.

— Лиза, трябва да затварям.

— А ако го направят, ще имаш чудесно основание да заведеш дело за неправомерно уволнение.

— Лиза...

— Добре де, добре. Знам, че не можеш да говориш. Пожелавам ти късмет!

Той затвори. Дженифър се усмихваше.

— Много умело.

— Благодаря.

Само че не ѝ се усмихна в отговор. Ако питаха него, ситуацията започваше здраво да загрубява. Глождеха го лоши предчувствия. А освен това беше много, много уморен.

Обади се на Сара да уредят самолета, но попадна на гласовата ѝ поща. Обади се на пилота, но му казаха, че в момента лети.

— Какво искате да кажете?

— Че в момента лети.

— Къде?

— Не мога да ви кажа това, господине. Искате ли да ви включа на гласовата му поща?

— Не — каза Евънс. — Трябва ми самолет за чартърен полет.

— За кога?

— След половин час. За Сан Франциско с междинна спирка на летището, което е най-близо до Секвоя. Обратен полет довечера.

— Ще видя какво мога да направя.

А после умората го надви. Спря на банкетата и излезе от колата.

— Какво има? — попита го Дженифър.

— Знаеш ли пътя до Ван Нюис?

— Да.

— Тогава ти карай.

Тръшна се на седалката до шофьора и си сложи колана. Изчака Дженифър да се включи в движението, после затвори очи и заспа.

СЕКВОЯ
ВТОРНИК, 12 ОКТОМВРИ
16:30

В гората беше тъмно и хладно. Потоци слънчева светлина се промушваха през листака на величествените дървета. Миришеше на борови иглички. Земята под краката им беше мека като килим.

Мястото беше приятно, с шарена сянка и слънчеви зайчета, но дори и така телевизионните камери трябваше да включат прожекторите, за да заснемат третокласниците, които седяха в концентрични кръгове около известния актьор и активист Тед Брамбли. Брамбли беше с черна тениска, която подчертаваше грима му и мургавата му красота.

— Тези великолепни дървета са ваше рождено право — каза той и обхвана с жест гората наоколо. — Стоят тук от векове. Много преди да се родите вие, преди да се родят родителите ви, дори преди да се родят прабабите и прадедовците ви. Някои от тях са били тук още преди Колумб да открие Америка! Преди индианците! Преди всичко! Тези дървета са най-старите живи неща на планетата. Те са пазителите на Земята. Те са мъдри и имат послание към нас: *оставете планетата на мира. Не я мъчете, не мъчете и нас.* И ние трябва да се вслушаме в гласовете им.

Хлапетата го гледаха като омагьосани. Камерите следяха Брамбли.

— Но сега тези великолепни дървета — оцелели след заплахата от пожари, сеч, ерозия на почвата и киселинните дъждове — сега те са изправени пред най-голямата заплаха. Глобалното затопляне. Вие, деца, знаете какво е глобалното затопляне, нали?

Ръце се вдигнаха масово.

— Аз знам, аз знам!

— Радвам се, че е така — каза Брамбли и даде знак на децата да свалят ръце. Тед Брамбли щеше да единственият говорещ днес. — Но може би не знаете, че глобалното затопляне ще причини една съвсем внезапна промяна в климата ни. Може би само след няколко месеца или след година изведнъж ще стане много по-горещо или много по-

студено. И ще има пълчища насекоми или болести, които ще убият тези прекрасни дървета.

— Какви насекоми? — попита едно хлапе.

— Лоши — отвърна Брамбли. — От онези, които ядат дървета, които пробиват дупки в тях и ги изядат отвътре. — Размърда пръсти, все едно дълбае.

— На едно насекомо ще му трябва много време да изяде цяло дърво — извика едно момиченце.

— Не, няма! — отговори Брамбли. — Точно в това е проблемът. Защото глобалното затопляне означава, че ще се появят много насекоми — пълчища насекоми — и те бързо-бързо ще изядат дърветата!

Дженифър се наведе към Евънс.

— Ти вярваш ли на тези глупости?

Евънс се прозина. Беше спал по време на полета, дremнал бе и в колата от летището до тази горичка в националния парк „Секвоя“. Сега усещаше главата си тъпкана с вълна, а видът на Брамбли не му помагаше никак. Тъпкан с вълна и отегчен.

Хлапетата вече ни ги свърташе на едно място и Брамбли се обърна директно към камерите. Говореше със самоувереност, усъвършенствана през годините на екран в ролята на президента:

— Заплахата от внезапните климатични промени — каза той — е толкова страшна за човечеството и за всичко живо на нашата планета, че по целия свят се провеждат конференции с надеждата да бъде намерено решение. Утре в Лос Анжелис започва конференция, на която учените ще обсъдят как може да се противодейства на тази ужасна заплаха. Защото ако не направим нещо, катастрофата ще ни застигне. И тези могъщи, великолепни дървета ще останат само спомен, пощенска картичка от миналото, снимка, увековечила човешката безчовечност към природата. Ние носим отговорност за катастрофалните климатични промени. И само ние можем да ги спрем.

Завърши, като леко се извърна с по-фотогеничния си профил към камерите и погледна пронизващо с бебешкосините си очи право в обективите.

— Имам пиш — каза едно момиченце.

Самолетът се отдели от пистата и се издигна над гората.

— Съжалявам, че се наложи да побързате — каза Евънс, — но трябва да стигнем в моргата преди шест.

— Няма проблем, няма проблем. — Брамбли се усмихна снизходително. След представлението беше останал още десетина минути да даде автографи на децата. Камерите заснеха и това. Той се обърна към Дженифър и я удостои с най-хубавата си усмивка. — А вие с какво се занимавате, госпожице Хадли?

— Работа за правния екип на глобалното затопляне.

— Браво, значи сте една от нас. Как върви подготовката за делото?

— Чудесно — каза тя и хвърли поглед на Евънс.

— Имам чувството, че сте също толкова умна, колкото и красива — каза Брамбли.

— Всъщност не е така — каза тя. Евънс виждаше, че актьорът ѝ лази по нервите.

— Скромна сте. Очарователно.

— Откровена съм и в този смисъл нека ви кажа, че не обичам ласкателствата.

— Едва ли е ласкателство във вашия случай — каза той.

— И едва ли е откровеност, във вашия — отвърна тя.

— Повярвайте ми, искрено се възхищавам на това, което правите — каза Брамбли. — Нямам търпение да го начукате на онези от Агенцията за защита на околната среда. Трябва да ги притискаме непрестанно. Точно затова говорих на децата. Ще се получи страшен клип за внезапните климатични промени. И според мен мина изключително добре, не мислите ли?

— Сравнително добре, като се има предвид...

— Като се има предвид какво?

— Че бяха пълни глупости — каза Дженифър.

Усмивката на Брамбли не трепна, но очите му се присвиха.

— Не съм сигурен, че разбирам какво имате предвид.

— Имам предвид всичко, което казахте, Тед. Цялата ви реч. Секвоите са пазители на планетата? И имат послание към нас?

— Ами, имат...

— Те са дървета, Тед. Големи дървета. Имат точно толкова послание към човечеството, колкото и един патладжан.

— Мисля, че пропускаете...

— И са оцелели след горски пожари? Едва ли — защото те са *зависими* от пожарите, с тяхна помощ се възпроизвеждат. Обвивките на семената им са толкова твърди, че се разпукват само от горещината на огън. Пожарите са от първостепенно значение за здравето на една гора от секвои.

— Мисля — превзето каза Бradли, — че не сте схванали смисъла на казаното от мен.

— Сериозно? И какво по-точно не съм схванала?

— Опитвах се да внуша — може би малко лирично — вечността на тези велики праисторически гори и...

— Вечността? Праисторически? Знаете ли изобщо нещо за тези гори?

— Да. Така мисля. — Тонът му стана хладен, направо студен. Очевидно беше много ядосан.

— Погледнете през прозореца — каза Дженифър и посочи към гората, над която летяха. — От колко време мислите, че вашата праисторическа гора има този вид?

— Очевидно от стотици хиляди години...

— Не е вярно, Тед. Човешките същества са били тук хиляди години преди да се появят тези гори. Това знаехте ли го?

Той стискаше зъби. Не отговори.

— Нека ви обясня тогава — каза тя.

— Преди двадесет хиляди години, към края на Ледниковата епоха, ледниците се отдръпнали от днешна Калифорния, като пътьом издълбали Йосемитската долина и други живописни местенца. Когато ледените стени се отдръпнали, след тях останала мръсна, лепкава, влажна равнина с множество езера, подхранвани от топящите се ледници, но без никаква растителност. В основната си част влажни пясъци. След няколко хиляди години, докато ледниците продължавали да се придвижват на север, земята просъхнала. Този район на Калифорния се превърнал в арктическа тундра с високи треви, които поддържали живота на дребни животни от рода на мишките и катериците. По това време тук вече имало хора, които се прехранвали с

лов на въпросните дребни животни и палели огньове... Дотук ясно ли е? — попита Дженифър. — Още нямаме праисторически гори.

— Слушам ви — изръмжа Тед. Очевидно се опитваше да овладее гнева си.

Тя продължи:

— Отначало само арктическите треви и храсталаци успявали да се захванат в бедната на хранителни вещества ледникова почва. Но след смъртта си те се разлагали и след хиляди години се образувал слой повърхностна почва. И това породило растителна колонизация, която била принципно еднаква навсякъде в следледникова Северна Америка. Най-напред се появили дребните борове — някъде преди четиринайсет хиляди години. По-късно към тях се присъединили смърчовите, канадската ела и елшата — всички тези дървета са устойчиви, но не могат да се появят първи. Именно те са представлявали истинската „праисторическа“ гора и доминирали този район през следващите четири хиляди години. После климатът се променил. Станало много по-топло и всички ледници в Калифорния се стопили. Станало топло и сухо, хората палели огньове и праисторическата гора изгоряла. Заменила я растителност от равнинен тип, главно дъбове и прерийни треви. Имало и ели, но не много, защото климатът бил твърде сух за иглолистната растителност. После, преди около шест хиляди години, климатът отново се променил. Станал по-влажен и елите и кедрите превзели района, създавайки обширните, гъсти, сенчести гори, които виждате сега. За тези гори обаче може да се говори и като за паразитна растителност — нещо като великански плевели, — понеже превзели терена и изместили естествената растителност от предишната ера. Защото тези големи сенчести гори спирали слънчевата светлина и другите дървета не можели да оцелеят. И понеже пожарите били често явление, тези сенчести гори се размножавали с бесни темпове. Така че определено не са вечни, Тед. Просто са последните на опашката.

— Да, но пак са на шест хиляди години, за Бога! — изсумтя Брадли.

Дженифър обаче беше непоколебима.

— Не е вярно. Учените са доказали, че съставът на горите се мени непрекъснато. Всеки хилядагодишен период е различен от

предходния. Горите са се менили постоянно, Тед. А да не забравяме и за индианците.

— Какво индианците?

— Индианците умеели да се вглеждат в естествения свят и осъзнали, че старите гори не струват. Вярно, изглеждали внушителни, но дивечът не можел да вирее в тях. Затова индианците палели огньове и периодично опожарявали горите. Оставяли само по някой и друг остров от старите гори сред поляните и ливадите. Така че горите, които заварили тук първите европейци, изобщо не са били праисторически. Били са *култивирани*, Тед. Затова не е чудно, че преди сто и петдесет години е имало по-малко стари гори, отколкото има сега. Индианците са били реалисти. Днес всичко е само романтична митология^[1].

Тя се облегна назад.

— Много хубава реч — каза Бродли. — Но това са технически възражения. Хората не се интересуват от техническите подробности. И слава Богу, защото вие всъщност твърдите, че тези гори не са наистина стари и следователно не си струва да се опазват. Аз от своя страна казвам, че те ни напомнят за красотата и силата на естествения свят и трябва да се запазят на всяка цена. Особено от голямата заплаха на глобалното затопляне.

Дженифър примигна, после каза:

— Ще ми се да пийна нещо.

— На мен също — каза Бродли.

На Евънс — който многократно се бе опитвал да се свърже с инспектор Пери по време на дискусията — най-тревожно му звучаха намеците за постоянна промяна. Самият той никога не се беше замислял върху факта, че индианците са живели по време на ледниците. Разбира се, знаеше, че е така. Знаеше, че ранните индианци са ловували мамути и други големи бозайници, които в резултат на тази им дейност изчезнали като вид. Никога обаче не му беше хрумвало, че също така са опожарявали гори и са променяли околната среда за свои цели.

Само че те го бяха правили, разбира се.

Също толкова смущаваща беше мисълта за многото различни гори, превземали земята една след друга. Никога не си беше задавал въпроса какво е съществувало тук преди секвоевите гори. И той като Брадли ги беше мислил за праисторически.

Не се беше замислял и за това какво са оставили след себе си отдръпващите се ледници. Едва сега си даваше сметка, че сигурно не е било много по-различно от онова, което бе видял наскоро в Исландия — студено, влажно, каменисто и пусто. Логично беше, че са били необходими поколения растителност, за да се изгради повърхностен почвен слой.

Само че той винаги си беше представял нещо като анимационен филм, в който ледниците се отдръпват и на тяхно място моментално се появяват секвои.

Сега си даваше сметка колко глупава е била тази представа.

Беше забелязал и друго, мимоходом — колко често Дженифър беше споменала за промени в климата. Първо било студено и влажно, после топло и сухо и ледниците се стопили, после отново станало по-влажно и ледниците се върнали. Промяна след промяна.

Постоянна промяна.

След известно време Брадли се извини и мина напред да се обади на агента си и Евънс попита Дженифър:

— Откъде знаеш всичките тези неща?

— Поради причината, която назова самият Брадли. „Голямата заплахата от глобалното затопляне“. Имахме цял екип, който се занимаваше със заплахите. Защото искахме да открием всичко, което би подсилило твърденията ни на делото.

— И?

— Заплахата от глобално затопляне — каза тя — на практика не съществува. Дори да беше реално явление, то най-вероятно би облагодетелствало по-голямата част от света.

Пилотът се включи по интеркома да каже, че е време да заемат местата си, защото захождали към Сан Франциско.

[1] Алстън Чейс „В тъмната гора“, стр. 157. Виж също стр 404 — Б.а. ↑

САН ФРАНЦИСКО
ВТОРНИК, 12 ОКТОМВРИ
18:31

Следобедът беше сив, студен и миришеше на дезинфектанти. Мъжът зад бюрото беше с лабораторна престилка. Тракаше на клавиатурата.

— Мортън... Мортън... Да. Джордж Мортън. Добре. А вие сте...

— Питър Евънс. Адвокатът на господин Мортън — каза Евънс.

— А аз съм Тед Брадли — каза Тед. Понечи да протегне ръка, после явно премисли и си я дръпна.

— О. Да бе — каза лаборантът. — Помислих си аз, че ми изглеждате познат. Вие сте държавният секретар.

— Всъщност президентът.

— Да бе, вярно, президентът. Знаех си, че съм ви виждал и преди. Жена ви пие.

— Не, всъщност съпругата на държавния секретар пие.

— О. Рядко имам възможност да гледам сериала.

— В момента не се излъчва.

— Това обяснява нещата.

— Но се излъчва в други страни.

— Ако може да пристъпим към разпознаването... — намеси се Евънс.

— Добре. Подпишете тук и ще ви дам пропуски.

Дженифър остана в преддверието. Евънс и Брадли влязоха в моргата. Брадли погледна назад.

— Коя е тя всъщност?

— Адвокат е и работи в екипа по глобалното затопляне.

— Аз пък мисля, че е човек на индустрията. Очевидно е нещо като екстремист.

— Работи под прякото ръководство на Болдър, Тед.

— Е, това мога да го разбера — каза Брамбли и се подсмихна. — И аз не бих имал нищо против да работи под личното ми ръководство. Ти чу ли я какви ги наговори, за Бога? Старите гори „не стрували“? Така говори индустрията. — Наведе се към Евънс. — Мисля, че трябва да се отървеш от нея.

— Да се отърва ли?

— Нищо добро няма да излезе от това. А и тя защо всъщност е с нас?

— Не знам. Поиска да дойде. А ти защо си с нас, Тед?

— Имам да върша работа.

Чаршафът върху тялото беше покрит със сивкави петна. Лаборантът го вдигна.

— О, Господи! — възкликна Тед Брамбли и побърза да се извърне.

Евънс се насили да погледне тялото. Мортън си беше едър човек и приживе, а сега беше станал още по-голям, торсът му бе лилавосив и подут. Миризмата на разложение беше силна. Върху подпухналата плът на китката имаше вдлъбнатина, широка около два сантиметра.

— Часовникът? — попита Евънс.

— Да, свалихме го — каза техникът. — Едва го изхлузихме. Искате ли да го видите?

— Да, ако обичате. — Евънс се наведе малко по-близо и събра сили да се сблъска с миризмата. Искаше да огледа ръцете и ноктите. Като дете Мортън си беше наранил безимения пръст на дясната ръка и нокътят беше останал деформиран. Само че едната ръка на трупа липсваше, а другата беше надъвкана и обезобразена. Нямахше начин да определи със сигурност какво вижда.

Брамбли се обади иззад него:

— Не свърши ли вече?

— Не съвсем.

— За Бога, човече.

— Е, ще пуснат ли пак сериала ви? — попита лаборантът.

— Не, вече не се снима.

— Защо? На мен ми харесваше.

— Жалко, че не са се допитали до вас — каза Брамбли.

Евънс гледаше съсредоточено гърдите на трупа и се опитваше да си спомни как точно изглеждаше окосмяването на Мортън. Често го беше виждал по бански. Само че подуването и опънатата кожа го затрудняваха. Той поклати глава. Не можеше да потвърди със сигурност, че това е Мортън.

— Готов ли си вече? — попита Бradли.

— Да — каза Евънс.

Чаршафът бе върнат на мястото си и те излязоха. Лаборантът каза:

— Открили го плажни спасители в Пизмо и се обадили на полицията. Те пък го идентифицирали по дрехите.

— Още е бил с дрехи?

— Аха. Единият крачол на панталоните и по-голямата част от самото. Шити по поръчка. Обадили се на шивача в Ню Йорк и той потвърдил, че са ушити за Джордж Мортън. Ще вземете ли личните му вещи?

— Не знам — каза Евънс.

— Нали сте му адвокат...

— Да, май ще ги взема.

— Трябва да се подпишете.

Излязоха отвън. Дженифър говореше по мобилния си телефон.

— Да, разбирам. Да. Добре, можем да го направим. — Видя ги и затвори телефона. — Свършихте ли?

— Да.

— И... той ли е?

— Да — каза Тед. — Джордж е.

Евънс не каза нищо. Последва лаборанта и се подписа за личните вещи. Лаборантът извади един плик и му го подаде. Евънс бръкна в него и извади останките на фрак. Във вътрешния джоб имаше малка значка на НФПР. Бръкна по-дълбоко и извади часовника, Ролекс Събмаринър. Мортън носеше същия. Евънс погледна задната му страна. Имаше гравирани надпис: Дж М 12-31-89. Кимна и го пусна в плика.

Всички тези неща принадлежаха на Джордж. И видът им го натъжи дълбоко.

— Е, това май е всичко — каза той. — Да тръгваме.

След като се качиха в колата, Дженифър каза:

- Трябва да спрем на още едно място.
- Така ли? — попита Евънс.
- Да. Трябва да отидем до общинския гараж на Оукланд.
- Защо?
- Полицията ни чака там.

ОУКЛАНД
ВТОРНИК, 12 ОКТОМВРИ
19:22

Общинският гараж представляваше огромна бетонна конструкция в съседство с обширен паркинг в покрайнините на Оукланд. Всичко беше осветено с ярки халогенни лампи. Повечето коли зад високата ограда бяха таратайки, но имаше и немалко кадилаци и бентлита. Лимузината им спря до бордюра.

— Защо идваме тук? — попита Бradли. — Не разбирам.

Един полицаи се приближи до прозореца.

— Господин Евънс? Питър Евънс?

— Аз съм.

— Елате с мен, ако обичате.

Всички понечиха да излязат от колата.

— Само господин Евънс — спря ги полицаят.

Bradли се запени:

— Но ние сме...

— Извинете, господине. Трябва им само господин Евънс. Ще се наложи да изчакате тук.

Дженифър се усмихна на Bradли.

— Аз ще ви правя компания.

— Страхотно.

Евънс слезе от колата и последва полицая през металната врата на гаража. Вътрешността беше разделена на дълги участъци с редици коли за ремонт. На повечето, изглежда, се работеше върху полицейски коли. Евънс усети острия мирис на ацетиленови горелки. Внимаваше да не стъпи в някоя от локвите моторно масло и мазните парцали по пода. Обърна се към придружаващия го полицаи:

— За какво става въпрос?

— Чакат ви, господине.

Вървяха към дъното на гаража. Минаха покрай няколко смачкани и облени с кръв катастрофирали автомобила. Жици стърчаха от няколко катастрофирали коли. Друга пък я измерваха двама техници в

сини лабораторни престилки. Мъж с камера на триножник правеше снимки на трета.

— Този там полицаи ли е? — попита Евънс.

— Не. Адвокат. Законът ни задължава да ги пускаме.

— Значи тук се занимавате с катастрофирани автомобили?

— Когато трябва.

Завиха зад ъгъла и Евънс видя Кенър с трима цивилни полицаи и двама техници със сини престилки. Стояха около останките от ферарито на Мортън, повдигнато върху хидравличен постамент и осветено с ярки прожектори.

— А, Питър — поздрави го Кенър. — Мина ли през моргата да разпознаеш Джордж?

— Да.

— Браво на теб.

Евънс се приближи и застана под колата. Различни участъци от шасито бяха маркирани с жълти етикети.

— Добре, какво става?

Цивилните полицаи се спогледаха. После един от тях каза:

— Оглеждаме ферарито, господин Евънс.

— Това го виждам.

— Това е колата, която господин Мортън е купил наскоро в Монтерей, така ли?

— Мисля, че да.

— Кога е била направена покупката?

— Не знам точно. — Евънс се опита да си спомни. — Не беше отдавна. Миналия месец или нещо такова. Секретарката му, Сара, ми каза, че го е купил.

— Кой е осъществил покупката?

— Тя.

— А вашето участие какво е?

— Никакво. Тя просто ми каза, че Джордж си е купил кола.

— Вие не сте участвали в покупката, нито се уредили застраховката или нещо от този род?

— Не. С тези неща се занимават счетоводителите на Джордж.

— И никога не сте виждали документите на колата?

— Не съм.

— А кога за пръв път видяхте самата кола?

— Вечерта, когато Джордж я подкара от хотел „Марк Хопкинс“ — каза Евънс. — Вечерта, когато загина.

— Виждали ли сте колата преди онази вечер?

— Не.

— Наемали ли сте някого да работи върху колата?

— Не.

— Колата е била транспортирана от Монтерей до един частен гараж в Сонома, където е останала две седмици, преди да бъде закарана в Сан Франциско. Вие ли уредихте престоя в частния гараж?

— Не.

— Наемът е на ваше име.

Евънс поклати глава.

— Не знам нищо за това. Но Мортън често вписваше наеми или такива неща на името на счетоводителите или адвокатите си, когато не искаше самоличността на собственика или наемателя да стават обществено достояние.

— Но ако е постъпил така, би ви уведомил, нали?

— Не е задължително.

— Значи вие не сте знаели, че е било използвано името ви?

— Не знаех.

— Кой е работил върху колата в Сан Хосе?

— Нямам представа.

— Питаме ви, господин Евънс, защото някой е свършил доста работа върху това ферари, преди господин Мортън да се качи в него. Шасито е било отслабено на местата, маркирани с жълтите етикети. Системата против поднасяне — сама по себе си примитивна, защото колата е стара — е била извадена от строя и дисковете са били разхлабени на кръст, отпред вляво и отзад вдясно. Следите ли мисълта ми?

Евънс смръщи чело.

— Тази кола е била смъртоносен капан, господин Евънс. Някой я е използвал, за да убие клиента ви. А на договора за наем стои вашето име.

В колата отвън Тед Брамбли въртеше Дженифър Хейнс на шиш. Тя може и да беше хубава, но всичко в нея беше сбъркано — маниерите ѝ,

опитите ѝ да се прави на мъжко момиче и мнението ѝ кажи-речи по всички въпроси. Беше казала, че работи по подготовката на процеса и че заплатата ѝ се плаща от НФПР, но според Тед това беше невъзможно. Първо, връзката на Тед Брамбли с НФПР беше публично достояние и като служител на фонда тя би трябвало да го знае и да се отнася с уважение към него и мнението му.

Да нарече информацията, която беше споделил с онези деца, „пълни глупости“ — а никой не го беше задължил да говори пред тях, беше им отделил от времето си, воден единствено от доброто си сърце и природозащитническите си убеждения, — да нарече това „пълни глупости“ беше истинско безобразие. Беше си чиста проба конфронтация. И говореше за пълна липса на уважение. Освен това Тед знаеше, че всяка дума, която беше казал пред децата, е вярна. Защото, както винаги, от НФПР му бяха дали резюме с основните точки, върху които да наблегне. А от НФПР не биха го подвели да говори неверни неща. В резюмето не се споменаваха и дума за шибаната ледникова епоха. Всичко, казано от Дженифър, нямаше отношение към въпроса.

Дърветата наистина бяха великолепни. Истински пазители на околната среда, точно както пишеше в резюмето. Той даже го извади от джоба на самото си, за да провери отново.

— Може ли да видя това? — попита Дженифър.

— Искате ли, нали?

— Защо, някакъв проблем ли има? — каза тя.

Ето, за това отношение ставаше дума. Агресивно и нападателно.

— Вие сте от онези телевизионни звезди, които си мислят, че всичко живо иска да им пипне патката — каза тя. — Е, вижте, господин Провиснал, аз не искам. За мен вие сте един най-обикновен актьор.

— А според мен вие сте къртица. Вие сте шпионин на корпорациите.

— Явно не ме бива много като шпионин — каза тя, — щом като дори вие ме разкрихте.

— Защото не можете да си затваряте устата, затова.

— Това винаги ми е било проблем.

По време на целия този разговор Брамбли усещаше в гърдите му да расте особено напрежение. Жените не спореха с Тед Брамбли.

Случваше се да му се опънат за кратко, но и това беше само защото се плашеха от него — от хубостта му и от факта, че е звезда. Искаха да го чукат и той често им го позволяваше. Но не спореха с него. Тази спореше и това го възбуждаше и ядосваше в еднаква степен. Напрежението, растящо в него, беше почти непоносимо. Нейното спокойствие, как просто си седеше и го гледаше право в очите, пълната липса на уплаха... говореха за безразличие към славата му, което го побъркваше. Добре де, беше и красива.

Той стисна лицето ѝ в шепи и я целуна страстно.

Веднага усети, че това ѝ харесва. За да подсили посланието си, вкара език дълбоко в устата ѝ.

После усети остра болка — във врата и в главата... а след това, изглежда, бе изгубил съзнание за миг. Защото когато дойде на себе си, установи, че седи на пода на лимузината, диша тежко, а по предницата на ризата му се стичат капки кръв. Нямаше представа как се е озовал на пода. Нито защо е в кръв, а главата му пулсира. После разбра, че кърви езикът му.

Вдигна поглед към нея. Тя преспокойно кръстоса крака и му предостави изглед под полата си, но в момента това не го впечатли. Беше изпълнен с негодувание.

— Ти ме ухапа по езика!

— Не, задник такъв, ти сам си го прехапа.

— Ти ме нападна!

Тя вдигна вежда.

— Така е! Нападна ме! — Той погледна надолу. — Господи, ризата ми беше нова на всичкото отгоре! От „Максфийлд“.

Тя продължаваше да го гледа.

— Нападна ме — повтори той.

— Ами дай ме под съд.

— Може и да го направя.

— По-добре се консултирай първо с адвоката си.

— Защо?

Тя кимна с глава към предната част на колата.

— Забравяш за шофьора.

— Какво?

— Видя всичко.

— И какво? Ти ме насърчи — изсъска той. — Държеше се предизвикателно. Всеки мъж познава знаците.

— Явно ти не ги познаваш.

— Враждебната мъжемелачка? — Той се обърна и взе шишето с водка от лавицата. Трябваше да си оплакне устата с нещо силно. Наля си една чаша и погледна назад.

Тя четеше резюмето. Той посегна да го грабне.

— Това не е твое!

Тя обаче беше бърза и дръпна листа. И вдигна другата си ръка, с ръба напред като нож за кълцане.

— Още веднъж ли искаш да си пробваш късмета, Тед?

— Майната ти — каза той и отпи голяма глътка водка. Езикът му гореше. Ама че кучка. Шибана кучка. Е, още утре щеше да ѝ се наложи да си търси нова работа. Той щеше да се погрижи за това. Не може някаква си тъпа адвокатка да се ебава с Тед Брадли и да не си плати.

Застанал до смазаното ферари, Евънс изтърпя още десет минути кръстосания разпит, на който го подлагаха наобиколилите го полицаи. Не успяваше да върже смисъла на цялата тази история.

— Джордж беше добър шофьор. Ако наистина по колата е било бърникано толкова, нима не би забелязал, че нещо не е в ред?

— Сигурно би забелязал. На трезва глава.

— Е, онази вечер той пи доста, в интерес на истината.

— И кой му поръчваше питиетата, господин Евънс?

— Сам си ги поръчваше.

— Сервитьорът на банката каза, че вие сте го подканвали да пие.

— Това не е вярно. Тъкмо обратното, опитвах се да го спра.

Съвсем внезапно те смениха темата.

— Кой е работил върху ферарито, господин Евънс?

— Нямам представа.

— Знаем, че сте взели под наем частен гараж близо до Сонома, на шосе 54. На тихо и закътано място. Всеки, който е работил по колата, е можел да идва и да си отива, без да бъде забелязан. Защо избрахте такъв гараж?

— Не съм го избирал аз.

— Вашето име е на договора.

— Как е било уредено наемането?
— По телефона.
— Кой е платил?
— Платено е в брой.
— От кого?
— Парите са били доставени от пратеник.
— Имате ли моя подпис върху някакъв документ? Или пръстови отпечатащи?

— Не. Само името ви.

Евънс сви рамене.

— Ами, съжалявам тогава, но не знам абсолютно нищо за това. Много хора знаят, че съм адвокат на Джордж Мортън. Всеки би могъл да използва името ми. Каквото и да е направено на тази кола, е било без моето знание.

Мина му през ум, че би трябвало да зададат всичките тези въпроси на Сара, но пък, ако си разбираха от работата, сигурно вече я бяха разпитали.

И сякаш по негов сигнал, тя се появи иззад ъгъла — говореше по мобилен телефон и кимаше на Кенър.

Кенър пристъпи напред.

— Добре, господа. Освен ако нямате още въпроси, аз ще поема отговорност за господин Евънс оттук нататък. Не смятам, че има риск да се укрие от закона.

Ченгетата поръмжаха малко, но накрая се съгласиха. Кенър им даде своя визитка, след което поведе Евънс към изхода, сложил твърдо ръка върху рамото му.

Сара ги последва на известно разстояние. Ченгетата останаха при ферарито.

Когато приближиха вратата, Кенър каза:

— Съжалявам за всичко това. Само че полицаите не ти казаха всичко. Работата е там, че заснеха колата от различни ъгли и вкараха снимките в компютър, който прави симулации на автомобилни катастрофи. И компютърно генерираната симулация не е съвпаднала с действителната катастрофа.

— Не знаех, че могат да направят такова нещо.

— О, могат, и още как. В наше време компютърните модели се използват навсякъде. Задължителни са в съвременната организация на

работата. Въоръжени с компютърната си симулация, полицаите се върнали при самата кола и установили, че някой я е бърникал. Въобще не го били забелязали при предишните проверки, но сега го знаят. Чудесен пример за това как компютърните симулации променят версията ни за действителността. Доверили са се на симулацията, а не на данните от терен.

— Хм.

— Разбира се, симулацията им е била оптимизирана за най-често срещаните типове автомобили на американските пътища. Компютърът не може да състави модел за поведението на една четиридесетгодишна италианска състезателна кола с ограничено производство. И въпреки това са направили симулацията.

— Но каква е цялата тази работа с гаража в Сонома?

Кенър сви рамене.

— Ти не знаеш. Сара не знае. Всъщност никой не може да потвърди със сигурност, че колата е била там. Гаражът обаче наистина е бил нает — и според мен лично от Джордж. Макар че никога няма да разберем със сигурност.

Евънс отвори вратата на лимузината и стъписано спря. Тед Брамбли беше в кръв — стичаше се по брадичката му и по предницата на ризата.

— Какво е станало?

— Подхлъзна се — каза Дженифър. — И си прехапа езичето.

КЪМ ЛОС АНЖЕЛИС
ВТОРНИК, 12 ОКТОМВРИ
22:31

По време на обратния полет Сара Джоунс бе обзета от противоречиви чувства. Първо, беше дълбоко наранена от факта, че тялото на Джордж Мортън бе намерено — някъде дълбоко в себе си се беше надявала, че той ще се появи отнякъде жив и здрав. А стоеше и въпросът с Питър Евънс. Точно когато беше започнала да го харесва — да вижда в него нещо различно от обичайното мрънкало, една нова страна на характера му, корава и издръжлива по неговия си несръчен начин — точно когато започваше, в интерес на истината, да изпитва нещо по-специално към мъжа, който ѝ беше спасил живота, изведнъж се беше появила тази друга жена, Дженифър някоя си, и Питър очевидно се заплесваше по нея.

На всичкото отгоре трябваше да изтърпи и Тед Брамбли. Тед Брамбли ѝ беше ясен — беше го виждала в действие по време на безброй сбирки на НФПР и веднъж дори го беше оставила да си поупражни чара върху нея — актьорите ѝ бяха слабото място, — но в последния момент бе решила, че твърде много ѝ напомня за бившия ѝ. Какво толкова намираще в актьорите, между другото? Те бяха толкова самовлюбени. Биха направили всичко, за да ги харесаш.

Поне Тед беше такъв.

И сега е пострадал? Прехапал си езика? Сара подозираше, че това има нещо общо с тази Дженифър. Без съмнение Тед ѝ се беше пуснал. Жената си беше хубава, по някакъв мъжкарански, уличен начин — тъмна коса, строго лице, стегнато тяло, хем слаба, хем атлетична. Типичната агресивна нийоркчанка — и във всяко отношение противоположност на самата нея.

А Питър Евънс се надуваше пред Дженифър като паун.

Като паун в размножителен период.

Пълна отврат, но трябваше да признае, че в известна степен се чувства и лично засегната. Точно когато беше започнала да го харесва. Въздъхна.

Колкото до Бродли, той говореше с Кенър на природозащитни теми — фукаше се с широките си познания. А Кенър го гледаше така, както питон гледа мишка.

— Значи — каза Кенър — според вас глобалното затопляне представлява заплаха за света?

— Абсолютно — отвърна Бродли. — Заплаха за целия свят.

— За каква заплаха по-точно става дума?

— Слаби реколти, настъпление на пустините, нови болести, измиране на видовете, всички ледници се топят, Килиманджаро, покачване на морското равнище, екстремно време — торнадо, урагани, неща от сорта на Ел Ниньо...

— Това звучи изключително сериозно — вметна Кенър.

— Така е — каза Бродли. — Много е сериозно.

— А вие сигурен ли сте в нещата, за които говорите?

— Разбира се.

— И можете да подкрепите твърденията си с позовавания на научната литература?

— Е, аз лично не мога, но учените могат.

— Всъщност научните изследвания не подкрепят вашите твърдения. Например слабите реколти — ако не друго, по-големите количества въглероден двуокис *стимулират* растежа на растенията. Има някои данни, че такива тенденции са налице. А последните сателитни проучвания показват, че Сахара се е свила за периода от 1980-а насам^[1]. Колкото до новите болести — това просто не е вярно. Процентът на новопоявили се болести не се е променил спрямо 1960-а година.

— Да, но болести като маларията ще се върнат в Щатите и Европа.

— Не и според специалистите по маларията.^[2]

Бродли изсумтя и скръсти ръце на гърдите си.

— Няма доказателства и за измиране на видовете. През седемдесетте Норман Майерс предсказа, че до двехилядната ще изчезнат един милион животински и растителни вида. Пол Ерлих предсказа, че до двехилядната ще изчезнат петдесет процента от всички видове. Но това бяха само мнения^[3]. Знаете ли как се наричат

неподкрепените с доказателства мнения? Наричат се предразсъдъци. Знаете ли колко вида има на планетата?

— Не.

— Никой не знае. Оценките варират от три милиона до сто милиона. Доста голяма разлика, какво ще кажете? Всъщност никой не знае дори приблизително^[4].

— Какво искате да докажете?

— Трудно е да се определи колко вида измират, ако не знаеш какъв е броят им в действителност. Как бихте могли да прецените, че са ви ограбили, ако не знаете колко пари е имало в портфейла ви? Всяка година се описват по петнайсет хиляди нови вида. Между другото, знаете ли какъв е доказаният темп на измиране?

— Не.

— Защото няма доказан темп. Знаете ли как се измерва броят на видовете и изчезващите видове? Някой нещастник си заплюва хектар или акър земя и после се опитва да преброи всички животни, растения и буболечки в него. После идва след десет години и пак почва да брои. Буболечките обаче може междувременно да са се преселили в съседния акър. Но дори и без това допускане, можете ли да си представите как се броят всички буболечки на един акър земя?

— Сигурно е трудно.

— Меко казано. И с крайно неточни резултати, което е важното в крайна сметка. Така, колкото до топенето на всички ледници — това също не е вярно. Някои се топят, други — не^[5].

— Почти всички се топят.

Кенър се подсмихна.

— За колко ледника говорим?

— За десетки.

— Колко ледника има на света, Тед?

— Не знам.

— Кажете едно число.

— Може би, тъъ, двеста.

— Само в Калифорния са повече^[6]. На света има сто и шейсет хиляди ледника, Тед. На „отчет“ се водят около шейсет и седем хиляди, но много малко от тях са били проучени сериозно. Данни за баланса на масата в рамките на пет или повече години има само за седемдесет и

девет ледника в целия свят. Така че как бихме могли да кажем, че всичките се топят? Никой не знае топят ли се, или не^[7].

— Килиманджаро се топи.

— И защо се топи?

— Заради глобалното затопляне.

— Всъщност Килиманджаро се топи, и то бързо, още от началото на деветнайсети век — много преди глобалното затопляне. Смаляването на този ледник притеснява учените вече повече от сто години. И винаги е било нещо като загадка, защото, както знаете, Килиманджаро е екваториален вулкан, следователно се намира в топъл район. Сателитните измервания на този район показват, че няма тенденция към затопляне на географската ширина на ледника Килиманджаро. Защо тогава се топи?

— Вие ми кажете — сърдито отвърна Бradли.

— Заради изсичането на горите, Тед. Дъждовната гора в подножието на планината беше изсечена и издигащият се нагоре въздух вече не е влажен. Специалистите смятат, че ако гората бъде възстановена, ледникът ще започне отново да расте.

— Това са глупости.

— Ще ви дам отправки към научна литература по темата^[8]. Така, какво остана — покачващото се морско равнище? Нали това беше следващата заплаха, за която споменахте?

— Да.

— Морското равнище наистина се покачва.

— Аха!

— Покачва се през последните шест хиляди години, още от началото на холоцена. Морското равнище се е покачвало през този период с темп от десет до двайсет сантиметра на всеки сто години^[9].

— Но сега се покачва по-бързо.

— Всъщност не е така.

— Сателитите го доказват.

— Всъщност не го доказват^[10].

— Компютърните модели показват, че е по-бързо^[11].

— Компютърните модели не могат да докажат нищо, Тед. Една прогноза никога не може да бъде доказателство — защото се отнася до бъдещето. А компютърните модели не успяха да прогнозират дори с приблизителна точност последните десет или петнайсет години. Но ако

сте решили въпреки това да им вярвате, няма да споря с вас. Така, кое беше следващото в списъка ви? Екстремното време — това също не е вярно. Множество изследвания показват, че там няма увеличение^[12].

— Вижте какво, на вас може и да ви е приятно да ме затапвате, но истината е, че според страшно много хора бедствените климатични явления в бъдеще ще се увеличат, в това число повече урагани, торнадо и циклони.

— Да, вярно е, много хора мислят така. Ала науката не потвърждава мнението им^[13]. Точно затова се правят научните изследвания, Тед, за да се провери дали становищата ни могат да бъдат доказани в реалния свят, или просто си фантазираме.

— Ураганите не са ниции фантазии.

Кенър въздъхна и отвори лаптопа си.

— Какво правите?

— Минутка — каза Кенър. — Нека го извикам на екрана.

— Ето, това са действителните данни, Тед — каза Кенър. — Броят на ураганите в САЩ през последните сто години очевидно не се е увеличил. Същото се отнася и до другите бедствени явления — няма

нарастване в световен мащаб. Данните чисто и просто не подкрепят мнението ви. Така, споменахте също за Ел Ниньо.

— Да...

— Както знаете, Ел Ниньо е глобален климатичен модел, който се поражда, когато океанските температури по западното крайбрежие на Южна Америка се задържат над нормалните в продължение на няколко месеца. Задейства ли се, Ел Ниньо трае средно по година и половина и се отразява на времето по целия свят. Появява се приблизително на всеки четири години — двайсет и три пъти през последното столетие. И се е появявал в продължение на хилядолетия. Следователно е изпреварил всички твърдения за наличие на глобално затопляне. Но каква заплаха е Ел Ниньо за Щатите, Тед? Имаше мощен Ел Ниньо през 1998-а.

— Наводнения, съсипани реколти, такива неща.

— Всичко това се случи, да. Но крайният икономически ефект от последния Ел Ниньо е печалба от петнадесет милиарда долара заради удължения сезон на растеж и намалено използване на газ за отопление през зимата. И това е цифрата, след като от нея са извадени един и половина милиарда долара щети от наводненията и големите количества дъжд в Калифорния. Чиста печалба.

— Бих искал да видя това проучване — каза Бradли.

— Ще се погрижа да го получите^[14]. Защото то навежда също на мисълта, че ако наистина се появи глобално затопляне, то вероятно ще донесе полза на повечето нации по света.

— Но не на всички.

— Да, Тед. Не на *всички*.

— Та какво точно искате да докажете с всичко това? — попита Бradли. — Казвате, че не е нужно да обръщаме внимание на околната среда, че можем да я оставим на самотек и индустрията да си замърсява на воля, и всичко ще е тип-топ?

За миг на Сара й се стори, че Кенър ще се ядоса, но това не стана.

— Ако сте против смъртното наказание, означава ли това, че подкрепяте престъпността? — попита той.

— Не — каза Тед.

— Можете да сте против смъртното наказание и въпреки това да подкрепяте наказанието за извършени престъпления.

— Да. Разбира се.

— Тогава аз мога да кажа, че глобалното затопляне не представлява заплаха и въпреки това да подкрепям контрола над замърсяването на околната среда, нали така?

— Само дето подобна загриженост не се долавя в думите ви.

Кенър въздъхна.

Сара слушаше разговора им и си мислеше, че Бадли всъщност не чува какво се опитва да му каже Кенър. Сякаш да докаже заключението й, Бадли продължи:

— Е? Не казвате ли точно това — че околната среда не се нуждае от нашата защита? Не казвате ли *точно* това?

— Не — каза Кенър и от тона му стана ясно, че за него разговорът е приключен.

Сара си помисли, че Тед наистина е глупак. И просто не разбира онова, за което сам говори надълго и нашироко. Беше си просто актьор със сценарий и губеше ориентация, щом разговорът се отклонеше от написаните реплики.

Обърна се и погледна към предната част на кабината. Питър и Дженифър си говореха, сбрали глави. В жестовете им ясно се долавяше определена интимност.

Олекна й, когато пилотът обяви, че захождат за кацане в Лос Анжелис.

[1] Фред Пиърс, „Африканците се връщат към земята по стъпките на растителността, която надвива пустинята“, *Ню Сайънтист* 175, 21 септември 2002, стр. 4–5. „Африканските пустини са в отстъпление... Анализът на сателитни снимки... показва, че дюните в района Сахел се отдръпват... Растителността си пробива път сред пясъците в дъга, широка... 6000 километра... Учените твърдят, че този процес е започнал от средата на осемдесетте, макар в по-голямата си част да е останал незабелязан“. — Б.а. ↑

[2] Пол Райтер и колектив, „Глобалното затопляне и маларията — необходимо уточнение“, *„Лансет“* 4, № 1 (юни 2004). „Много от тези добили широка популярност прогнози са неточни и подвеждащи“. — Б.а. ↑

[3] Дискусия в Ломборг, стр. 252 — Б.а. ↑

[4] Маржори Л. Рика-Кудиа и колектив, „Биоразнообразие II, разбиране и защита на биологичните ресурси“, Вашингтон:

Национална академична преса, 1997. „Биолозите най-сетне признаха колко малко знаем за организмите, с които делим планетата Земя. И точно, опитите да се определи какъв е общият брой на видовете се оказаха изненадващо неуспешни“. Майерс: „Няма начин да определим действителния темп на измиране в тропическите гори, още по-малко имаме правото да правим догадки“. В Ломборг, стр. 254. — Б.а. ↑

[5] Роджър Дж. Брейтуейт, „Баланс на ледниковата маса, първите петдесет години международно мониториране“, „Прогресът във физическата география“ 26, № 1 (2002): 76–95. „Няма явна глобална тенденция към увеличено ледниково топене през последните години“. — Б.а. ↑

[6] В Калифорния има 497 ледника, Роуб и колектив, 1980; Гайтън: 108 големи и 401 малки ледника, „Ледниците на Калифорния“, стр. 115. — Б.а. ↑

[7] Х. Кийфър и колектив, 2000, „Нови очи в небето измерват ледниците и ледените полета“, EOS, Транзакции, Американски географски съюз 81: 265, 270–71. Виж също Р. Дж. Брейтуейт и И. Занг, „Връзки между годишните вариации в баланса на ледниковата маса и климата“, Журнал по глациология 45 (2000): 456–62. — Б.а. ↑

[8] Бетси Мейсън, „Какво не ни казват за африканския лед“, „Нейчър“ 24, ноември 2003. „Въпреки изкушението да обвиним глобалното затопляне за загубата на лед, изследователите смятат, че изсичането на горите в планинското подножие е по-вероятният виновник“: <http://www.nature.com/nsu/031117/031117-8.html>.

Кейзър и колектив, „Отдръпването на ледника Килиманджаро като доказателство за климатична промяна — наблюдения и факти“, „Международен журнал по климатология“ 24: (2004): 329–39. „През последните години Килиманджаро и неговите изчезващи ледници се превърнаха в «икона» за глобалното затопляне... [но] процеси различни от температурата на въздуха контролират отдръпването на леда... И драстичният спад на атмосферната влажност в края на деветнадесети век, и последвалият по-сух климат най-вероятно водят до отдръпването на ледника“. — Б.а. ↑

[9] Виж например: <http://www.csr.utexas.edu/grasl/main.html>. „През последния век глобалната промяна в морското равнище принципно се е преценявала чрез измервания на прилива при дългосрочни усреднени стойности. Последните оценки на глобалното средно покачване на

морското равнище варира от 1,7 до 2,4 милиметра на година“. Това е 15 до 22 сантиметра за сто години. — Б.а. ↑

[10] Средното покачване на глобалното морско равнище по сателитни данни е 3,1 милиметра годишно за последното десетилетие или малко повече от трийсет сантиметра за един век. Сателитите обаче показват значително вариране. Така на север Тихият океан е покачил нивото си, но на юг го е понижил с няколко милиметра през последните години. — Б.а. ↑

[11] Ломборг, стр. 289–90, върху неадекватността на моделите на морското равнище на МККП. — Б.а. ↑

[12] Виж Хендерсън — Селърс и колектив, 1997, „Тропичните циклони и глобалната климатична промяна — оценка след конференцията на МККП“, „Бюлетин на американското метеорологично общество“ 79:9–38. К. Николс Ландсий и колектив, „Тенденция към понижаване честотата на интензивните атлантически урагани през последните петдесет години“, „Изследователски географски писма“ 23:527–30. 1996. Според Междуправителствената комисия по климатичните промени към ООН „Проучването на метеорологичните данни не подкрепя теорията [за по-висока честота и интензивност на бедствените климатични явления] в контекста на дългосрочната климатична промяна“. МККП 1995, стр. 11. „Като цяло, няма доказателства, че бедствените, климатични явления или променливостта на климата са се увеличили в глобален мащаб през двадесети век...“ МККП, „Климатични промени“ 1995. В доклада на МККП от 2001 „Никакви дългосрочни тенденции не се наблюдават“ в тропическите и екстратропическите бури и никакви систематични промени в „честотата на торнадата, гръмотевичните и снежни бури“. „Служебно резюме“, стр. 2. За пълната дискусия виж Ломборг, стр. 292. — Б.а. ↑

[13] Ричард Фейнман: „Науката е усвоеното от човечеството умение да не се самозаблуждава“. — Б.а. ↑

[14] Станли А. Шанон, 1999: „Резултати от въздействието на Ел Ниньо от 1997–98 в САЩ“, „Бюлетин на американското метеорологично общество“ 80, № 9: стр. 1819–28. („Нетният икономически резултат изненадващо се оказва положителен... преките загуби в национален мащаб бяха около четири милиарда долара, а ползите — приблизително деветнайсет милиарда“.) — Б.а. ↑

ВАН НЮИС
ВТОРНИК, 12 ОКТОМВРИ
23:22

Санжонг Тапа ги чакаше на летището. Изглеждаше притеснен. Дватамата с Кенър веднага се качиха в една кола и отпрашиха. Сара се прибра в апартамента си. Бродли се качи в една лимузина, махна им намусено и потегли. Със сигурност вече говореше по мобилния си телефон. Питър Евънс закара Дженифър до колата ѝ, която още беше в Калвър Сити. Взеха си смутено довиждане. Искаше му се да я целуне, но долови у нея някаква сдържаност и не го направи. Тя обеща да му се обади на другата сутрин.

Той подкара към къщи. Мислеше си за нея. За Сара не се сети изобщо.

Когато стигна до апартамента си, беше почти полунощ. Беше много уморен. Тъкмо си събличаше ризата, когато телефонът иззвъня. Беше Джанис, инструкторката по фитнес.

— Къде се губиш бе, сладур?

— Пътувах — каза той.

— Звънях ти *всеки божии ден*. Понякога и по два пъти. Понякога на всеки час.

— Какво има?

— Гаджето ми ме разкара.

— Моите съболезнования — каза Евънс. — Много ли беше...

— Мога ли да дойда при теб?

Той въздъхна.

— Виж, Джанис, направо съм скапан...

— Трябва да поговорим. Няма да оставам, обещавам ти, освен ако ти не поискаш. Само на една пресечка съм от вас. Пет минутки?

Той въздъхна пак, този път по-високо.

— Джанис, точно тази вечер не...

— Добре, добре, след пет минутки съм при теб.

И затвори.

Той въздъхна. Съблече ризата си и я метна на дивана. Джанис никога не чуваше какво ѝ казва, в това беше проблемът. Реши, че когато се появи в апартамента му, просто ще ѝ каже да си върви. Просто да си върви.

Или пък не.

При Джанис нещата бяха прости. А напоследък му беше писнало от сложни неща. Изхлузи обувките си на пода. От друга страна, не искаше Джанис да е тук утре сутринта, когато се обади Дженифър. Щеше ли Дженифър да се обади? Каза, че ще се обади. Знаеше ли му домашния телефон? Не беше сигурен. Май не.

Реши да вземе душ. Можеше и да не чуе Джанис, докато е под душа, така че отключи входната врата и тръгна към банята. Коридорът беше тъмен и той само за миг зърна някаква сянка, преди нещо да го удари по главата. Евънс изкрепя. Болката беше толкова силна, че той се задъха и падна на колене. Изпъшка. Удариха го пак, този път по ухото, и той се строполи на една страна.

Гледаше замаяно два крака. Два крака с мръсни чорапи. Влачеха го към хола. Пуснаха го безцеремонно на пода. Бяха трима и се движеха около него. Бяха с тъмни маски, като скиорски шапки. Единият коленичи върху ръцете му и го притисна по гръб на пода. Вторият седна на краката му и каза:

— Не говори. Не мърдай. — Дрезгав, заплашителен глас.

Евънс и без това не можеше да помръдне. Все още беше замаян.

Огледа се за третия. Чу нещо като плисък на вода. Зърна нещо като найлонова торбичка.

— Дръж го здраво. — Третият говореше шепнешком. Клекна до рамото на Евънс и вдигна ръкава на тениската му. Дишаше тихо зад маската си. Все така шепнешком попита: — Знаеш ли какво е това?

Вдигна торбичката. Водата вътре беше мътна. Евънс видя нещо като кръгло парче месо и изпадна в паника. „О, Господи, отрязали са топките на някой нещастник“. Но после видя, че топката се движи, повърхността ѝ се гърчеше на малки вълни. Беше кафява с бели петна, голяма приблизително колкото топка за голф.

— Знаеш ли? — попита пак мъжът.

Евънс поклати глава.

— Ще разбереш — прошепна мъжът и отвори ципа на торбичката. Пъхна я под мишницата на Евънс. Евънс усети влага.

Мъжът правеше нещо на торбичката, стискаше топката. Евънс се опитваше да изкриви очи натам, но му беше трудно да види какво точно...

Топката се раздвижи. Разшири се, разпери нещо като криле. Не, не криле. Беше миниатюрен октопод! Миниатюрен! Едва ли тежеше повече от стотина грама. Кафеникав с бели пръстени. Мъжът стискаше торбичката и избутваше малкия октопод към плътта на Евънс.

И тогава той разбра.

Изпъшка и започна да се бори, за да се изтръгне от лапите на мъжете, но те го държаха здраво и той усети допира на октопода, лепкав такъв, като мокър целофан. Евънс вдигна ужасено глава и видя, че мъжът мушка с пръст торбичката — мушкаше октопода, който се беше прилепил към подмишницата на Евънс; и само след миг пръстените на съществото станаха сини.

Синият пръстен на смъртта.

— Това означава, че е ядосан — каза мъжът с торбичката. — Нищо няма да усетиш. — Само че Евънс го усети — ухапване от миниатюрната човка, едно-единствено ужилване, почти като убождане с игла. Дръпна ръката си, а мъжът дръпна торбичката и я закопча. После прошепна: — Дръжте го здраво.

Излезе за малко, после се върна с кухненска кърпа. Избърса мишницата на Евънс, обра и водата от пода. И все така шепнешком каза:

— Няколко минути няма да почувстваш нищо. — Отиде при телефона. — Не се опитвай да се обадиш на никого. — Изтръгна телефона от стената и го тресна в пода.

Пуснаха го и бързо излязоха.

Той се закашля и се изправи на ръце и колене. Погледна под мишницата си — ухапването едва се различаваше, малко розово петънце в края на окосмението. Ако не знаеш, че е там, изобщо няма да го забележиш.

Не чувстваше нищо необичайно освен някакъв слаб гъдел на мястото на ухапването. Устата му беше пресъхнала, но това сигурно беше от страха. Болеше го главата. Опипа я. Беше лепкава. Нападателяте, изглежда, бяха скъсали част от шевовете.

Господи! Опита се да се изправи, но ръката му поддаде и той се строполи на пода. Още му се виеше свят. Впери поглед в тавана.

Таваните в апартамента му бяха от онези, които приличат на саламурено сирене. Евънс ги мразеше. Искаше да направи нещо по въпроса, но щеше да му излезе твърде скъпо. Пък и без това винаги беше живял с мисълта, че скоро ще се премести. Продължаваше да му се вие свят. Надигна се на лакти. Устата му съвсем беше пресъхнала. Явно от отровата.

Нещо като жаба. Не, не беше като жаба. Беше...

Не можеше да си спомни.

Октопод.

Точно така. Малък октопод, колкото нокътя на палеца му. Сладко малко създанийце.

Индианците в поречието на Амазонка мажеха с отровата им върховете на стрелите си. Не, онова беше за жабите. В Амазонка няма октоподи. Или има?

Обърка се. Все повече се объркваше. Изби го студена пот. И това ли беше от отровата? Трябваше да стигне до телефона. Сигурно му оставаха само няколко минути, преди да загуби съзнание.

Изпълзя до най-близкото нещо, едно кресло... имаше го още от университета, доста беше окъсано, смятал бе да се отърве от него, когато се премести тук, но така и не го беше направил... холът имаше нужда от кресло точно на това място... втората година в университета беше дал да го претапицират... сега съвсем се беше омърляло... кой ти има време да ходи да купува мебели? Успя да се надигне и брадичката му опря в седалката на креслото. Задъхваше се, все едно е изкачил цяла планина. „Какво правя тук? Защо брадичката ми е на креслото?“ После си спомни, че се опитва да се надигне, да седне в креслото.

Да седне в креслото.

Вдигна лакът върху седалката и започна да се набира. Накрая успя да прехвърли гърдите си върху седалката, после и останалата част от тялото си. Крайниците му губеха чувствителността си, изстиваха и натежаваха с всяка секунда. Бяха толкова тежки, че не можеше да ги помръдне. Цялото му тяло натежаваше. Почти успя да се изправи на колене. На масичката до креслото имаше телефон, но ръката му беше прекалено тежка, за да стигне до него. Опита се, но изобщо не можа да

я протегне. Пръстите му помръдваха леко, но това беше всичко. Тялото му беше много студено и много тежко.

Започна да губи равновесие, бавно, после се килна на една страна и гърдите му опряха в страничната облегалка. Главата му провисна отстрани. Там си и остана, неспособен да помръдне. Не можеше да вдигне глава. Не можеше да помръдне ръце. Дори очите си не можеше да помръдне. Гледаше тапицерията на креслото и килима на пода и си помисли: „Това ще е последното, което ще видя, преди да умра“.

6. СИНЬО

БЕВЪРЛИ ХИЛС
СРЯДА, 13 ОКТОМВРИ
01:02

Питър Евънс не знаеше колко време е гледал килима. Страничната облегалка на креслото притискаше гърдите му и му пречеше да диша, но и без нея това ставаше все по-трудно. Картини от живота му се нижеха в главата му — мазето, където беше играл на първия си компютър; синьото колело, което му откраднаха в деня, в който го получи; букетът за дамата му на абитуриентския му бал; как стои пред професор Уитсън на лекция по наказателно право, краката му треперят, а Уитсън му разкатава фамилията...

— Питър? Ей! Питър?

... направо го тормозеше, Уитсън тормозеше всички; и вечерята, която беше последното му събеседване за работата му в Лос Анжелис, и как успя да се окапе със супата, а старшите партньори се направиха, че не забелязват, и...

— Питър? Питър! Какво ти е? Питър? Стани!

Усети нечий ръце на раменете си, нажежени до бяло ръце, които го издърпаха да седне.

— Ето, така е по-добре. — Джанис го гледаше втренчено, лицето ѝ бе на десетина сантиметра от неговото. — Какво ти е? Какво си взел? Кажи ми.

Само че той не можеше да говори. Изобщо не можеше да помръдне. Джанис беше с потниче на леопардови шарки, дънки и сандали. Мръднеше ли малко встрани, излизаше от полезрението му.

— Питър? — Беше озадачена. — Екстази ли си взимал? Удар ли получи? Много си млад за удар. Но сигурно и това се случва. Особено с твоя начин на хранене. Сто пъти съм ти казвала — не повече от шейсет и пет грама мазнини на ден. Ако беше вегетарианец, никога нямаше да получиш удар. Защо не ми отговаряш?

Погали го по бузата, гледаше го въпросително. Евънс се чувстваше в безтегловност, вече почти не можеше да диша. Все едно двайсеттонен камък бе затиснал гърдите му.

Помисли си: „Обади се на бърза помощ!“

— Какво ти е, Питър? — попита тя. — Просто исках да си поговорим, а те заварвам така. Така де, моментът май не е подходящ. Но и ме плашиш, да ти кажа честно. Отговори ми. Можеш ли да ми отговориш?

„Обади се на бърза помощ!“

— Може и да ме намразиш, но не знам какво си взел, за да се докараш до това състояние, така че ще са обадя на бърза помощ. Наистина съжалявам и не искам да ти навличам неприятности, но не знам какво друго да направя, Питър.

Тя излезе от полезрението му и той я чу да вдига слушалката на телефона до креслото му. „Браво — помисли си той. — Побързай“.

— Нещо не е наред с телефона ти — каза тя.

„О, Господи!“

Джанис пак се появи в полезрението му.

— Знаеш ли, че телефонът ти не работи?

„Обади се по мобилния си“.

— Къде ти е мобилният телефон? Моя го оставих в колата.

„Иди да го вземеш“.

— Може би някой от другите телефони в апартамента ти работи. Трябва да се обадиш на телефонната компания, Питър. Не е хубаво да нямаш телефон... Това пък какво значи? Защо си изтръгнал телефона от стената? На кого си се ядосал толкова?

Чукане на вратата. Май на входната.

— Питър? Тук ли си? — Женски глас. Не можеше да види кой е.

Чу Джанис да казва:

— Вие коя сте?

— А *вие* коя сте?

— Аз съм Джанис. Приятелка на Питър.

— Аз съм Сара. Работя с Питър.

— Доста сте висока.

— Къде е Питър?

— Ей там — каза Джанис. — Зле му е.

Евънс не видя какво става, защото не можеше да си помръдне очите. А после пред погледа му се появиха и първите сиви петънца, знак за предстоящата загуба на съзнание. Той впрегна и последния грам останала му енергия да поеме поне малко въздух.

— Питър? — викна Сара.

Появи се в полезрението му. Погледна го.

— Парализиран ли си?

„Да! Обади се на бърза помощ!“

— Потисе — каза Сара. — Студена пот.

— Така го заварих — каза Джанис. — А вие защо сте тук? Каква сте му?

— Повикахте ли линейка? — попита Сара.

— Не, телефонът ми е в колата, а...

— Аз ще повикам.

Сара отвори мобилния си телефон. Това беше последното нещо, което Евънс си спомняше.

БРЕНТУД
СРЯДА, 13 ОКТОМВРИ
01:22

Беше късно. Къщата тънеше в мрак. Николас Дрейк седеше на бюрото си в Брентуд, близо до Санта Моника. Точно на 4,7 километра от брега (наскоро го беше засякъл по километража на колата си), така че се чувстваше в безопасност тук. Кое то беше добре. НФПР му беше купил тази къща миналата година. Това беше породило известно напрежение, защото му бяха купили и къща в Джорджтаун. Ала Дрейк беше изтъкнал, че се нуждае от жилище на Западния бряг, където да посреща знаменитости и важни спомоществатели.

В края на краищата Калифорния беше рай за природозащитното движение. Именно Калифорния беше първият щат, приел закони срещу тютюнопушенето, почти десет години преди Ню Йорк или някой друг от източните щати. Дори когато Федералният съд беше отменил ограниченията на Агенцията за защита на околната среда от 1998-а за пасивното пушене с аргумента, че АЗОС не се е съобразила със собствените си изисквания за неоспорими доказателства и е забранила вещество, чието вредно въздействие така и не е било доказано по никакъв начин — съдията беше от тютюнев щат естествено, — дори и тогава Калифорния не беше отстъпила. Законите срещу тютюнопушенето останаха. Всъщност Санта Моника беше на път да забрани изцяло пушенето навън, дори на плажа! Ето, на това му се казва прогрес!

Тук беше лесно.

Но по отношение на *големите* дарения... нещата стояха другояче. В развлекателната индустрия имаше богати хора, на които можеше да се разчита, но истинските пари в Калифорния — инвестиционните банкови компании, големите борсови играчи, висшите корпоративни кадри, хората с доходи от петстотин милиона до няколко милиарда, *сериозните* пари — тези хора не бяха толкова лесни. Тези хора живеяха в една различна Калифорния. Тези хора членуваха в голф клубове, където не се допускаха актьори. Големите

пари бяха в ръцете на големите предприемачи в сферата на високите технологии, а те бяха много умни и много трудни. Много от тях бяха на „ти“ с науката. Господи, много от тях бяха *учени*.

И точно по тази причина представляваха огромно предизвикателство за Дрейк и той трябваше да се пребори с него, ако искаше да върже бюджета си за годината. Тъкмо си мислеше, че е време за едно уиски, когато на екрана се отвори нов прозорец и курсорът примигна:

SCORPIO_L: Можеш ли да говориш?

„Говорим за вълка, а той...“ — помисли си Дрейк. И написа:

„Да, мога“.

Дрейк се размърда на стола си и нагласи светлината над бюрото така, че да осветява лицето му. Погледна към камерата, монтирана над екрана.

Прозорецът се отвори. Появи се Тед Брадли — седеше зад бюрото си в къщата си в долината Сан Фернандо.

— Е?

— Ти се оказа прав — каза Брадли. — Евънс е преминал към тъмната страна.

— И?

— Беше с онова момиче, Дженифър, която работи по подготовката на делото...

— Дженифър Хейнс?

— Да. Нафукана кучка, между другото.

Дрейк не каза нищо. Заслушал се беше в гласа на Тед — той явно отново обръщаше чашките.

— Тед, говорили сме за това. Не на всички им харесват свалките ти.

— Напротив, харесват им. На повечето поне.

— Тед, не такова впечатление искаме да правим.

— Ама тя ме обиди!

— Добре. Значи и Дженифър Хейнс е била там...

— Тя е подлога на петролната индустрия. Няма начин да не е.

— И кой друг беше там?

— Сара Джоунс.

— Аха. Отишла е да види тялото?

— Не знам защо беше там. Беше с някакъв тип, Кенър, истински задник. Поредният всезнайко.

— Опиши ми го.

— Четиридесетинагодишен, мургав, прилича на гангстер. Военен, ако питаш мен.

— Аха. Някой друг?

— Не.

— Чужденец някой? Нямахте други хора, така ли?

— Не, само тези, за които ти казах.

— Според теб Питър Евънс и Кенър познават ли се от по-рано?

— Ми да. Доста добре при това.

— Значи си останал с впечатлението, че работят заедно, така ли?

— Да, много са гъсти.

— Добре, Тед — каза Дрейк. — Инстинктите ти са страхотни. — Изчака го да се поперчи пред камерата. — Мисля, че може да си надушил нещо. Евънс може да се окаже проблем.

— И още как.

— А беше един от доверените ни адвокати. Завчера беше по работа в офиса ми, за Бога. Ако се е обърнал срещу нас, може да ни навреди.

— Шибана фурнаджийска лопата — каза Тед.

— Искam да не се отделяш от него през следващите десетина дни.

— С удоволствие.

— Гледай да се залепиш за него. Все едно сте първи дружки. Сещаш се.

— Разбрано, Ник. Ще му се лепна като гербова марка.

— Сигурен съм, че тази сутрин ще се появи на откриването на конференцията — каза Дрейк. И си помисли: „А от друга страна, може и да не успее“.

УЕСТУД
СРЯДА, 13 ОКТОМВРИ
03:40

— Трябва да отбележа, че изборът е бил отличен — каза Кенър. — *Naralochleana fasciata*, най-смъртоносният от трите вида октоподи със сини пръстени. Наречени са така, защото при опасност променят цвета си и по кожата им се появяват яркосини пръстени. Обитава цялото крайбрежие на Австралия. Много е малък, трудно се забелязва и ухапванията му често са смъртоносни. Няма противоотрова. А лекарите в една лосанжелиска болница едва ли биха разпознали веднага ухапването им. Отличен избор, наистина^[1].

Евънс — лежеше в спешното отделение на Университетската болница в Лос Анжелис с респиратор на лицето — само го гледаше. Все още не можеше да говори. Но вече не беше толкова уплашен. Джанис си беше тръгнала по най-бързия начин, бе споменала нещо за група курсисти рано сутринта. Сара седеше до леглото му, галеше го нежно по ръката и беше много красива.

— Откъде са се сдобили с такъв октопод?

— Предполагам, че не е бил само един — каза Кенър. — Тези създания са деликатни, а и въобще живеят кратко. Но ги ловят в големи количества, защото австралийците се опитват да създадат противоотрова. Сигурно сте чували, че те водят класацията по смъртоносно отровни животни. Най-отровната змия, най-отровното мекотело, най-отровната риба — всичките са австралийски.

„Страхотно“, помисли си Евънс.

— Сега обаче Университетската болница има цели три случая. Сигурно работят по въпроса.

— Да, така е — каза лекарят, който тъкмо влизаше. Провери системата и респиратора на Евънс и добави: — Излязоха предварителните резултати от изследването на кръвта. Тетродотоксин, също като при другите. След три часа би трябвало да сте на крак. Извадили сте късмет. — Усмихна се чаровно на Сара, след което си излезе.

— Във всеки случай, радвам се, че си добре — каза Кенър. — Би било неприятно да те изгубим.

„Какви ги говори?“, помисли си Евънс. Все по-добре владееше очната си мускулатура и хвърли поглед към Сара. Но тя само се усмихна.

— О, да — каза Кенър. — Ти ми трябваш жив, Питър. Поне за известно време.

Санжонг — седеше в единия ъгъл на стаята с мобилния си телефон в ръка — каза:

— Така, имаме известен напредък.

— Там ли е, където предполагахме? — попита Кенър.

— Да.

— Какво е станало?

— Току-що получихме разписката. Наели са самолет миналия месец. Транспортен С-57.

— Лелее — възкликна Кенър.

— Какво означава това? — попита Сара.

— Голям самолет. Сигурно за да пръскат.

Тя го изглежда озадачено.

— Да пръскат?

— Вече е ясно, че смятат да разпръснат големи количества АОБ, амониевооксидиращи бактерии — обясни Санжонг. — А може би и хидрофилни наночастици.

— Защо?

— За да контролират пътя на бурята — каза Кенър. — Има данни, че разпръснати на височина АОБ могат да променят посоката на ураган или циклон. Хидрофилните наночастици подсилват ефекта. Поне на теория. Не знам дали е било тествано в естествени условия.

— Да контролират ураган?

— Е, поне ще опитат.

— Или пък не — намеси се Санжонг. — От Токио докладват, че ако се съди по клетъчния и интернет трафик напоследък, проектът може да е бил отменен.

— Не разполагат с необходимите начални условия ли?

— Така изглежда.

Евънс се закашля.

— А, това е добре — каза Кенър. — Съвземаш се. — Потупа го по ръката. — Почивай си, Питър. Опитай се да поспиш. Защото, както знаеш, днес е големият ден.

— Големият ден? — повтори Сара.

— Конференцията започва след малко повече от пет часа — каза Кенър. Стана да си ходи, после пак се обърна към Евънс. — Санжонг ще остане с теб до сутринта. Не мисля, че тук те грози опасност, но вече се опитаха да те убият и не искам да се опитат отново.

Санжонг се усмихна и се настани до леглото с купчина списания. Отвори последния брой на „Таим“. Корицата крещеше: „Климатичните промени — апокалипсисът наближава“. Имаше и последния брой на „Нюзуик“: „Резките климатични промени — нов скандал за правителството?“ И „Икономист“ — „Климатичната промяна надига грозната си глава“. И „Пари Мач“ — „Климатът — новата американска заплаха“.

Санжонг се усмихна бодро и каза:

— Почивай си.

Евънс затвори очи.

[1] Виж С. К. Садърланд и колектив, „Токсини и начин на отравяне на октоподите с обикновени и сини пръстени“, Медицински журнал на Австралия 1 (1969): 893–98. Също Х. Флекър и колектив, „Фатални ухапвания от октоподи“, Медицински журнал на Австралия 2 (1955): 329–31. — Б.а. ↑

САНТА МОНИКА
СРЯДА, 13 ОКТОМВРИ
09:00

В девет сутринта поканените за откриването на конференцията се трупяха на етажа, без да заемат местата си. Евънс стоеше близо до входа и пиеше кафе. Чувстваше се невероятно уморен, но иначе беше добре. Доскоро краката не го слушаха особено, но и това беше отминало.

Делегатите очевидно бяха от академичните среди: повечето бяха облечени небрежно, сякаш да покажат предпочитанията си към живота на открито — панталони в маскировъчен цвят, дънкови ризи, туристически обувки, жилетки за сафари.

— Прилича на другарска среща на дървари, какво ще кажеш? — отбеляза Дженифър. — Никога не би допуснал, че тези хора прекарват повечето си време на компютрите.

— Така ли? — попита Евънс.

— Повечето от тях — да.

— А туристическите обувки?

Тя сви рамене.

— В момента е модерно да изглеждаш корав пич.

На подиума Николас Дрейк почука с пръст по микрофона.

— Добро утро на всички. Започваме след десет минути. — После отстъпи встрани и се заприказва задушевно с Хенли.

— Чака телевизионните камери — каза Дженифър. — Имали някакъв проблем с електрическото захранване. Затова се бавят.

— Значи чакат телевизията? Е, можеше да се очаква.

Откъм входа на залата се чува викове и настъпи раздвижване. Евънс погледна над главите на хората и видя възрастен мъж с карирано сако и вратовръзка да се кара с двама охранители.

— Но аз съм поканен! — викаше той. — Имам право да вляза.

— Съжалявам, господине — каза единият от охранителите, — но името ви не е в списъка.

— Нали ви казвам, че съм поканен!

— О, Божичко — промърмори Дженифър и поклати глава.

— Кой е този?

— Професор Норман Хофман. Чувал ли си за него?

— Не, защо?

— Екологията на мисълта не ти говори нищо, така ли? Той е известен социолог, или трябва да кажа печално известен. Изключително критичен към природозащитната кауза. Леко побъркан. И него го интервюирахме за делото, също като теб. Оказа се грешка. Изобщо не млъква. Говори скорострелно, непрекъснато се отклонява — във всякакви посоки — и няма начин да го върнеш на темата. Като повреден телевизор, който автоматично сменя каналите през секунда и за който нямаш дистанционно.

— Нищо чудно, че не го искат.

— О, да, той ще създаде проблеми. Вече ги създава.

На входа възрастният мъж се дърпаше с охранителите.

— Пуснете ме! Как смеете! Поканен съм! От самия Джордж Мортън. Двамата сме близки приятели. Джордж Мортън ме покани лично!

Споменаването на Джордж Мортън изстреля Евънс към вратата.

Чу зад гърба си гласа на Дженифър:

— Ще съжаляваш, много ще съжаляваш...

Той сви рамене.

— Извинете ме — обърна се Евънс към охраната. — Аз съм адвокатът на господин Мортън. Какъв е проблемът?

Старецът се дърпаше в ръцете на охранителите.

— Аз пък съм професор Норман Хофман и Джордж Мортън ме покани! — Отблизо Евънс видя, че професорът е зле обръснат, рошав, с измачкани дрехи. — Защо иначе бих дошъл на тази отвратителна сбирка? Само по една причина — защото Джордж ме помоли. Искаше да му кажа какво ми е *впечатлението*. Макар че това можех да му го кажа още миналия месец — няма да има изненади тук, гарантирам ви. От началото до края ще търпим скучната церемония на евтино погребение.

Евънс си помисли, че Дженифър с право го бе предупредила за този тип, и каза учтиво:

— Имате ли покана, господине?

— Не, *нямам* покана. Не ми *трябва* покана. Не ме ли чухте, младежо? Аз съм професор Норман Хофман и съм приятел на Джордж Мортън. Пък и поканата ми я взеха.

— Кой ви я взе?

— Единият от тия двамата.

Евънс се обърна към охранителите.

— Взимали ли сте му поканата?

— Той нямаше покана.

— У вас ли е отрязъка от поканата? — обърна се Евънс към Хофман.

— Не, по дяволите, не е у мен. Не ми трябва никакъв отрязък. Не ми трябва тези глупости.

— Съжалявам, професоре, но...

— Успях обаче да устискам *това*. — И подаде на Евънс скъсано ъгълче от покана. От истинска покана.

— Къде е останалото?

— Нали ви казах, взеха го.

Един застанал малко встрани охранител даде знак на Евънс да се приближи и му показва остатъка от поканата.

— Съжалявам, господине, но господин Дрейк даде изрични указания този господин да не бъде допускан.

— Но той има покана — каза Евънс.

— Може би ще е по-добре да се обърнете към господин Дрейк.

Междувременно един от телевизионните екипи се беше приближил заради виковете и суматохата. Хофман моментално се възползва от възможността и пак се задърпа и извика на Евънс:

— Не си правете труда с Дрейк! Дрейк не би допуснал истината в тази зала! — Обърна се към камерата. — Николас Дрейк е един лишен от морал измамник, а тази конференция е перверзна подигравка с бедните хора по света! Спомнете си за умиращите деца в Африка и Азия! Които издъхват заради конференции като тази! Измамници! Безсрамни демагози! — Дърпаше се трескаво. Очите му се въртяха безумно. От устата му хвърчеше слюнка. Определено изглеждаше луд и камерите се изключиха. Телевизионните екипи му обърнаха гръб. Хофман пък моментално спря да се дърпа. — Няма значение, казах каквото имах да казвам. Както винаги, никой не го интересува. —

Обърна се към охраната. — Пуснете ме. Видях достатъчно от тази измама. И минута повече не мога да понеса. Пуснете ме!

— Пуснете го — каза Евънс.

Охранителите пуснаха Хофман и той моментално се спусна към центъра на залата, където телевизионният екип интервюираше Тед Брамбли. Посочи го и викна:

— Този човек е сводник! Екосводник за една корумпирана организация, която печели, като насажда фалшиви страхове! Не разбирате ли? Фалшивите страхове са чума, чумата на нашето време!

Охранителите дотичаха и буквално го извлякоха от залата. Този път той не им се опъна. Отпусна се и петите му застъргаха по пода, докато го влачеха към изхода. Каза само:

— Внимавайте, имам шипове. Ако пострадам, ще ви съдя за средна телесна повреда.

Оставиха го на тротоара отвън, поизтупаха го и го пуснаха.

— Приятен ден, господине.

— Ще се постарая, благодаря. Дните ми и без това са преброени.

Евънс се върна при Дженифър и се загледа след Хофман.

— Няма да кажа „казах ти“ — подкачи го тя.

— Кой всъщност е той?

— Бивш преподавател в Южнокалийфорнийския университет. Един от пионерите в статистическото изследване на медиите и ефекта им върху обществото. Доста интересен човек, но както си пролича и днес, вижданията му са се развили в доста, тъъ, драстични крайности.

— Мислиш ли, че Мортън наистина го е поканил?

— Питър, трябва да ми помогнеш — каза Дрейк зад тях.

— За какво?

— Онзи откачалник — Дрейк кимна към Хофман — сигурно ще иде право в полицията с жалба за телесна повреда. Точно днес не ми е до това. Иди поговори с него. Виж дали няма да го успокоиш.

— Не знам какво бих могъл да направя...

— Накарай го да ти разкаже за смахнатите си теории. Това ще му отнеме часове.

— Но така ще пропусна конфе...

— Не ни трябваш тук. Трябваш ни *там*. При оная кукувица.

Пред конферентната палата се беше събрала голяма тълпа. Наблюдаваха изказванията на голям телевизионен екран, имаше и субтитри. Евънс се проби път през зяпачите.

— Знам защо сте тръгнали след мен — каза Хофман, когато го видя. — Нека ви предупредя, че си губите времето.

— Професоре...

— Вие сте младият умник, когото Ник Дрейк е пратил да ме отклони от целта ми.

— Няма такова нещо.

— Напротив, има. Не ме лъжете. Не обичам да ме лъжат.

— Добре де — призна Евънс, — прав сте. Дрейк ме изпрати.

Хофман замълча. Изглежда, не очакваше такава откровеност.

— Знаех си. И какво ви каза да направите?

— Да се погрижа да не отидете в полицията.

— Добре, значи успяхте. Идете да му кажете, че няма да ходя в полицията.

— Изглежда, точно там смятате да идете.

— О. Изглеждало значи. Вие сте онези хора, на които им пука как *изглеждат* нещата.

— Не, но вие...

— Не ми пука как изглеждало. Интересува ме какво е. Имате ли някаква представа какво е?

— Не ви разбирам.

— С какво се занимавате?

— Адвокат съм.

— Можех и сам да се сетя. Днес всички са адвокати. При екстраполиране на статистическия растеж на правната професия до 2035-а година всеки човек в САЩ ще бъде адвокат, включително и новородените. Ще се *раждат* адвокати. Какво ще е да се живее в такова общество, как мислите?

— Професоре — подхвана Евънс, — вие казахте някои интересни неща, които...

— Интересни ли? Обвиних ги в пълна липса на морал и вие наричате това *интересно*?

— Извинете — каза Евънс; опитваше се да насочи разговора към вижданията на Хофман. — Не обяснихте защо мислите, че...

— Аз не *мисля* нищо, младежо. Аз *знам*. Това е целта на моите изследвания — да знам разни неща, а не да правя умозаклучения за тях. Не да теоретизирам. Не да изказвам хипотези. А да знам, на базата на преки проучвания на терен. Това е едно почти изгубено изкуство в академичния свят напоследък, младежо... всъщност не сте чак толкова млад — как се казвате?

— Питър Евънс.

— И работите за Дрейк?

— Не, за Джордж Мортън.

— Ама *защо не казахте!* — възкликна Хофман. — Джордж Мортън беше велик човек, *велик*. Елате, господин Евънс, ще ви черпя едно кафе и ще си поговорим. Знаете ли с какво се занимавам аз?

— Съжалявам, не.

— Изучавам екологията на мисълта — каза Хофман. — И как тя доведе до Състоянието на страх.

САНТА МОНИКА
СРЯДА, 13 ОКТОМВРИ
09:33

Седяха на една пейка от другата страна на улицата, срещу конферентния център, на известно разстояние от тълпата при входа. Беше шумно и многолюдно, но Хофман не обръщаше внимание на нищо около себе си. Говореше бързо и въодушевено и размахваше ръце толкова енергично, че току тупваше Евънс в гърдите, без изобщо да забележи.

— Преди десет години започнах с модата и жаргона, като жаргонът, разбира се, е вид речева мода. Искях да разбера какво определя промените в модата и речта. Много бързо открих, че определящи фактори не съществуват. Модите се променят по произволни причини и макар да съществуват някакви модели — цикли, периодичност, корелации — те просто описват, без да обясняват. Следите ли мисълта ми?

— Да — каза Евънс.

— Във всеки случай осъзнах, че тази периодичност и корелациите могат да се разглеждат като системи сами по себе си. Или, ако искате, като екосистеми. Изпробвах тази хипотеза и резултатите бяха изключително обнадеждаващи. Точно както съществува екология на естествения свят, в горите, планините и океаните, съществува и екология на създадения от човека свят, състоящ се от ментални абстракции, идеи и мислене. Именно на това посветих изследванията си.

— Разбирам.

— В рамките на съвременната култура идеите постоянно са в подем и в упадък. За известно време всички вярват в нещо, а после постепенно спират да вярват в него. И накрая идва момент, когато никой не може дори да си спомни за какво е ставало въпрос, така както никой не помни и стария жаргон. Самите идеи са нещо като краткотрайни модни увлечения.

— Разбирам, професоре, но защо...

— Чудите се защо идеите изпадат в немилост? — прекъсна го Хофман. Всъщност говореше на себе си. — Отговорът е прост — случва се, и толкова. В модата, също като в природната екология, се наблюдават сризове. Остри реакции на съществуващия ред. Пада светкавица и опожарява гората. На обгорения терен се заражда нов вид. Случайна, произволна, неочаквана, рязка промяна. Именно това ни демонстрира светът, накъдето и да погледнем.

— Професоре...

— Но точно както могат да се променят внезапно, идеите могат също да се задържат и след като е отминало времето им. Някои идеи продължават да се поддържат от обществеността дълго след като учените са ги изоставили. Лявото и дясното мозъчно полукълбо са чудесен пример. Тази идея стана популярна през седемдесетте благодарение на работата на Спери, който изследва специфична група пациенти, претърпели мозъчна операция. Откритията му не са приложими извън въпросните пациенти. Самият Спери отрича категорично по-широкото им приложение. През осемдесетте вече е ясно, че идеята за лявото и дясното полукълбо е погрешна — при здравите хора лявото и дясното полукълбо не работят самостоятелно. Но в съзнанието на обществото това схващане се задържа още двацет години. Хората говорят за това, вярват, пишат книги по въпроса десетилетия след като учените са го зарязали.

— Да, всичко това е много интересно...

— По подобен начин през шейсетте години еколозите и поддръжниците на техните идеи охотно приемаха идеята за нещо, наречено „равновесието на природата“. Оставете природата на мира и тя ще си създаде механизми за поддържане на равновесието. Чудесна идея с голямо родословно дърво. Древните гърци са вярвали в нея преди три хиляди години, без никакви научни доказателства. Просто им звучала добре. До началото на деветдесетте обаче учените вече не вярваха в естественото равновесие на природата. Еколозите масово я зарязаха като нещо дълбоко погрешно. Нещо невярно. Фантазия. Сега говорят за динамичен дисбаланс, за многопластови равновесни състояния. Сега вече разбират, че природата никога не е в равновесие. Никога не е била и никога няма да бъде. Напротив, природата винаги е нестабилна, а това означава...

— Професоре — опита се да го прекъсне Евънс. — Ако може да ви попитам...

— Това означава, че човечеството, което доскоро беше набеждавано за основния рушител на естествения ред, просто не е такава. И без него околната среда е в състояние на постоянен срыв.

— Но Джордж Мортън...

— Да, да, чудите се за какво сме си говорили с Джордж Мортън. Ще стигна и до това. Не сме се отклонили от темата. Защото Мортън Естествено искаше да говорим за природозащитните идеи. И най-вече за екологичните кризи.

— И вие какво му казахте?

— Ако изучавате медиите, както го правя аз със студентите си в търсене на промени в нормативните схващания, ще откриете нещо изключително интересно. Работихме с текстове от новинарските емисии на основните телевизии — Ен Би Си, Ей Би Си, Си Би Ес. Също с вестникарски статии от Ню Йорк, Вашингтон, Маями, Лос Анжелис и Сиатъл. Преброихме колко често се срещат определени схващания и термини, използвани от медиите. Резултатите бяха невероятни. — Той млъкна.

— Какво открихте? — попита послушно Евънс.

— През есента на 1989-а е настъпила сериозна промяна. Преди това медиите не са си падали по термини като криза, катастрофа, катаклизъм, чума или трагедия. Например през осемдесетте думата „криза“ се е появявала в новинарските емисии приблизително толкова често, колкото и думата „бюджет“. Освен това, преди 1989-а, прилагателни като краен, безпрецедентен, ужасяващ са били необичайни за телевизионните репортажи и вестникарските заглавия. Но след това всичко се променя.

— По какъв начин?

— Тези термини стават все по-обичайни. Думата „катастрофа“ се употребява пет пъти по-често през 1995-а, отколкото през 1985-а. А до двехилядната употребата ѝ се удвоява още веднъж. Променят се и темите. Все по-голямо ударение се поставя върху страха, тревогата, опасността, несигурността, паниката.

— И защо нещата се променят точно през 1989-а?

— А. Добър въпрос. *Жизненоважен* въпрос. В повечето отношения 1989-а изглежда нормална година — съветска подводница

потъва близо до Норвегия; площадът Тянанмън в Китай; единайсетте милиона галона петрол, които „Ексон Валдез“ изпусна в залива Принц Уилям; Салман Рушди беше осъден на смърт; Джейн Фонда, Майк Тайсън и Брус Спрингстийн се разведоха през същата година; епископалната църква нае на работа жена-свещеник; Полша призна правото на профсъюзите да стачкуват; „Вояджър“ кацна на Нептун; земетресение в Сан Франциско разруши магистралите; а Русия, САЩ, Франция и Англия извършиха ядрени опити. Година като всички други. Факт е обаче, че началото на подема в използването на думата „криза“ може да бъде установено с достатъчна прецизност и принадлежи на есента на 1989-а. И съвпадението му с падането на Берлинската стена е крайно подозрително. Последното се случи на девети ноември същата година.

Хофман замълча и погледна Евънс многозначително. Изключително доволен от себе си. Евънс каза:

— Съжалявам, професоре. Не виждам връзката.

— И ние не я виждахме. Отначало мислехме, че няма връзка, а е обикновено съвпадение. Но не беше така. Падането на Берлинската стена маркира и края на съветската империя. И края на Студената война, продължила половин век.

Ново мълчание. Нова доза доволство.

— Съжалявам — каза накрая Евънс. — Тогава съм бил на тринайсет години и... — Сви рамене. — Не виждам накъде биете.

— Към идеята за социален контрол, Питър. Към желанието на всяка суверенна държава да упражнява контрол върху поведението на гражданите си, да ги държи в състояние на разумно покорство. Да карат колите си в дясната страна на платното — или в лявата, според случая. Да си плащат данъците. А ние, разбира се, знаем, че социалният контрол се осъществява най-добре чрез страх.

— Страх — повтори Евънс.

— Именно. Цели петдесет години западните нации държаха гражданите си в състояние на постоянен страх. Страх от другата страна. Страх от ядрена война. Комунистическата заплаха. Желязната завеса. Империята на злото. И в комунистическите страни беше същото, само че с обратен знак. Страх от нас. После, съвсем неочаквано, през есента на 1989-а, на всичко това се сложи край. То изчезна в небитието. *Свърши.* Падането на Берлинската стена създаде

вакуум. Вакуум без страх. Природата не търпи вакуума. Нещо трябваше да го запълни.

Евънс се намръщи.

— Искате да кажете, че екологичните кризи са заели мястото на Студената война?

— Това показват данните. Разбира се, сега си имаме радикалния фундаментализъм и 11-и септември, от които да се страхуваме, и те без съмнение са реални основания за страх, но не това имам предвид. Имам предвид, че винаги е налице причина за страх. Причината може и да се променя с времето, но страхът винаги е с нас. Преди тероризма се страхувахме от замърсяването на околната среда. Преди това си имахме комунистическата заплаха. Въпросът е, че макар специфичната причина за страха ни да се променя, ние никога не оставаме без самия страх. Обществото ни е просмукано от страх, във всичките си аспекти. И това е перманентно състояние.

Размърда се на циментената пейка.

— Замисляли ли сте се някога колко удивителна всъщност е културата на западното общество? Индустриалните нации осигуряват на гражданите си безпрецедентна сигурност, здраве и удобства. Средната продължителност на живота се е увеличила с петдесет процента в сравнение с миналото столетие. И въпреки това съвременните хора живеят в унизителен страх. Страх ги е от непознати, от болести, от престъпността, от околната среда. Боят се от домовете, в които живеят, от храната, която ядат, от технологията, която ги заобикаля. Изпадат в паника заради неща, които дори не могат да видят — микроби, химикали, хранителни добавки, замърсители. Станали са боязливи, нервни, неспокойни и депресирани. И още по-озадачаващо — убедени са, че природата на цялата планета се руши. Забележително! Също като при вещиците, и тук се касае за дълбоко вкоренена заблуда — глобална фантазия, достойна за Средновековието. Всичко отива по дяволите и ние трябва да живеем в страх. Удивително. Ще попитате как е било внушено това убеждение у всички? Защото макар да си мислим, че живеем в различни страни — Франция, Германия, Япония, Щатите — ние всъщност обитаваме една и съща страна — Страната на страха. Как е постигнато това?

Евънс не каза нищо. Знаеше, че не е необходимо.

— Е, ще ви кажа как. Преди време — преди вашето време, Питър — гражданите на Запада вярваха, че държавите им се доминират от нещо, наречено „военнопромишлен комплекс“. През шейсетте Айзенхауер предупреди американците за съществуването му, а след две световни войни европейците много добре знаеха какво е това. Само че военноиндустриалният комплекс вече не е основната движеща сила на обществото. В действителност през последните петнайсет години ние се намираме под контрола на един съвсем нов комплекс, много по-могъщ и много по-хипнотичен. Аз го наричам политико-правно-медийен комплекс. ППМ. И основната му цел е да внушава на населението страх — под прикритието на стремеж към по-голяма сигурност.

— Сигурността е важно нещо.

— Моля ви. Западните нации са постигнали легендарна сигурност. Само че хората не мислят така — заради ППМ. А политико-правно-медийният комплекс е могъщ и стабилен именно защото обединява толкова много от обществените институции. Политиците се нуждаят от страха, за да контролират населението. Адвокатите имат нужда от опасността, за да водят дела и да правят пари. Медиите имат нужда от страшни истории, за да си осигурят висок рейтинг. Вzeti заедно, тези три професии са толкова силни, че могат да си въртят бизнеса дори ако страхът е напълно безпочвен. Ако не се основава на никакви факти. Например помислете за силиконовите имплантанти за увеличаване на гърдите.

Евънс въздъхна и поклати глава.

— Имплантанти за гърди?

— Да. Сигурно си спомняте твърденията, че силиконовите имплантанти причиняват рак и автоимунни заболявания. Въпреки статистическите данни, че това не е вярно, станахме свидетели на безбройни телевизионни репортажи и статии, на множество съдебни процеси и дори на политически изслушвания. Производителят, Дау Корнинг, беше принуден да напусне бизнеса, след като плати 3,2 милиарда долара във вид на обезщетения, които съдебните заседатели отсъдиха на ищците и техните адвокати. След четири години неопровержими епидемиологични изследвания показаха извън всяко съмнение, че имплантантите за гърди не причиняват никакви заболявания. Дотогава обаче кризата беше изпълнила

предназначението си и ППМ се беше придвижил напред, една ненаситна машина, търсеца нови страхове. Казвам ви, *това е начинът, по който работи съвременното общество* — чрез постоянното насаждане на страхове. А противодействаща сила не съществува. Няма система за проверка и баланс, няма ограничения върху непрестанното внушаване на страх, един, втори, трети...

— Защото имаме свобода на словото и на пресата.

— Това е класическият отговор на ППМ. По този начин се задържат в бизнеса — каза Хофман. — Но помислете малко. Ако не е редно безпричинно да извикаш „Пожар!“ в претъпкан киносалон, защо да е редно да крещиш „Рак!“ от страниците на „Ню Йоркър“? Когато твърдението не е вярно? Изхарчили сме повече от двајсет и пет милиарда долара, за да опровергаем невярното твърдение, че електропроводите предизвикват рак^[1]. „И какво от това?“, ще кажете вие. Виждам го изписано на лицето ви. Богати сме, мислите си вие, можем да си го позволим. Това са само двајсет и пет милиарда долара. Но истината е, че тези двајсет и пет милиарда долара са повече от *общия* брутен вътрешен продукт на петдесетте най-бедни страни в света. Половината от населението на света живее с по два долара на ден. Така че тези двајсет и пет милиарда долара биха били достатъчни за издръжката на трийсет и четири милиона души в продължение на една година. Или пък биха помогнали на всички умиращи от СПИН хора в Африка. Вместо това ние ги прахосваме с лека ръка заради въображаема заплаха, публикувана в едно списание, което читателите му приемат твърде на сериозно. На което вярват. Това е *безобразно* прахосване на пари. В един друг свят би било престъпно прахосване. Лесно може да си представи човек един нов Нюрнбергски процес — този път за престъпното прахосване на богатството на Запада за глупости — на фона на снимки на мъртвите деца в Африка и Азия, които са пряк негов резултат.

Спря, за да си поеме дъх.

— Най-малкото, налице е недопустимо посегателство срещу морала. И нормално би било нашите религиозни водачи и големите ни хуманитаристи да надигнат глас срещу това прахосничество и ненужната смърт, последвала като резултат. Но да сте чули някой религиозен водач да говори за това? Не. Точно обратното, *те се включват в хора*. Проглушават ни ушите с кампанията си под надслов

„Каква кола би карал Исус?“. Сякаш са забравили, че Исус е изкарал с ритници фалшивите пророци и продавачите на страх от храма.

Започваше наистина да се разпалва.

— Става въпрос за ситуация, която е дълбоко неморална. Отвратителна, ако трябва да кажем истината. Политико-правно-медийният комплекс небрежно загърбва страданията на най-бедните и най-отчаяни човешки същества на планетата ни, за да държи на властостояли се политици, на екран богати водещи, и хитри адвокати в мерцедеси. А, да, и университетски преподаватели във волвота. Да не забравяме за тях.

— Това пък защо? — попита Евънс. — Какво общо имат университетските преподаватели?

— Е, това е тема на друг разговор.

— Няма ли кратка версия? — попита Евънс.

— Всъщност не. По същата причина, поради която вестникарските заглавия не са новини, Питър. Но ще се опитам да бъда кратък. Работата е в следното — през последните петдесет години светът се промени. Сега ние живеем в общество на знанието или на информацията, или както искате го наречете. И това се отрази в огромна степен на нашите университети. Преди петдесет години, ако човек искаше да води, както го наричаха по онова време, „живот на ума“, тоест да бъде интелектуалец, да си изкарва прехраната с умствен труд, трябваше да работи в университет. Нямаше друго място в обществото като цяло. Някои от вестникарските репортери и журналистите в големите списания можеха да се смятат за интелектуални труженици и това е, други нямаше. Университетите привличаха онези, които охотно се отказваха от светските блага в полза на монашеския интелектуален живот, за да въвеждат по-младите поколения в изконните ценности. Интелектуалният труд беше запазена територия на университетите. Днес обаче цели сектори от обществото водят живот на ума. Цялата ни икономика също е базирана на интелектуалния труд. Трийсет и шест процента от всички заети в икономиката работят с главите си. Това е повече от заетите в производството. И когато щатните преподаватели решиха, че повече няма да обучават млади хора, а ще прехвърлят тази задача на докторантите си, които знаеха много по-малко и говореха лош английски — когато това стана, университетите изпаднаха в криза.

Каква беше ползата от съществуването им въобще? Вече бяха изгубили ролята си на интелектуални средища. Не обучаваха младите. Колко теоретични текста върху семиотиката на Фуко могат да бъдат публикувани в рамките на една календарна година все пак? И така година след година? Какво щеше да стане с нашите университети? Имаха ли място в модерната епоха?

Изправи се, сякаш прищипорен от този въпрос. После изведнъж седна отново.

— Случи се това — продължи той, — че през осемдесетте университети ни се трансформираха. Дотогава бастиони на интелектуалната свобода в един свят на безогледен кариеризъм и дребнотемие, дотогава център на сексуална свобода и експерименти, те се превърнаха в най-ограничаващата среда в съвременното общество. Защото имаха нова роля. Те станаха създателите на нови страхове за ППМ. Днес университетите са фабрики за страх. Те изобретяват всички нови ужасии и всички нови социални тревоги. Всички нови ограничителни кодове. Думи, които не бива да се казват. Мисли, които не бива да се мислят. Те произвеждат непресъхващ поток от нови тревоги, заплахи и социални страхове, готови за употреба от политици, адвокати и репортери. Храни, които са вредни за здравето. Поведение, което е неприемливо. Не може да се пуши, не може да се псува, не може да се прави секс, не може да се *мисли*. Само в рамките на едно поколение тези институционални по своята значимост неща бяха изритани извън закона. Наистина забележително. Съвременното Състояние на страх не би могло да съществува, ако университетите не го захранваха. Необходимо е едно специфично неосталинистко мислене, за да се поддържа тази система, а това мислене може да процъфтява само при строго ограничаваща среда, зад затворени врати, там където няма място за развитие. В нашето общество само университетите са създали такава среда — засега. Представата за тези институции като за „либерални“ е жестока шега. Те са фашистки до ядката си, това ви го гарантирам.

Млъкна и посочи към тротоара.

— Онзи там защо се провира през тълпата към нас? Изглежда ми познат.

— Това е Тед Бradли, актьорът — каза Евънс.

— Къде съм го виждал?

— Играе президента по телевизията.
— А, да. Сетих се.
Тед спря пред тях. Беше се задъхал.
— Питър, къде ли не те търсих. Включен ли ти е мобилният?
— Не, защото...
— Сара се опитва да се свърже с теб. Каза, че било важно. Веднага трябва да напуснем града. И си вземи паспорта.
— Ние? Какво общо има това с теб?
— Идвам с вас — каза Тед.

Станаха да тръгват, но Хофман хвана Евънс за ръкава. Беше му хрумнало нещо ново.

— Не стигнахме до *дегенеративната промяна*.

— Професоре...

— Това е следващата стъпка в развитието на нациите-държави. И в действителност вече е налице. Сигурно съзирате иронията. В края на краищата десет години и двайсет и пет милиарда долара по-късно същият богат елит, който изпаднаше в ужас заради рака от електропроводите, сега си купува магнити за глезените и матраците — магнити внос от Япония, в най-добрия случай, най-скъпите — с цел да се наслади максимално на *здравословния ефект на магнитните полета*. Същите магнитни полета — само дето сега не могат да им се наситят!

— Професоре — каза Евънс, — трябва да тръгвам.

— Защо тези хора просто не опрат гръб в екрана на телевизорите си? Или не гушнат някой домакински уред? Всички неща, които преди ги ужасяваха.

— Ще поговорим пак — каза Евънс и издърпа ръката си.

— *Даже здравните* списания продават магнити! Здравословен живот чрез магнитните полета! Лудост! Никой не помни какво е било само преди няколко години! Джордж Оруел! Никой не помни!

— Кой е този? — попита Бродли, когато се отдалечиха. — Май е побъркан, не мислиш ли?

[1] Изчисленията са на научния отдел към Белия дом и включват всички щети от фалшивата паника, в това число обезценяването на

недвижимата собственост и преместването на електропроводите. Цитирано във „Вуду наука“, Парк, стр. 161. (Парк е пряк участник в спора.) — Б.а. [↑](#)

САНТА МОНИКА
СРЯДА, 13 ОКТОМВРИ
10:33

— Доказателствата за катастрофата се намират в ледените недра — четеше монотонно лекторът от подиума. Беше руснак и говореше със силен акцент. — Тези ледени недра от Гренландия показват, че през последните сто хиляди години е имало четири резки климатични промени. Тези промени са настъпили много бързо, в рамките на няколко години. Макар механизмът им все още да се проучва, те показват, че в климата като система могат да съществуват „ефекти на спуська“, при които малки промени — включително и тези, предизвикани от човешката дейност — могат да доведат до катастрофално мащабни ефекти. Ние станахме свидетели на предвестника на такива ефекти през последните дни с отцепването на най-големия айсберга на света и ужасяващите жертви от пороя в американския югозапад. И не е трудно да се предскаже, че ще станем свидетели и на още...

Млъкна, понеже Дрейк забързано се качи на сцената, каза му нещо на ухото и после пак слезе, като си поглеждаше часовника.

— Хъм, моля да ме извините — каза лекторът. — Изглежда, съм си донесъл стара версия на бележките. Компютри! Това беше част от една моя реч от 2001-ва година. Искях да кажа, че отцепването на айсберга през 2001-ва — по-голям от някои американски щати — и непредсказуемото време в световен мащаб, включително и в слънчевия югозапад, предсказват все по-голяма климатична нестабилност. И че всичко това тепърва започва.

Сара Джоунс, застанала назад, разговаряше с Ан Гарнър, съпругата на влиятелен холивудски адвокат и една от основните спомоществователи на НФПР. Ан, както винаги, говореше нонстоп.

— Ще ти кажа какво чух — обясняваше тя. — Чух, че е подета спонсорирана от индустрията кампания неправителствените организации да бъдат дискредитирани. Индустрията се страхува от растящото влияние на природозащитното движение и отчаяно се

стреми да го спре. Постигнахме някои скромни успехи през последните години и това ги подлудява, а и...

— Извинявай — прекъсна я Сара. — Само за минутка. — Обърна се към руснака, който говореше на подиума. Какво бе казал той току-що?

Отиде бързо до дългата маса, където репортерите бяха насядали пред отворените си лаптопи — те получаваха текстовете на речите в реално време.

Погледна над рамото на Бен Лопес, репортера от „Лос Анжелис Таймс“. Бен нямаше да има нищо против — ухажваше я от месеци.

— Здравсти, сладурано.

— Здравсти, Бен. Имаш ли нещо против да погледна?

Тя хвана мишката и върна текста назад.

— Не, разбира се, заповядай. Много хубав парфюм.

Тя прочете:

... могат да съществуват „ефекти на спусъка“, при които малки промени — включително и тези, предизвикани от човешката дейност — могат да доведат до катастрофално мащабни ефекти. Ние станахме свидетели на предвестника на такива ефекти ~~през последните дни е отцепването на най-големия айсберг на света и ужасяващите жертви от пороя в американския югозапад. И не е трудно да се предскаже, че ще станем свидетели и на още...~~

Пред очите ѝ текстът се промени, зачертаното изчезна и бе заменено с нов текст:

... могат да съществуват „ефекти на спусъка“, при които малки промени — включително и тези, предизвикани от човешката дейност — могат да доведат до катастрофално мащабни ефекти. Ние станахме свидетели на предвестника на такива ефекти при отцепването на айсберга през 2001 — по-голям от някои американски щати

— и непредсказуемостта в световен мащаб, включително и в слънчевия югозапад, предсказват все по-голяма климатична нестабилност.

— Господи! — възкликна тя.

— Какво има? — попита Бен.

— Ти видя ли какво каза той?

— Да бе. Горкият. Сигурно е от часовата разлика. Да не говорим, че английският му създава проблеми...

Първоначалния текст вече го нямаше. В архивите щеше да влезе редактираната версия. Но съмнение нямаше — *руснакът бе знаел предварително за айсберга и пороя*. Написал го беше в речта си. И когато бе слязъл от самолета, някой бе забравил да му каже, че това така и не се е случило.

Знаел беше предварително.

Сега обаче записът беше редактиран. Тя хвърли поглед към видеокамерите в дъното на залата — те записваха всичко. Без съмнение казаното щеше да излезе и от видеозаписите.

Копелето му гадно беше знаело предварително.

— Хей — каза Бен, — какво те разстрои толкова?

— После ще ти кажа — отвърна тя. — Обещавам. — Потупа го по рамото и се върна при Ан.

— Та тъкмо ти разправях — каза Ан, — че сме изправени пред една организирана от индустрията кампания, прецизно дирижирана, добре обезпечена финансово и ултрадясна, която има за цел да унищожи природозащитното движение и да го отстрани от пътя си.

След видяното току-що Сара не беше в настроение да търпи повече тези глупости.

— Ан — каза тя. — Минавало ли ти е някога през ума, че може да си свръхподозрителна, да не кажа параноична?

— Не. А дори и параноиците си имат врагове.

— Колко висши изпълнителни директори от индустрията са в борда на НФПР в момента? — попита Сара.

— Ами, не са чак толкова много.

Сара знаеше, че бордът се състои от трийсет души, дванайсет от които бяха от сектора на индустрията. Подобно беше положението във всички съвременни природозащитни организации. През последните двадесет години всички те бяха привлекли представители на индустрията в управлението си.

— Ти пита ли корпоративните членове на директорския борд за тази тайна кампания на индустрията?

— Не — каза Ан. Гледаше я някак странно.

— Смяташ ли — продължи Сара, — че е възможно именно неправителствени организации като НФПР да са замесени в тайна кампания?

— Какви ги говориш? — високомерно попита Ан. — Сара! Ние сме добрите.

— Мислиш ли?

— Да. Убедена съм — каза Ан. — Какво става с теб, Сара?

Санжонг Тапа седеше в колата на паркинга пред конферентната палата с лаптопа на коленете си. Лесно беше влязъл в мрежата, използвана от журналистите, и приемаше текстовете на речите, които директно се запамятаваха на твърдия диск. Беше избрал този режим от страх, че всеки момент може да го открият и да го изхвърлят от мрежата, и в резултат сега разполагаше с пълния текст, включително и редакцията. На Кенър това много щеше да му хареса.

На друг екран Санжонг наблюдаваше сателитните образи от Атлантическия океан при крайбрежието на Флорида. Там се оформяше голям фронт на високо атмосферно налягане, започваше да се завихря и вещаеше началото на ураган. Този ураган нямаше как да не е бил набелязан, но по някаква причина терористите се бяха отказали.

И сега той проследяваше други подозрителни нишки. Кенър се тревожеше най-вече за една малка изследователска подводница, DOEV/2, и обслужващия я кораб „AV Скорпио“. Подводницата и корабът бяха наети от КануКо, корпорация за добив на природен газ със седалище в Калгари, за извършване на проучвания в Тихия океан и по-точно за подводни находища на газ. Корабът беше пристанал в Порт Морсби, Нова Гвинея, преди два месеца, след което беше напуснал

тамошното пристанище и бил забелязан близо до Бугенвил на Соломоновите острови.

Нищо кой знае колко интересно, докато не се разбра, че КануКо не е регистрирана канадска корпорация и не притежава други активи освен уеб сайт и уеб адрес. Собственик на сайта беше КануКо Лийзинг Корп, още една несъществуваща компания. Плащанията по наема се превеждаха от сметка на Каймановите острови, в евро. Сметката беше на името на „Сеизмични замервания“, също от Калгари, и със същия пощенски адрес като КануКо.

Явно двете бяха едно и също нещо. И именно „Сеизмични замервания“ първоначално се бяха опитали да наемат подводница. И най-вероятно бяха причинили смъртта на Нат Деймън във Ванкувър.

В момента няколко правителствени агенции във Вашингтон преравяха сателитните карти и се опитваха да открият „AV Скорпио“ някъде из Соломоновите острови. Само че там в момента имаше значителна облачна покривка и преминаващите сателити още не бяха открили местоположението на кораба.

Това беше повод за тревога само по себе си. Навеждаше на мисълта, че корабът вече се е прикрил по някакъв начин, най-вероятно в покрит док.

Някъде в Тихия океан.

А Тихият океан беше голям.

Също толкова тревожен беше фактът, че корабът беше отплавал най-напред за Ванкувър, където беше качил на борда си трийсет тона „индустриално оборудване“ в палети от по пет тона. Канадското правителство решило, че компанията незаконно транспортира автомобили, и постановило отварянето на един палат. Вместо автомобили обаче митничарите открили някакво сложно оборудване, което вписали като „дизелови генератори“.

Генератори!

Санжонг не знаеше какво има в сандъците, но беше сигурен, че не са дизелови генератори. Защото нямаше причина да ходиш чак във Ванкувър за няколко генератора. Ето защо беше тревожно...

— Хей! Ти!

Вдигна глава и видя двама служители от охраната да вървят през паркинга към колата му. Явно бяха засекли неправомерния му достъп

до мрежата. Време беше да се изнася. Той завъртя ключа, запали и потегли, като махна весело на охранителите.

— Сара? Какво ти става?

— Нищо, Ан. — Сара разтърси глава. — Просто мислех.

— За какво? И какво искаш да кажеш с това, че съм параноична?

— Ан сложи ръка на рамото ѝ. — Виж. Честно да ти кажа, малко се притеснявам за теб.

Сара си помисли: „А аз се притеснявам за теб“.

В интерес на истината в момента нея я побиваха параноични тръпки. Плъзна поглед из залата и срещна очите на Дрейк. Той я гледаше втренчено от другия край на помещението. От колко време? Беше ли я видял да отива при масата на репортерите? Беше ли се досетил за причината? Знаеше ли, че тя знае?

— Сара — каза Ан и я разтърси за ръката.

— Виж, наистина съжалявам, но трябва да тръгвам.

— Сара. Зле ли ти е?

— Нищо ми няма. — Тя понечи да тръгне към изхода.

— Ще дойда с теб.

— Недей.

— Но...

— Имам нужда да остана за малко сама — каза Сара.

— Така ли се отнасяш с приятелите си? — възкликна Ан. — Не, скъпа. Някой трябва да се погрижи за теб, това поне е ясно. Ще дойда с теб.

Сара въздъхна.

Николас Дрейк гледаше как Сара излиза от залата. Ан тръгна с нея, точно както ѝ беше казал. Ан беше упорита и искрено отдадена на каузата. Сара не можеше да се мери с нея, освен ако буквално не си плюеше на петите. Но ако го направеше... е, тогава трябваше да преминат към по-строги мерки. Моментът беше критичен и понякога строгите мерки бяха наложителни. Също като на война.

Дрейк все пак мислеше, че няма да се стигне до крайни мерки. Вярно, Кенър бе успял да осуети първите две събития, и то защото

онези от ПОФ бяха банда аматьори. Запазената им марка „направи си сам“ в комплект с ученическата им спонтанност не бяха подходящи за изискванията на съвременните медии. Дрейк го беше казвал на Хенли сто пъти. Хенли не го смяташе за важно — притесняваше се само за отричането на отговорност. Е, НФПР определено можеше да отрече, че има каквато и да било връзка с ПОФ. Некадърници с некадърници!

Последното събитие беше различно обаче. Първо, беше планирано много по-внимателно — не би могло иначе — и второ, беше в ръцете на професионалисти. Кенър никога не би могъл да го осуети. Дори не би могъл да стигне там навреме, помисли си Дрейк. А с Тед Брадли и Ан Дрейк разполагаше с достатъчно очи и уши, които да следят напредъка на противника. А за всеки случай беше подготвил и още изненади за Кенър.

Отвори телефона си, набра номера на Хенли и каза:

— Покрити са.

— Добре.

— Ти къде си?

— Каня се да съобща новината на В. Тъкмо спирам пред къщата му.

Кенър наблюдаваше през бинокъла как сребърното порше кабриолет завива по алеята на крайморската вила. Висок мъж в синя риза за голф и кафеникави панталони слезе от колата. Беше с бейзболна шапка и тъмни очила, но Кенър веднага го позна — Хенли, шефът на връзки с обществеността към НФПР.

Това затваряше кръга. Той остави бинокъла на оградата и се замисли за последствията.

— Знаете ли кой е този, сър? — попита младият агент от ФБР, който стоеше до него.

— Да — каза Кенър. — Знам кой е.

Стояха на скалите на Санта Моника с изглед към плажа и океана. Тук плажната ивица беше широка няколкостотин метра, от брега до велосипедната алея. После следваше редица къщи, построени нагъсто по протежение на крайбрежната магистрала. После шест платна ревящ трафик.

Макар да бяха до магистралата, къщите тук бяха феноменално скъпи — по двайсет-трийсет милиона всяка, така се говореше, а може би и по повече. Обитаваха ги едни от най-богатите хора в Калифорния.

Хенли вдигна платнения гюрук на поршето. Движенията му бяха прецизни, почти педантични. После отиде при портата и позвъни. Къщата, пред която стоеше, беше ултрамодерна, цялата от извито стъкло. Блестеше като бижу под лъчите на ранното слънце.

Хенли влезе. Портата се затвори зад него.

— Май не ви интересува кой влиза в къщата — каза агентът от ФБР.

— Точно така — каза Кенър. — Не ме интересува.

— Не искате списък кой...

— Да.

— Но това може да се окаже...

— Не — каза Кенър. Хлапето искаше да е полезно, но само го дразнеше. — Всичко това не ме интересува. Искam само да знам кога ще се изнесат всички.

— В смисъл, на ваканция или нещо такова?

— Да — каза Кенър.

— Ами ако оставят някоя домашна помощница?

— Няма да оставят — каза Кенър.

— Сигурен съм, че ще оставят, сър. Хора като тях винаги оставят някой да наглежда къщата.

— Не — каза Кенър. — Тази къща ще се опразни. Всички ще се изнесат.

Хлапето се намръщи.

— Всъщност чия е къщата?

— Собственост е на В. Алън Уили — каза Кенър. Нямахте причина да не му каже. — Филантроп.

— И той какво, с мафията ли се е забъркал?

— Може и така да се каже. Нещо като рекет срещу защита.

— Има смисъл — каза хлапето. — Никой не изкарва толкова много пари току-така, ако ме разбирате.

Кенър каза, че го разбира. Всъщност историята на В. Алън Уили беше типична американска история. Ал Уили започнал с верига магазини за евтино облекло, внасял дрехи, шити в Третия свят, и ги продавал в западните градове на трийсет пъти по-висока цена. След

десет години продал компанията си за четиристотин милиона долара. Малко след това станал (по собствените му думи) радикален социалист, кръстоносец за един устойчив свят и поборник за екологична справедливост.

И сега атакуваше експлоататорските предприятия, от които бе натрупал богатството си, с парите, спечелени от тях. Беше пламенен и праведен и с „В“-то прибавено пред името си — запомнящ се. Атаките му често принуждаваха компаниите да се оттеглят от предприятията си в Третия свят — и след това те биваха поглъщани от китайски корпорации, които плащаха на местните работници още по-малко. По този начин В. Алън Уили експлоатираше работниците двойно — веднъж, като бе натрупал собственото си богатство, и втори път, за да успокои съвестта си за тяхна сметка. Той беше поразително красив мъж и далеч не глупав, а просто самовлюбен и непрактичен самарянин. Напоследък се говореше, че пишел книга за предпазния принцип в отношението ни към околната среда.

Основал беше и фондацията „В. Алън Уили“, която подкрепяше каузата на екологичната справедливост чрез десетки организации, включително и НФПР. И беше достатъчно важен, за да му идва Хенли на крака.

— Значи е богат природозащитник, така ли? — попита хлапето от ФБР.

— Точно така — каза Кенър.

Хлапето кимна.

— Добре. Но още не мога да схвана. Защо смятате, че един богаташ би оставил къщата си празна?

— Това не мога да ти кажа — отговори Кенър. — Но ще го направи. И аз искам да знам кога точно. — Подаде визитка на агента. — Обади се на този номер.

Хлапето погледна визитката.

— И това е всичко?

— Това е всичко — каза Кенър.

— И кога ще стане това?

— Скоро — каза Кенър.

Телефонът иззвъня тихо. Той го отвори. Беше съобщение от Санжонг.

„НАМЕРИЛИ СА АУ СКОРПИО“.

— Трябва да тръгвам — каза Кенър.

МАГИСТРАЛА 405
СРЯДА, 13 ОКТОМВРИ
12:22

— Глупости — каза Тед Брадли. Седеше до Евънс, който шофираше към Ван Нюис. — Не може само ти да се забавляваш, Пиетро. Знам, че от цяла седмица ходиш на тези тайни екскурзии. Този път идвам и аз.

— Не можеш да дойдеш, Тед. Няма да ти позволят.

— Остави това на мен, става ли? — Брадли се ухили до уши.

Какво ставаше? Брадли се беше лепнал за него и само дето не го държеше за ръчичка. Питър така и не бе успял да го разкара.

Телефонът му иззвъня. Беше Сара.

— Къде си?

— Почти на летището. Тед е с мен.

— Аха — каза тя по начин, който намекваше, че не може да говори свободно. — Ние пък току-що пристигнахме на летището. Изглежда, има проблем.

— Какъв проблем?

— Законов.

— Това пък какво означава? — попита Евънс. Но в същото време свърна от пътя към портала за пистата и видя със собствените си очи.

Хърб Лоуенстайн стоеше на пистата с осем охранители. И изглежда, запечатваше вратите на Мортъновия самолет.

Евънс слезе от колата.

— Какво става, Хърб?

— Запечатваме самолета — отвърна Хърб, — както го изисква законът.

— Кой закон?

— Завещанието на Джордж Мортън се легализира в момента, в случай че си забравил, включително всичките му банкови сметки и недвижима собственост, които трябва да бъдат запечатани, докато чакат федералната оценка на данък наследство. Този самолет ще

остане запечатан, докато оценката не бъде готова. Шест до девет месеца, смятано от момента.

В този момент се появи и Кенър. Слезе от колата си, представи се и каза:

— Значи е заради легализацията.

— Точно така — потвърди Лоуенстайн.

— Изненадан съм, че го казвате.

— Защо? Джордж Мортън е покойник.

— Сериозно? Не знаех.

— Открили са тялото му вчера. Евънс и Брадли го разпознаха.

— И патологът е потвърдил?

Лоуенстайн се поколеба за част от секундата.

— Предполагам.

— Предполагате? Не сте ли получили документи от патолога?

Аутопсията е извършена снощи.

— Ами...

— Мога ли да видя документите?

— Те... те са в офиса.

— Мога ли да ги видя? — повтори Кенър.

— Това само би причинило ненужно забавяне на работата ми тук.

— Лоуенстайн се обърна към Евънс. — Ти разпозна ли тялото на Мортън, или не?

— Разпознах го — каза Евънс.

— А ти, Тед?

— Ми да — каза Брадли. — И аз. Той си беше. Джордж. Горкичкият.

Кенър се обърна към Лоуенстайн.

— Въпреки това бих искал да видя заключението на патолога.

— Нямате основание за такава молба и аз официално я отхвърлям — изсумтя Лоуенстайн. — Аз съм старшият адвокат по легализацията на завещанието. Пак аз съм изпълнителят му и вече ви казах, че документите са в офиса ми.

— Чух ви — каза Кенър. — Но доколкото си спомням, необоснованото обявяване на заповест при изпълнение на завещание се счита за измама. Това би било твърде сериозна грешка за правист като вас.

— Вижте — започна Лоуенстайн, — не знам каква игричка играете...

— Просто искам да видя документа — спокойно каза Кенър. — В диспечерската кабина има факс, ей там. — Той посочи една близка сграда. — Само за няколко секунди документът може да пристигне тук и с това проблемът ще се разреши съвсем лесно. Или пък можете да се обадите в патологията в Сан Франциско и да ви потвърдят, че тялото действително е разпознато.

— Но тук имаме двама очевидци, които...

— Живеем във време на ДНК тестове — каза Кенър и си погледна часовника. — Препоръчвам ви да се обадите. — Обърна се към служителите от охраната. — А вие отворете самолета.

Охранителите изпаднаха в недоумение.

— Господин Лоуенстайн?

— Изчакайте малко, по дяволите — каза Лоуенстайн и ядосано тръгна към диспечерската кабина, като вдигна телефона си до ухото в движение.

— Отворете самолета — каза Кенър, отвори портфейла си и показва значката си на охраната.

— Слушам, сър — отговориха те в хор.

Пристигна още една кола и Сара слезе заедно с Ан Гарнър.

— Какво е станало? — попита Ан.

— Дребно недоразумение — каза Кенър, след което ѝ се представи.

— Знам кой сте — каза тя със зле прикрита враждебност.

— Така си и мислех — каза Кенър с усмивка.

— И трябва да кажа — продължи тя, — че именно заради хора като вас — умни, безскрупулни и неморални — околната ни среда е в такова трагично състояние. Така че дайте да се разберем още сега. Аз не ви харесвам, господин Кенър. Не ви харесвам като личност и не харесвам онова, което правите, не харесвам и гледната ви точка.

— Интересно — каза Кенър. — Може би някой ден ще можем да си поговорим надълго и нашироко какво точно не ѝ е наред на околната ни среда и кой точно е виновен за трагичното ѝ състояние.

— Когато кажете — ядно отсече тя.

— Добре. Имате ли правна подготовка?

— Не.

— Научна?

— Не.

— С какво се занимавате?

— Работех като продуцент на документални филми. Преди да напусна, за да се посветя на семейството си.

— Аха.

— Но съм дълбоко отдадена на екологичното движение — заяви тя. — Чета всичко. Всеки вторник чета научната притурка на „Ню Йорк Таймс“ *от кора до кора*, Също „Ню Йоркър“ и „Ню Йорк Ривю“. Изключително добре информирана съм.

— Е — каза Кенър, — тогава очаквам с нетърпение разговора ни. Пилотите чакаха портала да се отвори и да пропусне колата им.

— Мисля, че след няколко минути можем да тръгнем — каза Кенър. Обърна се към Евънс. — Защо не поговориш с господин Лоуенстайн, за да потвърди, че няма проблем.

— Добре — каза Евънс и тръгна към диспечерския офис.

— Просто за да знаете — уведоми го Ан, — ние ще дойдем с вас. Ние с Тед.

— За мен ще е удоволствие — отвърна Кенър.

Евънс свари Лоуенстайн изгърбен над един телефон в задната стаичка, запазена за пилотите.

— Нали ти казвам, онзи няма да се хване, иска документите — тъкмо казваше Лоуенстайн. След кратка пауза продължи: — Виж, Ник. Нямам намерение да си губя разрешителното заради това. Той е завършил право в Харвард.

Евънс почука на вратата и попита:

— Можем ли вече да тръгваме?

— Момент — каза Лоуенстайн в слушалката и я закри с ръка. — Веднага ли Тръгвате?

— Да. Освен ако не разполагаш с документите...

— Изглежда, има някакво объркване с точния статут на собствеността.

— Значи тръгваме, Хърб.

— Добре, добре.

И каза по телефона:

— Тръгват, Ник. Ако искаш да ги спреш, направи го сам.

Всички се настаняваха в салона на самолета. Кенър им раздаде по един лист.

— Какво е това? — попита Брадли и хвърли поглед към Ан.

— Декларация за освобождаване от отговорност — каза Кенър.

Ан четеше на глас:

— ... не носи отговорност в случай на смърт, сериозни телесни повреди, инвалидност, загуба на крайници... *Загуба на крайници?!*

— Точно така — потвърди Кенър. — Трябва да разберете, че отиваме на изключително опасно място. Горещо съветвам и двама ви да не идвате. Но ако решите да пренебрегнете съвета ми, трябва да подпишете това.

— Къде отиваме? — попита Брадли.

— Не мога да ви кажа, преди самолетът да е излетял.

— Защо е опасно?

— Не искате да подпишете декларацията ли? — попита Кенър.

— По дяволите! — Брадли надраска подписа си.

— Ан?

Ан се поколеба, прехапа устна и подписа.

Пилотът затвори вратите. Двигателите заръмжаха и самолетът почна да набира скорост по пистата. Стюардесата попита какво ще искат за пиене.

— Бяло вино. „Пулини-Монтраше“ — каза Евънс.

— Къде отиваме? — попита Ан.

— На един остров близо до Нова Гвинея — каза Кенър.

— Защо?

— Там има проблем, който трябва да се реши.

— Нещо по-конкретно няма ли да ни кажете?

— За момента — не.

Самолетът се издигна над облачния пласт, обвил Лос Анжелис, и полетя на запад над Тихия океан.

НА ПЪТ
СРЯДА, 13 ОКТОМВРИ
16:10

Когато Дженифър Хейнс се премести в предната част на салона да подремне и моментално заспа, Сара си отдъхна. Само че присъствието на Ан и Тед я караше да се чувства неловко. Разговорът не вървеше — Кенър не казваше почти нищо. Тед пиеше като за последно. По едно време каза на Ан:

— Просто за да знаеш, господин Кенър не вярва в нищо от онова, в което вярват нормалните хора. Дори в глобалното затопляне. Или в Киото.

— Естествено, че няма да вярва на споразумението от Киото — каза Ан. — Той е маша на индустрията. Представлява интересите на въгледобива и петролната промишленост.

Кенър не каза нищо. Просто ѝ подаде визитката си.

— Институт за анализ на риска — прочете Ан на глас. — Ето нещо ново. Ще го прибавя към списъка си с десни институции под прикритие.

Кенър не каза нищо.

— Защото *всичко* това е дезинформация — продължи Ан. — Изследванията, пресконференциите, брошурите, уеб сайтовете, организираните кампании, клеветите на големите пари. От мен да знаете, индустрията получи *оргазъм*, когато САЩ не подписа споразумението от Киото.

Кенър потърка брадичката си и не каза нищо. Затова пък Ан не спираше:

— Ние сме най-големият замърсител на света, а правителството ни не прави нищо по въпроса.

Кенър се усмихна мило.

— И сега Съединените щати са международен парий, изолирани от останалия свят и справедливо презирани, защото не подписахме споразумението от Киото за действие срещу един глобален проблем.

Продължи да го дразни в същия дух и накрая, изглежда, на Кенър му писна.

— Разкажете ми за Киото, Ан — каза той. — Защо трябваше да го подпишем?

— Защо ли? Защото имаме моралното задължение да се присъединим към останалия цивилизован свят в съкращаването на емисиите на въглероден двуокис под нивата от 1990-а.

— И какъв би бил ефектът на това споразумение?

— Това целият свят го знае. Това би понижило глобалните температури през 2100 година.

— С колко?

— Не знам накъде биете.

— Не знаете ли? Отговорът е добре известен. Ефектът от Киото би бил намаление с четири стотни от градуса по Целзий през 2100-та година. Четири стотни. Оспорвате ли това заключение?

— Определено. Четири какво? Стотни от градуса? Това е смешно.

— Значи не вярвате, че това ще е резултатът от споразумението от Киото?

— Е, може би защото САЩ така и не го подписаха...

— Не, това би бил ефектът, ако го бяхме подписали. Четири стотни от градуса.

— Не — каза тя и поклати енергично глава. — Това не го вярвам.

— Тази цифра беше публикувана многократно в различни научни списания. Мога да ви дам отпратки^[1].

Брадли вдигна чашата си към Ан и каза:

— Този човек е пълен с отпратки, да ти кажа.

— В противовес на празната риторика, да. Такъв съм — каза Кенър и кимна.

Брадли се оригна.

— Четири стотни от градуса? За сто години? Егати глупостите.

— Така изглежда.

— Нали това казах — сопна му се Брадли.

— Но Киото е само първата стъпка — каза Ан, — и точно това е важното. Защото ако вярвате в предпазния принцип, както вярвам аз...

— Не знаех, че целта на Киото е да направи първата стъпка — каза Кенър. — Мислех, че целта му е да намали глобалното затопляне.

— Е, така е.

— Тогава защо да се подписва споразумение, което няма да постигне целта си? Което на практика няма да доведе до никакъв резултат?

— Това е първа стъпка, както казах.

— Кажете ми — вярвате ли, че е възможно да се намали количеството на въглеродния двуокис?

— Разбира се. Има толкова много видове алтернативни енергийни източници, които само чакат да бъдат въведени в практиката. Слънчевата енергия, вятърната, геотермалната, от обработката на отпадъци...

— Том Уигли и екип от седемнайсет учени и инженери от целия свят направиха внимателно проучване и стигнаха до заключението, че не е възможно. Докладът им беше публикуван не къде да е, а в „Сайънс“. Казват, че не съществува позната технология, способна да намали емисиите на въглероден двуокис или дори да ги задържи на нива многократно по-високи от днешните. Правят извода, че слънчевата, вятърната и дори ядрената енергия няма да са достатъчни да се разреши проблемът. Казват, че е необходима една напълно нова и неоткрита още технология^[2].

— Това е безумно — каза Ан. — Амъри Ловинс обясни всичко още преди двайсет години. Слънчева и вятърна енергия, опазване на околната среда, енергийна ефективност. Никакъв проблем.

— Очевидно има проблем. Ловинс предсказа, че до две хилядната година трийсет и пет процента от енергията на САЩ ще идва от алтернативни източници. В действителност процентите са шест.

— Защото няма достатъчно субсидии.

— Нито една страна по света не произвежда трийсет и пет процента възстановима енергия, Ан.

— Но страни като Япония се справят много по-добре от нас.

— В Япония възстановимата енергия е пет процента. В Германия — пет процента. В Англия — два.

— Дания.

— Осем.

— Е — каза тя, — това значи само, че имаме още да работим по въпроса.

— Безспорно. Вятърните комплекси насичат птиците на парчета, така че може би няма да станат особено популярни. Но слънчевите панели биха свършили работа. Безшумни, ефективни...

— Слънчевата енергия е нещо велико — каза тя.

— Да — каза Кенър. — И ни трябва само около двацет и седем хиляди квадратни километра панели. Покрием ли щат Масачузетс със слънчеви панели, и готово. Разбира се, до 2050-а енергийните ни нужди ще се утроят, така че Ню Йорк може би ще е по-подходящ.

— Или Тексас. Кой ли се интересува от Тексас — каза Ан.

— Ето че намерихте разрешението. Покрийте десет процента от Тексас и сте в бизнеса. Макар че — добави той — тексасците сигурно биха предпочели най-напред да се покрие Лос Анжелис.

— Подигравате ми се.

— Ни най-малко. Нека е Невада. И без това там има само пустиня. Но на мен ми е любопитно какъв е личният ви опит с алтернативната енергия. Самата вие, Ан? Използвате ли алтернативни източници?

— Да. Басейнът ми се отоплява със слънчева енергия. Домашната ми помощница кара хибрид.

— А вие какво карате?

— Е, на мен ми трябва по-голяма кола заради децата.

— Колко голяма?

— Ами, карам спортен джип. Понякога.

— А жилището ви? Имате ли слънчеви панели за електричеството?

— Е, виках консултанти да огледат. Само че Джери — съпругът ми — каза, че ще е прекалено скъпо да се инсталират. Но аз не съм се отказала.

— А уредите ви...

— Всичките са енергоспестяващи. Всичките.

— Това е добре. Колко е голямо семейството ви?

— Имам двама сина. На седем и на девет.

— Чудесно. Колко е голяма къщата ви?

— Не знам точно.

— Колко квадратни метра?

Тя се поколеба.

— О, по дяволите, кажи му, Ан — намеси се Бадли. — Има огромна къща. Сигурно има хиляда, хиляда и петстотин квадратни метра. Абсолютно прекрасна къща. А да видиш парка около нея! Сигурно е акър, акър и половина. Поливачките работят денонощно. А оформлението — думи нямам. Но пък там непрекъснато гостуват важни хора, които трябва да дадат своята лепта за добри каузи. Коктейлите й винаги са първокласни.

Кенър я погледна.

— Хиляда и триста — каза Ан. — Квадратни метра.

— За четирима: души? — каза Кенър.

— Е, свекърва ми също живее при нас понякога. А да не забравяме и за домашната помощница отзад.

— А имате ли и друг дом? — попита Кенър.

— Мамка му, два има — каза Бадли. — Има страхотна къща в Аспен и още една в Мейн.

— Те са ни по наследство — каза Ан. — Моят съпруг...

— А и онзи апартамент в Лондон — каза Бадли, — той ваш ли е, или е служебен на мъжа ти?

— На компанията е.

— А как пътувате? — попита Кенър. — Използвате ли частни самолети?

— Е, не че *имаме* собствен самолет, но ползваме услугите на приятели. Които и без това пътуват. Ние сме просто пасажери, за да не летят самолетите полупразни. Кое е *добре*.

— Разбира се — каза Кенър. — Но трябва да призная, че съм малко объркан относно философията...

— Вижте — прекъсна го тя във внезапен пристъп на гняв. — Живея в среда, където трябва да поддържам определен стандарт. Това е необходимо за бизнеса на съпруга ми, а и... а къде живеете вие, между другото?

— Имам апартамент в Кеймбридж.

— Колко е голям?

— Сто квадрата. Нямам кола. Летя с евтина класа.

— Не ви вярвам — каза тя.

— По-добре му повярвай — посъветва я Бадли. — Този човек знае какво...

— Млъкни, Тед — сопна му се Ан. — Пиян си.

— А, не, още не съм — каза той, явно засегнат.

— Не ви съдя, Ан — тихо каза Кенър. — Знам, че сте отдадена на каузата си. Просто се опитвам да разбера каква е реалната ви позиция по отношение на околната среда.

— Позицията ми е, че човешките същества загряват планетата и я тровят, и че имаме морални задължение към биосферата — към всички животни и растения, които загиват, и към неродените ни деца и внуци — да овладеем навреме тези катастрофални промени. — Облегна се назад и кимна решително.

— Значи моралните ни задължения са към други — други животни, растения, други хора.

— Именно.

— И трябва да направим това, което е в техни интерес?

— В интерес на всички ни.

— Да приемем, че което е в техни интерес, не е в наш. Обикновен конфликт на интереси.

— Всяко същество има право да живее на планетата.

— Не е възможно да вярвате в това — каза Кенър.

— Напротив, вярвам. Всяко живо същество.

— Дори маларийният паразит?

— Е, и той е част от природата.

— Това означава ли, че сте против изкореняването на детския паралич и едрата шарка? Те също са били част от природата.

— Е, мога само да кажа, че това е част от арогантното отношение на човечеството — да променя света според целите си. Един задвижван от тестостерона импулс, който жените не споделят...

— Не ми отговорихте — прекъсна я Кенър. — Смятате ли, че не е трябвало детският паралич и едрата шарка да бъдат изкоренени?

— Играете си с думите.

— Едва ли. Неестествено ли е да променяш света според нуждите си?

— Разбира се. Това е вмешателство в природата.

— Виждали ли сте някога термитник? Или вир, заприщан от строителната дейност на бобрите? Тези същества променят драстично околната среда, което се отразява на много други създания. И тяхното ли е вмешателство в природата?

— Термитниците не са заплаха за света — каза тя.

— Може да се спори. Общото тегло на термитниците надвишава общото тегло на всички хора по света. Ако трябва да бъдем точни — надвишава го хиляда пъти. Знаете ли колко метан произвеждат термитниците? А метанът е по-силен парников газ от въглеродния двуокис.

— Това става нетърпимо — каза Ан. — Вие обичате да спорите, а аз не. Аз просто искам да направя света едно по-добро място. А сега мисля да почета списание. — Премести се в предната част на салона и седна с гръб към Кенър.

Сара остана на мястото си.

— Намеренията й са добри — каза тя.

— За разлика от информацията й — отвърна Кенър. — Истинска рецепта за катастрофа.

Тед Брамбли се размърда. Беше наблюдавал спора между Кенър и Ан. Харесваше Ан. Беше почти сигурен, че е спал с нея. Когато пиеше, понякога му се губеха някои неща, но имаше някакъв смътен и много приятен спомен с Ан и предполагаше, че това е причината.

— Мисля, че бяхте груб — каза с президентския си тон. — Защо трябва да наричате жена като Ан „рецепта за катастрофа“? Тя е искрено загрижена за тези неща. Посветила е живота си на тях, буквално.

— И какво от това? — попита Кенър. — Загрижеността няма нищо общо. Желанието да вършиш добро няма нищо общо. Единствено важни са *знанието и резултатите*. Тя не разполага със знанието — и което е още по-лошо, не го знае. Хората не знаят как да направят нещата, които тя вярва, че трябва да се направят.

— Като какво например?

— Като управлението на околната среда. Не знаем как се прави.

— Какво говорите? — възкликна Брамбли и размаха ръце. — Това са глупости. Разбира се, че можем да управляваме околната среда.

— Сериозно? Знаете ли нещо за историята на парк Йелоустоун? Първият национален парк?

— Бил съм там.

— Не това ви попитах.

— Не можете ли да карате по същество? — сопна се Бродли. — Малко е късно за викторинки, професоре. Ако се сещате какво имам предвид?

— Добре тогава, аз ще ви разкажа историята му.

Йелоустоун парк, обясни той, бил първият район в историята на света, отделен като природен резерват. Районът около река Йелоустоун в Уайоминг отдавна си бил спечелил слава с великолепната си природа. Люис и Кларк го възпели в песните си. Художници като Бирсайд и Морън го рисували. А новата Северна тихоокеанска железница имала нужда от красиви пейзажи, които да привлекат туристи на запад. Така че през 1872-ра, донякъде заради натиска на железницата, президентът Юлисис Грант създал Национален парк Йелоустоун на площ от два милиона акра.

Имало само един проблем, на който не било обърнато внимание нито тогава, нито по-късно. Никой нямал опит, никакъв опит, в управлението на един резерват. Дотогава не била възниквала подобна нужда. И хората приели, че е много по-лесно, отколкото се оказало в действителност.

Когато Теодор Рузвелт посетил парка през 1903-та, видял земя, гъмжаща от дивеч. Имало хиляди лосове, бизони, черни мечки, сърни, пуми, гризлита, койоти, вълци и муфлони. По онова време вече имало правила мястото да бъде оставено на самотек. Малко след това било създадено Управлението на парковете, нова бюрократична институция, чието единствено предназначение било да поддържа парка в първоначалното му състояние.

Ала само след десет години гъмжащата от дивеч земя, която видял Рузвелт, вече я нямало, изчезнала била завинаги. Единствено заради парковите управители — които трябвало да опазят парка в девственото му състояние. Те предприели серия от мерки, които уж били в интерес на резервата и неговите обитатели. Само че сгреслили.

— Е — каза Бродли, — знанията ни са се разширили с времето...

— Не, не са — каза Кенър. — Точно това имам предвид. Днес неуморно твърдим, че знаем повече отпреди, но фактите не го

потвърждават.

А фактите били следните: първите паркови управители погрешно вярвали, че лосовете са на изчезване. И се опитали да увеличат стадата лосове в резервата, като елиминират хищниците. За тази цел изпозастреляли и отровили всички вълци в района. И забранили на индианците да ловуват на територията на резервата, макар че Йелоустоун бил традиционен ловен район.

Защитени по този начин, стадата лосове се разраснали и изяли такива огромни количества определени храсти и треви, че екологията на района започнала да се променя. Лосовете изяли храсталаците, от които бобрите строели язовирите си, и в резултат бобрите изчезнали. Точно тогава управителите открили, че бобрите са жизненоважни за цялостния воден баланс на района.

Когато бобрите изчезнали, ливадите изсъхнали; пъстървата и видрите изчезнали; почвената ерозия се засилила и екологията на парка се променила още повече.

До двайсетте години вече било повече от ясно, че има твърде много лосове, и рейнджърите започнали да ги отстрелват масово, с хиляди. Само че промяната в растителната екосистема изглеждала окончателна — старият коктейл от дървета и треви не се върнал.

Станало ясно също, че индианските ловци от стари времена са оказвали ценно екологично влияние върху парковите земи, ограничавайки популациите на лосовете и бизоните. Това закъсняло разбиране дошло като част от по-широкото разбиране, че индианците до голяма степен са оформили така наречената „недокосната дива природа“, която заварили първите бели хора, когато пристигнали в Новия свят. „Недокоснатата дива природа“ изобщо не била такава. Човешките същества в Северна Америка имали огромно влияние върху околната среда в продължение на хиляди години — палели тревата, променяли горите, разреждали определени животински популации, а други ловували до степен на изчезване.

Стигнало се до извода, че забраната индианците да ловуват в резервата е била грешка. Но тя била само една от многото грешки, които парковите управители продължавали да допускат поколение след поколение. Мечките гризли първо били защитени, после избити.

Вълците били избити, после внесени отвън. Изследванията на животинските популации чрез теренни проучвания и радиояки били преустановени, а след това подновени, когато определени видове били обявени за застрашени от изчезване. Въведена била политика за предотвратяване на горските пожари, без да се разбират регенеративните ефекти на пожарите. Когато тази политика била отречена, хиляди акри били изгорени и мащабните пожари произвели такава горещина, че почвата се стерилизирала и се наложило горите да бъдат засаждани изкуствено. През седемдесетте била развъдена дъговата пъстърва, която скоро унищожила всички местни видове пъстърви.

И така нататък.

И още.

— На практика — каза Кенър — това е историята на една некомпетентна, неука и катастрофално груба намеса, последвана от опити да се поправи намесата, последвани от опити да се поправят щетите, нанесени от поправките, също толкова драматични, колкото всеки разлив на петрол или токсично сметище. Само дето в този случай липсва злата корпорация или разчитащата на изкопаеми горива икономика, които да обвиним. Тази катастрофа е била причинена от природозащитници, натоварени със задачата да защитят дивата природа, които правели една след друга ужасни грешки — и едновременно с това доказали колко малко са познавали и разбирали околната среда, която е трябвало да защитят.

— Това е нелепо — каза Брадли. — Ако искаш да опазиш дивата природа, просто я пазиш и толкова. Оставяш я на мира и чакаш природното равновесие да си каже тежката дума. Нищо повече не е необходимо.

— Дълбоко грешите — каза Кенър. — Пасивната протекция — да оставиш нещата на самотек — не запазва статуквото в природата, точно както не го запазва и в задния ви двор. Светът е жив, Тед. Нещата са в постоянно движение. Видовете печелят, губят, ту са във възход, ту в упадък, превземат чужди територии или биват превземани. Като оградиш няколко хектара дива природа, не я замразяваш в сегашното ѝ състояние, точно както ако заключиш децата си в стаята,

те няма да спрат да растат. Нашият свят е свят на промяна и ако искаш да запазиш една земя в определено състояние, трябва първо да решиш какво да е състоянието и след това активно, дори агресивно, да го управляваш.

— Но нали казахте, че не знаем как се прави.

— Точно така. Не знаем. Защото всяко действие води до промяна в околната среда, Тед. А всяка промяна е за сметка на дадено растение или животно. Неизбежно е. Запазването на старите гори, за да се помогне на петнистата сова, означава къртландското коприварче и други птици да бъдат лишени от младите гори, които предпочитат. Безплатен обяд не съществува.

— Но...

— Няма но, Тед. Назовете ми едно действие, което има само положителни последици.

— Добре. Забраната на хлорфлуоровъглеродите заради озоновия слой.

— Това се отрази зле на хората в Третия свят, защото евтините начини за замразяване бяха елиминирани, храната им се разваляше често и повече хора умираха от хранителни отравяния.

— Но озоновият слой е по-важен...

— За вас може би. Те обаче сигурно няма да се съгласят с вас. Ние обаче говорим дали съществува действие, което да няма никакви вредни последици.

— Добре. Слънчевите панели. Домашните системи за рециклиране на водата.

— Позволяват на хората да си строят къщи в дивото, на места недостъпни преди заради липсата на канализация и електричество. Представлява намеса в дивата природа и по този начин застрашава видове, които преди това не са били под заплаха.

— Забраната на ДДТ.

— Спокойно може да се определи като най-голямата трагедия на двайсети век. ДДТ беше най-доброто средство срещу комарите и въпреки всички празни приказки, няма друг продукт, който да се доближава дори малко до неговата ефективност и безопасност. След забраната му два милиона души годишно умират ненужно от малария, главно деца. Общо забраната досега е отговорна за смъртта на повече от петдесет милиона души^[3]. Забраната на ДДТ уби повече хора от

Хитлер, Тед. А природозащитното движение направи невъзможното да се стигне дотам^[4].

— Но ДДТ беше канцерогенен.

— Не, не беше. И по времето, когато го забраниха, това беше известно на всички^[5].

— Не беше безопасен.

— Всъщност беше толкова безопасен, че можеше да го ядеш. И група хора, участвали в експеримент, са правили точно това в продължение на две години^[6]. След забраната беше заменен с паратион, който наистина не е безопасен. Повече от сто селскостопански работници починали в месеците след забраната на ДДТ, защото нямали опит в работата с наистина токсични пестициди^[7].

— Не съм съгласен с вас по тези въпроси.

— Само защото не разполагате със съответните факти или не желаете да приемете последиците от действията на организациите, които подкрепяте. Ще дойде ден, когато забраната на ДДТ ще бъде призната за непростима грешка.

— ДДТ всъщност изобщо не е бил забраняван официално.

— Прав сте. Просто държавите бяха уведомени, че ако продължат да го използват, ще им бъде отказана чуждестранна помощ. Кенър поклати глава. — Но има един неоспорим аргумент и той е, по статистика на ООН, че преди забраната на ДДТ маларията се е била свила до статут на рядка болест. Петдесет хиляди починали годишно в световен мащаб. Само няколко години по-късно маларията отново е световен бич. Петдесет милиона души са умрели след забраната, Тед. Пак повтарям, няма действие без вреда.

Последва дълго мълчание. Тед се размърда, понечи да каже нещо, после затвори уста. Накрая каза:

— Добре де. Добре. — После премина на президентски режим във висша степен. — Убедихте ме. Признавам, че имате основание. И какво?

— Това, че основният въпрос за всяко природозащитно действие е дали ползите надвишават вредите. Защото вреда винаги има.

— Добре. И?

— Да сте чували някоя природозащитна група да говори по този начин? Не сте. Всички те са абсолютисти. Изправят се пред съда и

авторитетно заявяват, че ограниченията трябва да бъдат наложени, без да се замисляме за цената^[8]. Изискването ограниченията да показват съотношението разход-полза им беше наложено от съдилищата след период на безумни отсъждания. Природозащитниците вдигнаха врява до небето заради изискването за оценка разход-полза и още вдигат. Не искат хората да знаят колко струват на обществото и на света исканите от тях ограничения. Ненадминат пример в това отношение бяха ограниченията върху бензола от края на осемдесетте години, които излязоха толкова скъпи при толкова нищожна полза, че струваха двайсет милиарда долара за всяка спасена година живот^[9]. Вие поддържате ли това ограничение?

— Е, когато го представяте по този начин — не.

— Какъв друг начин има, Тед, освен истината? Двайсет милиарда долара, за да *спасиш една година живот*? Това беше цената на ограничението. Морално ли е да подкрепяте организации, които се борят за толкова скъпи ограничения?

— Не.

— Водещата лобираща група в Конгреса за ограничение на бензола беше НФПР. Ще се оттеглите ли от управителния ѝ съвет?

— Не, разбира се.

Кенър само бавно кимна.

— Това слага край на разговора ни.

Санжонг сочеше екрана на компютъра и Кенър седна до него. Екранът показваше въздушна снимка на тропически остров с гъсти гори и широк залив синя вода. Снимката, изглежда, бе направена от ниско прелитащ самолет. Около залива имаше четири обрулени дървени бараки.

— Тези са нови — каза Санжонг. — Появили са се през последните двайсет и четири часа.

— Изглеждат стари.

— Да, но не са. Внимателният оглед подсказва, че са изкуствени. Възможно е да са направени от пластмаса, а не от дърво. Най-голямата, изглежда, се ползва за жилище, другите три — за оборудване.

— Какво оборудване? — попита Кенър.

— На снимките не се вижда нищо. Оборудването сигурно е било разтоварено през нощта. Получих сносно описание от митниците на Хонконг. Оборудването се състои от три свръхзвукови кавитационни генератора. Монтирани в рамки от въглеродна матрица, издръжливи на резонантен удар.

— Свръхзвуковото оборудване продава ли се?

— Те са се добрали до такава. Как — не знам.

Евънс се приближи и тихо попита:

— Какво е това свръхзвуково не знам какво си?

— Кавитационен генератор — каза Кенър. — Високоенергийно акустично устройство с размерите на камион, което генерира радиално-симетрично кавитационно поле.

Евънс го гледаше все така тъпо.

— Кавитацията — обясни Санжонг — представлява образуването на мехури в някаква субстанция. Когато кипваш вода, това е кавитация. Водата можеш да я кипнеш и с помощта на звук, но в нашия случай генераторите са предназначени за създаване на кавитационни полета в твърдо вещество.

— Какво твърдо вещество?

— Земята — каза Кенър.

— Не разбирам — каза Евънс. — Ще правят мехури в земята като във вряща вода?

— Нещо такава, да.

— Защо?

Прекъсна ги появата на Ан Гарнър.

— Това сбирка на мъжки клуб ли е? — попита тя. — Или е позволено и за външни хора?

— Разбира се — каза Санжонг и затрака по клавиатурата. На екрана се появиха графики. — Тъкмо преглеждахме нивата на въглероден двуокис на ледените недра от Восток и от Гренландия.

— Не можете да ме държите на тъмно завинаги, момчета — каза Ан. — Рано или късно самолетът ще кацне. И тогава ще разбера какво всъщност сте намислили.

— Вярно е — каза Кенър.

— Защо не ми го кажете сега?

Кенър само поклати глава.

Пилотът се обади по интеркома.

— Сложете си коланите, моля. Захождаме за кацане в Хонолулу.

— Хонолулу! — възкликна Ан.

— А вие къде си мислехте, че отиваме?

— Мислех...

И млъкна.

„Тя знае къде отиваме“ — помисли си Сара.

Докато презареждаха в Хонолулу, един инспектор от митниците се качи на борда и поиска да види паспортите им. Присъствието на Тед Брадли явно го изненада приятно и той започна да се обръща към него с „господин президент“. На свой ред, Брадли остана много поласкан от вниманието на човек в униформа.

След като им провери паспортите, митничарят се обърна към групата:

— Целта на пътуването ви е обявена като остров Гарета от Соломоновия архипелаг. Просто искам да съм сигурен, че сте наясно със ситуацията на Гарета. Повечето посолства предупредиха туристите да не тръгват за там предвид настоящите условия.

— Какви настоящи условия? — попита Ан.

— На острова има бунтовници. Вече загинаха доста хора. Миналата година австралийската армия нахлу на острова и излови повечето бунтовници, но не всички. Само последната седмица бяха убити трима души, двама от които чужденци. Единият от трупите бил, въъ, обезобразен. И главата била взета.

— Какво?

— Главата била взета. След смъртта.

Ан се обърна към Кенър.

— И ние отиваме там? На Гарета?

Кенър кимна.

— В какъв смисъл била взета главата?

— Сигурно заради черепа.

— Черепа — повтори тя. — Значи... става въпрос за ловци на глави...

Кенър пак кимна.

— Слизам от този самолет — каза тя, взе си чантата и заслиза по стълбите.

Дженифър тъкмо се будеше.

— Какъв ѝ е проблемът?

— Не обича да се сбогува — каза Санжонг.

Тед Брамли поглаждаше брадичката си по начин, който според него явно изразяваше дълбока замисленост. Накрая каза:

— На някакъв чужденец са му отрязали главата?

— Явно е било нещо по-лошо от това — каза митническият служител.

— Господи. Какво може да е по-лошо от това? — каза през смях Брамли.

— Ситуацията там не е съвсем ясна — каза митничарят. — Сведенията са противоречиви.

Брамли спря да се смее.

— Не. Сериозно. Искам да знам. Какво може да е по-лошо от обезглавяване?

Последва кратко мълчание.

— Изяли са го — каза Санжонг.

Брамли се отпусна в седалката си.

— *Изяли са го?*

Митничарят кимна.

— Части от него — каза той. — Поне такива сведения получихме.

— Мама му стара — възкликна Брамли. — Кои части? Няма значение, не искам да знам. Исусе Христе. *Изяли са го* човечеца!

— Не е нужно да идвате, Тед — каза Кенър. — Можете да си тръгнете като госпожа Гарнър.

— Трябва да призная, че това ми минава през ум — каза той с трезвия си, президентски тон. — Да те изядат не е най-достойният край за нечия кариера. Помислете си за великите. За Елвис например — изяден. Джон Ленън — изяден. Така де, не с това искаме да ни запомнят. — Той се умълча, свел брадичка към гърдите си, потънал дълбоко в мисли, после пак я вдигна. Този жест го беше изпълнявал стотици пъти по телевизията. — Не — каза накрая. — Ще приема опасността. Ако вие ще ходите, и аз ще дойда.

— Ние отиваме — каза Кенър.

[1] Най-скорошната публикация — „Нейчър“ 22 (октомври 2003) — твърди, че след като и Русия подписа споразумението, спадът на температурата до 2050-а ще бъде 0,02 градуса по Целзий. Моделите на МККП дават по-висока прогноза, но не надхвърлят 0,15 градуса. Ломборг, стр. 302. Уигли, 1998: „Редукциите на глобалното затопляне са малки — 0,08–0,28 градуса по Целзий“. — Б.а. ↑

[2] Мартин Хофърт и колектив, „Напредналата технология — път към стабилност на глобалния климат: енергия за планетата-парник“, „Сайънс“ 298 (1 ноември 2002): 981–87. „Енергийни източници, които могат да произвеждат сто до триста процента от сегашната консумация на енергия в световен мащаб, без емисии на парникови газове, не съществуват“. — Б.а. ↑

[3] Някои оценки сочат трийсет милиона починали. — Б.а. ↑

[4] Пълна дискусия върху ДДТ във Вилдавски, 1994, стр. 56–80. — Б.а. ↑

[5] Комисията Суийни, 26 април 1972, „ДДТ не представлява канцерогенна заплаха за човека“. Ракълшос го забрани два месеца по-късно с думите, че ДДТ „представлява канцерогенен риск“ за човека. Той никога не е чел доклада „Суийни“. — Б.а. ↑

[6] Хейес, 1969 — Б.а. ↑

[7] Джон Ноубъл Уилфърд, „Смърт от наследника на ДДТ поражда тревога“, „Ню Йорк Таймс“, 21 август 1970, стр. 1; Вилдавски, 1996, стр. 73. — Б.а. ↑

[8] Отпратки към съдебните дела в Санстейн, стр.200–1. — Б.а. ↑

[9] Виж изследването на Харвардския център за анализ на риска: Тенгс и колектив, 1995. За пълната дискусия виж Ломборг, стр. 338. Той заключава: „Когато игнорираме цената на нашите природозащитни решения... в други области... ние всъщност извършваме статистическо убийство“. Той оценява смъртните случаи, които са могли да се избегнат, на 60 000 годишно само за Съединените щати. — Б.а. ↑

КЪМ ГАРЕДА
СРЯДА, 13 ОКТОМВРИ
21:30

До летище Контаг на Гаредата имаше девет часа полет. Салонът тънеше в мрак — повечето пътници спяха. Кенър както обикновено беше буден — със Санжонг седяха отзад и си говореха тихо.

Питър Евънс се събуди приблизително четири часа след началото на полета. Пръстите на краката му още пареха от антарктическото приключение, а гърбът му беше здравата натъртен от подмятането по време на пороя. Болката в пръстите му напомни, че трябва да ги проверява ежедневно за начало на инфекция. Стана и мина в задната част на салона, където седеше Кенър. Свали си чорапите и се зае да огледа пръстите си.

— Подуши ги — каза Кенър.

— Какво?

— Помириши ги. Ако имаш гангрена, най-напред ще я познаеш по миризмата. Болят ли те?

— Парят. Предимно нощем.

— Ще се оправиш. Мисля, че няма да загубиш нито един.

Евънс се облегна назад и си помисли колко е странно да си говорят за пръстите му и дали няма да загуби някой. От това гърбът незнайно защо го заболя още повече. Отиде в банята в дъното на самолета и разрови чекмеджетата за някакви обезболяващи. Имаше само „Адвил“, така че изпи две хапчета и се върна при другите.

— Онова, дето го разиграхте в Хонолулу, беше много умно. Жалко, че не подейства на Тед.

Кенър само го гледаше.

— Нищо не сме разиграли — каза Санжонг. — Вчера наистина е имало трима убити.

— Да бе. И са изiali единия?

— Според сведенията.

— Егати — промърмори Евънс.

Евънс вървеше към предната част на салона. Сара се надигна и прошепна:

— Не можеш ли да заспиш?

— Да. Освен това ме боли. А теб?

— И мен. Болят ме пръстите на краката. От измръзването.

— И мен.

Тя кимна към кухнята.

— Дали има някаква храна там?

— Сигурно.

Тя стана и тръгна назад. Той тръгна след нея.

— Болят ме и ушите, горната им част — каза Сара.

— Моите са добре — каза той.

Сара разрови шкафовете и намери някакви изстинали спагети. Подаде му една чиния. Той поклати глава. Тя си сложи и започна да яде.

— Откога познаваш Дженифър?

— Не може да се каже, че я познавам. Запознахме се наскоро, в правния офис.

— Тя защо идва с нас?

— Мисля, че се познава с Кенър.

— Така е — каза Кенър от мястото си.

— Откъде?

— Племенница ми е.

— Сериозно? — каза Сара. — И откога ти е пле... няма значение. Съжалявам. Късно е.

— Дъщеря е на сестра ми. Родителите ѝ загинаха при самолетна катастрофа, когато Дженифър беше на единайсет.

— О!

— Тя е самостоятелно момиче.

— О!

Евънс погледна Сара и за пореден път си помисли, че трябва да има някакъв номер — как можеше да изглежда толкова красива и съвършена, когато току-що е станала от сън. А и пак си беше сложила от онзи парфюм, който го подлудяваше от първия миг, в който го подуши.

— Е — каза Сара. — Изглежда много приятна.

— Аз не, тъъ, няма такова...

— Спокойно, Питър — каза тя. — Няма нужда да се преструваш пред мен.

— Не се преструвам — каза той и се приведе малко по-близо да усети отново парфюма.

— Напротив, преструваш се. — Тя се дръпна и седна срещу Кенър. — Какво ще правим, като кацнем на Гарета?

„Това го умее свършено“, помисли си Евънс. Довела бе до свършенство смразяващата си способност изведнъж да престава да го забелязва, сякаш той изобщо не съществува. В момента дори не поглеждаше към него. Беше насочила цялото си внимание към Кенър, разговаряше с него съсредоточено и се държеше, сякаш наоколо няма никой друг.

Това да го провокира ли беше предназначено? Нещо като примамка, която да възбуди интереса му и да го пришпори към гонитба? Защото изобщо не му действаше по този начин. Вбесяваше го.

Идеше му да удари с юмрук по масата и да каже: „Ехо! Земята — до Сара!“ Или нещо подобно.

Но му се струваше, че така само би влошил нещата. Лесно можеше да си представи пренебрежителния ѝ поглед. *Ама и ти си едно бебе.* Или нещо такова. Това го изпълваше с копнеж за нещо простичко, нещо като отношенията му с Джанис. Само едно страхотно тяло и глас, който можеш да изключиш. Точно от това имаше нужда в момента.

Въздъхна дълбоко.

Тя го чу, погледна го и потупа мястото до себе си.

— Ела седни, Питър. И се включи в разговора. — И му отправи широка, ослепителна усмивка.

Той съвсем се обърка.

— Това е Резолушън Бей — каза Санжонг и обърна компютъра си, така че всички да виждат. На екрана се появи заливът, после и карта на целия остров. — Намира се в североизточната част на острова.

Летището е на западния бряг. Приблизително на четирийсет километра.

Остров Гареда приличаше на огромно авокадо, потопено във водата, с назъбена брегова линия.

— Дели го планинска верига — продължи Санжонг. — На места достига до хиляда метра височина. Джунглата във вътрешността на острова е много гъста, на практика непроходима, освен по асфалтираните пътища или пътеките. Няма да можем да я пресечем пеш.

— Значи ще използваме някое шосе — каза Сара.

— Може би. Но доколкото ни е известно, бунтовниците са в ето този район... — той очерта с пръст средата на острова — и са се разделили на две или може би три групи. Точното им местоположение не е известно. Превзели са това малко село тук, Павуту, близо до северния бряг. Там, изглежда, е щабът им. Най-вероятно са блокирали и пътищата, а сигурно патрулират и по пътеките през джунглата.

— Тогава как ще стигнем до Резолушън Бей?

— По възможност с хеликоптер — каза Кенър. — Уредих да ни чакат, но тук нищо не се знае със сигурност. Ако стане засечка, ще тръгнем с кола. Докъде ще стигнем — не се знае. На този етап можем само да гадаем какво ще стане.

— И когато стигнем до Резолушън Бей? — попита Евънс.

— На плажа има четири нови постройки. Трябва да ги превземем и да обезвредим машинариите вътре. Така, че да не могат да се поправят. Трябва също да открием обслужващия подводницата кораб и да обезвредим подводницата.

— Каква подводница? — попита Сара.

— Взели са под наем малка изследователска подводница, двуместна. В района е вече от две седмици.

— И какво прави?

— Вече сме почти сигурни, че знаем. Цялата верига на Соломоновите острови — това са повече от деветстотин острова — се намира в силно активна част на света по отношение на тектоничните плочи. На това място те се срещат. Точно затова има толкова много вулкани и толкова много земетресения. Районът е изключително нестабилен. Тихоокеанската плоча се сблъсква и плъзга под Олдованското яванско плато. В резултат се е появил Соломоновият

разсед, който се извива в дъга по протежение на цялата северна страна на архипелага. Каналът се намира малко на север от Резолушън Бей.

— Значи това е активен геоложки район с дълбок ров — каза Евънс. — Все още не схващам каква е играта.

— Множество подводни вулкани, множество нестабилни наклони и следователно потенциал за свлачища — каза Кенър.

— Свлачища. — Евънс потърка очи. Наистина беше късно.

— Подводни свлачища — уточни Кенър.

— Опитват се да предизвикат подводно свлачище ли? — попита Сара.

— Така смятаме. Някъде по склона на Соломоновия разсед. Вероятно на дълбочина от сто и петдесет до триста метра.

— И какво ще постигнат с това? С подводното свлачище? — попита Евънс.

Кенър се обърна към Санжонг.

— Покажи им голямата карта. — Санжонг извика на екрана карта на целия тихоокеански басейн, от Сибир до Чили и от Австралия до Аляска.

— Така — каза Кенър. — А сега си представете права линия от Резолушън Бей и вижте къде ще ви отведе.

— Калифорния!

— Именно. След около единайсет часа.

Евънс се намръщи.

— Подводно свлачище...

— Измества огромно количество вода, много бързо. Най-често така възникват цунами. Вълната ще пресече Тихия океан със скорост от седемстотин и петдесет километра в час.

— Мале мила! — възкликна Евънс. — За колко голяма вълна говорим?

— Всъщност става дума за серия вълни. Подводното свлачище в Аляска през 1952-ра породя вълна, висока девет метра. Височината на тази обаче не може да се предскаже, защото височината е функция от бреговата линия, в която се удря вълната. В някои части на Калифорния може да достигне до двайсет метра. Колкото шестетажна сграда.

— О, Боже! — промълви Сара.

— И с колко време разполагаме, преди да го направят? — попита Евънс.

— Конференцията ще продължи още два дни. На вълната ще ѝ е необходим един ден да прекоси Тихия океан. Така че...

— Имаме един ден.

— В най-добрия случай. Един ден да кацнем, да се придвижим до Резолушън Бей и да ги спрем.

— Кого да спрем? — попита Тед Бradли. Вървеше към тях и се прозяваше. — Господи! Главата ми ще се пръсне! Едно малко може и да ми помогне, какво ще кажете? — Млъкна и ги изгледа един по един. — Какво става бе, хора? Изглеждате така, сякаш съм прекъснал нечие погребение.

КЪМ ГАРЕДА
ЧЕТВЪРТЪК, 14 ОКТОМВРИ
05:30

След три часа слънцето изгря и самолетът започна да се снижава. В момента летеше ниско над обрасли със зелени гори острови, обрамчени в неземно бледосиньо. Виждаха се малко пътища и населени места, предимно села.

— Не е ли красиво? — каза Тед Бродли. — Един наистина недокоснат рай.

Кенър, който седеше срещу него, не каза нищо. Той също гледаше през прозореца.

— Не мислите ли, че проблемът ни е в изгубения контакт с природата? — подхвана го Бродли.

— Не — каза Кенър. — Според мен проблемът е, че не виждам много пътища.

— Не мислите ли — продължи Бродли, — че това е заради белия човек, който, за разлика от местните, иска да завладее природата, да я подчини напълно?

— Не, не мисля така.

— Аз пък мисля — каза Бродли. — Според мен хората, които живеят по-близо до земята, в селата си, заобиколени от природата, та тези хора имат вроден екологичен подход и чувство за природния ред.

— Много време ли сте прекарвали на село, Тед? — попита го Кенър.

— В интерес на истината, да. Снимах един филм в Зимбабве и друг в Ботсвана. Знам за какво говоря.

— Аха. И през цялото време живяхте на село?

— Не, бяхме на хотел. Налагаше се, заради застраховките. Но често ходех в селата. Няма съмнение, че животът на село е най-добрият и най-разумният от екологична гледна точка. Честно казано, според мен всички хора трябва да живеят по този начин. И определено не бива да насърчаваме селяните да се преселват в града. Това е проблемът.

— Разбирам. Значи вие отсядате в хотел, но искате всички други да живеят на село.

— Не, вие не слушате какво...

— Къде живеете сега, Тед? — попита Кенър.

— В Шърман Оукс.

— Това село ли е?

— Не. Е, в известен смисъл може и да се нарече село... Но работата ми налага да съм в Лос Анжелис. Нямам избор.

— Тед, били ли сте някога в село в Третия свят? Дори за една нощ?

Брадли се размърда малко нервно.

— Както вече казах, прекарах доста време в селата, където снимахме. Знам за какво говоря.

— Ако животът на село е толкова хубав, защо хората искат да се махнат оттам, според вас?

— Би трябвало да останат, точно това казвам.

— Значи знаете по-добре от тях?

Брадли замълча за миг, после избълва:

— Ами, щом искате да знаете и за да бъда честен — да. Определено знам по-добре от тях. Защото стъпвам при преценката си на по-доброто си образование и по-големия си опит. Освен това познавам от първа ръка опасностите на индустриалното общество и как то поболява целия свят. Така че, да, мисля, че знам какво е най-добро за тях. И определено знам кое е най-добро за планетата от екологична гледна точка.

— Лично аз трудно приемам — каза Кенър — други хора да решават какво е най-добро за мен, особено когато тези хора не живеят там, където живея аз, когато не познават местните условия или проблемите, с които се сблъсквам, когато дори не живеят в същата страна, но въпреки това са убедени — в някакъв си далечен град на запад, от бюрото си в някакъв стъклен небостъргач в Брюксел, Берлин или Ню Йорк — въпреки това са убедени, че знаят решенията на всичките ми проблеми и как би трябвало да живея. Определено ми е трудно да приема това.

— И защо? — попита Брадли. — Тоест... вижте — не е възможно да вярвате, че всички хора на планетата трябва да правят

онова, което на тях им се иска. Това би било ужасно. Тези хора се нуждаят от помощ и напътствие.

— И вие ще им ги дадете? На „тези хора“?

— Добре де, да се говори така не е политически коректно, признавам. Но вие искате ли тези хора да имат същия ужасен, прахоснически жизнен стандарт, който имаме ние в Америка и който съществува в по-малка степен в Европа?

— Не забелязвам да се отказвате от него.

— Да — каза Тед, — но правя каквото мога. Разделям боклука си за рециклиране. Поддържам въглеродно неутрален начин на живот. Работата е там, че ако всички други хора се индустриализират, това ще доведе до ново отравяне на почвите, водата и въздуха в световен мащаб. Това не бива да се случва.

— Аз съм постигнал своето, но вие не можете да постигнете вашето, така ли?

— Въпрос на реалности — каза Брадли.

— Вашите реалности. Не техните.

В този момент Санжонг махна на Кенър.

— Извинете ме — каза Кенър и стана.

— Вървете, щом искате — каза Брадли, — но знаете, че казвам истината! — Даде знак на стюардесата и вдигна чашата си. — Сипи ми още едно, миличка. За из път.

— Хеликоптерът още не е пристигнал — каза Санжонг.

— Какъв е проблемът?

— Трябвало е да долети от друг остров. Само че са забранили полетите, защото ги е страх, че бунтовниците имат ракети земя-въздух.

Кенър се намръщи.

— След колко време ще кацнем?

— След десет минути.

— Стискай палци.

Изоставен, Тед Брадли се премести от другата страна на пътеката и се настани до Питър Евънс.

— Не е ли великолепно? Виж само водата. Кристално чиста. Виж само колко е дълбоко синьото. И тези красиви селца в сърцето на природата...

Евънс гледаше през прозореца, но виждаше единствено бедност. Селцата представляваха скупчени бараки от гофрирана ламарина, пътищата — изровена от коловози червеникава кал. Хората изглеждаха бедно облечени и се движеха бавно. Нещо потискащо и безутешно се излъчваше от тях. Болести, глад, детска смъртност...

— Великолепно — повтори Брамбли. — Чисто! Нямам търпение да кацнем. Това си е по-добро и от ваканция! Не подозирах, че Соломоновите острови са толкова красиви.

Дженифър се обади от предната част на салона:

— Обитавани от ловци на глави — през по-голямата част от историята си.

— Е да, но това е минало — каза Брамбли. — Ако въобще ги е имало някога. Така де, всичките тези приказки за канибали. Ясно е, че не са верни. Четох книга от някакъв професор^[1]. Въобще не е имало канибали, никъде по света. Било е един голям мит и толкова. Просто поредният пример как белите демонизират цветнокожите. Когато Колумб пристигнал в Западна Индия, мислел, че там има канибали, така му били казали, но не било вярно. Забравил съм подробностите. Никъде няма канибали. Просто мит. Защо ме гледате така?

Евънс се обърна. Брамбли говореше на Санжонг, който наистина го гледаше втренчено.

— Е? — подкани го Брамбли. — Какво си ме зяпнал? Казвай, момко. Означава ли този поглед, че не си съгласен с мен?

— Вие наистина сте глупак — с удивление каза Санжонг. — Били ли сте някога в Суматра?

— Не.

— В Нова Гвинея?

— Не. Макар че винаги съм искал да отида, да си купя нещо от племенното изкуство. Страхотни неща.

— Борнео?

— Не, но и там винаги съм искал да отида. Онзи султан. Как му беше името, той се справи страхотно с обновяването на хотел „Дорчестър“ в Лондон...

— Е — прекъсна го Санжонг, — ако идете в Борнео, ще видите дългите къщи на даяките, където и до днес излагат черепите на хората, които са убили.

— О, това са само туристически атракции.

— В Нова Гвинея има болест на име „куру“, която се предава чрез изяждането на мозъците на враговете.

— Това не е вярно.

— Гайдусек спечели Нобелова награда за тези си изследвания. Ядели са мозъци, това е безспорно.

— Но това е било много отдавна.

— През шейсетте. И седемдесетте.

— Вие всичките просто обичате да разказвате страшни истории — каза Брадли. — За сметка на туземците. Хайде, признайте фактите: човешките същества просто не са канибали^[2].

Санжонг примигна и погледна Кенър. Кенър сви рамене.

— Долу е абсолютна красота — каза Брадли, загледан отново през прозореца. — И май всеки момент ще кацнем.

[1] Уилям Аренс, „Митът за човекоядците“. — Б.а. ↑

[2] Канибализъм в американския югозапад: <http://www.nature.com/nature/fow/000907.html>; Ричард А. Марлар, Ленард Л. Банкс, Брайън Р. Билмън, Патриша М. Ламбърт и Дженифър Марлар, „Биохимични доказателства за канибализъм в праисторическо поселище в югозападно Колорадо“, „Нейчър“ 407, 74078 (7 септември 2000). Сред келтите в Англия: <http://www.bris.ac.uk/Depts/Info-Office/news/archive/cannibal.htm>. Сред неандерталците: <http://news.bbc.co.uk/1/hi/sci/tech/462048.stm>. По същия въпрос: Джаред М. Даймънд, „Археологията, какво се знае за канибализма“ („Неоспорими доказателства за канибализъм са били открити на място, датиращо отпреди деветстотин години в югозападните Съединени щати. Защо ужасените критици отричат, че за много общества канибализмът е бил нещо приемливо?“) — Б.а. ↑

7. РЕЗОЛЮШЪН

ГАРЕДА
ЧЕТВЪРТЪК, 14 ОКТОМВРИ
06:40

Летище „Котак“ лепнеше от влажната горещина. Тръгнаха към малката открита барака с грубо изписани букви — KASTOM. От едната страна на постройката имаше дървена ограда и порта с червен отпечатък на ръка и надпис NOGOT ROT.

— А, онова на бараката трябва да значи „митница“ — каза Брадли. — Но за другото нямам идея.

— Червената ръка означава „капу“ — каза Санжонг. — „Забранено“. Надписът гласи „NO GOT RIGHT“, което на пиджин означава „Минаването забранено“.

— Хм. Ясно.

Евънс реши, че горещината е направо непоносима. Беше уморен след дългия полет — и изнервен от това какво ги чака. Дженифър вървеше до него, свежа и енергична.

— Не си ли уморена? — попита я Евънс.

— Поспах в самолета.

Евънс погледна назад към Сара. И тя изглеждаше пълна с енергия, крачеше подскокливо напред.

— Е, аз пък съм уморен. Много.

— Може да поспиш в колата — каза Дженифър. Не изглеждаше особено заинтересувана от състоянието му. Това леко го подразни.

А горещината и влагата определено му изпиваха и малкото силици. Докато стигнат до митницата, ризата му подгизна от пот. Косата му беше мокра. Пот капеше от носа и брадичката му върху формулярите, които трябваше да попълни. Мاستилото от химикалката се размазваше в локвичките пот. Той вдигна очи към митническия служител — тъмен мускулист мъж с къдрава коса, облечен с изгладени бели панталони и бяла риза. Кожата му беше суха — направо имаше вид, все едно му е хладно. Срещна погледа на Евънс и се усмихна. После му каза нещо, от което Евънс разбра само обръщението — „О, бяли“.

Въпреки това кимна и каза:

— Да, така е.

Санжонг преведе:

— „Дори не са горещините. Но на теб ти е много топло“.

— Правилно е разбрал. Ти къде си научил пиджин?

— В Нова Гвинея. Работих там една година.

— И какво точно си работил?

Само че Санжонг вече бързаше към Кенър, който махаше на някакъв младок, току-що пристигнал с един ландроувър. Младокът изскочи от джипа. Беше тъмен, с кафеникави къси панталонки и тениска. Ръцете му бяха покрити с татуировки. Усмивката му беше заразителна.

— Хей, Жон Канер! *Хамамас клок!* — Той се удари с юмрук по гърдите и прегърна Кенър.

— Има щастливо сърце — преведе Санжонг. — Познават се.

Новодошлият им бе представен като Хенри, без друго име.

— Ханри! — каза той, ухилен до уши, докато им стискаше ръцете поред. После се обърна към Кенър.

— Разбрах, че има проблем с хеликоптера — каза Кенър.

— Какво? Няма проплет. *Ме гот клосту лонг.* — Засмя се. — Ей там е, приятелю — каза той на безупречен английски с британски акцент.

— Добре — каза Кенър. — Бяхме се притеснили.

— Да, но сериозно, Жон. По-добре да *попърсаме. Ми йет харим планти янгпелас, просим, пасим бируа, има много маскет, нокен стан гут, я?*

Евънс остана с впечатлението, че Хенри говори на пиджин, та останалите да не го разбират.

— И аз така чух — каза Кенър. — Много бунтовници имало тук. Повечето са млади момчета? И сърдити? И добре въоръжени. Логично.

— Безпокоя се за хеликоптера, приятелю.

— Защо? Знаеш ли нещо за пилота?

— Да, знам.

— И? Кой е пилотът?

Хенри се изкиска и плесна Кенър по гърба.

— Аз!

— Е, тогава да тръгваме.

Тръгнаха по шосето. Джунглата се издигаше от двете страни на пътя. Въздухът трептеше от песните на цикадите. Евънс погледна с копнеж назад към красивия бял Гълфстрийм джет, клекнал на пистата на фона на синьото небе. Пилотите в белите си ризи и черни панталони проверяваха колесника. Запита се дали някога пак ще види самолета.

— Чухме и че някакви хора били убити, Хенри — каза Кенър.

Хенри изкриви лице.

— Не само убити, Жон. *Олпела*. Да?

— И ние така чухме.

— Да. *Ферното*.

Значи беше вярно.

— Бунтовниците ли са го направили?

Хенри кимна.

— О, този нов *шиф*, него име Самбука, като питие. Не питай защо му е такова името. Той луд човек, Жон. *Лонглонг ман тру*. Сичко назад към *олпела* заради тоз човек. Старото е по-добро. *Всякож, всякож*.

— Е, старото си е по-добро — каза Тед Брадли, който се влачеше зад тях, — ако питате мен.

Хенри се обърна.

— Вие имате мобилни телефони, имате компютри, имате антибиотици, лекарства, болници. И казвате, че старото е по-добро?

— Да, защото е така — каза Брадли. — Старият начин на живот е по-хуманен, по-съдържателен. Повярявайте ми, ако сте имали възможност лично да опитате тези така наречени модерни чудеса, щяхте да знаете, че не са толкова велики...

— Завършил съм университета в Мелбърн — каза Хенри. — Така че имам известен опит.

— О, ами тогава... — измънка Брадли. И продължи под мустак: Можеше да ми каже. Задник.

— Между другото — каза Хенри, — съветвам ви да не правите това тук. Не говорете под носа си.

— Защо?

— В тази страна някои хора мислят, че ако си мърмориш под нос, значи си обладан от демон. Ще се уплашат. А може и да ви убият.

— Разбирам. Очарователно.

— Тъй че, в тази страна, ако имате да кажете нещо, говорете високо!

— Ще го запомня.

Сара вървеше до Брамбли, но не слушаше разговора. Хенри беше интересен тип, уловен между два свята, понякога говореше с оксфордски акцент, понякога подхващаше на пиджин. Нея това не я притесняваше.

Притесняваше я джунглата. Въздухът беше горещ и неподвижен, уловен между гигантските дървета, които се издигаха от двете страни на пътя. Бяха високи по петнайсет метра, целите увити в лиани. А в ниското, в мрака под високите корони, огромни папрати растяха толкова нагъсто, че представляваха непристъпна бариера, солидна зелена стена.

Помисли си, че навлезеш ли и на три метра в гората, можеш да се изгубиш завинаги. Никога няма да намериш обратния път.

Покрай шосето клечаха ръждясалите коруби на отдавна изоставени коли с изпотрошени прозорци, смачкани шасита и корозия в кафяво и жълто. На минаване покрай тях зърна раздрана тапицерия, стари табла с изтръгнати километражи.

Свърнаха надясно по една пътечка и хеликоптерът изникна напред. Сара ахна. Беше красив, зелен с белоснежни резки, металните части лъщяха.

— Да, отвън е хубав — каза Хенри. — Но мисля, че отвътре, двигателят де, може и да не е толкова добър. — Той поклати ръка. — Долу-горе.

— Супер — каза Брамбли. — Лично аз бих предпочел да е обратното.

Отвориха вратите да се качат. В задната част бяха наредени една върху друга щайги, пълни със стърготини. Миришеха на машинно масло.

— Осигурих нещата, които поръча — каза Хенри на Кенър.

— И достатъчно муниции?

— О, да. Всичко, което поръча.

— Тогава да тръгваме — каза Кенър.

Сара седна назад и си закопча колана. Сложи си слушалки. Двигателят зави и витлата се завъртяха по-бързо. Хеликоптерът започна да се издига и се разтресе.

— Твърде много сме — каза Хенри, — така че кажете по някоя молитва! Стискайте палци!

И като се кискаше манияшки, издигна хеликоптера в синьото небе.

КЪМ РЕЗОЛЮШЪН
ЧЕТВЪРТЪК, 14 ОКТОМВРИ
09:02

Джунглата се низеше под тях, километър след километър гъста гора като балдахин. На места дърветата задържаха около себе си мъгливи валма, особено на по-голяма височина. Сара не беше очаквала островът да е в такава степен планински, с толкова насечен релеф. Пътища не се виждаха изобщо. От време на време минаваха над малки селца посред джунглата. Иначе — само дървета, ширнали се на километри. Хеликоптерът летеше на север — Хенри мислеше да ги сваля на няколко километра западно от Резолюшън Бей.

— Очарователни селца — каза Тед Брамбли, докато минаваха над поредното. — Какво отглеждат тукашните хора?

— Нищо. Земята тук не е хубава. Работят в медните мини — отговори Хенри.

— О, това е много неприятно.

— Не и ако живееш тук. Повече пари тези хора не са виждали през живота си. Готови са на убийство, за да се уредят на работа в мините. И го казвам в буквалния смисъл. Всяка година има по няколко убийства.

Брамбли клатеше глава.

— Ужасно. Просто ужасно. Но я вижте там долу — каза той и посочи. — Онова селце си има истински тръстикови колиби. Това е по старому, нали, старият начин на живот още не е отмрял?

— Не, човече — каза Хенри. — Това е бунтовническо село. Нов начин на живот. Голяма тръстикова къста, много внушително, голяма къща за шиф. — Той обясни, че Самбука е наредил на хората да вдигнат във всяко село такива огромни триетажни тръстикови постройки, в комплект със стълби, водещи до третото ниво. Идеята била бунтовниците да имат изглед над джунглата, за да видят навреме приближаването на австралийските войници.

В старите времена, каза Хенри, хората на Гарета никога не били строили такива сгради. Архитектурата им била ниска и открита,

основното ѝ предназначение било да защитава обитателите от дъжда и димът от огньовете да излиза навън. Нямаło нужда от високи сгради — те били съвсем непрактични, понеже следващият циклон при всички случаи щял да ги издуха.

— Самбука обаче ги иска сега и кара *янгелас*, младежите, да ги строят. Сигурно има седем-осем вече на острова, всичките на територията на бунтовниците.

— Значи сега минаваме над тяхна територия, така ли? — попита Брамди.

— Да. Дотук добре — каза Хенри. И пак се изкиска. — След малко ще видим и брега, още четири-пет минути и... ох, дяволите го взели!

— Какво? — Носеха се сякаш само на сантиметри над горския балдахин.

— Направил съм голяма грешка.

— Каква грешка? — попита Брамди.

— *Тумас лонгве ес*.

— Прекалено на изток си? — попита Кенър.

— Мама му стара! Триста дяволи! Дръжте се! — Хенри извирязко хеликоптера, но не и преди пътниците му да зърнат огромно разчистено сред джунглата място с четири големи тръстикови постройкы, пръснати сред по-обикновените жилища от дърво и гофрирана ламарина. В разкаляния център на разчистеното място имаше няколко камиона. В каросериите поне на три имаше монтирани картечници.

— Какво е това? — попита Брамди, загледан надолу. — Много по-голямо е от другите, които...

— Това е Павуту! Бунтовническият щаб!

Хеликоптерът се отдалечи бързо и разчистеното място се скри от погледите им. Хенри дишаше тежко. Чуваха дишането му в слушалките.

Кенър не каза нищо. Гледаше Хенри напрегнато.

— Е, май всичко е наред — каза Брамди. — Изглежда, не ни забелязаха.

— О, да бе — каза Хенри. — Мечтай си.

— Защо? — каза Брамди. — А дори и да са ни видели — какво могат да направят?

— Имат радиостанции — каза Хенри. — Не са глупави тези *янгелас*.

— Какво имаш предвид?

— Те искат този хеликоптер.

— Защо? Могат ли да го управляват?

— *Орайт орайт!* Да! Защото искат и мен. — Хенри обясни, че вече от няколко месеца нито един хеликоптер не бил допускан на острова. Този го пуснали само защото Кенър имал сериозни връзки. Но било много важно да не попада в ръцете на бунтовниците.

— Е, те сигурно си мислят, че отиваме на юг — каза Бradли. — Всъщност ние точно натам летим, нали?

— Тези момчета не са глупави — каза Хенри. — Знаят.

— Какво знаят? — попита Бradли.

Този път обясни Кенър:

— Онези от ПОФ не биха могли да дойдат на острова, ако не са подкупили бунтовниците. Затова бунтовниците знаят, че в Резолушън Бей става нещо. Когато са видели хеликоптера, са разбрали къде отива.

— Тези момчета не са глупави — повтори Хенри.

— Не съм казвал, че са — оправда се Бradли.

— Да. Но си го мислиш. Познавам те, бяли. Може и да не си го казал, но ти е на върха на езика. Мислиш си го.

— Уверявам те, няма такова нещо — каза Бradли. — Наистина. Нищо подобно не съм си помислил. Просто не си ме разбрал.

— Да бе — каза Хенри.

Сара седеше на втората седалка в средата, между Тед и Дженифър. Определено нямаше достатъчно място и за тримата. Питър и Санжонг седяха на тясната седалка отзад при щайгите. Не можеше да види добре през прозорците и й беше трудно да следи разговора. Не знаеше за какво всъщност става въпрос.

Така че попита Дженифър:

— Ти разбра ли какво става?

Дженифър кимна.

— Веднага щом са видели хеликоптера, бунтовниците са разбрали, че отива към Резолушън Бей. Каквото и да направим оттук нататък, те ще ни очакват да се появим в онзи район. Имат

радиостанции и групите им са пръснати. Могат да ни държат под око. И ще са там, когато кацнем.

— Много съжалявам — каза Хенри. — Толкова много съжалявам.

— Остави — каза Кенър. Гласът му не изразяваше нищо.

— Какво ще правим сега? — попита Хенри.

— Ще продължим по план — каза Кенър. — Летим на север и кацаме на брега.

Тревогата в гласа му не можеше да се сбърка.

На задната седалка, рамо до рамо със Санжонг, Питър Евънс бърчеше нос от силната миризма на смазка от оръжията и се чудеше за какво толкова се притеснява Кенър. Погледна си часовника. Беше девет сутринта, което означаваше, че от първоначалните двайсет и четири часа са им останали само двайсет. Но пък островът беше малък и едва ли би им било необходимо чак толкова много време, за да...

И тогава се сети за нещо и каза:

— Чакайте малко. Колко е часът в Лос Анжелис?

— Те са от другата страна на двайсет и четири часовата граница — каза Санжонг. — С двайсет и седем часа са назад.

— Не, имам предвид реалното време. Действителната времева разлика.

— Шест часа.

— А вие изчислихте времето до калифорнийския бряг на колко?

— Тринайсет часа — отговори Санжонг.

— Мисля, че сме допуснали грешка — каза Евънс и прехапа устни. Не беше сигурен колко може да каже пред Хенри. И наистина, Санжонг клатеше глава, все едно да му каже „не сега“.

Само че наистина бяха допуснали грешка. Нямаше съмнение в това. Ако приемеха, че Дрейк иска приливната вълна да удари в последния ден на конференцията, определено би го планирал да стане до обяд. Така бедствието би изглеждало най-добре по телевизията. И би им оставило целия следобед за дискусии и медийни интервюта. Всички телевизионни камери в Америка щяха да са на конференцията и репортерите щяха да разговарят с учените, които за късмет са се случили там. Щеше да се превърне в неவிжданo медийно събитие.

„И така — мислеше си Евънс, — да приемем, че вълната е планирана да удари Лос Анжелис не по-късно от дванайсет на обяд утре. Изваждаме тринайсетте часа, необходими ѝ да прекоси Тихия океан...”

Това означаваше, че вълната трябва да бъде генерирана в единайсет вечерта лосанжелиско време. Което пък означаваше, че местното време на Гарета ще е... пет следобед.

Пет следобед днес.

Не разполагаха с един ден да спрат това нещо.

Имаха само осем часа.

Значи на това се дължеше тревогата на Кенър. Затова беше решил да се придържат към плана, въпреки новия проблем. Нямаше избор и го знаеше. Трябваше да кацне на брега някъде близо до Резолушън. Нямаше време да се направи друго.

Макар че беше възможно там да ги чака капан.

Гората остана назад и хеликоптерът изведнъж се понесе над сини води. Зави и пое на изток. Евънс видя тесен песъчлив плаж, тук-там нахъсан от грапави вулканични скали; тресавищата, обрасли с мангрови дръвчета, стигаха чак до ръба на водата. Хеликоптерът се снижи и продължи на изток по протежение на плажа.

— На какво разстояние сме от Резолушън? — попита Кенър.

— Пет-шест километра — каза Хенри.

— А от Павуту?

— Може би десет километра по един черен път.

— Добре — каза Кенър. — Виж къде можеш да кацнеш.

— Има едно хубаво място приблизително на километър напред.

— Става.

Евънс мислеше. Пет километра пеша по плажа би трябвало да им отнеме най-много час и половина. Щяха да стигнат до Резолушън доста преди обяд. Така им оставаха...

— Това е мястото — каза Хенри. Пръст от неравни вулканични скали се протягаше навътре в океана. Заливалите го с векове вълни го бяха изгладили достатъчно, та кацането да е възможно.

— Давай — каза Кенър.

Хеликоптерът направи кръг, захождайки за кацане. Евънс гледаше гъстата стена на джунглата там, където тя се срещаше с плажа. Видя следи от гуми в пясъка и нещо като пролука между дърветата, където сигурно имаше път. Следи от гуми...

— Вижте — каза той. — Мисля, че...

Санжонг го смушка с лакът в ребрата. Силно.

Евънс изгрухтя.

— Какво има, Питър? — попита го Кенър.

— Тъъ, нищо.

— Кацаме — каза Хенри. Хеликоптерът се сниши гладко и кацна без сътресения. Вълни се плискаха по края на скалната теснина. Много ведро. Кенър внимателно оглеждаше околността през прозрачния купол на хеликоптера.

— Е? Мястото е добро, нали? — попита Хенри. Сега, когато бяха кацнали, изглеждаше нервен. — Не ми се ще да оставам много, Жон. Защото те може да дойдат скоро...

— Да, разбирам.

Кенър открехна вратата и спря.

— Е, сичко добре. Жон?

— Много добре, Хенри. Много хубаво място. Слез и ни отвори задната врата, моля те.

— Ми, Жон, мисля, че и вие можете да...

— *Слизай!* — И с мълниеносна бързина в челото на Хенри бе опрян пистолет. Хенри запелтечи и застана от страх, докато се бореше с вратата.

— Но, Жон, трябва да остана вътре, Жон...

— Ти си лошо момче, Хенри — каза Кенър.

— Ще ме застреляш ли, Жон?

— Не сега — каза Кенър и рязко го изблъска навън. Хенри падна на грапавия камък и зави от болка. Кенър се прехвърли на пилотското място и затвори вратата. Хенри моментално скочи и заблъска по нея. Трепереше от ужас.

— Жон! Жон! Моля те, Жон!

— Съжалявам, Хенри. — Кенър дръпна лоста и хеликоптерът започна да се издига. Не бяха се издигнали и на седем метра, когато от джунглата излязоха десетина мъже и започнаха да стрелят с пушки по

хеликоптера. Кенър зави над океана на север, отдалечавайки се от острова. Всички извиха вратове да погледнат назад — Хенри стоеше самотен на скалния пръст. Неколцина от мъжете тичаха към него. Той моментално вдигна ръце.

— Лайно дребно — каза Бродли. — Можеше да ни убие всичките.

— И още може — каза Кенър.

Летяха на север над открити води.

— И какво ще правим сега? — попита Сара. — Ще кацнем от другата страна на залива ли?

— Не — каза Кенър. — Те точно това очакват да направим.

— Тогава...

— Ще изчакаме няколко минути и ще се върнем от западната му страна, точно като преди.

— И те няма да се сетят?

— Може и да се сетят. Ще кацнем на друго място.

— По-далеч от залива?

— Не. По-близо.

— Онези от ПОФ няма ли да ни чуят?

— Няма значение. И без това вече знаят, че идваме.

Отзад Санжонг вече ровеше в щайгите. И изведнъж замря.

— Лоши новини.

— Какво?

— Няма оръжие. Има муниции, но не и оръжие.

— Копеленцето му гадно! — изсъска Бродли.

— Какво ще правим сега? — попита Сара.

— Продължаваме по план — каза Кенър.

Обърна хеликоптера, като почти забърса водата, и пое назад към Гарета.

РЕЗОЛЮШЪН
ЧЕТВЪРТЪК, 14 ОКТОМВРИ
09:48

Западната дъга на Резолюшън Бей представляваше хълмист, покрит с джунгла гръбнак, който се вдаваше в океана, завършвайки с каменист връх. Другият край на гръбнака се заравняваше постепенно в скалист плато на петнайсетина метра над плажа, който се извиваше на запад. Платото беше защитено от високи дървета с надвиснали корони.

Точно там стоеше сега хеликоптерът, покрит с камуфлажен брезент, с добър изглед към плажа долу. Евънс хвърли поглед към него с надеждата, че машината ще се слее с пейзажа, но в действителност тя изпъкваше съвсем ясно, особено като я гледаш отгоре. Групата им вече беше на петнайсет и повече метра над хеликоптера — катереха се с мъка през джунглата, издигаща се стръмно от плажа. Много беше трудно. Изкачваха се в колона по един и трябваше да внимават, защото земята беше разкаляна. Брадли вече се беше спънал веднъж и в резултат се плъзна десетина метра надолу. Цялата му лява страна беше покрита с черна кал. Евънс видя и една тлъста пиявица на тила му, но реши, че моментът не е подходящ да му каже.

Никой не говореше. Шестчленният им екип се изкачваше мълчаливо, опитваха се да вдигат възможно по-малко шум. Усилията им обаче не даваха особени резултати, защото разни съчки пукаха под краката им, а тънките клонки се чупеха в ръцете им, опитаха ли да се издърпат с тяхна помощ нагоре.

Кенър беше някъде далеч напред, подбираше пътя. Евънс дори не го виждаше. Санжонг беше най-отзад. На рамото му висеше пушка — беше я донесъл със себе си в малко куфарче и я сглоби още в хеликоптера. Кенър имаше пистолет. Останалите бяха невъоръжени.

Въздухът беше неподвижен, влажен и толкова горещ, че ти изпиваше мозъка. Джунглата жужеше от неспирния хор на милиони насекоми. Едва бяха преполовили склона, когато започна да вали, отначало леко, а после се изсипа истински тропически порой. За

броени минути подгизнаха до кости. По склона се лееше вода. Стана още по-хлъзгаво.

Вече бяха на седемдесет метра над плажа и перспективата да се подхлъзнеш и да се търколиш надолу видимо изнервяше всички. Питър вдигна поглед към Сара, която беше точно пред него в колоната. Движеше се с обичайната си пъргавина и изящество. Все едно танцуваше по проклетия баир.

Имаше моменти, помисли си той, докато пуфтеше от умора, когато наистина я мразеше.

А и Дженифър — пред Сара, — и тя се катереше със същата лекота. Почти не посягаше към ниските клони на дърветата, с които Евънс си помагаше непрекъснато, макар да изтръпваше от страх всеки път, когато пръстите му се плъзнеха по покритата с мъх кора. Евънс си помисли, че изглежда прекалено добра в това упражнение, прекалено опитна. Катереше се по този коварен склон сред джунглата и излъчваше някакво безразличие, сякаш е очаквала да се сблъска точно с това. Такова отношение можеше да се очаква от един армейски рейнджър или от член на елитна част — някой корав, опитен, подготвен мъжага. А не от една адвокатка. Определено не от адвокатка. Но пък нали беше племенница на Кенър.

Пред нея се катереше Брадли с пиявицата на врата. Мърмореше си под нос, псуваше и сумтеше на всяка стъпка. Накрая Дженифър го удари по гърба и сложи пръст на устните си в знак да мълчи. Брадли кимна и макар и неохотно, последва съвета ѝ и повече не се обади.

На приблизително сто метра височина усетиха лек повей на бриз и малко след това излязоха на билото. Листакът беше толкова гъст, че заливът долу не се виждаше, но ясно се чуваха виковете на работещи мъже и пресекливото ръмжене на машини. За кратко прозвуча някакво електронно жужене, звук, който започна тихо, бързо се засили и след няколко секунди сякаш буквално изпълни въздуха. Евънс усети болка в ушите.

А после изведнъж спря.

Евънс погледна Кенър.

Кенър само кимна.

Санжонг се покатери сръчно по едно дърво. Оттам можеше да види какво става в долината. Спусна се и посочи към едно възвишение, водещо надолу към залива. Поклати глава — твърде стръмно било. После обясни с жестове, че трябва да заобиколят и да се спуснат по един по-полегат склон.

И така те тръгнаха отново по билото, обикалящо залива. През повечето време виждаха само двуметровите папрати, от които капеше вода. След половин час стигнаха до пролука в листака, откъдето се разкриваше панорамен изглед към Резолушън Бей, проснал се в ниското под тях.

Заливът беше широк малко повече от километър и половина и на пясъка бяха издигнати някакви постройки. Най-голямата беше далече, най-вдясно, в източния край на плажа. Три други, еднакви по размер, образуваха нещо като триъгълник в западната част на залива.

Нещо във вида на тези къщи подразни Евънс, нещо странно. Нещо особено в дървото, от което бяха направени. Той примижа да види по-добре.

Санжонг го сръчка и раздвижи ръка във въздуха.

Евънс погледна. Да, така беше. Дървените постройки се поклащаха, трептяха на бриза.

Не бяха сгради, а *палатки*.

Палатки, направени да приличат на дървени постройки. И много успешно, между другото. Нищо чудно, че бяха заблудили въздушното наблюдение.

Разни хора излизаха ту от една, ту от друга от палатките и викаха на други по-надолу по плажа. Говореха на английски, но значението на казаното се губеше заради разстоянието. В по-голямата си част сякаш беше нещо техническо.

Санжонг отново сръчка Евънс. Евънс го погледна и Санжонг направи нещо като пирамида с три от пръстите си. После започна да движи пръстите.

Изглежда, му казваше, че настройват генераторите. Или нещо такова.

Другите им спътници, изглежда, не се интересуваха от подробностите. Заети бяха да дишат тежко и да зяпат надолу към залива. И сигурно си мислеха, също като Евънс, че там долу има много мъже. Десетина поне. Всичките с дънки и работни ризи.

— Боже, много са копелетата — измърмори Брадли.

Дженифър го смушка в ребрата.

Той оформи с устни едно „съжалявам“.

Тя поклати глава и му отговори по същия начин: „Всички ще умрем заради теб“.

Брадли изкриви лице в гримаса. Явно смяташе, че тя преувеличава.

После се чу кашлица — от джунглата току под тях.

Застинаха.

Чакаха мълчаливо. Чуваха само цвъртенето на цикади и от време на време крясъците на далечни птици.

И ето я отново, същата тиха кашлица. Сякаш кашлящият се опитваше да не вдига шум.

Санжонг приклекна и се заослушва напрегнато. Кашлицата се чу трети път и Евънс изпита странното усещане, че звукът му е познат. Напомняше му за дядо му, който беше получил тежък инфаркт, когато Евънс беше дете. Дядо му кашляше така, докато лежеше в болницата. Слабо. Тихи отделни покашляния.

Цареше тишина. Не бяха чули кашлящия да се отдалечава — ако се беше отдалечил, значи умееше да се придвижва, без да вдига никакъв шум — но звукът беше спрял.

Кенър си погледна часовника. Изчакаха още пет минути, после той им даде знак да продължат на изток около залива.

Точно тръгваха, когато кашлицата се чу отново. Този път три пъти, един след друг. После нищо.

Кенър даде знак: „Продължаваме“.

След стотина метра излязоха на пътека. Определено беше пътека, макар клоните да надвисваха ниско над нея. „Сигурно е отъпкана от диви животни“, помисли Евънс и разсеяно се зачуди какви ли са въпросните животни. Сигурно имаше някакви диви прасета тук. Прасета имаше навсякъде. Имаше смътни спомени за диви прасета, които нападали хора изпод храстите и ги мушкали с бивните си...

Първото, което чу обаче, беше металическо изщракване. Веднага го позна — звукът от свален предпазител.

Всички замръзнаха. Никой не помръдваше.

Още едно изщракване.

И още едно. *Щрак!*

Евънс бързо се огледа. Не видя никого. Все едно бяха сами в джунглата.

А после се чу глас:

— *Дай. Ногот сок, бяли. Индаи. Стопим!*

Евънс нямаше представа какво означава това, но посланието беше повече от ясно. Никой не помръдна.

От храсталака се появи момче. Носеше кубинки без чорапи, зелени шорти, тениска с надпис „Световното турне на Мадона“ и бейзболна шапка. Изпушен до половина фас висеше от ъгълчето на устните му. През едното му рамо висеше колан с муниции, а на другото беше праметнат автомат. Високо беше към метър и четиридесет и едва ли беше на повече от десет, най-много единайсет години. Насочи оръжието си с небрежна безочливост.

— *Добре, бяли. Ви планници на мене, савве? Буким дано!* — И посочи отсечено с палец в знак да вървят напред. — *Връвипрет!*

В първия момент всички бяха прекалено сащисани, за да помръднат. После от джунглата изскочиха и други момчета.

— Какво е това? Да не сте се изгубили, момчета? — обади се Брамбли.

Без изражението му да се промени ни най-малко, едно от хлапетата заби приклада на пушката си в корема му. Брамбли изохка и се срина на земята.

— *Стопим бяли са на токток.*

— О, Боже — измрънка Брамбли, свит на земята.

Хлапетото го удари отново, този път по главата, и го срита силно.

Брамбли изпъшка.

— *Тава! Тава!* — каза хлапетото и му направи знак да стане. Брамбли не реагира и хлапетото го ритна пак. — *Тава!*

Сара се приближи и помогна на Брамбли да се изправи. Той кашляше. Сара постъпи умно и не каза нищо.

— *О, тобра мари* — каза хлапетото, после я избута далеч от Брамбли. — *Тава!*

Но когато поеха бавно напред, едно от хлапетата се приближи до Брадли и стисна ръката му отзад, малко над лакътя. И се засмя.

— *Гусно!*

Евънс изтръпна, когато със закъснение осмисли думите. Тези момчета говореха на някакъв вариант на английския. Можеше да ги разбере, ако помислеше малко и си повтореше думите наум. „Топра мари“ беше „добра Мари“. Може би „Мари“ беше думата за жена. „Тава“ беше „ставай“.

А „гусно“ означаваше „вкусно“.

Вървяха в колона по един през джунглата, хлапетата покрай тях. Кенър беше отпред, после Тед, чиято глава кървеше, Сара и Дженифър. После Евънс.

Евънс хвърли поглед през рамо.

Санжонг не беше зад него.

Видя само още едно хлапе с пушка.

— *Тава! Тава!*

Хлапетото размаха заплашително пушката си.

Евънс бързо се обърна и тръгна напред.

Имаше нещо смразяващо в това деца да ги подкарват като стадо. Само дето тези не бяха деца. Не можеше да се сбърка студенината в очите им. Бяха видели много за краткия си живот. Живееха в друг свят. Много различен от света на Евънс.

Сега обаче той се беше озовал в техния.

Напред и нагоре видя два джипа отстрани на кален път.

Погледна си часовника. Десет.

Оставаха седем часа.

Но това вече не изглеждаше толкова важно.

Хлапетата ги натикаха в джиповете и ги подкараха по калния път в тъмната и незнайна вътрешност на джунглата.

ПАВУТУ
ЧЕТВЪРТЪК, 14 ОКТОМВРИ
11:02

Имаше моменти, когато на Сара наистина ѝ се искаше да не е жена. Точно такъв беше моментът, когато ги докараха в калното село Павуту, бунтовническата крепост, в каросерията на открития джип. Селото изглеждаше населено почти само с мъже, които се стекоха с кръсъци да видят кого са докарали. Но имаше и жени все пак, включително възрастни, които зяпаха ръста и косата ѝ, а после се приближаваха и я ръчкаха с пръсти, сякаш да се убедят, че е истинска.

Дженифър, която беше по-ниска и по-мургава, стоеше до нея и не привличаше ничие внимание. Подкараха ги заедно към една от големите тръстикови къщи. Вътре имаше нещо като голяма централна стая, висока три етажа. Имаше и дървена стълба, водеща към серия вътрешни площадки до върха, където имаше нещо като висяща пътека и наблюдателна зона. В центъра на стаята гореше огън и до него седеше едър мъж с бледа кожа и тъмна брада. Беше с тъмни очила и с нещо като барета с ямайското знаме.

Това, изглежда, беше Самбука. Изтикаха ги пред него и той им се захили похотливо, но на Сара веднага ѝ стана ясно — а тя имаше безпогрешен усет за тези неща, — че мъжът не се интересува от тях. Интересуваше се от Тед и от Питър. Кенър бе огледан набързо и с безразличие.

— *Убиго.*

Изтикаха Кенър през вратата с прикладите на пушките си, явно зарадвани от перспективата да го екзекутират.

— *Не сеа* — изръмжа Самбука. — *Озат.*

Сара си преведе с известно закъснение. Не сега. Отзад. Кое то сигурно означаваше по-късно. Значи Кенър бе получил отсрочка, поне за известно време.

Самбука се обърна и изгледа другите в стаята.

— *Мери* — каза той и махна безразлично с ръка. — *Качитсе мери озат.*

Сара остана с ясното впечатление — по ухилените физиономии на момчетата, — че току-що им е било дадено разрешение да правят каквото си поискат с двете жени. Качете им се. Отведоха ги в някаква задна стая.

Сара запази самообладание. Естествено разбираше, че са в беда. Но не още. Забелязваше, че Дженифър никак не изглежда притеснена. Лицето ѝ беше съвсем спокойно и безразлично, сякаш отиваше на коктейл.

В пръстения под бяха забити два кола. Едното хлапе извади белезници и прикова Дженифър към единия, с ръце зад гърба ѝ. После направи същото със Сара, на другия кол. После друго хлапе протегна ръка и стисна силно Сара за едната гърда, усмихна се вещо и излезе.

— Очарователно — каза Дженифър, когато останаха сами. — Добре ли си?

— Засега да. — Някъде отвън започнаха да бият барабани.

— Добре — каза Дженифър. — Още не е свършило.

— Санжонг...

— Да.

— Но ние минахме голямо разстояние с джиповете.

— Поне две-три мили. Опитах да видя километража, но беше зацапан с кал. Но пеша, дори да тича, ще му отнеме известно време.

— Той има пушка.

— Да.

— Можеш ли да се освободиш?

Дженифър поклати глава.

— Много са стегнати.

През отворената врата видяха как повеждат Брамбли и Евънс към друга стая. Зърнаха ги само за миг. След малко ги последва и Кенър. Той погледна към тяхната стая — отправи им, както се стори на Сара, многозначителен поглед.

Но може да беше и само плод на въображението ѝ.

Дженифър седна на голата земя, облегна се на кола и каза:

— По-добре седни. Нощта ще е дълга.

Сара последва съвета ѝ.

След малко едно момче погледна в стаята им и видя, че са седнали. Влезе, огледа белезниците им и пак си излезе.

Барабаните навън биеха все по-силно. Хората сигурно се събираха, защото се чуваха викове и говор.

— Ще има церемония — каза Дженифър. — И се боя, че знам каква ще е.

В съседната стая Евънс и Кенър също бяха приковани с белезници към два кола. Понеже нямаше трети, Тед Брадли седеше с белезници на пода. Главата му вече не кървеше, но над лявото му око имаше голяма синина. И изглеждаше изплашен. Клепачите му обаче се спускаха, все едно му се спи.

— Какво е впечатлението ти от селския живот сега, Тед? — каза Кенър. — Все още ли смяташ, че така е най-добре да се живее?

— Това не е селски живот. Това е диващина.

— Едното е част от другото.

— Не, не е. Тези момчета, онази дебела гадна свиня... това е лудост. Нищо не е както трябва.

— Ти още не схващаш, нали? — попита Кенър. — Според теб цивилизацията е някакво ужасно, замърсяващо човешко изобретение, което ни отделя по изкуствен начин от природното състояние. Само че цивилизацията не ни отделя от природата, Тед. Цивилизацията ни *защитава* от природата. Защото това, което виждаш сега, всичко около теб — *това е природа*.

— О, не. Не, не. Хората са добри, услужливи...

— Глупости, Тед.

— Има гени на алтруизма.

— Ще ти се, Тед.

— Всяка жестокост е породена от слабост.

— На някои хора им харесва да са жестоки, Тед.

— Остави го на мира — намеси се Евънс.

— Защо? Хайде, Тед. Няма ли да ми отговориш?

— О, майната ти — избухна Тед. — Тези недорасли боклуци тук може и да ни убият всичките, но искам да знаеш едно, ако ще това да е и последното нещо, което ще кажа в живота си — че си един стопроцентов и неспасяем задник, Кенър. Ти изкарваш на повърхността най-лошото у всекиго. Ти си песимист, обструкционист, ти си срещу прогреса по принцип, срещу всичко, което е добро и

благородно. Ти си една крайно дясна свиня във... във... в каквото там си облечен. Каквито и да са ти дрехите. Къде ти е пистолетът?

— Изпуснах го.

— Къде?

— Още докато бяхме в джунглата.

— Мислиш ли, че Санжонг го е намерил?

— Надявам се.

— Той ще дойде ли да ни спаси?

Кенър поклати глава.

— Ще свърши работата, която дойдохме да свършим.

— Тоест ще отиде в залива?

— Да.

— Значи никой няма да дойде да ни спаси?

— Да, Тед. Никой няма да дойде.

— Прецакани сме — каза Брадли. — Прецакани и преебани. Не мога да повярвам. — И се разплака.

Две момчета донесоха дебели конопени въжета. Вързаха ги стегнато за китките на Брадли, после и едно за друго. След това си излязоха.

Барабаните забиха по-силно.

Вън, в средата на селото, хората подхванаха ритмичен напев.

— Виждаш ли от мястото си вратата? — попита Дженифър.

— Да.

— Дръж я под око. Кажи ми, ако някой наближи.

— Добре — каза Сара.

Погледна назад и видя, че Дженифър е извила гръб и е стиснала кола между ръцете си. Краката си беше сгънала в коленете, така че петите ѝ опираха в дървото, и започна да се катери по кола с невероятна бързина, като акробат. Стигна до върха, измъкна заключените си с белезниците ръце и леко скочи на пода.

— Има ли някой?

— Не... Къде си се научила на това?

— Наблюдавай вратата.

Дженифър седна отново до кола, все едно още беше прикована към него.

— Още ли няма никой?

— Няма.

— Някое от онези хлапета трябва да се появи — каза Дженифър.
— Скоро.

Навън Самбука произнасяше реч — крещеше кратки фрази, на които тълпата отговаряше с викове. Водачът им ги подгриваше, насъскваше ги.

Брадли се беше свил в ембрионална поза и плачеше тихо.

Влязоха двама мъже, много по-възрастни от момчетата. Развързаха го. Изправиха го. Хванаха въжетата и го поведоха навън.

След миг тълпата изрева.

ПАВУТУ
ЧЕТВЪРТЪК, 14 ОКТОМВРИ
12:02

— Хей, сладурче — каза Дженифър, когато едно момче подаде глава през вратата, и му се ухили. — Харесва ли ти това, което виждаш, сладък? — И размърда многозначително задник.

Отначало момчето я изглежда подозрително, но после влезе. Беше по-голямо от другите, може би на четиринайсет или петнайсет, и по-едро. Носеше пушка и нож, затыкнат в колана.

— Искаш ли да се позабавляваме малко? Ще ме пуснеш ли? — каза Дженифър и се усмихна, после нацупи устнички. — Разбираш ли ме? Ръцете ме болят, бебчо. Искаш ли да се позабавляваме?

Той се изсмя гърлено. Приблужи се и ѝ разтвори краката, после клекна пред нея.

— О, първо ме пусни, моля те...

— *Не мери* — каза той, като се смееше и клатеше глава. Знаеше, че може да я обладае, както е прикована към кола. Коленичил беше между краката ѝ и се опитваше да си смъкне гащите, но с пушката в ръка му беше трудно, затова я остави настрана.

Случилото се след това стана много бързо. Дженифър изви гръб и изрита нагоре, удари хлапето под брадичката и главата му отхвъркна назад. Тя продължи, без да спира, сви се на топка, прокара ръце под дупето и после през краката си, така че ръцете ѝ да са пред, а не зад нея, и когато хлапето се надигна, го удари с две ръце отстрани по главата. Той се срина на колене. Тя се хвърли отгоре му, събори го и заби главата му в пода. После измъкна ножа от колана му и му преряза гърлото.

Възседна го, докато тялото се гърчеше конвулсивно, а кръвта бликаше от гърлото и попиваше в пръстения под. На Сара ѝ се стори, че това продължава вечно. Когато момчето най-сетне спря да се мята, Дженифър стана и пребърка джобовите му.

Сара гледаше зяпнала.

— По дяволите — промърмори Дженифър. — Мамка му!

— Какво?

— Ключът не е у него!

Обърна трупа по корем, като ръмжеше от усилието. Кръв полепна по ръцете ѝ до лактите от раната на гърлото. Тя не ѝ обърна внимание.

— Къде са проклетите ключове?

— Може да са у другото хлапе.

— Кое ни заключи?

— Не си спомням — каза Сара. — Тогава не мислех ясно. — Не можеше да откъсне поглед от трупа и кръвта.

— Слушай — каза Дженифър, — стегни се. Знаеш ли какво ще направят тези момчета? Ще ни пребият, ще ни изнасят и после ще ни убият. Майната им. Ще избием възможно най-много и ще се опитаме да се измъкнем оттук живи. Само че *ми трябва проклетият ключ!*

Сара с мъка се изправи.

— Добра идея — каза Дженифър, приближи се и клекна пред нея.

— Какво?

— Стъпи на гърба ми и се изкатери нагоре по кола. Измъкни се. И побързай, ако обичаш.

Навън тълпата крещеше и виеше, непрестанен и грозен звук.

Тед Брамбли примигва на ярката слънчева светлина. Беше объркан от болка и страх и най-вече от гледката, която го посрещна — две редици стари жени, оформили коридор, по който да мине, като всичките крещяха дивашки. А зад стариците имаше море от лица — тъмнокожи мъже, момичета и деца, някои съвсем малки. И всички викаха и го поздравяваха. Десетки хора, наблъскани един до друг.

Поздравяваха го!

Въпреки всичко и напук на всичко Тед се усмихна. Беше слабовата усмивка, по-скоро полуусмивка, но той от опит знаеше, че ще предаде точно дозирания намек за удоволствието, което му доставя реакцията им. Докато двамата мъже го водеха напред, той кимаше и се усмихваше. Усмивката му дори стана по-широка.

В другия край на коридора от жени стоеше самият Самбука — но и той го аплодираше горещо, ръцете му бяха вдигнати високо във въздуха, широка усмивка се бе изписала на лицето му.

Тед не знаеше какво става, но явно беше разбрал погрешно значението на целия този шум. Или това, или те по някакъв начин бяха разбрали кой е той и бяха променили плановете си. Нямаше да му е за пръв път. Жените крещяха толкова силно, докато го водеха напред, устите им така бяха зейнали от възмущение, че той се опита да се отърси от мъжете, които го водеха, и да върви сам. И го направи!

Когато се приближи обаче, видя, че приветстващите го жени държат тежки тояги, бейзболни бухалки и метални тръби. И без да спират. Да крещят, те започнаха да го удрят, тежки удари се посипаха по лицето му, по раменете и тялото. Болката го връхлетя и той се свлече на земята, но мъжете с възметата го издърпаха на крака и го повлякоха напред, а жените го удряха, крещяха и пак го удряха. Болката се плъзна на потоци през тялото му и той усети смътно как съзнанието му се оттегля в някаква празнота. Ударите обаче не спираха, сипеха се отново и отново, безмилостни.

Удържайки се с мъка на ръба на съзнанието, той стигна до края на редиците жени и видя два стълба. Мъжете сръчно вързаха двете възета за стълбовете така, че той да остане прав между тях. И тълпата се умълча. Главата му висеше надолу и той видя по земята да капе кръв. Видя и два голи крака да се появяват в полезрението му; кръвта покапа по тях и някой повдигна главата му.

Беше Самбука, макар че Бродли едва успя да фокусира лицето му. Светът беше сив и мътен. Видя обаче, че Самбука му се хили, видя жълтите му заострени зъби. После Самбука вдигна нож така, че Бродли да го види, усмихна се отново и с два пръста хвана бузата на Тед, дръпна я и я отреза с ножа.

Болка не почувства, колкото и да бе странно, болка не почувства, но му се зави свят, като видя как Самбука вдига нагоре кървавото парче месо, ухилва се широко, отваря уста и отхапва. Кръв потече по брадичката на Самбука, докато той дъвчеше и се хилеше. Главата на Бродли се въртеше. Гадеше му се, беше ужасен и отвратен, после усети остра болка в гърдите. Погледна надолу и видя малко момче, на осем или девет години, да реже с джобно ножче плът от вътрешната страна на ръката му под мишницата. Някаква жена изтича напред, като

крещеше на другите да се махнат от пътя ѝ, и на свой ред си отрязва парче от външната част на ръката под лакътя. А после цялото сборище го налетя и ножовете бяха навсякъде; режеха и крещяха, режеха и крещяха, и той видя нож да полита към очите му, усети как му смъкват панталоните, а после вече не усещаше нищо.

ПАВУТУ
ЧЕТВЪРТЪК, 14 ОКТОМВРИ
12:22

Евънс слушаше крясъците на тълпата. Знаеше какво става. Погледна Кенър, но той само поклати глава.

Нищо не можеха да направят. Никой нямаше да им дойде на помощ. Нямаше изход.

Вратата се отвори и влязоха две момчета. Пак носеха въжетата — но вече пропити с кръв. Приблжиха се до Евънс и ги стегнаха около китките му. Сърцето му заблъска в гърдите.

Момчетата си свършиха работата и излязоха.

Навън тълпата ревеше.

— Не се тревожи — каза Кенър. — Ще те оставят да почакаш известно време. Все още има надежда.

— Надежда за какво? — изсъска Евънс в пристъп на гняв.

Кенър поклати глава.

— Просто... надежда.

Дженифър чакаше другото хлапе да влезе в стаята. Най-накрая то се появи, видя мъртвото момче и понечи да изскочи навън, но Дженифър вече беше прехвърлила ръцете си през врата му. Издърпа го навътре в стаята, запушила устата му с ръце, за да не изкрещи, после изви рязко врата му и го пусна на земята. Още не беше мъртво, но скоро и това щеше да стане.

Междувременно Дженифър бе зърнала ключовете.

Бяха навън, в коридора, на една пейка от другата му страна.

Сега в стаята имаше две пушки, но нямаше смисъл да стрелят. Само щяха да доведат всичко живо. Дженифър не искаше отново да наднича навън. Чу тихи гласове. Не можеше да определи със сигурност дали идват от съседната стая, или от коридора. Нямаше право да допусне грешка.

Облегна се на стената до вратата и простена. Отначало тихо, после по-силно, защото тълпата вън все още беше много шумна. Стенеше ли стенеше.

Никой не влезе.

Не смееше да се подаде навън.

Пое си дълбоко дъх и зачака.

Евънс трепереше. Напоените с кръв въжета студенееха на китките му. Не издържаше чакането. Имаше чувството, че ще припадне. Навън тълпата постепенно утихваше. Успокояваха се. Разбираще какво означава това. Скоро щеше да дойде ред на следващата жертва.

После чу тих звук.

Мъж, който кашля. Тихо, настоятелно.

Кенър разбра пръв и каза високо.

— Тук.

Чу се тъп звук и острие на мачете проби тръстикова стена. Евънс се обърна. Видя прорезът в стената да се уширява. Едра загоряла ръка се вмъкна да го разшири допълнително. Обрасло с гъста брада лице надникна през пролуката към тях.

В първия миг Евънс не го позна, но после мъжът сложи пръст на устните си и в жеста имаше нещо толкова познато, че Евънс веднага си представи лицето зад брадата.

— Джордж!

Беше Джордж Мортън.

Жив.

Мортън се вмъкна през отвора в стаята и изсъска:

— Тихо!

— Доста се забави — каза Кенър и се обърна така, че Мортън да отключи белезниците му. Мортън го освободи и му даде пистолет. После дойде ред на Евънс. Щрак — и ръцете му бяха свободни. Евънс задърпа трескаво въжетата, за да ги махне от китките си. Но те бяха вързани здраво.

— Къде са другите? — прошепна Мортън.

Кенър посочи към съседната стая и взе мачетето от Мортън.
— Ти се погрижи за Питър. Аз ще доведа момичетата.
Стиснал мачетето, Кенър пристъпи в коридора.
Мортън стисна Евънс над лакътя. Той заклати глава.
— Тръгвай.
— Но...
— Прави каквото ти казвам, момче.
Излязоха през отвора в стената и хлътнаха в джунглата.

Кенър пристъпваше по празния коридор. Имаше отвори и в двата му края. Можеха да го изненадат във всеки момент. Ако се вдигнеше тревога, всички бяха мъртви. Видя ключовете на пейката, взе ги и тръгна към вратата на женската стая. Надникна и видя, че коловете са празни. Не видя нито една от жените.

Без да влиза, хвърли ключовете в стаята и прошепна:

— Аз съм.

След миг видя Дженифър да пропълзва от скривалището си зад вратата и да грабва ключовете. Само за няколко секунди и двете се освободиха от белезниците, грабнаха пушките на момчетата и тръгнаха към вратата.

Твърде късно. Трима едри младежи влязоха в коридора. И тримата носеха автомати. Говореха си и се смееха безгрижно.

Кенър се мушна в женската стая, притисна гръб до стената и даде знак на жените да се върнат при коловете. Те го направиха само миг преди мъжете да влязат в стаята.

— Здравсти, момчета — каза Дженифър с широка усмивка. В същия миг младежите видяха двете момчета на земята и пропитата с кръв пръст, но беше късно. Кенър пое единия; Дженифър се погрижи за другия с ножа си. Третият почти беше излязъл през вратата, когато Кенър го удари с приклада на пушката. Чу се изпукване на счупен череп и младият мъж се строполи.

Време беше да се махат оттук.

Тълпата ставаше неспокойна. Самбука примижа. Първият бяли отдавна беше мъртъв, трупът изстиваше в краката му и вече не беше

толкова вкусен. А и онези сред тълпата, които не бяха вкусили славата, мърмореха за свое парче, за нова възможност. Жените държаха тръбите и бухалките си на рамо, говореха си на малки групи и чакаха.

Къде беше следващият мъж?

Самбука излая заповед и трима мъже хукнаха към тръстиковата къща.

Дълго се плъзгаха в калта на стръмния склон, но Евънс нямаше нищо против. Следваше Мортън, който, изглежда, добре се ориентираше в джунглата. Паднаха в подножието, право в някакъв плитък поток, водата му беше бледокафява от калта. Мортън му даде знак да върви след него и затича надолу по руслото на потока. Беше много отслабнал — тялото му изглеждаше стройно и в отлична форма, лицето му бе стегнато, волево.

— Мислехме те за мъртъв — каза Евънс.

— Не говори. Върви по-бързо. Всеки момент ще ни подгонят.

Още не беше го казал, когато Евънс чу някой да се пързая по склона зад тях. Обърна се и хукна след Мортън, хлъзгаше се по мокрите камъни, падаше, ставаше и тичаше.

Кенър се спусна по склона, двете жени го следваха по петите. Удряха се в корени и храсти, докато се плъзгаха надолу, но това все пак си оставаше най-бързият начин да се измъкнат от селото. По следите в калта Кенър разбра, че и Мортън е минал оттук. Беше сигурен и в друго — че разполагат с не повече от минута аванс, преди да бъде вдигната тревога.

Изтърколиха се с пукот през последните храсталаци и се озоваха при потока. Откъм селото горе се чува изстрели. Бягството им вече беше открито.

Знаеше, че заливът е някъде наляво. Каза на жените да вървят надолу по потока.

— А ти? — попита Дженифър.

— Ще ви настигна след минутка.

Те тръгнаха напред, придвижваха се изненадващо бързо. Кенър вдигна пушката и зачака. Само след няколко секунди първите

бунтовници заслизаха по склона. Той стреля три пъти, бързо, и трима души паднаха. Единият се изтърколи чак до потока.

Кенър чакаше.

Мъжете горе очакваха, че сега вече ще побегне. Така че той чакаше. И наистина, след две-три минути ги чу да тръгват отново. Вдигаха много шум — нали бяха уплашени хлапета. Стреля отново и чу викове. Не мислеше, че е улучил някого. Бяха просто уплашени.

Но сега вече беше сигурен, че ще тръгнат надолу по друг път. И че този път ще е по-бавен.

Обърна се и хукна.

Сара и Дженифър бързаха през водата. Чу се изстрел и куршумът изсвири покрай ухото на Сара.

— Хей — извика тя. — Ние сме!

— Опа, извинявайте — каза Мортън, когато го настигнаха.

— Накъде? — попита Дженифър.

Мортън посочи надолу по течението.

Затичаха.

Евънс по навик понечи да погледне часовника си, но едно от хлапетата му го беше взело. Мортън обаче имаше часовник.

— Колко е часът? — попита Евънс.

— Три и петнайсет.

Оставаха им по-малко от два часа.

— Колко има до залива?

— Може би още час — каза Мортън, — ако минем през джунглата. Така или иначе, трябва да го направим. Тукашните са страхотни следотърсачи. Много пъти едва не ме хванаха. Знаят, че съм тук, но засега успявам да им се измъкна.

— Откога си тук?

— От девет дни. Сякаш са девет години.

Спускаха се бързо по коритото на потока, като се привеждаха под надвисналите клони. Краката на Евънс горяха. Но това нямаше значение. По някаква причина усещаше болката като облекчение. Не

му пукаше за горещината или за буболечките и пиявиците, които се впиваха в глезените му. Просто се радваше, че е жив.

— Тук ще завием — каза Мортън и свърна на бегом вдясно; изкатери се по камънаците и се шмугна в гъстата, висока до кръста папрат.

— Има ли змии тук? — попита Сара.

— О, да, много — каза Мортън. — Но не те ме притесняват.

— А какво?

— *Ного пукпук.*

— Тоест?

— Крокодилите.

— Супер — промърмори Евънс.

Кенър спря в средата на потока. Нещо не беше наред. Досега се виждаха ясно следите от други хора, придвижвали се тук на бегом. Кални петна по скалите, следи от мокри пръсти или от нечия обувка, размазани водорасли по камънаците. Но през последните няколко минути — нищо.

Другите се бяха отклонили от потока.

А той беше пропуснал мястото.

„Мортън се е погрижил за това“, помисли си. Сигурно бе знаел някое подходящо място, където да излязат от потока, без да оставят видима следа. Най-вероятно някое място с много папрат и блатна трева между големи камъни по брега — трева, която хлътва в меката пръст под краката и след това се изправя почти моментално.

А той беше пропуснал това място.

Обърна се и тръгна срещу течението, вървеше бавно. Знаеше, че ако трябва да намери следите им, със сигурност ще се изгуби в джунглата; а ако останеше твърде дълго в потока, бунтовниците щяха да го намерят. И да го убият.

РЕЗОЛЮШЪН
ЧЕТВЪРТЪК, 14 ОКТОМВРИ
16:02

Вече оставаше само час. Мортън клечеше сред мангровите дървета и скалите близо до средата на Резолюшън Бей. Другите се бяха скупчили около него. Водата се плискаше тихо в пясъка, на няколко крачки от тях.

— Значи така — каза той тихо. — Корабът е скрит под камуфлажно покривало в източния край на залива. Оттук не се вижда. Пускат подводницата всеки ден от една седмица. Тя е с ограничено хранване и престоят ѝ под вода е не повече от час. Но е съвсем сигурно, че поставят някакви конусовидни експлозиви, за да предизвикат прецизна във времето детонация...

— Същите имаха и в Антарктика — каза Сара.

— Е, значи знаете. Тук намерението им е да предизвикат подводна лавина. Ако се съди по това колко време остава подводницата под вода, според мен поставят експлозивите на дълбочина от около деветдесет метра, което е и най-ефикасната дълбочина за предизвикващите цунами лавини.

— А палатките, те за какво са? — попита Евънс.

— Изглежда, не искат да поемат никакви рискове. Или не разполагат с достатъчно конични експлозиви, или не са сигурни в ефекта им, защото са монтирали в палатките нещо, наречено свръхзвукови кавитационни генератори. Големи са колкото малък камион. Дизелови, вдигат силен шум, когато ги тестват — правят го от дни. Преместиха палатките няколко пъти, с по една-две крачки, не повече, така че сигурно е от критично значение къде точно се намират. Може би фокусират лъчите или каквото там генерират тези неща. Не ми е съвсем ясно как действат. Но явно са важни за предизвикването на свлачище.

— А ние какво ще правим? — попита Сара.

— Няма начин да ги спрем — каза Мортън. — Само четирима сме... петима, ако Кенър успее да се измъкне, което май не става. А те

са тринайсет. Седмина на кораба и шестима на брега. Всичките с автоматични оръжия.

— Но имаме и Санжонг — каза Евънс. — Не забравяй за него.

— Онзи непалец ли? Сигурен съм, че бунтовниците са го спипали. Преди час се чуха изстрели откъм хребета, където заловиха и вас. Аз бях само няколко метра по-ниско, точно преди да ви сгащят. Опитах се да ви дам сигнал с кашляне, но... — Той сви рамене и отново се обърна към брега. — Както и да е. Ако приемем, че трите навигационни генератора трябва да работят едновременно, за да предизвикат раздвижване в подводния склон, според мен най-добрата ни възможност е да обезвредим един от тях... или два може би. Това ще провали плановете им или поне ще отслаби ефекта.

— Не можем ли да прекъснем захранването? — попита Дженифър.

Мортън поклати глава.

— Те са на собствено захранване. Дизеловите двигатели са прикачени към основното оборудване.

— Акумулаторно запалване?

— Не. Слънчеви панели. Напълно самостоятелни са.

— Значи ни остава да обезвредим хората, които ги управляват.

— Да. А те са предупредени за присъствието ни. Както виждате, пред всяка палатка стои по един да я пази, а имат и постови някъде горе на билото. — Той посочи височината на запад. — Ние не можем да го видим, но предполагам, че той наблюдава целия залив.

— Е и? Голяма работа. Нека си наблюдава — каза Дженифър. — Ако питате мен, да видим сметката на всички в палатките и да потрошим машините. Имаме достатъчно оръжия за тази цел и... — Тя замълча. Беше дръпнала затвора на пушката си. Която се оказа празна. — Я си проверете оръжията.

Кратка пауза, докато траеше проверката, после всички заклатиха глави. Евънс имаше четири патрона. Сара — два. В пушката на Мортън нямаше нито един.

— Значи са нямали никакви мунисии, по дяволите...

— А сега ние нямаме. — Дженифър си пое дъх. — Ще ни е малко по-трудно без оръжия. — Изпъзля напред и погледна към плажа, като примижа на ярката светлина. — Между палатките и джунглата

има десетина метра. Открит плаж, никакво прикритие. Ако нападнем палатките, въобще няма да стигнем дотам.

— Ами ако им отвлечем някак вниманието?

— Не виждам как. Има по един пред всяка палатка и по един вътре. Всички ли са въоръжени?

Мортън кимна и каза:

— С автоматични оръжия.

— Лошо — каза тя. — Много лошо.

Кенър цапаше през потока и се оглеждаше внимателно вляво и вдясно. След стотина метра видя бледа следа от мокра длан върху един голям камък. Почти беше изсъхнала. Погледна отблизо. Тревата по края на потока още не се беше изправила съвсем.

Тук бяха излезли от потока.

Той тръгна по следите им. Мортън явно познаваше пътя — и по-конкретно следващия поток, много по-малък от първия. С известно безпокойство Кенър си помисли, че леглото на потока се спуска надолу много стръмно. Това беше лошо. Но пък беше проходим път през джунглата. Някъде напред излая куче. Лаят му беше прегракнал, все едно кучето е болно.

Кенър забърза напред, привеждайки се под клоните.

Трябваше да настигне другите, преди да е станало късно.

Мортън чу лая и се намръщи.

— Какво има? — попита Дженифър. — Бунтовниците ни гонят с кучета ли?

— Не. Това не е куче.

— То и не прозвуча много като куче.

— Защото не е. Научили са се на този номер по тия краища на света. Лаят като куче и когато другите кучета се покажат, ги изяждат.

— Кой лае?

— Крокодилите. Това, дето го чувате, е крокодил. Някъде зад нас.

Откъм плажа внезапно се чу рев на автомобилни двигатели — три джипа се приближаваха откъм източната страна на залива. Подскачаха по пясъка.

— Това пък какво е? — попита Евънс.

— Упражняват го вече от седмица — каза Мортън. — Гледайте. По един спира пред всяка палатка. Виждате ли? Първата палатка... втората... третата. Всичките спират. Двигателите им продължават да работят. Всичките са обърнати на запад.

— Какво има на запад?

— Черен път, изкачва се по склона стотина метра и свършва.

— Там е имало нещо, така ли?

— Не. Те сами разчистиха пътя. Това беше първото, което направиха. — Мортън погледна към източния край на залива. — Обикновено по това време корабът вече се е придвижил в дълбоки води. Не знам защо се бави сега.

— Ох! — изсумтя Евънс.

— Какво има?

— Мисля, че забравяме нещо.

— Какво?

— През цялото време се туюкаме за цунамито, което ще тръгне към калифорнийския бряг. Само че свлачището ще засмуче вода надолу, нали? Която след това ще се издигне. Това е все едно да пуснеш това камъче в ей тази локва. — Той пусна едно камъче в калната локва в краката им. — И вълната, която камъчето предизвиква... е като окръжност.

— Отива във всички посоки...

— О, не! — промълви Сара.

— О, да. Във всички посоки, включително и назад към плажа. Цунамито ще удари и тук. При това бързо. На какво разстояние от брега е Соломоновият разсед?

Мортън сви рамене.

— Не знам. Може би на три километра и нещо. Наистина не знам, Питър.

— Ако тези вълни се придвижват с осемстотин километра в час — каза Евънс, — значи нашата вълна ще стигне до плажа след...

— Двайсет и четири секунди — каза Сара.

— Да. Точно с толкова време разполагаме да се махнем оттук, след като подводното свлачище се задвижи. Двайсет и четири секунди.

Първият дизелов генератор изръмжа и се включи. После чуха втория, след него и третия. И трите работеха. Мортън си погледна часовника и каза:

— Започва се.

А после чуха и електронен вой, отначало едва доловим, но бързо набиращ сила. Изпълни въздуха.

— Това са кавитаторите — каза Мортън. — Включиха и тях.

Дженифър смъкна пушката от рамото си.

— Да се приготвим.

Санжонг се плъзна тихо от клоните на надвисналото дърво и скочи на палубата на „AV Скорпио“. Тринайсетметровият кораб сигурно газеше много плитко, защото беше пристанал съвсем до брега и огромните дървета на джунглата надвисаха над него. Не се виждаше от плажа — Санжонг беше разбрал, че е тук, чак когато чу пукота на радиостанции.

Клекна на кърмата, скрит зад крана, с който повдигаха и спускаха подводницата, и се ослуша. Струваше му се, че чува гласове от всички посоки. Прецени, че на борда сигурно има шест-седем души. Но на него му трябваха детонаторите. Предполагаше, че са в рубката, но нямаше как да е сигурен. А между неговото скривалище и рубката имаше десетина метра открита палуба.

Вдигна поглед към малката подводница, висеща над него. Беше яркосиня, дълга два метра и половина, с капак като мехур, в момента вдигнат. Спускаха я във водата и я вдигаха оттам с крана.

А кранът...

Огледа се за контролното табло. Знаеше, че трябва да е някъде наблизо, защото операторът трябваше да вижда подводницата по време на спускането ѝ. Пропълзя, отвори кутията и огледа бутоните. Бяха шест, със стрелки в различни посоки. Като голямо дистанционно.

Натисна стрелката за надолу.

Чу се изстъргване и кранът започна да спуска подводницата към водата.

Включи се аларма.

Санжонг чу тропот на тичащи крака.

Приклезна и зачака.

На плажа се чу слабият звук на включила се аларма, едва доловим през рева на генераторите и кавитационното жужене. Евънс се огледа.

— Откъде идва това?

— Сигурно от кораба, ей там.

Мъжете на плажа също го чуха. Стояха по двойки пред палатките и сочеха. Чудеха се какво да правят.

В следващия миг откъм джунглата зад тях внезапно избухна автоматичен огън. Мъжете на плажа определено се притесниха и заобръщаха оръжията си ту насам, ту натам.

— Майната му — каза Дженифър и взе пушката на Евънс. — Това е то. По-добра възможност няма да имаме.

И изскочи на плажа.

Крокодилът нападна Кенър с ужасяваща скорост. Той едва успя да зърне огромните бели челюсти да се отварят широко и водата да се разплисква бурно, преди да стреля. Челюстите се затвориха с трясък само на сантиметри от крака му. Крокодилът се изви, изпляска и атакува отново, челюстите му се затръшнаха върху един провиснал над водата клон.

„Куршумите въобще не го трогват“, помисли Кенър, обърна се и хукна надолу по потока.

Крокодилът изрева след него.

Дженифър тичаше по пясъка към най-близката палатка. Измина десетина метра, преди два куршума да се забият в левия ѝ крак и да я повалят. Тя падна на горещия пясък, без да спира да стреля. Видя пазака пред палатката да пада.

Евънс се появи зад нея и понечи да клекне. Тя извика:
— Напред! Върви!
Евънс хукна към палатката.

Мъжете на кораба спряха крана и съответно спускането на подводницата. Чули бяха изстрелите откъм плажа. Спуснаха се вкупом към десния борд и се загледаха към сушата.

Санжонг хукна по палубата покрай левия борд. Там нямаше никого. Стигна до рубката. Вътре имаше голямо табло, натъпкано с електроника. Мъж по шорти и тениска се беше навел над него. В горната част на таблото имаше три реда светлини, маркирани с цифри.

Отброяващото табло.

За подводните детонации.

Сара и Мортън тичаха по пясъка покрай джунглата към втората палатка. Мъжът пред нея ги видя почти веднага и почна да стреля, но изглежда, беше силно изнервен, защото така и не успя да ги уцели. Клони и листа хвърчаха около тях. А те с всяка крачка се приближаваха към обсега на нейното оръжие — пистолета на Мортън. На двайсет метра тя спря и се подпря на едно дърво. Прицели се внимателно. Първият куршум пропусна целта. Вторият улучи мъжа пред палатката в дясното рамо и той изпусна пушката си на пясъка. Щом видя това, Мортън хукна към палатката. Мъжът се мъчеше да се изправи. Сара стреля пак.

А после Мортън се шмугна в палатката и Сара чу два бързи изстрела и вик.

Затича натам.

Евънс влезе в палатката и видя огромна работеща на пълни обороти машинария — цял комплекс от извити тръби и клапи, завършващи с плоска кръгла чиния, широка почти три метра, на три педи над пясъка. Генераторът беше висок повече от два метра; металът беше горещ на пипане. Шумът беше оглушителен. В палатката не се

виждаше никой. Стиснал пушката — с болезнената мисъл, че е празна, — Евънс се шмугна зад машината.

И го видя.

Болдън. Типът от Антарктика. Беше се навел над някакво контролно табло, въртеше големи ръчки и току поглеждаше към един плазмен екран и редица измервателни уреди. Толкова се беше вгълбил в работата си, че в първия момент дори не забеляза Евънс.

Вълна от чист гняв заля Евънс. Ако пушката му беше заредена, вече щеше да го е застрелял. Оръжието на Болдън бе опряно на стената на палатката, та ръцете му да са свободни за контролното табло.

Евънс извика и Болдън се обърна. Евънс му даде знак да вдигне ръце.

Болдън скочи срещу него.

Мортън влезе в палатката, първият куршум му облиза ухото, а вторият се заби в рамото му. Той изкрещя от болка и падна на колене. Това му спаси живота, защото следващият куршум свирна покрай челото му и проби платнището.

Мортън лежеше на земята до ревящата машина. Стрелецът се приближи, вдигнал оръжието си. Беше на двајсетина години, брадат, смръщен, делови. Прицели се в Мортън.

А после се срина върху машината; изсъска кръв, разплискала се по нагорещения метал. Сара стоеше на прага и стреляше с пистолета — веднъж, два пъти, три пъти — и постепенно сваляше ръце, следвайки свличащото се тяло. Обърна се към Мортън.

— Забравил бях, че умееш да стреляш — каза той.

— Добре ли си? — попита тя. Той кимна. — Кажи тогава как да изключа това чудо?

Болдън го връхлетя с цялата си тежест, двамата се сринаха върху платнището на палатката и то ги отхвърли. Евънс удари с приклада на пушката Болдън по гърба, но без резултат. Опитваше се да го фрасне по главата, но ударите все попадаха в гърба му. Болдън, от своя страна, изглежда, се опитваше да избута Евънс от палатката.

Паднаха на земята. Машината ревеше над тях. И Евънс изведнъж разбра какво цели Болдън.

Опитваше се да го избута под чинията. Дори оттук, на метър от ръба ѝ, Евънс усещаше интензивните вибрации на въздуха — беше много горещ.

Болдън го удари по главата и слънчевите му очила изхвъркнаха и се озоваха под чинията. След част от секундата стъклата им се пръснаха, а рамките се огънаха и се стопиха.

После всичко стана на прах.

И изчезна, стопи се!

Евънс гледаше ужасен. А Болдън го избутваше към ръба, по-близо, по-близо...

Евънс се бореше, черпеше сили от отчаянието. Ритна рязко нагоре.

Лицето на Болдън се залепи за горещия метал и той изпищя. Бузата му пушеше почерняла. Евънс ритна пак и най-последно се измъкна изпод него. Изправи се и изрита Болдън в ребрата, с всичка сила. Искеше да го убие.

„Това ти е заради Антарктида“.

При следващия ритник Болдън сграбчи крака му и Евънс падна. Но успя да изрита още веднъж, уцели Болдън в главата и от удара той се превъртя.

Под чинията.

Беше наполовина под нея, наполовина отвън. Започна да се тресе, да вибрира. Отвори уста да извика, но звук не излезе. Евънс го ритна за последно и тялото му се озова изцяло под чинията.

Докато Евънс се наведе да види какво става, под чинията вече нямаше нищо. Само тънки валма смрадлив пушек.

Дженифър разкъса със зъби блузата си и отпра една ивица, за да я използва като турникет. Не мислеше, че има разкъсана артерия, но по единия ѝ крак имаше много кръв, много кръв имаше и по пясъка, а и леко ѝ се виеше свят.

Трябваше да си отваря очите, защото оставаше още една палатка и ако мъжете в нея излезеха...

Обърна се и вдигна пистолета към появилия се от джунглата мъж.

Беше Джон Кенър. Тя свали пистолета.

Той хукна към нея.

Санжонг стреля в стъклото на рубката, но то дори не се напука. Бронирано стъкло! Човекът вътре вдигна сащисано поглед. Санжонг вече тичаше към вратата.

Онзи вътре посегна към контролните бутони. Санжонг стреля два пъти — с първия куршум уцели мъжа, втория насочи към таблото.

Но твърде късно. В горната част на таблото замигаха червени лампи, една след друга. Подводната детонация беше стартирана.

Автоматично се включи оглушителна аларма. Мъжете на другия борд крещяха, в очите им се четеше ужас — и с основание, помисли си Санжонг.

Цунамито тръгваше.

Оставаха секунди, преди да ги удари.

РЕЗОЛЮШЪН БЕЙ
ЧЕТВЪРТЪК, 14 ОКТОМВРИ
16:43

Вой изпълваше въздуха.

Евънс изскочи от палатката. Право пред себе си видя Кенър да вдига Дженифър на ръце. Викаше нещо, но Евънс не можеше да го чуе. Дженифър бе цялата в кръв. Евънс хукна към джипа, скочи вътре и го подкара към Кенър.

Кенър натика Дженифър отзад. Видяха Сара да качва Мортън в другия джип. Кенър упорито викаше нещо, но Евънс не успяваше да го разбере.

После схвана какво му казва.

— Санжонг! Къде е Санжонг?

Евънс поклати глава.

— Мортън каза, че е мъртъв! Бунтовниците!

— Сигурен ли си?

— Не!

Кенър погледна назад към плажа.

— Карай!

Сара беше в колата и се опитваше едновременно да крепи Мортън и да шофира. Но все пак се налагаше да го пуска, за да смени скоростите, и той веднага падаше на рамото ѝ. Дишаше тежко и с хрипове. Сигурно белият му дроб беше пробит. Едновременно с всичко друго Сара се опитваше и да брои наум. Според нея бяха минали десет секунди от взрива.

Което означаваше, че имат петнайсет секунди да стигнат до билото.

Санжонг скочи на брега и трескаво се закатери нагоре. Мъжете на кораба го видяха и също почнаха да скачат от палубата.

Според Санжонг имаха половин минута, преди да удари първата вълна. Тя щеше да е най-малката, но пак щеше да е поне пет метра висока. Което означаваше, че той трябва да изкатери най-малко десет метра по разкаляния склон за следващите трийсет секунди.

Знаеше, че няма начин да успее.

Не можеше да го направи.

И въпреки това се катереше.

Сара караше по калния път, джипът се плъзгаше опасно настрани. Мортън мълчеше, лицето му беше придобило грозен синкавосив оттенък.

— Дръж се, Джордж! — изкрещя тя. — Дръж се! Само още малко!

Джипът поднесе и Сара изпищя. Мина на по-ниска скорост, овладя волана и продължи нагоре. В огледалото за задно виждане зърна Евънс.

Броеше наум:

„Осемнайсет.

Деветнайсет.

Двайсет...”

Двамата мъже от третата палатка скочиха в последния джип и подкараха след Евънс, като стреляха в движение. Кенър отговори на стрелбата. Куршумите напукаха стъклото пред лицето на Евънс и той намали.

— Карай! — изкрещя Кенър. — Натисни педала!

Евънс не виждаше почти нищо. Където не беше напукано, предното стъкло беше покрито с кал. Той въртеше трескаво глава, за да вижда поне част от пътя напред.

— Карай! — крещеше Кенър.

Около тях свиреха куршуми.

Кенър стреляше по гумите на джипа зад тях. Уцели ги и джипът се килна на една страна. Двамата мъже паднаха в калта. Изправиха се. Бяха само на пет-шест метра над плажа.

Недостатъчно високо.

Кенър погледна към океана.
И видя вълната — идваше към брега.

Беше гигантска, широка докъдето стига поглед, разпенена линия, бяла дъга, уширяваща се с приближаването си. Не беше много висока, но растеше, надигаше се, надигаше се още...

Джипът рязко спря.

— Защо спираш? — извика Кенър.

— Защото шибаният път свърши! — изкрещя и Евънс.

Вълната беше вече пет метра висока.

Удари се с рев в плажа и връхлетя към тях.

На Евънс му се струваше, че всичко се случва на забавен каданс — пенещата се в бяло огромна вълна, вряща над пясъка и незначайно как поддържаща хребета си по протежение на целия плаж и в джунглата отвъд, покривайки зеления пейзаж в бяло. Водата вреше по склона към тях.

Не можеше да откъсне поглед от нея, защото тя сякаш не губеше и частица от силата си, а просто прииждаше ли прииждаше. Двамата мъже под тях бягаха от преобърнатия джип. След миг бялата вода ги заля и те изчезнаха.

Вълната се втурна още метър-два нагоре по склона, после внезапно се забави, помая се за миг и започна да се отдръпва. Не остави зад себе си и помен от мъжете или джипа. Дърветата бяха обрулени, много — изкоренени.

Вълната се плъзна обратно към океана, все по-назад и по-назад, оголи плажа, а после се отдръпна и океанът се укроти.

— Това беше първата — каза Кенър. — Следващите ще са по-големи.

Сара придържаше Мортън, така че да му е възможно най-удобно. Устните му имаха ужасен син цвят и кожата му беше студена, но иначе изглеждаше в съзнание. Не говореше, но гледаше водата.

— Дръж се, Джордж — каза тя.

Той каза нещо. Раздвижи устни, но звук не се чу.

— Какво? Какво казваш?

Вгледа се внимателно в устните му. И видя слаба усмивка.

Не бих го пропуснал дори това да е последното нещо в живота ми.

Дойде следващата вълна.

От разстояние изглеждаше съвсем същата като първата, но с приближаването ѝ към брега стана ясно, че е много по-голяма, един път и половина колкото първата — и се стовари с рев като от експлозия. Водата се втурна нагоре по склона и стигна много по-високо отпреди.

Бяха почти на трийсет метра от нея. Вълната се беше качила на цели двайсет метра по склона.

— Следващата ще е по-голяма — каза Кенър.

Океанът пак се укроти и Евънс се обърна към Дженифър.

— Дай да...

И млъкна. Нямаше я. За миг си помисли, че е паднала от джипа. После я видя на пода, свита на кълбо от болка. Лицето и рамото ѝ бяха покрити с кръв. Много кръв.

— Дженифър?!

Кенър го хвана за ръката, поклати глава и каза:

— Онези от джипа я улучиха. Дотогава си беше добре.

Евънс беше като зашеметен. Гадеше му се.

— Дженифър?

Очите ѝ бяха затворени. Гърдите ѝ едва се повдигаха.

— Гледай — каза Кенър. — Тя или ще издържи, или няма.

Идваше следващата вълна.

Нямаше къде да отидат. Бяха стигнали края на пътя. Заобикаляше ги джунгла. Просто чакаха и гледаха как водата се втурва нагоре като съскаща ужасяваща стена.

Сара беше сигурна, че ще ги помете всичките, но вълната изгуби силата си само на няколко метра от тях, изтъня и се забави, а после се плъзна назад към океана.

Кенър си погледна часовника.

— Имаме няколко минути. Да направим каквото можем.

— Тоест? — попита Сара.

— Тоест да се изкачим колкото може по-високо.

— Ще има и друга вълна ли?

— Поне още една.

— По-голяма?

— Да.

Минаха пет минути. Те се изкатериха още двайсетина метра по склона. Кенър носеше Дженифър — тя беше в безсъзнание. Евънс и Сара помагаха на Мортън, който се движеше много трудно. Накрая Евънс вдигна Мортън и го понесе на гръб.

— Добре, че си поотслабнал — каза му.

Мортън не отговори, само го потупа по рамото.

Евънс се запрепъва с мъка нагоре.

Дойде следващата вълна.

Когато се отдръпна, джиповете ги нямаше — мястото, където бяха спрели, беше осеяно с изкоренени дървета. Оцелелите гледаха безмълвно. Бяха много уморени. Спореха — това четвъртата вълна ли е, или петата? Никой не можеше да си спомни със сигурност. Решиха, че трябва да е била четвъртата.

— Какво ще правим? — обърна се Сара към Кенър.

— Ще се катерим.

След осем минути дойде следващата вълна. Беше по-малка от предишната. Евънс беше толкова уморен, че можеше само да я гледа безучастно. Кенър се опитваше да спре кървенето на Дженифър, но кожата ѝ беше бледосива, а устните — посинели. На плажа долу нямаше и помен от човешка дейност. Палатките бяха изчезнали.

Генераторите бяха изчезнали. Имаше само купове отломки, клони, водорасли, пяна.

— Какво е това? — попита Сара.

— Кое?

— Някой вика.

Погледнаха към отсрещната страна на залива. Някой им махаше.

— Това е Санжонг — каза Кенър. — Кучият му син! — Ухили се широко. — Надявам се, че ще му стигне умът да не мърда оттам. Ще му трябват два часа да мине през боклуците долу. Хайде да видим дали хеликоптерът ни още си е на мястото, или някоя вълна го е отнесла. После ще вземем и Санжонг.

ТИХООКЕАНСКИЯТ БАСЕЙН
ПЕТЪК, 15 ОКТОМВРИ
17:04

Осем хиляди мили на изток, посред нощ в Голдън, Колорадо, компютрите на Националния център за земетръсна информация регистрираха нетипично сеизмично отклонение с местоположение малко на север от Соломоновите острови, със сила от 6,3 по Рихтер. Силно земетресение, но не необичайно силно. Заради особените характеристики на отклонението компютърът го категоризира под „аномалия“, обичайната категория за сеизмичните явления в онази част на света, където три тектонични плочи се срещаха в особен модел на припокриване.

Компютрите на НЦЗИ прецениха, че на земетресението му липсва сравнително бавното движение, свързано с пораждането на цунами, и следователно не го категоризираха като „генериращо цунами“. По отношение на южната част на Тихия океан обаче тази категория беше в процес на преосмисляне след опустошителното земетресение в Нова Гвинея от 1998-а — най-опустошителното цунами на двадесети век, — което също не бе имало класически бавен цунами-профил. По тази причина, като предпазна мярка, компютрите препратиха информацията за земетресението към сензорите на СОПМ, Средноокеанската предавателна мрежа, с център Хило, Хавай.

Шест часа по-късно сензорните средноокеански шамандури изпратиха данни за двацет и два сантиметрово покачване на океанското ниво, подсказващо поредица от вълни цунами. Заради голямата дълбочина на океана в средната му част при цунами равнището на водата се покачваше само с няколко десетки сантиметра. Въпросната вечер корабите в района не усетиха нищо, когато големият вълнов фронт премина под тях. Шамандурите обаче го засякоха и подадоха сигнал за тревога.

Посред нощ на Хаваите компютрите запищяха и екраните светнаха. Мрежовият отговорник Джоуи Охири тъкмо беше задрямал. Стана, наля си кафе и прегледа данните. Определено ставаше въпрос за

цунами, но то, изглежда, губеше силата си при прехода през океана. Разбира се, Хаваите бяха на пътя му, само че тази вълна щеше да удари южния бряг на островите, което се случваше сравнително рядко. Охири направи бърза калкулация за силата на вълната и резултатите не го впечатлиха, така че изпрати рутинно уведомление на отрядите за гражданска отбрана по всички населени острови. Уведомлението започваше така: „Информационен бюлетин...” и завършваше по обичайния начин — че тревогата се основава на предварителна информация. Охири знаеше, че никой няма да обърне особено внимание на бюлетина. Уведоми също централите за ранно предупреждение на Западния бряг и в Аляска, защото поредицата вълни щеше да удари техните крайбрежия някъде в ранния предобед на следващия ден.

Пет часа по-късно сензорните шамандури покрай калифорнийския бряг и Аляска засякоха преминаването на поредицата вълни, вече допълнително отслабени. Компютрите изчислиха скоростта и силата на вълните и препоръчаха да не бъдат предприемани специални мерки. Съобщението стигна до местните станции като информационен бюлетин за цунами, а не като тревога:

„НА ОСНОВАНИЕ МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО И СИЛАТА СИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕТО НЕ Е БИЛО ДОСТАТЪЧНО ДА ПОРОДИ ЦУНАМИ, ЗАСТРАШАВАЩО КАЛИФОРНИЯ, ОРЕГОН, ВАШИНГТОН, БРИТАНСКА КОЛУМБИЯ ИЛИ АЛЯСКА. В НЯКОИ РАЙОНИ Е ВЪЗМОЖНО ДА СЕ НАБЛЮДАВАТ НЕЗНАЧИТЕЛНИ ПРОМЕНИ В МОРСКОТО РАВНИЩЕ“.

Кенър, който следеше съобщенията на компютъра си, поклати глава, когато го прочете.

— Ник Дрейк го чака голямо разочарование.

Според хипотезата на Кенър кавитационните генератори бяха необходими, за да се подсили ефектът на подводните детонации и да се създаде сравнително по-продължително свлачище, което на свой ред

да породи едно наистина мощно цунами, способно да пресече океана, без да изгуби твърде много от силата си. И което беше предотвратено.

След деветдесет минути силно отслабената поредица вълни удари плажовете на Калифорния. Състоеше се от пет вълни със средна височина от два метра, които за кратко въодушевяха сърфистите, но останаха незабелязани от всички останали.

Със закъснение Кенър беше уведомен, че от ФБР се опитвали да се свържат с него през последните дванайсет часа. Оказа се, че В. Алън Уили напуснал къщата си на плажа в два през нощта местно време. Тоест по-малко от час след събитията в залива Резолушън и повече от десет часа преди съобщението за цунами.

Кенър предполагаше, че Уили се е уплашил и не е искал да чака. Само че това беше важна и многозначителна грешка. Кенър се обади на агента и в резултат беше стартирана процедура за изискване записите на телефонните разговори на Уили.

На никой от тях не бе позволено да напусне острова през следващите три дни. Имаше формалности, формуляри, разпити. Имаше проблеми със спешната медицинска помощ за колабиралия бял дроб на Мортън и масивната кръвозагуба на Дженифър. Мортън искаше да го транспортират в Сидни за оперативна намеса, но не му беше разрешено, защото в Америка се водел като изчезнал. Макар да кълнеше многословно вещерските доктори, един много добър хирург, обучен в Мелбърн, се погрижи за дроба му в град Гарета. Дженифър обаче не бе могла да изчака този хирург — наложило се бе на три пъти да ѝ преливат кръв по време на петчасовата операция за изваждане на куршумите от горната част на тялото ѝ, след което я поставиха на респиратор и още четирийсет и осем часа беше на ръба на смъртта. Но в края на втория ден тя отвори очи, махна си кислородната маска и каза на Евънс, който седеше до леглото ѝ:

— Я не гледай толкова скръбно. Жива съм, по дяволите. — Гласът ѝ беше слаб, но тя се усмихваше.

Имаше проблеми и заради контакта им с бунтовниците. Както и поради факта, че техен спътник е изчезнал, и то не друг, а известният актьор Тед Брадли. Всички разказаха какво се беше случило с Брадли, но нямаше кой да потвърди разказа им. Така че полицията поиска да разкажат отново.

И после най-внезапно, без предупреждение и обяснение, на всички им бе позволено да си тръгнат. Върнаха им паспортите. Без никакви спънки. Можели да си тръгнат, когато поискат.

Евънс проспa почти целия полет до Хонолулу, а след като самолетът презареди и излетя, седна да поговори с Мортън и другите. Мортън тъкмо обясняваше какво се беше случило в нощта на автомобилната катастрофа.

— Определено беше налице проблем с Ник и с начина, по който употребява парите си. НФПР правеше лоши неща. Ник беше ядосан — опасно ядосан. Заплаши ме и аз приех заплахата му буквално. Вече знаех за връзката на неговата организация с ПОФ и това, меко казано, го излагаше на риск. С Кенър стигнахме до извода, че той ще се опита да ме убие. И той наистина се опита. Онова момиче в кафенето, онази сутрин в Бевърли Хилс.

— А да — сети се Евънс. — Но как организирахте катастрофата? Трябва да е било изключително опасно.

— Ти какво, да не ме мислиш за луд? — възкликна Мортън. — Изобщо не съм катастрофирал.

— Какво искаш да кажеш?

— Аз продължих да си карам.

— Но... — Евънс млъкна и поклати глава. — Нещо не разбирам.

— Напротив — каза Сара. — Защото аз случайно се изпуснах пред теб. Преди Джордж да ми се обади и да ми каже да си държа устата затворена.

И тогава Евънс си спомни. Един разговор отпреди дни. Тогава не беше слушал внимателно. Сара му беше казала:

„Той ми каза да купя ново ферари от някакъв тип в Монтерей и да уредя транспортирането му до Сан Франциско“.

А след като Евънс бе изразил изненада, че Джордж си купува още едно ферари, тя каза:

„Знам. Колко ферарита може да използва един човек? А и това не ми изглежда на висотата на обичайните му изисквания. На снимките в имейла ми се стори доста очукано“.

А после каза:

„Ферарито, което купи, е «Дейтона» 365 GTS от 1972-ра. Той вече има едно такова, Питър. А се държи, все едно не знае...“

— О, знаех, и още как — каза Мортън. — Хвърлих си парите на вятъра. Колата беше абсолютна таратайка. А после пратих самолета да докара двама специалисти по декорите от Холивуд в Сонома, за да я потрошат допълнително, все едно е катастрофирала. И онази нощ я откараха с камион до мястото, оставиха я на пътя, пуснаха няколко димки...

— И ти си минал с колата си покрай смачканото ферари, което вече си е било там — довърши Евънс.

— Да — каза Мортън. — Подминах го и спрях зад следващия завой. Отбих встрани от пътя, качих се на баира и ви гледах оттам.

— Кучи син!

— Съжалявам — каза Мортън, — но имахме нужда от неподправени емоции, за да отклоним вниманието на полицията от проблемите.

— Какви проблеми?

— Ами студеният двигател например — каза Кенър. — Двигателят не беше работил от дни. Едно от ченгетата забеляза, че е студен, докато качваха колата на камиона. Тогава се върна и те пита кога точно е станала катастрофата и така нататък. Притесних се, че ще се сетят.

— Но не се сетиха — каза Мортън.

— Така е. Макар да подозираха, че нещо не е наред. Не мисля обаче, че са се сетили за еднаквите ферарита.

— Никой нормален човек не би унищожил съзнателно едно 365 GTS от 1972-ра — каза Мортън. — Дори и да е в лошо състояние като онова.

Мортън се усмихваше, но Евънс беше ядосан.

— Някой можеше да ми каже...

— Не — каза Кенър. — Ти ни беше необходим, за да изработим Дрейк. Както с мобилния телефон.

— Какво стана с него?

— Той беше подслушвателно устройство с много ниско качество. Надявахме се Дрейк да заподозре, че участваш в разследването. Искахме да му окажем натиск.

— Е, получи се. Точно затова ме отровиха в апартамента ми, нали? Доста свободно сте рискували живота ми, момчета.

— Всичко свърши добре — каза Кенър.

— И „катастрофата“ ли е имала за цел да притисне Дрейк?

— И да освободи мен — каза Мортън. — Трябваше да отида на Соломоновите острови и да разбера каква става там. Знаех, че Ник ще остави най-доброто за десерт. Макар че ако бяха успели да повлияят на онзи ураган — това беше третата им планирана каскада, — така че да удари Маями, щеше да се получи доста зрелищно.

— Майната ти, Джордж — изсумтя Евънс.

— Съжалявам, че трябваше да стане така — каза Кенър.

— Майната ти и на теб!

Евънс стана и мина в предната част на салона. Сара седеше там сама. Беше толкова ядосан, че отказа да разговаря с нея. През следващия час зяпа през прозореца. Накрая тя му заговори тихичко и след още половин час се прегърнаха.

Евънс поспа малко — неспокойно, защото цялото тяло го болеше. Не можеше да си намери удобна поза. Току се събуждаше и главата му се цепеше като след запой. По едно време му се стори, че чува Кенър да говори на Сара.

Нека си спомним къде живеем, казваше Кенър. Живеем на третата планета, обикаляща около слънце със среден размер. Планетата ни е на пет милиарда години и през цялото това време се е променяла, непрекъснато. Сега Земята е с третата си атмосфера.

Първата атмосфера е била съставена основно от хелий и водород. Тя е изчезнала сравнително рано, защото планетата е била прекалено гореща. После, когато се поохладил, вулканичните изригвания породили втора атмосфера — от пара и въглероден двуокис. По-късно водните пари се кондензирали и образували

океаните, които покриват по-голямата част от планетата. После, преди около три милиарда години, се развили бактерии, които се хранели с въглероден двуокис и освобождавали като отпаден продукт един високотоксичен газ — кислород. Други бактерии освобождавали азот. Концентрацията на тези газове в атмосферата бавно растяла. Организмите, които не успели да се адаптират, измрели.

Междувременно земните маси на планетата, носещи се върху огромни тектонични плочи, се съединили в конфигурация, която възпрепятствала циркулацията на океанските течения. За пръв път започнало да става студено. Първият лед се появил преди два милиарда години.

А през последните седемстотин хиляди години планетата ни е в геоложка ледникова епоха, която се характеризира с нарастващи и оттеглящи се ледници. Никой не знае със сигурност защо, но сега ледът покрива планетата на всеки сто хиляди години, а на всеки двайсетина хиляди ледниците се разрастват, макар и в по-малка степен. Последното разрастване е било преди двайсет хиляди години и вече е време за следващото.

И дори днес, след пет милиарда години, планетата ни си остава удивително активна. Имаме петстотин вулкана и по едно изригване на всеки две седмици. Земетресенията са нещо постоянно — милион и половина годишно, по едно със сила от пета степен по Рихтер на всеки шест часа и по едно голямо земетресение на всеки десет дни. На всеки три месеца по едно цунами препуска по водите на Тихия океан.

Атмосферата ни е също толкова активна, колкото и земята под нея. Във всеки момент в планетарен мащаб вилнеят хиляда и петстотин гръмотевични бури. По единайсет светкавици удрят земята на всяка секунда. През шест часа вилнее торнадо. И на всеки четири дни гигантски циклон с диаметър стотици мили се завърта над океана и опустошава сушата.

Гадните малки маймуни, които наричат себе си човешки същества, не могат да направят нищо, освен да тичат и да се скрият някъде. А същите тези маймуни да си въобразяват, че им е по силите да стабилизират атмосферата, е толкова арогантно, че чак не е за вярване. Те не могат да контролират климата.

Истината е, че просто бягат от бурите.

— Какво ще правим сега?

— Ще ви кажа какво ще правим — каза Мортън. — Ще работите за мен. Решил съм да създам нова природозащитна организация. Трябва да помисля за име. Да не е от онези претенциозни имена с думите „световни“ и „ресурси“, и „защита“, или „дивата природа“ и „фондация“ и „защита“ и така нататък в тях. Тези думи можеш да ги навържеш една след друга във всякакви комбинации. Световна фондация за защита на дивата природа. Фондация за защита на природните ресурси. Фонд за защита на световните ресурси. Пък и тези фалшиви имена вече така или иначе са заети. Трябва ми нещо простичко и ново. Нещо честно. Мислех си за „Проучи проблема и го оправи“. Само дето звучи малко двусмислено. Но пък това може би е плюс. Ще работим с учени и изследователи, с икономисти и инженери — и един адвокат.

— И с какво ще се занимава тази организация?

— Толкова много има да се направи! Например — никой не знае как се управляват дивите райони. Ще отделим десетки опитни полета от най-разнообразен вид и ще ги управляваме според различни стратегии. После ще поканим външни екипи да оценят резултатите и да нанесат поправки в стратегиите. И по-късно ще го направим отново. На принципа на пробата и грешката, с външна оценка. Никой досега не го е правил. И накрая ще имаме готови и систематизирани знания за това как се управляват различни терени. Не как се опазват. Не могат да бъдат опазени в едно състояние. Те ще се променят непрекъснато, каквото и да направим. Но бихме могли да ги управляваме — ако знаехме как. Кое то на този етап никой не знае. Това е една обширна област. Управлението на сложни екологични системи.

— Добре...

— Друго — проблемите на развиващия се свят. Основната причина за унищожението на природата е бедността. Не можем да очакваме от гладуващи хора да се тревожат за замърсяването. Те се тревожат за храната си. В момента половин милиард хора по света гладуват. Повече от половин милиард нямат достъп до чиста вода. Трябва да създадем системи за подпомагане, които наистина работят, да ги изпробваме, да получим положителна оценка от външни

експерти и след като сме сигурни в успеха им, да ги приложим поголовно.

— Трудно изглежда.

— Трудно е, ако си правителствена агенция или си идеолог. Но ако просто искаш да проучиш проблема и да го оправиш — не е. А това, за което ви говоря, ще бъде изцяло на частни начала. Частно финансиране, частни земи. Никакви бюрократи. Администрацията ще бъде само пет процента от персонала и ресурсите. Всички ще бачкат здравата. Ще провеждаме екологичните изследвания така, както се ръководи един бизнес. Без излишества.

— Защо никой не го е направил досега?

— Шегуваш ли се? Защото е радикално. Погледни истината в очите — всички тези природозащитни организации са по на трийсет, четирийсет, петдесет години. Имат големи сгради, големи задължения, голям персонал. Може и да пробутват на обществеността младежките си мечти, но истината е, че вече са част от статуквото. А статуквото всячески се стреми да си остане такова — статукво. Факт.

— Добре. Друго какво?

— Оценка на технологията. Страните от Третия свят се развиват скокообразно. Пропускат телефонните линии и въвеждат директно мобилните телефони. Но никой не прави сваятна технологична оценка по отношение на това кое сработва и как да се балансират неизбежните недостатъци. Енергията на вятъра е супер, стига да не си птица. Защото онези неща с перките са си огромни птичи гилотини. Може би въпреки това трябва да ги строим. Само че хората не знаят как да мислят за тези неща. Само се тупат по гърдите и говорят високопарно. Никой не прави тестове. Никой не прави изпитания на терен. На никого не му стиска да разреши проблемите — защото решението може да се окаже в противоречие с философията ти, а за повечето хора сляпото придържане към убежденията е по-важно от реалния успех.

— Сериозно?

— Повярвай ми. Когато станеш на моите години, ще знаеш, че съм прав. Друго. Например, как се използва земята — многофункционалното използване на земята. Там е пълна каша. Никой не знае как може да се постигне, но пък споровете са толкова разгорещени и ожесточени, че свестните хора просто се отказват и се оттеглят или пък изчезват, пометени от вихрушката на съдебни

процеси. Това обаче не помага. Отговорът вероятно се крие в набор от различни решения. Може би ще е необходимо да се определят райони за един или друг начин на използване. Само че всички живеем на една и съща планета. Някои хора обичат операта, други обичат Вегас. А има много хора, които обичат Вегас.

— Нещо друго?

— Да. Трябва ни нов механизъм за финансиране на изследователската дейност. В момента учените са в същото положение като ренесансовите художници, които изработвали портрети по поръчка на патрона си. И ако са умни, ще се постараят работата им да поласкае съответния патрон — не натрапчиво, разбира се, но все пак да го поласкае. А тази система не е добра, особено за изследвания в области на науката, които се отразяват на политиката. По-лошо — системата всъщност работи срещу решаването на проблемите. Защото ако разрешиш проблема, финансирането секва. Всичко това трябва да се промени.

— Как?

— Имам някои идеи. Учените да не знаят кой ги финансира. Оценката на резултатите също да се извършва на сляпо. Основните изследователски проекти, свързани с политиката, да се провеждат от няколко екипа, които вършат една и съща работа. Защо не, ако наистина е нещо важно? Ще приложим натиск върху научните списания заради начина, по който представят научните доклади. Да публикуват разработката и реакциите спрямо нея в един и същи брой. Да извадим списанията от политиката. Техните редактори открито взимат страна по определени теми. Лоши момчета.

— Нещо друго? — повтори Евънс.

— Нов начин на изразяване. Ако прочетеш нещо от автори, които казват: „Намираме, че антропогенните парникови газове и сулфатите са оказали установимо влияние върху налягането на морското равнище“, оставаш с впечатлението, че са отишли на терен и са измерили нещо. Истината е, че просто са направили симулация. Говорят така, сякаш симулациите са едно и също с данните от реалния свят. А те не са. Това е проблем, по който трябва да се работи. Аз съм за печат с надпис: „ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ: КОМПЮТЪРНА СИМУЛАЦИЯ — МОЖЕ ДА Е ПОГРЕШНА И НЕПОТВЪРДИМА.“ Като предупрежденията, които слагат на цигарените кутии. Да се слага

подобен надпис върху вестникарски статии и в някой ъгъл на екрана по време на новините. „ВНИМАНИЕ: ПРЕДПОЛОЖЕНИЕ — МОЖЕ ДА НЕ Е ПОДКРЕПЕНО С ФАКТИ.“ Представяш ли си как такива надписи ще цъфнат по целите първи страници на вестниците?

— И още? — Евънс вече се усмихваше.

— Има още едно-две нещица — каза Мортън, — но тези са основните. Много ще е трудно. Ще срещаме спънки по целия път. Ще ни опонират, ще ни саботират, ще ни се присмиват. Ще ни наричат какви ли не. Статуквото няма да ни хареса. Вестниците ще ни взимат на подбив. Но в един момент парите ще потекат към нас, защото ще се появят и първите резултати. И тогава всички ще млъкнат. А после ще ни отрупат с хвалби и това ще е най-опасният момент.

— И?

— Дотогава аз отдавна ще съм умрял. Във със Сара ще сте управлявали организацията едно двайсетина години. И последната ти задача ще е да я разпуснеш, преди да се е превърнала в поредната уморена, стара природозащитна организация, бълваща старомодна мъдрост, пилееща ресурси и причиняваща повече вреда, отколкото полза.

— Разбирам — каза Евънс. — И когато бъде разпусната?

— Ще намериш нещо младо и умно — независимо дали е мъж, или жена — и ще се опиташ да го вдъхновиш, за да направи онова, от което следващото поколение наистина ще има нужда.

Евънс погледна Сара.

Тя сви рамене и каза:

— Освен ако нямаш някоя по-добра идея.

Половин час преди да стигнат калифорнийския бряг, видяха ширналата се кафеникава мъгла, увиснала над океана. Ставаше по-плътна и по-тъмна с приближаването им към сушата. Скоро видяха светлините на огромния град. Едва пробиваха пелената от смог.

— Прилича малко на ада, нали? — каза Сара. — И като си помислиш, че трябва да кацнем в това нещо...

— Чака ни много работа — каза Мортън.

Самолетът започна плавно да се снижава към Лос Анжелис.

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

- Роман като „Състояние на страх“, в който са изразени толкова много противоречащи си идеи, може да въведе читателя в недоумение относно какви точно са убежденията на автора по тези въпроси. От три години активно чета природозащитни текстове, което само по себе си е опасно начинание. Затова пък имах възможността да прегледам голямо количество данни и да обмисля много становища. Стигнах до следните заключения:

- Ние знаем удивително малко за всеки аспект на околната среда, от миналото ѝ до сегашното ѝ състояние, до това как да я съхраним и защитим. Във всеки един спор всички страни преувеличават количеството реално познание и неговата степен на достоверност.

- Атмосферният въглероден двуокис се увеличава и човешката дейност е вероятната причина за това.

- Намираме се в средата на естествена тенденция към затопляне, започнала около 1850-а година, когато сме излезли от четиристотингодишен студен период, известен като Малката ледникова епоха.

- Никой не знае в каква точно степен настоящата тенденция към затопляне е естествен феномен.

- Никой не знае в каква точно степен настоящата тенденция към затопляне е резултат от човешката дейност.

- Никой не знае на какво затопляне ще бъдем свидетели през следващото столетие. Компютърните модели показват разлики от четиристотин процента, което на практика е доказателство, че никой не знае. Но ако трябва да гадая — както правят всички, — бих казал, че

нарастването ще е от 0,812436 градуса по Целзий. Няма доказателства, че моята прогноза за състоянието на света след сто години е по-добра или по-лоша от която и да било друга. (Не можем да „преценяваме“ бъдещето, нито можем да го „предсказваме“. Това са евфемизми. Можем само да гадаем. Една информирана догадка си е само догадка.)

- Подозирам, че част от наблюдаваното затопляне на повърхността в крайна сметка ще бъде приписана на човешката дейност. Подозирам, че основното човешко влияние в тази посока ще дойде от начина, по който се използва земята, и че атмосферният компонент ще има по-нищожно значение.

- Преди да взимаме скъпи политически решения въз основа на климатични модели, според мен би било разумно да се постави изискването тези компютърни модели да са предсказали с точност бъдещите температури за период от десет години. Още по-добре — двайсет.

- Смятам, че е странно хората все още да вярват в надвисналата заплаха от изчерпване на ресурсите, след като в продължение на двеста години ни засипват с фалшиви тревоги за тази опасност. Не знам дали подобни убеждения в днешно време следва да се обяснят с непознаване на историята, със склерозирал догматизъм, нездравословна любов към малтусианството или с обикновено скудоумие, но те очевидно са се вгнездили дълбоко в човешкото мислене.

- Има много причини човечеството да премине към принципно ново гориво и през следващото столетие това ще стане и без законови разпоредби, финансови инициативи, програми за замразяване на количествата въглерод или непрестанното мрънкане на разни паникьори. Доколкото знам, никой не е забранил конския транспорт в началото на двайсети век.

- Подозирам, че хората от 2100 година ще са много по-богати от нас, ще консумират повече енергия, ще са по-малко и ще се радват на

повече природа в естествен вид от онази, която имаме днес. Не мисля, че трябва да се притесняваме за тях.

- Сегашният почти истеричен вой за по-голяма сигурност е в най-добрия случай пилеене на средства и окови за човешкия дух, а в най-лошия — покана към един нов тоталитаризъм. Отчаяно се нуждаем обществеността да бъде образована по въпроса.

- Стигам до извода, че повечето природозащитни „принципи“ (такива като устойчивото развитие и предпазния принцип) на практика съхраняват икономическите предимства на Запада и по този начин създават един модерен империализъм по отношение на развиващия се свят. Това е един добър начин да кажеш: „Ние сме си взели нашето, но не искаме вие да си вземете вашето, защото това ще доведе до голямо замърсяване“.

- „Предпазният принцип“, ако е приложен правилно, забранява предпазния принцип. Той е вътрешно противоречив. Следователно за предпазния принцип не може да се говори твърде критично.

- Вярвам, че хората са добронамерени. Но изпитвам дълбок респект към разяждащото влияние на предразсъдъците, към системното изкривяване на мисълта, към силата на рационализирането, към дегизировките на личния интерес и към неизбежността на случайните последствия.

- Изпитвам по-голямо уважение към хора, които могат да променят убежденията си, след като са получили нова информация, отколкото към онези, които се придържат сляпо към нещата, в които вярват вече от трийсет години. Светът се променя. Идеолозите — не.

- През приблизително трийсет и петте години съществуване на природозащитното движение като такова, науката преживя истинска революция. Тази революция ни даде ново разбиране за нелинейната динамика, сложните системи, теорията на хаоса, теорията на катастрофите. Тя промени начина, по който мислим за еволюцията и екологията. И въпреки това тези вече зрели теории още не са си

пробили път в мисленето на екоактивистите, които незнайно защо са пуснали корени в идеята и реториката на седемдесетте години на миналия век.

- Нямаме и най-смътна представа как да запазим онова, което наричаме „дива природа“, и ще е по-добре да проучим този въпрос на терен. Не виждам доказателства да провеждаме такива изследвания по един скромнен, разумен и систематичен начин. Затова и не вярвам да постигнем успех в управлението на дивата природа и през двайсет и първи век. За това обвинявам природозащитните организации точно толкова, колкото строителните предприемачи и собствениците на мини. Резултатите са същите — и от алчността, и от незнанието.

- Имаме нужда от ново екологично движение, с нови цели и нови организации. Имаме нужда от повече хора, които да работят на терен, в действителна природна среда, и по-малко хора пред компютърните екрани. Имаме нужда от повече учени и от много по-малко адвокати.

- Безумно е да смятаме, че можем да контролираме една толкова сложна система като околната среда чрез съдебни процеси. Можем да променяме състоянието ѝ само временно — обикновено като предотвратим нещо, — като нито можем да предскажем, нито да контролираме крайните резултати от временната промяна.

- Нищо не е толкова обречено на политизиране като околната среда, която всички ние делим, и с нищо не се злоупотребява толкова много чрез лоялността ни към дадена политическа партия. Именно защото е обща, околната среда не може да бъде управлявана от една-единствена фракция според собствените ѝ икономически или естетически предпочитания. Рано или късно друга фракция ще вземе властта и предишната политика ще бъде сменена със своята противоположност. Стабилното управление на околната среда изисква да признаем, че всички предпочитания имат право на място под слънцето — на сноубордистите и рибарите, на любителите на планинското колоездене и алпинистите, на строителните предприемачи и природозащитниците. Тези предпочитания си противоречат и тяхната несъвместимост не може да се избегне. Само

че истинската функция на политиката е да помирява несъвместими цели.

- Отчаяно се нуждаем от необвързан с политиката механизъм за финансиране „на сляпо“ за провеждане на изследвания, които да определят подходящата политика. Учените неизбежно се съобразяват с онзи, който им плаща. Онези, които финансират изследвания — били те фармацевтична компания, правителствена агенция или природозащитна организация — винаги имат предвид определен резултат. Финансирането на научни изследвания почти никога не е свободно от натиск. Учените знаят, че по-нататъшното финансиране зависи от това дали резултатите са по вкуса на спонсорите. Вследствие на това „изследванията“ на природозащитните организации са точно толкова повлияни и подозрителни, колкото и тези, финансирани от индустрията. Правителствените „изследвания“ са повлияни по подобен начин в зависимост от това кой е на власт през съответния период. Някоя фракция не е оставала неизкушена.

- Сигурен съм, че в света има твърде много сигурни неща.

- Лично аз изпитвам дълбока наслада от общуването си с природата. Най-щастливите ми дни всяка година са онези, които прекарвам далеч от цивилизацията. Искане ми се естествената околна среда да бъде запазена и за идните поколения. Надявам се да бъде запазена в достатъчни количества и с достатъчно умение, макар да не съм оптимист. Заключение ми е, че сред „експлоататорите на околната среда“ са природозащитните организации, правителствените организации и едрият бизнес. Всички те имат еднакво нелицеприятни досиета.

- Всеки си има дневен ред. Освен мен.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ЗАЩО Е ОПАСНА ПОЛИТИЗИРАНАТА НАУКА

Представете си, че има нова научна теория, която предупреждава за настъпваща криза и посочва пътя, по който кризата да бъде избегната.

Тази теория бързо получава подкрепа от водещи учени, политици и знаменитости по целия свят. Изследванията се финансират от уважавани филантропи и се провеждат от престижни университети. За кризата се говори често по медиите. Научната ѝ обосновка се преподава в колежа и висшите училища.

Нямам предвид глобалното затопляне. Говоря за друга теория, получила известност преди един век.

Сред поддръжниците ѝ били Теодор Рузвелт, Удроу Уилсън и Уинстън Чърчил. Била одобрена от върховните съдии Оливър Уендъл Холмс и Луис Брандийс, които отсъдили в нейна полза. Сред известните ѝ поддръжници били Александър Греъм Бел, изобретателят на телефона; активистката Маргарет Сангър; селекционерът Лутър Бърбанк; Лиланд Станфорд, основателят на университета Станфорд; писателят Хърбърт Уелс; драматургът Джордж Бърнард Шоу и стотици други. Носители на Нобелова награда я поддържали. Изследванията били подкрепени финансово от фондациите Карнеги и Рокфелер. За провеждането на тези изследвания бил създаден институтът „Колд Спрингс Харбър“, но част от работата била извършена и в Харвард, Йейл, Принстън, Станфорд и Джонс Хопкинс. Законопроекти във връзка с кризата били приети в различни щати от Ню Йорк до Калифорния.

Тези усилия имали подкрепата на Националната академия на науките, на Американската лекарска асоциация, на Националния изследователски съвет. Говорело се, че ако Исус бил жив, и той би подкрепил усилията.

В крайна сметка изследователската дейност, законодателната дейност и оформянето на общественото мнение около тази теория продължили почти половин век. Онези, които поставяли теорията под съмнение, били осмивани и заклеймявани като реакционери, слепи за реалността или просто неуки. Но от днешната ни гледна точка, най-изненадващото е, че толкова малко хора са се противопоставили.

Днес ние знаем, че тази известна теория, която получила толкова голяма подкрепа, е била чисто и просто псевдонаука. Кризата, която предсказвала, просто не съществувала. И действията, предприети в името на тази теория, са били морално погрешни и дори престъпни. Защото накрая довели до смъртта на милиони хора.

Тази теория била *евгениката* и историята ѝ е толкова ужасна — и толкова срамна за активните ѝ поддръжници, — че днес рядко се говори за нея. Но това е история, която всеки гражданин трябва да познава добре, за да не се повторят ужасите.

Теорията на евгениката гласяла, че в генетичния фонд предстои криза, която щяла да доведе до израждането на човешката раса. Най-качествените човешки същества не се размножавали толкова бързо, колкото по-низшите — т.е. чужденците, имигрантите, евреите, дегенератите, неспособните и „слабоумните“. Франсис Галтън, уважаван британски учен, пръв пише по този въпрос, но после идеите му били подети и разпространени в неподозирани и нежелани от него мащаби. Били възприети от много американци с научно призвание и от още повече, които нямали никаква склонност към науката, но пък се тревожели заради имиграцията на по-низши раси в началото на двадесети век — „опасни човешки вредители“, представители на „надигащата се вълна от малоумници“, които тровели най-доброто от човешката раса.

Евгениците и противниците на имиграцията обединили сили с идеята да сложат край на това. Планът бил да се идентифицират индивиди, които били слабоумни — голяма част от евреите били смятани за такива, а също много чужденци и чернокожи — и да се преустанови размножаването им, като бъдат държани изолирани в специални заведения или чрез стерилизация.

Както казва Маргарет Сангър: „Да се плодят безполезните за сметка на полезните е крайна жестокост... няма по-голямо проклятие за бъдещите поколения от това да им завещаем растящо население от

имбецили“. Говори също за тежестта да се носи „този мъртъв товар от човешки отпадък“.

Тези възгледи били широко разпространени. Хърбърт Уелс говори за „неуки пълчища от долнокачествени граждани“. Теодор Рузвелт казал, че „не е в интерес на обществото да позволи на дегенератите да се размножават“. Лутър Бърбанк: „Стига сме позволявали на престъпниците и нищожествата да се плодят“. Джордж Бърнард Шоу казал, че само евгениката ще спаси човечеството.

В това движение имало неприкрит расизъм, например в текстове като: „Надигащата се цветна вълна срещу бялото световно превъзходство“ от американския автор Лотроп Стодард. По онова време обаче расизмът се смятал за незначителен аспект от усилията за постигане на една благородна цел — подобренieto на човешката раса в бъдеще. Именно тази авангардна идея привлякла най-либералните и прогресивни умове на цяло едно поколение. Калифорния била един от двайсет и деветте американски щата, приели закони, позволяващи стерилизацията, но се оказала най-далновидната и ентусиазираната — в Калифорния били стерилизирани повече хора от всяко друго място в Америка.

Евгеничните изследвания били финансирани от фондацията Карнеги, а по-късно и от тази на Рокфелер. Последната била толкова активна, че дори след като центърът на евгеничните усилия се преместил в Германия и се пристъпило към обгазяване на пациенти от психиатричните заведения, фондацията Рокфелер продължила щедро да финансира германските учени. (Макар това да не станало обществено достояние, от фондацията финансирали изследванията и през 1939-а, само месеци преди началото на Втората световна война.)

От двайсетте години на двадесети век американските евгеници завиждали на германските, които им били отнели водещата роля в движението. Германците постигали забележителни успехи. В съвсем обикновени на вид къщи били водени, един по един, „умствено дефектни“ индивиди за интервюта, а след това ги отвеждали в задна стаичка, която в действителност представлявала газова камера. Там те били обгазявани с въглероден окис, а труповете били изгаряни в малки крематориуми в задния двор.

По-късно тази програма била разширена в огромна мрежа концентрационни лагери, разположени близо до железопътни линии,

за да се улесни транспортирането и избиването на десет милиона нежелани човешки същества.

След Втората световна война никой вече не бил евгеник и никой не признавал да е бил такъв някога. Биографите на силните и известните съумявали да заобиколят увлечението на своите обекти към тази философия, а понякога въобще не го споменавали. Евгениката спряла да се изучава в коледжите, макар някои да твърдят, че идеите ѝ и до днес съществуват в общественото съзнание, макар и под различна форма.

Когато се върнем назад, три неща изпъкват над всичко останало:

Първо, въпреки създаването на лабораториите „Колд Спринг Харбър“, въпреки усилията на университетите и пледоариите на адвокатите, евгениката не почивала на научна основа. По онова време никой всъщност не знаел какво представляват гените. Движението набрало скорост, защото си служело с неясни термини, които така и не били дефинирани с някаква степен на прецизност. „Слабоумието“ можело да означава всичко — от бедност и неграмотност до епилепсия. Нямало ясни дефиниции за „дегенерат“ и „неспособен“.

Второ, евгеничното движение всъщност било социална програма, маскирана като научна такава. Негова движеща сила била тревогата заради имиграцията, расизма и нежеланите хора, които се заселват в квартала ти или в страната ти. И неясната терминология помогнала да се скрие какво става в действителност.

Трето, и най-тревожно, научната общност както в САЩ, така и в Германия, не възроптала. Точно обратното. В Германия учените много бързо взели програмата присърце. Съвременни германски изследователи проучили нацистки документи от трийсетте години. Очаквали да намерят директиви, заставящи учените да извършат изследванията. Но се оказало, че не е имало нужда от директиви. По думите на Уте Дайхман, „Учените, включително и онези, които не били членове на [нацистката] партия, помогнали да се организира финансиране на изследванията им чрез собственото си поведение и прякото сътрудничество с държавата“. Дайхман говори за „активната роля на самите учени по отношение на нацистката политика, свързана с расите... където [изследванията] имали за цел да потвърдят расистката доктрина... няма документи, доказващи външен натиск“.

Германските учени адаптирали изследователските си интереси към новата политика. А малцината, които не го направили, изчезнали.

Нека дам и втори пример за политизирана наука — съвсем различен по характер, но показателен за съпътстващите рискове, когато правителствената идеология контролира научната дейност, а медиите безкритично популяризират фалшиви концепции. Трофим Денисович Лисенко бил амбициозен селянин, който, както се твърдяло, „разрешил проблема за наторяване на обработваемата земя без торове и минерали“. През 1928-а той обявил, че е създал процедура, наречена „вернализация“, при която семената се навлажнявали и охлаждали, за да се подобри по-късно реколтата.

Методите на Лисенко така и не били подложени на сериозни тестове, но твърденията му, че третираните семена предават характеристиките си и на следващото поколение, били в хармония с възраждането на Ламарковите идеи по време, когато останалата част от света прегръщала генетиката на Мендел. Йосиф Сталин бил очарован от ламаркианските идеи, които вещаели едно бъдеще, свободно от оковите на наследствеността; освен това искал увеличена селскостопанска производителност. Лисенко обещавал и двете и се превърнал в галеник на съветските медии, които активно търсели истории за умни селяни, развили революционни методи.

Лисенко бил представен като гений и се възползвал от това във висша степен. Особено талантлив бил в осмиването на опонентите си. Използвал въпросници, попълвани от селяните, за да докаже, че вернализацията е увеличила добивите, и по този начин избягвал преките изпитания. Яхнал вълната на спонсорирания от държавата ентусиазъм, той се издигнал главоломно. През 1937-а вече бил член на съветското Политбюро.

Дотогава Лисенко и теориите му били въведени масово в руската биология. Резултатът — глад, който убил милиони, и чистки, които изпратили стотици несъгласни с него съветски учени в трудовите лагери или на разстрел. Лисенко агресивно атакувал генетиката, която в крайна сметка, през 1948-а, била отречена като „буржоазна псевдонаука“. Идеите на Лисенко не почивали на никакви научни факти и въпреки това той контролирал съветските изследвания цели

трийсет години. „Лисенковщината“ свършва през шейсетте, но руската биология все още не се е възстановила напълно от нанесените ѝ през онази ера поражения.

Сега всички ние сме свидетели на нова велика теория, която отново привлича подкрепата на политици, учени и знаменитости по целия свят. И отново теорията се финансира от големите фондации. И отново изследванията се провеждат от водещи университети. И отново се приемат закони и социални програми в нейно име. И отново критиците са малко и биват осмивани.

Отново предприетите мерки не почиват на научни факти. И отново различни групи с неясни цели се крият зад едно движение, което изглежда благородно. И отново твърдения за морално превъзходство се използват за оправдаването на крайни действия. И отново фактът, че хора страдат от прилагането им, се отминава с лека ръка, защото абстрактната кауза била по-важна от последствията за хората. И отново неясни термини като „устойчивост“ и „поколенческа справедливост“ — термини без общоприета дефиниция — се използват в услуга на една нова криза.

Не твърдя, че глобалното затопляне е същото като евгениката. Приликите обаче не са повърхностни. Определено твърдя, че всячески се избягва откритото дискутиране на данните и проблемите. Водещи научни списания си позволяват да заемат силни редакторски становища по отношение на глобалното затопляне, което не е тяхна работа. При тези обстоятелства всеки учен, който храни някакви съмнения по въпроса, без съмнение си дава ясна сметка, че ще е по-умно да си замълчи.

Едно доказателство за това негласно потисничество е фактът, че в голямата си част критиците на глобалното затопляне са пенсионирани университетски преподаватели. Тези хора вече не се стремят към стипендии и не им се налага да се съобразяват с колеги, чиито молби за финансиране и научна кариера могат да бъдат застрашени от тяхната критика.

В науката старците обикновено грешат. В политиката обаче старците са мъдри, познават предимствата на предпазливостта и в крайна сметка често се оказват прави.

Историята на човешките убеждения трябва да служи като предупреждение. Убивали сме хиляди свои себеподобни, защото сме вярвали, че са сключили договор с дявола. И сега убиваме повече от хиляда души ежегодно за вещицство. Според мен има само една надежда човечеството да се измъкне от онова, което Карл Сейгън нарече „обладания от демони свят“ на нашето минало. Тази надежда е науката.

Но както се изрази Алстън Чейс: „когато търсенето на истината се обърка с политическата идеология, стремежът към познание се превръща в стремеж към власт“.

Това е опасността, пред която сме изправени днес. И пак затова коктейлът от наука и политика е кофти комбинация с кофти история. Трябва да помним историята и да сме сигурни, че онова, което поднасяме на света като познание, е честно и неопетнено от странични интереси.

Издание:

Майкъл Крайтън. Състояние на страх

ИК „Бард“, 2005

Редактор: Иван Тотоманов

Художествено оформление на корица: „Megachrom“, Петър Христов

ISBN 954-585-637-8

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.